М. Ю.

ВАРШАВСКІЙ
ГЛАВНЫЙ АРХИВЪ
ДРЕВНИХЪ АКТОВЪ

Залъ Г.
Шкафъ 3. Полка 1
№ 11.

Liber Tertius

Subter C N°. 24.

Casimiri IV Regis

Inscriptionum Cronu et Decretor

Ab. A 1456 usq ad 1466

Pagina Regesti et mod Liber et numer

Lib. Vet. Litt. D No. — 4

17/1a

in strata publica viam disrumpendo alias vorbywschy non recep

Mercancias eorundem negue alias res

Barossh Cammenneeen

Barth. de Bruck.

vorbyoschy nonrecep-

stationes infrascriptas

3v

Pilsno Theolonium libert

2

2.

Libertas concessa Civibus Cracovien[sibus] a datione theolonii

tenore presentium tenemur et debemus Vnde vnus de Trocubia a memorata pena
et absolucionis / talis tis mandatione / q dum sic nostre priores cupientes
dicte Lituanie et cuncte Semaitie Trocubensis pro tunc et pheder hmpd
gratiosse appuabunt / et confirmabunt / extunc precepta tres dum pro tpe
tunc fuerint debent communicari licentia Harum / sibi sigillu nostrum
et sub appensum testimonio litterarum Dat Trocubie fer pma post
Dorothee Anno dom millesimo quadringentesimo quinquagesimo

Expurgatio data cuius Victorino dicto Rossa qui infamatus fuit per Johannem Scubelam

Kazimirus dei gracia Rex Polonie Magnus dux Lituanie Russie Prussie quoq; Domin
et Heres &c Significamus tenore presentium quibus expedit Vniuersis Quod dum
Generosus Johannes Scubela familiaris dilectus Nobilem Victorinum Rossa
de Holdingo fidelem nostrum qualiter ipse patruum suum Slechoniyge nuncupatum vita
priuare et dolo ac per fraudem interficere debuisset et alys verbis diffamatoryb in-
ut deshonestant et infamant Nos tandem vt teneamur vnicuiq; iustitie ple
et fauere et ministrare cupientes Dicto Johannis Scubele litterad nras
q vigore cuius prelibatus Victorinus coram certis Consiliaryb nostris
putatis in Thoron modo constitutis se debuit iuridice expurgare Si
tud fieri coram nobis non expurgabit Cum Rossa honori suo satis
facere et famam suam illesam vti decet conseruare Dictus Johannes
fieri presencialiter constituit ad videndum se de ipsa infamia ac in
q dicti et fraudis expurgari in curia nostra ad presencia Magnifici
de Brzesc Regni nostri Marschalci aliorumq; Judicum ad id per nos
orum citatum Quo facto fieri presencialit constituto coram ipsis Judicib
compante nob fuit de super ad instanciam dicti Victorini Rossa ibidem
declarat et ostendit inuenit Quod ex quo ipse Scubela citatis in tunc
pretacto parere non curauit Ex tunc Dictus Rossa de premissa incusp acione
et infamia mettertius per medium corporalis iuramenti se debuit expurgare
et iustificare Quod et fecit Et se de hoc prestito mettertio ut prefertur cor
poreali iuramento expurgauit et iustificauit honori q suo satisfecit / Ob quod
et nos ipsum pro bono homine tenemus et habemus Et litteram quam ipse
Johannis Scubela ad nostros Consiliarios pro faciendo huiusmodi Victorini
iustificatione in Thoron dedimus cassamus renouamus et annullamus Harum
quibus sigillum nostrum appensum est testimonio litterarum Dat Cracc feria
sexta proxima post Dominicam Reminiscere Anno dom millesimo quadrin
gentesimo Quinquagesimo Sexto

Statuta facta apud Calisiam

de ordine nostro decretum superius, quod ad hoc dare nō assignat
si detingat ex causa rationabili de pretio quod debet, tunc post re-
tentum ordinationis nostre primi & consortis sui quos superius ad de-
fore relinquendum, ita quod stipellum predictum, extra pretium quod de-
cognitū remanserit minime dimittat, quod omnino fore absentandi se
ne toto de eius substituto in quos absentia, quos ad stipellum predictum
Item est decretum, quod superior ordinis ex cognitū militate quidem
de causa stetum consimile stipellum hoc statum ad effectum predictum, dum
tamen singuli actus ordinis in pretio quis interim consistunt ad dum
consimilem actum, per deputatum fuit in Anglia quod fiendum in dorso
stipelli predicti per superius consistentes cum suo signeto quos ad hoc
deputati aptato ad effectum est quod huius actus nostre notarie instrumenti
et cuiusquidem quos fecerunt per se valeat cognosci separatim

Item quando est aliquis miles de Calisia Calisie predicte de nostre
dicte, nisi Calisie predicte statum quod quidem prout
et hoc pro suis sumptibus narrationis, ita quod Calisie nil valeat de

Item si aliquis alius miles, qui de ordine nō fuit ad dominum qui
ibidem manet, extra decretum superius et Calisie ordinis, pro re
quibus absentat provideri

Item quando quis aliquis miles, vel quemvis alia persona ex dono
dispositis, dum Calisie predicte aliquas terras, vel aliquod tenu-
mentum ad effectum, quod partiorps valeat fieri, quod tenuras pretium
custodiendi eiusdem, ibidem studendas, nisi studio de feodo nostre nil
ad custodiendi Calisie ut pro quo petitio deputat, ab hoc Calisie
singulis Calisie, nihilominus et nostre, premissis tamen quod Custos et
decretos nō respicit sup Calisie predicte, aliud quod petitum seu re-
tentis consensu superius seu sui deputati, in cuius absentia ad a
mento Calisie, secundum justum ad tunc ibidem

Item est decretum, quod si quis miles de Calisie Calisie predicti in a
superius dorsum, tunc Custos Calisie, qui pro tempore est, per su
superiorem ibidem sint & hoc quod dorsum ex hoc ad effectu
aliud nomen locum sic dorsum occupatus, quod ad hoc minus
putandi

Item deputatus est per superiorem et ordinis submittuz, quod registrarium
qui scientiam ad hoc sic estimat residentiam in Calisie, qui pro est
petit in quod Capitula ordinis ibidem celebrandis, ad repertum et scri
bum singula ibidem quod pagenda, vel electionem in aliud et quod
Electos, absentias quotidie quos nostigendus et omnes quos vocan
tudines tresspasses, et quotidie actus et defectus interim notid
dat, cum quibus et articulis eidem et ordini pertinentibus vel de Capitulo
in Capitulum & anno in anno sequi presset, quod registrarium, corpo
rali sacramentum, in premissis suis respondis, ad effectum predictum, & sic
statute repertum inscribendi et registrandi, singula ut statutum in ordi
nem quod stet quod in premissis omnibus Capitulo subsequentis celebrandis
in vestis Sancti Georgii, singulis quod anno sit presenti sic registrata
fuerint

V
A C R U M

4 N 9

15 Dogiel T. I. f. 156 Vide Liber Metricus Nº 10 fol. 107.

Plenipotentia Orator Inga Polon.

Dogiel T. I. f. 156. 5.

Vadislaus dei gra Hungarie Bohemie Rex dux austrie et as archio au
Significamus tenore p̃sencium quibus expedit universis quod cum
et religiosi veigz publice ydoneos oratores Regnorum Regionum
ctereqz dominorum nrorum statuimus ordinamus et facimus
nuncios et ambasiatores nros Reverendum patrem et illustrem p
rem Dnm Olaum Ottonem ducem Bauarie ac Nobiles viros
& Rosenbergk Rumpertum & Walsse Henricum & Lippa ac
Borzyd de Trawat et Strazniz Ulricum Kezing Kumpatu de
Zupund Tamerarid ducatu nrd austrie Stephanum Clock Camerar
ducatus Stephanid & Varda Dnm Pirkendorf Kezing Wolfgangum
et Osualdum Reicholf Miniatum et fidelis nros dilectos ad diet
tesidentiam pro die octava mensis Augusti indictum cum plena
et mandato per nos transmissos, fidem affinitatis et vere paterne
tatis Serenissimum principe dnm Kazimiro dei gra Polonie
duce Lithuanie et Herede Russie, fratre et genero nro carissimo
alti sanguinis prosapiam, et virtutum fidei constantia, cognitam
nobilitate, et expressa voluntate animid suscepimus contrahendum
tendre animid suscipiendi et contrahimus per Illustrissimam
Elizabeth virtutis alias Serenissimi principis dnd Alberti
Hungarie et Bohemie Regis Et ducis Austrie, germani
per nos predicto dnd Kazimiro Regi Polonie, et eius coniugi
desponsandam Regregnestentes publice et per expressum, p
et ordinacionem in forma dicta Wratislauiensi per nros
dnd Kazimirum Regem Oratores infrios Reverendos et
ges nros et Nobiles viros Johannem Wratislauiensem et
Spes Johannem & Tzyssen Castellanum et Capitaneum Johannem
palatinum Cracouiensem Johannem & Tarnogrodzie Regen
Tarnoviensem Dersconum & Ruthwinum Castellanum Kasp
Schlakowicz Capitaneum Plocen Johannem Sandiuogium et Peter
Succamerarid Silesiam tractata concordata et conclusa, p
stipulationid Elizabeth sororis nre carnalis et Kazimiri
Kazimiri dnd desponsandi pactum tenere damus et
spum quod pro die dotalicio post festum purificationis
assumpcionis esse ad Thesthymon Tinitatis per nos aut
personaliter Dante dotalicio deducemus et dicto domino Kazi
aut suis nuncios certos ventum consignandum et reddendum
et reddi tenore presencium asserimus absqz omni difficultate
vel mora, qd dictus Kazimirus Rex et quos Thorus Regalis
fidus et regnum matrimonii consummandum diademate insignandi
Regali obligem nos fidem prestare affinitatis matrimonii et paritatis et
desponsacionem deducendi reddendi et consignandi prestare fide et
nichil fraudis nostre custodire observare tenere et mandare executum effectui
in quibus tenebimur atqz promittimus Datum Vienne dnd die mensis
Augusti anno dni quingentesimo tercio

Vide Lib. Met. 10 f. 105ª

Dogiel T. I. f. 155.

Kazimirus dei gra Rex Polonie ac magnus dux Lithuanie et Heres Russie
Significamus tenore presencium quibus expedit universis quod cum
ordinacione et religiosi veigz publice ydoneos oratores Regni
nos Polonie et Terre et dominos nros Regnorum quoqz et Terrarum
Regalis nre Polonie ac dominos nros vicinos et coniunctissimos sincerum
rum et placentem animum per solemnes nuncios et ambasiatores nros
Reverendos in xpo pres dilectos et magnificos viros Johannem Wratislauiensem
preludem Posnaniensem Spes Johannem & Tzyssen Castellanum et Capitaneum Johannem

[illegible] palatinus Traiectensis, Johannes de Lantgrafelige Regni Bohemie [illegible]
[illegible] Strasburg, Dorstanus de Ritbergiani, Caspar Ramung Rosperger, Ludwig & Jobs,
[illegible] Plauen Johannes Nicomirensis et Petrus Zatzanzek & Wranza Baron
[illegible] dictum Wratislauiensis, pro die octaua Augusti indictum, cum
[illegible] et mandato, per Nos transmissos, sedus affinitatis et vere pacis
[illegible], cum Serenissimo principe domino Ladislao de regno Hungarie
[illegible] Rege, duce Austrie et Agerchionie Agenauie, fratre et consobrino
[illegible] nos ex vna et alia Serenissimus principes dominus Sigismundus Romanorum
[illegible], contemplatione, de certa nra scientia et ex propria voluntate sua,
[illegible] suscepimus et quod tenere [illegible] et suscipere et contrahendum
[illegible] Sigismundi principem dominum Elizabet, natum alium serenissimum
[illegible] Ladislai Hungarie Bohemie Regis et ducem Austrie
[illegible] Regem Ladislaum, nobis et regno nro affinitate desponsandum
[illegible] publice et per expressum, ipsum nobis copulet et ordinet in
[illegible] Wratislauiensis, per nros procuratores et dilectos dominum Ladislaum
[illegible] Ambasiatores Reuerendum patrem in Xpo Patrem et Illustrem
[illegible] Johannem Episcopum Olomucensem Ottonem ducem Bauarie, nrum amicum,
[illegible] Henricum de Rosenberg Reinpertum & Valtse Henrici
[illegible] Marschalcum Bohemie Boczyn & Trawar et de Strasnicz Velislai
[illegible] et Hyczing Reinpertum de Eberstorf Sigismundum Tannerarium
[illegible] Stephanum abbatem Tamsellarium cunctos ducatus Stephani
[illegible] Sigismundi Hyczinum Wolfgangum Hinderbach et Oswaldum
[illegible] tractatus cuncta data et facta per ipsos Illustrissimum principem
Elizabeth, in verum nrum et literas sufficiens assumptum et deputatum
[illegible] quos pro die dicto vestrum plenarium agere [illegible]
[illegible] in Thesino Tridentine, per dictum dominum Ladislaum Regem
[illegible] personaliter adtendi, in dicta Thesino Tridentine
[illegible] per hos aut nros nuncios acceptandum, et quod pro [illegible]
[illegible] Tridentum [illegible] Tridentino per dictum, nro thoro Re
[illegible] et nexum matrimonii consummandi, et idemmet nostrum
[illegible] tractandum et perficiendum idem, quod honore Regio decet
[illegible] obligantes Nos in verbo nro Regio, sedus dicte affinitatis
[illegible] et pacis et dilectionem accepturos, et ea omnia in dicto
[illegible] Tridentum minime [illegible] rata grata et firma
[illegible] obseruare et mandare
[illegible] obligamus, et insuper dominam Elizabeth Reginam consortem nostram
[illegible] nostri Marschalci, ad festa solemnitatibus imperiali coronatam, quod
[illegible] sorti et decessui ducatus et dominos dominum Austrie adeat, et
[illegible] habitabit, nullum ius ad vltra habitanda, nisi omnibus ducibus Austrie
masculini sexus morte ipsum Ladislaum [illegible] assumptis suis quod sorti et
decessui, cum Regnis per matrimonium Tridentum et dominos suos quibus
[illegible] Regnis et bonis mobilibus [illegible]
dominum Regis Ladislai [illegible] sui quod habitet et acquisitis et acquirendis
Kalendis et acquirendis, ex quo diuitiarum ortus, super dicto Ladislaum
Regem heredes et [illegible] [illegible], sexus diuitiarum masculini ac ordo
[illegible] primus natus, directe linee [illegible], per sexum masculum ab ortu
descendi [illegible] contingat, per certi diuersi literas, cum ad id accepti
et [illegible], quos nunc sigillis [illegible] nros mediis sunt appositi
et quod nostri dicti nostri Marschalci in Trident Wratislauiensis in [illegible]
eiusdem Tridentine Tanschalcus, ad minus dicti domini Regis Ladislai
tendendus regnum nos effectualiter obligamus, adeat et residebit residua
in Tridentum apud eiusdem [illegible] dicti dominum Ladislaum Regem aut sin
[illegible] aliis habitis masculum sexus, post si quod [illegible] dominum

decessit nec aliquis sit valens aut firmitatis Jn cuius rei testimonium
vnus punctus est appensus Datum Cracouie die dominica ascensionis
anno domini millesimo quadringentesimo tricesimo

§ Dogiel T. I. f. 137 Vladislai Regis Polon.
N. de Lib. Mscr. 10 f. 106.

Ladislaus dei gracia Hungarie et Bohemie Rex dux austrie, nec non
aliarum Significamus tenore presencium vniuersis et singulis quorum
interest. Pro nobis et nostris heredibus et successoribus tenore presencium
Reuerendo in Christo patri domino Kazimiro dei gracia Archiepiscopo
Primati Regni Polonie Hungarie et Bohemie nec non Sedis Apostolice
Legato Illustrissimi principis domini Kazimiri dei gracia Regis Polonie
et Ducatuum Russie Henrici fratris et Baronum nostrorum carissimorum Illustrissime
principis Dominae Elizabeth germane nostre carissime pro tempore
existentis ac consiliariis dilectis quibuscunque Regnorum Bohemie
Hungarie Polonie ac

potere[n]t nec debeant ppter ea ipis resistere seu eisdem verbo aut opere
Nos aut successores subscripti personis publice vel occulte directe vel indirecte
p aliquos quoscunq; contra nos Regnum Terras dominia et subditos
nr[os] p[re]scripti fuerint aut excreverint, tenebim[ur] communicare oppugnare
capere, nulla arte dolo vel ingenio premissis contraveniendo sicsicp;
nos pactis federibus et contractibus pace quoq; cum d[omi]no Regnoq; et Terris
nro rebore inviolabiliq; remanere, ipsis per eosdem quoquomodo
cum d[omi]no Rege aut eius successoribus in repetendis quibuscunq; debitis minime
nos et attemptaturos, nec patebit in aliquo derogari vel aliter
se gratiosius duc[i] Kazimiro Rege aut domino Regina Elizabeth
de pleno assumendo nuptiarum, matrimonii sint inter assumptus
quod nud[us] de Lentum inibi ratum datis literis[que] ipso facto cassa
irrita et inibi rebus vel nomine Datum Vienne duodecimo die
mensis augusti anno domini millesimo trecentesimo tricesimo

Terra Sandomirien rone dotalicij obligatur

Vide Lit. Metr. 60 f. 104a

Kazimirus dei gra Rex polonie ac magnus dux lithwanie et hered Russie
significamus tenore presencium quibus expedit universis, et Recognoscimus
pro nobis nris heredibus et successoribus nris quibuscunq; tenore
presencium publice per hec scripta quod illustris domina Elizabet Regina polonie Natu quondam
illustris principis domini Alberti Romanorum Hungarie Bohemie
Regis augustissimi atq; consortis nre carissime, statuta pia
laudabilia atq; approbata inviolabiliq; observata, debito ordine, quorum
nos scientia pleniss esse profitemur tranquille et pacifice et quiete
d Elizabeth Regina, quadamdiu sub regali titulo, cum
ea pleno et debito modo statu, habitudine et libertate
ad gaudendo sibi debitis et consuetis statutis sui, no solemus Nos au-
tem Regnum hungarie, quibus nos divina gra ac nre[m]
ret Sed ex Lentum unitum statutum hungarie[n]sium
nam, quam a serenissimo principe domino Ludislao dei gra
ungarie et Bohemie Rege duce austrie et ac marchione egregia
e, cuius dicta Regina consors nra carissima pro usu
dote a die purificacois sancte ejusdem ad eius omnes debitos
arti tunc[is] libi assignatis accepe, Nos debe[n]s ergo inquit et debitor
et pinde ipsa dicta Elizabeth Regina pro vita et ultima dote sua,
tum unitum statutum per nos confirmata vide Lentum unitum
statutum hungarie[n]sium variis datibus seu damus imperiali
dominio concessum et largimur Terram Sandomiriens, cum castro
et Civitate Sandomiriens, quidi villis theloneis predijs Civitatibus
ad tenutam dicti Victoris spectantibus, cum Terris limitibus eidem annexis
castris Civitatibus quidi villis item Civitate Sparnie cum villis
alodijs et Civitatibus, atq; Theloneis ad illam pertinentibus item castra
et districtu Lubin Lodomeri et predicta cum omnibus bonis ecclie
destructum et castrum Civitatibus quidi villis Civitatis et alodijs
ad illa quelibet pertinentibus, et cum omnibus et singulis reditibus et pro-
ventibus fructibus cuiusq; utilitatibus pertinentibus dominio Civitatibus pred[i]-
cijs attinentijs appendentibus, theloneis et villis minus, ad ipsa per-
tinentibus ab antiquo, necnon servitijs dignitatibus et honoribus ac iuribus
quibus serenissimi hungarie[n]sium reges dicte et dotalicio dicti domini et depute
nis ipsius domus dominis assignand deputand largiend[i] tenendi nec partim
et nostrum, et illis quibus placet et quod tunc ipsa sine et domino
possident pacifice nomine nostro ac ipsi[us] Regine tenend tandiu et quo[usque] quibus

9.

…ellit nob̃ patrim̃ et antecessoribz nr̃is atq; nob̃ potenssmis in tpis pac…
…sue tranquilla absq; aliis nr̃is successorũ grauaminib; et impedimento p…
…nabis hereditarie et successoribz nr̃is perpetuum damus Elizabeth Regine …
…Castrũ Limitaneũ Opidũ districtibz villis domib; possessionibz et pdi…
…manutenẽ adiacentib; quibz Hamonem nuper tulit' autoritate pdicta ad …
…possidend et possid' cum effectu absq; aliis impedimento obstaculis p…
…sue dolo et fraude quouis ut premittit' per nos vel successores nr̃os …
…tutelis Opidor villis tulit' et premittit' per nos vel dam̃ Regine Eliz…
…date et datulied per nos inscriptas si que sunt quibuscunq; pdicis p…
…nob̃ antecessorib; in quantitatibz premissis obligata et nr̃is …
…nunc redimi' liberare et penitus in pristinum redigi' quidem atq; stat…
…z et offici' nob̃ assignand' cap' aut Doctores Tranum Castrũ situ…
…villas Tapetaria Doctores Montes Limites pratis et pascuis plenu…
…pdd dne Elizabeth Regine spectantia et pdictis Castro Opido villis …
…libertat' nr̃i pdd dne Regine Elizabeth morte nra et successor Castro…
…Limitatis Opidis villis pdictis plenarie et effectual' tradat dat…
…gradat' et illos plenar' et quietos faciat resignari et …
…dnã Elizabeth Regine ac quibz alijs quor' interest pdict' et contra…
…nr̃is et successoribz nr̃is contraxerunt pmissa Si aut illa pdicta …
…Elizabeth Regina prior fuis nob̃ e vita excessit tunc dom̃ Castrũ …
…ad nos et Regnũ nr̃m Polonie pleno & quietus sine alique …
…restitucõe Si vero Nos primus mori' contigit pdc' ex eo pd dom̃ …
…susceptu aut si susceptus fuit extinctus extunc Castrũ destrictus …
…Limitaneis villis per nos sibi in dote et datulied modo quo supra …
…vtetur ad vite sue tempora Post mortem vo Nos Castrum municõ…
…sibi per nos vel nr̃os donatiue et in scriptis ad Regnũ et Regnum pdc…
…reuertent De Castrum vero municõe quo pdote recepim̃ simu…
…pdd dnam Elizabeth Reginã plenum iuxta omnes suos …
…tenus in vita sua in mortis articulo dnam̃ testandi seu di…
…fruendum et si quem dictum Castrũ municõe statuerit huiusmodi …
…uel pluribz donare seu testari contigerit eo tunc talem …
…vel personam sup dicto Castro Limitaneis villis possessionibz …
…quo premittit' inscriptis tunc et titulo vsq; perpetuo gaudeat et …
…absq; obstaculo et contradictione quor' cunq; tunc dicto dnor Castro …
…Limitaneis villis Castrum municõe statuerunt soluto ab eis …
…per successores nr̃os Reges aut Regnũ pacifice libere et …
…In cuius rei testimoniũ Sigillum nr̃m presentibz est appensum Datum …
…Castrone decimo octauo die mensis Augusti anno dñi &c quinquagesimo

Recognitio Reg. Casim. Vide Libr. Met. Nr 10 f. 104.

Nos Kazimirus dei gr̃a Rex polonie magnus dux lithuanie Russie &c …
…et hered &c Recognoscim̃ p̃ nobis hered et successoribz nr̃is quod pcurante …
…nr̃o consensu quidam Ludwicus Romanus Palatinus Reni primogenit …
…nr̃ charissimi duis Ludwici Comitis Palatini Reni Bauarie Superioris …
…Bauarie &c litteras suas vndiquaq; nobis ad solennitatem principal dominã …
…Elizabeth de nostrum primogenit quondam dnũ Albti Romanor Regem …
…Bohemie &c Regis duc Austrie Archiducis &c natum Sororem nr̃am …
…suam carissimam habit vite dispensatricem Castrum municõe pdc Regnũ …
…recipiend a festo purificõis Marie anno virginei partus ventur ad tri…
…quod annos sese iuxta scripturam vsq; tunc dotis solutus et pacificus …
…se obligauit Post ut in Cirographo obligationis nobis de eisdem date Castrum …
…Castrumque municõe eadem Stratie viro Rege Ludislao tuteri de natum …
…pdictis Castellis pro nobis et hered nr̃is quibuscunq; fideliter ad omne …
…dad et vsum nr̃m Dedisse p se dictum Stray vbi Castellum Regens Ludislaus

ii.

adis Transacts cum Casimiro Rege Pol. Duc.

Wir Ludwig von gotsgnoden Hertzog yn Beyrn &c
vnde thun kunth offentlichen gen allen menigtlich die
sehen vnde betrachten haben, sal dinder zu nergeung
schafft die vnser lieb' herre vnde vater selig den
Corone zu Spolan vnde menlichen an des allirdurchlau
forstem Hrn Kazimiri von gotesgnaden konige zu
vmsin besmidin liby diregerze vater seligin vmde
ouch zu dem genantem vnsim dinag als vmsi
frunde tragin vnde dorumb so haben wir vnse
selbigin vmsim dinag hrn Kazimiro konige zu Po
vereinigt vnd vorschrebin vereinigen vnde vorschr
ouch zu seyn lieb mit desem brieffe yn massen
folget Zu erst das wir die selbige seyne lieb, w
tren vnde fordern sollen vnde wellen an allen
enden wo wir das mit glimpff thun konnen gre
vnd an generde Wir sollen vnd wellen ouch
lieb seynen landen leuth mit namen das kon
polan Crosforstin zu littauen vnde dye lande
vnd prewssin vnde mit den hochgeborenen forst
seynen landen zu ayazaw vnd pomern vnd
vnde allin reichs forstin vnd mannen vnd dye
lieb zu beschirmen vnde zu vorsprechin steen vnd
vngeferlich wen her billichin vornemen sal mit zu wehrin
vemtschafften angreiffe anfenen ad welchirley weise dirch
sich selbe noch dirch yemanth andirs von seynen wegen
komen sollin noch wellin angerard vnde desgleichin wollin
vnd sal vor den vnsin vnde die vns zu beschirmen
vnde vorsprechin steen der wir dann angenerlich machtig
seyn zu thun mit gestalt das genantin vnsis diragers

hemyge vndertan vmde die im zu vorsprechen vnd
an steen sollen mich in vnsim hertzogthum landen vnd
vor alle manigclich sich mit trostung vmb glaitz
Dich alse ab yemantz der vns mit Ine zuthun
ne die se sich dann gen den sellen den vnsin
llichen rechten hemigen liessen alle genard vmde argke
rrenny ganglich hindan gesatzt vnde dyse aenmy
vorschreibung sall weren vnd bestean vmb baider
gang awe Czu merer sicherkeit zu Begeben

Dogiel T. I f. 382

Foedus amoris et fraternae concordiae inter
Casimirum Regem Pol. et Ladislaum Ducem Bauariae 1463

...nirus dignus Rex Polonie ac magnus dux Lithuanie Russie Prussie ...
...t hiet zu Syrisicamus tener Jentud vnnüsch et sinsler gnedy expedi ...
...osten. Und luttet et pensler sinsliche benidelich affection et mute ...
...cicie fremitate gnedy dinli vewdy schlestessind Be nider nd damy ...
...slaus Rex Polonie & Blarussen domd Bauarie petessime schlesben ...
...pd und sinsliche affinis dilecti precum primo pit domd Ludwici ...
...ti palatini Reni sustrius superior zu Bauarie dnis Beritus felice ...
...arie complectebat Nre und Nos sibi domo Ludwico duci prefato ...
...ne affinitate gna vicissim consanguin pure affecti sind chis Jnuoti ...
...ebs Cum eadem domo Ludwico duce fratre et affine nobis sincere ...
...te, fedus vnionis et sincere concordie perpetuid contrarig et silsterpind ...
...d zu pmd mediante vnind freind et adrathind, sub nedis et ordie ...
...nis descripte In primis quide memorand dny Ludwici ducem omd ...
...re fide et amore prosequi prestari et pmerend debend et Vo sind ...
...mebig tord et sinlich obedientie nobis id facendi facultas sedit ...
...o et fraude assistendy pretia nolimd nozz vel debend sue dilectam ...
...usd zu Dris et Hamebg et ac singulos pfaltz et Bauarie ducatibs ...
...p vniuss et Territorijs sue cubitur detenti manutinendi zu subsistendy ...
...ac illis qui ad aut pretium Cattume spectare dinoscitur gnemmp ...
...ac tausch gwaras stend et nomi cosch dissidure aut hostilit mpetere ...
...per nos aut subiussos psonas fraude ac gnemis dolo seminet Primo ...
...do zu velimd et debend vniusis subditis nris nec pretexti pretextu ...
...pretulid nec cosch simisse faciendi aut intentandi permitt pretextu ...
...memorati domd Ludwici Duc subditi ac qui eiusdem defensione et ...
...mantinendy gaudet et potiuntur In Regno Dnatibs Dris et districtibs ...
...nis plenarie et tutid securitate de Salui conductu habebunt et habe ...
...debebid Hac tamen apposita conditione si aliqui ex nris subditis ...
...ens separati dud nros subditos aps aut seruos dcti Ludwici Electoris ...
...endigna ac offensa pretextu nrarum iniustitia et pace in Regno ...
...danie et Territorijs nris commissa actenti esse detect, orbis fraude et dolo ...
...in hijs nrisque semotis Quapmd vnio et fraternus confederatio robur

fremitatis obtinuerint et habuerint, quidem nobis dimid clemencia
humanis benedi fecerit et largiet, haud quidem sufficeret nisi pu
sibi apparentem testimonio literarum. Dat in Brodnya feria qta
ante festum Natiuitatis anno dñi octogesimo octauo.

Ita Adam Judex de Brodnya

Venerabus egregijs et honestis viris dnis Rectori Doctoribus et magis
studij Cracouiensis fidelibus nris dilectissimis

Venerabiles egregij et honorabiles Dñi fideles nri dilectissimi. Studium vestrum vestras
ni Cracouiensis, z benignissimum Dñm meum Regem, ad consulendum sue matri
Ecclie Cracouiensi moderne, fuctu, maxime spe singulari hortum, quiete ecclie desi
deria premisisset, me qz maior reperiat fiducia, meritis vestris, sacre consi
doctrine, omem dubietatis caligines, et vmbras indignacionis negocia nubila depre
cantium, nescio quo pacto, spes mee retulerunt in veritate. Nimiaque preces, pfuta
mecum, hortate fore, pswadentibus. quod si quis infirmitatem mei estimat, pbitatis
documenta offerre. Quorum quibus tanto maior fides data est, quanto in q
tocius vmbre, pmodum representabat, no quidem, sed et completa erat, cu
qui placide quidem videbat, posita, ne in tm et meis fuit et est nepo
Ecclie columne, pre qz vmbre, sua sequela, permixte est aliqd alterius
animi consilium, et qz publica auctoritas pauci fructy sensit, etiam
causa mea consulit, a veritate. Canonum, quid certi, pferri no verent
tibus impugnat et infestat, procelle, magne quietum, almam subtrahi
sinos atqz serenat, que in eum dem almy in qm pie dies obsequens Ce
lebritat. Tot atqz et tantis, a vobis et suppositis vtilibus, laudibus mu
natibus, eruditionem mei dignos, a vobis qz quibus magna affinebar, at
sueludine, pfectis meritis, et Ecclie mee muniat, depar abolere, et resindi
bus esse, Quicquam quid ego, tot meis et meorum offensionibus, per vos in subsidium
sucta ad nitendum benefficium, dignum pace perferam, cuius certe vobis plenissende
beritati et amore, ne prudencia vmbre nec emacie, aneruet quin illis, a me
gratum in nobis est contendat enarrare. Sed et in gra honore quibus qz pride, de
cyliud hic ensem, disserere ne negligat. In consortio emsq sedis habiturus et
vmbratus vos consulturis, de emsq sedis aplice, pusione meis, sita, assidua et
patenti mysterio, ensem, dante suo vrecipientibus, et consilijs vtilibus, mihorez habitua
Orp quibus amnis placeat in respondi. Dede in Pyandrzaw feria qta post festum
Anna dñi 1461.

Jacobus Regis
Cpus Cracouien

14

Dogiel T. I p. 537.

14

Copia recognitionis dñi Epi Wratislaviensis

mo dñm Hillmo quadrigen Serage
simo secundo, Seremissimo primceps dns
dnus Kazimirus dei gra Rex
lome Magnus dux lithwanie Rus
ie prussie ꝙ Inuk et Gerek zc
Sudesse m Terras Mazouie ducat
Slezen vz Kamen Gostinien et
elzen eodem ꝙ anno possessom cas
eptus est ipso dure

Iurramentum Regis Vbemie

17. 17. 17.

In nomine dñi Amen Ego Georgius Rex
Bohemie in primis coronandus primo spondeo polliceor ac
ac in manibus prim̃ xpi dñi nostri Andream Patronum Patrie
Ep̃orum ac primas Bohemie Prochassii Archi Olomucen Prochasii
Pragen ac Sprotaviensium ac Magnificorum et Egregiorum virorum Nicolai de
Wechmade Tusculanum Oswaldi de Rozgon Comitis Simlovien
Burkonis Leporini de Hazenburg Andree Regni Procopii de Rabstei
Bohemie Regnorum Baronum ac Michaelis de Sancto Nicolao
Hungrarie Marschi, ac Thome de Runtzin Camerarii Fameus
Fundatorum Ecclesiarum Doctorum Ch abhinc in antea et dum
obedientiam vnq̃ Romane et apl̃ice Ecclie ac Sanctissimi
dñi Calixti dñi predicti pape tercii successoris et Fidelis
obedientiam et conservationem et morem alterius Catholicorum et xpi
nominis orthodoxe fidei quam ipse Romana Curia
Confirmat plenius et benef fidei observabo Item quod orthodoxe
fidem predicte meis et subditis volo toto posse Item quod omnes
a dño datam ab eisdem errantibus sedet et Haeresibus et abusibus ar
me Ecclie et fidei Catholice contrarijs revocare et amovere Catho
fidei observandi et obedientiam et conformitatem ac omnem vi
Romane Ecclie vendere et restituere volo et laborabo Deinde q̃ et adq
ac omnia predicta complebo toto meo posse et conabor ad laudem
et ad exaltacionem Sancte Catholice fidei Dne me deus adiuvet et hec sanc
quatuor ac corporalibus tactis

In fidem et testimonium omnium premissorum Ego Georgius Electus
Hec manu propria subscripsi et Sigillum meum Bullatum ad volumtatem et instanciam apponi mandavi
Sprage die proxima Cruc Anno dñi Millesimo quadringentesimo quin

Ego Prochassius dei et Apl̃ice Sedis gra Electus Nominis
meorum et manu propria subscripsi et Signeto meo Sigillavi

18

18

Koscielicczki super Castru Sroczen et Offick

Examen sup̄ inquisicōn̄ mgros mignonm monete

Item fraget wy fil hundert mück das man den monssen for gybt eyn tag vnde wy fil hundert marck hundert marck silbers sie vor montezen die wocke

Vnde fraget wy fil man gebit dem kongk van hundert marken oder schoc

fraget wy vil hundert marck heller werden uns hundert marken silbers

Item fraget wy vil hundert marck heller sie gebin vor die hundert marck silbers

Item fraget wo vil man den montezern gibt zu lone von hundert mücken silbers

Vnde loesit euch alle ding eygentlich gebin bestehalbin

Vnd wy vil man gebt vor das kopper zu hundert marken silbers

Do ist der gramth aller verhemnge

Summa summarū totius pure argenti Eidem pmissa nonagenta octuagenta marc̄ ut ꝑ

Summa summarū totius fini puri mete Eidem pmissa septuagenta et octo septa ut

Summa pene minute in fabrica monet̄ in se Septuagenta sex milia mcccc quadringe

Capitaneatus Odendorpien

Vnd derselbin in minuta pecunia Quatuor milia Quadringenti ꝑ minus

Item an florenis Quinq; milia unus arguti florenus

In hac summa superiori includunt duo alia stuck vaten ore debit silbers ꝑ

Regem obligatedes tusse obligat Que tota est de data hungarica in

Item in Odenaten polanyen hyt Quinquaginta marcas grus Regis antiqui

et Quadringentas ulnas vatem funerum in hungaria hyr in Summa

Odenaten inclusas ore in summa superiori Item singulis anis de hac

pactum in prussen in Elbing in polonia altain hoc mystrar nomine Gracia

Item Quinq; aspr polanicales Odenaten facit in minuta tota nulla ꝑ

Capitaneatus Brunsbergen

Vnd Brunsperg hyt in florenis quinq; milia Ducentas Quadringentos ꝑ minus

Quinquaginta tenghita minus In hac summa includuntur ville

Brunsperg tedenque Item Stacionis reservant pro domo

Thelonium pecunie Lahsthen Castrum et Lamin

Ville minus cum una marca puri ponder Item in tabris et Septuaginta

septem cum ꝑ marc̄ et hec summa est de data polonicali quam solvit

dnus ꝑmus et Salutat dnm palatinum Odenensem Quinquaginta marcas

in camin et Septuaginta septem cum ꝑ tale ore Item dicti stat

vel Lubek Gardian et dat Grad. Item pecunie inste in Thelonio

Salutat pre sunt de data hungh In minuta pecunia mille Centum marc

Sarand. In florenis Octuagenta octuaginta flor. Ita in medio

grossi Centum marc

Summa cum in quibus thelonium Salutat dictus

stat dnus Tribus quadringentas Septuaginta octo cum media marca Insta

Ville octuaginta flor

34.

Sequunt tituli et Roma Cardinaliū vruenau

Georgius Epūs ostien sete ro^ne ecle Cardinal sen sps mauptus ste mpt ste in pallacio

Ydeus . Epūs Sabinen sete R̄ome & ecle Cardinal Rutheny vbi mauptus sten

Bissarion Epūs Tusculany sete Ro ec Cardinal nicen vbi mauptus ammorte

Petrus Epūs Alban sete R̄ ec Cardinal de fuxo vbi mauptus Iste legatus in

Guillelmus tt sancti Marcelli in montibus sete R̄ ec Card Rothomagen mauptus

Johannes tituli sancti Stephi in montibus sete R̄ome ecie Card Rothomagen vbi mauptus

Anthonius tituli sancte Crucis in Iherusalem Cardinal Ulixbonen vbi mauptus / Carthalany

Clarus tt sanctor Johannis et pauli psbr Card de vrsinis vbi mauptus

Ludouicus tt sancti Laurencii in damaso psbr Card patriarcha Aquilegien et Camerarius

Damasus tt sancte cecilie in Trastiberim psbr Card Ianuen vbi mauptus // et in stranga

Philippus tt sancti Laurencii in lucina psbr Card Bononien vbi mauptus ste mortis adspue

Nicolaus tt sancte prisce psbr Card Ammanien vbi mauptus

Nicolaus tt sancti petri ad vincula psbr Card Brixien vbi mauptus Vide Crsa

Johannes tt sancte pudentiane psbr Card Zamoren vbi mauptus et mediolan aplice regis

Petrus tt sancti marci psbr Card Venetus ( ) vbi

Eneas tt sancte Balbine psbr Card Senen vbi mauptus

Johannes tt sancti Clementis psbr Card papien vbi mauptus

Ludouicus Johannes tt quatuor l Coronatorum psbr Card nepos dilecti ppe Canonic morat

Petrus tt sancte Anastasie psbr Card frater Ordinis predicatorum

(tt sancti Vitalis psbr Card Augusten vbi mauptus in Alamania

(tt sancti Eusebii psbr Card Stregonien vbi mauptus in Ungaria

Johannes tt sancti Angeli diaconus Card

Prosper tt sancti Georgii diaconus Card de Colupnis vbi mauptus

Jacobus tt sancti Eustachii diaconus Card patriarcha vbi mauptus Aquileyen vbi supra

Iste d nepos vnus patriarche et fr [illegible] patruus

Rodericus tt sancti Nicolai de carcere diaconus Card nepos Calixti ppe ni Capelle

Item Dominica Iudica Domini

Item eod ipo mille viginti ann dñi vbi supra Karo Hieronymo vrbino

Data dicta dominica hora none anno dñi supra scripto mo trecentesimo quinto

Item eodie mihi date Castelli Sancti Angeli vacan vic quam secat in domi

domui Regine / Item Peregrino mihi date eodem die supra scripto

Thoma Amico de Rho quinto / Item Peregrino mihi date in Corpi

Amico de Corpo / Item Cantemo mihi quas debet Venetiis p vlthis

dictis Spoletie et Iudicarie / Item Peregrino mihi quas debet

Johanni Rzepinsky p vltimis dictis Spoleti pictori et Schultheto

Item Peregrino / Item date Oliveti fratri Hieronimo in Festum

Sancti Hieronimi Amico de Corpo /

V

A

C

V

A

M

Ytera qua Dominus Rex promittit eliberare de
Cautione fidejussoria duos mitra scriptos erga o
omnes Archiepm et Epos pro auro et argento

V. p.

Nazmirus Dei gra Lecopalome Magnus dux lithwanie Russie
Prussie q3 Dns et Heres &c Significamus tenore p̃sencium quibus expe
dit Universis vtriusq3 existentes Quomodo attendentes Regni nr̃i et Terrar
dominor nostror gravissimum et grandissimum Interitum et opprimi
tatem ex guerarum discordie Rostri q3 nror̃m vastationum et desolation
pro tanto Quinimo nitorosa invasiones et vastationes et pericula
imminere Regni q3 nri et Domina nra ab Emulor̃ Inquietation
et vastation a quib3 turbation no solu leuare q3 saluare volentes
Magnificus et Generosus Jahannem de Tyszow Castellanus et
pincerna Jahannem de Thanczyn Tractuien Stanislaum de Ostrorog
Calissien Wrsslaw de Rutkowyan Gradien Petrum de Oporowo Lan
tigen Miculaw de Rostzyrka Gnesnen Wladislavien palatinos Pac
lau de Gothamorschi Posnanien Petrum Gorca de Ban Kalisien
et Capi maiorisp̃olane generalem Kyngam de Rogow Gradien
et Regnipolen vicecancellarium Jahannem de Tuczankam Bn
Gnesn Wrsslaw de Kuchwyanky lublinen Andream de Lick
Kaw Brestien Dobrogostum de Ostrorog Kanonien Castellanos
Vrsohard Stanislaowien Dapifer pozn̄ Nicolaum Jarend de
Budzowo Capi Brestien Stanislaum Ebanth Smil nobis dile
ctos in Christum fidejussoriam indixim⁹ et involuim⁹ ti
mor q3 pudor indicunt et involuunt cuja Regni nr̃i et
hereditar̃ in rep̃e p̃sen Jahannem Archiepm
Eccl̃ie Gnezn et primatem Jahannem Wladislavien
et Kuyavien Stanislaum et Andream Epos pozn̄ et
cet eor̃ venerabilia Capitula Smi Eccl̃ias Gneznen
Wladislavien et pozn̄ Abbates Smi Monasteria eor̃
Collegia Smi q3 medietat Canonicos parochiales q3 Eccl̃ias
Rectores et eor̃ Eccl̃ias in diocesibus Gneznen Wladisla
vien et pozn̄ cossistent pro Summis Auri argenti sacror̃
vasor̃ Calicib3 Bemmatis Lapidib3 preciosis et pecuniis
que nos pro Regni nr̃i et dominor̃ p̃dictor̃ defension Cap
tivitat⁹ liberation a Dictis Dnis Archiepo Gneznen
Wladislavien et pozn̄ Epis eor̃q3 Capitulis Nonn
Monasteriis Collegiis Ecclesiis Plebanis Rect
sub manuali et actuali recepis et remanis quor̃ quidem
Auri argenti Gemmar̃ vasor̃ Calicum Bemmatis

36a

Copia lrē a domno Lege ad Summum
Apostolicum in facto Prepositi Cracovie
pro prepositura Gneznensi

Beatissime pater et Domine clementissime / cessit cedit q̄ michi ad singulare
gratitudinem et voluptatem promotio q̄a dns vr venerabilem Jacobum de
Sirmo v o protohonotarium / secretarium meum / mei dilecti ad prepositu
Gneznen eccl̄ie q̄d et vro spectabile vultibus et mihi paratis pro suis meritis michi exo
cupitis / et intercessionibus suffragijs meis pro eod Jacobo protohonotario vestre
sanctitati porrectis / benigna favoris amenitate respondit / de cuius v o dns / in
me benivolentia gratias v o hec maiores / eatenus exhibitionis / s v o dns hinc di
missionem / no fuerit / tum pro vra / tum eciam pro mea reverendo fidelitate
fidelitatis / Obtinuit em strenuit q̄ in dicti presbitero Jacobo protohonotario v o dns
promissa in prepositure predicte adeptione impedimentum quod impedimento
petrus de pnyowi quondam ordinario alterius vacantis illius posset oppd
obij v sedis possessum illius occupant Verum / cum presentavit et ejus fidelitas
preposituram ipam et eius possessionem dominicat Hinc ordinarium assent v
dns confirmasse / Quocirca v o dns hortamur quo possum
roga et sinceritatis Dignet d. v. atque ambiguitate cum promissum dns
de ipsa prepositura ex nova premissione ex certis Hinc et v / et pro tranquil
lo protohonotario Quare Vehementer turbantem submovere et tollere et Hinc
apliori q̄s actemus clarius et sincerius Rubitum est no premisse reverentie
vidubium et irritum / pd promissum Nova / ipm petro pnyarowski conces
sum abrogata et nulla totum sua / et penitus et penitus / Quocirca pinck et alios
omnes quos forsitan habilibus plene exercitum Ebrachio et assistentie
mee patrocinio / presentibus forsitan futuris precatum pavidum protohonotarium pro
Hinc sanctitatis apostolicum Dignet defendere / et tutari / Sed nos patriarcha
presbiter Jacobi protohonotarium premissum colorat facta et pacta et missas
Datum Anno dñi Millmo quadringentesimo quadragesimo Sexto
Januarii

Cardinali ni cos facto pro Prepositura Promotoria

Reverendissime pater ame noster singularissime Ers / de promotum / quid letissimi
Dominus noster / de Jocalibus Jacobi / de Sirmo applice sedis protho
notarii secretarii nostri dilecti ad ppositum Gneznen eccl̄ie archiepatum / tunc primo
Hyemalibus singulares / Hinc Homo quidem pro suis virtutibus et meritis
exoro / et applicam gratia tua indigna / promotum ella accessit et Hinc ipse
letissimus Dus noster / suffragia et intercessiones suas pro eod Jacobo

Argentum Extractum

Cauntur nomina fluuiorum in quibus habetur via nauigatur

Primo Wysla Dunaycz Prut Schan Wyslok Nyer Bug Wyeprz Lamyonya Nisda Wartha Notheseyn Prozhnya

Littera a Cesare fredrico ad dominum Regnmer Polonie Cracouie Sandomirie Cuiauie et Regem

Fridericus diuina clementia Romanorum Imperator semper augus ac austrie Stirie et Dux Seremssimo primapi Regnmiro Regi polonie wamerq primapi fratri nostro carissimo Salutem et prosperos ad vota su Seremssime primapi frater carissime post Varias et tantimicas Dietas Primo Ratispone, Secundo Frankfordie, et demum in Curia nrā Mo nacumbete, in presencia ac Consencon Legatorum Sedis Saplice Ellectorum et principum ac Oratorum omnium et Communitū Imperij sacri congregon ad Cansam prosecuendū constituendorum Exercituum, contra et ad Persecon Infidelium seruicia, in dictis tentis ac celebratis Regnare vestrum Dilectum Dilectorum. Sanctissimus Dominus noster papa Calistus Regnum in spe prem Dom Nicolaum tituli sancti Angeli Sancte Romane Eccle Cardinalem Legatum de latere amicum nostrum carissimū, in ea negocia ad nos totam et nacom germanicam destinauit, qui sinul frequentia medijs oportunis expleta sua eciam nobis protulit Legnem, recognouimus ac obligacoēs vt existimam prout nobis manibus plenarie recepit et intellexit, talid, qd dum tempus de posset, in nobis erit ea que nobis tuus Romanorum Imperator et principes Austrie Venetorum nosterum, et prout conuenimus, de fidei nostra auctore Deo no remanebit. Preterea et de nostra scripta ad Imperij vestri principes emissa continere dinoscitur, quod et pro ea negocia nostris mentis et scriptis semper sumus regnimus. Ob quod eidem Nobis affectuosio hortamur primitus Vestram Vestram sancta negocia conseruando Euangelice Veritati et fidei nostre tuicionem opere effici diligenciam adhibere studiatis Vestris vt Hubis cooperante pro Vestris Nostre fidei mutis pro mia mentis

temperet bernah · Exercitus validus per terram et mare · in externarum perfidi
hostis xristi · instituit · et ad victoriam gloriosam laudabiliq; prosperitatem possit
et valeat · Minime dubitat · quin sit · ad felicem rerum finem de similibus
agetur · sicut sepius · sine [illegible] prudentia ita contingit · Nec ipse [illegible] terram
hostium · et exercitus xpianorum contra ipsum recommendabiliq; cum omnibus ad
rempublicam conducentibus ac similibus firmatus existimabitur · fiducia quod
et contingat · et ut singula atq; ad que altissimo ipse dextra fiducialis ac fidei
meritum · et ipse hostes · fiant obsequia · Mercedem ab omni bonorum auctore
recepturus · et ipse hostis · Hm complacentiam plurimum gratus · et suos fiducialis
amicum habebit atq; aduersarium repugnatum prostratum odire videbit · Ecclie sue sancte
accepta uersantium litteraturus · cum cuius patrocinium prestabit · Deus hm expedito
nostro Gregorio de octauis sancti Johannis Constantinopolitani · anno domini millesimo
quadringentesimo quinto regni Regis nostri pape domini Imperatoris huius quarti

Ad mandatum domini
Imperatoris in Consilio

Cardinalis Johannes tituli sancti angeli ad Illustrissimum principem dominum Sigismundum electum in Imperatorem

Serenissime princeps et potentissime Rex post humiles commendationes
et sanctas mee promptissime · quia ordinem seruitutis et crucem pro
membris sibi suis passus est redemptor noster Jhesus christus ab
immanissimis Thracibus Machometi · primi · Ephesinorum · ecclesiarum Domitiani
primum Christus Regulum celsitudinis misericordiam · Cum pridie Nobilissime
polonorum gentis serenissimus essetis · et Mater ipsi sancte Dei ecclesie
ceratus finis · nec quicquam orbibus Constantinopolitanum claudam Imperatoris
opus nequam et alia ibidem perpetrata · ut ipsum sum ceci Macedonum ex
memoratis · Cum fratres mihi benignus est Innocentissimus gentis pisce a
finitus heredes et Domino potente · petum clamens est Pandion Sigismundus mihi
qui essetis est Misericordia itaq; Petrus Christum · et hinc que affinitas
in Germania · postea Sacraplus Innotuit · desiderio Gradiscus est gentes
Thracorum · et ad hoc operam efficacem prestare · ut Nonnichi Jhesu in quo
Salus est dolentur · et Deum · et ut ecclesiarum orbis Machometi supremie com
probentur · Memini ipse beta Pedes Celsitudinem · et Dei primeps · cuncta
et populos ipsamos ut assurgerent cum omni potentia · quorum quos possit
fuerat ad obtinendum tam quoque principis · et Diabolicis desiderijs et
edomitis hoc esse · et Christianissimi salutis · cum tabis et ipse pertinet quod
Insanum et sibi Catholicis gentibus · Christicolis Thesaurus · cui nisi est redditum
sed debet quoque felicis · et Maxime Sibi · offerendo · adeptus · et ponar
pro munus pro Domino Jesu · et stirpe in Christo ut in libris dicit · d.

ad maiestatem vestram, et ad alios primates et populos catholicos directum est
ad hemc aplicos. memorem Imperatoria maiestas primates almanie ad catholi
cos suos scribens hec mandauit, quorum nil milli venere, alii suos legatos
miserunt, quibus necessitatem fidei et quod venerint ipse Imperator et cetri
primates propter mandauit, tandem vt dixi, finito Greciano bellum
Germanie cogitur, conclusum est, et supplicatum Sanctissimo Domino nro
Calisto vt sua sententia fieret classem parari, et Italia maritimas vrbes
ipam Christianam gentem vt tuta maris presse, aut petit subsidium aut saltem
impetrent. Ipse vero Sanctissimus Dominus nr fecit. Tandem classem
parari procurauit, sed corpus suum, quamuis iam bello confectum et sanguinem
ponere, ad exterminium gentis Christiane, et temperatam Constantinopolitane
tunitas denouit, cuius vbi series vestra nouitatem nr latet et postea
tua sb de classe pro fidei vero. cotidiem habuit, et aliquas galleas
cum legato aplico misit cui subsidium Rodi, qd occupare hostis isto
fidei, preteritis diebus, quagna cum diligencia tractauit. Hic legatum de
latere deputauit vt Bathaliam Grecorum cum Turce predacem, ac vt Grecorum
congregaretur Imperatoriam maiestatem et cetritudinem alios, ps Reges
et primates sollicitarem decreui magnitudinem Imperialem et prudentem Zelum
feruentissimum Sanctissimi Domini nri pro Catholica fide tuenda, et quia
ipse Imperator alios cupidus et feruens esset, in tuto fidei negocio feruentes
effectus. Mandauit omnibus primatibus in Imperii vt auxilia illa festinent
pro fidei vero, que affore sunt colligati. Inita ordinacione fretum in Nona
feruente, cum sua dignitate cessarem, et cum diuino ipm Reuerendissimum Dom
Imperatorem presbiterum. personaliter cum nostrorum
conuenerat qui est Imperiali ductore dignus et qua sua existens celsitudo
intelligit, quanto terror esset hostis fidei potencia tactus dignitatis, quia esset
maxime roboris et consolacionis Christiano exercitui, cuius xpiana Regem et potenti
ssimum sui et amicum iugit. Verum illa auxilia prefatis in tempore que pro tue
dignitatis conuenient Ego vero Beatissime et Sanctissime Pater qui cuius
in Regnis vestris ligurum sinugar, et ad vestram maiestatem super isto fidei
negocio si res exigit accedere sum paratus et parte omnipotentis Dei vestre
celsitudinem moneo vt omnia auxilia que potest assistat, et in bello personaliter
esset, qua hac est Regis officium pro qua mi memoriam nepotes gloriosissimi
Imperatoris fidei vestri, quem intemperatissime tam bene sepultum, redemptoris
nostrum in Iordane baptismo dantem salutem remedium ab pro culpa parentis
primi mistinentem. Cuius salutem Christi vestis Christianum negat Relig
ione contemn

ant timar bellica laboras quam illi nr̃a exhibido ministrare petitur qm mihi
mihi rex regum et patronus est Dñs ministrus Cobi filiorum sunt hereditatis
et Cobi merces mortis nre labor est / sed etenim gaudium et angelorum societas vi
ri dicente / vbi ego sum ibi et minister meus erit / Quam illi amicia prebere
debeba exhibido rogatus qm de propria habitacio suo in ortu regionis de
scendit pro salute nra ibi vt amicia debeam exhibido monco qm vt
eos redimeret post errores vincula et flagella / alligatus et spuis mortis
Cruci abiit / contra gentes illam vt arma debeba exhibido quod emisit supplico
qui regnos singule gentis debeba rigauit / et idem ascende / et supra eos regnare
contendit Ecce benignissime princeps offerunt tempus nostre exhibicionis ampliandi
Regna nra / dilatandi / et vendendi de gente perfida ac redditus vtres
creatori et redemptori nro qui dedit nobis et exhibit Regna et dationis
est eterna premia Contemnat ergo nra exhibido / in auxilium xpi qui emittat
angelos suos / qui custodiant vias et immittentes superbiam contemnant / Completis
enim sunt dies / magnitatis istius gentis perfide ad quod delendum celestia auxilia
non decrint / de himis tenebris / tantum iam regnum crimen xpi meruerunt /
meritorum et tantarum debeba poterunt / intelligo multo superiora / quamvis
et finitimum fallacium gerentium / et speciem etiam / secundum humana cernunt
de illa gens perfida / et nichil aliud sperare debent / quia et nos hoc
pauci petimus / tribus tantum ni gentibus ponimus gratis nostris / sed in do
mi eius vult eos super quos pietatis sue gratiam diffundit cooperari / unde
et nullus debeat nomine gloriatur / confida fidelis sim / et omnia credibilia
credo / Nam patrimonium est valde / ne subtrahentes auxilia et nro
sentientes ni auxilium diuine vocis illa auctoritate dampnentur / et no
stet mecum contra me est / Ostia dei intelligat quid exhibido no vt pessimum
putem esse nostre Religioni / sed ne aliquantulum operum alieni michi
imitetur Dne Deus Salut ergo illa apud nos manifestat pro sua
Religione emendare michi respondeo / et mee anime de omnibus meis
peccatis confitemur / et de auxilio / jam / manifestat est allatum et ni pro tpe
Ego enim pro vinibus contabar Confido et emendata quid exhibidum ad
implere / quam deus conservare dignetur / Et quinta Decima octobris
Nouembris /

Ludmilae
Ilme et G. Nahamcke
Geh Angeh
appellantibus

In parte Schubele

vide Dat literam Ludmilis prefat responsi
in Septimo Sexto cum tali Signo

4

Vor allen Grossmechtigen Irsten vnd wolgeborn hrn die mit
dressm vnsem offenen brine besurht werden. Bethe wir Burgmeist
vnd Rattmanne vnser Stat Fredelanth. fruntlichen gemeth vor
wissen. Wue das der Ersame vnd feste her Johannes Schubele
von Chemnitz vnse Stat Hauptmann. ist von vns hegend eyn
bekentnisse vnd offenbarunge wz Summa geldes her entphangen
hat. von den lewthen vnme Fredelanth. gelegen. dz her meret
holde gelt. So habe wir gesatzt vnd vorordent dy Borgere vnd dy Gesetzen
die hegemerung. sym gekommen. do auch Caspar der hern
Gubernators Diener. bey ist gewest. dz sye bekennen Sta
ge wirk vnd y mogk. Vnd dorzu hat syne Gestmechtigk
vom freyem willen. bekandt vor vns gemeyne vnd vns
das her mit seynem Valke von den Dorffern vnme Fredelanth
Grensth vnd dentz Hohen iiij m mogk. hat entphangen
an gelde vnd fie. vnd allerley. das dysse bekentnisse vnd satzu
alzo geschen seyn. bekennen wir oben geschreben. Urkundlichen
Hirt dessm vnserm brine. So bekennen wir auch. das her
vns mit seynr weysheit vnd vorsichtigkeit vns vorstanden
vnd beschirmet hat. vor vnsern finden so lange dorzwor
Hm grosslich dancken. were vns schade ist geschen an vnsm
Haven. vnd vor der Stat. vnd genomen sin der Stad. vmsse
von leyden vnd wer en hat bered. dz her stille menen
vnss Gewypt. vnd kintlich vnd meyde vnd sulde dennethe thon
Arbeit her wehle. do wir darch nicht von wissh. Hrn bekennen
der warheith. so habe wir dessm brieff bekennens lossen
Vorsegeln mit vnss Stat Ingesigel. Der Gegeben ist fre
delanth am obmidtwm Regina im Lxxsth Jore.

Ego Caspar de Grymbergk. officialis ex dicto Gubernatore
in Elbing. Nomine dicti Domini mei Gubernatoris
testimonium hujusmodi meum. a dicto mro hn Cuntat
Fredlanth. recepti ex domo mre Crucifere Amalrici. exigendo
Hn cosmio illo Fredlanth plenius. mentem ex p dicto
Gubernatore. et ob negotia Ordinis. domd Johannem Schubele
Prothonotarium Capud in Fredlanth. Hortamur rationem. quod
Burgkardus Grillarz in Dirschaw mihi. vt quidam suis Inimicis
fatetur. quitaz Odinam dederunt de omagio dicta hereditate
Capud. et Limitatione transferendi. publicum Instrumentum
de Cuntate descripta. Ne plus possim reperire per me. ideo cum
by mehr leuds mente habui. descripte singulis radiendis et sine
Ordine dicentis in cartulas meas. quales reperi hic primum
Hortatur finis. et alienos dilatare. Si quis ulterius aliquas de
Largitate dictorum Ordinis a Cimbio presentatis. mihi tales tam reperire
Poterit cedo quatenus. Ordinis. declarabit mihi. Et quia talia sine re
Comitis mei iussit cedula de ipso facta. Dat in Fredlandia ipso die
Regis Annodomini

44.

Littera qua Dñus Rex dat in Temutam Vmæncio Birgandowsky Castra Odolanow et mstruit ē pecunias m eo

Vide etiam fol. 56.

Kazimirus dei gra &c Significamus tenore p̃sentium vniu̇sis quod cum
Vmæncius Birgandowsky Cracouiensis mihi gratū dilectus in qua
dam magnitudine seruicioꝝ fidelium suoꝝ p̃ nob̃ et nr̃is
p̃decessoribus nr̃is impensoꝝ ac p̃ nob̃ apud eos effectuose et
manualiter recepta assecurare et solidare curet capta quadringentis
florenis Hungaricalibus de et super castro et opido Odolanow in ter
et districtu Kalisiensi p̃sitis. Nos igit̃ ad ipsa grata seruicia
et que p̃fatus Cracouiensis nob̃ hucusq̃ impendit indefessus
et diligentissimus existit assignamus et demonstramus imp̃sentiarum
assignamus et demonstramus, videlicet Castrum et opidum Odolanow
et villas ad eundem Birgandowsky in eis quadringentis
florenis Hungaricalibus durante duarum annorum reuolucione
in tenutam ponimus et cum omnib̃ et singulis diet̃ castri et opidi
et villarum p̃dictarum vtilitatib̃ fructib̃ redditib̃ prouentib̃
reuenutib̃ aliudq̃ quocunq̃ genio p̃fatis Cracouiensi p̃sonis et alijs
Bayis Boyis nr̃is nr̃orumq̃ successoribus singulis vigore p̃sencium
p̃mittimus quemadmodum et quemadmodum antiq̃ fluuius fluuialis
terrestris vius viarumq̃ necessitates antiq̃ fluuius fluuialis
pastus pascuorum aquarum et aquarumq̃ decursus antiq̃ thelonea
attinentias pertinencias et appendicia quecunq̃ ad p̃fatum
Castrum et opidum Odolanow villas et [illegible] et cum
quibus p̃fatus olim Cracouiensis et nunc Cracouiensis p̃sentium
Birgandowsky eas seu eius libros successores in dictis quadringentis
florenis Hungaricalibus tenuit habuit tenuerunt obtinuerunt
pacifice et quiete possederunt tamdiu quousq̃ de quadringentis
florenis eisd̃ olim per nos et quos dem Castrum
et opidum Odolanow eius valeat ad eos p̃fatos et eorum
de iuris tui sui et voluntate p̃fati soluerit plenarie
eius literis quorum p̃ nos aut p̃ nros successores Regni
Poloniæ plenarie et integre eisdem p̃fatis Castro et opido et
villis Odolanow &c vel alteri p̃sentium ad nos deferenti
pleno iure Nos autem nullis regalibus etiam quibuscunq̃
seu alius Harum quib̃ Sigillum nr̃um p̃sentib̃ est
sub appensum testimonio Harum Actum et dat Cracouie feria
sexta ante valentini anno d. 1476.

[illegible]

Littera data Laurencio de Quilcow super area dicta dalinja [illegible]
m Cracovia pro defectu sigilli dom. dat. [illegible] Anno [illegible]

V. R.

Littera data pallat Kiekom Cremer Capitan Camyenczey anno[illegible]

Kazmirus dei gra [illegible] polonie magnus dux lithwanie Russie Prussie ac dux et heres &c
Significamus tenore presencium quibus expedit universis Quod habito specialis respectu ad
virtutis et merita fidei ac probitatem et obsequiosa studia quibus Magnificus hinczko
de Sponowczan palatinus podlic fuit nobis dilectus primum Genitori, deinde germano
nostris carissimis polonie regibus et domui nre complacuit magestati que ipsos ex nobis
sua eterna opera superioribus acta temporibus condecenter remunerare horum meritis
volen, cui ga gratie nostre prosequi favoribus et ad nostra obsequia reddere promptos
Sibi Capitaneatum Camyenczey Terre nostre podlic ac consimiles Thurzhazdew site
Dot cuius tuitam intendat circumspectus et dominus ac illum de Mambuk Generosi
Bartholomei de Buczacz in premiis sibi meritis in cadem ampliando et redequendum
amplissimus, indulsimus concedimus ac et indulgemus tenore presencium similiter per-
eundem Hinczkonem de omni Jure et Dominio Censibus fructibus
redditibus obvencionibus pro quibus allodys predys Curys Silue
Campis Aluis Decimis Fundinis Stagnis Cuyis Nemoribus Virgultis Stag
lacubus paludibus Piscinis fluvys aquis et earu decursibus. Molendinis
aquaticis et Ventilicis constructis et construendis ac arum emolumentis
Mellon cum omnibus Oblacionibus et aliis emolumentis tenendi habendi
possidendi et pacifice fruendum. tandem donec sibi aut suis successoribus
nostris fuerit integraliter persoluta qua soluta possessio et Tenuta sic
Capitaneatus Camyenczey ad Nos et nostros successores devolvetur et red
plene Jure statutis cameri nostri et Juribus Regalibus semper salvis
Harum quibus Sigillum nrm appensum testimonio litterarum Dat in Cra
gnali preterlapsi Feria Sexta post octavas Epiphanie Anno Dni
Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo Septimo

Kazmirus rex

Cita obtio Ghmorca Cracouiensis

Venerabili patri Jacobo Sandecensi Cantori Posnanien et Canonico Cracz
devoto nro sincere dilecto Literas regias et honorem Venerabilis devo
tus sincere dilecte Indubium refert sinum et continua experimur qd inter de
et Venerabilem Jacobum de Oyemo Prepositum Cracovien sincere
ortas post Cuius primos hos dissentiones et controversie insurgen
et qd uberes vrum desiderium concipiunt ranta sup Prepositura pfata
ad Romanam Curiam devotionis vra exercendo via potenciata et Regia
publica sup prepositura eadem integratur Hinc igitur Regiam vrm thesaurus
Notabilis quidem in hos expensis ydoneis pcurata qtenus tibi tenorem
Cratoria coram nobis stricta pro domicilio Kamyenczensi
ponimus et assignamus ot te et vrum ad diem et tempus pdictum
Curiam Mandamus qz tibi subnixibus pmo Regalibus et qtus
Coram nobis tamen pro vris causis Juribus Emolumentis hos
it pensionibus tuis comparare per doctor in Jure et humano
Stabe peritus quos tibi et sibi deputare intendimus de rusticis
differentiarum vrarum et alios reperiendum instituam refrenatis
ac vtilibus sanctis et nuperius receptus Literisque te et vrum
qd si et aliquis qs dicto Cracovien me/tempore competentes et q
iustum et equum doctores pro nos deputandi decreverunt attingere

46 t
tontempserat tontra vlhum rnum ötenstom Brachy regy sid penas
et multas debitas predemy dor Krat sid terra Lemna pl
Domicam (Remsere Anno ze dsqto

Liera Johannes Guerlo de Jwanutglowsky
nit
Magnifico domino Alexandro Jwanutkowsky vexilifero thelmen Datus
Vestro grate dilecto Johannes Guerlo de Stongaitze Tutor destructus
Stebnicy filiastri minor vestra Maymsse dominat patrue ne grate nre
dilecte Streptas via ad implenu Intellexemus qua nobis scribitis vi
tibue Ixtat In stanes quos q ans Rex cum tostiamst Kniz Regni
nrstin de vnuss dystrictis ac de nro Stebnicy exigere detenuse co
telcinus exigi Hyperemus in quibz Duam placitam adhibemus Ruch
Hominis Ju via nossi dignetur vos patrum Cui dilectus q tecb
Stolones de nre hostami et mongta quidem sut In praeda deposit
quidem tradi aquin debet Std quanta tomunt et sumatue In loto exarh
Jaccdit quas multi homm In manus tostre volumus donec Regie Ma
westat visitatam litram habeamus cum hy nadis ps dystrictis exi
q exacto fmnalin Emigralem pongime donec ultra Regna pntem
Cracuiam Iquitur a vestra dno Alberto Danomco palatino q thelmey
pmo smidt et Nobili Jerzybyslawsky In Drahimstme advocato pn
cipem post emdem exactor est qualid et quo Regalia fimulus exigi de
bent invadamus q no alionis Cum litram vt dicit est vobis Lapse
nisse Grate dilecte Petimus quos Indigitatis et dilectio vra
In nobis qua Redmitari Cudatis et amos sore dignetis dignetur
q patres stones lig fuit In parat exacti In manus vras nec
tuig homm dabitum Cui sus lida Cuiestat sue nobis pot
Jehu prant vpe dystrictis nsdum fructus Et Inspica vram
Et Cnsty vram In peng vt villam Jossit In nra habe Indigna
tion q vob vt Stebnicy pruamus Cum litris Regalib nob
pro fmalibus pstatis Cum quibz debemus nob ptogt et tuetis
opportune prout q impedimen habebimus alias pro tpe
Data Stebnicy fria sepla tia Andream Remsse Anno dni
quadringentesimo quadragesimo septo

Cuntis pntibus Data est libertas a
Medietate theolonei temporibus cuntis

V
A
C U
U
U

Anno 1511 februarij 12 protokoll Coram nobr gnädr (illegible)
Kasparus de Dzyerzgow Kps premisthen et Regni polonie Vicecan
cell. Sacre Mtis Regie Sen. Seremisse progris ex dn dni Sigismdi
dei Regis polonie Magnifici ducis Lithuanie Russie Pssie ac dom
rodis, cuius Sacre Mtis nomine Pfo, de officio Vicecancellariatus
officium Cancellariatus, ipse iuravit p. promotore ad Cracoviensis
Archiepatum Rmi in Xpo Patris ac dni dni Johannis de Lasko, Transla
tionis, huius Laudis die octavo Maxime, et Pfate Sacre Regie Mtis
fidei fuerint, observandarum preceptum, in cuius denote memorie

Nomina

Illustri domino Bartholomeo Mensterbergen ac alr sue Dnor affini Carissimo.
Illustr. d. Georgio Legnicen ac pr sue Dnor affini Chazemo
Illustr. d. Federico Legnicen ac alr sue Dnor affini Cazemo
Illustr d. Carolo Mensterbergen ac alr sue Dnor affini Cazemo
Illustr d. Janussio opolien ac alr sue Dnor et superiorum delegorum Capto affini Caz
Illustr dominis valentino Ratiborien ac alr sue Dnor affini Cazo
Reuerendo in Xpo patri domino Joanni Episcopo Wratislavien, ac dilecto
Reuerendo d. Stanislao Episcopo olomucen ffr sthe
Magnifico Nicolao de Pretsen ac in Bolkenhayn et Ciuppen
Bolkenicze Regni Bohemie ffr sthe
Mro Ladislao de Boskowicz ac in Tzeblicz ffr sthe
Mro Joh de Lomnicz ac in Myrdzicz Capitaneo Morauie ffr ac
Mro petro de Rozenbork ffr sthe
Mro Joh Hungarn de Bistrycz ffr ac
Mro de Sternberg ac in Berstein Capitaneo Comitatus
Regni Bohemie ffr sthe
Magco ayor. Bnzla Magro Curie Regie Mtis Hungarie sue sthe
Magco Ambrosio Orlyarkay de Jakoschaza Libro duo ffr olmuc

Hoc actu nihil continetur, est enim nouum norma confir-
mandi actus erigendæ ecclesiæ. Nihil

In Nomine Domini amen Ad perpetuam rei mam
C
rei memoriam decretum est sagacitatis tenore presentis et Nulla
humana actio vere laudis meritq; gloriabilis existit nisi
et eternari ppetuq; quod quis ad Dei diuinam cultum ad multum omnipo-
tentis dei retinendum vel fidei Nemo est cui hanc mentis qui
rebus omnia que ad corporeum statutum sue voluptatis spec-
tant breui momento esse duraturum Quod vero ad animum
referentibus immortalis memoria esse conseruanda Ita vero e
animi potissima actio, que Pietatis diuini numinis dei cultu
augendi et propagandi studiosa est Hinc nemo ad penitem
datum felicitate degendi omnis obortas affluere Hinc de-
mum animi ipsius qui immortalis est vite sempiterne vere
felicis et beate premia decernit Omnis etyriacha doctrina
et sapientia testatur grauissimis testimoniis docet et confir-
mat quam nos quoq; hinc vite nostrum diuina fauen-
te clementia sibi agentes pro virili parte promere
cupimus In hoc potissimum omnes nostras mentes oculos re-
flexas omnia denique studia nostra conferimus Quocirca nos
Hanc igitur supradictam fundationem et dotationem supradicti
ordinis Cum bona et matura deliberatione tractatum In ea
actionis rationem et gratam habentes decernimus eam
firmam et stabilem in perpetuum permanere Et insuper
eam Canonicorum auctoritati subiicimus de nouo statu-
tum Quos per ipsum erigendum approbandum et confirmando
Et eis statutum Quod interpretandum In quibus xci testimo
nium legitimum unum pertibus est apertum datum in Con
uentum generali Capitulo tercia quinta ante festum Sci
Laurencij proximum Anno dni Millesimo quingentesimo nonagesimo

53.

VACUUM

VACUUM

VACUUM

VACUUM

Sequunt nomina et tituli Cardinalium viuen. Anno dñi 1 4 0 5 V. p.

Georgius de flisco Epūs ostien. sancte Rōñe Ecclie Cardinal / absens / ca. januarii hūat
Petrus de fuxo Epūs Albien. sancte Rō ecclie Cardinalis / absens a Curia
Isidorus Epūs sancte Sabine sēte Rō ecclie Cardinal Ruthenen. vole marpatry pnūs in Curia
Bessarion Epūs Tusculan. sancte Rō ecclie Cardis Nicenus vole marpatry / absens legatus Imperatoris
Guillermus Epūs portuen. sēte Rō ecclie Cardis Rothomagen. vole marpatry pnūs
Johannes de Uentimiglia Epūs penestrin. sēte Rō et Cardis sēti Eusebii marpatry pnūs
Latinus tituli sancte Johis et pauli ē pbr Cardinal De vrsinis vole marpatry pnūs
Hlarus tt sancte praxedis sancte Rō pbr Cardis Auenionen. marpatus vole pnūs
Petrus tt sancti Marci pbr Cardinal pnūs
Philippus tt Sancti Laurentij in Lucina pbr Cardinal Senonen. marpatry pnūs
Nicolaus tt sancte petri ad vincula pbr Cardinal Brixinen. marpatry
Bernardus tt sancte Sabine pbr Cardinal Spoletanus marpatry
Nicolaus tt sancte Cecilie pbr Cardinal Trinen. marpatry / alias Thezuinen. pnūs
Alexander tt sancte Susanne pbr Cardis Ordinis Hermetis pnūs
Johannes tt sancte prisce pbr Cardinalis Ramonen. marpatry / pnūs
Jacobus tt sancte Cecilie pbr Cardis tt / Gomes medicus frat pnūs
Ludouicus Johannes tt quatuor Coronatorum pbr Cardis Cepos ppe Celestū pnūs
Angelus tt sancte Crucis in Jerusalem pbr Cardis Reatin. marpatry / fr Germani absentis legatus Imperatoris
Johannes tt sancti Stephani in Celiomonte pbr Cardis Eduen. marpatry / absens
Ro. tt sancti Vitalis pbr Cardis Augustin. marpatry absens
Ludouicus tt sancti Laurentij in Damaso pbr Cardis Pranestin. Aglogen. marpatry pnūs
tt sancte Cecilie pbr Cardis Gregorianus marpatry / absens // marpatry pnūs
Rodericus tt sancti Nicolai in Carcere Tulliano diaconus Cardinal et Vicecancellarius Valentin.
Johannes sancti Angeli diaconus Cardis / absens
Petrus sancti Georgij ad velum aureum diaconus Cardis de Calupna marpatry pnūs
Franciscus sancti Eustachij diaconus Cardis Senen. marpatry Cepos ppe absens
Est et alius Cardis p Celestū sedē dnūs Epūs constituen. qui adhuc no venit
Romam nec scio nomen eius

V A C U U M

Mandatum m facto eodem ad Capitaneu Maioris polonie

Vide fol. 44.

Kazimirus dei gra Rex Polonie &c Magnifico Petro Ekcza de
Bny Castellano Kalisien et Capitaneo maioris polonie
Salutem cum debita Recom Mandamus vobis firmiter
iniungendo quatenus dilectos Burgenses et famosos Ma
gistros pincernarum Regalium dilectos et quos Benesso Semeredi
Cubicularium Regalem dilectos et quos Benesso Semeredi
Cubicularium Regalem dilectos et quos Benesso Semeredi
Cubicularium Regalem

Priuilegium perpetuum datum Troszke custodie aque Regie maiestatis sup quibz Curiak als Dworzke

In nomine domini Amen Ad perpetuam rei memoriam Cronica
quid acta multa quida subito detergeret obliuio nisi ea litterarum solicitas et testi-
mij annotacio memorie comendaret cuitane prouide nos Kazimirus dei gra Rex
Polonie necnon Cracouie Sandomirie Syradie Lancicie Cuiauie Magnus dux
Lithwanie Russie Prusse ep necnon Culmen Elbingen Konigsbergen et Pomoranie
Terrarum Heres et dominus rc Significamus tenore presencium quibus expedit

11

Vniuersis presentibus et futuris presencium notitiam habituris Quoniam gsideratis fidelibus seruicijs Nobilis Johannis Trosky custodis aque nostre quibus nobis ingti constancia placere meruit, quem nos decuit atq; decet speciali nostra gra subuenire et ad nostra seruicia reddere promptorem Volentes sibi de consilio Con=siliatorum nostrorum ad latus nostrum tunc presencium quatuor Curias alb Dworog in Wolkowyam in terra et districtu Cracouien situatas. quas Curias quidam Castellanus dictus tenuit dedimus contulimus per presentes ip Damus et conferimus Quasquidem curias dictus Johannes Trosky et sui legittimi suc=cessores seu proximiores Cum omnibus et singulis fructibus redditibus prouentibo censibus et alijs quibuslibet obuencionibus notis Agris Pratis Campis Siluis scriptis Indagynibus Nemoribus Borris Venacionibus Pystnis lacubus Paludibus Stangnis fluuijs aquis et earum decursibus Molendinis constructis et construendis et eorum emolimentis et spectanter cum Vniuersis et singulis appendicijs et cohercicijs ad memoratas quatuor Curias in Wolkowyam quolibet spectantibus michil Juris penitus pro nobis in eisdem reseruando tenebunt possidebunt et vtifruentur perpetuis temporibus de cuitatus In cuius rei testimonium Sigillum nostrum presentibus est subappensum testimonio litterarum Datum Cracouie feria sexta proxima post Cineres Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto Presentibus ibidem Magnificis et nobilibus Johanne de Thanczin Palatino Cracouien Johanne de pylga herede Nicolao de Rozze Regnipolonie et Johanne Brezany de Morsko Curie nostre Marschalcis Thoma de Sanczegniewo Subdapifero Curie et alijs pluribus fidedignis. Datum per manus Venerabilis patris Domini Johannis Dei Gracia Archiepiscopi Gnesnen Primatis et Cancellarij nostri Regni Polonie Johannis Lutek de Brzezie Viceprothonotarij Regnipolonie fidelis nostri dilecti

Rudolowicze ad medietatem molendini in Bystrzyckowicze et partibus duabus vidue Strzelczyna etc

Littera consensus Regij et approbacionis decreti et pactorum fraternitatis additorum ordinis premonstratensis Gnesnensis pro domo Nicolao Johannis et Nicolao Myszkow

Kazimirus dei gracia Rex Polonie magnus dux Lithuanie Russie Prussie etc Dominus et heres Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis presentibus et futuris Quod accedens nuper ad nos Nobilis Nicolaus de Rudolowicze Gladiffer primicerius Gnesnensis ac Johannes et Nicolaus Gronostay filius Andree et Ludmylij et Strzelczyczy ab alijs fratribus suis dilectis gnosmis quo de mera voluntate spali et consensu nostris et suis Nobilem Nicolaum de Zuzyczy Simonem Johannem Barczkowskij Paulum Burzymskij et Nicolaum de Grapczewo Arbitros arbi tratores et amicabiles compositores ordinauit communes et permutatores Vnanimi quorum per Nos consensum cassis hinc inde elapsis et locatis quibusdam Nobilis arbitri arbitratores et amicabiles compositores inter dictas vtrimque partes de postremis rixis et questionibus ita se habuit quod dictus Nicolaus Gladiffer de Rudolowicze / videlicet predictam Rudolowicze / medietatem molendini in Bystrzyckowicze pro nullis videlicet quibusdam partibus ville Strzelczyczy de vna parte aque currentis et Krzyszkowicze in Myszczyzka / ut ad granicies ville Kapnikij abeundo per fluentibus et ab opido Myszczyzka vsque ad granicies Krzyszkowskye de vna et eodem opido Myszczyzka vsque ad granicies ville Kapnikij ab alijs fratribus et medietate ville Ludmilij vnacque

assert sorte Iunslaus Nicolao Gronestayn bonis Nicolai pdicti Gladiferi contingere
sell vrone ac pro quabus pristinis actu ambabus Lippis superioribus et propinquoribus
pristine maiori sup qua est agolendum in Stezelayze ascriptate q, molendin sup eadem
pristina agagni fuit et nunc coistatus ac pro pratis predialibus ad pdam Nicolai Gro
nostayn cu libtate pscripta tam Smethombus q, vpi Nicolao Gladifero in predicto
flumo voystayn ad pdictas villas Stezelayze et Rudmyslitz spectan ascripc et Sayn
usq, ad pdam pstatam coceptas (predictis nobilib) Johan et Nicolao Gronestayn et eoz
vpi Johannes et Nicolaus pdcti bona sua pro bonis vpius Nicolai pdcti (animo rcti
dctarto sani mete et corpe pmutarunt cmutauit ac bona pro bonis vna pt alteri
dederunt et assignauit absolute in cas bonis supra psonas pdctas prsentaliter existen bus
pro ipsis Johanne et Nicolao salutis remanentibus et libtate (tali ty gradone mutuemente
q, ipse Nicolaus Rudolowstein Gladifer pro ipsis Johanne et Nicolao quadraginta ayre
dicte pcedo et mu Polonicalis Nobis Brempt & olzek venatori (pmissis se solutu
submisit ac mdatis & aliis rei agere cuius agnoete et mu (in vim additionis pdcte
Johanni et Nicolao pro festo purificationis agarie pxime venturo dare (quas si non
solverit eodem in quatuor anteas cdusis anni in Smethombus possessionatis in
Stezelayze aut Rudmybij intercommissum et cum quatuor arrauis statim demendo domui
dare teneat q, ad effectu tenebit et pnitibus sit astrictus Eo cta no obmisso q, ipse
Nicolaus Gladifer sup villam pfatam Rudolowyze debet consum apud Nobilem
Johannem de przeworsko expedire candem q, coram eo recognouit ac ctus et pmilegia
ville Rudolowyze sunt date ipis Johanni et Nicolao et qua quidem villa Rud olo
wice ipsi Johnes et Nicolaus fatura in ctis antiquis expressa supplere tenebuntur
ad et expedicionale de villa vyanc Howyze tollent eon sumas et pro se tenebunt (incepto
cursu in villa Stezelayze (excepto qd p medium habebunt ita ty q, quatuor decim
ibi vacant tunc Nicolaus Gladifer cum solus conferet et ad eam pertabit (et post
(a dum alia vice vacauit decem ipse Johnes et Nicolaus aut ultimi successores eoz
soli pertabunt et conferet (et sic ultimatis rebus ipsi et successores ipsorum suam
protec et manu habebunt Eam hmeude alia pacta Smethones et ipi sub ty
dampno hereditatum ipsorum mortuorum nichilomi misse omes inscriptiones vnia for
tificationes nec ipsorum Hmo et Nicolai pcem petentem & assentow ac vna et pmitt
Nicolaum Gladiferum ocaui pmutationis bonorum fctas et ordinatas quibus et
eoz nuponim petentium silencii (Hinc q, none pmutationem fcte nec decreti ritu et
robur apponimus petue firmitatis (Expresse q, oia pmilegia ma et minuta
pticu pte sup dicta pdcta tamenta et sententia in uno eo loco & sua et voluntate
Imbarra pauci habebunt reposita Nec quispiam alias cape debebit nisi ad sua et cass
pte altius negocia q, sua disposicio in eodem loco recepta illorum teneret (Harum
quibus sigillum meum pntibus est subappensum testimonio Datum
Crac feria quinta ante festum Sancti Lmo Dni millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto

Ego Martinus Johannis de Brzezye vdisp
Juris doctoris et p vicarium pfate ut

Sub forma pari vtraq parte supradicta expresse litteras
tradite sunt michi ad mandandum nec mimendo

Testimonium eisdem Nobilibus super villa
Stare et Nowe Rudmysly et Brzezdzyna

V. Gal.

Nouerint Vniuersi tam presentes quam futuri Nos perpetuam rei memoriam ne error obliuione
gestus sub tempore vacantibus pariat detrimentum Regni consilia et primatum
Statuerunt ea literarum apicibus et testium annotacione perhennare Proinde nos
Kazimirus dei gracia Rex polonie Magnopolensis Cuyauie Necnon terrarum Cracouie
Sandomirie Siradie Lancicie Dominus et heres prouincie Dobrinensis Notum facimus
Significamus tenore presencium cunctis presentes pariter et futuris quod dominus et heres
Nicolaus de Kempno Notarius habitus gratie oblate nobis a magistratu ville Nouensis Nicolai de Kempno
Sculteti Cracouie primitus et) ad instantes et strzelczyce petro Contmebt
Cabis villas videlicet strzelczyce nowe Rudnyky et Scharerudnyky in terra et
districtu Pomeranie racione et iure polonico et quousque transferre signa
Nouum Nec ad iustos eorum peruenimus actenus villas petrus strzelczyce
nowe et Stare Rudnyky earum prout in suis metis limitibus et circumcubus
longe late et transeuntibus sunt distincte et limitate constituit et iure
polonico et quousque ad instrumentum ipsis a predecessoribus nostris
tradita et quecunque alia modos et respectum omnes quo ipsi iustificatum plenum
perturbare obmittendo absolumus insuper omnes et singulos subditos
nostros homines et tributarios molas et alios incolas Judeos et plures
alios regni nostri plateas polonie Sulatowa Cast Capit Judicat subiudicium Cracouie
mercatorum Ceterique officiatum et ministrales eorum ut coram ipsis nec ipsorum
aliquis pro causis magnis nec parvis penitus furta medij homicidij ac membrorum mutilacionis
seu quibuscunque aliis criminibus excessibus citati minime respondebunt nec
aliqua penas solue tenebuntur et tributum et molle vellicet predictarum coram
suo scultheto scultety vel coram suo hoc aut nobis nec coram Judice loco gratie Sum
et Regium vnum vero sigillo sigillata cuncta sint nec citati Et hoc si in vlla
sui Custacia negligens fuit et remissus Tunc no aliquid quod suo iure theutunico
posset omnibus et singulis querulantibus respondere et ascacti in causis vel cum aliis
super et affatis scultetus cuiuscunque nulle potte Judicandi emende punendi
plectendi et exhampnandi plena habebit facultatem et omodum pretacta prout
hec ipsis iustitutum et omnibus sue pactis conditionibus clausis articulis postulat
et requirit In cuius rei testimonium sigillum meum presentibus est subappensum testimonio
literarum Actum Crac sub anno gracie millesimo ducentesimo nonagesimo octauo
quadragesimo octauo in festo presentacionis ibidem anagnostas et strenuis predictorum
et Comitis polonie tunc Sandomiri Lancicie et Regni tunc Cracouie Regni polonie
Nicolao de Brzeznycze Regni per marschalco Nicolao de Chrzanstkow
Tribuno Crac et aliis quamplurimis fidedignis tunc per manus Jacobi Jahime
Luthkone de Brzeznycze vtriusque iuris doctoris Archidiaconi Gnesnen posthumen
Canonici Cantoris Lancicie Scholastici sacri palatii aplica causarum auditoris Regni
polonie Dilectum

Nos Jacobus Jahime Luthkone de Brzeznycze
vtriusque iuris doctor et per vniuersum ppsati

Primilegium perpetuum super exemptione ville In et super
plenio Brandenburg. datum Nobili Petro Gnamay de Cusschonice.

60.

60.

V. Gal.

Brangew

In nomine dñi amen. Ad perpetuā rei memoriā ſemp[er] actus humani qui ceteris retro[ra]ctis cadit et
[illegible] in oblivionis labyrinthū ſtudiis literarū ſtudentes comendare qui ſagaci p[re]conſilio multis
[illegible] temporibus ſtudiū literarū p[er]ſequendū nr̄i memoria ſmauerit p[ro]inde nos kazimirus
dei gr[ati]a rex polonie, nacta terrarū ſpacia. Sandomirie Cracouie Lanciticie Syradie pomeranie inferiorū
ſuperiorū ruſſie p[ri]nceps dns et hered[es] &c. Significamus tenore p[rese]ntiū quib[us] expedit vniuſis p[re]
ſentes ſtudiis p[re]ſumentes poterit compleri ſuſtinere. Hinc intuitu voluim[us] ipſum creatū meū p[re]ſeruū
& ad[mi]nia nr̄a cotinue vtile p[ro]ptiore reddere quocz grecka vaſtalorū et dñm terrā nr̄ā ad
ſtatū ſemp[er] meliorē et ipa hoiū p[ro]uia. exequat p[ro]uia thezaurarie nr̄i ſtuueſtrie et augmentū
vallorum. Cui villā nouam p[er] nr̄ā et ſuper flumio braniew. cū villā noua eiuſdē fluuij volumꝰ
appellari. cū dreit teuto. et diſtrictū p[ro]uiſtie inter villas dyrkowice Chotcza. Hinjerowice et laz
ſine cū earūd villar[um] p[re]dicto erigere et cū radice bona vallorum cōcedim[us]. et hoies
eiuſdē fluuij ſtatus condicois eiuſdē et generis exiſtunt vndecūq[ue] p[er]ſit. addicto villā
condūctore et cōmatore. cū quib[us] villa p[re]dicta braniew. mutuāpta. eidē petro mamay ſuis
hered[ibus]. et legittis ſuis. cedat. Quilibet. duos mansos liberos. p[ri]mū. nalendum tabernam vnam
alias pomeri. ad vsum mare alias ſtulteriam. in bonis suis tenutibus exiſtentib[us] quos ſpecialiter
dnus dux. tribuit cōtradit et tenore p[rese]ntiū dat p[ro] p[er]petuū. ſuos hered[es] et legittimos ſuos
habeat tenat p[ro]ſſidet et quicq[ui]d ip[ſ]i p[re]tio poſſidet nemo alienū dnm cōmutū vendat ac in
vſus ipſius hered[um] et legittimor ſuor ſuos duplicatos cōmutet. prout ſibi. hered[ibus] ſuis
et legittimis ſuis melius et vtilius videbitur expedire. ſolucōe tñ ſui ad ius ſpale accedat
debita cui denarios p[re]fatus petrus ſui hered[es] et legittimi ſui. libertate capiendi nobis et
ſuis meis. ad qualitat[em] expedire. quilibet meo ſagittario in equo valet plene expedito ſimil
tenebitur et debebit vt aut villa p[re]nominata cōdūcto quidē melioret expedit de iure polonico
in ſuo ſtatu tenuerit. ad quidē dreit. prout in ſuis p[re]dictis et artic[u]lis postulat. et requirit et
prout eo alia carta nra regalis fundat et ſtructur teſtatur. petro duranturam tenoreb[us]
hui[us] omia nra polonicalia. nudos et vacuos reddim[us] que ipſum ius ſtructuram plenius
cōſtituunt et ſolita ſut p[er]turbar. iuribus thezis in omib[us] ſemper ſalua. Quib[us] omib[us]
nr̄is ſtatib[us] et augmentis. teſtimonio lr̄ar[um] nr̄ar[um] in cuiꝰ rei testimoniū ſigillū nr̄m ſecreti ad dictum
Anno dñi M.CCC.LXXXVIIJ. publicat[us] ibid[em] magiſtro et p[re]poſito ſuis et ceteris nobis dilectis andrea
de Sprowa. palat et ſupr[em] ſtipe ſalut et ſacri ſtipe ſtudium. quale Johanne Benzek magiſtro curie
Stanislao de Pagonow. dapifero. Thoma Sobyemyeſki. notario. Nicolao Tolimo
de Dalechow. dapifero. Hallicz. Sigiſmundo Lenden de Dunkelwag. et alijs plurib[us] fidedignis
Dat. per manus Lodi. in ipo p[ri]o dñi Jobis Cpi milio. Cmorellum. et vnū Johannē Lutkonis
de Brzezie. ſuis vtriuſq[ue] dat. Lancicie. Cracouien. ſuper. palacij. Cpleti. cōſtit. cōductoris. Cracouien
Regni polonie. ſuoz nobis dilectorum

Ita[m] magiſter andrea p[re]dict[us]
de Sprowa palat et ſupr[em] ſtipe

V. p. Inſert in. Brangew

Item p[re]d[ic]t[us] et ſuper villa p[re]nominata braniew. nouiter erigenda. p[re]fato petro
mamay. de Lanſthonice. ſuisq[ue] ſuis hered[ibus] et legittimis ſuis. virginti marce. villa vero p[re]dicta ad tpa vite
Dat. Cracouie. Anno. Dñi. M.CCC.LXXXVIIJ. Ita[m] ut ſupra.

Ita ein[s] magiſter andree
p[re]dicti palat et ſupr[em] ſtipe

Inscripcio peciarum in villa Kamenicia Regalis 61.

V.

Item de anno quo supra millesimo ccc lxxx. de data presencium fr Andreas Hermanni
et sociis suis dimiserunt. Unde dictus magister Nicolaus predictus pro premissis
de expensis diligenter mandavit solvendis. Item pro quadam navi monete sibi solvendis, in festo sancti
Martini de Slonzestheime emptarum per fratres Andream et Hermannum. Item eisdem
fratribus unde supra apud Cremsam. pro diligencia misse scripti
et dicto Nicolao Schrempfer pro labore suo. Item pro quadam navi
vocata Kuel, que ducta est in Austriam, cum litteris ad nostros pertinentibus apud
Cremsam diligenter dicto magistro Nicolao predicto persolvit. in dicta villa
pro quibus fratres nostri ipsum et quosdam alios fratres in vadio ceperunt

Ad hanc peciam non habent litteram de
quietancia vacat tamen et pro quietancia.

Inscripcio Cristofori de sancto Thomas duc palat et capit trusse
generali, pro duobus talentis florenorum, solvendis Monasterium V. ff.

Nos Ludwicus dei gracia Comes palatinus Reni ac Dux in Bawaria constituti pium nobilis Cristofori
sancte Thome de Heydelnaw Leopolden et Sigismundi Trusse fidelis nostri dilecti devocionem
sancte. Quod magistrum Andream de Hermansse palat et capit Trusse quidem fratrem
dilectum ad nostram gratiam duximus admittendum. cupientes fidelitatem et devocionem
quam dictus Cristoforus ad nos habet. in diversis periculis et necessitatibus nostris
ostendere. Quod ipse Cristoforus nobis fideliter exhibuit. Nos igitur pro duobus milibus florenorum Hungaricalium vel valorem
eorundem dictus Cristoforus fratri nostro Friderico pro nobis solvere debuit. quos tamen ipse Cristoforus
nobis liberare et solvere debuit et neglexit. Quapropter nos ultimate et
finaliter ad festum pentecostes proxime futurum. ipsum Cristoforum nostro nomine firmiter requirimus
et precipimus. quatenus dictos duobus milibus florenos. ipsum Friderico fratri nostro
liberare promisit. nullo modo differat aliquo se excusando. Quod si non fecerit et
neglexerit. Tunc ex nunc prout ex tunc. Nos ipsum Cristoforum pro
manifesto proditore nostro et sacri imperii habebimus. et sicut nostros fideles
quos imperio debet. ipsum Andream palat et suos fautores de cetero pignorata solvere nec
quid impedire debemus. Cristoforus Andream palat et suos fautores de cetero pignorata solvere nec
ipsum et suos fautores expensas et impensas quascumque propter
ipsum et suos fautores expensas et impensas quascumque propter
eapropter dixit simpliciter. Quod nunquam liberatus fuit nullis penis dampnis. Si ne Cristoforus pal
fuit. nisi [illegible] impedimento. ipsum liberare et tale debuit solvere debet. Quod non fecit. Quamobrem
Cristoforus ipse Cristoforus. ipsum liberare et tale debuit solvere debet. Quod non fecit. Quamobrem
Cristoforus medium palatum. de cetero dicta ad terram suis expensis et impensis
non liberavit nec quicquam liberare et solvere debuit. Quapropter ad terram suis expensis et impensis
et damnis. fecit premissis Andreas palatinus Heidelb et Legittimus fuit placitum et similiter
quatenus habebit et habebit ipsum debuit dictum nostrum fratrem Friderico expensas et impensas
dictum et sustinet. Ipsum Cristoforum suis Heidelb Legittimus fuit et duos comes vacuos
et expectat. cum ad expectato pro quod de quatuor mille consilium unicam suam (illegible)
et placuit placuit. debita pecunia debet dictum expensas et impensas dictum et sustinet Heidelb
Quod nunquam appellat. Set fuit placitum [illegible] fuit Anno suo quinto.

Hec non plenum habemus de quo supra [illegible]
[illegible] Heidelb apud [illegible]

62.

Roma Cuiuardi descripta Castellano Cracouien scribitur

Et Jam in eadem dieta acm ppls in hoc statutum est, q debent super quelt
Equum pro scriptis dampnis omnibus per septuagynta florenos pro hereti
pro Balea tale lapsa vnus et bellista etiam vnum florenum et hoc qui am
scrat seruare domus q Regi de castris ut Mazemborg Ymovo Dasthow
Rheynicza Sedeclang Bantaszyn laszyn Dzwyedzyn Dzyalodow Bylawes et
alijs qui in possessionibus habent eodem et Mecligo q tali placuit et remen
statibus contentibus fuerunt

Admissio data Mathie Kibalth emendi bona in Regno et Demoranda

Kazimirus dei gra Rex polonie Magnusdux lithuanie Russie Prussie q
dominus et heres &c Significamus tenore p̃sencium quibus expedit vniuersis
Quomodo de certa nostra sciencia Consiliatorum q nostrum Consilio fidelium
Mathie Kibalth de Dambrowa si quando contra nos in aliquo deliquisset
in dulsimus et p̃fatis indulgemus Dantes et concedentes eidem Mathie
Kibalth in Regno et dominijs nris vbicunq; voluerit uel potuerit bona
quecunq; et quibuscunq; nominibus censeantur vendendi et comperandi in
Regno et dominijs nris standi manendi morandi pausandi negocia sua
singula disponendi et exercendi plenam et omnimodam facultatem Quocirca
vobis palatinis Castellanis Capitaneis Comitibus Burgrabijs p̃sentibus
Magistratuum Consulibus Ciuitatum et Comunitatibus eorundem aliisq;
Subditis nris generaliter vniuersis mandamus omnino habere volen
Quatn p̃nominatum Mathiam Kibalth vbicunq; in dominijs regni
nostri stare morare pausare manere negocia sua disponere et bona
coemere permittatis et permittere faciatis et debeatis sub gracia nostra
aliter facere non audeatis Datu Cracouie feria quarta post dominicam
Oculi Anno dom Millesimo quadringentesimo quinquagesimo Sexto

Rdo viris Johannis Lutek de Brzezie
Petrusq; Jur doctor Gnezn et p
Vicecancellarios

Libertas ab expeditione bellica Datu Stumslao Mozsteon Aduocato Zublimen

In nomine dñi amen Ad p̃petuam rei memoriam Nos Kazimirus dei gracia
Rex Polonie necnon Cracouie Gandemirie . Cuiade Slamarie Curiarie Magnusdux
Lithuanie Russie Prussie q necnon Smolensis . Elbingensis Komgsbergensis
et Pomeranie Terrarum hered et dominus &c Cupientes ad cuncta eorum mo
subditorum comodum et p̃fectum intendamus . Zelo tamen benignitatis nobis innate ad
illos ampliores gratie oculos benigne conuertimus . qui grate fidelitatis obsequijs

et presentibus fidei meritis in conspectu nro valuerint comendari Quapropter igitur vniuersis quibus expedit presentes inspecturis et futuris presencium noticiam habituris Quo attendentes grate fidelitatis obsequia constantis fidei merita et multa laborum onera ac seruitutes quibus nobis famosus Stanislaus morstein Ciuis et Consul & Structor noster Ordinatus Cumtatis plublicen et Magister fabrice nrarum monetarum fidelitate dilectus se gratum reddidit et acceptum Volentes nedum ipm Stanislaum Morstein. sed et suos successores gratie nostre ac fauoribus prenenire et ad seruicia nostra reddere promptiores de Consilio nostrorum Consiliatorum laborumbus seruicys bellicis ac expeditionibus generalibus ac particularibus contra quoscunq hostes nrorum ac infidelem vtra et extra Regnum quomodolibet insurgendis ac imponendis prefatum Stanislaum Morstein et suos successores dicte Aduocacie in Lublin possessores si aliquibus de dicta Aduocacia plublicen Ipse Stanislaus Morstein aut sui Antecessores subiacebant aut quomodolibet subiacere debebantur ac videntur plenarie reclamamus et absoluimus tenore presentium mediante temporibus perpetuis ac eisdem Ipsum Aduocatia plublicen prout modo ipm memoratus Stanislaus Morstein possidet et tenet et p-t in suo domo ac sine situata est ab omnibus oneribus expeditionalibus ac bellicis si quibus subsint aut subesse subsint subest liberamus Non obstantibus Statutis laud ordinacion hijs quorum ad effectum presentium plene extendendum contrarijs quibus et nostra certa sciencia derogamus et robur firmitatis subtrahimus p presentes Insup ad petitiones iustas et rationi consonas memorati Stanislay Morstein Aduocati nobis allatas. Litteras ac Priuilegium originale Illustris quondij Dni Kazimiri olim Regis Polonie predecessoris nostri de et sup dicta Aduocatia plublicen datum Kazgrodi anteassum ac Stenedationem apud Aduocatie nre pertinencijs quod ipe Stanislaus Morstein tenens et habens tanq verus et legittimus autefate Aduocatie possessor eorum nob reparet et quod ipe habere valeamus prout in scriptis Articulis Clausulis libertatibus Exemptionibus conditionibus et in omnibus punctis Articulis Clausulis libertatibus Exemptionibus conditionibus quibus Senatoribus vendionibus et alys quibuscunq Kazgrodensibus nr dicta Priuilegia utuntur et in eisdem Ac in cunctis et singulis per omnia tenore presentium mediante perpetuo et in eum In cuius rei testimonium Sigillum nostrum presentibus est subappensum Actum Cracouie feria quinta post dominicam Oculi proxima tempore quadragesimali Anno dni millesimo quingentesimo Sexto Presentibus ibid Magnificis et Generosis Nicolao de Chrzow Castellano et Capitaneo Cracouiensi Johanne de olesnycza pullatino Cracouiensi Cracouie Stanislao de Chrzanow Castellano plublicen Nicolao de Brzeze Regni Polonie Marschalco Stephano de Mokrsko alias de Polanycz Cubiculatore Cracouiensi et Cracouie Nicolao Sprowski et Woyscha supremo Cubiculario nro dictor p manus Venerandi in xpo pris dni Johannis Epi Wladislauiensis et Cancellarij. Johannis Lutkonis de Brzeze Vtriusq Iuris doctoris Archidiaconi Gneznensis Patris apostolici gratia Auditoris et Vicecancellarij Regni Polonie fuisse nobis dilectorum

Ita est Ego dictus Johannes Lutkonis de Brzeze vtriusq Iuris doctor Archidiaconus Gneznensis Patris apostolici gratia Auditor et Vicecancellarius Regni Polonie

64 V

Consensus Czyrmyenski Dambrowka

Kazimirus dei gra princeps magnusdux lithwanie russie prussie dns et hres
Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis quod cum honorabilis
dns Johannes Czyrmyenski quondam plebanus ecclesie sancti Stephani gnesnen
hospitale situm extra muros ville eiusdem gnesnen fundatum et plantatum
ad honorem dei et beate marie virginis ac omnium sanctorum et ad vsum
pauperum et infirmorum ibidem deo seruientium de bonis suis propriis
rationabiliter dotauerit et ad ipsum hospitale quasdam villas videlicet
Dambrowka et Czyrmyenski cum omnibus earum pertinenciis contulerit
prout in literis suis desuper confectis plenius continetur. Nos ipsius
hospitalis pauperum et infirmorum ibidem deo seruientium pia desideria
in hac parte benigne admittentes ac ipsius hospitalis et pauperum
ac infirmorum ibidem deo seruientium commodis et vtilitatibus
quantum cum deo possumus paterne intendentes ipsum hospitale
cum villis Dambrowka et Czyrmyenski ac omnibus pertinenciis
earundem ab omnibus exactionibus et grauaminibus quibuscunque
exemptum et liberum esse volentes ac ipsum hospitale cum villis
Dambrowka et Czyrmyenski ac omnibus pertinenciis earundem
ab omni iurisdictione et districtu Gnesnensis curie et quorumcunque
officialium nostrorum presentium et futurorum penitus eximentes
et liberantes ac ipsum hospitale cum villis Dambrowka et Czyrmyenski
ac omnibus pertinenciis earundem sub nostra protectione et defensione
specialibus recipientes ac ipsum hospitale cum villis Dambrowka et
Czyrmyenski ac omnibus pertinenciis earundem ab omnibus exactionibus
et grauaminibus quibuscunque exemptum et liberum esse volentes
ac ipsum hospitale cum villis Dambrowka et Czyrmyenski ac omnibus
pertinenciis earundem sub nostra protectione et defensione specialibus
recipientes ac ipsum hospitale cum villis Dambrowka et Czyrmyenski
ac omnibus pertinenciis earundem ab omnibus exactionibus et

m tpe hui⁹ ist̃e ⁊atura vantat⁹ ⁊subiecta et m ſuũ cſtaõb vdent vniuſa neceſſe ⁊ cuĩb⁹ actionũ
ſtimõb ac diguãb memoid literar⁹ teſtimonio conuẽnire ꝯ futur⁹ vitat⁹ indraud et dudnus ꝙſtat
argumentum nomẽ regit eam pub⁹ etãb ꝙm ventud ꝙatio ip⁹ nob⁹ nbolcſlaus dei gr̃ Cracouie ac
Sandomirie Dux attendentes gr̃o caritat⁹ affectu bone memorie p⁹m leſtko ſuo cuo Duc illuſtr⁹
ibũ⁹ det ſtmentes dilexit et gr̃o ſollicitudie ſtudio cotꝫ ſtcb villas tſonueſꝫ ord⁹ mſtãb ſpulegſꝫ
et libtatib⁹ ꝙſtuent ob remediũ aie ꝓgenitoꝝ ſuoꝝ ac tranſmiſſ⁹ unit⁹ me ſtcb⁹ recordat⁹
Grimiz Cauc villas domui ſtũb⁹ ꝙꝫ ꝓdec⁹ m⁹ ſuo Domino acquiſitas m⁹ſq; ac libtates eaũd⁹ put
m⁹ cart⁹ ꝓuilegꝫ ⁊ſpectãm renouam⁹ et renouatas confirmã⁹ videl⁹ Coprimouid cũ ꝓtmetis ſtũb⁹
Banſice Owenſzice ſtrno ſubzma Dobrecſzow ſubſua ⁊ aſſel mſtrno cũ oĩb⁹ ꝓtuetꝫ ſuis
Cauſ⁹ m⁹ caſſow Sdanow Sdanow quãb m⁹ſmena ſtudacõ ipũ⁹ Dom⁹ ꝙtulit Conꝛd⁹ nicolaꝫ ſtudator
epũſꝫ albatie ꝓſup⁹ nebſtſcala quod eiſd⁹ ſtũb⁹ ꝙtulit reuerendꝫ pat⁹ vnitequib⁹ tunc tꝑib⁹ Cracouien

66.

Omt liberi et ꝛ marcat ſcalz neqz Strozam neqz paradtue neqz ponz ſolue teneantur nc qz
actores ipiꝰ Strozę mꝰ ad dicto loco valcalna audeant pnoctare Dnmq ctꝫ et to cedmq ciſd Ihud
gratiꝰ libtatꝫ pꝫ ad mtlig nrdict pcuram nc palatmꝫ nc Castellani neqz nrdcm ipoꝰ possit ꝛ
teneq etiam quemꝫ mſt ad ſold mam et hc latm ſua et ſigillo mo Et ad mdctam fmam
ad pend trentond ut ſꝛp a quidcom nnecꝫ omne ſolutom abbat et ſcę memorata cenobij
ſc pleuarie recipiat nllo mparo ſen officiali aliquid recipiente ut quocte portam vestigm
dnt qđ Strad wlgrent grat hcatores locoꝝ pfator recipe no teneant ſed ſrag ad qđ ſint
ductꝰ aliqm dſemoꝝ decant admtitꝰ locoꝝ et ad adcoꝝ ſint deretꝰ ſmgis Domoꝝ ſuaꝝ
apud et apud ſe qꝫ pmittat grant ſeqz villas forenſes ut vel tuſcerit illi qꝫ adupenit vestigm
move ſuo ſine ꝑdmto cmm put melig poterunt ꝓſequi ꝓt ea valuꝫ ea quoꝝ ꝓdcꝝ labor
et mmes ad omd dificatom et repacom caſtroꝝ et dꝛgz expedicom a pagom excepto dmo
cay at cm qđ alig aqueꝝ tram mam mtuent conpanda cedmq mſtꝛ albi et ſcłz pmoniat
platem constande angli gentꝫ et angliz alig quoꝝ ꝓt mdcꝝ ad pdicta loca et inde ꝛ
grandi Cum ctꝫ quotquot vbi ſint gꝛaꝛ mꝰ tuſcth et deſenſu mo regn vasta nc aliqm
expensa nob dare tenebunt nc teneantur dn no tuſ ut gtuas mſpdcte ſoris ſint exempta
et vbiqꝫ nyanaud Dcimre clauſtri epłbi ſine ſanguis effuſa ſine homicidio petet qđ
cum mdcꝫ clauſ mdicabt et qmqđ ſolucom alibi et cui conuenit totalit recipiat dn mđ
vnq nyanaud de mre clauſt et alibi ad caſtꝝ ptinct ſint / et mtꝛpoꝰ nyanaud ſanguis effu-
ſio aut homicidio cucmat mdcꝫ clauſtꝝ et mdcꝫ caſtꝝ put tam cauſa mdicabit et
ſmam mdicata mmuſquiſq; de homic ꝓo put valuit acquiat dn no qđ ipſi et ad
clauſtꝝ no ptinctꝰ mt ſc homicidio mcaſt ſor ut ea loca ꝓtexerint habitores eorꝺ
p tali ea culpa mre rudere teneant Liceat tamen mdio caſtri duc ſuu ad cauſas qđcm
dm mcdab mꝰ pdcte ſor ſenſum ſine ſed ab qꝫ mlla tenq pnoctare Cetera monetariꝰ et ſoc
concaui mi nulla ſmꝛpoꝰ ibid qđcm platem nc alicui ſolucom a qꝫ actionꝫ mꝰ ſoris ꝓhib ſint
ſubiecta tamq qua clauſtꝝ ſpe dctum mt ſtuas nrat eſt ſtitutꝫ Damq et offerimq eiſd
ſtuba et homib locoꝝ ꝓdcꝝ mꝰ pro mo ſtuas omem vſu et ducta vbitate mſtri mſtro
et mꝰ vnde tam adeſtca et alia ſibi ncia ꝓparanda cum ctꝫ ad paſcua angliz grue audia
mbicnda Nulli go ho homm qđ mam ꝓtenđ donacom et p cmem titulꝫ libtaꝰ
mc mumſicenac Liceat mſtnge aut ea ꝓſa ausu temerario cont hc dn aut attentare

Item la pothſch hꝛa ſup centum Marcat m Blomijr Dvac

Razzmens dignꝫ Rx Jacobꝰ Magnifice Cathrame Regie prudenꝫ
domꝰ ꝛ Hecet ꝺ dignacom Regiꝫ pdcm gratꝰ accepit vnuſq
tm pudꝫ qđ futuꝝ Ond ꝺcm ꝺ Regio ꝓcedendi la pothſch Omnib
et Cupit Qđ Bmgard ſidꝫ dilect Cantꝫ Gracia Benebam gratꝫ
et mi Jacobꝰ mand cmissꝰ ꝛt ꝓcuratꝰ ꝛt ꝓcuret ꝺcm
m ꝺcm dilexit acquitand ꝛ gratꝫ et mod Gracie ſdictis Nobis
fidemꝓrab Gꝛatissꝰ Quapꝛ ꝺcm ad Regnꝰ Jacobꝰ
Cantꝫ nid ꝺcm ſ et Qđ hac Cetꝝ ꝺ Qđ dcm la pothſch
ꝓdcm Qđ mit Hand Nobis Cand ꝛ Qđ Qđ
Regnꝰ Regnꝰ ſimꝫ ꝺ ꝺcm m Nulla nid Jacobꝰ
Dicta / Cantꝫ Regnꝰ Bmgard ꝺcm ꝺ Cand Gracia
assignand assumbim Qđ ꝛ Regnꝰ Qđ Jacobꝰ ꝺcm
ꝺcm dcm la pothſch Cum ꝛ Qđ Adeam
Regnꝰ Regnꝰ Cand Qđ
Cantꝫ Regnꝰ Cand Qđ
Cand Regnꝰ Cand Qđ

67

Copia lre qua dñus rex admisit Tanczygmyrowsky
et eiusdem officium Taxbaxiatus in Vyzny etc.

V
A
C
U
U
U
M
V
A
C
A
U
U

Kazimirus dei gracia rex polonie etc. Dignissimum censet prudentie nostre
partes tuenda[m] nostre dilectus Nicolaus de Rzepin castellanus et ca
stellanus noster fidelis Nicolaus Kraupsnus sibi et nostre gerencia
quas ipse dilectus noster apud nos habuit et habet scitores et quidquid
sibi racionis nomine nostro debitum debitumve sibi Nicolaus obligatus nostri
tenutis debitum sibi tenore quas sibi ipse habuit et habet de fine datas
quas nos tuissemus [illegible] quod sibi nos et nostre [illegible]
ipse nostris [illegible] et [illegible] nostre [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

72

Inscriptio mille et trecentarum
marcarum Stanislao Ligęza in Aduocatia oppidi Sool

75

fermus p̃uilegia antiqua teneant. Tandem dom̃et p̃ nos aut nros successores
predicte ciuitat̃es et Terrete agere sibi aut suis successoribus fuerint integraliter p̃ro
solute. Cuius solucionis possessio dicte aduocacie ad nos et nros successores plenis fue
rit reuerter. Cuius aduocacie datum p̃uendatum Stanislaui et p̃mus Quirinus ab omnibus
impetitoribus quarumcumq; Manu p̃mitt defensare et tuicij. Harum quibus Sigillum
nrum appensum est testimonio literas. Dat Trac feria Quinta p̃xima p̃ festum Tandreum proxime
Anno dñi millesimo quadringentesimo Quinquagesimo primo

Ad mandatum Regis venerabilis Johannes Luthkonis de Brzesie
Vtrumq; Jur Doctor Secretarius p̃ Vicecancellario

Secretum

V. Gal

Nouo plebano in Crayenwerder

Nouerint dñi Quod Ego Petrus dei gracia Trium Canonicorum Ecclesie Cathedralis
Varmiensis Prepositus, Nec non Officialis Curie Varmiensis, Omnia gesta de facili obliuioni
traditurus, nisi ea scripti artificium roborare Memorie commendare Prouide Nos
Krazmirus de Grabi Crakow Polonie Custos Trac Gandensis Gradie Lancicie Cuyauie
Magnuspolen Lithuanie Pomeranie Russie prussie p̃ Dom̃s et Heres Dignitatum
tenore p̃sencium, quibus expedit omnib; p̃sentibus et futuris, Quod cum Dudum Frater
Johannes de Cruyssow Cathedr Trac et plebanus in Wayniz ab una Frater
Cristanus de Godzanow nomine nro ab altera p̃tibus sup Terris Metzeta sive tercia
parte Emolumentor de Molendino in Wayniz p̃ueniens ma questionis Tandem re
tro ad ex nra rem̃ission et mandato Regali Coram Magistro Johanne de Cruyssow Ca
stellano et Capitaneo Trac sue nobis dilecto Hinricus Venerabili et Deinde ad nram
Audienciam Reuoluta p nobis et nros Consiliarios debite examinata et
rogatis quibusdam Testibus fide dignis probabilibus Iuratis et acceptis Cum ipse Re
nunciauit et Renunciat p p̃sentes Petrus p p̃fatum Frater Petrum de Cruyssow Ca
stellanum et Capitaneum Trac sue nobis dilecto Hinrico

Littera Dnorum hungarie prelatis ba zombrisch Regni Polonie missa:

Dogiel Cod. dipl. T. I. p. 58.

Reuerendissimis Reuerendis ꝙ ꝓpositis / ac Magnificis Strenuis Egregiis et Nobilibus viris dnis Prelatis Magnatibus Baronibus Militibus et Proceribus Regni Polonie fidelibus et Amicis nris dilectis / Prelati Barones et Proceres Regni hungarie · Salutē et dilectionis augmentū / Vetustum more nrm ꝙne tenuez cum fr̄a ab olim habuimꝰ / m aniſando de singlis vrgentibꝫ hinc inde rebus / et nūc ꝓcipue no pretermittē dignū putauimus / Eapropter fida studia nra magis ac magis nob exigunt / vt quomoda nra eque vt tuo da vobiscum amica confidencia participemus / Et hactenus · quidem nobis nō tot turbines positis / exantique amicicie officio expedire fuit minus hanc pos sumus · Cum hab crebrat munera nra / crebrius forte compassionis vre tenuit tar / opus fuerit Verum tot indigna facinora ꝙne et sine clamore nro lat publicis ꝙ suis ꝛmoribꝫ f. v. clara notaq esse potuerunt / bonis medijs et modis cogitatum ici ꝓpositabamus / ad quod tot sequend et plurimos labores adhibuit vt eosdem ex[s]t f. v. tandem finis earū certum quorsus eniteret / significandi lord habemus Itaq nunc nota potius ꝙ notificanda sibi existimauimꝰ De domo Roma norum Rege et Theotonicis vicine confinibus Quos quidem semp simulata sense ving amicitiam vel potius ingenita et forte naturalem inimicitiaz Ab eo tam pe que benignum dnm nrm Vladislaum Regem oportunit Regni med gubernā clas / adnotatum et inditum habuimꝰ apperimus velata hostilitate starie / indamit / Sublatamq inhoneste Regni sui Coronam inhonestius detinen / more dyr Diorum semula meterentur / Vnde et quot gnibꝫ odys Cautelis obstarit inimicis redibus et insultibꝫ ipsum dom nrm Regis ingressum et statum impugnare Ca stror um occupatoribꝫ Confinioꝝ vastatoribꝫ preter spes et phas assistere conati sint sicut destribi late possit Non expedit tamen Cum hec clarius nota esse no dubitem f. v. Presitim hijs Cum cum ipo dom nro Rege versati prius nre Volineca prides palpabant Quoq ipse nros eque vt suis doloribꝫ et compati cordialius et consule videbant / Verum libuit eam rem et inuidia tunc magis pretereat seue / qm ob re nouatis tractatumq harum Regnoꝝ nro vr et vra amicicie fedus meteri prudēcia pa rare videbamus / Cum nil debito nro deceneremus / mihiq dignius arbitrati sumꝰ qm vt quesitū dni vtriusq dilectionis hereditata a progenitoribꝫ benivolen[s]tia ma ing Imo ꝓ illud id quesitum a patribꝫ tarum fedus no obstan aliquorum dissidiorum pcurata / ad id fedus mod opem operam ꝙ promi tortulimꝰ vt tu eode etatibꝫ tps Cuncta quoq vtilia succedere affluere Ita vt nos ignorare vra cubuit videamur / nostis dignis et salubribꝫ honoribꝫ hinc inde vsi ma gna clara ꝙ fide / donatam amicitiaz tenuimus / Credit hinc q et promittit vre ne et vestris vt pote vobis nata et nobis datus intepestmos imitie fs nro Sacros qui vltro accipiens salute ꝓpria pro nra salute ventilaret / tapsi ꝙ sibi hinc porrexit nec qm sno testato sit Cuius affectione pulsa nra debellanda suscepit Quoquid parto tantoꝝ operum magnibꝫ reliquid prostrat nobis vtin ꝙ fuit cautissimi / decrine seratim antique benivolen animū vt & et dilectis / talibus et vbe nro / et side vris / hinc inde / relig obligati maneat / Postquā / ego se domo plurimū tali fruimꝰ prono orbati / nec tamē adhuc de eius vita omnio desperati / sicut eo plus Ita et ex ꝙ multis instantius vires modis / et nigentes quesimus patem / occasion discordie de medio eius conati simꝰ /

. omezq; obtarom quen apta impedim/ quomm paganoz insultib; rede dstracti
vetizemur/ Sed longe aliter ꝓsm ac strabamus conseruti sum/ Nam vtalie
penora cmunlazq; vidim/ ꝓmum patistrenga qm adhuc tum pfato dono
nro Regi/ m ems digressu andfatq; domus Romazq; rego thyennio gduxat
ex sui parte solita/ Demd ad dmizarom refmioz Regm et Castroz ac ꝓ
netum regalid ardemus progrediena/ redig sum/ spolijs subditoium/ Erlazq;
nephandis execrarombq; retis insultis mulcijs totam seve nram priam rom
plenit/ adeo vt atrocitas mozdoum pubce rogniate redis acerbitas et fratrum
pueq; alta oppressio/ Nos no imerito emoij potius qm ignauis pati pronocaret/
Verum tame et nil tot pricla/ ne precipitem vndictam videmur expetere/
nouo/ cosilio nouos oratoes delegimus/ atq; instadius cum omni cmonis/
et pacis ordine/ tum pro illatoium restauracoe/ tum cetd pro ipius sublate/
tozane nre restitutione mistetimus. Sed solitis cautelis ꝓcauis repulsi/ nichil
preter verba reportare potuim/ Demoꝛ omd sup his spe feliciq; frustrati
ad arma manu mus/ viso iter aperiedum ad patem rotundus arbitrati
Vnde et ꝓ has plagaum primiciat/ que sacrile hostibus nris ira ꝓcadente/
illate sunt/ no esse deliberatum d/ quousq; dmid et nris anpliss et probro/
soliatmur et damno Quue quid omd et si ꝑ vel maior pars earum non/
ignozent/ quin his quas ꝓdiximus tangle/ et ꝓsens nos et nros rotigeret/
vnusa Tame pro meliozi informacoe eoum qui tame sub ista carpa
prendezet/ sibi et Justicia/ nram declarauim/ volumus Rogam vt si forte/ alid
sup his ꝓpos nros contra et hales emulos/ amicos amicis vsq; defer
vi contigezit/ eis veluti de odio suspecte/ credulitate loum no indulgeat/ celitis
/ sed memores cognati moris nri et affini quos nris spes fidei nre illoum
grad obtinuipi/ no patiam/ nec assueta benivolen vra cozd exuiderit
redat quoum semp diffida suggestio semulaum dispardie elaborati/ et officijs
amicicie dolos contegeit/ alioum pace debellat conat/ Quos vero nobis
no tam cognitos/ q cognatos cis attamis Judicio vro remittim/ in quibus
no alud nisi zetam fidem/ benivolenciaq; delectaom/ et amicicia cognisse/
arbitcamur In quib; ꝓsiste et demcpis mtedum/ pront et versa vice
ꝑ annos/ experti sum/ Quia supius in adiectu plenius fim noz
gnos ad festum bti Gregozy affuturi ꝓcurabimus/ ayuue Dat Vrbi die penultia februar
anno ꝛc lxxxto/ Vtz nadragesimo octauo/

Regnerus Dei gracia Leodiensis Electus Virisim Johannem Gynderz
de Zendaige familiarem suum dilectum. in partes exteras suos ad
cratos et eidem. negocijs suis grauib; ꝓcuranda fiducialit mittim paterne
liberte Vnde vob; affectu quo Johannem Gynderz in vtra ꝓmissa
alijs subditis contigerit exhibere Gratum nram gratum habebit
in casu simili Recepturi gratiose quicquid sue nobili gualdo. vobis de
Zendaige duxerimus rescribendum et conferimus atq; damus potestatem
per Tenorem ad tempora sue vite duturam. Cum omib; ac singulis

Resignatio bille Wolya et Przegorsali

Kazimirus dei gra Rex Polonie magnusdux lithwanie Russie Prussie dns et hered &c. Recognoscimus tenore p̃sencium quibus expedit vniu̇sis p̃sentes inspecturis quod cum nos bonis fratris nostri karoli quondam ducis Troky et Kyow &c. ducatibus castris villis et bonis hereditarie et de iure nobis devolutis ac ipsorum fratris nostri karoli quondam ducis Troky et Kyow &c. ducatibus castris villis et bonis hereditarie et de iure nobis devolutis ac ipsorum fratris nostri karoli quondam ducis Troky et Kyow &c. ducatibus castris villis et bonis hereditarie et de iure nobis devolutis ac ipsorum

Inscriptio centum marcarum in oppido Schadek Dorotheae de Komeczpolic

1496

Ita super prodnitione primilegiorum et super theolonea[rum] treprov[incie] m[ar]is Cracovie et podlie / ad d[omi]n[u]m palat[inum] Brzestensem

Kazimirus dei gra rex Polonie dux Lithwanie Russie Prussie Pomeranie Cuyauie Masouie Sandomirie Syradie Lancicie Cracouie Dobrinen[sis] et hered[itarius] terre Zagnitzen[sis] Significamus tenore presencium quibus expedit vniu[er]sis quod cum nup[er] ad nos et ad nr[u]m consilium ex parte ciuium de Kleparz Cracouien[sis] ciuitatis nr[e] fuisset querelose propositum quod cum ipsi ciues de Kleparz ab antiquo habuissent et possedissent quandam theolonea[m] in Cracouia ad quam quidem theoloneam

Serenissimum principem Wladislaum regem Poloniae olim Regem Polonie nobis et cunctis humiliter
supplicando et deducendum quatenus eis de Jmata nobis Regie benignitatis clemencia cartham
seu privilegium ratificare approbare renovare et confirmare dignaremur Cuius quidem privile
gii tenor de verbo ad verbum sequitur et talis Quamvis dominus deus noster ad Petri nam regimen
moriatur Ne error oblivionis gestis subtrempe verisimilis imposterum pariat detracta
alia regia et principum consilia decreverunt, ea tradi armoriis phenuae Proinde nos
Wladislaus secundus Rex Polonie Necnon Terrarum Cracovie Sandomirie Cuiavie Lancitie
ac Cuyavie Lithuaniae etc principes significamus, quemadmodum fidelis et hic Signi
fer noster tenore presencium quibus expedit omnibus Tenore et futuris Quod nostra habitus
Cum ad aspectum Civitatum Opidanorum affluencia alii Cleparii et nimirum Cracovien. allata
nobis petitio continebat quatenus hanc et privilegia Serenissimi Kazimiri felicis recordacionis
predecessoris nostri Regis Polonie de Jmata nobis benignitatis clemencia eo quia
vetustate infecte iam caducitatem in loco aliquibus videbatur ratificare et confirmare con
firmare et approbare dignaremur, quorum tenor de verbo ad verbum sequitur et talis
Simone dei gracia Cum magnifica Regni fidei decencia auctoritas Quod ad vos
Vos Cracovienses petitio nostra noverint regie quibus expedit omnibus Et hoc Kazimirus dei gracia
Rex Polonie Necnon Terrarum Cracovie Sandomirie Cuiavie Lancitie Cuyavie pomeranie
Russie etc Dux et heres Bona regni nri cupientes ad vsum reduci melioris Civitatis
nostre que alias locata fuit in Suburbio Civitatis Cracovie Circa Ecclesiam sancti Floriani
situm Denuo exponimus et tenore presencium exponimus ad locandum Civias et Cives Flore
ad volumus nominari et cum—mino audire et nichil destrui permittimus Presertim
Cumque Civitati ac omnibus civibus ac incolis seu eadem locatis et locandis Jura
et utilitates Damnum petitio nisi ascripta videlicet Communem usum ad Civibus Cracovien
sibus nostris Gravamen seu limitem Civitatis Cracovie dicte tam in pascuis etc ac in aliis
opportunis Preterea Damnum dicti Civibus istius Civitatis ordinellas Carnium
concessas Panum Sutorum fabrorum et aliorum quorumcunque artificum ostendi potestatem
habeat et eis Panes tabernas albi et Grossi modo solitis quod pro comm
utilitate Damnum eis dicti Civibus Cervisias ordinem et ordines potus bracandi
et vendendi ac vectras cuiusque in predicta Civitate que Schrotoramice dicat libe habi
pro communi usu et melioracione Civitatis admittimus Cuius in Civest ipsius Civitatis
pro tanto regni nostri equale Theoloneum de mercatis ipsorum solvent petito sicut
Civest Cives antiquitus solvere consueverunt Volumus quod nullus Civis forinsecus
sub pocamento de ordine Carnium aperiri Panum Sutorum et aliorum quorumcunque pro
nobis et nostris successoribus reservamus Et duximus eadem Civitati Floriana robora
de cetero valeat collocari Secundo libate Civitati et omnibus in eadem locate et locande Jura
randi Damus Justhentiam quod aliquis burgensis de petitione nobis duxerimus
Remonendum mihi omnia Quamvis nostra et aliorum quorumcunque polonicalem omnibus que
quid Justhentiam impedire seu perturbare possent absolvimus ipsos et petitio
labeam advocatum Civest et omnes nicolas sepedicte Civitatis ab omnibus Judicibus
Judicium et potestatibus eius Palatinos Castellanos Judicia Subiudices et offi
ciales vniversos Regni nostri presentes et futuros quod ullus eorundem aliquis presentes tam
magnus quam parvus citatus nunc vadabit Et tres Civest et unus eorum ipsorum ad vocatus
ad vocatum vel eorum nostrum aut eorum impositum Judicium quemlibet Duos tres plures vicos Civilis
vadii Civitatis Evocatus fuit Tunc de se querelatis no alie in Jure suo thesaurico
mercedi et alias quibuscunque Evocato memorate Civitatis Judicii Executandi
condempnandi et puniendi plicas et ordinem Civitatis Judicii Jure ipsius Justhentu
ricii aquisgranensem postulat Specialiter ante Secundum et obtinendum ne sepe dicte
Civitatis libertates et alias habilitates nulla nostris clausula et articulis Judiciariis
ciis Juribus et libertatibus gaudeat quibus Civest Cracovie gaudent Datum et
actum Cracovie in festo Sancti Johannis Baptiste anno domini millesimo trecentesimo

82

Septuagesimo sexto Presentibus Johanne Castellano Cracovien[si] fl[o]
riano Laurencii Mathia Dobrinien[si] Castellanis Bodzantha Petri de Lub[e]n
et alijs quam plurimis fidedignis Cum quorum omnium testimonio Sigillum
sue Majestatis presentibus appensum et factum confectis vigore harum ratificarunt
approbarunt et confirmarunt Scripturis vigore roboris obtinere Petrus finitat[is] Jaroslaus
Sigillum sue majestatis presentibus et appensum testimonio hiis datum Cracovie feria tercia
proxima post dominicam Misericordiam Domini Anno domini M° Quadringentesimo
Quinquagesimo Septimo Presentibus Reuerendo in Christo patre Domino Thoma Episcopo
Nouo Civitatensi et Egidio Johanne de Czirnow Castellano et Capitaneo Johanne
de Tanczyn Cracovien Johanne de Olesznicza Sandomirien Nicolao de Gri
bow Schalensi Brzestien Andrea Odrowansz de Spycymir Leopolien
palatinis Przecborio de Conjacapole Sandomirien Cristino de Ciechanow
Sirensi Castellanis Nicolao de Rzeczyc Marschalco et Ivanga de Gogolow
Castellanis Gnesnen et vicethezaurario regni Polonie et aliis quam plurib[us]
fidedignis Data primum Reuendi patris domini Johannis Episcopi de
Breze Vratislau[ien]si Sedis Apostolice et Cancellarii Et cum sibi Sacri
palacii auditore causarum Archidiacono Gnesnen Regni Polonie Vicecan
cellario sunt probo dicto

Littere Reliales

Kazimirus dei gracia Rex Polonie Magnus Dux Lithwanie Russie Pruss[ie] Pomo
ranie Cuyauie Masouie Lanczicie Sandomirie Syradie Lancicie Dobrinien[si]
Cracovie terre Prusie Dominus et heres Notum facimus tenore presencium
vniuersis quibus expedit vniuersaliter et singulis quod nos fidelitatem
Reuerendi in Christo patris Johannis Archiepiscopi Gnesnen[si] Primatis
Regni Polonie Legati nati Sedis Apostolice Cancellarii nostri dilecti
Considerantes fidelia grata et accepta obsequia que nobis et Regno nostro
Sepius impendit et impendere non desistit Ipsum Archiepiscopum Gnesnen[si]
Primatem Legatum Cancellarium nostrum predictum Ac Ecclesiam Gnesnen[si]
Primatialem cum omnibus bonis mobilibus et immobilibus ad eandem
Ecclesiam Gnesnen[si] Primatialem spectantibus et pertinentibus

ra Cardinalium .S. d. Regi polome missa

Serenissimo principi dño Kazimiro Polonie Regi illustrissimo Christianor dimid ppd hortat et
Diardini, sancte Romane Ecclie [illegible] Cardinalis, Salut in domino, Cum no dubitarimus
debitate Vras, pro innata sibi bonitate, et deuotion, erga Romanas Ecclias plenum letitie et
gaudij, gdtumq; ad eius victoria deuotis, stantium apud Ecclie, in dei honore et pfectaq;
nouis Xpi saluatoris diuigi et feliciter gubernari ac Ecclia in Cpudalibq et tpalibq incremta
suscepe, Idcirco eid V. vobis fraternis studuimus diebq pcelse felicis recordationis
dñi N. pape V. vobis ydonei apud sedem petri, cuius Sacrosancte solemnis ibi deuotis,
partis Exhortatorias dirigendum ad Ecclesiam fratrem, patrie, Slauiam, qui pfate dignitatis olim collata
et regalis sortis ac dignitatis onus pro tanti boni pastor vberrimis spualiu bonoz pfectis
et vberibus orbis habunde pasteret et nupcijs nec, Sic pro Ezechielis modis et instituti
fraternis, Cui pterea Regalis Ecclesiarum pastoris, Si vos pcepit annuus fructuarie
pontificis sue pro quo Canonicarii Cardinalis nuncupamur, vbi pro negocijs
Sacre solemnia pro tempore quod pro Cancellarie officio ac beneficiis ecclie nre pro tempore existentis
Sacri Canonis, pro vestre deligens et matura deliberation ac multis nutritus ad id fuit
tis remedia sed ad remissam Ecclie nostre dirigere attendens, pro orbis vnitas ad,
nos pertinere vt tenet, Quod cum in vnum Christi redactum, quod dnus
noster pro Ecclie arbitrat fuit, Eligimus Quod dnus altissimus tue pterea Car
dinalis, vacantium vr municipatu, cum Romani et vniuersali Ecclia patiatur et pa
tiatur, qui Calixtus tunis volunt applaudi, Quadquod Ecclie ab emulis do fortas,
sedentate, augi ad regnandi pmittit Vir cum pr ei pollicitis, Quod vos ad reformandi
statu statu ac pfecit, Prudentie vobis pmit dedit, quale [illegible], cuius meliores et
Xpi tubus magis ydoneus aptari potuisse dni et pr Thomas assumptus audiuer
tis, Quod vos a deo fuisse votis, tanti Patroni Vir qui sancte ortus oriri
que ad felicitate vei pueri regnauit, Dn qua honoris dignitatis ac pua
regnis est, tum Vir ecclie, dei, tui in administrationis regni prosperis tum Vir
Christiane Regnum ac pudicie vbi pmit cord ff obtinuit pfecit sanctas cuius nre
gratie et bonitatis ac pfectis, Sue virtus pmit Dn qua ab adolescentia Hanuit
et Doctor famosissimus ff statuit Quod Dantis et cord Petrarche pfessoris [illegible]

86.

V.p:

dicta

Kazimirus dei gra Rex polonie magnus dux litwanie Russie
Prussie et dns pomesanie &c Recognoscimus tenore presencium quibus
expedit universis et singulis tam presentibus quam futuris nos
honorabili Georgio Morustey Cam et mercatori Cracovie et eius
consorti honeste Magdalene tres florenorum auri Rhenensium
quos obligameramus argentum nrum vz duos scutellas argenteas
cum argento deauratas unum pastillum unum Canterid et duos
pocalos que omnia ponderata tam ponderis Cracoviensis pensant
centum quinque unciis minus marcam et quinque drach argenti
et tamen ipsi honestum debitum tam pro argentum quam
stetit obligatum multis florenos tam ratione de premissis rationabiliter
Comitat Cracoviensis per solemnes Consules Cracovie presentat
Georgio Morustey et Magdalene effectime mandatis per
solemnes post hec anten pro nobis et nostris quos absentes
Georgio Morustey et Magdalena successive recognitos
post racem cum pro primo stamus Et post alia duo modo
ero premisso datos cum pro hic in loco date presentium
stet ratione remanemus nos obligati tam duobus nullis
florenorum Hungaricalium in anno primo et nisto ponderis
in quibus prestiterit argentum iterato ac tam obligamus
pocius promittimus adpremid naturaliter pro pretium
quod argentum celebratione et duo nulla florenorum
integre persolvere Et si quod absit nos solvere cum tunc
omne argentum nrum tale in obligatum poterunt tenute plenarie
et absolute pro distragi ad ratam pretupti debiti
duorum
Nullum florenorum pro quo punctum nos
aliquid non impedire nec contra eos aliquo indigniatum
nomen et ultimo in residuitate omne pretupti
duorum
nullum florenorum quam argentum nos facere
potuit per nos nos quastuz agat intricatorio pro
exsolucione empti residuitate tangere ad damnum
que mod et nos rerum computat Actum et punctum
hec omnia absque aliquibus dyfficultatibus et indigna
cionibus adinplendo. Harum testimonium
est appensum testimonio literarum Dat Cracovie fe
tercia ante festum beati adalberti anno domini
millesimo quadringentesimo quadragesimo octavo

Ad mandatum
domini

Debet

Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnus dux Lithuanie
heres Russie et dns prussie &c Recognoscimus tenore
presencium quibus expedit universis et singulis quod famosus
Burgrauius Magdeburgen Henricus et mercator Erphordensis
et civis Consortes Honesta magdalena ad Spreacha
et Adamus petrons alyas Judeus Rudiger mercator
Norimbergen debitores nostri xxti quadringentos
florenos hungaricales in auro puro et iuste ponderis
in quibus eid Rudiger obligabamur pro nobis interessent
et eid Rudiger pacat florenos effectualit persolverunt
unde nos ipsum Burgrauium Magdeburgen et magdalenam
volentes de solucione predicta quadringentorum flor
assecurare duas ordas auri puri quadringentorum flor
et duos Cantheros de auratos quos alyas Erectos
testamentis tenerendyssimi olim pris dni Cardinalis
et Archiepi Erac emptos pro nobis eis reposuimus
et Ipsumque quadringentos florenos de proximo
natalicio xpi festum solui promittimus et nos obligamus
presentes et futuros qd absit nos soluendo exire poterunt
duas ordas et Cantheros tales obligatas tenebit penes
et ab pro hoito pio Instrage ad tercios pfati termini
trecentorum florenorum p quo prohibimus eos
aliquatenus no impedire nec contra eos aliqua
indignacio moueri et vetamus mo statutis omnes
Scriptorum quadringentorum florenorum quam aliquis
no fecerit poterit pro nobis eos quotiens opus merita
coram presentibus exigere et requisitus tenetur ad
dampna, que inde et no refutum fuerint tollere
et prohibemus ne quis absque alterius licencia
et indignacionibus admittat hoc harum quibus sigillum
meum est appensum testimonio litterarum. Dat Cracovie
feria tercia ante festum ordi adalberti pxima anno dni
millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo.

Dns Rex
per se

Debet

Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnus dux Lithuanie
heres Russie et dns prussie &c Recognoscimus tenore
presencium quibus expedit universis et singulis quorum interest

88

Georgio Mornster clerico et executori suo
et eius constituto Honesto Magdalenam Incontros
florenos Hungaricales in auro mutuo recepisse
in quorum solutione predicto clerico duos argenteos
pondus 4 in simul clerat cognati et honeri
marcas argenti Bruno tornacensis in moneta
qua ad presentorum ingentorum florenorum
rationem valeat monete tantus grauti nul potuit
ex eod argento de monetat expd Ratisp.
Georgio et honeste Magdalene portatori florenorum
dictorum et in residuum dicti florenos
omnes qui argenti pfato nid promisso nos
persolut duos ordeos et duo pleno trium
argento deaurato reponat eosdem promittens
ad exitum natuitat xpi proxi resignationem
receptis omnib et singulis aliquibus literis
dat clerat obligat pro pfato ordine ad alberti
anno dni millo cco exo

dno Rex
per oc

Vso

Stigo scripta in oppositum

[illegible]

Tabernatores ad molandum in molendino tenent admissi tenend 89

Stzeszuch Hanus — Pyrmanczky — Nyzolwa — Andreas de hems hof
Mathias — Kreiyarek — Nosk. — Thamowska
Blaszek — Olszowdnijk — wanktwoyarek — Johnes Stanisays
Stanislaus Pudky Wassyk — Stromij pijotr — Johnes Sadlinsk

Dicti tenent .ff. ostia [illegible] adelbert anno 1476

Isti dicti sunt subtasto tabernatores magnifici a tasto
Hyss ad octavas Exaltacionis

Stanislaus — Klimek murays — petrus Bonner
Bruchowsky — Nicolaus — Strzyzlag malik
Blaszek — Martinus Stricka — Nicolaus Copyrz
Andrzeychowicz

Et sunt in tasto
relati tabernatores

Tabernatores ad molandum in molendino sub tastu admissi tenend sunt hic in platea Judeorum

Dt Stzeszyck qui omni septimana integrum braxat ignem qui[illegible] cognitis quatuor mensuras bruser

Blasius qui per dnos consules arcensuras braxat quilibet in anno interdum in anno interdum in omnibus septimanis

Stanislaus przymanczky ℔ xbj
mtdy xbiij mensas et braxat in p
valere mtdy mtdy mensis septimis
Bigelka ℔ bigatu mtdy ℔ mi
ter aut quater in anno braxat

In platea Stanczikowy

Andreas Cyalkorzecz ℔ x mensas mtdy ℔ viij
braxans. qui potest mtdy 2 quatuor septimis
Mathias Gzeczinsky ℔ iij mensas braxans
qui potest, mensis aut in sex septimis etc. Stanislaus Kimarz ℔ viij qui potest
braxat.
Paulus Cyantuszk ℔ x et mig qui ℔
potest vale

Stanislaus Przymanczky ℔ xbj
mtdy xbiij mensas et braxat in p
valere mtdy mtdy mensis septimis
Bigelka ℔ bigatu mtdy ℔ mi
ter aut quater in anno braxat

Cardula per x mensas ℔ rare mtdy in octo septimis / Kazimirsky ℔ bona braxatrix
Martinus Anczolicz ℔ xiij qui wolt mtdy semel / Snaky
et mtdy bis in septimana /
Vonthek Stzwdnicki ℔ x et mtdy ℔ viij mensas Maruschka in platea sub Stephano
braxat mensis et mtdy in sex septimis / ℔ integrum braxatrix qui plus
Nota bene aut ℔ x et mtdy ℔ viij ℔ rare
in aliis septimis /

Verum pretem restringam istos Tabernatores sunt qui non potest mensator dum
Mensalis in Molendino sub tastum molant denuda sed sua tabernatorie
Martini Schwanzek Anno dm 1476 mo ℔ vj · et sunt sui qui ad capt

90.

90.

V. Gal:

Transcription of the main text is not reliable.

Obligacio G Nicolai Pierzowek

Kazimirus dei gracia Rex polonie magnusdux lithwanie [illegible]
Russie et dns pruscie &c significamus tenore presencium quibus
expedit universis quod nos Nicolao pyerzchowsky
de wythowanye presencium latori quod [illegible]
quadringenta et quatuor marcos quadrigentorum
cum xpo ab anno quolibet cum superiorum expirantium vsq
ad denudacionem Kamyenczabuana [illegible] ipsum de omnibus
proventibus provincie quos habet et habiturus fuerit ad debitum
fideli polonie obligati tenemur ordinez quo nulle apparet
tabule in vna postilarii quod iam dicto obligamus nos
nichilominus demonstramus et demonstrando promittimus
de tabula nostre curie cancellarie [illegible]
alioquin proventum ad presentacionem [illegible]
quos sibi successive tempore debet vsque ad plenam
totius summe nichil minus [illegible] Et nichilominus quod nunc
nulle marce persolute Nicolao pyerzchowsky vel
pro quo nobilo no valeat nisi ad tabulas quitancie
presentes nisi prius de nobis habuerit [illegible]

Racem rx qua hac quod sacrosancte deposuerunt et iuste
de falcando deuouerunt. ad rectos Westmm quadragentarij
vt dr agnitas et quatuor marcarum Salcari dott
di aut stramda Hard que talut est faciendo Vnam
rompebent rxm hoc qd iuste deuouerunt cognitum
et firmand post prophy Visitatum mille marcarum
vtrum di inuste pronuntie Ventum vt Thesaur
pricipalt pro ~~Rege~~ dott ~~Rege~~ ad valorem rationis
pmarch prophy mestm aut placet nos abbis
pmarchy alterat pfne abb qstri pmiss pdecm
pmemorat ~~pdecm~~ talit pcipt ~~pdecm~~ stat ruy co di ~~pacatur~~ ~~stratu~~
di pmarc ~~pdecm~~ di pcipt et distribut hor
qd tacc ~~demostrant~~ ei pdecm pdecm dbeat deberung
ei pmittm et antecess abbis pmarcam alterab
pl et di pdecm adic Dat pmissam qd di pmi
stat nobis pmi di alios pmarc pdecm
racem dbz thay qmbus orgthd stat est
ons appicia testimonia thady Dat m analogia
pd qmarch pcipt ord adalbti pmarc dnus
Rex mille qmadringentesimo ~~qmadringentesimo~~ octo
6 ~~decimo~~ octauo pmarc qstm di eq rcpmarc
pdecm pdecm pcipt et distribut roy qmd Rex
Hard di mostramt ei pdecm pdecm dbeat deberung
et si pmarcas petas qmbz pdecm pdecm non
habeamz rotul hat m qmd taht rendendeg obligat
rectificat sibi habend et iusta emplacitu nrm
de pmarcis disponendi plend pmi alias habeamz factam
relatu de pdecm adic Dat pmissam qdm pmi stat nob
pmarc et di alios pmarc pdecm stat dbz
thay qmbz orgthd stat est appicia testimonia
adby Dat m analogia plend qmd pd pcipt ord ad
"pmarc dbti" Rex mille qmadringentesimo octauo

dnus Rex
pmarc

93.

93

Brzesc.

Radzyn.

†

Obligacio M. [illegible]
Debita Nobilib. de Crampa

96.

V. pr. Epiphanien Anno Jedaneiz datis.

Gedanen

IN Namen des Herren Amen Vff das ermesse der vorgessenheit den gedechten hir vnder gezeiten gehandelt vorhinderunge meist gebete haben die hoen rete der konigen vnd fursten gesatzt die selbigen mit schrifften bemeßlichkeiten vnd gezeugen zu vorewigen hirumb sten ewigem gedechtnisse wir kasimirus von gotes gnoden konig zu polan Cracauischer Czendmischer Czniesicher lantczsyczer Cowischer Brestlische yn litthauen zu Rewssen vnd pomerellen Culmischer Elbingischer konigsbergischer vnd pomerellen der lande Erbling vnd hire Thun kunth vnd bekennen mit inwchalde dissim kegenwirtigen schrifften allen vnd itzlichen kegenwertigen vnd zwkomfftigen das wir angesehen vnd zu hertzen gezogen haben die hoche vordinstnisse der togēdē wenkeith der begerungen gantzes gelowbes vnd getrewe berichtigkeit vnd gantz gemener wedmsse fruchtbarkeit vormittest welchē die namhafftigen Burgermester Rathmanen Scheffen vnd gantze gemeyne vnsir Stat Dantzke vnsir liebin getrewen vnderm derwerbunge vnsir lande Prewssen welche von vnsirem Reiche dorich gewalt vnd wrefel entzogen worden betrachtende ouch die merckliche namhafftikeit der egenanten vnsir Stat dantzke vormittest welcher sie andere vnsir steten ist wassenbar ukamth wirgezogen Czw welcher vnsir Stat dantzke vorhegeten besse zunge vnd vormerunge sodomeh vnsir genuse went dorich huthet sowil der gedochten burgmester Rathmannen Scheppen vnd gantze gemeyne lobeliche belonunge vnd getrewe dinste heysschen vnd fordern Dorumb haben wir die augen vnsir mildikeit zu der vorgesageten vnsir Stat dantzke vnd der selben vnnoner vorgenomen vnd sie mit lipplicher genemekeith vnd czungen nach geborlichkeit wellende vorfolgen vnd belonen Worumb wir sicheren gewissen wolbedachtemmute vnd wir volkomener schrifftte vorlegen komglichm macht dorich rath vnsers reichis zu polan vnd landen zu prewssin vnser Rotgebin habin wir vorlegen gebin vnd gnadiglichm zu gelassen vnd durch desse kegenwertige vnsir schrifftte vorleyen vnd wir vnsirn komglichn guttegen mildikeit geben vnd zu laessen den itzgemelder gedechten Burgmester Rathmannen Scheppen vnd gantze gemeyne vnsir Stat dantzke: Das sie vnschedlich vater vaibe mit der selbigen Stat Sigell Secret vnd Sygnet in allen geschefften stendebruen vnd prunlegien zur zeith vnd ewig werende gebruchen mogen vnd zu ziehen grosser begerlichkeith vnd getrewheit. welche die vorgenumpten Burgmeister Rathmannen Scheppen vnd gantze gemeyne vnsir Stat dantzke an vnsir komglichn maiestad haben vnd tragen haben wir vorgenomen zu

Vnnser vnd vnnsres Reiches Zu polan vnd der selbn vnnser
Stat dantzke ere vnd nutzheit wo[ss] sunderlicher kommglich
frode vnd gunst der selbin Stat dantzke wo[ss]en zunor
nemn vnd zunorbessern So das die vorbenanten Burg
gemeist[r] Rathmanne Orscheppen vnd Inwoner vnnser Stat
Dantzk hinnachmals eyne gulde Crone Jm obirkeyse tzes
schuldes haben halden vnd zu allen ewign zukomenden
tzeitn furen mogen Vortbas vff das vnnst[r] vnd der selbn
vnnst[r] Stat dantzke ere zuneme vnd vormerer werde
gebn wir vorleyen vnd zueugen In crafft dosser kegenwa
gen schrifte das in allen zukommenden tzeiten vnnst[r]
houptman vnd der Burgemeist[r] der grantzen vnnst[r] stat
dantzke zur tzeit wesende In allen iren geschefften vbun
gen vnd werken goldt vnd zur tzirlicher wirdigkeit
tragen vnd furen mogn vnd sollin des zu worem
gezeugnisse

Vide testes nostros in privilegio Johannis

98

98.

Donacio villarum Solow et Reynwold cum molendino super flu: Skarnetis et Nestempo Konitzdo dedorff
Kammeldi Nestempo cum molendo.

IN Namen des hern Amen Syndemol das die geschichte der menschlichen wirkunge doruch vorandunge der gere zeu vorgessenheit wirt gezogen · so were sie meht mit gezeugnisse der schrifft vnd gezeuge bestendiget werde Dorumme zeu ewigen gedechtnisse wir Kazimirus von gotes gnaden konig zeu polan Kuyaschen Czendmischer Czuschen lanczitzschir Coyschen Brossusse In littawen m Rewssin vnd prewssin Colmschir Elbingischer komgsbergisch vnd pomerellischer der lande hetre vnd Erbeling Allen vnd itzlichen kegenwertigen vnd tuhomftigen · in der kegenwertikeit dieszir vnsir briefe kompt wo wir angesehen vnd mit wisser betrachtunge gemerket habin gantze trewe merkliche vnd fleisige dinste vns stetiglichen vnd trefflichen mit bestendig stetikeit in diesen vnsirn wolfertigen krigen vnd orloyen mit vnmessiger kost vnd czerunge · die vns der Namhafftige Reynolt nederhoff burgmeister vnsir stat danczke vnsir besunder lieber getrewer hot bewerset vnd durczogen Czu welchen wir die ougen vnsirs mildikeit haben gekorth vnd gewurfen vnd sulche getrewe dinste mit luplicher geneigtkeit wellende belonen off das her czu vnsirm dinste das do meht doruchtiriget werde Drumb wis sicherem gewissen wolbedochtem mute vnd wis vollkomener komglichir macht doruch rat vnsirs Reichs vnd der lande polan vnd prewssen vnsirn Rotgebern den vorbenumptem Reynolt Nederhoff burgmeister vnd seynen Erben vnd nochkomlingen die nochgeschreben dorffer Colow Reynweld mit der molen off dem Schonem flisse vnd Nestenpo mit der molen in vnsir Crone zeu polan dem lande zu pomerellen vnd danczkischem ampt adir gebite gelegen gegeben vorlenet vnd genediglichen begobet haben vnd vn crafft dis brifes geben vnd vorschreiben zeum Colmschem rechte welcher dorffer samt mit allen rechten molen der vorbenumpte Reynolt Nederhoff burgmeister vnd seyne rechte Erblinge vnd nochkomlinge mit allen vnd itzlichen gisen frechten renthen anfallen hewen Schewenen vorwerken wessen ackern seen mussen flissen fischereyn cooten vnd yr molenwerken Garten heiden pusschen welden hegen weden tageten vnd ander notgbarkeiten vnd hus gemeyne mit allen zeu behorungen anhangende vnd beywesenden mit allen rechten vnd egenschafften vns vnd vnsirn nochkomlingen komgen zeu polan gantz unschedlis dorinne behaldende so breith wayth vnd lange die genanten dorffer Colaw Reynwald vnd nestenpo in allen iren enden vnd gremtzen semt ausgezechent geteilt vnd begremtzet In allirbeywesse als die von alders gewesen seynt mehtig ausgelossen sal haben halden gebrauchen vnd erblich zeu ewigen zeiten zubesetzen an alle hindernisse vnd Insallunge Czu urkunth der

Worheit vnd merer sicherkeit haben wir diesm vnsirm brieff
mit vnsim kongklichem angehangen Insigill bestetiget vnd
bewestiget Geschen zu Dantzke in vnsir Stat am dinstage
vor des hern hymmelfarth Nach cristi geburth vnsers hern
Tausmth viethunderth vnd im sieben vnd fumfftigstem Jore
In beiwesen des wirdigsten hrn Johannis Bischoff zu lesslaw
vnd des reiches zu polan Cangleris Johannis von Lasken der
lande im prewssen Gubernatoris Stamslai von Ostrorog Calizi
scher diseln von Kuchwam etc als in priuilegio der Dantzger

V A C U V M

Reinold Nedirhof Cuius hec sunt

Im namen des heren amen Czu ewigen gedechtnisse der sachen
wir kazimirus von gotes gnoden kong zu polan Crokischer
Czeudmscher Czurischer lanttzizscher Cowscher Grossfurste
in littauen in Kerssen vnd prewssen Colmscher Elbingi
scher kongsbergischer vnd pomezellisch' der lande here
vnd Erbeling Bekennen vnd thuen kunth offenbar allen
vndiglichen gegenwertigen vnde zukomftigen in der gegen
wertikeit diesir vnsir brieff kompt wie wir ansehen vnd
zu mute genomen haben die gantze treme vnd fleissige
dinste die vns der namhaffte Reynold nedirhoff Burger
meister vnsir Stat dantzke vnsir besunder lieber getrewer
in mandenwirdige diesier vnsir lande prewssen dirzeigen
hot den wir dirch rat vnsir gunst als das billich vnd
czemlich ist wellende vorfolgen · off das her zu sulchen
dinsten vns hirziger wende geneget dorumb wir sicherer
gewissen wolbedachtem mute vnd wir volkommer kom[m]ligi
cher macht · dorch rat vnsers Reiches vnd der lande
polan vnde prewssen Ratgeben den Hoffleyne flesin
genant in dem lande pomerellen vnd dantzkscher ampt
adir gebiete legende der do dem egedochtem Reynolt
nedirhoff erbelich zugehoret von allen vnd izlichen
zinsen pflichtakeit vnde orkunden wie die genant vnd
gelessen werden die her von deme selbigen Hoyn fleyn
flesin pflichtig was zu thuen vnde geben freyen vnde
ledigen zu ewigen czeiten werende also das der egenante

× Elbingen Lasten

100.

Reynold nedirhoff vnd seyne ẽrbinge vnd nochkomlinge
von deme egenanten howe bleynkesin seyne czinsli
pflichtekeit dirkinge adir welcherley andere gebinge vor
bas mochten vorbinden seme zuthuen noch zugeben
Czur orkunth der worheit vnd merer stetheubeit habm
wir diesin vnsir brieff mit vnserm komglichem an
gehangten ingesegill bestetiget vnd bevestiget Geschen
in vnser Stat Danczke am Sontag noch des hern hymel
forth noch seynir gebort Tewsint vierhundert vnde in
dem Seben vnd funffczigsten jore Jn kegenwerdikeit
des wirdigsten vnd der Wolmechtig Gestrengen Edeler
vnde wolgeborner vnd ouch namhafftiger Johannes
von gotesgnadm Sbischoffe zcu Lassaw ut in lia Staen

Vnd nicolsch gewymers Rothmanns zcum Culmen Conradi
Theodoras Rothmanns von Thorn Johannis wedeler Burgmeysters
vnd Symons holtze Rothmanns zcum Elbinge Johannis
Irmtzman Burgermeysters zcum Brunsberge vnd Benedicti
von Schonensee vnd and' vil mehe globhafftiger leute gezeuge
in obingeschrebenen sachen Gegebn durch die Hende des
genanten wirdigsten in got vaters Johannis bischoffe zcu
Leslaw vnd Cancelers Vnd Johannis luthkons von Rzesse
in beden rechten doctors des heiligen vaters Babeste protho
notary vnd seynes stules der vorsachen Auditoris Archidiacom
zcu Gnezen vnd vndercancelers des Reichs zcu polan

Juramentum Scolaris

Ego A promitto spondeo et juro p Serenissimum primapem dnm
Kazmirum Regem polonie ꝛc et suos successores Reges Regni polonie
suscepi et suscipio in dom meu et heredem Ducem prussie et pome
ranie et prefatum Ducatu Gdansk Et oma negocia treadine
tractata me quam Cōtractum et Ambasiatores Ducum prussie
conclusa firme et inviolabiliter fideliq sine dolo et fraude omnem
colore quesito excluso servare et adimplere Et Ducatus olim
prussie nullo adhercre nec pacta nec pacem ne federa seu nscripcio
nem ullo mre scripte vel manifeste p dicto domino Rege et suis
successoribus regibus polonie impetum fidelit assistere ope consilio
auxilio et fauore et sue Cōtractus pene et dampni
auferre vtem defendere et munire sic me Deus adjuvet et hec sancta

Ich A gelobe vorhaltige vnd swere das ich dem allirdurchlauchtigsten
fursten Herrn Kazmir Konig zcu polan vnd seyne nochkomelinge
Konige zcu polan Entphangen habe vnd entphe in meynen hern
vnd Erbeling der lande zcu prewssen vnd pomerellen vnd bevar auf
vnd besunder der Stat Dantzke vnd alle gelobte zcu Trecaw
gehandelt vnd beslossen zwischen seiner durchlauchtikeit den
Gedechten vnd mir veste vnuorsuchlich getruwlich anefallen list vnd
betrugnisse aller gerichte gestalt ausgeslossen Haldin wil vnd zu
stellen Vnd den Creutzigern keyner beylegen noch gelobde ader
bedingn ader vorschreibungn mit en angehn heimlich ader offinbar
Sunder dem gesprechn hern konige vnd seynen nochkomlingn des
reichs zcu polan trachtig getruwlich anhengen beywesen wellen
mit hulffe rate beystadt vnd gunst vnd seyn gnadn schne vnd
herschafft schaden zcu wenden zcu weren vnd de vor zcu warnen als
mir got helffe ::

Berge bezcimen Bartholomeus noe / paul von pressin
hannus maelwender

vnde der Otat houbtman dan wir also hoch werdn rent zeit
wesende der gleichid wir en ouch ren sunderlichr gnust vnd
freyheit geben vnde vorleyen / der grante vnsir Otat danzik
vnde erer freyheit / keyne Otat noch Slos vff fnuff mey-
lewtsche meyle / rautrugevñe · sal werdn gebauwet / gemacht
adir vornewet / in allen ewigen rukomend zeiten dach
alss / das die vngebrachene Slosser vnde Otete bleibn mogn
vnd sollid / ron vnsin behuge / Ouch so wellid wir / die gnumpten
vnsir liebn getrubn / mit solchr gnade vnd gunst belenen
vnde in kraft dieszes brieffs vorleyen / vnd gebid / das key
nerle zoll adir beswerunge vff dr weisel nach vffem lande
in allid zukomendid zeiten / gemacht vnde vff sie gelegit
sal werdid / als der houbtbrieff vnd de hantfeste / ron Crokaw
landid vnd Otetn vnsir lande gewisid / voleget vnd gegebn
Innehelt vnd vsdrucket / des sie gloubid wir vor vns vnd
vnsir nochkomelingid / alle sechte begobunge beleunge vnde
begnadigunge / vnd andre ewige priuilegie vnsir Otat danzik
vorbenomet gegn / mit allid stucken punctn / clausulin / vnd
artikelin / Otte veste vnnorbrochtn vnd vnnorsert ewiglichn
zu haldn / vnde das mit vnsirn mansiat Ingsil Do das ge-
macht vnd volbrocht wirt / zu mersegelin / vnde zu bestetigid
Auch so wellen wir vns wernemen die gute die zu lande komen vnd
zu kukarrye gehoren sullen raum Elbinge vnd Brawnsberge
gebuke leden Lyr orkunde der warheit vnd merer sicherheit habin
wir diesen vnsirn brief mit vnsirm konglichen angehangtn yns-
ingesegil bestetiget vnd bewestiget. Beschen in vnsir Otat danzke
Am Sontage als man singet in der heiligin kirchen Cantate nach
cristgeburt vnsirs hirn Tausent vierhundert vnd in dem sebin
vnd funffzigsten dere pfingestmetage des mudigsten vnd der gros
mechtig Bestrenger wolgeborner Edeler namhaftiger vnd meyster
Hern Johannes Bischoffs zu Lesslaw vnd des reiches zu polan Cantzlers
Johannes von Barsen vnsir lande in preussen Gubernators Stanislai
von ostrorog Calisischer Derslai von Rutzinam Lyndscher Nicolai
von Gnesne Brestlyscher Gabrielis Colmscher Enbory von Barsen
Elbingischer Jan von der Slanize pomerellischer Woywoden peter von
Gay Calisyscher Johannis von Lzunkaw Gnyznescher Henze von
Rogo Lzwnscher vnd des Reiches zu polan vndertrosilers Andree
von Lrebchow Brestischer Burggrafen Moyschk von wowsa vnder
camerers zu Lesslaw Andreé von Thazyn Johannis von
Rutzkwain Herptmanns von Lzudmir Jacobi von Kapzen
Matis Tolk Michel von Buchwalde Lorencz Lzuch Burgmestr

Borgermeister Radmanne Ordenn vnde gantze gemeyne vnser Otat Danzik
in grosser krefftiger hitze vnde liebe vns gnedygt werdn, Do vorleyen
wir en vnde vollenmacht gebn alle vnde itzliche dinste vnde lene beyde
Geystlich vnde werltlich mit allin zubehorungin bynnen allen yren
frehheitn privilegien vnde bynnen denselben freyheitn privilegien vnde
gremitzn belegen, remissionen, remissorien vnde die remissionen we
nne sie dorinn habn vnde setzn wellin ewiglichn sunder alle vnde eyns
Dinans hinfelle vnde vorhinderunge, vsz gesundt allegyne das leen vnser
lieben frawen kirchn bynnen vnser Otatchaulbrud Danzik gelegn, das
wir vns vnde vnsin nochkomelingin, kongin zu polan zu vnsir konglichn
eren wellich gehaldin, vsz gnome lehnen vnd knechte freyen vnde
edelingen vnde ab srkeyne zu solchin lehn durch vns gantwert
wurde vnde mete belenet vnde sich mit dem Rate vnde gemeynen
volke nicht vffrechtig hilde, vnde erlichn begnugc vnde in zuvetracht
lobete so das clage dorobir komen wurde, denne wir solcheynen
in denie lehne nicht vortretn wellin sunder en dorzu haldn, remor
worschelid adir das lehn mit dem Geystlichn rechte obirgebin vnde
seyne obirtag vff das der Rath vnde das gemeyne volk, zu eyne
vrsamen komen mogin do mete sie fruhebs fruntschaft vnde eren lebn
bort so gebn vnde vsz sunderlicher gunst vorleyen wir den gnantn bor
germeister Radmanne vnde gantzn gemeyne der vorgesthrey vnser
Otat Danzik, das sie ane allerleye Hinfelle vnde vorhinderunge eyne
nyuntze brde beyde Silbers vnde goldes, In der gnaute vnser Otat
Danzik mit vnsin konglichn bilde vnde name zu ewign gezeitn
habn vnd halden mogin vff sulich korn vnde graen, als itzunder ge
wonlich ist adir noch vnsin vnde vnsir rete lande vnd Orte rote
wssin vnde wollin seyn wt welche nutze in diesn vnsin landin gengi
vnde gbe seyn sal vnde van wurdin gehalden, Auch so gebn
wir en vsz sunderlichn gnadn vnd konglicher mildigkeit das wir
alle vorlich achte ores rathes kosten mogin, van welchen achten
wir mitsmpt vnsin nochkomelingin vnde erblingin zu ewigk gezeitn
Derlichs zu gezeith zur houbtmannschaft, derselbn vnser Otat
Danzik, bestetigin vnde confirmirn sullin welchir houbtman
in der bestetigung seyn houbtmannschaft, vns swerin stat vnser
konglichen eren statutn frone vnde gedeyen, zu fordrn, zu bewarn
getruwlichn zu besorgn vnd haldn sal, vortruchir gelt war
vnde vorleyen den gnantn borgermeyster Radmanne, Ordenn
vnde gemeynen borgern vnser Otat Danzik vachgenannt das
sie zu ewigkeyn gezeitn, nymands vor eyns hin halden noch ge
horsam zu wesin vorbunden seyn sullin in werltlichn sachn
wenne allegyne vns vnd vnsin nochkomelingin kongen zu polan
vnd zu vnsin adir wem abewesin vnsin Gubernator vnser landes

Vorgemeldt lehnen
vnd knechte freyen
vnd Edelingen

fol 103.

Privilegia Gedanitz.

Gubernatoren vnde alle Jegelacio rougebietn vnde rauorbittn
mit vnserm rote wissen vnd willen, adir wisse aufbalden w vn
serm abewesen, darch, das sie keyne Czolle vnde beswerunge
offsetzen sullin, ane vnsir wissen vnde willn, dach sulchem
priuilegio den gnanten vnsern getrawn borgermeistr vnde
radmanne in vnsir Otat Petirkow gegebn vnschedelich vnd hir-
mete mitnachtn gebrachen, vnde alle wasserrechte schiffbroch
ige gutir vnd kouffmanschatze, welcherley die seyn, rawrichtn
trewentstehenden, vnde rowendn, enthaldn vnsir konglichn
gerechtichkeit vff sulche Schiffbrechige gutter vnde kouffen
schatz noch lawte vnde mhalde des hondtpriuilegij vnsir landn
preußn Jen krokaw gegebn, vnde alle strande vnde hawenige
des meres vnsir hirschaften der lande Jen preußn, ane eyns
Jdermanns Jnsprache vnde vorhinderunge von allen Jeerouberen
rouberen dieben vnde missetetern rawasser vnde rawstrande
rawbehalden vnde rawrorwesn vnde de rawrichtn Dort alle vnde
Jnzliche ne freyheit priuilegia gewonheit vnde willkore newlich
alse sie nw vff dreyen Steten Jnnigstat aldestat vnde rechtstat
gecrynet seyn, vnde vndir eynem rathe vnde eyne Berichte be
festigt so vngeteilet rawerwign gezeitn rawseyn rawsteen vnd
rawbleiben, welche vnteilliche vorcynunge wir benestigen vor
willen vnde bestign rawewign gezeitn so werende vnde bleibende
Auch so vorleyen wir gebn vnde rawcynen den vorgeschrey
borgermeistr Radmann Orschepn vnde gantzn gmeyne vnsir
Otat Danczk das eyn Jderman magk rawseyne willn vnde be
hegklibet alle gutter welcherley die seyn newlichn perkwerk
Holtz asche adir sust andire gutter die vff vnsir vnd vnsir
reiche rawpolan Prosz forstthum rawlittawen vnde dem lande
Jen rawssin die in die vorgemelte vnsir Otat Danczk vnde
hindert bringen ane eyns Jdmans vorhinderung vnde Jnfall
vnde ane alle abeladung vnde vsschiffung semlicher gutter
in andn endn vnde Steten rawr wissn vnd vortmehr vff
das die vorgemelte vnsir Otat Danczk rawnorhogeter zelikeit
vnd wolfart komen mogk vorleyen wir gebn vnde rawlassn
das keyn norenberger Lubart engelschir Holkander flaming
Jnde adir welcherleye wesens vnde frenden awss reichen
vnde landen Jdmen ist In der vorgeschrien vnsir Otat Danczk
macht priuilegia adir freyheit habn sal rawbowssla gen adir
rawwonne ane willn wissn vnde volbort der borgermeister
Radmanne Orschepn vnde gantze gmeyne vnsir Otat
Danczk vorbass das die obengenantn

104

601

105.

1458

Sequitur Bulla Sanctissimi dñi Pij. pape secundi
qua amouet Tristamb contra Thurcas describendo
quantas pressuras dampna et sanguinis effusiones
nob Tristam perferunt & Thurcis 105.

Pius Epūs seruus seruorū dei Vnāq; et singulis xpifidelibus
hab quas litteras inspecturis Salut et apl̄icam ben. Voluit nob
pnes & misericordiarū deus ad sacrum beati petri sedem vnesq; dilectissimi
filii sui dñi nri ihū xpi. & fidei huius nostrū dominū nr̄m
pontificatū gregis sui credidit et alu fluctuantem pelago fidelis populi
regere nauclerū iussit, grauis hec nobis seruitus est, nec nostre
vires sunt, que tanti regiminis fore molem sufficiunt, procellosum
est valde quare atq; iniustum, per quod nubis nauigandū est, nubis
& futurū omne, que vehim̄ trepidant ac deorsū vergēs,
vergēsq; & aduersi sunt, et in horrida tempestate uersamur, Nā
postq̄m transmarinus pernicies pax reddita est ecclie, multis domib̄
gregis ac possessa fuit, quā nouis accessib̄, multis adeo orthodoxe
catholice fidei hostibus superior esse videt, Existerent in quibus
seruus xpi. et in finib̄ orbis Dei verba serp, subiecerunt ante
fores Regias hec, ante tribus, ante ppl̄, ante sua ipse seruid, et
salutari fidei seruandū imbuit, plane in oratiōe de per vniuersū
orbē, et in Trib partib̄ hominū agnitū dilatari, Quorum deinde animos // Fol. 106
ad superna ortumq; pfundo ppetuo anachumenos in Deum ihū Christū
seruat sacratissimū tinxit, ne solū ornatibus suis sed sanguine
atq; amici Christi, a nouo et orthodoxa religione martir, Obstrictum
nos salutis, in qua deus nr̄ pro nob redemptor, preciosū sanguinē
effudit, Turbarum hostis nouasq; sectas illud purpureū et sanctissimū
fraglādū aduersus, in qua propt nos vita nra abhorruit, in domū
spurcissū Saracenorū grauū abstractum atq; abstractat, et quotidie
tedia cruce xpi. ostendut, Recuperat ea sancta loca xpiane vite
abundā zelo fidei atq; ne nisi potest, quos desidia atq; ignauia pdit
pauciores deinde annos ecclia est amissa, et libie ppe desert, Ecclie
pulcherrime, que succubuerat dānis nunc ihm xpm ipsi, in psalmis
& canticis diuinis celebrabut, quā horrida atq; abhominanda mahumet
nomē implerunt, et relicto vero dei cultu, nephandis imbuere sacrificiis
& seruire coegerunt, Transmissus est a Bajazeto fratre et a Thurcis
vsq; Mahumet penetrauit veneno, ac igne qui paucis diebus a nobis
absens est, ni, qua Regina Sanctorū obtinet, ad Bernardi vota, nouo
cepisset consilio, ex alterā parte, qua Mahū erigebat aures

106

Coepit, ne penit Mare expudnat reliquem tuam, Barbara Turche
gens, de utq; hanibi adueha, et orgentuh Dalmatie Epyrotice Lapadoc
pauid Turbinis Troadem, possidit. Triciid et annis quid vacuas sid mise
occupat, nasq; gtterra hic impotens, et dissensionibz Brecaq; scru
halicarnassum transmisit, ame q; Rome gressionib; urbes attice
Boetie Phocidos et Achaie Macedonie et Thracie occupat, Restituat
Regia urbe Constantinopolim totus orgetis Telingen
orbe utq; orbis utq; Imperatoria sedes, Grecie supremo
domicilio, ubi tot augustissima templa, tot seruarie, tot
palatia principu, tot nobilissime Trinidades, olim fuere, tot
publice et priuate opa, ingenti sumptu, singulari industria extructa
et ornata, ad miditi splendore leuat, ne tum quartulid
latini nisi se dimisi. Brecis desand Turchos crudelissid nisi mor
sit, expugnat, expilauit, redauit, deq; ea urbe triumphat, que
toti orienti leges dedit, Peloponesum sub quoq; hac urbe deuicta
armis capta est, et Epirum ipsa in potestate redacta, et
Macedoniam, et Epirus seruit, que quondq; Pyrrhi animos
Romani coegere, Epidamnum in potestate Hostid tenet, Bosnam sue illius
et Dardani et Pones, tributa Turce pendut, quoq; ibe multo horret
Efferatu Turchos Fabios cinxte genuit, domiti, tetra Pecinos bellua
qui Rex appellandi, vinosissimi draco Persis dicendi, qui imperator
sanguine humano sitiet, quarti ringentibz capitis, inde Hungaros vrgz
Hunc Epirotes Albanos q; vexat, et tumes opinione sui, sacrosancto
Euangelio, omnes q; Xpi legem, euersurus se fuctatur, Xpianis bus
Nam decimu Hostis Hadui gnis, sed arcuit quoties quid deuoret,
Hunc Turci pnud, inde insultat Sauracem, Xpiani principes q; hoc
quibz Turci multa rubus pares esse possint, inter se discordes
suos patrie inuidi qui Xpi aduersant, clarissi ciuesq; Xpiane
uelitares pferut publice, alii macerat aria dicijs inducias
alii simulando optabi, inducias, negs sacrates negs ppetes, sed
sua officia faciut, ardes diuis publicis simultates est, negs superes
uicigad Christiane recte tenet, negs superes abodien alter submittit
Tanfusa armis et turbas sunt, Christiani passim diuid pietas et
in Christi odia ardet, negs nullis timor, nullis reuerebis legum
Christ uolut uana celeste numen, prosperari aduersis nos Turcos arma
Pontifex et qui reliquis gentibz imperare solebat, Xpianos fidelibz
Barbari tributarios redigales q; fore, ad hec nos tempora uocati sumus
et ut hinc malis abiungam, in Ramus solio collocauit, nos deus, dissolue
sime pronia admisit est nubes, domus subcelitum mens et subtile
diuinitus pond, mira in modu temperauit, ad tumul desinos animo
nec a celesti misericordia desperes, sed sue sospitor est ad deu, diuine

107.

presumēnt vel presumat, ob nichilomin̄ quamvis̄ pena subdens̄ pro
tpus, factis et procedat, quat̄ sue fundacōes dict̄ Eccl̄ie et psonis,
cassamus irritamus et renouamus, ac pat̄ p̄ decimis pre cassis irritis
et inanes, aut que in futurū Eccl̄ie et psonis p̄dict̄is fore cassis irritis
vel fuit imposit̄s per eosdem valitus et validas esse volumus, et robur
hre firmitat̄is, p̄terea ad tuendū aut tum fundacōes dotacōes et
assignacōes, quas p̄dicti aggr̄ propter tamedatōes et offendicul
indicul Konrad Eccl̄ie, quas fundacōes dicte Eccl̄ie existunt
quas tenore d̄c̄ ad verbū inseri duximus penitus et p̄fr̄endum
reuocamus cassamus et annullamus, et tam eas q̄m quascūq; alias
offensiones quatenus̄ si que sint facte, per eos in fundacōes Kanon
Eccl̄ie enumerate, reuocamus cassamus et annullamus, et nullius fore
decr̄i firmitat̄is, decernim̄ nichilomin̄ super iperis obstentione
ffruct̄ aplica sedis relaxantes, volum̄ insuper et ordinam̄
et volum̄ et mandam̄ eisdem, q̄ reuocent et reuocari faciant omnibus
vbi vacabitis, et offensionibus supdict̄is, factis per eos et q̄ de-
cetero a talibus abstineāt et abstineat, p̄cipim̄ sub pena p̄dict̄a
et eisdem Kanonicis Eccl̄ie pacē et pacem habere habitū, hospitalitat̄
et mandat̄, et q̄ q̄ ad exhibendū, et quatenus̄ aliās obtenorē
per eos vel eorū auctoritatē latas et faciendas, sine a tempore
sine ab hamo late sint, debeat debite observare, cū igit̄
amicū dicti aggr̄ propter tamedatōes et offensiones in vrbe vel dioc̄
fratres nostros, per literas per eorū patentes, p̄cipim̄ firmiter
iniungentes, quatenus̄ ipos vel eorū quemlibet, quotiens̄ fuerint
requisiti, monitione canonica p̄missa, ut premissa omnia et singula
inviolabiliter observare, et se talia vel similia non
facturos, p̄missa et sint adiecturi, q̄ si quis eorum aliquos de
offensionibus suis, in eisdem venerabilis ymmixit, ipos primitus
et priusq; intrauerint, aqua benedicta aspergant, que talium
horribilia et crudelia a cunctis fidelibus detestanda et execranda
attemptare presumat, sub pena in talia exercentes, a tempore
p̄mulgat̄is, quos nō solum talia agentes, sed eos consentientes
merere volum̄, ipa sua auctorit̄ p̄cepta districtius diuinandū
tendi, eisdem quibuslibet in dicte abbatie ecclesiis ingressis eisdem
q̄ sup̄ hijs summa faciat, ne per sua dicti ordinis, patres
et posteros talia p̄sumant, hijs tot addant, q̄ ipa minuat
sed iusq; et gentes plateas p̄uincie p̄dict̄e, et alios
pro causis et negocijs ecclesiasticis, per dict̄as ciuitates et dioc̄
ceses, et ad partes illas venientes impedirent, quo minus
per dict̄as ciuitates, et dioc̄ses, transire vel accessū habere
sub excōmunicacōis, et alijs penis p̄dict̄is, eis districtius inhibeāt
et auctorit̄ p̄fatā inhibendū, ne talia vel similia attemptare
presumerent, vel p̄sumat, ob si quos contra fecerit, penis p̄dict̄is

108 Lpd facto murmure deceruer / Eisdem et sub pena predicta distringendo / q̄ nō impediat vestitus Regen Eccle / et aliud ppm̄ ꝯpiendum / quominus se defendendo / vel alīs cū pagensib⁹ nost⁹ bis ꝯpet / valeat et prefate / q̄mo Hortamur vos vt assistatis eisdem / auxilijs consilijs et fauoribus / si et prout videbit expedire Pretera quod sint eidem aplatū reseruato / q̄ pd occupatores possessiones et bona / et tributos vest⁹ sint substi archiepd et dilectos filios Capitulū et Eccle Regen et alios Eccles suffraganeos / eiusd Regen Eccle detinebat / eidem occupatis / eisdem angre propter tamen duribus et pilis sub pena pdicta / districte mandetis et mandamus / q̄ si minus se omnīmode occupata / per ipos si qua sint / eosdem archiepm et capitulum / et eccles restituat / et restitui faciat / et p̄mouet / ipos in eis dando sententiam pdictam / et in ipos recipiendos / sundyslind angelind et fenoik / et q̄ decetero nichil occupet / vel usurpet / de bonis et iuribus pdictis / dem archiepi Eboracen / et mandamus archiepo et Capitulo / et alijs supradictis / si forte teneat aliqua occupata / de bonis eidem supradicti / et q̄mia tutelle nost⁹ est q̄ p̄uidi angre propter tamen duras et pilis impediebat / ne / bite Regen in iuribus et possessionibus sui / et p̄cipue in Regno flandrie dōna / et aliqs flandrie occupando / iura possessiones et tributos eorp⁹ / eisdem mandamus sub pena supradicta / q̄ valeat facere / nō restituat / et q̄ occupata restituat / timeby ne / si qua de possessionibus et iuribus / per nos pdictos / et q̄mia nō fecerit / eos fecimus adiecto / q̄ dicti angre propter et tu / mediatores / et fautores impedientes / nō dictos Regen / sed eos / ad partes seu ad tutelam nostram / et eos per eosdem partes / intrare / re et redire ad Regen / absentes / et impedientes / partes pdictas et alios / intrare / et redire ad Regen / absentes / et impedientes / eosdem / eis rebus et bonis / eos eisd⁹ sub pena excommunicationis / q̄s si vos fecerit / ab ecc̄ia vestra / fecimus q̄ pd facto / districte diuersis / locis / et eos inhibeat / ne illud attemptet / absolutos / a pena pdicta / si forte fecerint alterius / vel eos alios / eas q̄mquā ecc̄ie / nobis et sede aplica reseruatis / Ne igit̄ fieri p̄ tres curiam / absentia dari contingat / inhibitionis mandatum / et penas quas / alia q̄ fieri / omnia et singula / de pdictos / vestris appellationibus / pd pretend renuncietis / pluribus sub cautela / nō dicendo / et opponendo / tenor aut dictus / dimittendo et opponendo tenet⁹ est / Ne nomine dampni aut dubij / q̄ pretend / Nulli ergo omnino / liceat hanc paginā nostre / inhibitionis / mandati / et voluntatis infringere / vel ei / ausu temerario / stare / Si / quis autem attemptare / presumserit / indignationē / incurrerit

ac potentatu, in vnd alijnd loco commorey, in pro ed ipsi aut orp
oratoribz, plenu mandatu suffulti, per nrspos oderunt, ac &
odludamnt, Cayrtumbz and & Tamdes loco, dus nobis ocnt
vix vnd dieb, ntnc sint st distantia, ine pensat, resp ac tpus bz
dibnibz, satis opportune esse vident, ayantinus ad ayintinum
sine flumid Hand pronc a tuen bonto, et vtinum in agresore
nisch, naus ayantinus vicina montibz qui Balliid et Berna
nid ab Unlid disterminat, cum sint habet vt facile transilpni
principes et Unlie potentat, os se tenere se possit, cuplis nisp
est velle, et vas habundat, que ad vsum homin sue necessaie
vtinum quoz singuli opidi est, et magni pld capax strenuitate
tenuaret agri, et maxi vicinitate, ad comercij aptissimu cele
brandos, Rei cui que tractandu est tamodo assimil, nid qui et
Unlia cont Turchos, terrestri prefecturi st, time, Hinc facilis
primid occurrit, Balliuz gz et Hispanias gentes, at Rhenani
gentes Theutonicas, hac ctra qui auch expedicbz, Hand quadue
nat habuerid, hinc acadit, qz timoris, de quoz salute, pensi
nid est agend, sunt enim frequi qui tempestate nid Turchos
vexent, venit, et quinid se pro nid religiosis obstitnid, ab hoc
opido nid procul absut, facile qz Tamdem expidunt ibidem reg
brando, suis necessitatib expedi potuerid, et nid consolationis
opportunius ouocandus qz recipe, nec tamen qui in xpo filio nostro
Frederico Romano imperatori semp augusto, difficilius in cuius loco
transiuit fuit, si quocunq modo, de sua in comune bonu, voluntate, optid
ofidis se transferre st sese velint, ad patria ac eius dominia
sicut liberius tranquilla antiqua sint, Volens go ad diuina ope sicut
ex debito pastoralis officij sumus adnexi, expedire plebis salutis
consule, ac protectio nre religionis, indigis auxilijs pfidis qz
confidis, de Consilio et assensu venerabilium fratrum nostrorum, sce
Romane ecclie Cardinalium, in altissimo ex loco positi, ad eximum
filij Unlie, pro augendo in hac re defensus fidei, omnia diligentia
cum quib et omnibz expedientib, qui primogenitus alius notabilis
procul, commendi dic gestimid, et hanc seriem constituit de decem
milibz equit et singulis Carissimos ac dilectos, in xpo filios nros
Romanis imperatore illustri, ecclesiastici Reges et primates
Ecclesiarum et seculares duces Marchiones comites, comitatus
qz, que sub eorum ditionib sunt, et ad defensionem fidei, aliquid posse
affere possint, per viscera misericordie dei nri, ihu xpi, obnixe
hortam, rogamus, et inuitamus, vt ad premissa diligenter, in altissimo dirigat

110.

locarf per scripta si aliquis presul, siue aut per legatos suos venit
gremio et auctorite insignes, ac plene potestate munitos, possit
adesse queat, et possint, nec demi remaneat, nisi necessitas inemi-
tabilis vetuerit, sed vnus pocius sequatur exemplum, Nec enim quod
ad res augendas, et lucra cupidi sint, quisquis velit necesse sit vnd
pueria in vestra Roma, nec possimus sine magno incommodo quod
et tranf Ioannes ecclesiis subiectus damno et periculo in alienet
migrare prouentus, quin timeri plus frequens catholice fidei
defensio, quin ecclesiastici patrimonii tuitela, et pendus spons
temporalibus, velimus ad tpa aliud Roma mittere sed curiosi
spensis decernit, atq; die presignato aut aduentu aut vtili
tderdu altissimo astringemur nec recusabis alia quemq; quod
suaue supportabilia, vnde Humanas que ad ffecundu, tde sancti
et necessariu opus, nobis et hijs qui ad constituta die conuenerit
expedienda nra fuerit, ac gbus opportuna, Negz cui quos
sumus, qui pro vobis catholice fidei benegnudo, pro tuenda
religione, pro magnificando nomine xpiano, aut sumptus termi
dus aut labores fugit hij diuia pietas ne pro defidio vnd
ffiat impedimentu, quod ea quod quod est, ad stabile ffirmu
ac durum, quemq; modo quemq; periculo pmittere, vt necessi-
tati orthodoxe fidei, et di honore et expedit ppe salute quiete
ffi consulamus Datu Rome apud sanctu petru anno incarnacois
dominice millesimo quadringentesimo octauo

ad componendam pacem vel ad inducias treugas ou ~~treuas~~ vbi
ou quibz esset tibi forsan contrarius, vt demum paratus vbiqz fidelibz
contradicy prosaz deprecari opus possimus, Speramus tamen confessum
audpotestem dei, vt tua b. precibus per stipem, ipsi per orationes
tuas set assistat, attento qz vehemens verbe fame, ad tibi alimenta
tuor patrie deligimus, vt vehi- b.t. quod primo expetiy, vel
salubris permoper aliqs & late tue ellue mittē fructus fructiferos
valeat Dat Rome apud sanctum petrum anno incarnacois dnice
millesimo quadringentesimo nonagesimo octauo Et nostri
pontificatus anno primo

Littera a domno frederico Romanorz Imperatore
Regine polonie domine Elizabeth missa re

Serenissime principi Elizabeth polonie re Regine Iohannes
primogenitus eius carissime, fredricus diuina favente clemencia
Romanorz Imperator semper augustus, ac austrie stirie
Karinthie et Karniole Dux, Comes Tyrolis re Vestre serenitati
principi polonie re Regine Iohannem eius primogenitum carissime, Scitud
ex adoptiua amissam, Vestre serenissime principis amicicias carissime
fruit hijs diebz in augusta nre maiestatis, Honestis Nicolaus
putin exhibitor, familiaris vester, qui oliue ramus vobis per
vestras amicorum transmissus, in vim fed accedentibus, nobis trans
misse, inter alia exposuit, qualit a felicis recordacois, Ladislao
hungarie et Bohemie Rege re patruele eius carissimo quemdam
pro certa summa pecunie, vobis in datem promissa hered, quas
per eundem iuxta earum pecuniarz instrumenta, ut tenore. ipsius
hec tempora nec soluerunt, quod vobis in donacois propter nr pias
quid serenissimi ventualit vester & aduersa fortē debet, ne detenctu
ex hoc possit, et quia ne ducatu austrie, que dicto patruelis noster
tenuit. Hedtmo iure, serenissimi vobis ex dominio habetur, Supplicat.
quatenus tangens hec prefati Ladislai Regis, ac ducis austrie, vobis
de dicta summa pecuniarz satisfaciat dignaremini. Nouit ante v.
vestre, que ad sui regimen et patrimonia secure
accipisse, non ex nr tenui nre, sed ex illustres ebdi archiducis
Sermundi, et Sigismundi duc austrie re patruelis nostri
carissimi, vnde intelligit, que adquisierunt ducatu austrie, superiore,
vid, Nos etenim in plen, qui tercia parte pertinent. ac regimen
partis patrui ducatus, que ipsum contingit successiue sedem
tercia vendicant. ac regimen partis supra dictus, quemadmodum
dicto Sigismundo vid, et alteri tercie predicti, memorate patruelis
nre remanebat, ex quo debita dicti Regis Ladislai non
plene persoluit, sed ex ipsorum ebdi et Sigismundi solucio

112.

Reuend, ca ecc de causa in Ludwigsb. plateis et ecclesijs publice pclamari
feci, audiet nr̃ sinceritatis, a dicto patruele vbi habeb, in festo beate
agathe virginis proxime futuro, coram nobis, dicto abbe et Hugo
nudo aut saltem nostris locatenen. Vienne comparat de breue
vbi vltas audiet, et vniuersis iuxta tenorem nr̃as et regenus
dicti ducis, dictamue sanctionis vtrique, ad que Reuend ecc
strenuitas vra, pnarratus nr̃sinceritatis, ac id quod vobis de bet
ab ambobus vobis patere poterit hodie pcurari Reuend vltas audire
ac aga audiend vestrum, iuxta dictamue tenorem nr̃as
et regenus memorati ducis, de parte nob attingente agere
iuxta condignum, dolo et fraude semotis, quibusquidz ignoran
nr̃sinceritatis, de quorum dñi prefatur nob transmissis
cumulum pz ad cumulum, aliqua vob repend Datum in Brecz
die vndecima septima ayenis decembris anno domini Mo Ccc lxvij
Regni quid Bohemie Imperij vero septimo

Regi Bohemie Regi polonie
in facto principis Opzemko &c

Georgius dei gra dux Bohemie Rex et Morauie Marchio &c
Sereniss̃imo principi domino Kazimiro eadem gra Regi polo:
Magnoduci lithuanie heredi pz Russie &c fratri nro carissimo
Salutem et prosperos ad vota successus. Sereniss̃ime princeps
vestrum nobis vltro Opzemko de Tossicz princeps fidelis noster
dilectus fraternitatem vestram sibi fines pz nonnullos stipendiorum vestrorum
quditores obligauit, et adhuc nonnulla nr̃a solucionis pretendit vt ad ea
quid a fraternitate vestra exportabat solucionis. Nec ppo quibus fidem
dederat quos de schartros sue militie adunxerat nec absq; grauis
vendi sue dispendio distractione pz damnos solui sibi compulsus, frat
nitatem vestr̃ precum vestrum. Ipse quidem quid tantum militare sibi de
negasset sibi denegare vltrius nec debebat vem nobis in hijs
gratum obsequium. Datum in Olomuncz die xiiij februarij Regni
nostri anno primo

Permutatio inter Capitaneum Rabstinen. et Priorem de gruen Monij Olmucen

In nomine domini amen. Ad perhennem rei memoriam. Cum ostenditur atq;
sub tpe vsitatum inicia ecclesie fidelis — indigna fabilitatis sue dimergat
in profundi oblt. ea pagine Germanice ne scripti offitet et testi auctoritas pre
sentis validaret. Hinc est quod nos Kazimirus diuina Rex Polonie necnon Ter
rarum Cuyauie Cracouie Lancicie Masouie Pomeranieq; Cuyawie
Cracouie Sandomirie Siradie Lancicie Cuyauie Morauieque Cuyawie do
minus Cracouie Terreq; dux et Heres, Cognitum facimus tenore presentium quibus
pdt vniuersis, tam presentibus q; futuris quod Nobilis Conradus Gallicus, Cum nro
Consilio pmisit ppenabil nobis dilectus Andreas de Kanczyn Cracouien
sis nec Capitaneus fidelis dilectus — nec et Cracouie ac Capitaneus
Rabstinen. pro Monasterio sancte Marie in Olomuncz pro et pro Conuentu

Transcription omitted — dense 15th-century manuscript hand.

114.

Archiepiscopi Senen. hijoviensis

Archiepis Senensis

Illustrissime et excellentissime princeps et domine Rex michi semper colendissime
Post humilem recommendationem et ad mandata vestre prestantie cum estrema
desiderii indefessa promptitudine alias exhibenda. Ad hanc regiam
Pisarie celsitudinem magni Regni vre serenitat constituta per liberal
vestram nacham. & ad per Reverendissimum dominum in Christo patrem et dominum
dominum gratiosissimum divina, tardinalem Ephesinum Sabinen. penitentiarium. Sanct.
tissimi in Xpo pris et domini nostri domini pape iij
rum ad consistoriu et consilio sacri collegij Reverendissimorum dominor
tardinalium. me dicte ecclie Senen. effecit in archiepum et pastore
re necnon Reverendum in Xpo pr et dominum. dominum Gregorium patriarcha
Constantinopolit. una cum plenius alijs Rijs ibidem datis archiepis
Epum et plat. michi super consecrand et alia ordinaria in archiepum et
et assignatis. Ita Serenissime Rex. ut ego Senen in archiepum et
pastore vnicum dicte ecclie sponsum assumpta. Idcirco sacrad vram maiestatem
corone et serenitatem. personam meam et Pisarie michi & dicte ecclie
fratres. intimis et ab venerand dicti domini pris nri pape. et sancte
sedis apostolice. necnon preced meaz. quas ad magnificentia fidelitate stude
et quam sperat apud Regiam maiestatem. votum exandiri debere. sint grate
putent et accepte. me Rijs per vestre maiestatis misericordiam et clemen
tiam ad possendu dicte ecclie. in pastore. clemen admittat. ac in eadem
in omnibus manutenet et defendat dignemini. Ita vre maiestati
maiestate vram obnixe exhor in domino. quatenus vra maiestas
me indignum contra me. ac ad vram maiestatem et dictam ecclesiam
de pnt nil veno. quia Serenissime Rex vre sacre regie paratus
sed per sanctissimum dominum nostrum papam
ad maiestatem vram suos legatos missurus est. qui propediu et de
cito quidem. infra ad vrassim reflexurus. apparere me spectet
et de dante. ad pdcta legatos me associabo ad vram pfatam
maiestatem ad Reverendia et honore admittat. ac vestre regalibus
pedibus fidelissime in omnibus ero obediens. Expecto Rijs dicta et
diligenter in possendo dicte ecclie et alijs negotijs. Rijs regie
vre maiestatis vene. et ipsi ecclie grandebit. Ecclesiam bona
pastore esse recognoscit. dextera domini nri Jhesu Christi ejusdem regiam
maiestatem in omnibus conservet. longeua et felicia Rijs vite
Rijs mensis decembris anno a nativitate domini

Illustrissime et excellentissime principi
et domino domino Ludovico divina favente
Sicilie. Hierl. Polon. Lituan. Russie
et Jerusalem. &c. domino meo clementissimo

Suus illustrissime Regie
maiestatis Gregorius archiepus
Senen. et totus Russie.

Ad Regem Pol. | Archiepiscopi Constantinopolitani | pat.

Illustrissimo dno Kazimiro Regi Pole in sed sancte trussine filio suo pernitat

115. Conferatur infra in pag. 192.

Illustrissime et gloriosissime Rex Polonie &c. Lux spiritu sancto nutrisse filii nre patriarche Optatissimi sacrarium sue virtutis longitudo, sancte ac venerabilitate, virtutum atq; trophea adversis invisibilibus atq; visibilibus hostibus, insuper benedictos et electos a domino, ad diligendum pium et apostolicum ministerium, Et si multum gaudere lapsum est, de quo desiderastis Reverendissimum Metropolitam Ephesinum, prestantissimum et sapientissimum dominum Isidorum in spiritu sancto carissimum fratrem et coministrum patriarche nre in sede Reverendissimi Cardinalis sancte sancte Romane Ecclesie Tamen quia sic erat cum vestris istuc reditus ad eum, quem ex vite et Ecclesie sortitus erat gregem, quem curamus Pastore atq; Rectore cure animarum decenti, et ad illam Christi Ecclesiam destitutam, qui prosectus. Quod passet tum Scripture et pro ea orare, necnon christianum tum pium dirigere, divina sacramenta quod Ecclesie ministrando ad sanctificacionem et veritatem istius vestre iuxta consuetudinem Reverendissimorum metropolitanorum. nunc vero quia impossibile videt amplius cum ad vos accedere, pro officio cum in Romana Ecclesia: vestre qui in amboz vinea est quod prestitum pro expedito incepto, per sanctissimum et beatissimum papam, et omissum quod allegatur de re expeditorum ipse Dominus Cardinalis, sub quo tenet Ecclesiasticus, et vt hic vos succedere possint contra infideles, deo quia vestrum Episcopatum Ephesinum, Cappe curamus, et deligetur, decernetur quia, qui possit suffragari presse illi Ecclesie ad remedium, atq; complendum hic & atq; tuam totius expedicionis ipsius tui. Nostre atq; et sacri Collegii electione in respectu beatissimi summi pontificis, vocante ipsius Reverendissimo dno Isidoro Cardinali, quia cum decenssit quod scripsit Dnus essemus Rome, nisi ex consilio et consensu electus est esset Reverendissimus per dominum Gregorium sponsum pro filio patriarcha nro et abbate venerabili sancta stephani, magni murtori et martiris essectoris Demetrii: alb Mitropolitani Salonicensis, qui quod debuit est vt essectus metropolite Ephesini, tritum vite pleni atq; pontificis dignitati accommodatissimi, Quibus erum obseruandi erunt littere et tam in metropolitana Ephesina et totius Russie in sede sancta ouetissimum Kyrum et administrat, patriarchatus nostre decimo quinto die octobris quidem: quidem septimo, in magno et illustri templo assistentibz, Reverendissimis et honorabilibz metropolitis, in sede sancta carissimis fratribz, et ministris patriarchatus nre atheniensi et Laconi, et Venetiis Episcopo phocensi, Lycodamensi Lacedemonensi et Bathyotalino Salonicensi, Venit atq; istuc et primo quidem tum Cudrum tum B.ti, ac pro ea grandi vt sit Cudrum ab omnipotenti domino Deum per Cudictos filios tuos

116.

et venissē regnū tuū ut consequamur nos apparatum sacrificij et
dō accepto, fuerunt nr debitā obedientiā et benivolentiā erga te
tuū. Deinde rogamus, vt cum susceperis benigne, et tractes ami-
cū et socium spiritualem cum tractes, populus vero vt pastore
et rectorē suū recognoscant. Est enī tibi, qui tuc tēpis in arduis
obsequijs, et ppria voluit cupere dampna. Porro hostium nrorum
Magr electus, Logotheta Metropolitanus Thirnouen et totius Russie
Honor enī et reverentia nr enim exhibita, ad vras pueniens
relata, verū si quis latenter fuerit intentus, excommunicatus est
Thirnouen Metropolitanū, subrepta christi Ecclie dignitate
nemine phibente, sibi ipi arrogat huius titulū, pter sui prioris
ordinē, et constitutū sacri Concilij auctoritatē, alterius
talis vt invasor a sanctis canonibus, abiciendus est et damnatus
a probis ipi ideo cū eiusdē hanc dampnat sancta communionis
consilia, atq; canones sanctorū apl'or, vt qui in extremis ipa
vite penitentiā cū communione viatici corpis dñi, primo
et illos, qui eius cū versent, atq; admittet, et eos pastor
tractatur, pari pena affligendos decernit. Sciat igit quis
sanctus ille, atq; beatus pet, cui qui se metropolitanum Thir-
nouen, vocat, vel quid pret canones audet vendicare ipa
sancta petrus, electus atq; exclusis constituit ab Ecclia christi,
nisi se penituerit, et a titulo pdicte Ecclie abstinuerit, quem
vti excommunicatū et vt vere pastor euasit, similiter et omnes
qui cū eo communicant, nisi se penituerit, decernit sacrosancta grauī
atq; horrendam excommunicationis, tanquā communicantes cū excommunicato
et invasore, vere si ab eius consortio abstinuerit, et venīam
poterunt agnoscentes primū ipsum et vras pastores suos qui
ad eos mittis, veniā consequi. Rogamus itaq; sanctitatē
tuā, ad quē sanctissimus atq; beatissimus petrus pontifex, vt ad
altrius filium ppē Ecclie ppē salutē, qui hanc vt dispensē
debeat, vt iuxta sanctorum ei mandata pedus, et ab eo
atq; a cunctis excludat, assumptus, et petrus gratus, Deū cū
sanctis atq; custodiat s.tē tuā quietissimū atq; letū victoriosū
et triumphantē longeve, Dat Rome xx.o die nouembris
pdicte Indictōis. septime

Gregorius misericordia diuina archiepis Constantinopolitanus nunc
Rome et Universalis papa vocatus
similis subscripsit fuit in greco

Epa B. Pij Pape. ad Duc. Polonie

adhuc

Pius ep̃s ij.

Carissime in xpo fili Salut et ap̃licam benedict̃. Etsi ad nos ad ꝑ sentiã tue sup̃plicum dilecti filius Gregorius abbas tunc monasterij sancti Demetrij Constantinopolitani ordis sancti Basilij et Russie tunc vacantis libera resignauit venerabilis fraternitas tua sciuit Epc Cardinalis Sabinen qui ad Curiã obtinebat pro sua laudabili vita et egregijs meritis Archiepus Kioniensis et pastor ac vicis sedis apl̃ce Gregorio patriarcha Constantinopolitano nunc defuncto ꝑ nos ordinat̃ acceptis ꝑ quas vera et Catholica doctrina ecclesia Ruthenor et antistes eiusdem ecclesie est et indubitate esse dr̃ nobis ꝓpter eius integritatem et sufficientiam de eius persona nil dubitamus eidem ecclesie in spiritualibus et temporalibus vtilem et oportunum esse p̃sumimus Verum quia sicut fama insinuat et multorum et dolenter accepimus ipsum patriarcha tradere ac eidem ecclesie ꝑfecto esse intrusum et ꝙ ꝑsens dilectus filius Constantinopolitanus Patriarcha Turcharum tyrannum eccl̃ie ipsi vacantis et Catholico ordinato illius pastore aliud ꝓmouere et ꝓuidere procurator ac ne ecclesie et subiectis eidem ecclesie ꝓuisionibus et ordinationibus apl̃icis intendit ymo nil pastoris eidem ecclesie prestet sed ut lupus rapax oues dissipat et disperdat Cum igitur nos ad nos dolores quos pro fide catholica laboribus et calamitatibus sustinuit grauissime tetigerit pro quare Metropolitani ecclesie nobis ꝓpter tollerare nequiuimus Cupientes et tenore ꝑsentium ordinem a dño relictum seruare pro posse volumus Cum ab eius ordinatione tuam hactenus et per curatum salutem cognoscimus aliquid dicte ecclesie ꝓfuit aut ꝓfuturum sit ac ipsius spiritus et ꝓsidio nutum diuinum sed vt dict̃ catholicus Regis tot viribus ad ꝓmouendum a fide orthodoxa propulsat nec per nimium vt fatuam filij potestatis assumat in eccl̃ie Epi Sed Regia fortitudine et constantia manens et salutem ecclesie ꝓmisse et Epo ꝓdicto eidem subiecto ꝓportunis remedijs ꝓuideat et detinet Gregorium archiepum in ead ecclesia manutenendat et conseruet ꝓmouendum aliud admittendo pro quo sibi honor et laudis ꝓueniat quin ꝓinde vite et in aliquo ꝓmotus Actum ꝓmum acquiuerit Dat Rome apud sanctum petrum sub anulo piscatoris an̄o incar dñice mccc lxviij° die xviij decembris ꝓximo

Pontificatus nostri anno primo

Carissime in Christo filio Constantino illustri Regi Bulg. Illust

117.

118

Littera domn Stephani Voyevode Moldauie qua promittit dno Regi et Regno bellii no instaurare pro controuersijs mt' Regum et Tur moldae exort vsqz ad Regis i Russiaz aductuz

Ego Stephanus Voyevoda dei gra dominꝰ Terrarum Moldauie Rosiarumq; tenor p̃tium quibꝰ expedit vniuꝰ p̃sentibꝰ et futuris euid ac cognitio damꝰ Andreas Odrowansch palatinꝰ et Capitaneꝰ Russie quidꝫ et hrigko de Pamierzani palatinꝰ podolie et Capitaneꝰ Threborolien' cum plena et amoda facultate et potestate missi cum litteris credencialibꝰ et pgraminea cum sigillo appenso Sacre missimi domini nri Regis polonie glosissimi amicabiliter et nobiscum ordinꝫ et singula bella distendiaꝫ predacionesq; cum/ custionibꝰ et sanguinis effusionibꝰ inter Terras podolie Russie et Moldauie / hactenus facta tractarunt et ordinarunt modo tali / qz ab hac die / bella p̃dacones facta / incendia et effusiones sanguinis cessare ordinꝫ debꝫ et ampliꝰ ne committi Si quis aut ptate Terre Moldauie nostre / dominoꝝ aut incolaꝝ aliquid quale ni Terras Russie et podolie fecerint / facto pre dicto et alicui alio quale facto cessetur / pa hoc bellum nꝫ debꝫ instaurari / sed ni mot debꝫ ristoia fieri / quare salvo et a dm tenore consuetudine / cum tali patissiactore / bella nec que ni tali distendia / et bello moderno facta et commissa sue ad dicti gressi glosissimi Regis aduentum ni Terras Russie debꝫ suspendi / et ni pcta dicti Regis aut dominoꝝ per sindicꝫ ad hoc specialiter deputatoꝝ / nobiscum facta tandem indicabit et amicabiliꝰ pacis / ristoia ministrabit tapiosa / cetera premissis Castrum Tutchin in possessione et pace tuitus dimittet et quidquid exegerit vexare per violenciaꝫ / cum thelonio / Tutchinen insto / ad ipsum ab antiquo spectante / cum opido et libertate restituet / ni flumen Nistri / poterunt ipi & Castro laborabꝰ / quos hic fuit ducere ipse necessitꝫ et vtilitꝫ ligna / fenum et alia ipis opportuna / ni dispendium ad forum adducta / nullius violencia impedendo / nec alicui aliquid violenter recipiendo / nec ab hominibꝰ / ab ortu solis Tregenum / hamicꝰ / et undiq; quocumq; cum quocunq; ni arrestando / sed recepto thelonio et Nauloꝝ alijs prepostis / nisi libꝰ permittet / nec tra quid contra dictum Tutchin ni aliquid inimicꝰ seu violencia / de tra nostra Moldauie alicui dni subdito & Castro fecerit / illud debemus domui hungari palatino ptinere / per nos nec quicquam inimicare seu iniuriare / et nobis pro nostris sint pro suis hic nostris prouenda / iuxta admissa est / vsqz ad gressus glosissimi Regis reformandi / Et quare vel hinc hic seruitijs pacem Voyevode nꝫ debeat ni Tutchino quicquam / nec illinc astare

sen[ior]ssime p[er]sone p[ro]pria / ver ffrib Trat ayoldanie moran[t] /
ain in Smotria / ad ffuturum dand[um] Rog[e] sup[er] marcu[m] pro /
mittig sup[er]pa dnus Valachis / qm ex consensu regie maiestat[is]
petro Boiscuk serui[re] / bona ipor[um] p[ro]pria et ipsa restituere
et ipos honorare / nec quenq[ue] ipos Denigz p[ro]mittig et
polliceamur / qp ambi et singuli mercatores / et fustores per
terras ayoldanie ire transire moran[t] / et negocia sua dispone re
poterunt / salvis sen salute theloneis nost[ris] / promittig denigz
Cz nullus nobis alijs partes gnde / nec aliqua pro dnum
nostro Rege / cum Tra ayoldanie sed solum dnum Rogi et Regnu
polonie seruire / Et cu[m] paganos / dnus qd deus auferat
nosse fuit / in anxietat[e] transire teneb[un]t Et adhec mdc dnus
Rex in Trab Russie / iuxta qd nobis cum sua b. gehusat
dnus teneb[un]t et nobis libuit seruare promittig sub fide et ho /
nore et Iuramento nros Et dnus Rex debet nos fouere ffide
et defensare p[ro]ut subditos suos nra conservande intentione
Quod quibz Signillum nrm / Warend et Tanschlinerum
Stroze dnus Valachi dnus Dobrah Tanschlinus / dnus Albi
Spatarius dnus Lazari magni / dnus Thome Lochnick dnus
Tusne dnus Vochte dnus Sachos Spatarius / et dnus
Stolnicus dnus Voeram Comissi / dnus Luschko Vodeli
et dnus Olonetche / sunt appensa testimonio Cuius dei
gratia / Nos Stephanus ppe nelam Dei et ap[osto]lice sedis
gratiosus / Ad hec ffuit p[re]sentibus Magnifico ac Generoso Johanne de Tanczin Capitaneo
Stanislao de Ostrorog palatino Calisien[si] Petro de Tanczyn
Castellano Posnanien[si] Petro de Tanczyn Lublinien[si] Nicolao Kmita de Wi
sznicz Woyniden[si] Nicolao de Zakrzew Wasvien[si] Castellanis
Nicolao de Skrzeszew Regni med[ium] Marschalco Aliisq[ue] nonnullis
fidedignis ad p[re]missa Datum per manus Venc[er]lai Ostrorog Nagnis
Cancellarii de Skrzeszew vtensis Sacre Decretor[um] Doctoris Archidiaconi Plocensis
et custodis eccl[es]ie Cathedralis Andreas Gnezden[sis] et
Regni Polonie Vicecancellarii Anno dni Millesimo
quingentesimo nono / Sexto Decimo die vero mensis
Octobris

Sed Venc[er]lao Nicolao custode de Skrzeszew vtensi
et dicto Archidiacono Plocensi et Andrea
Archidiacono Gnezden[si] et Vicecancellario
Regni Sigillum hoc pro parte sacre regie maiestatis
Sigillo suo pendente hic in capite literarum / est impressum

vide pag. 113.

120.

adla

Vilnen' epi libertatio zome bonz cpistopatuz

Memorie donū amen ad perpetuā rei memoriā, ne ea que
multis euenū et dubiū, prudēt attenta inodinādā, dum gesta
cū scripture litterarum apicibz et annotacōne testiū ptēmunt, pronde
Nos Wladislaus dei gra Rex Polonie Necnō Cracouie
Sandomirie Siradie Cuiauie gz Lithuanieq; princeps
supremus Pomeranie Russie qz dnus et Hered. Cuj nīsi eramus te-
nere pnēd grātz expedit vtilitz publicz et futurz prīendi notitiā
habeatur Cupd sanctī pīncipatū clemēcie, ereret pagānicā
relīgnes, fidem sacram deuote recepīmus, et sicut ceteri bap-
tizati de terris nostris Lithuanie et Russie, eandem fidem Catholicā
vobiscū amplectare, de consensu et voluntate fratrū nrōz carissimoz
Ducum, et aliōz Nobilium Tre Lithuanie, dispositiz ordinauimus
vnū pmisimus spondimus, et tactis sacramentis firmauimus, Quod
gentes Lithuanie vtriusq; sexus, cuicūq; status condicōis
aut cuiuscūq; gētis, existerint, in nostris dominis Lithuanie et Russie
existēs, ad fidem Catholicam, et sanctā Romanā Ecclesiā obe-
dientiā, gradatē attrahere debeāt, vnō compellere nō gradatiz
sectā fuerit, Ne aut gentes ipd Lithuanos ad fidē Catho-
licā Christi ab obedientiā et vītā Romane Ecclesie retrahant
Cupiens animū et singulā impedimēta ipōz fidem Catholicā
remouere, Statuimus ut nulli Lithuani viriusq;
sexus Ruthenos similiter viriusq; matrimonialiter copulatos Nisi
prius abdicāt obedientiā Romane Ecclesie contingāt copulā
Exime nō sperent, sed sine mōrositate vel simili & alia
secta, & bet sequi, in fide Catholicam vel Catholicā obedientiā
Romane Ecclesie spōtanea fidelitē adherendo, ad quod ecclie
corporalibz sunt compellendi Si cui in premissis temporalibz
premissa diuina potentia quid habebant patrabit Dnus
ad nichilum redigere, Multiplicatis nichil & beneplacito
dei, Cum possint et debeāt, nichilō ad minus astringē et mu-
nire Item quia in ppetuū dominis nostris Lithuanie et Russie
Ecclesiis ad laudem et gloriā omnipotētis dei, et prosperum Eccle
die statum in Vilna, Laudem qz et alibi parochiales et omnes
nichilō in ipsum vertibiles ecclie, possessiōnibz qz destructis
vel alias tributa decimis, et aliis gentilibz, dotatis, Et

m̃ nostre p̃uilegijs hacten̄ tenent̄ / Et ꝙm̃ ꝓfatus Ep̃us
cum suis Adnotatis / p̃a nostra p̃uilegia libtmin̄t / p̃ter ill̄m
clausam positam / m̃ eisdem tñ sibi sut aut dam̃ijs re pro nob̄is
et nostris successorib̄ / relinq̃ret / Tamen nobis vt p̃d Ep̃us
qui pro tempore fuit / cum suo Capitulo / et aliis sacdotib̄
parochialib̄ / et Cōmunitatib̄ / nullo libere possint decimas
decimis absq̃ nr̄o / m̃ augmento q̃ suare fidei labōrare / Omnib̄
impedimentis et grauam̄ib̄ penitus / p̃ hanc nostram liñ
& nos et nullo expresse omb̄ possessionet. dñet. nisi. tñ
cas nouis et alia omnia ad laudem dei p̃ q̃b Eccl̃ijs
tam Cathedrali vilnen̄ q̃m aliis parochialib̄ et Cōmu-
nitatib̄ donata et inscripta / m̃ p̃ / et m̃ futuꝝ libtamus
gaudem̄. libera et q̃cupta p̃manēt / ab omnib̄ nostris
et successorib̄ nr̄is / ac aliorū Quod libtatē et gaudijs
angarijs p̃angarijs podvodis viis Custodijs vijs et pontib̄
Ciuitatib̄ contribuendis vbiq̃ Iurisdictionis nr̄e Castrorum
et pontium edificandis nostros officiales Judices Castrē-
ses / et p̃nis ministeriales / ad q̃s libet̄ pertt
Sed p̃d Ep̃us m̃ suc Eccl̃ie possessionib̄ Decimis
silueſtrib̄ et feni dacib̄ / que dabla nuncupant / ab
aliis omnib̄ oppressionib̄ et grauam̄ib̄ / q̃ibuscūq̃ nob̄
vocabul̄ / Sed p̃d Ep̃us m̃ suc Eccl̃ie possessionib̄ et ecc̃l
sacrdotib̄ / m̃ suis plenis et omnodam̄ habeat facultatem
Aliis omnib̄ potestatib̄ vt p̃fat̄ secularib̄ omnē exclus
Vt aut p̃missa omnia vigorem obtineant ꝑpetue firmitat̄
p̃tes dant fieri fecim̄ / nostri Sigilli munimine roborat̄
Datum Vilne feria Sexta post diem Circūcisionis dñi
anno millesimo quadringentesimo tricentesimo octuagesimo vij° / 1387
p̃mis Incliti p̃mcipis Kiegulole Ducis Wladimiri
Kiouien Cracouie Nouogrodczen Volhowdo Hrodnen
Lithuanie / Dnorū Olesschnicen Johannis et Semouito
Mazouien Ducib̄ ac Stedmio vic Castellano de Ma-
schemburg Palad Poznanien Cristino de Kozegkow
Sudomir Nicolao de Osselin vexillo Castellanie Volhyn
p̃mone et Spitzkone Ducum Kiou Thamkone subpin-
cerna Crac / Et aliis tūc ibi p̃sentib̄ / Andreone
Capit de Oschmian / aliis ꝙ multis nostris fidelib̄ fidedi

Dat per manus [illegible] viri domi Jacobi prepositi Sandomiri
vien Tandelluis et Clementis de Mostrzewo Sieradziensis
archidiaconi

Confirmatio Privilegii Sup bonis Episcopatus
Plocensis

Sigismundus dominus omnes actus futuris temporibus solent acta depra
vissi scripture testimonio et diuturnitatis testimonio roborata fuerint, ad me
morandum futuris semper tempore provenire. Nos Vladislaus dei gratia
Rex Polonie, quatenus Ducatus Sandomirie Siradie Lancitie
Cujavie Lithuanie et Russie Pomeranie Russie et
domus et hereditates quas predecessores nostri progenitores et
antecessores nostri quondam Reges, Principes, Duces, Barones, Milites, ad
salutem sue et eorum vite gaudium reddunt provenire. Cum
ad status et defectus specialis personas. Ne quis ex ordinibus
ecclesiasticis, curiadum et civium forsan regni libenter ne pertinat,
Sane pro parte Reverendi in Xpo patris domini Andree dei gratia
Epi Vilnen et sui capituli fuerat nobis declaratum, quibus
ablata penitus tenebatur, quasdam suas hereditates, bona
et possessiones, per aggressionem principis domini Alexandri
olim Lithuanie magnifici Lithuanie ac fratris nostri
carissimi dicti domini Epi Vilnen et sui capituli predicte
ac Ecclesie, donatas, et adquisitas eorum antecessores
sui ipsum dominum aggravando, et pfatum dominum Epum, dign
tatem et Ecclesiam. Nonne fuerit pervenerunt, de quarum nobis
celsitudinis clementia ratificare confirmare, scripture appro
bare et innovare dignaremur. Nos cupientes petitionibus ipsorum
justis et rationabilibus, benigniter annuentes eadem bona
possessiones et hereditates, prout videlicet molendinum Vil
lenen in fluvio Vilna et unum granarium Putzemiste
rium Vilne destructum vz Hubarth Gmuijen et Lauwenez
cum ipsorum curiis, domibus, pertinentiis, Opidie villis possessio
nibus, dacuniis, contributionibus, fructibus et utilitatibus quibus
quibus possessionibus villarum, vtputa Kimbor, et tausa
tributum censuum, et redditum, item in Zbluscha et Gum
turen, pro Vachotnijaga eidem, item ville in Vloschina et
in Stolzini, quas alias Lunuk pro Trebynia possidebat
Alia et omnia et singula bona hereditates et possessiones di
ctorum atque villas supradictas, que et quas dicta Ecclesia
Vilnen, Epus Capitulum et ministri in presentiarum obtinent, et in
tempestate successus felicis nobis obtinebit, que in futurum

et limitibus longe late et circumferencie, st distincte et limitate ad ubi
et singulis earp videlicet fluctibus, cursibus, reddibus, proventibus agris
pratis, campis, pascuis, silvis, virgultis, rubetis, Bayis, mellificijs
Cervatoribus, aucupacionibus, Stagnis, lacubus, paludibus, vadis, aquis
aquarp gr decursibus, piscinis, pistrinis, nwkendrinis et ppis omolli
nis, Tributis, Censuris, exactionibus, contribucionibus, solucionibus, muris
Confrectudinibus, damnis, ppetratis, laboribus, vectur, podvadp, strudnibus
aut quibuscunp pensionibus, in Terr hits regnis dcis, et salvis reservat
a quibus dcm damnum Epus, Capitulu, Eccliam, et nros, quimo
et ppetuo libtamus, confirmam, ratificamus, innovam, gratificam et
approbamus, dantes eis omnia et singula suprascripta et per pre
fatum dnum Alexandrum Vitawdum ac agrundum donatr suscepta
et ipd Eccliam vilnen, dnos Epos Capitulu et nros ppilegiatos
et annexa, robur obtinere ppetue firmitatis, facien et constituen
pfatos dnum Epm Capitulu Eccliam et nros et Ecclias
hos Eccliar, verob dnos Gedev, et ppetuos pdictos Conrad
possessionis districtus, villarum gr pratum et futros possessor
Quos, quibus sigillu nrm appensum est testimonio hrar datum
in Trocki, ipo die vndecim milia virginu, anno dni millesimo / 1430
quadringentesimo tricesimo, presentibus tunc Strenuis et nobilibus
et Nobilibus Georgio alias Bodzyvod Vilnen, Johanne alias la
vnus Trocken palat, Rumboldo Tre Lithuanie ac arsthalko
Basthchowsko et Dobkone de Olesthnicza Castellano Vojnicen
Johanne Slovan de Olesthnicza Regni Polonie ac arsthalko
Johanne Thasthka de Tanczapelye Andrea de Lubcin Suen
Dobrinen Nicolao de Johannisth Laurencio Laramka &
Talivnen et Alexandr Vintroptu de Slyzkie, multis gr
nostris alijs fidelibus fidedignis. Dat per manu Benedicti mre
pncie dni Johannis Epi Vladislavien et vicecis Vladislavi
& Opporov decretorum doctoris sancte Theologie ante Dominicam Palmar
Brzezien Cracovien Cancellarii Regni eiusdem Vicarius Generalis
quibus datum

A C U M

124.

Desens exims dam libri in Cuta Vilnen desposit.

Anno dñi millesimo Trecentesimo nonagesimo octauo, Serenissimus princeps dñus Vladislaus dei gra polonie lithuanie p̄ Russie que Dux Cuyauie dñus Hedwigis serenissimi Ludowici dei gra Hungarie quondam Consortis sue carissime, huc libros passionales, per Strenuum militem Stanislaum de Ostrorog Regni polonie Vicecancellarium Capud Sanctum misit temporare, Temporibus Illustris et magnifici principis dñi Vitoldi eiusdem gra partis Regni polonie supremi Ducis lithuanie, Et venerabilis in Christo patris dñi Andree, p̄mi Epi vilnen, ac eiusdem militis dñi Spythkonis palat Cracovien, et dñi Vicepodlachien, ad laudem dei omnipotentis, ac eius genitricis gloriose Marie Virginis gloriosi, necnon ad honorem sanctorum Stanislai Epi et martiris, et Ladislai confessoris, et patronorum Ecclesie vilnen Cui Ecclesie liber plus passionalis per eosdem dominos Regem et Reginam polonie, est delegatus, ad perhennem memoriam pro sue ac suorum salute p̄destinorum Sequitur prohemium et incipit sic

Omnium temporum puncta vite in quatuor partes distinguuntur re

Sequitur Capitulum secundum de aduentu dñi et incipit sic

Aduentus domini per quatuor septimanas agitur re

Capitulum penultimum de dedicatione Ecclesie et incipit sic

Dedicatio Ecclesie inter alias festiuitates solemnis ab eisdem celebrat re

In capitulo vltimo sequitur Euangelium Nicodemi

Per Cracoviā Romam.

Note quilibet de Cracouia versus Cuyauiam Romam, Et primo de Crac ij mutaria ad Sbanimd Item ad Luthor iiij W ad Cantkij iij W ad Skaryer iiij W ad Lublonkowitij W per silud ad Crasnu v. W ad nouam ciuitatem ij Item

ad Zilmer vnus Item ad Trenczin vi W ad Nowadmitrow
iij Item ad Tarnaud vi Item ad pressburg vi et sibem est
Summigud per Dannbud W ad Homberg v Item ad Bruck ij
Item ad Nondtmitrad vi W ad Nuyberch ij W ad Hodrew v
W ad Kynnberg v. W a Trenk iij W ad Lichey v W ad Kwrten
felt iiij Item ad Velburchen Indeberg v W ad Hunzmarg ij
Item ad Frizach v. Ad Sumend vnd iiij Ad velburchen ij
Ad velkat iij Ad arnolfud v Ad Azalfraget ij Item ad chrisd
iij Ad passendorph ij Item ad Spenberg iiij passendorph
Ad Zerstreit iiij Ad Tuchlon v Ad Tennig ij Ad pudrad
v. Ad ferraud x Ad Vonemd viij Ad florenoud iij Ad
Hartpurd ij Ad florenoud viij Ad Senek v Ad Sumendkenad
vi Ad agnud pendud j Ad Sumendlandend j Ad Lacrum ij
Ad mold flyssenist v Ad veterlud ij Ad Sutrist ij Ad Torin
iij Ad Tamd iij Summa Summarum Tenud nonagenta ij

170

126.

Littera ab archiepo Trethen

Illustrissime ac Serenissime Rex et domine Colendissime Recepimus literas
Maiestati vre hic Prage xiiij die mensis huius datas in Louenen pyoter
kemer genuh, quibus mihi pretenti, quibus vna cum nunctius vos amisat
quod spectatura sit vra apud Traiectum ad mediam diem Januarij, deinde
vt ipsa sit ad Rusticum Valenchinum, demum ad finem Thurnacen
vbi nuptie et vrnatus et diffinitis plurimis fuerit accessus, dolendo ad mei
Serenissime Regis, ipsa ad vram Maiestatem, prius accedere non potuerim, cum
maxime in ista vra diocesi, Tuchtis Tamuenen, Brond et Zurond
in quibus potius vos S. mi. dni mei papae vice ac nomine haberem
amplissime ipsa debui, et hoc totum vtrum potuissem scitis optime
verum pro nobis nil desint, vrgebat eum nos tunc ista ecclesiastica
suscepturum ipsa vrna istius difficultatis, vt ergo ad finem vsque istius
rei nunc, sed tandem de octave hesterna die, finite atque omnia
consumate fuere. Et cum intelligimus celsitudine vram, tum
ad partum Serenissime domine Regine Lancastrie vere, cuius
felicem esse diu et tum ecclesie vniuersalis alia, per totum
adhuc istud mensem sessurum, et partem alterius, cum dei
nisse, in Traiectum nuncius statuimus, et nos citra finem
istius rei arripe, et per Westerstaud transeuntes Tyras ac
Hollandie Duos Cantadi maturare ad vram presentiam gressus
nos, cum obuiare queamus, dignet nos amisas mandare, an
fuerimus cum reptus, nec ne conuenerit nos Illustrissime
Maiestati vre Ex Prage xiiij Januarij anno &c lx°

Hieronimus archiepus Trethen

E v. as.

Scanitur Hymerstus de Tholetho
sac thre hyp archiep et ascripti ipsius

Instrumentū super translatione Regesti sive Registri Bzelawiensis ecclesie

In nomine sancte et individue Trinitatis patris et filii et spūs sancti Amen. Universis et singulis publicis instrumentorum fidem et testimonium publicum hoc presens publicum instrumentum inspecturis Wilhelmus miseracione divina Tituli sancte Prisce sancte Romane Ecclesie presbiter Cardinalis et Episcopus Tusculanen. Notum facimus per presentes / Qz in nra constituti presencia venerabilis vir dns Ludolfus de Thoren. Scolasticus collegiate sancte Marie Sandomiriens et Cancellarius maioris pecuniarum Ecclesie Cracovien. Regni Polonie Vratislavien. Diocesis habens et tenens in manibus quoddam antiquum registrum seu volumen pergamenum vetustum et antiquum Inter alios principes duces pro tempore regnantes Polonie predecessores Serenissimi principis et dni dni Kazimiri eadem gra moderni Regis Polonie Lithuanie ac Cracovie et Slesie Ducis et religiosos viros abbates et fratres ordinis Cisterciensis ad abbatias Cisterciensis de Prussia pertinentes exaltatos occasione quorumdam Quarundem. Cuius quidem voluminis tenor sequitur in hec verba. In nomine domini Amen. Anno ab incarnacione eiusdem millesimo ducentesimo nonagesimo octavo Indictione quinta Pontificatus sanctissimi in xpo patris et dni dni Nicolai divina providencia pape quarti anno quarto. In presencia mei notarii publici et testium infrascriptorum Constitutus personaliter

128

Kazimiri Regis nobilis polonie Regnid tenterenden et debenten
tungen et tungenria de et super quibusq3 Ibis Terris curijs et
locis alijs in ipis litteris priuilegijs gestimudis et munimudis
plenid designatis Eisq3 Ibis priuilegijs gestentis et gudmindis
videlicet Ibiz sen priuilegijd alijs Conradi Duc3 Mazouie et
Cuyauie de et super Castro Nyestchow et cijs territorio Item
Ibiz sen priuilegijd cijsdem alijs Conradi ducis de et super
Ibis Cuyauien Item Ibem alijs fris Conradi Magd dnmo
Thentunicen3 per pressiz de et sup renunciacon cijsd Magistri
Conradi / Ex ipis de consilio et consensu fratz suoz alijs
Illustri principi Lestkoni duci Cuyauie et Cumuladiensie
et ad cius instanciad / primo Item et octauginta marcas
denarioz Thorunien3d de quid centu unusq3 vngti marcas
denarioz ceruds computant Et p lestko ipsum eidem Magro
Conrado et suis hmi fribz Item quid sud archalow cum
bonis et pmencijs et eisdem pertinaz suis sub certis
modis quomd pmisit obligauit / Item instrumentum
sententie diffinitie alijs Venerabilid Caroli archiepi
Gnesnen Gamaratin Epi Poznanien et fratis Nicolai
Abbat de Mogilno / Andreed / tunc a sede apli3d deputator
in causa et cuis que Scribant2 coram eisdem inter alijs
Dnissim principe Kazimiz3 Regem polonie
et vna / Et ayrem ac fres dond sancte Marie Thorunien3
de et super nouellis circ questionibz et differencijs occasion
Ire pomeranie cum alijs in eodem instrto Scripte plenid
descripta / corpz3 occasion / et alijd patentz / pro parte dicti
Wladislai Regis polonie et cijs pfatoz3 gren et fres dond
sancte Marie Thorunien3 date et pmulgate / Item instrm
alterius Scripte diffinitie / alijs Reuerendi patris Baltha
de canonicis ppositi Cracouien / Cabdcen dicti et patris Bur
nasij Magri Cracouien Ecclesiaz / aplice sedis nunciz3 et exe
cutoz3 ac Iudicd in causa que tud coram ipsis inter alijs
Dnissim principe Kazimiz3 Regis polonie / ex vna / et
gren ac fres dond sancte Marie Thorunien3 / pro de et sup
nouellis circ tria Loca pomeranien Culmen Wladislauien
Brzesten et Dobrinen dampnis et iniurijs ac alijs in eod
instrto Sentencie plenid descripte / corpz3 occasion penitz
et altera pro parte dicti Dnissimi principis Kazimiri
regis polonie et cijs ospz3 ayrem ac fres date et pmulgate
de eisdem Registro seu volumine Scripti ymo pz eius priui
gia instrmenta et munimenta Inuisi / et quidq3 ipsos alijs

I Lecton
II Pro Cadinen
III
IV
Alic Salon
V.
Pro Pomera: Culmen Wladislauien Brzesten et Dobrinen.

129

gestis actis ꝑz et actenat in dict regist, seu voluminib habitis et plene descript, propter plurimas et difficultates labor, ac sibi data fuit et pro sua rubrica quasi necessarijs omissis in forma publici instrumenti redigi transsumi et exemplari decretꝫ auctoritate ord ordinarie, Ut eidem transsumpto vbiqz locoꝝ fides plenaria adhibeat in regist seu voluminib dict ordinarijs per nos fuit post debita tum instantia, pro parte ꝑfati Serenissimi ꝓncipis dom Kazimiri regis Polonie &c petitum, Nos tunc Stephanus Cardinalis et supᵗ Tracontien memorat, petitoni et requisitoni ꝑfati dom Ladislai Morthzinensis Regni Polonie pro pte filiabus Serenissimi principis dni Kazimiri Regis Polonie nob facte benigne inclinati et rationi consentan, patrone attendentes, supdictum librum privilegia rubricata et communiter in eisdem registris seu voluminib coram nobis, vt ꝑfertur facte et confecte exhibita, vidimus legimus et diligent examinauimus Ac ꝑ nostr scriptum notarium publicum nostrumqz et facti infrascriptum coram nobis scribam subscriptum infrascripta ex registris seu voluminibus ꝑfatis, recepi transsumi et exemplari, de verbo ad verbum fecimus et mandauimus fideliter eidem transsumpto tantam cam similem et indubitatam fidem adhiberi vbiqz locoꝝ et tanquam eisdem registris seu voluminibus originalibus adhibetur, Ut in medium producatur, cuiuslibet quibuslibet et singulis supradict vbique et tutissime celebrat et facta vt premittit coram nobis vel ordinarijs et curijs eorum auctoritate suscipiend et pro tribunali sedent et decretum

Tenor seu principium Registri sigillati De quo supra fit mentio Sequitur et est talis

Codex diplomat. Dogiel. T. IV. f. 116

Formula publici instrumenti Wolterini tituli S. Marci Presbyteri Cardinalis

1423

In nomine domini Amen Universis utriusq sexus cuiuscumq status Rome Ecclesie presbiteris Cardinalibus ubilibet ad quos hec scripta peruenerint Salutem et notitiam veritatis Ad vniuersitatis vestre notitiam deducimus, Quod anno a natiuitate eiusdem domini millesimo quadringentesimo vicesimo tercio Indictione prima Die vero mercurij decima quarta mensis octobris pontificatus in xpo patris ac domini domini Martini diuina prouidentia pape quinti anno sexto presentibus discretis viris Johanne Petri Clerico Constantien

130

apud sanctum Arnulphum Rome habentis curam se quod nunquam repe-
rirent in papiro vocatum pergamenum etiam sigillum quodnam sinistrale atque
sigillandi et assignandi curiam eiusdem sanctissimo domino nostro pape pati-
tulum esse registrum quodcumque actorum et gestorum per venerabilem virum ac gravi
virum Henricum Zeno Leonardi Bolena patriarchi decretorum doctorem et referendarium
sacri palatii, negotiorum commissionis et mandati apostolici eiusdem domini
nostri pape prefatum dominum Antonium diversorum sub quodcumque et utrumque
tenore et quolibet. Item cum eiusdem domini nostri pape pendentibus, inter
illustrem principem et dominum dominum Wladislaum polonie regem ex una
parte nobilem virum dominum Alexandrum de Vitoldum ducem
lithuanie ex alia parte. Et religiosos et strenuos viros ac gravi
et strenuum ordinis Theutonicorum, hinc ac de
pacis, ex altera parte, occasione quodquidem instrumenti Arnaldi
et dominorum, et vera alias, qui et que in eodem registro, exp-
nitur. Et ex post nuper Antherinus Zeno commissarius, illud
registrum, eidem domino nostro pape, ad curiam dicti pape nun-
dantium fideliter transmisisset. Nobis ex eodem domino nostro pape, stre-
nuitatis vive vocis oraculo, commissis et mandatis, quod registrum
huiusmodi inspiceremus et ipsum registrum ac quod omnia in eodem
contenta, fideliter conscribi faceremus et transscripta, facta publica
& alio fideli collatione, per nos vel alium in forma
publica redigi faceremus, decernendo ex eodem transscripto
in formam publicam redacto, fidem fore ubique ac exhibendum
fore et adhiberi atque transscripto huiusmodi, procuratori vel proximis
ipsum illustris principis domini Regis polonie. Cuiusquidem mite
eidem registro appensum erat rotundum et scriptum in se sex semi-
circuli et in medio circuli rotundi, in cuius superiori parte
littera R et inferius Zeno sculpta erat, cuius sigilli similando
figure nec picture depicta erat. Si ad petitionem vel petitionem tradendum
et assignandum.

Instrumento Nobil. viri Jacobi de Parentino
et Pauli Vladimiri decretorum doctoris.

Post modum per Magistrum et Dominum Antherinum Zeno ac gravem virum
Wladimirum decretorum doctorem, Ducalem Polonie Cancellarium et
Nobilem virum Jacobum de Parentino Provincie dicti domini Regis
polonie, de quorum mandato nobis exhibita et ostensa mandata
tenoris infrascripti est inserti, simul cum instrumento registrati, ibi
exercere mandatum apostolicum et diligenter procedere et
procedimus et nobis per ipsarum dominum nostrum pape, manda-
ti exhibiti et ostensum. Nos igitur mandatum apostolicum obedire
volentes, registrum huiusmodi aperimus et omnia in eo contenta fideliter
transcribi fecimus. Finis vero seu subscriptio notarii publici
ac ordinis Hieronymi Bonfantini Landriani sancti Marci Secretarii
nostri et scribe Signati et est talis. Et ipse mundatum apostolicum

Ego Jodocus Archidiac: de Pobar

Ego autem Leo Tayer archid & pharen Erlend Constpiter et Laug Nannetensis publicus apl'icus et mgr'ial auctoritat ac dicti rnpti Reuendiss'mi in xpo patris dni Guillelmi Cardinalis sancti Marci Secretarius et notarius & supradictis pro tunc gestis ac ipsius dni Cardinalis mandato presens fui et ea sic fieri vidi et audiui Et de quibus omnibus et singulis rogatus fui per eundem dominum Cardinalem tradidi vnde cum egro Roberto Gaillardi egro in artibus et Magro Laudunen apl'icis auctoritate publica ac eiusdem domini Cardinalis secretarius et notarius fideliter et diligenter de vo ad verbum cauteli Et de illis confectis fui fidelem Et mihi idem Reuerendissimus in xpo pater dns Cardinalis me et testibus subscriptis publice dicte die et hora Nouerunt et audiant presentes et futuri quod anno natiuitatis eiusdem millesimo ccc lxxxvi indictione xiii pontificatus sanctissimi in xpo patris et dni nri dni Vrbani diuina prouidentia pape sexti anno nono die vero Jouis xxiii mensis octobris hora quasi tertiarum in mei notarii publici et testium infrascriptorum presentia personaliter constitutus venerabilis et discretus vir dominus Jodocus Tayer archidiaconus & pharen in Erlend canonicus et Magister Nannetensis dicte ac eiusdem domini nostri Cardinalis secretarius et notarius fidelis et diligens de vo ad illum eventum Et de illis confectis fuit fidelem Et mihi idem Reuerendissimus in xpo pater dominus Cardinalis me et testibus subscriptis publice dicte die et hora tractat et assumit commissum et mandatum per sanctissimum dominum nostrum papam ad tunc gestum atque confirmatum pro tunc procuratoris Regis Jherusalem principis domini Vladislai Polonie Regis prout in primo dicti transumpti folio quinto fructus et finem sibi fuisse die ibidem descripto Et ad finem sibi fuisse

Deinde alterius videlicet Roberti Gaillart

Et ego Robertus Gaillardi Magister Laudunen egr in artibus publicus auctoritate apl'ica ac dicti Reuerendissimi in xpo patris dni Guillelmi Cardinalis sancti Marci secretarius et notarius de supradictis transumpto ad originale registrum michi per eundem dominum Cardinalem traditum vnde cum egro Roberto Tayer archidiacono & pharen in Erlend canonico et Magistro Nannetensi dicte ac eiusdem domini nostri Cardinalis secretario fideliter et diligenter de vo ad illum eventum Et de illis confectis fui fidelem Et mihi idem Reuerendissimus in xpo pater dominus Cardinalis me et testibus suprascriptis publice dicte die et hora tractat et assumit commissum et mandatum per sanctissimum dominum nostrum papam ad tunc gestum atque confirmatum pro tunc procuratoris Regis Jherusalem principis domini Vladislai Polonie Regis prout in primo dicti transumpti folio quinto fructus et finem sibi fuisse die ibidem descripto Et ad finem sibi fuisse

to sigillum regestro originali appensum. Et de quo in eod̄ primo folio fit mencio erat et est, Verum sigillū aureū Authonii Leo decretor̄ doctiss̄ ibidem designati Et ideo de mandato eiusd̄ domini mei Cardinalis hec de alia quorum et aliis manibus abstr̄ pro pte manu mea ꝓpria scripsi. In cuius publicū rodeyn Et in or̄ post subscripcionem dicti domini mei Cardinalis me subscripsi et signum meum appositi consuevi in fidem et testimonium premissorum Acta fuerunt hec Rome in Palatio Sancti Laurencii ad vincula ꝑsentib̄ Venerabilibus patre domino Cardinali Sancti Angeli Domno dno Ardutio Episcopo Sutrino et Nepesino Magistro Johanne Capellano dicti domini Cardinalis et aliis

Consequenter tenor huius littere seu privilegij olim Conradi Ducis Lazanie et Stirie & quo supra fit mencio sequit̄ et talis

Dogiel Cod. Dipl. IV p. 10 (N. XIII)

Original im Archiv. Secret. N. 736

Ego Conradus dimi Imperatoris Dux Lazanie et Stirie Notum facio tam presentibus quam futuris sanctum pus nram fore votum & consilium ꝓborum virorum maxime ꝓ necessitate urgente, divine retribucionis intuitu quod ꝓ salute mea & omnium successorum meorum, nemini contradicte, sed ꝓ remedio animarum, liberos et absolutos dedi Beate Marie et fratribus & domui theutunicor̄, Castrum qd dr̄ Vilsse cum hijs duobus villis Ochsthenwe Wilsse inferiori Ovelin cum omni utilitate sua ac libertate, cum omni attinencijs eidem Castro et villis in aquis agris pratis silvis, memoribus & locis vacuis habendis, quarendum aucupand sine strazd in agris agnis de decursibus possidendis quarendum ꝓstud et ora eadem, que in ꝓdictis villis inferiori solent ꝓtin̄ nec hoc tam villis et ꝓcessibus aliquibus obtendum aut ꝓscriptis scriptis valeat, sed ꝓpositi nostra ꝓmaneat et quodcunq ipsam tetigit subscripcionis dignitati mee cors ꝓ apposicione sigilli ꝓmuni, Ne hec ord̄ dominus fratres ꝓdicti cum omni cum alia ꝓ se possidebunt, quoscunq, una habitum ꝓponendi sub testib̄ Archiepo Epo ꝓ Tuyanie Episcopo Frisingen Ottone Comite Palatino de Reno Bregorio Sub camerario frat̄ Hermanno sacerdote Acta sunt hec anno incarnacionis dnice Mcclxxx nono Indictione Decimo Acta sunt hec in Rosenbergh

1230.

Deinde alterius littere seu privilegij eiusdem Ducis Conradi de quo supra fit mencio Sequitur et est tis

Ego nomine sancte et individue trinitatis Amen, Omnib̄

1230. Dogiel Codex. diplom. T. IV f. 7.

Iuxta verbum vere sapiencie Generacio preit et generacio advenit Nichil Dzziel
est stabile sed pereuntes sub sole sed vanitati atque mutabilitati sub Cod. dipl. T.
vicio veniisse Hec cum Salomon sapiencie verbi magnifice se viriliter IV. fo 7.
gessisse Labat parit et absolvat memoria Administrationis et Salutaris
Christum in primis causis loca religiosa collatas Secundum advenit
preparari quia nec solum omnem emergentem impositam pericula et
tollat ambiguitatem Verum et minus ad quem notorium
provenit laudabilis et imitatione digna exempli speciem respiciendo
Remendum ad similia invitando accedat Cum enim anno domini
optimi et anno domini Mcccxxxvi de superiori sito a pre Raymundo
destruendis qui dat omnibus affluenter et merito impetrat Hanubis
corrodet typalia nec vt placeat aut delectent quia in sui ma
teriali vana vage sint et corruptibilia Dei timorem serue et ma
terie exercende misericordie opus benigne subministrat oportet
deum eterne misericordie clamando omnes simul in mundi domos
et pauperes studeat cuncte tribunal districti Iudicis vacuis & alibi
gestis strictissime reddenda operibus meritorie precunie In hoc vite
via seminando quod tunc Cristus in patrie gaudio in exultacione
reportabimus municipali bonorum opere cum fenore tentipliato
Egypcior ope Laneradus eadem ministrando dux Hyazanie et Tuija
me Cunctis publicis et priuatis pleb sopitum respectus nomen
esse volo Cui cum prudentem et alii Christi nomen Cuius quia
quod Item Eduard meare ipse admoneri de pred adomibus
predictis tum Ecclesiis qui alioqui hoc ut Hostibus et vapi
matoribus omnes omnibus et parentibus pene Homo qui
altissimi x in vanitate
Remissionis vestimenta Cor qui Christi adierunt Semper
aspirans superbie mortalis ado vt quot adhuc ebria ipse in
vidas cum Psalmi assent aut desistat Non salmus vobis ymo
magis ipse Semper fidelium mtr misericordie et horrendus audi
tu et dictu abhominabile quasi in contumelia gratie creatoris
scientes sperans per vicos vestigia sibi manu domi qui
sub desert tetigit et flagellis sue Indignacionis plagarum
Cum freni quid qui sunt adesse videntur per Lyd militer
ignora spes Dens et quid dens est Zwarchin fortitudinis Datum
Cenaz Graciadei Salutis and nec ac Cuius ebrie ut vel
Budas Iustitie et ab defensum fidelium in polonie Grove
nen Ingesse filius ut Cuius Wolcslao Lancastro Semenitho
expresse de Cetra et sententia voluntate consencientibus
attendente ut Tanstede et consensu Ejusdem assignatum et
manu Tre Cuius dedi et contuli Hasperuli Semote Mure
dominus Thesaurarius et fratres eiusdem domus, totum de integro
Dulmen Tritavum, cum omnibus suis attinencijs ab eo tem

134

Ubi Dyocesis egreditur Ecclesie Brussie, et per directum eiusdem
plenum vsque in Wrakem, et in directo Wrake vsque ad Ossam, Et per
directum usque ad Ecclesiam Brussie, in vadum et plenum Fluuium
possidend plene Iure, cum omni libertate, fructu et vtilitate, totum
Terminum cum aquis aquarumq; decursibus, stagnis, paludibus, molendinis
vallibus, saltibus, nemoribus, siluis, Viis et niuibus cum omni carnium
libera et plena vtilitate ac fructu, que in predict omnibus vel
singulis inuenta, apparentia vel ocultata, et specialit sine auri vel
sine argenti, vel alia quecumq; specie arie, vel quocumq; lignorum
vel supra vel in aquis inuentum fuit, Castoreis et omni reno
rum quos quandocumq; ferunt, piscationes q; piscand omn genus
cum rete aquis, pratis, et omnibus earu pertinentiis, et vtilitat
in piscationibus quibuslibet passagijs, pontibus nundinis et
usuris cum vtilit Castris oppid grangijs foris monet
pedagijs theoloneis Terra et aquarum et omnib ead omnibus rebus
Terra limitat pratis et pleno Iure ac integra libertate, prout est limitat sine quali
Honore et Iurisdictione Ecclie, vel dominio Potestate ac possessione
omnium pratorum, et aliorum omnium, que in predict libertate
in forestis quaslibet personas vel loca in foresta commorant
et tantolam ora quibz confund, conscribi salent aut possint
Honore et vtilitate domus et fratrum eiusdem vocatur Sudermannia
Nichil prorsus Iuris vtilitatis ad vocatum patronatus, vel
tuitionis alterius Iurisdictionis aut potestatis, quocumq; nomine
censeri possit vel appellari, michi heredibz vel successoribus
meis in omnibz predict, vel quibz cumq; vetitis vel vetitis
sed omnia et omnia libertatibz cum plena et integra Iurisdictione, sine
aliq dolo fraude cavillatione et captiositate sine diminutione
et exhactione, cum bona et de voluntate fide, et a longissimo
intellectu, domini et fratres memorati omnibz et vnicuiq; vocatis
de Heredib et Terris quod obligat et tenere volens de cetero
pterea quocq; de pena vel bonis omnia Carcere vel captiuitate
vinculo, depactione extorsione, corruptione, vel subtractione, nichil
sine minima Terra vel agrorum, alicui in eis omnibz
penitus, quilibet quodlibet fratr predicti adipisci poterit, cum
omni et integro Iure ac libertate supra premissa quocumq;
nulla prorsus diminutione, cavillatione vel impedimento, quin
a Iure heredibz suis, vel quibz alijs, que nos habere vel
exhactare possimus possumus vel poterimus, eisdem omnesq; cum
vel pertinentijs et pleno domino quiete possidend et in hac edicti

135
Dogiel IV
p. 8. 6

cum bone memorie fratre nostro Episcopo Warmiensi magistro Terre mee
consensu, contra alienos homines ad observandum et defendendum omnes pre-
dictos. salvis omne posse et totaliter meo meorum, existens consilium et auxilium
bona fide fecimus pruthenis, omni fidei et successores meos et terras
meas obligavit meos et astringet ad ratihabitionem observationis et con-
servationis, do nichilominus omnes obligavimus et promisimus omnibus predictis
fratribus ejus, predicti bona fide rey misimus nichil heredibus ejus meis salvis
dei honore et timore cum pruthenis et aliis barbaricis nobis con-
finibus. Item nullo unquam tempore quidam hostes dei sancte
ecclesie expd. assistere et sine dolo ac fraude una cum ipsis omni tpe
militare. Ad cujus donationis et confirmationem predicte ecclesie digne
memorie tho. olim qui successit nob salubri servitutis fidelium re-
gimine, qui graves unquam et assiduos ab hostibus expd cum
dno sustinuerat ne quis ejusdem successores Verum ecclie quantum et amplius
cum sacrosancte fidei katholice, et ecclie nostre fidelibus, quos exinde
speratur conversio, per dei gratiam poterunt habere in ablationem
aut augmentum nullatenus dolo versutie, sinistra interpretatione abolitis
pervertat. frangi violari, valeat retent vel immutari. Vel saltem
malignis machinationibus attentari, Sed potius pie nice quantum
donatio facta firma permaneat et inconvulsa ad perpetuam posterorum gestorum
memoriam, presentes paginam testium subscriptorum roborate ecclie Episcopum et
quatuor bone ecclie Sigillis roborari, fecit atque communiri. Acta
sunt hec in Crusvic ante portas anno incarnationis dnice Millesimo
ducentesimo Tricesimo. mense Junii Indictione tercia. Testes horum
sunt Gunthardus Epus Azarias archiepus Epus Christianus Episcopus
Epus prussie Bernhardus prepositus Volkekinus decanus Poznaniensis
Senior patronus Junior Canus Crucigerus Nicolaus Cancellarius
Bogerinus subcancellarius. Et quamplures alii tam religiosi quam secu-
lares. Ego Johannes Cancellarius.

Nter autem litteras recognitionis olim a quibusdam Conradi domini
Theutunicorum per prussiam de quo supra fit memoria habetur et est talis 1304.

Bogiel Cod. dipl. T. IV f. 38.

Omnibus presentes inspecturis Nos frater Conradus Hyspanus ejus-
dem fratres domus Theutunicarum per prussiam. Notum esse volumus
et tam nos & consensu fratrum nostrorum. Illustri principi domino Lestkano
duci Cuyavie et domino Lancicie Wladislaviensi, ad instantiam ipsius
Lentici et octoginta octuaginta quinque Theutunicos denariorum, ac denuo
Lentici viginti quinque denariorum eorundem fidelitate quantum possemus
ipsi nobis et nostris fratribus pro adeptu pacis. Terrarum suarum

136.

Nchalcus / comes cumbie Tor unit sunt / nomine pignus abligauit / Ita
videlicet qz si idem Enricus / a festo sancte Nutricitat dñe nostre
ihu xpi / nisi bicennio per ipm aut suos proc sues premissum et tan
mund luckint direct et dannos Tuimnie / a nobis et nostris stricte
psolucionem supdicte pecunie no fuit psalutus / cum quilibet nostrum
exactus debeat Extunc nobis et ordini nostro psistere et sit ad not
et ordinis nostrum dnoium Wcmo possidendum Sr cum nostra bien
nus pfectum quousqz tempore fuit nobis psolutus dampn lestko aut
suis cum pmissis / tempore fuit nobis psolutus dampn lestko aut
vadere bona fide promisimus et qnitiq psolto dno lestkoni
et Enricus qz tenemur et habemus nomine pignoris psolut Enri
boldi in eo casu volumus cum nullam faciend mentionem nostri
sumptus aliquos / ad quos saluandos teneri / ipm post mand compelli
debemus in quos memorand et tuitionis signilli nri publici est appe
sum / Testes sunt frater Buthcant de Swarabuergh pceptor
Dne Tuimnie / et fr Henricus de Dubyn Tanecdator in Nyestzow
frater Bozwinus Thiconomedanus frater petrus Tanedator in Rdno
Et plures alii ordinis nostri fratres Datum in Thorun Anno
dñi millesimo Trecentesimo quarto Tali pape et martirib

1322.
Dogiel
Cd. dipl.
T. IV f. 43.

De pentore à sede Apostolica tenenda dispositur.

Nomine dñi Amen Quarto eorum qubus Tanislaus diuina et aplice
sedis pvidencia Sancte ore Gnesnen Ecclie Archiepc Dominarchus deigra
pozznanien Epc et fr Nicolaus Abbas de Myechow Cisterc Gnesnen dioc
ordinis sancti Benedicti Iudicibus a sede aplica deputatis vel de legatis
Inter Nobilem virum dnum Wladislaum Regem Polonie Illustrem
ex parte una / et Religiosos viros Abbatem et fratres dñi sancte Marie
Thentonicor ex altera / sup Tra pomeranie quatuor questiones Sanctissimi
pr dñi Iohannes Sacrosancte Romane Ecclie summus pontifex sub
pena dampnis ibus in hac vra / Iohannes Epc sancte sedis Rome
nabilibus viris Archiepo Gnesnen et Epo pozznanien ac dilecto filio
Abbati Myechoviensi sancti Benedicti de Myechow Cracovien dioc Iudicibus
et aplicis Iudicibus / Breue Illustris dilecti filii Wladislai Regis
Polonie / quekam accepimus tenoris sub Anno et sigillo dñi sancte
Marie Thentonicor / nos attendentes Qd condam Tanradus dux Polon
una cum eisdem Regi Casimiro argnis Avgnis et fidei quos verbo red
dit Katholice fidei defensores / ad partes illas pro defensione pdte
fidei permitti advocamur Et cum nulla immobilia et mobilia bona
Abbatie contingat eisdem Abbi seu dicto Tanrado et successoribus sui

137

benigne et favorabiliter exaudiendo Sed ipse dictus dux se reddentes iustos
et ad bona ipsius reparatos manus extendens illicite duos ipsius Ivam sue
pomeranie Wladislaum dictos, que de Regno polonie fore dinoscitur, tenue
runte ipsa spolians ipsum cum hominibus vassallis. Castris eiusdem possessionibus
et bonis quibuscunque in eadem Contra ipsum ordinem occupando et detinendo
cum pro ceteris omnibus et amplius sic adhuc detinet violenter, frustus
reddendis et preteritis temporibus de ipsa propria, indebite et iniuste illud
sibi reddere contradicendo, in ipsius ducis grave dispendium et Regni
predicti diminutionem enormem et scandalum manifestum, Unde nobilis dux
petitus humiliter supplicat, ut providere sibi super hoc de oportuno re-
medio dignaremur. Nos igitur volentes eidem duci in suo iure ne
deesse, In quo sumus omnibus debitores Discretioni vestre per apostolica scripta
committimus et mandamus, quatinus vos vel duo vestrum per vos vel per alios
super premissis auctoritate nostra summarie de plano sine strepitu et figura iudicii
cognoscentes Si rem inveneritis ita esse ac ipsum et suos predictos ad resti-
tuendum dicto duci Ivam homines vassallos Castra villas possessiones
et bona quecunque predicta, cum fructibus redditibus et proventibus medio tempore
perceptis per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo
invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis, non obstantibus de
quibus dicte edite in concilio generali et ~~constitutione~~ generali felicis recor-
dationis Bonifacii pape octavi predecessoris nostri per quas iudices a sede apostolica
deputati possint extra fines et dioceses in quibus deputati fuerint et
alibi quam in finibus et locis consuetis procedere aut inducias sub ad-
mittere vel alias vobis datum a finibus sue diocesis trahere
prohibent Et aliis contrariis constitutionibus quibuscunque, dummodo ipse
Ivam vel quem, quod extra suam diocesim ad iudicium non trahatur Seu
si dicte ac ipsis vel quibusvis aliis communiter vel divisim
a sede predicta sit indultum, quod interdici suspendi vel excommunicari aut ipse
vel vestra certa loca trahi vel ad iudicium evocari non possint per
litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac verbis adverbium
de indulto huiusmodi mentionem, et quibuslibet privilegiis indulgentiis et
litteris apostolicis generalibus vel specialibus eisdem ac ipsis et quibusvis
ac ordini eorum sub quacunque forma et tenore concessis, quorumquidem tenores
presentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, per que nostre iurisdictioni
in hac parte quomodolibet impediri vel retardari possit in aliquibus
litteris nostris mentionem specialem Datum Avinion vi idus septembris pontificatus
nostri anno primo. Nos igitur vestris fervidis precibus benignum impendere
volentes assensum et favorem ad vestram securam pacem quantum in Domino
utilem et honestam ipsis partibus assignamus discretis viris duci pomeranie
camerario Regni polonie et aliis Camerlano Gnesnen Ecclesie
subcamerlano et magistro Johanni Kuben canonico eiusdem

Plenipotz pro Prad. 1320

dond Rogg, quomd Jeneratio ipius coram nobis fuit
Jeneratond exhibentes cuj tenor est talis Vniuersis presentes
Ladislaus inspectus Vladislaus dagna Rex polonie Salut in omnium salua
tore Monit distrectio mea, qq nob in causa seu tractu, quod vel quas
habemus seu nob hre speramus, cum religiosis viris ajstro et fratri
bus nris ordinis Sctē Marie theutonicor per prussiam super Ter
pomeranie et finibus inde pceptis ac quibuscunq aliis rebus
coram vob
Spatribus dominis Nicolao archiepo Gneznen Domarato
Epo pozznanien, ac religioso viro fre Nicolao abbate de aggelina
ordinis sancti Benedicti Judicibus a sede aplica delegatis, et coram
quocunq alio Judice seu Judicibus ab eis subdelegatis vel subdele
gandis Dicebat viros phlipum Tunczkinum nunc in Regno
polonie et Albertum subcancellarium ac Johannem Lanczcum Kuden
Capellanos quos & vestros et littimos procuratores et nuncios speciales
et quoslibet eorum in solidum ita q si quis sit quelibet eorundem
sod ipi vnus incepit alij vel alius valeat resumere prosequi et
finire Dantes eisdem et cuilt eorum plenam et amplamodum potestatem
ad agendum et defendendum petendum seu libellum dandi et recipiendi
exceptiones dilatorias et peremptorias ponendum litem contestandum
juramentum & calumpnia seu qualibet ac de veritate dicenda et cuilt
alterius quos in animam meam prestand articulos et posiciones quorcunq
et ad eos respondendi Dicebat & quod et quoslibet alios procuratores quoscunq
allegandum, sententiam seu sententias interlocutorias seu diffinitivam
audiendum, et ab eis vel eorum si opus fuit appellandi, appellationes
petendi et appellationem prosequendi, eisdemq testimonia in integrum postu
landi aliud procuratorem seu procuratores loco sui substituendi, ad omnia et quelibet
premissa substituendi vel substitutos revocandi et in ipsis procuratorem ipsum
medio quolibet et quotiens eis vel eorum ipsorum videbit expedire Mandans
et ad omnia alia et singula facienda que circa premissa et quodlibet
premissorum oportuna fuerit, etsi ad mandatum exigant speciale
et pretextus rationum et firmum quod et verum quicquid per eosdem
procuratores suos et quemlibet ipsorum substituendi seu substitutos ab eis in
premissis et quolibet premissorum fuit procuratum seu quicquid vel quicquam eosdem
procuratores suos substitutos seu substitutum ab eis et quemlibet ipsorum
relevare ab omni onere satisdandi promittens eis rem judicio sisti
et Judicatum solvi pro omnibus suis clausulis sub voto vinculo.
omnium ipsorum in cuius rei testimonium &c eisdemq plenariam
presentes litteras fieri mandamus Et sigilli nri quo
Dogiel T. II p. 44. quo Henricus Lesl scultetus et in parte vtim[a] appensum quoniam

Continuatio ejusdem materie in tercio folio reperietur (sine folio 143)

Oppazno excmendum 139. V. fol. 179

Translate Johannis de Oppazno in Radrusde.

Kazimirus dei gracia Rex Polonie Magnusdux Lithuanie Russie Prussie ac dns et heres
Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis Quod considerata et inspecta fidelibus
seruicijs Venerosi petri dunyn de prandenwice curiensis nri et petri de zukow fidelis
dilectorum q auncto fidelitatis studio placuit prestanoq placet ad quorum instantes petitiones.
quibus nobis supplicarunt quod mille marcas peciunarii in opido oppazno vnius ad ipsum
opidum spectantibus et tota tenuta oppazen per nros predecessores olim Venerosi Johannis
de magna Krayn et successoribus suis inscriptarii sup villas nram Radzige tenuta pfa
te tnsferendo de oppazno illas transferre et inscribe in villa Radzige consensu suum regium
preberemq nos vero petitionibus ipsorum clemati mille marc in pfato opido oppazno in
scriptaui de oppazno nanscribendo in villa Radzige sibi plenum inscriptum
nem regiu consensu damus annuq tenore presencium inscribendo pfatu Johannes
Inscripti et suos successores dictas villas Radzige in dicta mille marcas pcentmedietas
liberaui presens adscripsaui Quibus mille marcas p nos aut nros successores solutis
possessio dicte ville adnos plenu iure et nros successores reuertat Harum quibus sigillum
Datum in Stanyn sub stro terrarii testimonio presentium sigillum Actum
Anno dni Millesimo quadringentesimo quinquagesimo Nono

Consensus Regis pcto Dunyn et petro Zukowsky super opidum
Kemendum de Data in Stanyn Anno terrarii presentia, sigillum
Sancti Johannis Baptiste Anno dni Millesimo quadringentesimo
quinquagesimo Nono

Chelm Rubieszow Gartnizen

Kazimirus dei gracia Rex Polonie Magnusdux Lithuanie Russie Prussie ac dns et heres
Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis presentium noticiam habituris Quod
cum ad Venerosi Johannem Burgraviu de Kalisch Cancellarium nostrum
pro nostra magna necessitate et stipendiariorum expedicione quingentos florenos ung ponderis florenorum
Hungaricalos auri et Iusti ponderis recepimus volentes ipsum de soluere debitum quingentorum
florenorum certis fatere et assecurare Sibi in et sup opido nostro Chelm et Rubieszow
et villa Zamoczyn et aliis omnibus villis que spectant ad prefata opida inscripsimus et in
scribimus demonstramus p tenore presencium mediante Quod opida inscripsimus pfatus
Johannes Burgraviu de Kalisch Successores suos et villas et prefata opida spectantes
ad eadem cotidianis censibus Reditibus fructibus Campis agris Siluis fluuiis lacubus
piscinis piscacionibus molendinis aquatic et pontilibus et coram ornamentis et aliis omnibus
obuencionibus quibuscunq dicuntur nominibus quibus ad prefata opida et villas spectantibus
prefatus Johannes Burgraviu de Kalisch Successores suos tenebit possidebit et sui
successores legitimi donec per nos aut successores nostros pfata quingenti florenis hungaricalis
aureis et Iusti ponderis sibi aut suis successoribus legitimis fuerint integraliter persoluti
et ex toto Quibus solutis predicta opida Chelm et Rubieszow et villa Zamoczyn et omnes
ville ad prefata opida pertinentes ad nos et ad nostros successores Redire et Reuerti debent
plenu iure Stacionibus hijs et utrisq nris Regalibus semp Saluis Harum quibus Sigillum
nostrum presentibus est appensum Actum et datum in Kalisch Anno dni m cc·m dic Anno
Baptiste Anno dni Millesimo quadringentesimo quinquagesimo Nono

140 Inserim Zarnowitz et Pschow 1440.

Mcclxo de Kazischewitze Mgro Stanislao Sevenssis anno Regni Poland
Quarto nostro sub nostripta Zu Wissis Zarnowitz et Pschowitz anno
Jure et Duty

Inserim Cal. Calen.

Anno Dñi millesimo quadringentesimo quadragesimo nono. Nobilibus Stephano et Petro et caet. de Kalen
Plastris duobus eorundem ut et sex villa Kalen et alijs [illegible] hui regesti nostri
scot nostripti. Et dat Cracovie hostra anno supradicto [illegible] Kalen

Wschowa

Decretum inter civitat Wschowa
et Nicolai Herold Scultetum
villa Brzezna.

Nnomine domini Amen Ad perpetuam rei memoriam Nos Kazimirus Dei gra
Rex Polonie Nomd Cumanie Cuyauie Sandomirie Siradie Lenicz Cracouie Wyelunie Lubl
lithuanie Russie Prussie et Pomeranie terraz Heres et Dominus Significamus
tenore presencium quibus expedit vniuersis presentibus et futuris Quod Nouerimus
Habitum. Quod cum ex ingenti orta Controuersia inter Magnificum Stanislaum
Scap inter Prouidos Consules et Cives Ciuitatis nre Wschowa
ab vna et Nagilen Nicolaum Herold Scultetum in villa Brzezyna ex
ab altera orta nouitas impressionum grauaminum et angariarum et
fundos ad que fuerunt pretendi et exigendi per Nicolaum
Herold Scultetum de parte vna dictos Consules et Cives de Wschowa
impetebant et asserebant Quodque ab et quinto Anno ex
quibus et Supponi temporibus et plicis Debitis matricibus Cruminalibus Iuribus
et Iuris priuilegialibus predicti pertinuit Dum Przemislaus Dux Polonie
Boni Ordinis et Consilium Quamplures Dominus Wladislaus pie memorie
et patruus Regem de Stan Rem vestrum et tunc per nos optat
Renouato et confirmato, quas regere Nobilis Nicolaus Scultetus
Iempden Civitatis in Brzezyna est possessor Cremo hec Magnifici Nicolai
De Brzezye Regni Polonie Cancellarii petimus ad et nos Consilium
et Barrumbus in hac parte Magnifici Nicolai Deputati et Deputati
ad Examinandi Deudend et Discussionem rerum causarum et materia Discutiendum

141.

Dogiel T. I. p. 13–14.

ihus xpus

142

Rex Lrē Regis ad Ejus pōz imēs Ludris de Rege Bohemie

Reuerendissime in xpo pr̄ sincere nobis dilecte. Cupimus sincerissime vt p. vrā alias scripsimus autumnali tempore, per nuncios et literas ꝑsonis crebro solicitemꝰ, Stephanum Burzkone Pazdzebranzskÿ, q̄ post mortem Dauid Ladislay, conseruet nos quoad in Bohemie Regem sufficiatis ejusdem et minime vtilem inueniendi, ex causis vobis effectibus q̄ sumatis, quare hucusque vobis dissimulauimus, donec illustris princeps Przemislaus Thesthinen dux, electus quoq; nunc sumopere sibi mandari deprecabatur, vestrisq; literis fidem fecisset quod nunc transfusta, et Burhamney expedita, quo verum sit tam silentij q̄ remissionis et obstaculi dissimulationis q̄ tam ex tua q̄ vrarum alias datarum, q̄ ex aduersis quibusdam q̄ abes dissentit, et de quibusdam quibus fidem sanctorum ꝓpositi q̄ abes videretur, et ex ambasiatorum nostrorum quos ad te et assensa edictassemus ad tuum vsum dilectos dnos nros Nobiles, et dn̄os officiales Stanislaum de Osthrowsky palatinum Calissien. Nicolaum Pyse nauszek Succanien. et Lupum Thrananien. et Johannem Dlugoss Cantorem Cracouien. ad nonnullos nostrorum per nos et Consiliarios nros digeste transmissos, affuerit et ex parte Regis p̄dicti prefatus dux Przemislaus Thesthinen. et Nobiles ac magnifici Sdenczek Camperingskÿ de Stemberk Burggrauius Pragen. et Johannes Zagrinacz de Cunstat Regis ipsius patruelis, inter quos diem ad tractandum nuncios vestros esset Nobis q̄ nr̄is, quidam modo per aut singulos obstruxerat, et cum primum, vt sua successiones et hereditarium consortium, ad Regnum Bohemie aviti patrui et fratrum, petitum obtineret, sibi iure restitueretur, Bohemiam vadit, et si ad primum reflecteret et nobis quoq; sic nec masculum posse in Regno Bohemie hereditare astruent, negabat tum se stipendia aut dampna aliqua obstinato animo perferendo, sed tum in eundo minorata atq; lesiua, ac Regis sui mandata accepisse, quo ex quo dux Przemislaus vtrasq; partes mediator, singulariter multa obstruxerat, quibus aut aliquo pacto vestros tuosq; fidus conciliare non obtinuisset, instabat vtiq; Bohemiam vadit breui aliquo dictum, quia p̄sentia tua cum eo Rege fidus sanctiatur, q̄ veniet inditi, pro inito nuncios p̄fatos vtriusq; Regis Bohemie p̄sentia sibi fore p̄optaret et singulos diffidentiatos, nodos dissidii, sicuti q̄ et claudi statis indigenos et Ecclesie posse dignioribus simplo sermone ministrabit absoluebat nostris et tuo dum maturius p̄sentiscet grauem Regni euidentibus vtilibus, decentibus, cum et ordinacionibus, quibus fidus inter nos, et Regna facilius foret, humanis, stabilis q̄ et sup. dumptis ex Ecclesie dudum illatis tuis dici, pium esse aliud obstruxerat esse, opere ac effectu capta est vt nos ad Buchaniey expedire pro p̄ die agat Consiliarij Regni vtriusq; ordines fidei modalium ordinationis q̄ ordinem, et illic aliquos dies, quo nos cum oratore Regis p̄sentis cepe mandi fidus stationi nostrum ad Eum tu ordinem, et si Bohemici nuncij tum adesse p̄cepisset q̄, nos tu absq; regis sui speciali, obstruxit, and that retard ad Regnum gerendi, nostra tu tempus Starnisplenij, nuncijs vestris mandatis se obligauerit, si ordinem, opus Rex ordinatum nostrum esse voluit, tum vtiq; nos, quos p̄stringendos ordo magne, magnorum, et pendere, et sine v. p. alios q̄ ordinem maioris pecunie p̄tenuit deliberandi, et tempus ne in eis quoq; inmorare nec fidus cum Rege ipso iungi nec ꝑsonis ꝓpositi Cracouien. ordinem, et hortamur p. v. vt ab ordinem sibi Commendij ne Starkandorf pecunie restituat, quid agendi ordinem ordinat, et nos tu ꝓpositus scripto nos nuncios informet, ac agnos eius studio, atq; cura p̄fatus Bohemie Rex ꝓpagari atq; ꝓtegi ordinem vt ordo amicorum et ꝑpetui fidei se nobis mutuo ordinem, et instituat, et statui et Regno suo, mutuo sibi amicos atq; ac vrarum Regnum q̄ nos tenebimus conuenturos ordinem, allaturos, quo animo singulos carissimos q̄ vobis ꝓpter Palatum Calissien. et quod sorores, quo ni valeant Judicij nostros Lubucij, valeat ordinem q̄ amicos nostros debeat

143. 193

1320

Dogiel. Cod. dipl. T. IV f. 44

Actum et Datum in Sandomiria decimo kl. Aprilis anno dñi ejusdem Tricentesimo vicesimo

Presentibus dno Nanthero electo in Rem Lanc. Iwano Cantore Cracov. Pranditha archidiacono Pusinien. Gunthero Decano Sandomiriensi Hawerzia Cracov. Castellano et Thamisio palatino Sandomiriensi ac aliis pluribus fidedignis. Et pte nr̄a dñor̄ mgr̄i et fr̄m ffrater Iffridus et Iwanowo[nis] ordinis pr̄dict̄ companit et procuratorio nomine in hac r̄ba

Plenipotentia comendatoris de Sorea.

In nomine dñi Amen Noverint univ̄si p̄sentem hanc inspecturi lect̄ audit̄ ffrater Iffridus Iherosolimitan. Dacie ac Sclavonie per Pruciam et Pomeraniam in transitu nr̄o transitu eque nobis et fratribus ordinis nr̄e meum et specialit̄ nr̄m transitu eque meum nr̄ meor̄ fr̄m nr̄or̄ nr̄m transitu eque meum Wateribus domor̄ et Gdanzk in Emera et in Vistula Brzeze Coram Venerabi p̄ribus dñis Jacobo Archiepo Gnesn. Nicolao Abbate de Lucu Comendatore Posnanien. Fratre Ebo et fr̄e Nicolao Abbate de Cygorina ordinis Cisterc. p̄dict̄ Gnesn. Prov. constitut. Cum se asserunt judices Et sup̄ dubio de Negotio Tur quibusdam sub delegatis ab eis de consensu Fr̄m nr̄or̄ fr̄m et Constitutum dñi Iffridum fr̄m ordinis nr̄i dict. Dotem Juren et mandatum nr̄m speciale substituendi procuratorem Venerabilem Gdanzk. Engelwa J de Brega Comendatos procuratores Eidem libere Juren agendi defendendi petendi exprimendi et audiendi literas cum debiti ad deliberandum dilation petendi exprimendi et audiendi literas rotulandi Juramentum nr̄m et ord. Juredi Testes et instrumenta et alias probandum producendi Concludendi interloquendi et definitivam sententiam audiendi et ab eis et alio quovis gr̄d sibi videbit appellandi Appellat petendi alias appellationes procedendi cum sibi videbitur expedire appellationem prosequendi aliud ne aliter procuratorem nr̄m substituendi in solidum nr̄m dimittendi ad omnia singula ne quedam plenissimum substituendi nr̄m sub- stituto ad omnia singula quemadmodum nos ipsi facere possemus Et generaliter quicquid Negotium nr̄m tangit seu tangere posset quomodolibet in futurum Nos et quemlibet substitutum ab eo similiter et legitime procurator Ratum habituri quicquid per nos vel procuratorem nr̄m substitutum ab eo similiter fuerit in premissis omnibus quodlibet seu quemlibet premissorum Promittentes sub ypotheca omnium bonor̄ nr̄or̄ mobilium et immobilium presentium et futur. Renunciantes in hoc facto per nos vel procuratorem nr̄m substitutum ab eo quibuscumque juris et facti remediis Et specialit̄ Renunciantes Epistole divi Adriani de duobus reis Constituendi Et Solemni stipulacioni subscripte Unde Nos Frater Iffridus Comendator procurator Et Johannes Vicarius Gdanzk. Engelwa

Dogiel IV. p. 65 b.

Coram nobis Venerabili fratre Domo Johanne Archiepo Gneznen et Domarato Eccle postmodum et fratre Nicolao Abbate de Mogilno Judicibus Sedis Apostolice deputatis Hinc Philippus Lanckarone Regni Polonie et Illustris Boguslai Sandomiren et Johannes Canonicus Kuden Procuratores Illustris principis Dni Wladislai Regis Polonie Procuratorio nomine ipsius Regis contendendo contra Dnum Regem Anne hic adesse Dnos existentes et opponendo in persona Ducis Pomanie quod per Regem Polonie et Illustres principes primissum et Kazimirum eam nomine nutricie possident Religiosi vir Magr et fratres ordinis Sancte Marie Theutonicor Domus Thorun procuratio de persona eorum hic Caspar Limpurg Gubernus et villarum Gubernus per potentem et prudentem apparuerunt memoratum Dnum Regem Polonie hic Quo minus et indebite spoliantes quod absque debito et Dominorum dicti Regis Anne petitis nomine ejus spoliando ex causa rationabili et Comendatorys de Schonsee et de Swecatz eam ipsam possident quod et finaliter inde percepto et eam pacifice paucorum a tempore dejectionis cujus contrarium ad Dignitatem nullo modo notorie et pandere Regni Polonie per vos procedendo summarie et de plano ac sine strepitu et figura Judicij debet sub vivi Regi restituat Dualiter emendamari petitis citari et per mutuas partes coram nobis hic comparentibus diligenter discussis et peterminis deffendo Anne recepta et causa cadi possit citra ad contestandi procedi receptis testibus plenius ad mandatum dicti Regis et eius secreto et singillatim examinatis attestationibus ejusdem apud sedem apostolicam et ejusdem causa mutuo plene discussis et peterminis Dominis et Comendatorys et Domus Thorun et Dnis Regis et pro ratione ipsorum pleno Coram nobis in medio adhuc pleno existentibus et habita nobiscum deliberacione sufficienti et communicatu consilio sapientum peritorum dicti Dni Regis presentibus et finaliter diffinitiva sententia pro sententiando dei nomine invocato Visis eciam premissis Dni Regis intencionis iustum rationabiliter plenarie pdictos Magrum et fratres Domus Sancte Marie Theutonicor ac dictum Gubernum pro ratione pro parte ipsorum omnium nomine et Comendatorys de Schonsee et Swecatz ejus dicto Regno Pomanie possidentur adhuc stantem cum sua pertinencia et ad plenum Regni mihi mero mutuo et pandere Regni Polonie Racione structure proprietatis et ejus pacifice possessionis Ac ulla pro premissis vel premissorum tenebatur illata pro parte pretextu ejusdem pdictos structure et sua Juramenta pro legitime plenarie et ad satisfaciendum expensarum in causa ducatus dicto Dni Regi Polonie seu procuratoribus ejus pdicti faciendo in hijs scripta extenuabiliter ademmanq Quas eciam expensas ad Centum Marcas Grossi pragen tuscanq et ipsi procuratores dicti Dni Regis se ab diocesim in hac causa expendisse prout sua declarantur Juramento Lata et hec sunt in Castro Sancti Nicolai in Posen Medzyrzecz Poladzyrzecz Diocesi Anno die quinto Decimo Octavo Februarij Anno Dni Millesimo Trecentesimo Vicesimo Secundo

145

Presentibus fratribus hospe Nicolao domino Cerlibo Stolestico Cracouien
Johanne Archidiacono Pomeranie Petro Cantore Wladislauien Archidiacono
Posnan Ernesto Wenceslao Calisien Potemano Vncyeyomen
Gneznen Archidiacono Nicolao Abbate Zwetlen Nanslao Posnanien
Johanne Plocen Ecclesie Canonicis ac Religiosis viris fratribus
Joffranesco Pore Posnanien ordinis fratrum predicatorum Wirthislao Custode
Pomeranie Archidiacono Wladislauien ordinis fratrum minorum et
aliis quam pluribus fidedignis et Religiosis In quorum omnium testimonium et
euidenciam premissorum Ego predictus Nicolaus Scholasticus Pomeranie
imperiali auctoritate notarius vna cum predictis testibus hec omnia fideliter
scribi curaui et legi Quia post sui subscripsi et in hanc publicam
formam redigi et de mandato dictorum dominorum Judicum ad petitionem predicti
Domini Regis Polonie Procuratoris mei manu propria nomine et signo consueto
quibus in testimonium vtimur

Ego Nicolaus filius quondam Ludwici dicti de Brigenitz Clericus
Posnanien publica imperiali auctoritate notarius hec omnia dicta fideliter
scripta scribi curaui et legi Quod vna cum predictis testibus michi fideliter me
hic subscripsi meo et signo consueto et nomine signaui Rogatus in
testimonium premissorum

Dogiel IV. f. 46.

Instrumenti alterius sententie definitiue
Regem Pol. et Mar. Ven
Nuncii et executores in causa inter Sr. [illegible]
tonic. Sagitten

Postremo tenor instrumenti alterius sententie definitiue de qua supra fit
mencio Sequitur et est talis

Dogiel. Cod. diplom. Tomus IV f. 56.

Pom. Culme
Vigil. Pose
Stolpen
Cracou
Lubus.

In nomine domini Amen Nouerint vniuersi quod Nos Walpardus de Lancea
Custos Ecclesie Thymien Collegen Dioces et Petrus Gervasii Canonicus
Diocesis Plocen Ecclesie Sedis Judex et Executores ac Judices in causa
que infra scribitur vna magistrum procuratorem Domini K. Azimirum dei gratia
Regem Polonie Illustrem ex vna parte et Petrum et Religiosos viros
Ingrim et fratres ordinis domus Theutonice Alexandrie in Prussia Pruscie
et alibi ubique Sedi Apostolice specialiter deputati ydem recepimus sinde
Apostolice veritatis et integritatis ac omni suspicione carentes bullas plumbeas
Sanctissimi Patris et Domini nostri Domini Johannis diuina prouidencia Pape vicesimi
in filo Canapis more Romane Curie bullatas et sana sine appare
bar sub nomine cuiusdam Petri Notarii Recepimus et vidimus tenorem
qui sequitur Continetur

1339.

Johannes Episcopus Seruus seruorum dei. Dilecto filio Ingrim Walpardo
de Lancea Thymien Collegen Decano et Petro Gervasii Cano-
nico eiusdem Ecclesie Sedis nostre Judicibus Salutem et Apostolicam Judi
ciam Cupientes Karissimi in Xpo filio nro Kazimiro
Regi Polonie Illustri in Confessione veritatis nostre et fratrum nostre
Apostolatus auditores quod olim magister et fratres Domus Theutonice Ale
xandrie Theutonicorum qui tunc erant in Prussia pluries requisierant
non multas fratres et Domini a nostra Regnum dicte Polonie consistentes

Dogiel T. IV p. 57.

Boyd I IV p. 58 (a. 1339)

pemptuie ctrie ut mſtr Sowe ſtris tpis ſtatud puſt ntiacom pitum
Hmgdi cum duibg eſmm et dicte dom exemptoz pulegijs ſiqua hnt
eas ꝙh bnge et ſicb eqiuh ꝑinſer macum Hmgdi pncpalib et ptpuos
reperis pdicterum ꝺcrſſtid patrnaris ꝑſnaliu Aliogi po per pio
matore ſen pmatores ydoneos plenid et ſuffiencs mandatum ac
plenid et liberum ptatem hnbentes ſen hntes ad parendum et obe
diendum eorum nomid et p parte ſua ſuꝑ pmiſſis ſtplis ordinacionib
ſmplacit et mandatis ſtplium conſpectui ſe ꝓſitent hmt ꝛre ſuꝑ pmiſſ
Judicio ne concordia facienda mingenda et ſtatuenda ꝺnoz eorum ple
nam pariter et alias facturi recepim ꝺd de ſedis emſd pceſſit
ſmplacitu voluntatis Aliogim nisi comparuerint et dicti pulegia
portauerint illa dicte ſedi ſtplice oſtenſuri eſſemꝰ pulegia ꝓd
ſuſpendim et ꝓd interim ſms ordinarijs nolimꝰ eſſe ſtiiectos de
cetꝫ abſencia nam obſtancia Veteres ſi forte ꝑfatos mgros et
fres p eos nd alios ſen alios aus nd ſint in domibus ſen domiciliis
eorum trare nec ꝛpz impedimentum ꝓſtarent ne citra valeant in
eſſd volum et decretum nobis et nrih rem ꝓdicd antea litere
poſt dictus dictus aliquibus dnoꝝ nr feſtinis cum ꝓlixa ꝓcedat
ad dicd nr ſic facta citacio ad ea ꝓcedere verisimiliter ꝓſumatur
citare nec citati facte publice in eccliis conſuetum nec loteꝝ mſtrum
magis viciniores in omnibus poſſitis fore moram de deude predicte
contra illos fore citati taliter ſtatuto ſpem ꝓcedendi tunc compe
tenti coram nobis comparent fore compare contempnat hoc ſcias
ꝓdicd et ſi citati alias legitime excuſſent Quod quid citatis
nichilominꝰ nobis ſit licitum obſeruare Etiam in aliis citacionibus fien
endis de aliis ſen cont eoꝝ ut tenetur nobis debeant ut premittitur co
pare Quaſquid citationes ſeu vocationes decreuimꝰ eoꝝ citare
citatos de ſe ab ꝓſentia comprehendiſſe et in eoꝝ pena ſtatuta eſſe
quarumq conſtitucionum contraria non obſtante Item ne citacionis
ꝓ quam ꝓdicti mgri et ffratres citati fuerint ut coram nobis
debeat nr premiſſi compare ac ſtatuta et quelibet ſuꝑ premiſſis
ꝺnoꝝ ſtatuenda nobis ꝓ vnis lris ne noſtr nuncium publicum
harum ſerie contendia fideliter retinere Quid ſuggeſtum
quietus non ꝺbam poſt noſtri Anno quarto

Quarum ſigilla lrarum ꝺplicatarum anexe Ad miſſarum dicti
Sind Regis ſen pmatoꝝ emſd ꝓdictoꝝ mgrm et frm dicti ordis
ac ſpaliter et nominatim advocatis et comendatoribus emſd ordinis
pdicti comendatore gnali advocato Culmen ac Comendatoribus
de Thorun de Brudenz Lypamen et Vemirem Goltyngen Colu.
nen Strosbergen Papomen Renoſlamien ac de gnigna caſtr
Thorun et nra Dnoꝝ Dnorvie Naſſonien Orlouien Ayrien
Bresten Lancloumen Radrygmien et Mosburgen et in tra po
mdre Gwesten Sdanien Ogrſamen et Lamen In tra anten
Pruſſie Marienburgen Elbingen Lassmen Swetnen de Leſk ac
Rugen ac quibuscumq ꝺctarum trarum advocatis et comendatis
ſotrum nobis in ꝺcis mota mandata ꝺplarum ad ctum boni et
finem ſtarum everat Tempanete igit in Judicio tunc nobis loco
et tmino pemptorio ſup dicti ꝺgni Bertholdo de Rathibor Jurepito

1349.

1349.

Boguel T. IV f. 59.

procuratore dicti dñi Regis Polonie nomine procuratorio ipius ejusdem & mandato ser procuratorio eidem facienti per publicum instrumentum scriptum et signatum p manum publici notarii et sigilli dicti domini Regis superius annotatum cuius tenor talis est

13 4 9.

Boguel T. IV p. 59 b.

In nomine domini Amen Anno a nativitate eiusdem millesimo trecentesimo quadragesimo nono Indictione septima dei septimo mensis Januarii hora post Completorium pontificatus Sanctissimi in Xpo patris domini nostri domini Benedicti divina providentia pape duodecimi Anno tercio in presencia mei notarii infrascripti publici notarii et testium subscriptorum specialiter vocatorum Specialiter et rogatus discretus et excellentissimus princeps dominus Casimirus dei gracia Polonie Rex illustris Constituit fecit possuit et ordinavit honorabiles viros dominos et magistros Jaroslaum de Bogoria Archidiaconum Cracov Bertholdum de Kamber Archidiaconum Gnesn Jacobum de Sancto Florencio Cracov Canonicos et Albertum plebanum de Kothna Gnesn Cracov dioc. absentes tamquam presentes et quemlibet eorum insolidum ita quod non sit melior condicio occupantis set quod unus eorum inceperit alter ex eis libere prosequi valeat et finire suos veros et legitimos procuratores actores defensores et nuncios speciales in causa et causis quam et quas habet et habiturus est cum Religioso viro Johanne Abbate monasterii beate Marie Virginis Cisterciensis de Brussia Cisterciensis ordinis Gneznensis dyocesis et quibuscumque aliis coram quibuscumque judicibus ecclesiasticis et secularibus tam in partibus Polonie quam alibi ubicumque et contra quascumque personas ecclesiasticas et seculares quarumcumque dignitatum statuum graduum ordinum vel conditionum existant pro ipso Rege et contra ipsum Regem et nomine ipsius Regis coram Reverendo in Xpo patre domino Gerardo Archiepiscopo Gnesn primate et metropolitano Polonie et sede Gnesn Apostolica legato ac eius in spiritualibus vicario generali et officiali curie Gnesn ac quibuscumque aliis judicibus ordinariis et delegatis tam in agendo quam in defendendo Dando et concedendo eisdem procuratoribus suis et cuilibet eorum insolidum plenum liberum et mandatum ponendum agendi defendendi excipiendi replicandi libellum seu libellos et articulos alios petendique dandi atque recipiendi litem Contestandi de calumnia et de veritate dicendi jurandi ac prestandi in animam suam cuilibet altius juris juramentum et ad hec premissa et singula ordinandi terminos et dilationes petendi ponendi et articulandi positionibus et articulis respondendi et excipiendi cuiuscumque generis juramenti decisorii testes instrumenta litis et instancie alios probationes legitimas producendi alios partis testes jurare videndi eos ipsi recipiendi et respective dandi et loca judices et notarios eligendi et recusandi ac appellandi petendi judicium sisti / Boguel T. IV p. 60(a) sive appellandi replicas petendi et appellationem prosequendi prosecutionemque instantiam in integrum et absolutionis ad cautelam quociescumque opus sit implorandi Aliud ne aliud procuratorem ne procuratores loco sui et ipsius cuiusli constituendi ne substituendi eum ne eos quotiens et cui cui ne alias eorum indebitum revocandi et ipsum eumdem ne causas et omnes procuratores huiusmodi resumendi prout cui ne sui alii visum fuit utilius expedire et quod quid alia et singula statuendi et exercendi tam in judicio quam extra cetera omnia et singula facta dicta et procuratum fuit sive gestum valens et

~~Dogiel T. IV. p. 60.~~ Dogiel T. IV p. 60.

Anno dñi Millesimo Trecentesimo Tricesimo Septimo Indictione Sexta Die Mercurii Hora Sexta vel quasi Pontificatus Sanctissimi in Xpo patris ac dñi dñi Benedicti pape Duodecimi anno eius tertio In Stuba Parrochiali Ambrosii in Thorun Culmen. Dyoc. In mei Petri publici notarii ac testium subscriptorum ad hec specialiter vocatorum et rogatorum Magnificus ac Religiosus vir dñs dñs Theodericus Burggravius de Aldenburg ordinis hospitalis Bte Marie domus Theutonicorum Jhlm Generalis Magister de voluntate et expresso assensu fratrum conventualium dicte domus Hermici Apotheke Gotfridi Hospitalarii et Comendatoris in Elbingo Rätichij Drapparij et Comendatoris in Christburg Theodori Thesaurarij Gundery Comendatoris in Thorun aliorumq; officialium et fratrum sui ordinis tunc Conventum et Capitulum facientium esse et eisdem et singulis preceptoribus Comendatoribus fratribus Conventualibus Domibus hospitalibus Regni Regnis et Terris sui ordinis in Terris Prussie Culmen. Pomerelie Cuyauie ac Ethnen. tam quietum quam Immunem fecit confessus et ordinavit Ostrotam unam prope Jacobum de Arnoldivilla plebanum Culmen. Dyoc. et Gundam Uxorem posteriores dyoc. et quemlibet eorum in solidum Ita quod sit nichilominus dictis dominis et omnium et singulorum preceptorum Comendatorum fratrum domorum Conventualium locorum et membrorum predicti

1337. Dogiel T. IV p. 60.

Cuius tenor est talis

Anno dñi Millesimo Trecentesimo Tricesimo Septimo Indictione Sexta Die Mercurii hora sexta vel quasi Pontificatus Sanctissimi in Xpo patris ac dñi dñi Benedicti pape Duodecimi anno eius tertio In Stuba Parrochiali Ambrosii in Thorun Culmen. Dyoc. In mei Petri publici notarii ac testium subscriptorum ad hec specialiter vocatorum et rogatorum Magnificus ac Religiosus vir dñs dñs Theodericus Burggravius de Aldenburg ordinis hospitalis Bte Marie domus Theutonicorum Jhlm Generalis Magister de voluntate et expresso assensu fratrum conventualium dicte domus Hermici Apotheke Gotfridi Hospitalarii et Comendatoris in Elbingo Rätichij Drapparij et Comendatoris in Christburg Theodori Thesaurarij Gundery Comendatoris in Thorun aliorumq; officialium et fratrum sui ordinis tunc Conventum et Capitulum facientium esse et eisdem et singulis preceptoribus Comendatoribus fratribus Conventualibus Domibus hospitalibus Regni Regnis et Terris sui ordinis in Terris Prussie Culmen. Pomerelie Cuyauie ac Ethnen. tam quietum quam Immunem fecit confessus et ordinavit Ostrotam unam prope Jacobum de Arnoldivilla plebanum Culmen. Dyoc. et Gundam Uxorem posteriores dyoc. et quemlibet eorum in solidum Ita quod sit nichilominus dictis dominis et omnium et singulorum preceptorum Comendatorum fratrum domorum Conventualium locorum et membrorum predicti

Dogiel IV p. 61 (61)

Dog. T. IV f. 61. IV 1.

sui ordinis in tribus predictis prouinciis et nullos speciales in eisdem et singulis causis quas nec quam ppter ingens ac Compreptorios Comendatores Prelatos et fines nec aliquem nec aliquos de eis seu ordinis sui minime habere nec habent habituros est nec habituri sunt Committimus nec demisimus magnifico principe domino Casimiro Regi polonie et suis subditis nationis eius Vobis eius fore Vnd Jamsko Sancte Crucis nec Archiepo Cracouien et Archiepo Gneznen ecclie Archiepis ceteris q dicte ecclie et Vestro dicto domo Archiepo cracouien tigo Jure subiectis et aliis quibus tum Vestri regis quam quorumlibet nec quorumcumq; Judicibus ordinariis nec cuilibet delegatis Quam et quibus seu et propterea sororum et omnium predictarum nomine nec vice dictis procuratoribus et vobis eorum in solidum in causis et litibus dictis plenam et liberam potestatem agendi defendendi exponendi replicandi Judicesq; et loca videndi petendi et requirendi recusandi et refutandi Juramentum calumnie et veritatis dicendi et quodlibet aliud in animas suas et nostras predictarum faciendi remittendi et defectus oppenendi et placita testes Instrumenta et munimenta et alia necessaria quecumq; et ea impugnandi confitendi negandi Litem nec suas audiendi et appellandi Apices et rescripta litis testimonia petendi et recipiendi appellationem prosequendi Alium nec alios loco sui substituendi et revocandi ea et quemq; sibi videbit expedire et omnia et singula facta dicendi que certa requirunt facienda et etiam que veri et legitimi procuratores actoresq; negotiorum gestores et sindici facere possent Si et quatenus opus constituens et nobis alterum supradictorum facere possent Si promittens in promissis et quolibet promissorum etiam Si Juramentum corporale prestiterit se nomine seu supra ratum et firmum habiturum quicquid per dictos suos procuratores et nuncios aut substitutos ab eis fuerit et procuratum fuit Sine quarum actum Anno Indict nono die Lune de hora pone et loco predictis

Presentibus honorabilibus viris Domino Petro Custode Nicolao Archidiacono Sirimiensibus in Thorunio et maiori prope Conventus ibidem fratribus Johanne alias Pape Procuratoribus ibidem ac Consulibus Civibus Civitatis eiusdem et aliis multis testibus ad premissa vocatis et rogatis et pro evidenciam premissorum Sigillum dicti Archiepi nostri mandatu quo utimur presentibus est appensum

Et ego Enoch Lugnamiij de Bythom Clericus Cracouien Diocesis publicus auctoritate Imperiali notarius premissis omnibus et singulis dum sic ut premittitur per dictum Dominum Archiepum Gneznen et Legatum Sedis Apostolice fierent et agerentur una cum prefatis testibus presens fui eaque sic fieri vidi et audivi et in hanc publicam formam redegi scripsi et signo meo solito et consueto signavi rogatus et requisitus

Regesta producta et lecta privilegia prorsus per procuratores prefatos non reprobata sed pro veris et legitimis habita et admissa nec contradicta per nos vel nostros procuratores aut Judices seu quemcumque alium nomine nostro vel ecclesie nostre Cracouien in causa supra scripta a sede Apostolica specialiter delegatis cum clausulis vos vel alter vestrum Johannes Nicolaus Bertoldus Alberti dictus de Ratzibor prefatus et presentes nomine Serenissimi principis Domini Kazimiri

Dz. IV. p. 61 (b)

Regit polonie illustris cum filiis Theodorico Dictmo de Aldenburgk
cygnen et fris domy tre Theutonicor in Prussie partibus com
morantes et cum ipsorum legitima intervencione pro eis et dicta ad
dictum positio contra eos in consistorio coram sanctissimo in po pre et
dno dno Benedicto divina providencia pa duodecimo et coram Reverendis patribus
dnis Cardinalibus qui huiusmodi in eodem consistorio/ erant pro parte dicti dni
Dz. IV. p. 62 (a) Regis ad dicti dni nri et fris dicte domus hospitalis existentes in partibus ship
dictis non multas treugas et dominia in ipsis Regnis sind polonie consistentia nobis
ad polonum Culmen et christianorum ritum debite et impetratis sed et pacis
fines et pgressum a dictis hospitalis extra Culmadstanien Brestien et Dobrinen
Traxe ad Regem predictum et ad pgenitores ipsius dicte domus spectantes et
ipsa Regna ipsi consistentes multos annos pacifice quietis dicte dni Casimiri
dicti olim Regem polonie predecessoris dicti dni Casimiri polonie Regis possessis
sub nonnullis magnis stragis christifidelium et generationum Cruentis flaminum
hactenus hostiliter innavasserint et predicta occupant et adhuc detinent
detinent occupatis in animarum suarum periculum ipsius dni Regis ad quem
ratione dicti Regni ipsi dicte tre ut premittit spectare noscuntur de et
per latum sedis apostolice hac romane petens Judices delegatos ipsiusque
procuratorem dum tempore dni adhuc agit nihilominus
admodum dicte memorie dicti Vladislai olim Regis polonie tunc vnctis
processibus fuit legitime apparere ac dicti negotii meritum sancte Romane Ecclie
debito multiplicatis et fraudulenta grave prudicium atque dampnum et pricula singula
et singulis que ex eis et fuit in audiencia pdicti sanctissimi in ipso
patris decretis ac supplicationis propterea dicti dni Regis ut providere sup
plus de oportuno remedio dignaret Et deinde de mandato emsdem
Sanctissimi pris facta sufficienti fide in Romana Curia ex dicti nichil
et fris erant sup pdicta pretera intimati sedem sanctissimum pdictum volens
dicta patronos et utrosque ipsi controversie ordine pensare nec recta voluisset
determinare et ordinarie vobis dno Galgano et petro Cheemoribus
et Judicibus an dicta cum clausula sup dicta quod vos vel alter vestrum per
vos vel alium seu alios de plano sine strepitu et figura Judicii vocatis
coram eo informatione recepta summarie et si vobis legitime constitit de
Dz. IV. p. 62 (b) invasionibus occupationibus dampnis et pricudiis sup dicte et ipsorum occasione
frugum petitarum dictos procuratores nomine quo supra citetis publice
moneretis vocetis et requiratis et p alios ejus nichil pro expedicione
vestra debitum fuerit publice moniri et ab omnibus arcius excommunicatis
egitur eidem pcur pro tunc nomine paratum se offerebat et ex nunc se offert
paratum de premissis vobis plenam fidem et vos sup eisdem sufficiens
informare petit nomine quo sup dicte mgnis et fris supradictis et
tam sufficientes fidejussores quam procuratorem ydoneum mandatum aplicum
hanc dictum p vos vel alios et nichil vobis videbit expedire fructus ex
communicatos nominatim et publice moniri et ab omnibus arcius excommunicatis
et tam eos qui alios Invasores occupatores occupatores et damnorum
huiusmodi illatores ad restituendum dictis p eos vel eorum aliquos eorumque
ut premittit destructarum de satisfaciendum et emendandum aliis honorum
immobilium vectis ad restituendum plenarie dictarum bona cum fructibus
inde proptis et rerum mobilium inde alia ablatarum seu amissarum
nec poterunt reparum rerum estimatos mobilium seu emendationem dampnorum
sup dictis bonis immobilibus illatorum que omnia estimat ad centum millia
florenorum auri mille aparet pandere et monere alios
super ipsis per nos Guidonem eundemque tabellionem sup pacta

153.

153

IV

1.

de dictis bonis mobilibus pro ppetuarum et negocij qualitate. et valore
ser estimatem ppor mobilium ablatorum ser interesse dep̃dictorum ubi
eporum nobilium valor ser estimari aliter ybai no potuit Juramento ppfati
dni Regis et aliorum qui ptulerunt dampna hmoi declarandi essi dni Regis
et alie dampna pcipue integraliter faciendum — Item esset sup hiis appel
lacois suffragio remedio petendo hmoi sententie quod sup premissis ferri non
tuleret executionem debite demandari — Item quod dictorum quorumlibet et rebellium
nuncorum statuum ordinum nr̃i quicumque pceptorum et suspensionis nr̃i
ppetuo et mitiori modo ser debeat communi ac ministrorum ser quorumcumque
carumdem bonor et alia jura remedia pro expedire videtur compescendi in
posterum adhibi si opus fuerit auxilio brachij secularis cum ad obstantibus
et clausulis oppunis necessar quod nomine quo supra dict Regis et sedis
in hac pte procuratoris vigore ac mandatus negligerentur effectui debito eos ex
pte dicte Sanctitatis pcepturis arctius ex nostra benevolentia hortaretur quatenus
hmoi causam omnibus eorum et dicte domus exemptionis privilegiis sigillo hmoi
uteretur nuncq et sedis quoad p nos fieri mandatum prehabitum principales et plures
reperiretur ipsorum expressum patrocinium specialiter alioquin vo per plures
vel pauciores videretur cum pleno et sufficienti mandato ad obediendum et
parendum eorum nomine sententiis premissis oppositis ordinationibus simplicitus et
mandatis apostolicis acquiescendi se submittendi plenarie quod patuerit hiis ex nr̃a
missis et hiis que premissa quoquo modo impedire frivola et subtracta
et alias fuerint et recepta quod de bonis ipsius procuret voluntarie obtemperet
se desistent in premissis ne aliquos plures quatenus decretis dicte sedis
pontifex decernit et velit ex nunc ipsos ppetuo privilegia quecumque sint su
spensa quemadmodum ipse suspendit — Idem pontifex et velit eos ordinario
suo esse subjectos petut pdicta omnia et singula in hiis apostolice sedis pdicte
et pdictorum nomine confecta et debita fuisse pleniss nostrum continere
petet mistice sedis pdicte omnibus et singulis sibi dicto nomine simul et separatim
fieri mistrie complementum pdicta omnia et singula ipse et pdictos ordi
et singulis quibus melius pt̃ ipsorum dare et petit posset pdictis eorum
dampnis frustribus integre et expresse factis protestando de faciendo et eorum
eum causa omni modo et nomine ac jure forma quibus melius pt̃ eum et eam
offitio implorando salvo jure addendi minuendi corrigendi supplendi et eorum
tandem cum aliis juris beneficiis oportunis Recepta igit petitam pdicta pstito ex
premissis de calumpnia et de veritate dicenda Litem cum contestandi per
dictum procuratorem dicti dni Regis nomine pte adhuc dicti ordinarii
et testibus pdictis et quibusdam juris ex et eos attestationibus publicatis
pdictis et quibusdam ex instrie quibus uti voluit idem procurator tam
ex causa pdicta pro parte dicti dom Regis Polonie pro dictum procuratorem
suum recepta fuit et stetit et contestum / et nos ex pte altera ostensa
et aliis in dicto causa pdictis et actis et juribus ejusdem coram nobis
instrie lecta discussis et diligenter examinatis deliberacone habita di
gnum nobiscum et esse cum periis dictis ex negocio et scriptis ac Comdatoribus
civitatis ad audiendum nr̃m diffinitivum sententiam ad diem sententie dictis
ex negocio Berthaldi provincie dicti dni Regis Polonie ad hoc in nostra
curia constitutis et sunt ac ipsi / et nos diffinitivum sententiam postulante pdicto
negocio et scriptis ac Comdatoribus contumaciter absentibus quos absentia
dei simul repleatur Sacrosancta dei Evangelia posita coram nobis ut mos

Regist V. IV
p. 62 (a).

Regist V. IV
p. 63 (b)

de nostr dei probabit mdrind et acti nostri videat expentate Sedentes p tribnal. in Thor videlicet ptrinis assignato dei nomine inuocato ymo principit iuste sibus hoim iudicare

Alter Sententia Dogiel Tom. IV. f. 63.

1329. In nomine patris et filij et spūs sancti amen Cum nuper nobis in plenaria
" domi prehabita plenaria et diligenti expdiens et actentis et probatis legitime
coram nobis pro parte dilectj Regis Polonie illustris et petitis
ipius in hac pdicta causa et frater Theodericus de Aldenburch tunc
magr ordinis domus hospitalis stē marie theutonicorum Tunc apud schalden
situ inter de Brunsberk tunc magr ordinis ipius dicti ac comendatorj
et advocatj Culmen et de Thorun de Brandenburg Lubauen Kalmen
Christburgen alis dicty de Engelsburg Culmen Strosbergen alis dicty
de Brodnica Dobrinen Nessauen Orlomen Rinsberg Birgsten Lo
kallomen Radrecomergen et Ayasburgen alis dicty de Insedze et de
Tra Pomanie Gruden Gdanken Tczsnomen Camin Culmen et
tra Prussie Marienburgen Elbingen Konigsperg Brunsberg de Nesse
et Rygen nec non dicti ordinis pdictus et alior eorum prin
pdictarum qui tunc erant cum vitali et corporali exercitio et pcepto
exercitij timore dei postposito et diabolo suadente Regnum Polonie
Dogiel T. IV. p. 64(a) de pastmodo Circlar mdlitz de Nakel de Wartha et Bohadek de
Kaldrzyagow de Komin de Slup de Pobedzisk de Clagow tunc
sint nimorum et sancte Crucis pfidi igne incenderunt et ablata
inde preciosa plurima libros Calicibus Thesaurus et alijs deposita bona
Ecclesie cum tum sanctuarijs et sanctorum reliquijs et ymaginibus
penitus combusserunt Dem siem Theoderico de Aldenburg
magro quidem nomine et comendatorj ac advocatis ac fratribus
dicti ordinis locorum et prin pdictarum et ymo rerum alijs qui dictas
Circlas incenderunt et combusserunt et quorum auxilio incense et
combuste sunt dicte Ciuitates nobis in hac pte remissa denudamus
hijs scripsis expeditis ac p dictos et plures et Circlarum Rectores Ci
uitates et Opida Comeyn possumen Wladyslauien Gnesen et
Crac ac Lubusen et Wratislauien Et Culmen Orb pena suspensio
ab ordinis diffinis in Ecclesijs sue dictus duxit et sententie dam pleni
ad diuid comuocarat mandamus publica mdari Absolucionem eorum
siem Theoderici de Aldenburg magri ac Comendatorj et sui pdictorj
et alior dictor Circlar Inuenturum Cui Ciuitates sue mdo resignata
pdictos ac magrum Comendatores et siem eorum et prin pdictarum Ciui
tatum et Opidorum ac Castrorum spes de sanctuarijs et combustarum et ad restituendum et
ad recedendum ab eor detencione alior bonorum ymmobilium hijs scripsis finaliter determinan
siue pdictus pretia ymo constat nobis phabita nfor matione plenaria et diligenti
pdicta et pdictis et plurib legitime et actentis coram nobis et pte
dicti dni Regis Polonie in causa pdicta et pdictis et plurib per pro
curatore ipius dni Regis et Ciue Culmen Pomezanie Wladislauien
Pruscien Ermlanden et Sambiens cum suis Ciuitatibz Castris
Opidis et Villis et suis Turribus et pmunicijs vndiq site sunt
nostra aptenas Regni Polonie et nostra prin Regnum et tanquam de regno
et ad prin Regnum pmodum et Regem et principes Regni Polonie pcedento
rum dicti dni Casimiri Regis Polonie illustris cui et ipse fuit cas

tenuerunt et possiderunt Quorum quidem ordinis predicti
et fratres eiusdem ordinis dicte domus Sancte Marie Theutonicorum
de Prussia expeditus Dominus Pomesanie et Culmensis et
Ermelandensis ecclesias cathedrales et plurimas alias
cum suis Castris villis spectantes et pertinentes ad dictum Ducatum
Regem et ad progenitores suos consistentes infra Regnum Polonie cum
magna strage predictum in dei offensam et suum dampnum Carissimi Regis et
Domini nostri Domini Wladislai patris sui Domini Regis Polonie Fratres
gratum et lesum hospitalitate incaute et campanum et adhuc dicti magistri
equitum et Commendatores et fratres predicti ordinis violenter tunc Culmensem et
Michalowensem Cum suis Castris et villis ac Turribus et pertinentiis
universis infra dictum Regnum Polonie consistentes ad regnum suum pertinentes in
debita et minime debita temptatis tenuerunt nubis et si magister Commendatores
et fratres dicti ordinis tunc magne Polonie adhuc dum Regem spectantem
cum valida quam hostiliter et repentis erectis intentis et preparatis
tunc quam Castra villas Comitatus et Opida igne perimi effugerunt
rastrant et depopulant videlicet Culmensem Comitem Metropolitanam dicti
Regni Polonie Inowrad Nakel Lancicam Wyeziorz cum Castro Gniezdi
cum Castro Thorn Wartham Schudek Baldrzem Czechotupa cum
villis in circuitu seu districtu Kalissen predictum cum Castro et claustro seu
monasterio suis minorum ibidem Conyn Slupy Brzesem Kuiaw Dobrzyn
cum Castro ibidem et Castrum Bunterus Nessaw Opida munita cum suis pillis
sibi adiacentibus et magis Districtibus et territoriis consistentes quod plurimos
populos ordines homines mobiles et se mendicos et multos homines interfectos
et plurimos edicta terra in exterminationem deducto Demudatis et inhabitabilibus et
oppressis igne perimi combusserunt rastrant et depopulant et alia damna
dicto Domino Regi et Regno suo suisque et subditis plurima intulerunt Ex quo ad
restaurum dictarum terrarum Quamque Wladislaum Brzesten Dobrinen Kuiaw
men et Michalowen plenarie et integre faciendo Dictus Dominus Kazimirus
Rex Polonie ac fructuum reditum et proventuum inde proprietum et bonorum
mobilium ablatarum mortuorum et leperdorum nec non ad emendandum damna
nostri Regni immobilium ablatarum seu verum extimationem valoris tam
fructuum proprietum quam bonorum mobilium ablatarum predictum et proventuum
et damnorum suis regnis mobilibus illatorum que omnia taxamus ad Centum
nonaginta quatuor milia et quingentas marcas Polonicales ponderis et
numeri per eos dictos Dominum Regem in tribus mansibus per ipsum Juramentum
sacrosancte dei tactis euangeliis apud dampnum nostrum Summa declarat Insuper
et ad restituendum expensarum factarum in dicta lite et causa quam
predictum Dominum Regem per fratres quos fuerunt dicto Domino Regi quas
in quibus expensis ascendit predictarum ponderum et monete tresdecim
dictis per mandatis mandat predictum sacrosancte dei euangelista asserunt
dictum Dominum Regem posse et expendisse et ad declarandum predictos magistrum
fratres Commendatores et fratres domus ordinis dicte Marie Theutonicorum
predictarum fratrum illatores detentores et occupatores dictorum damnorum
illatorum et gressum patratorum dicto Domino nostro Domino Regi Polonie
notorie publico constitit hoc esse scitum et hanc eandem manu dissimilem suam
finaliter confirmamus In cuius rei testimonium et cautelam et ut
dicte plenarie pateat Veritas dissimilem unum in modum inscripti apposui
ac duos similares et libello sigillorum nostrorum et subscriptorum subscripsi
et in hanc publicam formam redigi mandavimus per notarios publicos

Dogiel T. IV p. 64(6).

155.

Dog. T. IV p. 65(a)

156 Cerlas ꝯ nostris m̃ sigill sctor & Cognitorum apposicon munit
& nr fidē plenaria & indubitata fiducia adhibeat
plectos sigilla fidedignorum adhibeatur Quorum
m tm & nr & ac si originalia apparerent ac singula sing
dicta sint & narrata nram auctoritatem interponimus & decretum
Varichiona Acta fuit hec in Austhonia Januarii Anno
a nativitate dñi millimo
ccc^mo xl^mo nono septimo Indictione Pontificatus
1339. & dñi nri dñi Benedicti divina providentia pape duodecimo Anno quinto &
die decimo quinto mensis Septembris etatis hominum pasperum

Dog. IV p. 65(b) Presentibus Reverendis in xpo patribus et dñis dñis Johanne Archiepo
Ebredunen dño Clemente ploten dño Johanne pusinanen et dño Stephano
Albanen Epis ac venerabi patribus ffrē Guillermo de Aureo ministro
Johanne de Oppido abbatibus et dño Nicolao Ogerii Gregorio Bassieu
Bagnabien Diocesis et Petro Lamberti ppositis et pluribus aliis tam clericis
quam laicis in magna multitudine testibus fidedignis ad premissa vocatis
specialiter et rogatis

Et ego Petrus de Montelio Clericus Anicien dñe Sabine et Imperiali
notarius publicus predictorum dñi Sancti dñi Bertrandi dñi Galhardi
dñi Petri Bernardi Colleg sin recitabatur et legebatur publice
mandata eorum Electis commissoris hinc inde et termini cum vera bulla
plumbea in filo Canapis pendenti non cancellatis non viciatis nec
abolitis in aliqua sui parte ac prima et libellum et cum tenore
de his addubium in hac forma sua diffinitiva appositi et transcripti nil addens
vel minuens per quod dei veritas immutetur et diligenter cum autentico mea
cum notario publico subscripto Et per diligenti auscultatione cum originalibus
libris & cum publico instrumento ea concordare inveni hinc me subscripsi et
signum meum consuetum apposui rogatus et requisitus

Et ego Albertus Cristini Clericus Cracc dñi Sabine publicus Apostolica
et Imperiali auctoritate notarius predictorum dñi sui dñi Bertrandi
dictum dñum Galhardum de Caturcibus de voluntate et de precepto
Dogiel predicti dñi Petri Bernardi Collegarum sui recitabatur et legebatur una
T. IV f. 65. cum litteris publicis et testibus sigillis dictis prout inspexi et de mandato
eorum predictus examinans dictis Apostolice vidi et tenui cum vera
bulla plumbea in filo canapis pendenti non cancellata non viciata
nec abolita in aliqua sui parte et ea omni una cum notario publico
subscripto diligenter auscultavi et de facto diligenti auscultatione
cum originalibus de facto publico testibus ea concordare inveni hinc me
subscripsi et signum meum consuetum apposui rogatus et requisitus

f. 66.

121

Lipski super sex laneos

157

V. Gal.

In nomine dom amen Ad ꝑpetuam rei memoriam Kazimirus dei gra Rex
polonie necnon Terre Cracovie Sandomirie Cuiavie lancicie Cuyavie
pomeranie Masovie Lithwanie Russie prussieq; dns et hered &c Omissis
gratis Comitas ceteris experta benignitas deliberalitatis munificencia vniuerse
Ro officii debito subditorum quadam gratulatur vtilitati dignetur intendere
et ea que grata cor; comoda censent effire consideracio ꝓpensa prendat
ad illorum in comoda quedam singulari fauore vberius inclinatur quos
integre fidei firma constancia inueteruti ꝑ labor; diuturnitas clarus
testimonij recommendat Eapropter considerat; multiplicibus studiosis obsequijs
quibus nobilis et deuotus Stamslaus lipski scultetor me fidelis dilectus
nobis et nre predecessoribus cautis totis conatibus sollicite probitatis
studium complacere cupien ipm per nre munificencie dona ad obsequia
nobis sicut dignum arbitramur mantea reddere ꝓmptorem Prefato
Stamslao lipski suisq; heredibus successoribus ultimis Sex laneos
aduocatie in villa liberos nra Grodsko in Tyra et destructu lublinecz
sita cum omnibus dictorum laneorum vtilitatibus fructibus censibus
redditibus prouentibus agris pratis campis siluis piscinis piscaturis bos
nemoribus fluuis Lacubis piscinis molendinis quercet; virgultis dumet;
mellificijs fluuijs rippis torrentibus riuulisaquis et earum decursibus molen
dinis aquatic; seu ventilibus construendis et construendis domibus ortis al
lodijs et gratie omnibus et singulis vtilitatibus prouentibus vniuersis que ad
dictos laneos aduocatie ibid in Grodsko dinoscunt ꝑtinere nullis penitus
exclusis de innata nobis clemencia dono confirmo et donando donacionis
ꝓpria et irrecuperabili ꝓpriis tribus duraturis Ita ꝓ sex mansos aduocatie
sepe ita longe lateq; prout antiquitus in suis gramatibus et limitibus
eorum dinoscuntur ꝑ memoratos Stamslaum suos ꝑ ultimos successores teneant
habeant vtifruendi vendendi obligandi cōmutandi alienandi donandi
et ꝓpetue possidendum in vsus suos suorum ꝑ heredum ultimorum suorum
implantos prout sibi et eisdem melius et vtilius videbitur expedire pro suo
et eorum implacito voluntatis cōmutandi Item prefatis sex laneis aduocatie
ibidem in Grodsko addimus adiungimus et ꝓpetuo amectimus applendi
aquaticum quod in semita vsus Rudue eundo cum eiusdem pistina lo
possidendi ꝓpetuo pacifice et quiete damus insup et tenore presencium
tenedum sibi et suis suisq; successoribus in plenum dicto voyewode pisca
de quibuscumq; et quibuslibet retibus plenam et omnimodam concedimus
facultatem Preterea eorum donacionis nre sibi ꝑ nos gratose facte
memoratus Stamslaus lipski et sui successores letum ad ꝓpedium
belliceam vim equestrem Lorica Balista et galea decenter armatum expedire
tenebit et erit astrictus Actum in Radgoscza fa ea facti paste anno
dni millesimo cclxxo septimo ꝑsentib; Reuendissimo patre domino Reuendo
in xpo ꝑibus domino Johanne Dei gracia Gneznen ecclie Archiepo et primate
Johanne Wladislauien et Andrea Posnanien Epis Et magnificis ac egregiis
viris de Rogow Castellano Ostrodien et Regni polonie Viceth[esaurario]
Andrea de Kretchkow Cracovien Castellano Wonsichi de Wopza
Cracovien Thesaurario Johanne de Tarnowchowo Cracovien de Lubli
nen et Lanczi Schelmen aliisq; plurib; tunc ꝑsentib fidedignis Datum
per manus Johannis de Trzebe Vicecancellarii Nostri Sedulo petentes
et ipsis Cancellarium anteriorem Archiepm Gneznen et Regni polonie
Vicecancellarium suum nobis dilectum

V. pp. Molendinum in suburbio Lesgneke
oppidi Gdanensis Hermanni Sunderbeke

Wir kasimir von gotes gnadn konig zu Polan Grossfurste in littawn
in Reussen vnd preussen Herre vnd Erbelng ec thuen kunth vnd offen
bar allen vnd itzlichm die dieszm vnszern bruff sehen adir horen
lesen das wir ernen bruff des hochmechtigen vnd Gestrengen her
hans von Baysen vnszer lande preussen Gubernatoris vnszers liebm
getrawn gesehen haben gegebm obir die vorpfendunge der molen
zur Bayszn der lande zu preussen Gubernator bekennen offentlich
vor allen zur welcher kegenwertikeit dieszir bruff kompt das wir
von vnszers herren konigs wegen zu voller gerunge von dem
vorstorbtigen hemricke Sunderbeken koszmane zu Dantzk drey
hundert margk gerenges geldes haben entpfangen die her seyne
gnaden zur bezalunge der Soldener getrewlich vor die
hant gelegt hat deb wir en billich sullen gemessen lassen dorumbe
wir dem selbigen hemricke Sunderbeken von benelunge vnszers
hern konigs vorsatzt haben vnd vorsetzm yn crafft dieszes briefs
die mole zur Schonecke vor der Stat gelegen mit dirstehanwsthn
gebiete der her vnd seyne erben sal gebrauchm vnd gebrauchm
gemessen mit aller zugehorunge wassern ackern wesen welden
weden vnd allen andern nutzen von alders dorzu gehorende
keynes ausgelaessen vnd das erste vor semlicher mole yn vor
pfendunge vnabegelost sal halden Abir wen das yar vmbekompt
wirt men em adir seynen erben die geborene mole wellen abe
lazen so sal men em seyn ausgelegt gelt als dreyhundert margk
gereng mit sampt dem gelde vngelde vnd koste das hier an der
molen vnd sleussn vorbawet hat vnd getan das her wirt kome
bewerszn das do were nutzlich der mole obir eyne hauffen
widdertern vnd bezalen vnd vor abelosunge sal men em zu
vor eyn yar zu sagen Vort von sunderlich gunst vorleyn wir
dem gedachten hemricke Sunderbeken adir seynen erben frey
Schiffwerken zu der selbige mole auss den we dorfern die von
alders dorzu haben geschiffwerkt vnd gedienet vnd ouch frey
bawholtz vnd Schirholtz auss den welden dorvme men sem
lich tymer vnd holtz von alders hat gehawen alleine zu not
dorfft der selbigen mole Wurde ouch her nochmols yndert
eyne vorsatzunge vnd vorschreibunge obir lang adir obir
kurtz des deutschen gebietes geschehen do dorvch hemzuch
Sunderbeken vbergnamich adir seynen erben mochte yn selle
gethon werden So sollen wir dem gedachten hemrich
Sunderbeke vnd seyne erben gelobende en vor allen mannen
bey der mole noch inhaldunge dieszes vnszers briffes vnge
drungn vnd vnvorhindert zu behalden Deb zcum gezeugnes
vnd merer sicherheit habm wir vnszr insegil anhengen
lassen dieszm briffe Der gegebm ist zcum Elbinge am
montage nach dem Sontage domi ne longe ꝛc Im yar ynsers
vnszers herren vierhundert sebn vnd vm vnszigsten Welchm
obengeschrebm briff vnd vorpfendunge wir bey crafft vnd

1-66.

Machte welken behalden den Confirmen vnd besetigen in crafft dieses briefs des zam gezeugnis haben wir vnss kongliche Insegel anhangen laessen diesem briefe der gegebin ist zu Brambergk am nesten freitage nach ostern In der fartzal vnsers hern Tausent vierhundert vnd in sieben vnd vmmfftzigsten ꝛc

Getan Anno 1500.

V. pp.

Kazimirus von Gotes gnaden konig zu Polan Grossuste in Litauwen Erbeling vnd Herre in Rewssen vnd preussin Bekennen vnd kenntlich thun offenbar mit diesim vnserem offenem briefe allen die en an sehen horen adir lesen lesen wie wir in vnnser Stadt nod zu wssbowssunge des Slosses marienborg vnd der Stete Dertzaw vnd Elbing von den Hawbtsessigen Burgmeist Rat mannen Schepffen vnd gemeyne Borgere vnnser Stat danzk vnnser besunderen liebn getrewen eyne vnd Ezweyntzig Tewsent vnd funffhundert Hungerischen golden abegelegen offgeboben vnd entpfangen haben vnd dorumb das die genanten Burgermeister Ratmanne Schepffen vnd gemeyne gantze der Stat dangke an uwen also vffgelegetem gelde zu schaden mehten komen So gloubin wir vnd vorheissen bey vnnsim konglichin worte dasir semliche Summa geldis den vacktbenumpten Burgermeist Rathmannen Schepffen vnd der gemeyne der egenante Stat Dantzke wie vorgeben thuen vnde bezalen wellen In noch geschribene weyse Czum ersten von sinte Johannis Tewfers tag nesteknomede obir eyn hor funff Tewsint Hungerische golden obir off den andern sinte Johannis Teuffers tag dornoch eyn hor funff Tewsint hungerische golden dornoch off das dritte hor off den selbigen tag sinthe Johannis Tewffers funff Tewsint hungersch goldn vnd vorbas off den letzten tag ader termin des sieben jores ouch off sinte Johannis Tewffers die obrige Summe als Sechs Tewsint vnd funffhundert hungerische golden sollen vnd pflichtig werden zu zugeben vnd zu bezalen an alle wedirrede vnd hindernisse Czu erkenntnis vnd merer sicherheit dieser sachen haben wir vnnsir konnglichs Ingesigell an diesm brieff loessin anhangen der do gegebin ist in vnnsir Stat Dantzke am montage nach des heren himmelfarth nach seymr gebort Tewsent fierhundert vnd in deme sechen vnd funffzigsten jore

Ad Reuend pris dom Johannis Epi wlad et Regni Polonie Cancellar

160

160.

Kazimirus von gotes gnoden Konig zu Polan Grossfurste in
littawen Erbeling vnd Herre in Reussen vnd preussen —
bekennen vnd thun kunth offenbar allen vnd iczlichen
gegenwertigen vnd zukunftigen, in welcher gegenwertigheit
diese vnsir breff kompt Als wir deme den Namhafftn
gen Burgermeistern Rothmannen Scheppen vnd der gantzen
gemeynen borger vnsir Stat Dantzke vnsirn besundern
lieben getrewen, das fischampt zu pautzke vorsatzt vor
schreiben vnd vorseendet dorvch andir vnsir konigliche
briefe haben in dem gelde das sie mildiclichen in diesm
gegenwertigen czugen vnd erloven zum gemeynem
nutze vnd gedeyen dieser vnsir lande preussen wisse
leget haben. Welch fischampt zu pautzke die genanten
Burgermeister Ratmanne Scheppen vnd gemeyne borger der
bemmpten Stat Dantzke mit vnsirem vnsir rete wissen
willen vnd volborth deme allirdurchlauchtigistigem fur
sten herren karolo von gotes gnoden zu Sweden vnd Norwegn
kong vnsirm liebm bruder in etzlicher Summa geldis
die sye zu wyderlosunge vnde wydirkeufunge der Slosse
mauenborg dursaw vnd Slaw von deme genanten kun
kongc entfangen vorsatzt vorschreben vnd vorseendet haben
vnd vmb willen das die genanten Burgermeister Rotmanne
Scheppen gemeyne borger sulcher eyer milden wolthat mochten
zu schaden adir czuhmdirkomen mogen. Inssende vorame
lemlich ires wydirgelegeten geldis sich irkonen Von rote vnd
vyntrechtigen willen vnsirer reithe beyde vnsers reichs
zu polan vnd lande zu preussen vor den selbigen borg
meister Ratmannen Scheppen vnde gemeynen borgeren
der genanten vnsir Stat Dantzke das gantze vorbenumpt
vnd gebiette zu durszaw mit allen vnd iczlichen dorffern
vnsirn fruchten Zcenten anfallen. wesen wassern fisse
fischereyn molen garten heeden pusche gegen Ecken
weden vorwerken vnd nutzbarkeiten vnd iub gemey
ne mit allen zubehorunge anhangenden vnde bevmessenden
So weyts breits vnd lang als das vorbenumpt vnd gebute
zu durszaw in seynen eenden vnde grentzen wydirgezeichet
getevlet vnd begrenczeth Jn allerley wyse alz das von
alders genessen ist mechten ansprechen vorschreben vnd
geben vnd vorlyen vnd vorschriben in crafft dises gegen
wertigen briefes zu halden zu haben zu gebrauchen
vnd in sulcherley weyse vnde mosse als den genanten
Burgmeister Rotmannen Scheppen vnde gemeyne borgere
der egenanten Stat Dantzke das vorbenumpte fischampt
zu pautzke noch innehaldunge vnsir briffe vorschreben

Vnd vorseendet ist fredelich tzu besetzen vmsir Nochkomlinge
alle vmsir houptlewte vnd amptlewte mit was namen
gehessen / ane alle irrunge vnde hindernisse tzu gemessen
vnd tzu behalden Ouch wssgesundert vns vnd vnsirn
nochkomlingen komgen tzu polan die oberste hirschafft
vnd dinste / mit den gerichte der kutterschafft vnde lant
lewte behaldende Ouch wssgenomen alle bischofflichte
gerechtikeit vnd eigenschafft / Tzu orkuntg der warheit
vnd merer sicherheit haben wir diesm vnsern offenen
briff mit vnsirm komglichem angehangenem ingesigil
bestetiget vnd bevestiget Der gegebm ist tzu Dantzk
in vnsir Stat am montag nach des hern hymelfortg
nach seyner gebort Tewsent vierhundert vnd in dem sechsm
vnd funffzigistem Jare

Ad Reuend in xpo prās dom Johannes
Epūs Wladislauien et R p Cancellary

Vidi

Privilegium domus Subinatorij scita de anno domini 1278
per Petrum Kentelerin in Elbo.

Nachdem vns von Gotes gnaden konig zu polan Swantepolc in sichaney in Rewssin vnd pomessin hirczogk erbeting etc. bekomen mit dessim gegenwertigen brieffe vor allen vnd ytzlichen den en schen adir horen lesen Das wir dem Gotsmelch
ingen hanse von Danssen vnsis landis pomessin Subinatorij vnsirm lieben getrewen
Jn vergangen Jaren Do wir auch vff Marienburg waren wir sey vmb sige
lens gelt vnsis Hofis de Kentelerhoff Jm pomessin habe de noch alden
lis zu volkomener betzalunge dessilben seines ausstelegen gelds vorschreben
haben vnd als wir denn Jm grossen bekomernis gebrech geldis halben waren
vorsatzten wir von dessilbin Kentelerhoff sechtzig Kentel ytzlichen hundirt
zu Dantzk vnsirm lieben getrewen Jn meynunge daz vnsirm Subinatorij an
dern eldin sin vorgutin Dorumb wir Jn vergutunge derselben sechtzig
Kentel den vorbenumpten vnsirm Subinatorij vorschreben Jn crafft dis
ses vnsis briffis Hundert marck pruschis gerings geldis von vnsirn Gyn
sen der vns vnd vnsir Nawestat Elbing Jerlich pflichtig ist zu geben vnd daz
stetchen frolichen mit der mole vnd vns do Jn nar frechest ist gelegin
vnd vns do Elbin die sechtzig Kentel syn den Dantzkern vorschreben
vnd nicht machten sein Jn den vorbenumpte habe die selbin alle den
abinbenumpten vnsirn Subinatorij zugeholn vnd Jr zugebrauchen Durch
vnsir getrewen willin den vorschreibunge de wir der Stat Dantzk vorschreben
haben etzlichen burgen / Dergleichin alle andre fischereise Jn dem selbin habe
mit Vorbehalten garne adir gezeg de do vnnutzlich vnd vnnutzlige sey
auch Jn derselben vorsit vorpfendunge sal halbin vnd gebrauchen
bis zu lozunge der hewptsume nach vnsirn eigin dem bussin zu Nar
borch gegebin Vorbehaltlichen vnsirn koniglichen rechtin vnd herlich
keit Jn vrkunt vnsir vnd vnsirn Nachkomplinge veste beheltnis Des
zu merer stetikeit haben wir vnsir Nigsigil an disen briff lossin
anhangen Der gegebin ist a. 1278

V
A
C
U
U
M
V
A
C
U
U
N
A
C
U
U
M
V
A
C
U
U

Marienburg 1461 Obligatio Zeer

Vp.

164

164.

Kazimirus von gotes gnoden konig zu Polan Grossfurste zu Luthauen zu Reussen
vnd preussen herre vnd erbling etc bekennen vnd kunth thuen offinbar
mit desim brif vmserm offenem brisse allen vnd itzlichen kegenwrtigen
vnd zukomftigen, Wie vns vnser getter vnd knechte vnser lande
preussen vnser lieben getrewen wirdigen worhafftiger bewesunge haben
angebracht das vnser lieb getrewer Bartholomeus Clerre kanger
vnser stat knyphoff vnd vnser vnd dieser vnser lieb lande preussen
willen als die selbige stat knyphoff von vnsern fruden beleget
vnd auch mit andern fruntlichen gestlichen sich gar getrewlichen
vnd redelichen bewiset hot Do als wir das auch selbist in vnserm
gemutte habin erkanth Hirumb haben wir betracht vnde angesehen
semliche des obgnaten Bartholomeus clenen getrewe vnd willige dinste
Vnd zu vnsern eren vnde redelibeit als offenbarlichen vrsaget
wellende en des in allen gutte gensen kaen vnd das her fruill
deste vestlicher vnd bestentlicher in gantzer liebe vnd gehorsam ben
vnd bestetiget werde Demme so habin wir vss gantzer eyntrechtig
vorliebunge volbort willen vnde willen vnser lande rethe
vss sundirlich konglich gnade vnd gonst dem obgedachten Bartho
lomeo clemen seyne rechten eben vnd nachbomlingen eyne wesse
die do gelegen ist in den natangschen pregor wssirt zungen ben
den nerendasse wart alss breyt weist vnd lang mit allirley behorun
ge alse die altmen die Crewtzig gehat besessen vnd gebrucht habin
frey van allen beswerungen zu Culmeschem rechte vnd vnwederuf
lich erblich vnd ewiclich zubesitzen zu gebrauchen vnd zu genissen
gegebin vnd vorlegen Auch so vrlouben wir vnd geben dem gnanten
Bartholomeo seyne rechten eben vnd nachbomlich eyne fischer
were die do leyt Jm selbien natangschen pregor die dirnach
Reben gehalden ist mit holtzunge vnd allerley gehegunge
als es von alders gehalden ist vne alle beswernisse vnd pflichte
frey vnd ewiclich erblich zubesitzen vnd zu besitzen gebrauchen
wir wollen auch vnd gebiten ernstlich bey vormeydunge vn
ser konglichen vngnade das nymandt en zudrange offwert
ader nebirwert Jngerleye were ader ander vorhinderunge
des stromes in dem selbien pregor kamme ader ehn
habin wir vorsundirlicher gnaden vnd gonst dem gnanten vnsim
liebin getrewen Bartholomeo gegunt vnd gefreyt gunten
vnd freyen en Jn crafft dicses brifs seyn hanf daher Jnne
wonet Jm knyphosse bey den pregor gelegen von aller
vorgemelten vnde pfennigzinsen Dy nw czur zeit dorinne steen
Do das her Demme der Ewigen zeiten nicht bekomert noch ge
nomet sal werdin Des zu vrkunde gezeugnisse habin wir
dirsen brif mit vnserm konglichem anehangenden In
gesigell lassen bestetigen vnde bevestigen Der gebin ist
vff vnserm hanse Marienburg Jn dem ere nest pnsedi
cheren vierzehnhundert vnd dornach fumfftzig am fritage
nach Johannis Bapte

Pflegeramt Rastenburg 165.

Instanco dno Ottone machwitz

Kazimir von gotes gnaden konig zu polan Grosfurste in lithauen vnd reussen vnde preussin herre vnde erbeling zu Rekamen vnd huen kunth allen vnde iczlichen gegenwertigen vnde zukomptigen yn der gegenwirtikeit dieses vnser breff kompt wie wir angesehen vnd mit reiffer betrachtunge gemerkt haben ganze treue vnd stetige dinste vns schuldiklichen vnd trefflichen mit bestendiger stetikeit in diesen vnsern wolfertigen kriegen vnd orloyen mit lobelicher herlichkeit vnde zcunge vnser lande bestehet hande die vns der Grosmechtige vnde Gestrenge Otto machwitz Elbingscher woywoda vnser besunder lieber getrewer hot bewesit vnd erzeigen kan welchen wir dorumb vmb vnser mildikeit gnaden gewendet vnd solche getreue dinste mit sunderlicher genemikeit wellende belonen off das her zu vnsern vnd vnsz vollkommen konglich macht durch radt vnsz hofs rechts vnde der lande polan vnd preussen vmbir stedtgeben den vorbenumptem otto machwitz vnde seynen erben vnde rechten narkomplingen das pfleger ampte mit samt der lucke yn den kastenbergschen gebutte am seyne getrewen dinste als wir em schuldig seyn dreyhundert synth vngerischen golden auf selbige pflegeramte gegebin gelegen vnde genediglichen begebt habin vnde yn crafft dis breiff geben vnde vorschreibin welche pflegampte mit samt der lucke der vorgnante otto machwitz vnde seyne erbe mit allen vnde itzlichen zugehorungen vnde kouthen vnd gnaden frechten an fallen honey vorwerken wazen ackern teen wassern flissen fischereyn vnde molen vnd nemulmutzen garten gertnern heiden rustigen welden felden hegen wehe den iagaten vnde andere nutzbarkeiten vnde gemeynuklichin mit allen zu behorunge vnde herwesenden mit allen rechten vnde egenschafften vnde herschafften so lange bruet weist als die gutt zu dem genante pflegeampt mit samt der lucke zugehoren vnde zu gehoret habin yn allen eren enden vn grentzen seynt ansprechent vnde begrenitzet / in aller masse nu recht awsgelossin sal halden vnde gebrauchen als lange biss wir adir vnser nachkomplinge konige zu polan en adir seyne erben vnd nachkomlingen die obin geschreibin dreyhundert synth vngerischen golden bezalen vnde ansuchten / Alleyne ausgenomen die dinste vnd alle pflichtbarkeit die dem em stram hohen meister gehort habin yn seyne kamer vor vnser herlichkeit vnde vnsern schatz behalden wellen / vnde wanne / em ad seyne erben vnde rechten nachkomplingen die obgedachten dreyhundert synt vngerischen golden von vns adir vnser nachkomplinge konige zu polan bezalt werden / alsdo sollen die genante pflegampt mit samt der lucke an vns vnd vnser nachkomlingen komen mit allen rechten vnde mit crafft dis briffs nederbeide vnd an fallen / vnd auch vnsz konglichen obersten rechten vnschadlichen / Vor orkunth der warheit vnde merer sicherheit habin wir disin vnsern brieff mit vnsirm konglichin angehangenen ingesigill bestetiget vnde bevestiget der gegebin ist off vnserm slosse marienburg am freytag nechst vor margarethe nach crist gebort dusenth vierhundert vnde yn dem sechs vnd funffzigsten jar

Rd Heylig Johannes Lucas
de Brzesse Dorpat vidit Rp

166.

Otte Snachwig

Lewenberg Lipsthen et molend Lenarstein kalt: vngen

dat. Elbing Mathie C.

166

Ich Kazmir von gotes gnaden konig zcu Polan etc Thun kunth vnde bekennen mit
diesim kegenwirtigen schrifften allen vnd iczlichen kegenwirtigen vnd zcukomfftigen
das wir angesehen vnd zu hercze gezogen haben die hoche vordinstnisse vnde
getrewe bestendikeit vnd gancz gerewe fruchtbarkeit welche der grosmechtige
Otte Snachwig ellbingscher woiewoda mit seynes libes ferlichkeit
vnder die vnsir funden beschirmende vnsir lande gethon hat czu
dem do durch gemelter gnante vnd durchleuchter zu lobelichen zu bejagen
Derhalben haben wir die gnigen vnsirer mildikeit zcu em gewant vnd en
noch gebarlichkeit wellende vorfolgen vnd belonen vorzcihen nach sichtigem gemes
sem vorbedechtenmutte vnd nach folkomen konglichir macht durch rath
vnsers reichs zcu polan vnd landen zu preussen vnsir forbgnaden dem
vorgenante otte Snachwig vnd seyn erben vnde nechsten nachkomlingen
die nachgeschribene gutt vnde dorffer den hoff lewenberg mit sampt der
listchken vnd dem dorffe vnd der molen do selbist gelegen lenarstein kalt
wangen die dorffer vm den selbigen lewenbergischen Camerampte gelegen
begebin vorlenet vnde genedichlichen begobet haben vnd yn crafft dicz brifs
gebin vnd vorschreibin welchen hoff lewenberg mit sampt der listchken
vnd dorffer dorlosste kampt Otte Snachwig vnde seyne erbelinge vnd
rechte nachkomlinge mit allen vnd itzlichen czynsen frechten renthen
ansalen hewen vorwerken weser arkern See wassern flissen fischereyn
molen vnd yr molenstetten Garten Gartereyen heiden puschen kerren
weldern felden hegen waden tagetten vnd ander gotzhirkeit vnd gemeynn
gliche mit allen rechtsamen anhangende vnd hirwendig mit allen
rechten herschafften vnd eigenschafften vns vnd vnsirn nachkomlingen
konige zcu polan zustehn darinne behalderde Ge brant went vnd
lange als der gnante hoff lewenberg mit sampt der listchken vnd den
dorffe vnd der molen do selbist gelegen vnd die dorffer lewenstein kalt
wangen yn dem selbigen lewenbergschem Camerampt gelegen yn allen
eren enden vnd gremczen seyne angesprochent sal haben halden vnd gebrauchen
yn seyne lebindigen tagen vnd bis zcu seyne tode on alle hindernisse
vnd yrrungen vnd nach seyme tode yo dach wir ad vnser nechsten
lichen konige zu polan die vorgeschribene gutter von seyne erben
vnd nachkomlingen nemen welln nemen vnd van en entfrembden
So globin wir vnd vnser nachkomelingen konige zu polan yuerafft
drefftz brifft eyn tewsmich guldin zu gebin vnd anzuchten vnd van
an die vorgeschrieben gutt nicht enthfremden bis zu folkomen anzuch
tunge der kommunere tewsmich guldin vnd man en sulche jar gulde
ansprucht woden folkomlichen bezalt vnd Sollen die vorgnanten dorff
hoff vnd molen mit sollem rechte an vns vnd vnsir nachkomlinge
kumen vnd sollen allewege vnsern obirsten konglichen rechten
vnschedlichen zu merer sicherheit haben wir vnser konglichen
Ingesigell an diesin brieff loessen anhangen Dar gebin off vnsirn
Closse Marienburg am frentag nechst vor margarethe Anno
dni Millmo cccc lmo pjmo

Alb. vicecancellarius de Brzeze

Kazmir von gotes gnaden konig zu Polan ꝛc Ahm kunth vnd offenbar allen
vnde ugliehm kegenwirtigen vnd zukunfftigen die dessin briefe sehn ader
horn lesen, das wir yn ansnige vnnser lande preussen geneigt haben sind
liche gutte die hoche vordinstnisse vnde getrewe bestandikeit ynd gantz
geneme vordinstnisse fruchbarkeit vnde zu gnedige zu vns des Ersa
mehtigen ynd gestrengen Johannes von Kansen Gubernator vnsslande zu
preussen vnsch lieben getrewen der vns dem allegezit zu sligem anstrage
vnnser angehuben sache durch rath hulffe vnd tat hot vortwestet ynd
vmb bekomernisse geld vnd guttid ynnis Goldener abgenichten vnd wolfart
desser lande vns nicht vnderwegen gelassin So das her ynd hot gelegn
vnd vor vns lande vnde stete awsgegeben vier tusent marg gutt geld
vor welche Summe geld vns vmb synes trawe willen vnd ynnerhalbigen
dinst wir en vns verschreiben vnd eyn geben vnd yrrenne diesse gnedi
gesthrebene gutt ebern vnd nutze als Tolbemthe die Stat mit den
molen vnd czwen welden, als mit namen die wicke vnde den hazelanische walt die dorffer
kauch hazelam pandegn newedorff Rongnet wenn es abegelost wirt, vnde alle wesen
de zum Closse Elbing gehort habin am habe legende Item die kerwtel fischer imte
nander, so das nymandt kerwtelfasse awf gebe yn habe dem her allerley, als dz
dem fischer vb gehalden. Dach alsp wenn disse landt zufrede vnd vor ky kamen
sullin die helffte der gnss von den kerwteln vnd vnd die ander helffte em zu gehorn
bort vorlegen wie en. Ym habe eyn graf garn vnde zust allerley dem gehorn zum-
fischerene welche abingestirbin gutter dosser orden fischeryen vnde nutze derabin
Gemmte Hanns von Lussen vnnss Gubernator mit synne erbin sal genissen vnde
gebrawchin, mit allen rechtin zu gehorunge freyheitn gerechtikeitn gnaden wesen
wolden pusschin bruchen wassin flissen vnd allen anderen zufelligen nutzen keynes
ausgeslossen, die alsp lange yn synner gnade vorhalden, bis das en ader synne erbin von
vns ader vnnssen nachkumplingen vnd zust von ynnandtin nutzes die Gubernator
fiertehenwnth nutz gutt geldis vollkomplich uff emdtag vnd uff synne kumsse
kotzale werden zu gnuge vnd wenn das geschut sal ken ader synne erbin sunliche
gutter vnd nutze vns ader vnsin nachkamelingen ane vnderrede abetretin vnd
yn rawm vberantwortin frey vberantwortin durch vnnssen kamglichin ablerstin vrsachin
vnschuldigen. Des zu merern gezeugnis vnd stetikeit haben wir vnnss kamglich
angehangt ingesigell. Gegebin nahmin. Der Gebin ist off vnnssm Slosse marienburg
Vnd gnedigke ꝛc am Nar chi xcvii

V A C U U N A C U U

Im Namen des Herrn Amen / Wyll das nymmer der vorgessen
Hendrunge nicht geben. Haben die hohen rethe der konigen vnde fur
sten gesatzt die selbigen mit schrifften bewerlichkeiten vnde gezeugen
tzu fruwen Hirumbe tzu ewigem gedechtnisse Wir katzimirs von go
tis gnaden konig tzu polan Grosfurste tzu lithauwen tzu Rewssen vnde
prewssen Herre vnd Erbe. Brosfurste tzu lithauwen tzu Rewssen vnde
merekken der lande Herre vnde Erbe konig tzu Behem tzu po
lan bekennende mit inhaldunge dis briffs kegenwertigen vnd zukun
ftigen vnde ymglichen kegenwerigen vnd tzu kumftigen Das wir
angesehen vnde mit reiffer betrachtunge gemerkt Haben grunt
trawe vnde vnwerockte dinste mit bestendigere stetikeit die
vns der Edle vnde Ersame Caspar Ditterich vnser lieber
getrewer Ertzeget vnde bewyst hott Welche getrewe dinste
wirdig vnd kupplicher genemkeit wellende belonen vnde
werde Dorumbe wyr wolbedechtiger konyglicher macht. Durch roth
vnsir reithe. der lande Hakim vnde prewssen vnsir rothgebern
gutwyge werliebunge dem egenanten Caspar Ditterich vnsirm
liebin getrewen Dem gutter als Newne Huben tzu Werners
dorff vnde Aschkentz Die do vor tzeiten Matens vnde Seynes
Schultesseie gewesst seyn, die do worelich vnde vhgetrewlich
bey vns gesessen vnd gethonen haben vnde ouch drey cleyn werder
die tzu dem selbigen guttir gehoren mit dem Negarth vnde gelossen
wy gelegen gegeben worlenet vnde genedichlichen begnadet
haben vnde mergst dy selbe briffis geben vnder erbelich vnde
ewiclich hygaben Nochgenante gutter newn Huben vnde die drey
genante cleyn werder dorzw gehorende der ganze Caspar Ditte
rich seyn Erbe vnde rechten nachkomplinge mit allen Ehren vnde
rechtikeit tzu gehorungen stwenden Habe vnde allerley bewegliche
guttern knechten ampfangen thowen arkern wezin wassern fische
reyn Bierden prosthen strewchen weiden selden grasswachssen
iagetten vnde andern notzbarkeiten So lange weit breyt
als die gutter newne Huben sind vnde die werder dorzw ge
horende oben gedechtet yn eren endin grenitzen seyn getelt vss
begrenitzet Sal halden Habin gebrauchen vnd dirblich ewi
clich besetzen Domit tzu thunen noch seyn willen als die
gutter die vorgenanten Erbe marck vnd Crisstoforus gebrauchet
besessen vnde gehalden haben mit allem rechte freiheit vnde
herkumfte an alle vorhinderunsse vnde mysstat Dirr orkunth der
warheit vnde merer sicherheit Habin wir vnsirn brieff mit
unsirm konyglichem insegell angehangende besse
gelt Geschehen Im Leger vnsirs Heers vor der Stadt Hatzin
Lung Im montage nechst vor sunthi Agathe tage Nach

Cristbortt Vnsers Herren Tawsenth Sechshundirth vnde achte Jare
Jn Gegenwertigkeit Des Durchlechtigsten Hochgeborn Fürsten
vnde Herrn Herrn Johannis von Gots gnaden Konigk zu Polan
Johannis von Dantzig Vnd Pomerellen Herzogk vnd Ertzvogt zu Culm
Cuyavien vnd Otto Marggrave zu Brandenburg Elbingischs Woywoden
Burggrave zu Magdeburg Hauptmanne Stadtuni vnd Hauptlude Vnsers
Gnedigen Herren vnd Andir wirdige Hochgelarte Geistliche vnd
Werltliche Rethe vnd Gebietiger des Landes Prewssen Vnd
Sunderlich Gebetene Gezeugen

In Nomine Domini Amen. Syndemole das die geschichte der menschen
wirkunge Durch voraldunge der czeit zu vergessenheit wirgezogen Do
Durch Gott Sie nicht mit gegengnisse der schrifften vnde gegenge bestetiget
vnd Befestiget werde, hirumb zu ewigem gedechtnisse Wir Kazi
mirus von Gotes gnaden konig zu Polan Erbherre zu Lithauwen
Rewssen vnde zu Pomerellen Volmischer Elbingischer Konigk
bekenne vnd thun kunth allen vnde itzlichen gegenwertigen vnde zu
kunfftigen offinbarlich mit mhaldunge dessen gegenwertigen schri
fften Das wir angesehen zu hertze gezogen haben die begerunge
Gantzes gloubens Er togenden reynkeit getrewebestendikeit vnde
Gantz genemer fruchtbare dinste welche vns die worsichtigen
Vnde Ersamen Burgermeister Radtmannen vnde gantze gemeyn
Vnnonner vnser Stat Stargarth off der pomerellischen zeyte gele
gen vnsir liebn getrewen Jnder wider werdunge vnsir Lande
Prewssen, Dieselben von vnsirm Reiche Durch gewalt vnde vnsel
Entzogen vnde empfremdt worden bewiset vnde Erzeigen haben
mit steter bestendikeit vnde festem gemute getrewe Habin bey
gestendn, Wmb welche getrewe dinste vnde bestendikeit, Dinnoch
Sie mit Kuglicher genemekeit Konglicher gunst vnde eningen noch
Gebor lichkeit wellende belonen Wonnne wir sicherm gewissem
wolbedochtem mutte vnde wir volkomener Konglicher macht
Durch Rat vnsern Rethgebern vnsirs Reiches Reichs zu polan
vnde Prewssen Lande gantze Vorschrebunge vnde volbort Den
egenanten Burgermeister Stadtmannen vnde Gantzen gemeyn
vnnonner der vnser Stadt Stargart vnsern Nehn
getrewn, Die gutter als eyn vorwergk vorder gelegen
Stat Das do etwan hot der Newzigern zu gehort mit samt
dem dorffe Langedorff genant, So selbest hertte an der Stat
gelegen Wir gegebin gelegen Vorleihet vnde geneditchin
begobet habin. Vnde marafft dess briefis geben vorleyn
vnde zu ewigen zeitten frey mit allem rechte erblich

170

Vnde ewiglich begoben Welche gutter vorwergk mit sampt dorffe obmgnate
Burggrymeister Radtmanne Scheppen gemeyn vnde ynwoner der selbigen Stadt
vnnser lieben getrewen mit allen notzen vnde itzlichen zu gehorungen ren
then zynsen feuchten anfallen howen ackern wezn grasz wachssen seen
wassern / flissen fischereyn garten / gartneigt welden felden heiden pa
schen strewchen hegen Brymden taken weden tageten mit allen zu gehorun
gen vnde herwchenden mit allen rechten vnde freiheiten herschafften vnde
eigenschafften Solange breit weit als die gutter vorgnanten vorwergk
mit sampt den dorffeyn allen iren gremitzen vnde enden seyn wo itzgetzo
hent getelt vnde begremitzet maller: mosse Stucken habin halden vnde
zu ewigen czeiten ewiclich eblich gebrauchen so mit zu thuen an alle
Infalle vnde wozhindernisse alleyn sobehalden wir vor vns vnde vnnser
noch komplingk konigen zu polan vnde vnser herzlichkeit zamm leger
neben dem vorwergk gnante vor der Stat eyn leger platz vns zu bawen
eyn hoff vnde palatz wo is emb begwemste wirt seyn Ouch geben wir
vnde vorleyn der benumpte Stat Borgermeister Radtmanne Scheppen
vnde gantzer gehrewer gemeyn . das gerichte der Stat als denn vor die
Brewtziger ehrun in iren macht gehot habin Das sie niegen vnde stillen
alle Borger ynwoner die do vndir dem Stat recht setzen der selbi
gen Stat richten strossen vnde gerechtikeit thuen vnde beweisen zu
ewigen czeiten / Hirumb wo vnnser kongklicher mildikeit vnde gut
tikeit zu gedenken vnde besserunge der gedochte Stat Borgern vnde gmt
ze gemeyn geben wir vnde gnedigklichen begoben die fleyschbencke
brotbencke vnde Schwebencke die sie zu iren notzen zynsen ewig
glich eblichen halden zumm gebrauchen Ouch wo vnnser kongk
licher gnnst & volem vnde geben der gemelte vnnser Stat Stargarth
Borgermeister Radtmanne vnde gantzer gemeyn die halbe moel vn
ze mock notzen halbe vnde fruchte der moel bey der Stat do selbist
bissit gelegen zu blich vnde eblichen zu halden vnde gebrauchen vn
andere helfte der selbige moel notzen vnde halbe fruchte wir vor
vns vnde vnnser noch komplingn wo nemen vnde behalden / fort ouch
zu vkemtnisse vnnser herschafft die offte gnante vnnser Stat Star
garth Borgermeister Radtmanne vnde gantze gemeyn vnnser lieben
getrewen wenn die lande zu frede komen alle iore ielichen zynsse
Zwenzig gutter marck prewsche geldes vnde fumff pfennig wachs
off Sinti Agathen tag Werden sie vns vnde vnnsern noch komplingen
konigen zu polan pflichtig zu geben vnde wo zu richten Zwer
kunth der wozheit vnde merer sicherheit haben wir diesin bues
mit vnnsim kongklichin angehangene ingesigell besestiget vnde
bestetiget Geschen im leger vnnsers herres vor der Stat Mari
enburg am Dinstag nehst vor Sinti Anthonii tag nach Cristi
Gazelli Tewsent vyr hundert vnd im achtzehenden Jare In kegenwertikeit uns
des Pfenn Doctors Johannis Abtzessie . R p vicecancl

Supplicatio

† gebrt

171. Durchleuchtiger hochgeborner furst gnediger
here E f G ist mein Innige zu got dem almechtigen um
In aller demütigkeit zuuern alzeit Gnediger furst vnnd
here E f G kan Ich arme betrübte frau obermals
demutiglich nicht vorhaltenn wie das kintz vorschiner zeit
Brigitta Palowen sawel Eggerdes burgers zu Danzke
eheliche hußfrouw miner vatern schwester dochter ane liber
Erben entschrieben vnnd benanter sawel Eggerdes, dreyerley
niemandes den mir seiner vorstorbenen hußfrouwen als der
negsten bluts freundinnen mühmen vnnd erbenn hette
erbschichtunge doen sollenn, Es hat sich aber kurtzna Jeben
tod, einer mit nauen Adam Zabel sampt seinen Kriges knechten,
tin, vor Ihr negstem freundt doch frefflich anzubin, vnnd
gewarsam, das sie der vorschriebenen Brigittenn Ihm sechsten
Grad vorwant weren, vnnd also sich demals niemants mer
zu dieser Erbschafft gethogen, haben sie sich ane mein
wissen, vnnd willen, ahn Ihr verlassen hab futter vnnd kle
Immittirenn vnnd weisen lassen, auch erbschichtunge vom
sawel Eggerde gefordert Nach dem Ich aber erfaren
der doch obgedachter miner Allerliebsten Brigitten valowen, tod
Ich also balde durch glaubwirdige vnnd warhaftige
nem Irbeit vnnd obgemelte sibschafft, vor miner ordentlichen
Obrikeit alse dem Erbarn Rade zu Kriegsmolde notturfft
tich erweyst, vnnd darüber mit meinem vorpflichten aidt
erharet, das mir obberurte Brigitta selige nach ausgang der
Zeugen Ihm bessten grade vorwandt, vnnd deren
blutsverwante freundt dan mich verlassen hett

Vnnd mit dem[selbigen] beweis, habe Ich meinen Herrn
Thomas Ilgen gen Dantzck abgefertigt, Vnnd Ihnen
volmechtigert, obberurte zubschafft von meinent wegen wie
Recht auffzufordern, Der auch daselbst am 24 tag Januarij
Vorschienen ist Ihares der freintschen Zall, Paurel Effrede hat
vor recht, vorberschreben, Vnnd riturn lassen, Vnnd als Ermelter
Paurel für gerichte erschinen, hat berurte Thomas mein Herr
meinent halbenn die vorgemelte Kuntschafften, Vnnd
Zeugnisse auffgelegt, mit bitt, Paurel Effrede dahin zu halten
das er seiner Mutter als seiner vorstorbenen hausfrauwen
nechsten freundinnen, wie der Kuntschafft Inhalt meldet
erbschuldigte Iehn mehr, mit dem anhange Vnnd erbieten
do das gerichte Vnnd Schepffen solche bestendige Vnnd glaub-
wirdige zeugnisse Vnnd Kuntschafften (wie man nicht
vorhoffte) für genugsam nicht ansehen, das Ich als dan
freiern Vnnd sterckern beweis fürbringen konte Vnnd wolte
Dis alles vngeachtet, hat das gerichte der Stadt Dantzck
angezogte Kuntschafften Vnnd zeugnissen vorworffen, als
solte Ich dardurch mein gebiet nicht genuchsam beschweren
Vnnd wir unsn Mutter geheissen, erkleret haben, Vnnd das
die zeugen mir aus vorbestendigem vrhan Vnnd hersagen
die sibschafft angezeigt hetten (welches sich doch Ihm
Grunde der warheit viel anders erholt, wie Ihm buchstaben
der zeugen aussagen, Vnnd depositiones eigentlich zuersehen,
Dahin man sich gelubter kurtze halben wil referirt Vnnd
gezogen haben) Nach dem mich aber angezogter sein
eines Gerichts zu Dantzck thun hoch[st] nun beschwert

Johannes Lausky sup iij 9

172 dela 172

172.

Kazimirus von gotes gnaden konig von polan Erbsessir zu Lithauen, zu Reussen vnd
preussen Herr vnd Erbeling ꝛc. Bekennen vnd thun kunth offenbar, mit desseme
vnsserm offenen briefe allen vnd jglichen hirgenwertigen, vnd zukunfftigen dy vor
angesehen habin vnd mit vnserm rothe bedacht, dy getrewe vnd mergliche dinst
(dy vns der grosmechtige Johan wandrsame pomerelischer woywode vnser lieber
der lieb getrewer mit grosser gange in wederwertige vnsir lande gethan hot
mit grosir bestandikeit seines libes, nichten spende gewalt hot dorumme
der gezogit, dy wir nut konnichlich grud lon gunst wollen irzeigin
wen das dy andich, vor zeuchlich dinsten vns vor bewisen durchhertziget
haben vnd wir mit vnsern rathen dorzu vnd willin, dem gedechtin Johan
von dem same vnd seynen rechtin nachkomelingin an negenste gelden vff dissy
vnsir nachgeschribin dorffir Babchnaw Bobaw pange Wommental Erbrichten
walt vnd Wessenwalt Mokwalt (kundesende vnd den Howff vff der Bedawe
in dem Stargardischen gebite gelegin ergin vorlegin vnd vorschribin vnd
in kraft disse briffe gebin vorlehen vnd vorschribin welche dorffer der ge
nante Johan von dem same mit allen vnd itzlichin iren zugehorungin erkundin
ernigin Schanwarken acken howen wegen wedin wolden hewslichin haden
Seen plossin Thachin wassir vischerin ayolen vnd ir mokwerken vnd ins
gemeyne mit allen rechtin vnd nutzlichin zugehorungin, die darzu von langis
hirhir gehort habin vnd also kunt wertlich breuchlich, als dy genanten dorffir
von alders in seynen enden vnd gremingin stet ausgemessin vnd ausgezeichent
wart habin haldin gebrawchin vnd friedlichin besessin also langi
biz durch vns adir vnsir nachkomelingin konige zu polan Hemmelichin
Ermes in Hongerischin gelthin gemeyn vnd gar bezalt wart noch
welchir bezalunge die genanten dorffir Babchnaw Bobaw pange
Wommental Swargenwalt Wessenwalt Mokwalt landesende vnd den
Howff vff der Bedawe an vns vnd vnsir nachkomelingin konige zu
polan solden wedir keren vnd gehorsam sussan konglichin obirsten
rechtin vnschedlich zu erkunde vnd merer sicherheit habin wir vnsir
konglich ingesegil an dissen briff lossen anhangin der gegebin ist
zu Newenburg an dunstage vor nativitatis anno domini millesimo
cccc xxiij° vnder vnsir kreftin hant

Gentes Stargard ciuitas Danzk de Jare dat

Kazimirus von gotes gnaden konig zu polan Erbsessir zu Lith vnd
an Reussin des preussin Herr vnd Erbeling ꝛc. Bekennen vor vns vnd
alle vnser nachkomelingin konige zu polan offenbar mit desseme vnsserm
offen briefe vor allen dingen dy wir angesehin habin dy getrewen
vnd merklichin dinste dy vns der grosmechtige Johan von der Jane pomera
nischer woywode vnser besunder lieb getrewer mit grosser gerichte vnd
vnkost bewisit vnd durchgot hot, haben wir dem genanten Johan
von der Jane woywode vnsir Stat Stargardt gelegin mit allen irren
vnd zugehorungin vnd auch mit der helffe der mulen worder selbigin Stat

Stargarth begnade my Haldunge Warwarunge vth Bestetigunge gegeuen vp
my crafft dess Breues gebn vp Vorlayen Welche Stat Stargarth der
gedachte Iohan van Lychtenhayn / myt allen vn rechtigen dorffern Howen
Wonwerken Holdungen Tynsen vnd nutten orkunden ackeren Wesen
Weden Felder welch pruschy Hader Seen Thoches Wassern Fischy
Fischerlayen Molen vth in Mohwerken myt gemeynen myt allen tho
Horunge die vor der selbigen Stat Stargarth her aldes gehort
haby Wo vnser Koniglichen Ingesegel an dessen Breff laten anhan
der gedeth th vnser begerunge vor der ersamen burgk an dessen
bar Naments Ayntz / vnd Gebarth Tawsent Vierhundertth vp
ny dem Achtenden / vnd Negentigsten Jare Also wo Iohan Schutze
Iacobi Plo revay ao pp [illegible] Hans Pogen palo Tausp

[illegible] dem Hanno Bischoff [illegible] pro vexpienda Cuntz gnuenburg ad fidel gnarnd

Wir bruder Ludwig van Eglofstainwsen homeister Dewtzes ordens Thun kunth
vnde bekenne offentlich mit desem vnserm offenem Brife vor allen vnd ytzlichen
die en sehen adir horen lesen Daz wir dem Edlen vnd vnsgeborn vnde Lestrecht
hen Hahnn Bysbra van Bendis Ritter zu Strausch vnde obirsten hemptman
der obirlande zcu Hungern Von des allerdurchlumtisten fursten vnde Herrnn Herrn
Herrn / Herrn Sigmunt Konig zu Behem ec Vnsir vnsir vnd vnsirs ordens Rath
gethan haben / Vnsir Stat gnuenburg zu gewere kumth / die dem gedachtn
margrethen tag Schutzmeistir vnde vnir homeist Konigstain gheiten wir vnd
vnsir gebitiger vnde orden alle hemptlewte Vothmeist Hospitalewte Schaffer vnd
Kastiger vnde gemeynlich vor alle die / die off vnsir vnd vnsirs ordens Lante
sein Dem gedachtn Herrn Bysbra adir wer von sein wegin solche Stat
wolde ynnehabin / Das wir im an solcher Stat entrerten thun adir machn
wolden kein unfalle / adir dornach stehn / Das wir die / hye gnesse vnde sinte
margrethen tag abirgenen wolden vnd wedirrynden / Sunder en die an alle
gefarde bynnen solcher zeith losin bestetigin bey vnsir gutin trewn vnde in
crafft dess Brefs Dem wir zu merer Sicherheth vnsir Segell haben
losin anhengin / vnde gebin In der Stat gnuenburg am Sonobende nach
dem tage Sanctj Vincencij Anno Vierzehnhundertsten vnde acht vnde
funffzigsten Jare

Ltra a Caput Cuntzen gnarienburgen ad mgrm ordins Cruciferor

Dem hochwirdigen in got vnd durchlauchtigen fursten vnd hern hern Ludwigen
homeister deutschen ordens ec meyme gnedigen lieben hern gnade von andin zu eitn
Hochwirdiger in got vnde durchlauchtiger furste gnedig here Wenn vnd ich yetz durch
benelhe vnde begen des vormogendin vnde nolgebarn hirrn Johann grafen von
Tirndt Brefen zu Sarow ec in ewn Landen preussen gekomen bin sein
last vnd Stadt zu gnarienburg gantzlichen So nolde ich yn deme ich got
dem almechtigen vnd vnsir frawen seyn lieber mutter vnd ewm hilgen ordens ec
nut dinst gefallen Wann ich meyne gnade in furgeschrebin ewm In dem benan
ordin gehabt hab Vnde auch hewt bentag hab Die stellin ewm furstlichin

gnaden erbiete seyn Gnedigmalln wir der benan Mehamm Bisser vnd ich ertzlich
worst zauersicht vnd bestrundt der gemeinn hilgen ertzenheit von dem Durchlauchtz
egn fursten vnde hern dem Hertzogen von Burgundien durch seyn erbiem erwarthen
vnde hoffent seyn Dornmb ich der benan her gesten breff yetz schicken an dem
benan hertzogen von Burgundien vnde dem Durchlauchtigs Dulpem von Pfaltz
reich vnd andern fursten vnde beide Deutschen vnde welchen In dessen noth
gebreethn sal wer Das die menige obgenan gesthreffen ewn furstlichn
gnadn wissentlich wer Wann den benan hn gesten vnd mir bedechte
Das ewn furstlichn gnadn vnde dem benan gemeynen erdens grosse meth
hocheit vnde ere dorinne gelegn ist In dessen ich nicht gebreethn sal Dornmb
wil mir ewer furstliche gnade eyn wissy thun Wann ich ewn benan gnadn
fuglich ist mer Dornmb zu verhoren So sal ich mich dorgn fugen zu komen
als ewer gnedige dyner yer der gesspan ewe fl yn gesundn langn lebn
geschreben zu Marienburg auff sanch peters tag

E ewer furstlichn gnadn gehorsamer dyner Wilhelm von Heessell Ritt
yetz hewptman der Stat Marienburg

Conductus datus a parte Cruciferor domus legatis
et nunciis Regni polonie venendi ad tractatus

Der paulus zu Liwerland vnde Nicolaus zu Samland von Gotshaus bischofe Dluch
von Pomhosn Brosstomptehr Burhardt vom Czymenberge oberster hewptman zu Tolme
Hannich Rews von plawen komptehr zu Elbinge Bodert von plettenberg landmar
schalk in Lefflandt Nickas von Renich landkomptehr zu Lotzeygen Robert von
Parsen voyth zu Wenden Mertten schenck komptehr zu Messingen Jorge von
Nenenhus komptehr yn der Creyman Vnd andir machtboten des hochwirdigy
fursten vnde hn hn Ludwigs von Erlichshusen homeisters deutsches ordens
yetzunt genn Dolmen versamelt Thun kunth allen vnde yglichy mit dessy
yschreffen Das wir yn fullermacht des genan vnsers hn hameisters Die
Edlen Bestrengn vnd nolehuchtigy hrey des allerdurchlauchsten fursty vnd
hren hn hannus Kongs zu polan Bethen mit namen hn Strenzel ostrorog
zu Calis Nickes von Loszelch zum Trebke Woyawoden Stenbory von
Dansen Non van der Lenen Hery Jon von Gemo hern von Lemberg Johan
Oligoschi thumhn zu Lubkaw Vincencu Chelkasa Des hn Kongs Secre
tarium Johan Dyechowsky Johan van loe Conrad tondenkos zu Thorun
Johan Vedeler Jacoben steynhagen Dzum Elbing Herman Stargardt Hauptm
van der Tekin vnde Johannem Lindaw zu Danczk der stete Burgmeist
vnd Radmanne Besichert vnde gelentet halbn sichern vnde geleyt sie
vnde gebin en hiermit eyn starcks ersthichs vffgerichts sicherd geleyte

So das sie vnd auch die yanen die sie mit en brengen werden mit funffzigen
von funffzig bis vff hundert vnd von hundert bis vff anderthalbhun
dert pferden vnd auch mit so vielen menschlichen pfone wenger vnde
nicht mich sicher vnde vnverhindert vor vnsern gnedigen hn home
rex zobingenne seyne hen prelaten vnd obergnanten auch vnden gebietgen
helffern beslegern hewptlewten rathmeistr irren gesellen hoffgesind alln
dinstlewten vnderteanen vnd hofflewten die vff ir ebenteuwer wegen
vnd vor allermenniclich vmsers teyles von Thorn vnd Nessaw bis her
vn die Stat Colmen sin wasser vnde gen lande komen Doryme van
Datu dieß briefis bis vff den tag sinth Jorgen necstkomende sey mit vns
vnd andern den vnsern die sachen dornmb der gelegte tag vorcamet ist
noch hynne handelunge des beystedis nehtin handilin vnde die volendy
Aber auch die sachen gehandelt adir vngehandelt geendt adir vngeendt
sindt van Colme bis ken Thorn vnde Nessaw yn ir gewar komen
vnd ehen magen alsa doch nach dem wir alhie vast gelt gelegn grosse
kost getan der sendeboten des hn konigis noch begreiffunge des bey
stedis gewartet sind sie durch ire botschafft her gekomen sin melig
abgesagt haben vff das wir denn forder vmbsust nicht legen vnd
kost thun bedorffen Das darumb die selben sendeboten des hn konigs
von vns alsobenant ist gelentet kome vff desen nehstkomenden dinstag
adir eynen der gelt dis vmbs gelcite gerecht wer paulus vnd nicolaus
bischoffe Bernhart van Eynenberge Brosskomptheir komptheir zcum
Elbing vnde andr wer vmsern hn Gamester vnde alle ir ynglichs
ander vmsers teyles abenteuwer erstlich stete veste vnde vnvorsat
gehalden bey vnsern worden vnd vnden treuen vnde eren sunt
vrkund dis briefs Der zcu vnsern paule vnd nicolai Bischoffe hn
Burchartes von Eynenberg des Orssbomptheirs komptheirs zcum
Elbing Landmarschalks Landkomptheirs Voyts zcum newenhoff zcu
Sassingen vnd vnd Jmeynar komptheirs alle obenbenant Segeln ist
vorsigelt vnd der wer auch alle mete gebieten vnd gegeln
ist czu dem Colme am freytage nehst vor dem heiligen Ostertage dey
nem der selbn freytag pflegt zcu nenne Jm Jar etc lxv te

176

176

178

177.

Vpra in indempnitatis

[illegible] dengen. et Sygmund ad cena Nobles Herbot et Mathusch Kochmus
[illegible] Hannussa in tarnow predicty dicty Regis in Cracouia nobis Salutem.
Cum [illegible] Quod quia Stephanus Sybi et nobiles Sporany nuncupati et transibit
Stephanus per patres Quod quia Stephanus Sybi et nobiles Sporany nuncupati predicty per quos
Dñe astrusonis et Sclypenta eorundi quibus super quamplibet predicty per quos
florenos. Hungarenales et super quamplibet Equid per dicti summitate florenos adqui
sum dare et Solui debemus de ut verbo nro Regis promittimus et patrimus Quam
nuper nobis pro captiuitate et dampnis quod quisque et ultimo ut ipsius nobis pro
et propter fuerint Hanc quibus Ergillum nro ad datum in Nouarum Cracou sera
presenta nostra ostensa Cerpersipd.

Seruitia stipendia quibus ert sub tenor
suprascripto ide indempnitatis date sunt

Item Hanka cum Kyschka super duentes predicty et duos eorum
Item Super Super ruthen predicty et decem equos
Item Thomas Broda Cum quadrigent predicty et x equos
Item Wyschmorsky Super quadraginta predicty et duos equos
Item Alexander dyrslasch Andrzeky sup duodecim equos
Item Ramsch. Kuschathosch sup octoginta predicty et octo equos
Item Scherzenda sup xxx predicty et vnum equum
Item Bochna sup xxx predicty et duos equos
Item Szczyrzesky sup trigenta predicty et vnum equum
Item Dambrawa in triginta predicty et vij equos
Item Stephanus Skarbkowsky in l. et vij predicty et viginti equos
Item Slawyczky in quadraginta sex predicty et nouem equos
Item Skrzyskie Gnezdensch in xx vij equos
Item paulus agasta in v equos.
Item Henrick de Schastnicz in vnum equum
Item Johannes Weyssa in xxx^ta predictos et vj equos
Item Goarke in xx predictos
Item Slupsky in x predicty et vj equos
Item Laurencius Bolna Nekahanczky et Kuthen in xx vj equos
Item albertus de Szczyrzewicz in duodecim predicty et vj equos
Item Stanislaus Lupsk in xxx predicty et vj equos
Item Johannes Agarcus in vnum predicty et j equum.
Stanislaus Strzemiensky in duodecim predictos
Georgius Warzowsky in decem equos
Ayschdrowsky in

Jacobi de Koniecz polie super staciom Premsliens

179.

179.

Quæsivit Matsens Conallionis, cognomento
Gut, testatus literarum scientiam
Bostonii

M

180. 180

Czarnkowicz 12 Kalend.

In nomine dñi amen. Ad rei memoriã sempiternã. Licet Regie mie
circumspecta benignitas omnibus fidelibus suis ac fidedignis obsequia
digna sibi deuote impendere ad ea remunerationis premia uberius ampliare
et ad ulta impensarum et cauenda quedã specialia prerogatiua fauoris dignet
intendit, quos dilectos fidei constancia et indefessa probitas obsequiorum
exhibicio redd
reddit acceptos, utpote dilectos fideles Regni nri
sicut peterus scriptus fidelitatis nostre exemplis commendabiles et
studia et labores indefessos adhibuit, quibus Nobilis Andreas de Zbrzesthnicze
fidelis nr dilectus, ad mob et Regni nri petitionis instauranda honores
multo diligencius curauit fidelissime laborare et adhuc strenue studio
nobis amplioris fidelitatis obsequia, patrie nr finibus profuturis exhibere
et quoniam utilitatis respectu quedã specialia gratie prerogatiua ipsum et ad ea
quedam quibus, et dignum arbitramur, nr animo rede premia rerum
Igitur nouerint presentes tam presentes quã futuri quibus expedit uniuersi
Qd nos Wladislaus dei gra Polonie Lithuanie Principes et
et Regnis nris fidelem dilectum fidelitatis obsequia
placat et obstruat, et ne futuris ex sua posteritate ad impleta sit mora
se offert, promptum et paratum se reddit tante fidelitatis
premitudinis, nos Regie cle tue aliquãt ptimsse videat Ex mo
tuis andree et suis posteris dnus Vollus nus vt Lzarnokunze
et Lzyzye stole, nr Iura nra Podlacie, et ny districtu nro Scolum
Rzeczy ac aquis et fluctib vallare piscature vtilitatib ceteris fructibus
reddituby pdictis agris pratis cumpis pascuis siluis nemoribus fructif
grasiis quatercis mole molendinis cum
aquis aque decursibus piscinis inclusionibus vendicionibus emptionibus
ceteris seruitiis pdictis cum omnib suis attinenciis et pertinenciis
dicte Lzimsk ad ipsa villam spectantibus ac quibuscunq pdictis alienationibus
nemoribus existentibus nullis penitus exclusis, sunt pdicte ville nr siti
limitate sut et destincte dnus Casimirus et dominus de maczy pr
tua et vtrarumq pr etatis temporibus datarum, quas sibi
et suis successoribus tenendi habendi possidendi et pfua sua ex posteritate
ipsorum andreas et sui fratres successores quoscunq tocius
pdicti cum suis heredib et suis successoribus ad quidlz genus
expedierit, iuxta ritu et ordinacionem regni nostri Polonie
Natalium Regum nrorum Polonie, nob et nris fidelibus successoribus
seruire pdictis quibus sint astricti. Actum et datum Cracouie in
festo Natalis pdicti. per manus Magistri domini Dionisii Archidiaconi

Regni Polonie et Ducatus Slesvicensis extra muros Cracovienses
anno domini millesimo quadringentesimo tricesimo / Presbiter Benedictus in xpo in xpo pater abbas Cracovien Epc assignatus ac
Dominus Sandiwogius de Ostrorog Palatinus Posnanien Johannes de Tharnow
Capitaneus Nakelen et Michahelen Sandomirien Jacobus de Koniecz
Polonie Cracovien et Mathias de Rabinstein Brzostek Palatinus Re
gni quorum omnium testimonium et robur Nos Nicolaus Episcopus Slesvicen
sis premissis omnibus et singulis presentibus interfuimus

182. 182

Sequitur Bulla qua Sanctissimus Dus
Eugenius papa quartus admittit Grecos
ad obedientiā sōte Romane Ecclie qui in certa
fidei articulis errores reliquerunt

Dominus ac saluator noster unus sancte Trinitatis
sacro sancte Romane Ecclesie presentes Ludima
gistros Germanus eiusdem Constantinopolitanus, ac sedis apostolice nuncios
infrascriptos, salutem, electionis et mandatis apostolicis, patere tue
fraternitati per presentes. Ex tuis apostolis sedis et mandatis apostolicis, patuit et notum
Eugenio pape quarto, cuius vite beate plenitudo
filius Ecclesie, ruben circa ipsi tolerandi more, Romane curie
impenderit. Sanas integras non retinens, quem tam clarus
quoq; ex aliqua sui parte suspectus, sed omni prorsus vitio et
suspicionis carentem, quamvis capitum de verbo ad verbum patribus
infrascriptis formam seruantibus, videlicet, palphuminis legendi, ac per
notarium publicum infrascriptum, ad hoc ad hoc rebus depu
tatum, fideliter ex dicte capitum collatione nacti, ipsumque et
exemplaria, ac demum subscribi et publicari mandauimus
nos ex penetralibus ipsius ecclesie apparere ac tenorem
ac habitum sue fidei finalem, ipsi presentis transumpto plenam
fidem ubique adhiberi petist, nos annuere et per omnia, ac si
originales ipse hec exhiberetur seu ostenderetur. Datum Rome
in domibus nostre apud sanctum Apostolum in aquino Subarbo
a nativitate domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quarto
Indictione quinta die vero sexta decima mensis Junij pontificatus
sanctissimi in xpo patris et domini nostri domini Eugenii diuina pro
uidentia pape quarti anno quinto. Presentibus ibidem venerabilibus viris
domino Angelo de Cauis Legum doctore et Balthasare
de Peruzijs subdiacono Petrumen, testibus ad premissa vocatis
specialiter et rogatis. Tenor vero cuius apostolici de quo
supra fit mentio sequitur de verbo ad verbum et est talis vz
Eugenius seruus seruorum dei ad perpetuam rei me
moriam. Ineffabilis ac

183

Lohanne Paleologo Romeor Imperatore Illustri, et locumtenentibus
venerabilibus fratrum meor Patriarcharum, et reliquor omnium
Ecclesiarum reputatum, Letentur cli et exultet Terra Jubilet
est enim de medio Puteo, qui occidentalem argentinam, yz divide
bat Ecclesiam, et pax atqz concordia redijt illo angulari lapide
xpo, qui fratres vtrqz vnum vinclo fortissimo, caritatis et pacis
vtrosqz iungente parietem et petram vnitatis fidei copulate
et continuate, postqz longam guerrarum rebellionem, et discordie
diuturnij, atram segregationem, yz odiosum scrend amicitie vnitas
optata, lubar illuxit, gaudeat et exultet Ecclesia, que filios
suos hactenus luctuosa discidij, non videt, ny vnitatem
pacem yz redijsse, et que antea ny cesso lacrimis amarissi
me flebat, ex vtroqz modo quasi concordia, cu gaudio gaudeo
omnipotenti deo gratias referat, omnes gratulent fideles vtriusqz
partis orbis, et qui separate ecclesiam nomine, matris Ecclesie
Catholice colebatur. Ecce enim occidentales argentinos yz
patres, post longissimum dissensionis atqz discordie tempus, se
mutuo actiue precibus exposcunt, amicis yz seruentibus laboribus
ad hoc seruo Dei mouentibus Imperatore desiderio suauissime vnitas
et amicicie curritur, venerabiles greci, leti alacres yz Latini
venerunt, et interclusa sua vndiqz fenestrati st, post longum
tot laboriosum yz mutuum, tandem spus Sancti Clementia
quod optatissimum sanctissimum yz omnes lenestrati st, cum
igitur dignus interpretis dei Euangelij gratias referre sufficiat
cum ante diuine misericordie diuinitus no absumpsit Imo
vel flenum Petri, tantis supere pietatis gratijs non
audeat. Sed ste precibus diuina opera no humane
fragilitatis inuocata, atqz Dei genitrix cu venerabili sua
prenda de diuis laudibus assumenda Tibi laus tibi
gloria tibi gratias deo xpo suo misericordiarum qui tuis Ecclesie
sponse tue Catholice Ecclesie auxiliasti, atqz in gemitus
mei tue pietatis fluenta de monstrasti, et aduersus
omes inimicos tua, Magnificasti diuinitus yz mundo
notum deus magnus est oculis yz vidimus qz ante nos
multi eius Verbi cupierint audire Imperatorem Clementem

genitus est Dissimus noster explicuerit verbis illorum filio qz
Ledmus declarando qua et quomodo hic modus licite et honestus
fuisset approbari Item in anno sine structure penne
textorie corpus expd vestita ostii Gaudentii qz in altari ipm domi
corpus consecrare debere Vndeqz stulti, inepte sine ecclie sine
secundum sine aliquatenus consuetudine Item si de penitentes
in die mortis dereliqt, quoqz dignus penitentie fructibz, de
quibus satisfecerit, et quibus ad minus penis purgatorijs post
mortem purgari, Et vt a penis illum relaxet, prodesse eis fidelium
omnium suffragia quibus. S. sacrificia orationes et eleemosine et
alia pietatis officia, que a fidelibz p alijs fidelibz fieri consueverunt, sedm ecclie institutum, Illos qz anime qui post baptismum
susceptum, nullam aliam post maculam incurrerunt Illas et
que post contractum post maculis vel penis sine corporibz vel
eisdem quibz corporibz, Vt supius dictum est, sine purgate
in celum, quoqz recepi et certum, clare ipm deum trinum et unum
sicuti ipe est intuentur, aliud alio profundius, Illos
qui minus qui in actuali mortali peccato, vel solo originali dormiunt, quoqz in infimo detinendos, penis tamen differentibz puniendos
Item dicimus firmiter credere apostolicam sedem, et Romanum pontificem
in omnibus orbem tenere primatum et ipm Romanum pontificem
successorem esse beati petri principis apostolorum, et verum xpi vicarium
totumqz ecclie corpus, et omnium xpianorum patrem et doctorem
existere, et ipm in beato petro pascendi regendi et gubernandi
universalem ecclesiam a domino nro ihu xpo plenam potestatem
traditum esse, quemadmodum et in gestis oecumenicorum conciliorum
et in sacris canonibus continetur, venerantes igitur ordinem
traditum in omnibus ac servatum patriarcharum, ut
patriarcha Constantinopolitanus sit secundus post sanctissimum
Romanum pontificem, Tertium vero Alexandrinum Quartum
vero Antiochenum et quintum Jherosolimitanum salvis videlicet
privilegijs omnibz et cuilibz ac Datum Florentie in sessione
publica synodali celebrata in ecclesia metropolitana anno
incarnationis dnice millesimo quadringentesimo tricesimo nono
pridie non. Julij Post nos omnes nomen

Ego Eugenius Catholice ecclie epus ss
Ego Andreas Epus astien Laudabilis memorie sup dictus diffinitor
fuit et Catholicus esse affirmo et ita me ss
Ego as Epus portuen seu Ro. eccle Laudabilis mor ss
Ego f. tit sti Clementis presb Laudabilis mor ss
Ego Nicolaus tit sce Crucis presb Laudabilis mor ss
Ego a tit sancti marci presb Laudabilis mor ss
Ego prospa sce Dorothee ad velum aureum diaconus Laudabilis obtulit ss
Ego dnicus sce Ro. eccle sce marie d mallum diaconus
Laudabilis firmavit ss

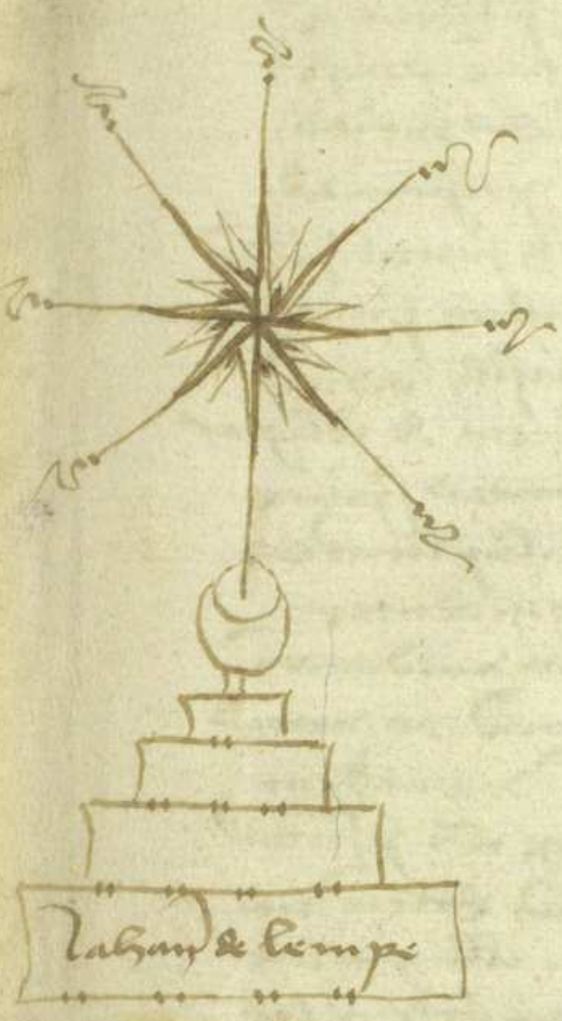

Et cum discretus vir magr Iohannes agger Cleric[us] dioc[esis]
Colonien[sis] publicus aplica et imp[er]ial auctor[itate] Not[arius]
p[re]sentes literas aplicas transumptum ac decretu[m]
p[re]scriptum omnibus p[ro] alijs et singulis p[re]sentib[us] fidem fore et
fieri p[ro]mittit[ur] p[er] dictum R[everendissi]m[u]m dominum dominum Cardinalem
de mendoza p[re]sentib[us] ac coram se fieri et apprehendi
cum p[er] nominatos testibus hoc p[re]sens instrumentum
fieri vidit et audiuit Ideo ego Iohannes de kempe
Cleric[us] dict[e] dioc[esis] Colonien[sis] p[ub]licus ex[istens] auth[oritate] aplica
et imperiali auctoritate notar[ius] ipsa p[re]missa in hoc
in quodam p[ub]lico instrumento per alium me scripto
Iohannis Iohannis Noot de Sp[ir]a scribi curaui et
subscripsi ac signo solito supradicti R[everendissi]mi domini
domini Cardinalis signaui, rogat[us] atq[ue] requisit[us], de
mandato sup[radicti] d[omi]ni domini Cardinalis p[re]dicti transumpti
cuiusdam de verbo ad verbum diligenter p[er]lecti et fideliter
aplicam collationati et cum originali sedulo concordant[is]
reperti et inuenti, nichil huic instrumento substracto sub[stanti]ali
signum meum et nomen meum solita et debita cum
diligentia apposui in fidem et testimonium premissorum
Ego Iohannes agger Iohannis quondam Iohannis de Sp[ir]a
Colonien[sis] dioc[esis] publicus aplica et imp[er]ial auctoritate Not[arius]
de p[re]missis omnibus et singulis dum sic vt premittitur
agebantur una cum p[re]fatis testibus p[re]sens fui eaq[ue] sic
scripsi vidi et audiui Ideo hic me subscripsi signoq[ue] meo
solito et consueto signaui in fidem et testimonium premissorum
rogatus requisitus pariter et vocatus

Epus Gabien

Alestus Epus seruus seruor[um] dei Dilecto filio magistro de Sa
ria Electo Gaditan[o] salut[em] et ap[osto]licam ben[edictionem] Dum ad mūsat
ecclie Ecclesiast[es] quor[um] nobis diuina disp[osi]cione clemencia mi
nistrat[ur] gratiis actiones quas debem[us] exhibendas, debite p[er]pensis
aures nras angit, quas dissendus se ad tuitionem sue mode fusti
ne ecclie, et illius sedem cui deo p[re]sidemus[2] idemq; ep[iscop]us
Ecclesie ipsam, non solum in spūalibus et temporalibus grauib[us]
vexat, non solum in spūalibus et temporalibus grauib[us]
de fratrū nrorū consilio Ecclesiam Gaditan[am] que olim magne
parochialis et archiepalis Ecclesie fuerat, et que de[us] hu
ius sedem Epus subiacen[sis] in ep[iscop]alem obtinebat, ac certis

187

[illegible] [illegible] in Cathedralem Ecclesiam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Nos ad [illegible] [illegible] Ecclie Basilien[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [

Damob. possessiones. grangias. casalia. prata. Granceria. vi-
neas. siluas. molendina. vivaria. piscaturas. prata. pascua. nemo-
ra. agros. agrarios. decimas. arbores. cesuras. stagna. lacus pisca-
tiones. trabes. plantas. vini. bladi. frumenti. ordei. avene
siliginis. olei. legumina. aurj. argenti. numerati. et ad numerandi
tria. ornamenta. calices. crucis. ornamenta. ecclesiastica. vestia
menta. capas. ecclesiarum. vasa. argentea. et deaurata. aerea
cuprea. stannea. lignea. pannos. lanceos. lineos. et sericeos
lectos. lanearia. coopertoria. banalia. pulvinaria. culcitras
paramenta. mappas. mantergia. capitergia. denique vten-
silia. vestes. tunicas. foderaturas. mantellos. cappas. capucia
cynos. munera. boues. vaccas. oues. porcos. capras. et alia
animalia. libros. litteras. instrumenta. instrumenta. publica
contractus. documenta. publica. cedulas. vero. quascunque. obligationes
recisas. acceptas. testimonia. codicillos. protocolla. cartas
notas. debita. credita. legata. pecunias. summas. aurea. argentea
nea. et monilia. alia. mobilia. et immobilia. bona. ad meum
Episcopum. Baliuum. littime. detinuit. detinuerit. temere. et malitiose. celauit
et occulte detinet. detinuerit. nec curauit. nec curat. nec curabit. de
ea. quam. citius. periculum. et. opus. Epi. et mense. remedium. deri-
uentium. super. quo. idem. Epus. aplice. sedis. remedium. implorat.
Quocirca. fraternitati. tue. per. aplica. scripta. mandamus. quatin.
huius. oratibus. et. instantia. decimas. reddas. fructus. reddituum
fructus. et. alios. bonorum. petitorum. et. pure. non. publice. in
ecclesiis. coram. ppl. per. vos. vel. per. alium. seu. alios. quociens
vt. nostra. competentem. huius. fuerit. cui. ea. spectabit. et. pertinet
Epo. a. se. debita. restituat. et. reddat. ac. de. ipis. plenum. ac
debitum. satisfactionem. impendatis. et. si. id. nec. adimpleuerint
nostra. alia. competentem. huius. fuerit. cui. ea. ad. hoc. pertinebit
auctoritate. exhibendum. et. ipsum. in. eos. exercendo. quod. de
iudicium. prefatum. et. eum. priuet. vbi. et. quando. expedire
iudicet. usque. ad. satisfactionem. condignam. alioquin. publi-
cum. eis. si. non. ante. his. exequendis. potuerit. interesse
alterum. ex. vestrum. nichilominus. exequatur. Dat. Rome. apud
sanctum. petrum. anno. incarnationis. dominice. millesimo
quadringentesimo. quinquagesimo. octauo. Tercio. Idus. septembris
pontificatus. nri. anno. primo

Alexius Rex Pol. de Calisto Epo V

Kalistus Epus seruus seruorum dei Carissimo in xpo filio Casimiro Regi Polonie illustri Salutem et apostolicam benedictionem Breuibus precibus et humane laudis preconio acquiritur si per strenuos principes pluribus presertim ecclesiarum Cardinalium regum presidentibus oportunum fauorem impetrant et honor debitus impendatur. Hodie siquidem Ecclesie Gneznen. quod in Cathedralem Ecclesiam auctoritate apostolica de fratrum nostrorum consilio erexerimus et personam dilecti filii Zacharie de Senna Electi Gneznen. tunc temporis monasterii sancti Cypriani Constantinopolitani ordinis sancti Basilii ordinem ipsum expresse professi et in sacerdotem constituti et ordini suum nostro consilio apostolica auctoritate prouidimus ipsum per illi presentes in Epum et pastorem curam et administrationem dicte Ecclesie sibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur. Tuum itaque filium carissimum sic electum apud nos dei nostrique honoris zelum ac ob tua et ipsius erga nos et Romanam Ecclesiam merita deuotionem sincerum Regiam magnificentiam et Gneznen. Ecclesiam attente, ipsius electum et eandem Ecclesiam sic cure commissam habentes pium et sedis apostolice nunc, venia prospectus commendatos apud Regiam famam auxilio assistant, ut ipse idem Electus tue celsitudinis fultus presidio in commisse sibi cure pastoralis officio possit deo spicio proficere, et tibi grate, ades parentis vite premia et a nobis et eadem sede premia consequi gratum Datum Rome apud sanctum Petrum anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo decimo septimo kl. februarii pontificatus nostri anno tercio

A. Trupezuntinus

Adlasim. Reg. Cra Pij Spi

Vnus Epus Seruus Seruor dei Karissimo in xpo filio Kazimiro Regi polonie Illustri Salut et optatum bey. Breuis diuine pcepti et humane laudis pceptum acquirit, si per scriptores principes prelatos presertim Ecclesie Kathedralium rectores pudentibus opportuna suasa pspicua et honor debit impendat Dudum siquid Ecclia Chiemen tunc cx vacante pp bey Stat. nra Isidorus Epus Sabinen, et ex dispensacone aplica Chiemen Ecclam et totius Russie, ipius Ecclie, cui tunc preerat regimi et administracoi, in manibus sc. Sce recordacois Kalisti pp iij predecessoris sui dilecti dum xpo Augusti pontificat sui anno quarto sponte cessit, idem predecessor cessione hmoi, per eius admissa, Ecclam Chiemen pdictam, cum Kathedratico et tocius Russie inferioris partibus, illud dum tunc ad eius gubnacois secundum vtilitatem precarie et sub obedie. Archiepi Kuthenen deputand visitat, et que sub tuo gubnacois domio, existeret, a Moschouien et Russie superioris partibus, que per sacrilegos et rebelles ac sismaticos filios Iohannis Moscouien se pro Archiepo Russie totius, gerebant, occupantur, separauit et diuisit Eandem pro Chiemen Ecclam, cum suffraganeis partibus antedict ac Brandenburgen, Smolenscien, Polocien, Turowien, Luscohoren, Wladimirien, Premislien, Culmen et Ballhoren Epis suis suffraganeis, sibi tuc per eosdem predecessores specialit assignatis per pdict Archiepm regendam et gubnandi fore, de venerabilium fratrum nror sanctor Romane Ecclie Cardinalium, de quor tunc erant, consilio et assensu, statuit decreuit ac ord ordinauit eisq; fore et quatenus illud ns literis vocalit et emisit dimisit et de illo tunc die, de pfata dilecti filij Gregorij Electi Chiemen tuc Abbatis Monasterij Sancti Demetrij Constantinus pletum ordinis Sancti Basilij, in presbiteratus ordine constituti, ob singul exigentia meritor Eidem Ecclie Chiemen, de eorum in Archiepm et pastor pvt in rebus grate confore literas pro ea pdicty pdecessor, mitrafq; cum tribus de sup confirmatis, sic donec pcessit, debitum nature persolvit, pleniq; ordinem Ecclie tuis filij consecrare sit dignus opus, dei misericordia Remigius Lemovicen, Sarentinen tuus Regnaud et Gardunen attente inuit cuius electus et pfectus Ecclesie Chiemen cui pacibus suffraganeis suis curis commissum, habens pro vtili et dicte sedis Remedio pficuus commodum, non primittens cuius Zacharias confirmatus

191c

Vel aliud locu sui in rebus partibus in archiepm recepi vel admitti
negz sibi per clerum et ppls tue diocesi subiectos / in aliquo obedi
potestatem ipm vel aliud tuu(m) ius denegavit
aut contra(m) manupari ac detinuit fructus / datet iusto Romano
Eccle(si)e indicto usq; a capte recuperat / fuerit ordinat(us) Ennod
qz Ecclesie in Eccle(si)e sue possessu pacifice assignata et reti
nenda / ac obedienciam et reverenciam debitas et consuetas a suis
suffraganeis antedicte ac clero ppls subdite et vasallis pre
senda ac ofa exhibenda / in amplius et ac(ce)ptanda(m) sibi
sub / sic ossibus de exhibens Regie fauore Romiaeli et in ofa
aperturis tribus grossis / qz idem Ecclesie tue finibus ppsdis / in
omissis sta(n)t dicti Ravenn(ensis) Eccle(si)e et parochus pacte regnu(m)
possit de ppsis ipsorum / et contradictores rebelles
rusticos cohercire / usq; ad pnas et alias graciores penas
si opus ordinaria vel de mercia ad exequenda(m) pmiss / tu qz
premuniat(us) pmissa solicite ordine / ac alias ofa celsi
tudini Regie / ordinis possint in dictis laudibus omnem
dare Datum Rome apud Sanctu(m) Petru(m) anno Incarnacionis
dnice Millesimo quadringentesimo nonagesimo tercio
nono Septembris pontificatus nri anno primo

Ad Casimiri R. dat(um) ut

Pij Epi

Nus Epus Seruus Seruor dei Karissimo in xpo filio Kazimiro
Regi polonie Illustri Salut et apticum dei. Inter alias mul
tas curas nras pontificis et Eccle(si)e Romane Illa precipue est
que cogit nos et gubernacula atq; regimen Eccle(si)e regat
et utilit(er) gubernet ut fieri potest Prudat Karissime cum Venerabili
frater nr Isidoro Epo Sabinen / et autea Kar(dinali) archiepo
Kiovien et totius Russie / et postea ex dispensacione aplica ouisq;
Eccle(si)e administratore / in omnibus felicis recordacionis Kalisti pape
tercii predecessoris nri cognit / et de persona Venerabilis fratris Bur
gerii provisum sit / prout in litteris desuper confectis plenius
dinoscitur Celsitudinem tuam hortam(ur) et
rem nram ac Romane Eccle(si)e filium / et omni fauore atq;
subsidio / cum defendas et protegas faciasq; vt vocaliter et
ad effectu(m) / Eccle(si)e sibi ab aplica sede data(m) assignatur et
regat pacifice / Sic Karissime Electy archiepus / et suffra
ganeis vtris a Venerabili fratre nro Gregorio Patriarcha con
stantinopolitano ordinand / ortatus cum opus est dei ministros
ampliet et cultum Eccle(si)e protegat / nec Pmittas Iaicos

192

scismaticum et rebellem qui se intrusit in ecclesiam Constantinopolitanam, nec aliud qui similiter se intrusit nec si forte a profano patriarcha accesserit, ullomodo ipsum accipias donec tempus ecclesie honestum, omnibus penis et edictis per scripturas, atque a regionibus tue celsitudinis subiectis sic ingressos seminatores exterminis, neque aliquem ipsius hominem permittas ad hospitium et aliquem cultum publicum aut alios superiores per loca tua transire, cupio enim mittere ad dominum papam nuncios, sed pro isto amicum filium nobilem virum Nicolaum Jacupiti equitem et comitem sacri mei palatii lateranensis, a quo ministerium tuum plenius informabitur tuum fidem indubitatam presentibus et in aliis. Et si contigerit dictos archiepiscopum et Nicolaum simul vel alterum in partibus supradictis transire, mittito mihi per illum vel alterum eorum famulum, atque subsidium, ut per illum vel aliud portare possint. Datum Rome apud sanctum Petrum anno nativitatis domini M°CC°LXXX°IIII° quinto decimo kalendas Julii pontificatus nostri anno tertio.

Jo. de Tamerino

Carissimo in Christo filio Casimiro Regi Polonie illustri

Ad Casimirum Reg. ad Archiepiscopo Coloniensem.

Gregorius miseracione divina archiepiscopus Constantinopolitanus nunc Romane et universalis patriarcha.

(Operatur superius pag. 115.)

Illustrissime et gloriosissime Rex Polonie &c. in Spiritu Sancto carissime fili nec paternitatis dilectionis tue vitam longam, victoriam nobilem ac triumphos, adversus infideles atque rebelles Christi Regi et grata a deo recipiendum piis et expedit pluribus tuis et si multum tibi expedit, ergo dilectissime ipsius Reverendissimi archiepiscopi Coloniensis Cardinalis sacre Sancte Romane Ecclesie tituli quem sibi erat, cum venisset ipsius vocationis, adeum qui vite et lucis est auctor gregum, ut tuam Christi pastoris, pastoris, altaris atque vestrum cure animas dirigere, et ad illam Xpi Ecclesiam destitue, qui presentis tenebrosi possit tuis &c. et per acuere nocendi Xpianis tuis optata dirigere, dum sacramentis Xpi Ecclesie presidentissimi et sapientissimi dei Spiritu Sancto inspirati frater et dominator patrimatis nostre Semper Reverendissimus

nostrande, ad sanctissimum et vbilitat istius regionis, nexta
consuetudinem Reuerendissimus metropolitanus, nuc ad eu
impossibile videtur amplius cum ad vos accedere. pro officio cui
mi Ecclesiam Ecclesie, Utpote qui in omnibus vnus est, tunc pre
sertim pro expedienda nostra per sanctissimu et christum patrem
et dominum nostrum collegium, de re ipsum petere bonum re
tinui, quod petimus. verum assumpsi. vt bene vos sancte possit
cum infidelib. Ideo ipsi remittimus archiepatui Athenarum Eccle
cumanis, vt deligatur de nostre ipsi, qui possit sufficere ipsi Ecclie
Ecclie. adamandu atqz complacendo me &. atqz cum totius pleb
spedui tui, nra ruina, et stroi collegii electoru, in conspectu bea
tissimi domini pontificis, cooperante ipsi prefato Reuerendissimo duo
Isidoro Cardinali, nosqz cui deuissent nra scripta fuisse, dum
essent Rome, nisi ex consilio et consensu electi est Reuer
dus pater dus Gregorius spiritualis filius parentat nostre
et abbas Venerandi ac anastasij nuper martiri, et mira
culoz effectus Demetrij alb micropati palealogoz, qui ipi
idoneus habitus est, vt efficeret metropolita Athenarum
tanquam vir probus atqz pontificie dignitati recommendatissimus
Nam abierem consecranis cum litteris et Dnis ac clero populo
Athenarum litteris, qui si licet quanta ab antiquis erat sub
diuis, grecoz Ecclie et inferioris Russie, in spm sancto confir
mat fratrum et comministr pacientis nre, determinatis die nre
sub octobris, indictione septima in magna et illustri templo ssi
pientibus, Reuerendissimis et honorabilibus metropolitis in spm
sancto carissimis fratribus et comministris pacientis nre Athe
nensi et vicensi et Argiuis. Quia plurimi sunt dubitant
quem et Bulgarorum, Venit atqz iste et primo quidem
studiosus scientie nre, ac postea grandem
potenti domui studens sic studiose applicuit, et ministrum Regum
mu, conseruetur ipz in spiritualibus salutaribus, et deo accepto
rectu in debita obedientia cepta sedentibus et seruabonum
Deinde vocatus et cum susceptus benigne, et tanquam amicus
et pater spiritualem, cuncti tractus, populus vt et pastoreu
et agnum simul conspuerunt. Est cui tulit spi tue q in nobis
operatus, et populum regat nostre doctrine domini per ostium
ingressus Athenarum Ecclesie legitimus Metropolita Athenarum
et Illyrici nostri atqz totius Russie inferioris. Romam cum
et Reuerendo in cum exhibite, ad nram paternitatem
reflatus et per nos ad dnm. Tempus cum expedit gratia
pontifex, et Romam Hungarie habitus, ad principale
exemplar reflatur. Verum si quis Latinorum more nostrum

[illegible] ne mundus est Thirnen Metropolitane, surrepta xpd Ecclesie dig
tate nemo prohibente, sibiq; arrogat quibus libet preter sup ordi
nem et institutu, sortes Ecclesiastice turpissime mutuque ille
tribus et muneribus, a sacris omnibus abstinendi est et damnat
a nobis quoq; / a deo hui confirmati, quamdiu damnat sancta
communio ipz ecclia, atq; T. nus noster, sanctorq; apostolor ne
us exemplo quisq; vite, permittat eis. Dum vocati corpus domi
Dñicum ad qui cum eis versentur atq; comitet, et cum
portas tueant, pars pene afficiendus decernit, sortiq; ejusmo
di sanctis ritibus atq; sanctis patribus, cum qui se metropo
litanum Thirnen nominat, vel amis preter communes audet
vendicare ipsum Metropolim, electum atq; exclusum omnes
ab Ecclia xpd, nisi se penituerit et a titulo predicte Eccle
similit et amis qui cum eo communicant, nisi se penituerit
et a titulo predicte Ecclie abstinuerit, detinuq; maxime, gra
vamina et Molestias exhibendo, tanquam contentiosus cum
abstinuerit et denig; petierit agnoscery, verus pastor et
verum pastorem sud, qui ad eos mittit, venid confirmatur
Regnand denig; detentu, ad quid sanctissimus atq; beatissimus
sumus pontifex, vt ad litteras fidei ecclie xpi scribit, quemo
dmodum vos Hyspani debetis, vt nuper sanctitatis cum munda
te Padue, vt ab eo atq; amabili benedictionem assequamur, vt
pectus gerant, deus conservet atq; custodiat. Similiter tud ipse
tuusq; letitia victoriosissimus atq; triumphantis comparet
Datum Rome vicesimo die novembris pontificatus septimo

Ad Casimirum Reg. eiusdem Archiepisc. confirm.

Illustrissime et gloriosissime Rex polonie [illegible] In spiritu sancto
carissime fili nre paternitatis Optamus b.t. vitam longeva
mam ac victoriam et trophea ad vsus nostros
fideles et fidibiles Hostes, ac Gaudium et gaudium a deo
ad dirigendum pedes tuos pd et xpianos, alias per nostras
litteras tue b. significabimus Rursum damus Sidonie in spiritu
sancto carissime, fratrem et coepiscopum nre paternitatis, et ste
Romane Ecclie Cardinalis Thirnen Ecclie cui tunc ap
postolica erat sedes ad tutelam nostram, Russie
tue Regnorum patre damus Brogarid in sed Sancte fidei
paternitatis nre et Abbatem Venerandi Monasterii magistri nostri

miraculose effectus Demetrij alt „ pales gore „ rudeupati Electi
Archiepiscopatus Athenien ; in Archiepm Ecclie Athenien orami
et alia ferimus prout hec sex hijs tue b. latius per scripta
mea nuncupatus Expost ante dictus Reuerendiss dominus
Hyspanus Cardinalis, videns se senio confectu viribus ac
desiturum ; ac considerans ecclesiam Dei super diuersis grauib
damnis Ecclesiam gubernantis pericliter agnoscens Archiepm
Athenien ; in spiritualibus et temporalibus Ecclie Athenien
Archiepus loci illius ; in ibi manet ad diligenda populi
Christiani in doctrina et via recta, Ideo ipe Reuerendissimus
dns Hyspanus Cardinalis ut inductus et sue mentis sponte
et libe Archiepatui Ecclie totiusq Russie supremi, prout dicte
Ecclie Athenien et partibus illarum Russie cessit et renunciauit Et quia dum in mente nre pariter reuolueremus
de persona vtili dicte Ecclesie Archiepatui, non reperiendi
plus vtilem et idoneam, q dictum dnm Gregorium Archiepm
Sirem et ministrum nre paritatis, virum quidem industria
circumspectum, prudentia, et virtutibus decoratum et clarentem
(atq; dignitate presulari nro modernis temporibus in dictam Ecclesiam
Archiepatui, in spiritualibus et temporalibus ppetuo q Christiano cultu
preesset exemplo et doctrina salubribus, Ideo Nos vt ipse
dnus Gregorius Archiepus, qui in conspectu Altissimi
et beatissimi Petri principis Apostolorum gratus erat, et Sancte Sardinalis
dilectus extitit, dicto Hyspano dno Hyspano Cardinali ad presens
in humanis agente Electus erat, cum secus fuerit nob
ne licuisset dum Rome essent, nisi tarde consilio ni Archiepm
et pastorem Ecclie Archiepatui Athenien et supradicta q Provincie
Russie supremi, pie dicte Ecclie Athenien vacantis Russie in
metropolitanum duximus erat, pfectum sibiq; cura et administrationem
in spiritualibus et temporalibus Ecclie Archiepatui Athenien et supremi Russie
vide cum dicta Athenien Ecclia et Russie nostrum committendo
prefatis assensum, atq; votis nre fieri pleruit, et nos eid dno
Gregorio Athenien Archiepo, et suis successoribus pro tempore
pro nostrum Russie supradictum, plenum potestatem et priuilegium
et indultum in dicta Athenien et Archiepatui Ecclia nec non suffra
ganeis et subditis ecclesiis eiusdem, partibusq; nostrum et supremi
Russie, ac pro vtilitate pacifici Christiani gregis exercendi et etiam pro
vero et legitimo ipius Ecclesie metropolitano, pro tempore existenti
intrantes hui consecrandi Ideo tuis dictis Cardinalis in dnm
et intimo deprecamur, et dictum dnm Gregorium Athenien et Archiepatui
Archiepatui pariter unitas Russie pdictus Metropolitanus sicut
quod nostrum et ministrum, dum ad tuos pacifici, curitatione

x et pariter

196

et beniuole uotuit ihm xpo tractare velle / sibi fauorabiliter in oper
tuis offerens auxilio & fauoris assistende / xpm q̃ ne ab aliquo offensu
multer uester Lan. & Elect. sit metropolita dictaq; Ecclesie / alij
uestrod aut detinent occupatus / ac ex tenuem alijs rapacib; utrant
xpm q̃ per simoniā pontificatu et uram p̃uenit / ab ecclā Ecclesie
fratre et dominū uestre tulit / qui tue b-ti studebit obsequijs
uotis deuote / et sic se utilem et fructuosum exhibe / q̃ tua b-
nuey Ecclesie ac patrie utrosq; gaudebit Ecclesiey et obsequijs
redundet / in quo q̃ tue b-ti ab amplexu sanctissimi / retri
tuus fruet absq; dubio / et a nobis dum necessit fuit grata uice /
dignetur Deus Rome in domo sue solite residentie / ad illustre
Gregorius archiepus Constantinus primus Nove
Rome et uniuersalis patriarcha

Illustrissimo et excellentissimo dño d. Casimiro Regi Polonie
Lithuanie Russie Prussie &c. in sede sanctissimo filio nro /
A Reg. Casimiri ab Epo Sabinen /

Serenissime primaps ac illustrissime domine dne &c. Cum no
ignoremus apud v. m. notid fore / nob diu vite Lan. & electos fuisse
in Archiepum et Metropolitā Chienen et totius Russie / in possessi
ptus Regimi et administrationis / hinc Regimen et possessionem eiusdem
Ecclie tute et sine ulla impedimento p̃ut fas est / habuim / sanctissimo
et gradentes de Brige et possessione / nobis debitis / licet postea
petitum / tamen minime obtinui / sine absentia et hactenus retinuerim
et idcirco ad presentiam et clementiam tue / q̃m no mittendi aliquē unū q̃m
Xpianū / nobis omnissi / nec eis Ecclie unius pastorem nem Archi
postulandi Chienen et totius Russie / et possessionem a nobis abstulit
nos nos alienū existimū aliud omne / quā resignemus / sperantes
se ad anile nobis commissum accessuros fore / quodq; fieri esset
hui ptes varia necessaria in Regimine curie / pro existentia
nue ad presens nequā censemus esse nos amplius ad tempus
accessuros / hac de causa et ne nō ille existamus ptes pastore
legitimo diu minime careat per uenia libenter resignauimus / quod

47

gnidem Archiepiscopatu Athenien et totius Russie metropol, post modum vo vniusdat et Hostien et totius maioris et Superioris Russie, put in nris patentibz litteris dinoscitur constat, in conspectu sanctissimi et beatissimi dni nri pape et sacri collegii, necnon ve. vdissimi in xpo patris et dni dni Gregorii patriarche constantino politani, sint electy Archiepus et Archiepalem legatiuz et tenz Athenien et totius Russie tam nsor qm sup[er]ior Ep[iscop]us fr nr Gregorius olim abbas Monasterii sancti Demetrii constantino politani miraculoz effector, qui quidz et annos suscepit ordinacoes a Ep[iscop]is nr in xpo patre et dno. dno Gregorio patriarche constantinopolitano, qui profecto accessimus est ad locum b. demum pro ordem et toto pposito vro tegendo, et de quibz omnibz c. s. v. & postea fore, non desistigz, vt pro dom[in]o Archiepo, opus et benigne nro suscepe dignem[ur], tenuim[us] Henricu[m] Plum[m]er et Johannem et Jenez in omnibz mandat[is] s. v. obsequiosum, sicut plenius certior fiet v. b. per literas Ep[iscop]i nri in xpo patris et dni dni Gregorii patriarche constantinopolitani, et petim[us] a nobili viro domino Nicolao Jacobi aquilini et comiti sacri palatii: qud sanctissim et beatissim dns nr mittat oratorem ad locum b. dim et petiit[ur] datum s. v. ad cuj[us] precum[is] mandata summus pontifex et vrbe die vltima Januarii anno quadringentesimo quinquagesimo octavo

S. Episcopus Cardinalis Sabinen

Serenissimo principi ac illustrissimo dno dno Casimiro Regi polonie Lithuanie Russie et Zamitie &c

198.

198

Oratio dñi pij pape secundi habita
in Lamentu asanctorum vij kl octobris
millesimoquadringentesimo sexagesimo

Rum bellum hodie adversus nupend Thurcas gentem pro di honor ac
salute reipublice xpiane, suasum fuit, bene est Lehy. tibi ac ny xpo patrocinij dilectissimi, prumptus eos vobis agredient amittite spem tuam ny pri-
mum auxilium exptetis, panossim quid modo agat, Protector ny assit
deus, et assice ny fidei populi tui, respice sup hanc similitudinem tuam, pro qua
deus ny ihus xpus, no dubitauit manibus tradi nocentiu, et crucifixus
re terrentur, Assistere pectus tuu et ne de hereditate tua, pro ny pectus
quid Vernodu nostre videmus, Surrexerunt ini hostes inimici et impij
qui te ne noverunt, Venerut gentes in hereditate tua, polluerut templu
sanctu tuu, posuerut Hierusalem in pomoza custodiu, Vinea tua est
mundat aper de silua et singularis fera depastus est eam, Nos igitur ny
hoc loco tue, vt adhibeam exhortatione, ad tuendu religionis tue gregem
Nichil tuum, possumus, nisi ades et presidu affers, nichil sine te
valet humana fragilitas, tua est ptas tuu imperiu, tua omnis virtus
tu fundasti celum et Terram ayare et omnia que in eis sut, Deus est tibi
valeas posse, Nichil est quod tue valeat resistere potentie, Adiuua nos
in te vnu sperantes, et te solu deum pura mente adore, fac nobiscum
agendu tuam, et nutte nisi auxiliu, & hoc sanctu tuu, da nobis et
vt sapiamus voluntate tua, et in precepta tua ambulem, Stimulos que
nos hos te duc deus ageu tuu supplicat implere animos, Sitim quam
simul nobis, sanguis pectora nrm, nisi calor, nisi studiu, vere
carda et renes nros, vt tua tuendi igne succensi, nre fidei sitis, vre
citer, meditem et sapiam, Ac fideles et protecti nre tuti sint pec-
si tua voluntas est, de expugnet finibus exterminet Turkos gentes
gentium et Bussi preces, qui adest pre tenduite strum auxiliu ne
ny agnus vinci valeat, et vos sibi templi dedit, Habitaculu faciet
filij sui ihu xpo qui nos indigni vocat ny Tris gerimus, ipse nos fuis
uibet, ipse ny ore nro verba ponit, ipse nos bellum Turcis ny
Thurcas mpat, Nos vos hodie Cardinales aut Epos aut nuios
ordinis sedetes, sermon nro ampectimini, quos tangat animus
fidei, que sit ab eis expetenda, hoc est auxa et arcus suas, spontes
obtulerit, Vos illustres Duces vos Marchiones, vos Comites, vos
Regu et Principu oratores, vos fortes et exercitates ny bellis vires
verba nra commendabunt, Vos tangat vos reprimat, quibus data
est agnia tenere nr vt nr vos dimicet, sed vt Turcas et reliquos
vt fidem xpianam, a barbaris et infidelibus inversibus, defendat,
pcib eis Vt ynus ut pastor gladiu portet ad vindicta malefa
tantem vere Turcas, videbit ny que statu ny que destrimie simul
et gubnu a Thurco vrgem, ymmus nefariu, nec ignorat nisi
arma simulet, cor nuyeta retundit, et forti animo bellu gesse

Hand dubiū quin hæc Evangelica et apta nrā religiōi possimꝰ, Rudite vtꝝ
vrā sortes atq; attentis animis adhibete. Bellū suadimus, quod nullis hodie tyrannis
infertur. Tria vt mea sert opinio, principaꝝ explicanda et suadenda sūt. Pri-
mum vt causas nostras atq; vigiles ostendat, ppter quas pugnare oportet. Deinde
vt spiritualiter adesse deceat belligeranti, et contra quoscunq; victoriæ spem ferat
Deinde ac postremum vt magnas spiritus primis victores patefaciat. In hac
hodie nostra glaberrima ætate nr̄is tale nihil vsurpatū ere. De causis belli
gerendi primum dicē opportet, quæ duæ sūt propriæ et magnæ. Prima est vt suscep-
tas iniurias vltaturus nr̄as admissas recipiendi, altera vt futuræ quæ ppe
imminet pericla eruitendi ostendamus, quæ nunc sint ista quæ admissum
et quas nobis ac deo nro nunciat iniuriat. Thurci, nr̄a fide xpianitati
vehunt. Atq; tot gtumelias, iustū notū strictę cognoscet, si quæ sint olim
expedna relatio, et quæ nunc sit ama ostimabit. Cognoscite hoc regnum
et quid gladij possit, animadūtite sacrosanctū Evangeliū, quod adhuc
salubre hoc mundo nuntiat, salutaret nr̄ mundū nostrum, nr vnd dimicant tyre
anguidi, aut vnde pendeāt, sed vniuersum sacræ orbem impleuit, quid
admodū Regum ppheta multo ante precius de otio aplis futuris prædixit
dicēs, In omnē terram exiuit sonus eoꝝ, et in fines orbis terre verba eoꝝ
per quæ ex evangelica nuncupatione, quos ex presentibus saluatos ppe
patriarchas effecerit, dicet eis venite post me, et faciam vos fieri pisca-
tores hominū, nec vana promissio fuit, pisces sūt ex aqua, nō ho-
mines, sed xpo duce vniuersū orbem, omnes Reges atq; ppli in cor sen
tentiā seu religionis mutandā impletū est illud dauidicū, postula a me
dabo tibi gentes in hereditatem tuam, atq; gentes atq; tribus, quas tempore seruiet ei, Verum xpo
suo augusto diu gloriand illud obtigit, pp Super Sennacharib et
Iudos festinauimus, vacet extra fidem telluris. Extra orbem sphæ
ræ ignotas atlantas, Arcem Cyro tetigisse stellis ardentibus
aptā Nam circa tyrē Constantinū agagni, natū ex maria pueri
Iudi simul et Hispani colebat, nec septentrio nec meridies xpm
ignorabat, Vox Romanū pontifices tamen, illud xpi vicarij maria
penetrabat et terras, pax alter per omnes et tranquilla gentes, xpus
nos erat, Iacebat prudus ad agros, et lex ad vitā accendebat. Ex
sola gens electa pplis antistabat, xpianā habebant, tributa ex
gentibus accipiebat, et in capite pplos posiū, Hæc sūt olim
xpianā nouos nros gtes, Hæc nuptiæ hæc auspicia, Nūc quo
vos Thurci aut Saraceni, redigent paucos admodū dicebam,
Iudi gentes xpianā strauere et armenia per asiam dispersi et pulsi
Ethiopes, ni multos annos vsum exercitij, Et ignorantes quid nostē
debuerat xpo lege, ignorat a deuio errans relicta est a fide atq;
assiria xpo nomē ac lege impacato Persarū odio. Cepit hoc exhi-
bitus sub Cyro esse, nō ea apte esset omnibus via salutis
per xpm dei filiū, qui humana diuina sciens, morte nram mortem
destruxit, mundo generi humano diabolus, ac nimiū dolus nō
xpus vbiq; regnat, pstendo patrias exercitant, ni arabia multo
multo nouo seductus hominem, qui se dei indeq; auctoritate contra,
nos Evangelio legem condidit, de qua paulo post suo loco dicem

200

Degeneraneát ium apud grecos Imperiú et Romana ýtus sua aliud
translatu tekius ekangeneát, que ns xpiánus apls Paulchám aúte
Regé, qui anno abhinc circ' xl. magnu nomé et apud gentes et
apud Baltos regnú Tue vá dyscessi a Satia Thurá Lapidaria pen,
tá Bithinia, Thyatiren. Tekius et anez modernis aslá occupauerut
et nra negligen a potentes stú, ut solum vacet xpianos et asia
ppleatur, sed transmissa inmúbis elephanto ad arcendá tradá authad
Bactriá, scythen, archaiam. archaiáq; á Sphá, pcná et atreamz ppsúz
ne substat stibi subiectes, sed xpiánis ad crúdem ýtnos pasture
Ad marginem Barbari, et asiam, ne solum nsrú, maris nostrum
sorpad qz Italie littora classibz infestet, sz crudeli magnid Bactria
tem, quá vocat Brumam. agnus occupat et hispanos agnat Re,
ges, ad septentrionem gelidam qz arctum litoreú polus cathmini
magnú lacentes et Thartarú, cú gnibz livoniz pugnat xpus prosz
equerent, et vsq; Norvegie ppe ad seruisse Gambis Rhenú gent
tibz sue timi vel a xpiano, sic crudati este, sic ne augustú vas,
tú, potentissimi audam damd et orbis possessores, sz quid nupad
dum sset, quot Nobiles vbiq; quot ditissimi pcúrent pdicte
Trie gnis et Judd negligent Trem Nobilem Tacum sanctum
Trem melle et lacte fluentz Trem ns gnz pnú sibi ne
plenes appunt, Non pudet Tue dulor, sens et atque ne salutz
Dijon ad Gastes defut, tempted illud Salomonis sume clave ns
gnz tutes dum patet, Bothleem ns gnz natz est Jordane
ns gnz Baptisat Thabor ns gnz transfiguratz, calmetud ns
Golgotam, Lucid qz illud purpureu arcus sputate et spinosum
diadema, ust Gestes relint, mense nd petreste, at Jerusalem
cadena ns arcta sacra ed dnd vi magnet pendet ns ane
clarissid Thesselonicensis xpiani stpulor dei ns et vbe
Thebas Asiampolim et duez Sphá, Tracid Alexandriá
ns gnz pnd xpiane nois nom est audid, Tracid Ephesum
et alias aplicas sedes, ns Asia pdicas, Tracid Septem Ecclesi
ns gnz scripsit Johannes Apocalipsim Thyatiren retor
et nouá tostauata muz, ns Gestid esse poterate, sub pec
ac dolo nd pessimd, pro gnz nonginda, multz Luder
onitus debit, multd deleatur Lectionz. Nunc si pro nonginda
rebz, ust dicti nudit deus causa vetes patuit, qnis unqz Christus
qns nos xpianos, quibz tot orbes tot pmit

sud cepte: tot ad mptm Regna: tantu ablatu Hunpid Iudi; ou federtarchd
dmisset: Jerusalem, nullu Gallu Pretiu vtunq Brei abrupto Gallu
dednale Gallu ossere: Tarthagine, pter sinet panlulu ampliandos
ardetissima pla, ou Tunetibu dmisit: pu quibu ocp pbulum stet
intrent: Romanu spe sbuse tanta stumperunt: u pugnd qte Re
nolute Historiar: nullu unqm Gallu tot onusti habuit: quot Italu
adusus Thurchot ocurrit. Sed quid ad nos vetera dcut alienu: tollera,
nand Hat dnupna Hant nfamia pnci nu: tu nos aliq melius reb
stud, qu tante gloriq cupidit: vt nouos immunias uro sanguie
Lundiend Esto grnis patrib nr negligen fuerit, Hanole qz stud
patnisseret, ou Mtra vrm negligetis et duplici notaq turpdine
Hedituia soliat et ad pcend, ou ptra deu negligen pat nus
agagnisti apibq detasta pgenitoz nfamia. Hostiu uon agnit
canabund, sed negligend sit sic libet antiqd ignoscend, vetustas
edit, nec nos vrgent, quod nr pugnit avab: te nostr anis Asie
Africe Europeq salutm nustridend et nr tempest racem rebdend
ou pau nra etate mal culpa pdit est, Constantinopolim sedes
sumq caput, et tocus Grecie culpen, nr patres nri, sed uestpd
dmisim, qui dum torpentib nr ocia dant stud, vsq ad damnand
et Salutis Thuroz arma penetrat pnisim, capta est culpa
mal Nobilissima urbs Regia, quid plusemus plend edidit To
stantin azymus nstauduit, et m emulacam antiqe Rome
ampliant et agrandisset, si ex gentis sumpt et ipe Iustin
tiud nare ntempta est, turba ingens Triuadu, templa mal,
qui dei Salute stud, mt qui nobile opus Iustiniani Sancte Sophie
Vocabu, tetro agachmet vtu sedat est, Hic virginis matis
Dand et aliop Sanctop ymagines delete sut, altaria diruta
religiue martiop pace abiecte, Sacdotes occisi, matrone ac
puelle, vsq3 sacre Virgines, ad libidine rapte. Nobilis vtus
mt vim et opulas, opus Thuroz duos mpulati, Salutarq
nr simulacra in Turce pendentq per diuersos atq3 contempti
pdentibq qui dicut, Hic est Christus deus, in Castra de Gallo
Sponte huc atq3 and stetut: Sacrata, nona Hec sud et sub oculis
urbis gesta fuerut, et timud ignotas, ne possimus cum vtutib
marmis alis druzo dormiend, Letogenius Pentin, qui tot cau
truncatis agitati, e sanguine surge ad vulcan Heu furiis Hen
artib demend, pugnare mt se pacis Christi velut, qui Thuroz
adorii, Timid Gallu mag cupiut, ofm extinct, et sepe pu
nis dnus, and tissima edmittut plus, pulsat modo vallu
modo stru, magnus traxit in aratia Regis, in Thurchos qui
dd ctm Blasphemand Christ nom diuicand, et arma Christia
nor pt superant, in under arma sunt, alus in alios pro
nil dati sunt, dechinand alus sunt mortis spoti sunt
ne est ubi pro pat Cand, ne est vsq ad vind, sd ocisa late

202

putat tot perlis victores Nos magnas esse opes Thracas fateamur, sed multo minores, quã fama ferat, nasq; nris ingenijs comprehendas, Scheu et si omnes conati, impenderit, supra tamen ducta milia Hamo, hs ducet Sed gnos Germãos rebelles sane atq; inermes, et asiani atq; Graecanicos, nostr gnãe fuerat asianas vrbes pelidem, cui ilia sint verba O vare stygie, nasq; etiã stygẽ ire per altã, Dardania vbi insuetos, offert dat tela cautum, Timeam a vob barcas et innat hercãtie viris sex sunite arma et edite ferro Brecã gnasq; gnãis illustres gdamanimi Gut gnasq; vigare antigd retinet, degenerauerit ferme cui, gni Thracas pa, ret, nasq; in armis nasq; in litteris ppsitum referat spes, Teriderit omnia cum impio, ne stent stent ferae pectora et scuta, gni fortes viri in Castas Thracas milium, et gradiens sit, ad stimul ecce milia Nigre atq; infelices aie, gni vbi vos ac nunc viderit, fluvijs aptate suas stelas, et vbera ad ante ora canes, ferat stringe ne audeat, velit tubam in plus, nulli est visui, nisi vt ede sua fatiget hostes, perente gesta manes, asiana bella mulebria putauerit alexandri magni alexander iii mus ted bellum in Scythia gerit, strat mens nupsit in asia cum ferus pugnat, multi cum vinis etiam est, Scitus Cesar cum de patres gentibus triumpharet, gne asianas molitur in cãe suo hec va fecit nostra, Veni. vidi. vici: assi fabo affecta fugandos asianos dicit Theodosius et alij, gni ferae in Scythia militarunt, patria sep, mum, immobiles hostium copias detinuerunt, atq; apes Thracas tulisse prodat nunc nunc Sed arbitrand fortasse, melliores hodie Thraces esse vnde Brecas, gni alius fuerit, at gnales sint pugna Thra, cum ensis ostendit, cum adhuc tuo gesta Taurino vocamus presti, dpidum, ad constructos Danub et Danubiũ simus, hoc ego nos alij, albam alij Belgradum vocant, prae stud, no magni momenti Castellum, Do cunct viribus suis expugnare Thraci dixi sit, pugna est nubium nostri, gz stimul, et tenues Graeci expedii milites, gni expidium trahunt, penes cunct signuti, no Nobiles aut diuites, no bellis astricti, aut armis tecti, sed inopes et inermi agrestes, et hij ad Thracas vocã, no tum ferro gni fidem hostibus opponentes Ab hijs timidus ille Thracas impater, ipsis abeis autem redits Et hoc genus appellat, in acie victis, ab obsidione decretis, Castis quid, turpe arripe fugid comperisse est, Quid Iohannes Hunnad victoriae referam, Quid Georgij albani triumpho adnumerem, Quid asperum, multis ferre Thracas acies patiam potui, Vnus nobis exemplo sit est Iohannes Vintimilius, gni cum quadruplo in litibus, in Epiro profecto, suppetias nepoti ferre, supra dee mille hostium fudit straui et delenit, hij sui homines ni, o expidii, Cum hijs vobis hominibus pugnandi est, gni nasq; ferre nasq; ferri, nisi in tergo nouerit Turcum et si fortissimi assint, et bellacissimi hostes in de aut spectus erit, gni ortus sui ingenium dicitur, An non scriptu est, in deo spes nra Vtile, et ips ad nichilu reducet inimicos Drubat asiaticos in nocte et ipse vincebat in acie, Sol retinuit sua cursum, ne Victor Iosue retinet, expadiemitas plenissima et

et nuncietissima castra cui tricentis viris dissipauit Bedam adnotatus mostr.
exercitum, cui pauci militibus superauit Ioptr superbissimus philistheus solus Iudiat
Dampsan nec ei manus semel tum deus voluit pretoria dissip potentes ei ar
mis themarch extinxit Debbora desarum nutrivit Iahel et sisaram obtru
cauit Iudith ayoda sub Hamychmech ex veteri lege nec nova mansuet cured
exemplis Constantinus magnus primum timenti, sigmud Trucis in celo non
stratu est et vox diuinitus audita, qui dicit, in hoc Constantino vince, de
Theodosio pissimo Imperatore, illi sub versus, O nimium dilecte deo, cui militat
etherr. Et gimrati veniunt ad classica venti In Britannia que nunc Anglia
nuncupat, vt auctor est beda, barbarum nugetes agens, pauci ad modi xpiani
dim, quibus absque ciuguid est moribus misericordia sua Vt petrus ait, sed pacis
bilis est deus deus ni et in nobis, ad ipius studi redeatis ad eum, et ipe ad nos
redibit, facile per obedien, placabimus, qui per edomandi imputamina
in nos ecclesiam vertet in hostes, et victoria nobis mittet, Hanc deum
vetus esse putamus, quod sapit mittit, illam ad tempus Regi deorum
obtemperaturum ad obtinendum quod insidit, et in ecclesia parte consistit hoc
vanum est sicut augustus ait Non de celo ioue, quod dest Regem, sed sua opinio
fixerunt, sed de celo vnus Rex scilicet, qui mittat ne victoria, que multa
est sibi sis angelis suis, et statuet vincere quod velint, sic in Castris
assiriorum accidit Ezechiam Regem obsidentibus in quibus anglis dam deus
et octingenta milia homines vna interfecit, hoc victoria, hoc anglis celo
Ioudubus de celo mittet, qui pausa dei Rectores et magnus amen pugnat
Veterum, quia cum eo nobis hostis pugnandum est, qui deo nos proxis
adiuuat, libet hoc loco pauca de Saxonum lege referre, quod Tuscis
scriptum, vt eo confidentius pugnandi incitet, quos sedentes hostes ac magno
impios cognouit Sceleratissima est machumetica lex, que nos salutis
xpi diuitate repulit et in mundi alias sectas errorib, Nauis vt
ptolemeus delicuncta et neptunus illas quibus anglos corporeos de stirpe
salmanasar tradit et celum & suum sum et lunam ab unico ap splendunt
ei sole, se veritatem angelus Babricius alia tertium fulgere deum,
sisse et quid illud tollatur quoat, ip rudis cum de nostris scriptis, fortu
casu ip submittit, et diuaz prudenda aspexit, quod ip sacra sanctu
repsit trinitate, et nupsit ait deus ego filius, Et quomodo xpus ex virgi
nali consentit, ipse homines et sanctu, qui cunctas condidit creatu
deus, deum tamen esse cum arrio negat, nec pro nobis obisse constat
Iudeos cui aliud sibi similem suscitandisse, atq; natiuitate deitatis
sancti spus dignitati, qui ip asserit, quo creatura esse, ei nestorio
mendacium ip, metit, et cui fidei meretur anglos, in sua quam
secta, salmanasar homines ydolatrie aliqui vel undecim, nisi a sua lege
abiit et quia in constat me se mendacio, alio loco nemini salua
assit, extra legem a se traditum, in qua Ro paulo, contradictus
crudelissimis seruum, perpet et vinculis suffocandum, Ihesus cetera
voluptatis ridiculose stupra et adulteria, cui cupidinis et cupidis

205.

nm hereby admittit vxores plumas et cum hijs diuersa passim gradi
nec grubas natue adustis unguibus fodere, postremo cur nudus homo et destitutus
future vite beatitudinem sibi curis voluptate metitur. Et sapientem
qui se dei ppetuo audeat uocare, temerator autumat legis, corruptor noue
prophetie arguat. Deus pontifex erit et primus sacrilegus, cum
auditores, cum auditores, ministerii municipia sint, gruibus ydiotas esse
nō dubitamus, adustis quos ac nimis grende sacrificuli sint, et acceptissimi
deo spectaculi. Et cum ps dicitur de xpo et dicimus, mysia sarracenorum
et ydumee secta, ps sus excludit. Non ab re sunt hoc loco manifestez
eius et gloriatio, ut medium asseruet, cum ps pulsam fide xpm quem
odium, et cum causa bellum sedendi uerum deum esse sibi ps tyrum debere
et dimidiū. Sanctorum ergo dies nunc hui⁹ nūc anteriorū, semper cum canendo
est, ut utrasq; manus ac manib⁹ elusas. Ydem dum pugnet minerua
non nisi pectore, quos uix illuminatissime pnt intelligi mentes
ut quisq; cum primis suis, cum vicinis suis loquit⁹, tract nos hodie
nobiscum loquendū. Lupinus cū ceteris a prestatoribus intelligi, qui fidem
a prestatoribus uerā primū. Ita p̄mus autem illud assimilis, ps omnes
scimus deum unum esse a quo condita et gubernatur uniuersa, docet
cum viris sapientes nihil machinid et tantum uerū ordine, quid in
modo dicitur, stare nō posse nisi et unus esset uter, omnibus impares.
Ruspinus igitur confessa maiora, qui indulgus machine uetuste
et quibus unus esse fulcitur, cum ps deus uerus, quo nichil maius
nichil melius, aut uisibilis aut excogitari queat, hinc nos xpm
esse luce clarius ostendimus, ad quod intuissimi et aptissime uia
et miracula cum apibus patet. Nemo ergo quod a Iudeis an
xpm esset, tacuit uobis magnit et nō audito opere qui ego sum
in nomine patris mei, ipsa testimonia perhibent de me, fidestimi ut
dijudicetis scrutamini, et oratores inductos ipsa vobis xpi opa, xpi di
uinitatem ostendat, reluperet ps nec fidem obtinet, sancta nō sua, panē
ut ante octab nec multo plenius, qui vocauit ad unitatem agnum
in uinū duitur, quoniam ut finiat apostolus solus uo. Sanitati restituat
mutato lingua, in aliqd stulti, blande pretendi sacrificiū credat
esse humē, sudo audito plenū, penalitudo membra absoluit, re
sparsas ecclesie macie. Repurget, ac nō solum uiuis nebulonibus
adiuuat, sed ipse quoq; mortuos, et in sepulcris quadriduanos tumulos
sanguine solutos. Ad uitā reuocet, secreta et cogitationes cordis intelli
gat, futura predicat, de numero dicit, suis agnis sicut pedibus ambu
let, bonis nupsit atq; mali, postremo uolens, mixta seminum sint
pius habitum atq; a Iudeis crucifigat, mitissimus, sepelit⁹ et tertia
die resurgens, tractandum predicendum corpus sui discipulis offerat
edat et bibat cum eis, et tridens post quid ragnita diebus quibusdam
ostendat in celum. Quid hic post tot signa dicendum, an in
mirabilibus ipse a discipulis Iohannis tuis qui uenturus es, an aliud
expectamus, surdis auribus ipse, ad miracla remisit. Certissima quippe
diuinitatis argumenta est, mortuos obscuro ps si nonnulli pgere
uitā optimi deum esse putauerit, cur nō magis deus ille credendus est,

q̃ nĩ natuꝛe ſe dinũtatem habuiſſe miꝛacl̃is pateſcꝫ Dicat ſeꝛtuſſe aliq̃s
aꝛcũſen Chriſtꝰ Chriſtianꝰ, qꝛtuꝫ ꝯꝓhetaꝫ, et ꝯꝑtꝰ ꝯꝑ diſcꝑlos, ſigna
et poꝛtenta feciſſe, ac nuꝯ aliquis ꝛetinuiſſe, nõ tamen ſimile deꝰ dand
eſt idq̃ nid ſed nazaꝛenũ deꝰ eſſe dicꝫ, Acentes eũ et miꝛabilia fuꝯ
ſupꝛ nũꝫ, q̃ne Xpũs ſeꝛat, nulli eſt dubiũ, ſed apud Talmudicos teſtatuꝫ
ceꝛtũ, a damno libeꝛali Chriſti nequeꝫ, q̃nã ꝓtoꝛes deꝰ ne audiꝛ Et
Nicodemꝰ Rabi ſcimꝰ q̃nã a deo veniſti, Nemo poteſt hec ſigna facꝛe
q̃ne tu facis, niſi fuꝛit cum eo deus At hec q̃ne ꝛetulimꝰ, et alia q̃plũa
de Xpo miꝛaꝯa, ſacꝛoſcꝫ quatuoꝛ Euangelia tradut, quatuoꝛ vbiq̃
nũ teſtes aſſumat, accedat epla Dactꝛi gentiũ pauli, et acta apl̃oꝝ, et
quibꝰ pꝛobatũ ſit, ea ſigna Xpm feciſſe, pꝛe q̃ne nuꝯ deꝰ oſtendꝫ
fuiſſe ꝛectꝫ cum eo deus, et ipſe Veꝛax, nazaꝛenus eꝰ deus mendacibꝰ q̃ueꝛi
Si veꝛax Xpũs ꝛectꝫ et deus, q̃ui de ſcꝑtis dicit nõ ewã, ego ſũ via
veꝛitas et vita Et q̃ui videt me videt et patꝛem Et rurſus ego et pꝛ
apud te, pꝛeſcꝫ nullus fuit, quibꝰ verbis ſe deum eſſe manifeſtaſſe
teſtatꝰ eſt, ꝯꝛa ſequẽs Ewã nõ credat, nõ videnti, aut miꝛet credat
et alios autoꝛes loqꝫ ſcꝑturis Tredut Varꝛo Hecdato Tuodidi Poli
bio Xenofonti Diodoꝛo, credut Pompeũ Liuio Saluſtio Tacꝛo
Cornelio Suetonio, Tredut et alij ſunt Hiſtoꝛici, Tum nec nõ
etem nullig auctoꝛitꝫ ꝛapti ſunt Scꝛiptoꝛes Euangelij, nulla patꝛum
ordiia pꝛeuꝰ apꝑuꝛuꝛunt, q̃ꝫ legendi Ecclie tradut Ad eum
ꝛobuꝛ eoꝝ mꝛes accedut, q̃ꝫ pꝛo teſtamẽto domꝰ ſue ꝛeꝑa
uit Dgmtes, magnum miꝛaculũ, nõ exiguũ ſuꝑbiã accedunt
et ſanctiſſimi doctoꝛes, q̃ꝫ ord eſſet Pꝛeſcꝛiptiſſimi, naſcẽs
ordinꝰ cadiſſet Grant apud gꝛecos Dionyſius, Ano pugna Cathe
naginis Gꝛegoꝛius Nazanzenus Turiby athanaſius
Doꝛes fama ſeculoꝝ Bꝛegoꝛius Ambꝛoſius Hieꝛonimꝰ Auguſtꝫ
et vltra illos Cypꝛianꝰ Tertullianꝰ, Iſidoꝛus Iſcnſis Hilaꝛius Pict
auiꝰ maꝛtin Gꝛeg et alij pene innũꝛabiles, q̃ꝫ ex xpiãa diuinitate, nõ
nõe pheꝛe, q̃ꝫ ſibiꝑ aduſaꝛ, ſed eoꝝ vnũ ac Locutꝰ, vt ſine
auctoꝛitate, q̃ꝫ ord eſſent ſapientiſſimi ac pꝛudentiſſimi et oꝛtũ
clis tuoꝝ Quos pꝛeſtat huius ſectes eoꝝdem pꝛudentes Chriſtianos
Pſeudos, ſine cuiꝰ lex gentiũ multũ eſſet, ꝛpudenꝫ duxiſſe, vide
ſeꝛe ſubiũ velinſſet, niſi auctoꝛ eius, cuiꝰ eſſe dixiſſet, Sed
illud animꝫ ambiguitate excludit animꝫ tentandi auctoꝛitꝫ, ꝛectꝫ
credendi mꝛem expellit, quod multis ſeculis pꝛeſcꝫ Xpm tenuit
nduit natiuitatẽ eius, et Vigine ſanctimoniã vite multoꝝ patꝛũ

predicand legē edicō trinitatis tonantes ꝑfidē cruciferū in celū ascensū et
reliqua, que de ipo legimus, que in ꝓphetis scripta reperiūt, sic postea ge
sta sūt, legite Isaiam, Jeremiā, Danielem, Ezechielem, Dauid, Salomonem,
et alios ꝓphetas, gemmis & xpo nunc stola gemmeata, Ezech. 16. eadem ꝓphe dicto
assūpti sed, futuri ꝑclarent, dud et honorē, in xpo nos gaudere. Nec subitum
& improuisum est auctori, quē longo tempore ante natiuitatē diuinum paternitatis
vt fuerunt et angeli annūtiat, ꝑclara & xpo debitate teneret, Hic & magnā
honestissimā legē cunctis, annūciat ꝑ te. Lenis ac modesta. Nam quicquid xpo
docet, quid celestem, aget mortalis, in terris natum, subest eis nos deū colere
festos dies sanctificare, primos gr̄a respuere diligere, pauperū miserēri, viduas
pupillos atq; alios imbecillos protegere, nos primos et in cruce thesaurū virtutū
mortuos spectare, tastimoniū in animis sed oculis esse, adulteria stupra
fornicationes, furta, falsa testimonia fugere, primos in cenis accubitus
et alios mēsē primas, alios blandicias denique, Regis ac parietes honestare
aggeribus et sacerdotibus obedire, postremo thesaurus verbi, ipsum gr̄a felicē
nō in tria sēcula, cū celo gaudere. Hec lex xpi est, hoc propter hoc testamentū
cui Adonijtes hec omnia sunt expers et legis nulli castissimi naturā
duxit, figuras et miracula sprēt, naturē nuparat, legem ꝑfectissimi
edidit, que arbitrio cōsensu recepit, deum se dicit et hominē xpm ac mi
nistros ac doctores sibi assumptū atur, quid hec nisi nouā sunt mutare
nisi deū esse testatum xpi de corpo et ipsum deū atq; indubitatum esse de
agathumate vel arabate sum, mendacem ꝑditū et omne respuendum
qui hec negat, Verum ipsū xpm deum verū verum deū et hominē xpm
christum cum ꝑre et spu sancto, in ꝑsonarū trinitate colendum asserit
hominem fuisse, ꝑmi parentis, culpa rum prudens dimittat, vt nos
redimat, et ave celsi, et altissimi de throno, splendor patrie ge
nitus sed de, mediator, arbiter, iudex futurus sted, ad nos descendit
virtus nō impiā arbitrat est, se esse cognitum de, sed formā serui
accepisse, exinaniisse semetipm, factus obediens vsq; ad mortē, mortē
aut crucis, nay ista sine supplicijs atq; tormentis, sed dextra sua
vt magnū ssimus, posuit ad sinistra, nullus sunt ad plenum
genus suum nō cultus a sedente sputus, Species sua forma pre filijs
hoim, speciosus atq; decore diuisit, dictus est tanquā ante ad victimā
et nō latro nos deputat est Diuiserunt sibi vestimenta sua et sup
vestē sua miserūt sortem, in sitis sua potatus est aceto, et spinea
corona posuerūt sup caput eius, Non fuit dolor sic dolor eius sunt
a plantis ꝑdis vsq; ad verticem, nō est in eo sanitas, nec tegumentū
cuiusq; tactum tendentes silent, o homo o xpiane o ꝓfidelis vide,
vide, et cur ista tulisse xpm existimas, Justus aūt et doctus hō est
mortis, in cuius cubo tur tot supplicijs subiacet, immoob pro te dolent
homo ꝓtd tua ipd pertinuit homo et tu sic tuos timere scimus & hd
Dauid pastor animam suā posuit pro suis ouibus, et morte sua
mortē redemit Et quis tu ille, qui pro tot tot flagitijs reddi quid
sis & sis quid agitas vt ibis nusquam Turci nomen sunt blasphe
mat, altaria sua diruunt legem suam tradituram suam

Pare comun[2] et tu dann̄ race in eis O Reges o duces o vir̄ potentes surgite
iam tandem et xpo dī nr̄o religiosi arte Hanuel desudite, qd nec vires nec
opes nobis, spes Turce minores sit, et christiani ost pugnatur vobis pro testa
mento dann̄, diuinū auxiliū minime defuturū. Nec pluua de sedo et pmach
membro Turcarū et vltimi, nisi sī placet, qd breuissime absoluam. Hoc
est qm̄ pmū constantinop̄ sit, adiuue hostes fidei pugnatur, studite ad
hibere animos fortissimi mentes, magnū sit et mēmorabile bonū, qm̄
qd honestissimū bellū, virtutes adipiscendi, si plures ex gr̄cis
gr̄cius in hoc bello acquirere, minus ignis vestes, expectum animus
ose mus stemus auxilius agnis verbis p̄mittas, Regnū iuste et hoīe
pie mō desiderauit, possidebit, et vltra hoc clarissimū nom et sumam
celsitudinē omnis vir̄ scripturis petenda, nec maiora qui sunt Romanis
greci Barbari Belliḡantes sit nobis, O xpi, fidē longe minime
punitur, Nam Regni celestis possessio et xpi coheditas nob offertur
Et hoc gs, nō solum verbis, verū etiā fortit̄ certantibus, Nam qui
p̄decessores nros vrbanos Eugenios Innocentios Alexandros, magis alios
pressit destruit, xpiani nos ann̄ Turce signabimus, ni hac xpiadum rabies
et pugnatores, pro lege dei, pie inissimū enim petrū sancte vendi
catorē, et apostolos clauigeros pauidi portus appetiendi, animis mgnis
offinitū bonū hi qui bū eis tempestiue fundatū, certum est esse in celo
vitis p̄mittat, qui religiosi xpiani et orthodoxam fidem, nec sunt[2]
adipisci mpiorū Thurcos, innitis animis bellum gerit, festinemus
ire[2] ad hoc bellum, ni qui mortales, veram nouerūt vitam. Nam
hec qui nō viuimus vita, necessitū vitia est, sed potius mors
qui fragilis velut umbra, et nūqm̄ in eodem statu permanet sic
labia et sic stabit, etio defuncti beatissima vis est, qui homines ex
tempore, bestiole nimis nobis insidiant[2] et pruinis sic pene morsu
et fulmine semotos in hostis lucis, vno pene strangulat est Nostri
qui egressus sit, teste damasco in vita beatissimi xxti xxtis sinitur annis
qui nupsit est labor et dolor est, at isto restoreo viuis annos
et methusalē nupsit etate, Sed tibi pestis cursus facies est
breue est, quoq; fuit, et sulcare est, vt christi spem pone qui
sit in tibi eternum, Nemo mihi ad mentē, a morte mortalis
appellam[2] Nemo vita nouit, iam horam victurus sit, et tu Diem di
gnus, qui nox velictus simul, qui pedes transitoria pro
mmortalis fieri, et ad vltimū adest Tunc solum premia
qui sibi reddit, deposita nuda, pulcritudo, et artifex manus
Cautus fronam, in qua sanctos intuebim[2] angelos et cum eis

spiritus ordines, quos ordines quos tabernacula habebant in qua nocte
sub latebat, que vbique sunt, labores cum hac tremi campagi cum cunq;
rep. stans, nō vt stultit plato vrupabit, sed vt arbres et nus peccat dicto
vicy assignet, ille nocte timebūt, nec plenete nocte cameta, nobis sic,
mirabiles erunt, quos phorrescet Regis, stabig vt apl̄s testat, in pulcrū ne
pace, in tabernaculis fiducie, in regno opulcto, mane sabbatū sine
vesper, i regno sine fine, re nonnulli vt aqule mictig mod, que nulla
seno, nulla tempas longitu carnuet, strabim aparete, sed stantes
nes, qui sine fine videbūt sine fine inimicabus sine sanguinolenta an
culabunt, Dignit nobis celum, d felix fuit d expectabilis pa
gna, et gna sine victig sine victoria Regis cruditus et ad dei nos
tum pertinentes, lucidas paradisi sedes q nerius, pro quibus assignat
Stephanus pthomir, lapidibus cesus est petrus et andreas in turre sis
perusus, paulus scenis pressus, Barthalomeus vinct cute mudat, dak
stund sagittis confossus, Laurentius flammis exust, Sed nō hec et nobis
vicy pietas supplicia requirunt, nisi pius celi permittit, pugnate tu
fortiby animis, pro lege deum, et annū assignemus, & quibus scribit
paulus, que nec oculus vidit nec auris audivit, nec in cor hominis ascd
que preparavit deus diligentibus se, O stulti et tardi ad credendum, in hijs
que stat promittit littē, dignos dñi venerator atq; scripte O si adesset
nus Bodefredus Baldemund Eustachius Hugo magnd Bohemundus
Thancredus et alij viri fortes, qui credunt scriptis, per medium Turcop
acies penetrabit ut nec pauet, nec timuerit, postea tot nos verba
fuit, sed assurgens vt alius ebd verbum sedo p̄decessor meo, deus vult
deus vult alius, et alius voce clamabit, vos tenti sunem celestis
expectatis, nec armabit nos, nemo videbit, et fortasse sub nr nos
pes caput, nihil hic pontifex cognit, vt nos mittat in aciem, et ar
pam nrā hostibus obiciat gladijs Sacerdotū hic nos est allegant
alijs anan gravissima, que ipd dignitas nolit attingere, nolite ipa
patres filij, nemo patrē vestrū memoria, ut hac de re dicit, qui
p fide ipd mariam fecit, quā nos imundus vobis, et sancte dei
spiritus simul, Venient qui vt videtis nec pecud stabulis, nec sue
p celo nec arbor, nostre dampno Treuer celeb plurib defensor
sibi, quid patrimonia ecclesie pecus, quid valitudinem aut quicq
nrum accrescat expense, nisi in modū, reddit, nec apprime diuinitus
sue, nostre vite gladiandi reseruit, tedet pudet q nos, plus fuit
nō potuisse, O si, que fuerit inimici in arce, hec nec adesset
nō sine nobis ad celum, nostre prelia sine nobis subiecta, ipd
Treuer dann portarent, ipd vexillum ipd, postea hostibus, quibus
data esset, p ipd nrā, et nec si cessent, nō resistamus Egyptum
corpus sessum p annū, in hanc felicem expedit, ipd denuo, p
castra par nob, par modus hostes, si sunder locum vbi gladium
ponamus, nec augustam vt ignavo essentiā nisi, Laudate

Jnd nunq̃ xpadue xpedire vel conducat / nichil adūsabmūd & corpore nro
& ꝑsona et & pecunia nra / vnq̃ Judicio ampl̃ectent̃ / nctinus vlcō aplicat
ostinate qnd ꝓpria qnd spualia sunt confrat̃ / et qnd nobis indebit̃
uerē, Humanā anus imponit / nichil recusabimus / duos hō Eccliē thezaur̃
spualem aliqñ nathanael / aliqñ vtinq̃ liberalit acquisiuim / et illum q̃
nusq̃ xpianis / et hic ymo nusq̃ impiis / pō / ni pncipio timet / nil
aliud et nobis petim / nisi vt dñs ihūs cū suis ꝓficiscat̃ dignet̃ &
pecuniis adquirendā / & duobus clipeis / & clusis nostris / & sāc dñi
& ipe expediendū / postea dissaeni / nāq̃ difficilē consultū ēt / qndo
nec arma / nec aqui / nec nunc nec pcessi / nec pterissimi nichil / nec
pterissimi duces expedire desunt / assit tñ omnib̃ voluntas qnd honestissi
ecclie qndi / qnd vt nichil nris nostris / illi vigeant / qui cum patre
et filio sancto sine fine regnant cui xpianꝰ nunq̃

211.

Conscio pedité.

Item Sexissima domina Regina de Sandecz Bijecz Castrie Cinitatibus et Opidis ad eam spectantibus, quorum St. Seraphinta septem peditez et sex cruc duodecim Bombardas alé peschehe cum pulueribus ad id necessarijs

Sandecz
Bijecz
Crasznenko
Altal Sandecz
Czeschkamiee
pyrwnijznaschnija
Brebow
Jasek

Seraphinta pedites sex cum duodecim pixidis alé peschehe cum pulueribus ad id necessarijs

Duć Rex

Item Capud Cracowiey Centum equites Centum pedites
decem cruces viginti pixides et plures necessarie

Lippowiecz — Hastam cum ferro equité xij pedites unus cruc ij fistulas
Slawkow — Hastid cu iiij equis xij pedites j cruc ij pixides
Sijewer — Hastam cum ferro equis xij pedites j cruc ij pixides
Chijnijecz — Hastam cu iiij equis xij pedites j cruc ij pixides
Chanzijn — Hastam cu iiij equis xij pedites j cruc ij pixides
Rabstein — Cum ferro pedites Bombardam cu tamburda pulueribus et unus sagittarius

Pizlicza — Hastam cu iiij equis x pedibus cum j pixide ij
cu opida

ay waw iij pedes
Ogrodzenijecz iiij pedes
Bobolicze ij pedes
Wnuchowijecz j pedes

Isti conducebant sine unus cruc et ij pixides

Lubew cum — decem pedites Hastarius cu ferro equis j cruc cum
Cinitate et Castro — ij pixidibus qui in subsidium de Cinitate vi pedites capte

Olstein de Castro j Hastarius cum iiij equis et viij pedites

Czastochow — sex pedites j cruc ij pixide simul cum Capud
Ayston — in Olstein adiuget

Czenstochowe de Castro — unus Hastarius viij pedites

Dlo knaska et Arzapicz — xij pedites, j cruus et ij pixides

Bandzins Cruitas cruus iiij pedites, ij pixides

Bandzin Caſtrum — ij ſagittarij ij pedites

Dſwanzins Caſtrum cum Cruite et Dpido — x pedites, j Haſtar, j cruus, ij pixides Cantzin

Plbone m agurzyla, vnj pedites j cruus, ij pixides, ij cyſti ſagittarij

Mzechanicz ppſby, j Haſtarius cum viij equis, xij pedites, j cruus ij pixides

Prepoſitus m andrzeiow, viij pedites j cruus ij pixides, ij cyſtes ſagittarij

Ppbus de Zwzyczinez, viij pedites j cruus ij pixides

Dczjcz — ij pedites

Pzyſtchowaſtula — ij pedites

Dabſtchicze Caſtrum

Cumbarona Caſtro, Haſtarius cum iiij equis, xij pedites, j cruus, ij pixides

Zarzer cum Zrzyczis Cruitatibus, ij equites, xij pedites, j cruus et ij pixides

Sbigniuſky

Pwſtkowicze — vij pedites, j cruus ij pixides

Lachicze cruus v pedites ij pixides

Voſchicze

Bachnicze cruus ij pedites et ij pixides

Vojnicz — iiij pedites

Lzthow — ij pedites — Iſti omnes abſunt ſunt hoc cruus Bachnicz

Kzpanicza — ij pedites

Vjelkiczka — cruus iiij pedites ij pixides

Skarbimir — ij pedites & Dpido et vnus ſagittarius & Caſtro xpiny

Zimbarz, j pedites — iſti cruus cum Vjelkiczicz

Mijechow dpds iiij pedites

Skarbimirz — iiij pedites — ambo vnus cruus ij pixides

213

Zarnowitz — iij pedites
Skala — iij pedites — und item vj pixides habebit
Valkenus — iij pedites

Klucsky Opidum — iiij pedites / qui adiungit Tamtard in Kalstey cast'

Item aus et singuli pedites habebunt Galeatas

Item si stipendiati aliquis mutatus Hostiliter in Regnu. extra
aus Bystritium infrascripti Incedet cum toto destrictibus

Dus Castellanus Cracc' cu' destrictu Cracouien
dus palatin Cracc' cu' destrictibus Lelouien Sandomir'
Castellanus Zarnstien cu' destrictu Prasthanien
Castell Wisnitzen cu' destrictu Wisnitzen
Castellanus Sandecz cu' destrictu Sandecz
Castell Bisnicz cu' destrictu Bisnicz

cum pastratis Incedent

100 fl.

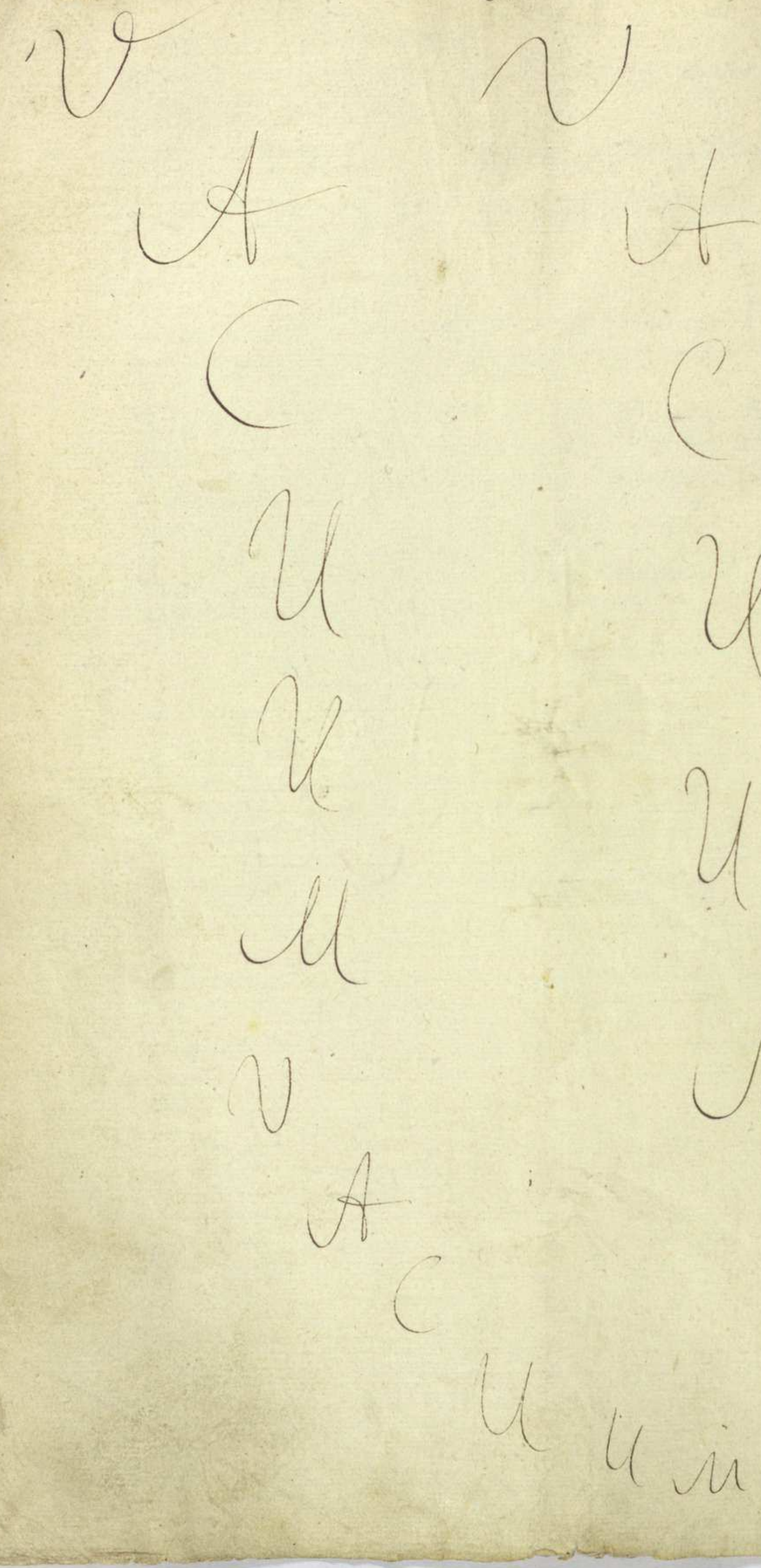

216. 216

Littera qua dominus rex obligat cū fideiussoribus
infrascriptis Argentum Clenodia gemasq ab
Eccl'is per eum receptis vtcūsa restituere sub
Censuris Eccliasticis

Nos Nos dei gra Rex polonie Magnus dux lythuanie Russie Prussieq
Dominus, et heres &c, Nos Burggrauius Debitor Burggrauie Johannes de Lyssow
Castellanus et Capitaneus Johannes de Tarnow Tarnowien Stanislaus de
Ostrorog Kaliszien, Derslaus de Rythwan Gnesnen Petrus de Oppo
rowo Cancellarius Nicolaus de Koszyczek Premislaviensis, palatinus Petrus
de Orchamowski Poznanien Petrus Skora de Brzesc Kuyauien et Capitaneus
Mazouie generalis, Hinczka de Rogowo Gnesnen et Regni polonie
Vicethesaurarius, Johannes de Lyszkowo Brzesc Kuyauien Krzesław de Lyszkowo
Ostrorog Cancellarius Gnesnen castellanus, Nicolaus Andreas de Kurozwanky Brzesc Kuyauien Dobrogostus de
Nicolaus Nowodworski de Strzelno Capitaneus Brzesc Kuyauien Stanislaus Oleśnicki Dapifer Poznanien
Nicolaus Waranda de Strzelno Capitaneus Brzesc Kuyauien Stanislaus Oleśnicki fidem
missores, Significamus tenore p̄sentium quibus expedit vniuersis hoc
visuris audituris ue, quod cum Regni ac Polonie Terrarum
Russie prussie, et aliarum nostrarum dominorum, nobis exalto consilio
gratissimum et gloriosum fuerit, hostiumq nedum expugnatorum
esse Fines et terras coniungere, sed et Barbarorum Theutonicorum,
aliarumq Barbarum nobis, grassatores et depredatores de presentiarum
desolatos, Regni nri et Ciuitatis adiacentium ab incursibus et
vastis Regnum ac Terras et dominia nra, in vtilitatibus publicis Dampna
et Cathenas, Protunc hinc inde mercenarios, militiones, vastatores et
predas summouere Regnumq Terras et dominia ipsa, ab eorundem nos
tris et vastatoris ac quatibz turbatoris, no solum tenere, sed saluare,
Ymmo et detentos a Captiuitate relaxare, et ad solitam libertatem reduc
desideriose cupiens Cum facultates exhauste nre, ad plenum tunc quod nonnullis
grauissimis indue presidium, ferre possint, quibus Regnum Terras et
dominia nra, protegi defensari et tueri ac hostium grassatorum nullo
repremi et raptimos liberare valeamus De Consilio Prelatorum et Ba
ronum nrorum fideles aggredi edes, et De eis in hac nra, Reipublice
ferme potrarum vtilitate, in auro argento et gemis opportune habe
re subsidium, impetimus, no eo animo et ea alienemur, ab ipsis fidelibus, quod more progenitorum nrorum, et aliorum Regum polonie, p
detrimentorum nrorum, potius dotare et diuersis Clenodijs habundan
tissime ornare et decorare, cupiamus, Sed vt ipsius hostium re
primamus, necnon tali ingenti timore, cui Iura et leges nulto
tenuit, et a multis retrita coniurant, Et qua in pericarum in
minor opem, opem feramus fructuosa, Peregrinosq igitur et
et tenore p̄sentium recipiemus, Quod a Deo in cuius pre dno

219.

Dominꝰ Johannes dei gra sancte Gneznen Eccle archiepc et primas
mꝰ nobis dilectꝰ, et ipius venerabile Capitulum Eccleꝫ Gnezn
predicte in anno gemmeo sacris vasis et aliis Elenodijs et in re
gistris rotinetur boni et usti ponderis Ethormen in toto ma.
nualis et realiter cum effectu tenasse, ac pro Regni et domoꝝ
predictorum defensionem, Captiuitatisq liberacionem recepisse et in certis
summis pecuniarijs obligasse, et impignorasse Vtrumq; quidem
laurid argenteum gemmeum et Elenodia ac vasa quemmꝫ taliter
p nos a dicta Eccla Gneznen, necnon monasterijs Conuentibus
Collegijs prothorialibusq; Eccliis et Religiosis Domibus receptam et
recepta Illos Kazimirius Rex tanquam principalis debitor in mo.
nexo Regio Et nos supradicti tanquam fidemissores pro ipoq; dño
Rege, nos debitores principales ponentes, omnes et quilibet in
solidum, et manu cohorta promittimus et obligamus. ipsam summam
auri et argenti gemmei lapidi Elenodiorum vasorum siue pecunie
a festo sancti Bartholomei proxime preteriti ad quatuor Annos proxi
venturos se totum et immediate sequen ipsam dominꝰ Archiepc
Archo Capitlo Eccle Gneznen ac Abbatibus ipius monasterijs Colle
giis Conuentibus Religiosis Domibus et prothorialibus Ecclesijs
Ciuitati et dioc Gneznen in eisdem ponde et valore siue aliqua
quantitate restitui Et si qua Elenodia aut vasa argentea
et inaurata vel in lapidibus collata confracta vel quouis alienata
siue distracta fuerint dictorum vasorum et Elenodiorum verum
valorem et laborem eorundem, sub integritate et valore dicti auri
argenti et gemmei Elenodiorum ac sacrorum vasorum solui integra
liter et exacto Et si quod absit in ipsius termino, ipsa summa auri
argenti vasorum gemmei et Elenodiorum aut eorum verum va
lorem et laborem p nos Kazimirium Regem et nos exactores re
ceptas et receptorias hic nominatos aut no solutum, Exactor liceat
et licebit elapso ipsius termino memorato Romano pri dominꝰ Sagnꝰ
archo aut suo successori nomine Romane et Rodie proxime dicte Ec
clesie archiepcali exacta diligentia solidissimam poznaniensem veratissimam,
Inowrazlaw Plocensem Pomeranie Chelmen et Camyenecen Eccle
Cracouien Sandomir Lancicien Wladislauien poznanien

submittimus ymtes Rendram ex premissis omnibz appellationibz tumultuz pregra
tionibz deffectionibz tam Surrationis ipius et similiz Quozz a diuis ipius
ad sedem apliam vel cautelam no appellabimus Nec absolutionis remedio
implorabimus vel ad cautelam ab ipa sede apta vel vndecumqz petemus aut
impetrabimus Promittimus insup et contra statuta Ducis Cracouien Capitlo
ysonat et supradictis pro hmodi Exemptionis et Libertatum ex nob et nram
quemlibz Colonisis subditis nram no gerem Nec contra ysonat a
bona eorum ob hanc causam machinabim in malum nec ipis et cuilt
eorum in bonis iporum aliqua dampna inferemus aut inferre procurabimus
ysi vel p alium seu submissas ysonat sed pacifice et sine quocumqz aut
cuicumqz aliquali Dictat Clausulas instrumenti Volentes quod ipse
factum ymissorum sub pena periurij Voluntatis Insup Statuta
prima datus et subiunctio nra pmde ac p omnia valeant et si apud
acta ymo dm Crac aut sedem officialem p Notarium matriculatum
fuissent actitata et constipta In cuius rei testimoniu sigilla
nra pendentia sunt subappensa Dat in Civitate nra Thorunien de
Anno Incarnationis dominice Anno dm ayllmo cco lxxo primo
vbi magnifici et Venerabilis Nicolao de Brzeznie et p marschalco
Johanne Herede de pilica Nicolao de Zakrzewo Castellano volsteyn
Johannis de Brzekotzin Capitaneo Gedanen et Capitaneo Lublinen et
aliis quamplurib fidedignis testibus rogatis premissis

Vidi Stanislaus dei et Beatricis

Anno dm ayllmo cco lxxo primo Die xxiiii mensis Octobris pontificatus
sanctissimi in xpo patris et dni nri dni Sixti divina providencia pape quarti
anno eius quarto Ego Stanislaus de Brzezie Clericus Cracouien diocesis
publicus Imperiali et Apostolica auctoritatibz Notarius quia premissis
omnibz et singulis dum sic vt premittitur per dictum Reverendum
patrem dominum Nicolaum Episcopum Culmen et Pomezanien
ac Capitlum Culmen Ecclesie Cathedralis nomine et pro parte
dictorum Ducis Capitanei et Capitlum Gedanen ac Capitanei
et Capitlum Lublinen ac aliorum quorumcumqz Colonorum
subditorum et hominum dictorum Ducis Capitanei et Capitlum
Gedanen ac Capitanei et Capitlum Lublinen ac aliorum quorumcumqz

Murzynowo et Niemoiewo in terra Cuiauie et districtu Wladislauien'

Litterae missae a Rege Boheme ad Marchiom Brandeburgen' in fine belli Thorunensis

Handano suffragio / sancte ꝓ̃ ei que et p̃ debito fidei / et p̃ honore sedis
Romane / nr̃e premissa cum alijs pretactis fore debeatis non gabituri
paratos ad omne / quod nrm̃ partē necessaria videbuntur et opportuna Dat̃
Rome sedē apl̃ca anno Domini 55 Cypto

Dñ nūdat Dñi Regis N. Cruc
Cudz Gallici / Camerlandus /

Littera Cardinalis sancti Angeli missa ad Semissimum
Kazimirū Regem Polonie i fcto bellig magnū Thurcum

Serenissime Princeps et potentissime Rex / Post humilē recommendacionē salutē et ꝑpetuā
Cogniscendi nr̃e officij intuitū / ea que in ꝓpl̃i negocio agunt̃ noticiam
vre Regie mandare / et hoc regnicolis / vlla studeat fore / que vr̃is commodis
p dei gratiā et sue Celsitudinis debita / Cum de ea ea que apud Serenissimū dñm
Ladislaū Regē / Hungarie &c̃a acta sint &c̃ Regalem stēmā) pacem ad hoc Regnū
sibi venit accessus / plus tarandi quā Regni et negocij fidei p̃ea quā Cussi
sum / in deliberatione posito Consultum / venit Thurcus cū plano fidei gestu /
p̃pō vndecunq̃ remittit Et vt apparet meritis et Imprudentia suasorū /
Satisfiat / bellum optandum esse / Verum quia in Bellis et in responsis
Thurcarum / in pugnando nō parum est / Bravi et ordei / ac aliarum
rerum debendi defectus / per quā fidei fortitudinem / et Nobis quam pluribus
locis fructibus / erat habundancia / videbatur nō regi Scotie Hungarorum /
nec Bone / Cetera vsq̃ ad Et augusti hoc responsum Rex alto animo /
et fervidi fidei zelo amplexans hec scripta ꝓpria publice nos respondit /
in pectore sua astutia plura principes tarandi nobilitas Regni quod
Cohortem et Cussi p Ruthenos preces dum. Verum dubio autem? / Et
iij Et Augusti Responsum / Thurcarum regem pacem — an responsis regni
Cratum rectra Thurcum Habebit et rumabit / quod sic et aliorum qui amicitiam
atum sunt venerit. exercitibus vsq̃ nra habeant̃, Habundare / Post hec rector
facta est Regia maiestas Thurcum ad castra nonnisi paucos / Castrū Andovarū
Clausū strictis Regni occupare / Dambū transire / et in hoc urumpi Regnū /
Quod dimissus dominus Rex no Cpetatis Et mandant regi Secretum et
arcuere hostē venetū / multos castra tutari passus et vada Dambij Cum
vra maiestas Regia nouit commune periculum Erat quod nemoratū vid Remisse
Principi no solum sed hoc magno Regno questo est Sed de Europeis orbis et
Vydama Regionē / de Regia libertate et dominijs vrīs Et si hoc Regnū
ceciderit aut occupatū fuit / quod deus sua pietate auertat de Christiano orbis actū
est / Cum tū hostē est certum / Cum quo no esse pt aliqua pax reputet /
Cum fructus expedire sine ꝓpl̃i alienatione no queat Cum multis Ludis no
rudior Cus sanguinis Carissi expedire Cre ista appa est et nulli no
no tenuit / et alij alios Cpetant / arbitrium satisfactionis do Restituo ꝓ hoste
si respodet se facturos Certum alij potius parcit dignitatē ꝓ seruent Cum
pretio dicunt tū vespasie ovissum hostē no impedire Sudi ꝓperandi /
Quare oratio Datum Cetera do est satisfactum / qui secta petit no ob-

Littera missa ex parte Cardinalis S. Angeli ad Marchiones Brandeburgen. admonen. ipm. ut eu. S. Thurcam

Illustrissime princeps et magnifice domine. Salute et oblatione. Cognovimus nos offitio incumbere, de quo nos negotio apud Magnitudinem vestram fuerit, vos certificare. Et quia cognovimus et vos studeat fuisse, quin vestra dominatio omnibus ad sacre custodie nobis et S. custodia requisitis, et in bello stare et gladio accingi, hostis ne terre admoneat. Idcirco Rex dum presens sit hostis quietus existeret. Quia S. D. Regis intelligetis hujus et vera tristitudo regia personale ministerium postulat, aut multat auxilia vestra maxime alias multabuntur et in multo ejus pauci regetur. Verum quia forsan ut quid fore intendat quod se disponat significetur per latores presentium vobis respondere ex regia quid de agendo dignetur. Ex Buda pridie Annunciate Marie.

Illustrissimus princeps et magnifice domine. Salute et oblatione. Cognovimus nos offitio incumbere, de quo nos negotio apud Magnitudinem vestram fuerit, vos certificare. Et quia cognovimus et vos studeat fuisse, quin vestra dominatio omnibus ad sacre custodie nobis et S. custodia requisitis, et in bello stare et gladio accingi, hostis ne terre admoneat. Idcirco Rex dum presens sit hostis quietus existeret. Quia S. D. Regis intelligetis hujus et vera tristitudo regia personale ministerium postulat, aut multat auxilia vestra maxime alias multabuntur et in multo ejus pauci regetur. Verum quia forsan ut quid fore intendat quod se disponat significetur per latores presentium vobis respondere ex regia quid de agendo dignetur. Ex Buda pridie Annunciate Marie.

Illustrissime d. Sigismunde. Postquam ad gloriam Regnum sibi venit quietum, et in prosperitate pacifico, Thurcum et S. Thurcas pene fidei hostes y opes undique ad internecionem et ut dicitur mente et impetu feroci satisfacerat. Bellum gerendum esse arbitrantes ex nostris et in Thurcarum in provinciam nos parimus est, gravi et ordei ac aliarum rerum Dilectus defectus. Ipse annus plus sterilitatem et morbi ante pestilentiam nostrum tibus est habundantia vindicative nos regi. Verum quia ex parte generat nisi ad Kalendas augusti hoc resultatum Rex alto animo et fervente fidei zelo amplexus Dei spiritu agitus proficere nos verebat, in primis astantibus Principibus Baronibus nostris Regni sui Magnatibus et hujusce y Reverendi primum Dum varadinum retinebit, ex iij et augusti decretum in nostris regressatum retia Thurcum habebat et invabat quod suo et aliorum qui auxiliatum venerunt detrebat necessaria usui habeantur, habundant, post hoc revocari facta est, Regalis maiestas Thurcum ram castra venisse. Verum castrum Sendrovarum Standistus Regni occupare Danubium transire, et in hoc urbem Regiam Quod scientes sibi Rex ne cepisset subditis mandant regi. Verum et alterum hoste venisse, nimis rastra tutari passus, et vada danubii Jam vero Illustrissime d. regnorum rerum proles, Ut quid nominabat, Illustrissime principe non solum de hoc magno Regno preste est. Sed de nepte orbis et hyspania subregione, de nos tedens et dominus vero, Et si hoc Regnum tenent aut occupatum sunt, quod deus sua pyete amertat, de reliquis orbis actum est, Quod tibi hoste vicinus est tuus quo ne esse ex aliqua parte videor, qui servitute hyspanorum sive hyspanorum ne quid, Cui nullus unquam est nominor qui sanguinis Sparsus, hyspanorum Christi ista asseri est, et multa vana ne

tunct et alys alias rogatus arbitrantes satisfactum deo / restitutum q̄ gost si
respondent si fortunis / futurus alys potentie parcis dignitatis ferrent rem
putant debent ad respos ergo rem gost ne impedire / vnde ferendi mar
orasse datus nec deo est satisfactum / qui forta pter ad verba dicy in deo
qui ne magnis pcibus fidem reprimat et catholicam ppetuam ne esse nouā
humana putat impia / Tunc ad satisfac fermudam q̄ ad fiducia nascat
parcus qui plantet deus / qui quidem ne custodiat et custodit q̄ nunqz ad
sanctos custodiā nihil / et ne custodia vigilet et ne excelsus / et gladio lat
tungi / Gostenus / ne ferre admonet / Illustrissime princeps / quam primum
sit hostis futurus q̄ vrgeat ~~vastat~~ poterit / exercitum deus ad ferendi
gatis scripsi / et d ne Illustri venat ~~ad~~ pdecessi / Ecclesiam ~~ffrancie~~ pstare
deo dat mittat auxilia vos alys mutuabunt / et quamvis ne pcul
magnus rogetur fretus / non vagamus / et quid fas intendat quod ne
despandt dignet / Literas primo sub regno / ne Illustrissimi ducis
quod Ecclesiam dignetur / Ex Buda pridie Idus Aprilis Anno d̄ni

Recedit hodie Illustris comes dux Johannes Gubernator ad quod
castrum et passus ornyandi qui scrutiny sunt duo deputati ad hoc
et dixit mihi serenissimus dux vt q̄ ego videam sibi ymo vt ego
predixi promulgat ad omnes gostes et hortatus est me q̄ ego moneam duces
alios exercitus et sine mora impleantur quibus possibilibus modis vt
facilius gostes vincere retineant / Num ipse fermidat / et ego certus sum
q̄ potentia istius regni ne sufficiat potentatum thurcarum / vnde ego
denuncio Illustrissimus d ne vt ipse alios admoneat exhortet vt
sine mora id fiat / quod bene exercitus habet / Et quod q̄ istam nacem /
pollicitum tanto primo audens exercitus bene intromittat / quo fiducia
"mole" hoc vincendi tatarorum repressorum subito / et armatam validam para
ret / que minus valebit nisi pcerunt validus terrestris retinerat

q̄ Cardinalis
Apr̄s Se. legatt
S. Angeli

Lre de Imperat Roman: à Ladislao Rege Hung. &c. V.

Serenissimo Principi Friderico dei gra Romanorum Imperatori semp augusto ac
Christo ac Austrie duci / et suo carissimo Ladislaus eadem gra Rex Hungarie
Bohemie Dalmatie Croatie &c / amicie q̄ et Austrie Duo vero agnitionis incrementa
et salut et fratrie amore / Serenissime princeps et carissime / Postea quam / nota
fecimus prud v. S. que dei bellum contra Turcos gerendi apud eos retinendi
decreto et publico edicto ordinata sint / Illate / sut nob̄ lre Illustris prin
cipis Friderici / marchionis Brandeburgen / dam Romani Imperii electo
Consanguinei nri dilecti / cum copia quarumdam literarum Renen nri domini

225

225.

Magnitudini vre sublimitati duximus p̃ntib⁹ lit̃is nr̃is inclusa mandand
ea quibus quid lit̃is ꝛegate videbatur ipe dom⁹ ayathio suo et dominoꝝ principum
rolectorum / nuꝛo nolunt / vt nob pacis ut cauꝛ obuiaꝝ / que in ꝓtracta copia ꝛotmutuo
ꝛeꝛeuitate vel scribendi / Cum aut paulo supꝛaꝝ tẽpore / liras ꝛedemptis / tam ad de
ꝛentate / vram / quã ad ꝓbas ꝓnoies / Electoꝛes / y quas omnes alie dyffeꝛentie / de quib⁹
in lit̃is predictis / que ad partem / uraꝝ meno fit / ablate sũt / emendandaꝝ illis / Capitlis
que in dicta Nona Cuntate a nob⁹ ꝛequebantuꝛ / satisfecimus Salmꝛoductis in pacta
ꝛera / omnibus ad angaria ꝛeuenda Venturis / Cum sublacione seu sustẽtatione petroꝝ
seu quelaꝛum uraꝝ ꝛedditus / De mercato auꝛeꝝ et aꝛgenti Cambio / de victualib⁹
emendis et vendendis / nsta et equa promisiꝝ ꝛacionem / viam intrandi et ꝛedeundi
assignauimus / Exceptis vo nꝛe parte debitis / no solum in eo uno multo pro quo
ꝛequisiti sumus / sed quotcunq; potꝛia Regni nꝛi ad ꝛectos venietes hostes ꝛepeꝛiꝛe poꝛan
sumus / prout hec Latius ꝓlocutoꝛibus lit̃is nꝛis / Ad ꝛo et alios ꝓncipes / ꝓcipue ad Illustꝛem
Dominum nꝛm / Quod potuimus notificare curauimus / No igitur uidetur nobis superesse aliud
nisi vt vꝛa d. ꝓ suis lit̃is indicat / indicat / Treugas ꝓ totum Imperium / et eas obs
ꝛari mandet Nec simplices uidetur nob⁹ aliquos ꝛemanere / principum nꝛoꝝ / Cum id qd
in Ztubnis dicto Ratisbone Francfoꝛdie et in Nouea Cuntate / ꝛatificatum est / Non
ꝛequiꝛat iteꝛato in ꝛepetitionem ꝓmi / facto cum opus est / no tamen tibi / Cuiquam
alteꝝ illa Cautela ꝛemedio fuerit / tunc ꝛetinet tempus / quo vtile contra hostes bellandi est /
Cum nobis Hoꝛtamur / d. v. vt suspensis aliis tꝛactatib⁹ / conuertat se tota hostem si
dei ꝛuꝛat ꝓ ea / que multo alias et telegrone et ustꝛia ꝛepellatur uniuꝛsa / Nos /
hituri paratos / ad omnia que tunc ꝓ parte ꝛecta videbuntuꝛ et opꝓtuna / Dat
Budre Die secunda ꝓxima anni / Anno dni ejusdem / Regnoꝝ aut nꝛoꝝ
Anno Hungarie / Sexto Decimo / Bohemie vo Tꝛeuꝛo /

Petrus Plauskowicze Thurowicze

Dux Rex in Thorun etc. nra ꝛetro ord⁹ mortem ꝙ anno dni
M.CC.LXX. magnifico viro d. Eyssyngo marschalco curie sue ꝓ
vallis plauskowicz et Thurowicz cu tot oꝛdi ꝛecepto appertin ratos
et gratos ꝛid ꝛatificamus p̃sencium testimonio ꝛobꝛatum

Affigraticius sum⁹ sigilli nꝛi maiestatis ꝛobꝛatum ad p̃sencium ꝓtectionem

Actum Thorun anno dni M.CC.LXX. Nicolao ꝓmulgante de Bu
dzewo Capitaneo Vratislauiensi Dꝛogoslao Cracouiensi et Sandomiꝛiensi Castellanis
et nobilibus aliis multis

Nos Ottocarus dei gꝛacia Rex Bohemie et Dux Austꝛie / Stiꝛie / Carinthie / Carniole /
et Marchio Moꝛauie / Notum facimus tenoꝛe p̃sencium uniuꝛsis / quod cum nos
hactenus cum Illustꝛi Principe Rudolfo Romanoꝝ Rege illustꝛi / Duce Austꝛie / Stiꝛie /
Carinthie / et Carniole / Comite Habspurgensi / et Landgꝛauio Alsacie / ꝛatione
quoꝝdam bonoꝝ / que ad nos ꝛatione Ducatus Austꝛie / Stiꝛie / Carinthie / et Carniole /
et ꝛatione Marchie Moꝛauie / et ꝛatione Regni Bohemie / et ꝛatione quoꝝdam
aliꝝ bonoꝝ / que ꝛatione Regni Bohemie / et ꝛatione Ducatus Austꝛie / Stiꝛie /
Carinthie / et Carniole / et ꝛatione Marchie Moꝛauie / et ꝛatione quoꝝdam
aliꝝ bonoꝝ / que ꝛatione Regni Bohemie / et ꝛatione Ducatus Austꝛie / Stiꝛie /

Joseph Bobrownicki V. P. 226.

Nieschowa

Confes Iurium Regni

Littera Regis Hungarie Regi polonie missa &c

Ladislaus dei gra Hungarie Boheme Dalmacie Croacie &c Rex Austrie Dux Marchio &c Moravie &c Serenissimo principi Dno Kazimiro eadem gra Regi Polonie magno Duci Lithwanie Heredi &c Frater & affinis et filius carissimus Salutem et sincere dilectionis inde augmentum. Serenitatis vestre Literas vidimus veteres antecessorum nostrorum concessione et confirmatione in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptiste Nundinis annuis quibus Cracovie celebrantur. Quas quidem literas Serenitas vestra nuncupavit quemadmodum Civitas vestra Cracovie eisdem nundinis annuis ac mercatibus ibidem celebrandis et frequentandis ex quo veteres Civitates nundinarum et mercatorum frequentia ditantur. Ex quo nos quoque Civitatem nostram Posoniens

De Mazmi ponciam
Ex Urbe Romana

Reuerendi ac ptatissime pr, et domine, humilima premissa recommendatione. Induxi sepius vre reuerentie scripti p sua diligentia ne ptenuit obsequia nostra Quibus nunquid fit ab vestra mansuetudine repulsa aut aliter. Nec desinam sepius scribere quoadusq; responsum aliquod diffinitiuum deferatur. Et rediit tabellio ipse presentium deferens literas. Quibus lectis intellexi ex eis quod vestra dominatio nuper scripserat. Quibus ego respondi me ad vestre dominationis beneplacitum libenter parere. Et ecce nunc scripsit quod ipse dominus Ludouicus Rex Francie Christianissimus per quosdam suos familiares ad me destinatos. Quos ego honorifice recepi. Et cum eis tractatum habui. Quorum relatu intellexi. quod ipse dominus Rex Francie. Christianissimus. Ad me scribere dignatus est.

rellidtissima ℔mitate dom̃ regis y nob assiste rebtis libat suc
℔mittati m̃ dreatr̃ intgrame mõ offrir̃ rouabl̃ retinem̃ di
gno dreatr̃ vt multr̃ fortune pro castris & pruisse/ ac captmit
regni redmcõis nullu accept subsidiu/ cũ sua ℔mitas ferent
romodtate et qualitatem mõ susceptmõ esse pollicet Nõ omõ sun
tq ibi rollegedi in duab̃ ptibus equalib̃ dmidat/ retentamus quart
una pro sua captmõ redmcõis applicetur et reliqua y mit
fortune cũ si de jure fieri pt m̃ nulla sorcõis regis deroganda
honori/ fuerit valde diffi ostendi/ sed grã ℔mitatis omitto/ di
gna pte sua ℔mitas domino oredet prugere rogo fraternitatem Nram
et qualitatem tuam zelo spedalibus stand/ et infit exp̃dient mi
traytinis miserori debeatur Nec fas d dic q.s. si quicquid
retori pntiũ nõ fuerit/ abhorreat fare Nã tpe Nicolai quin
regis anglie medie sancte trumsmõis jubilei/ quo in subsidiu sancti
cionis sancti Johannis ff romanor/ et in regno suo admisit
/ acceptt/ et q si retinuit regis francie pfati dom̃i N tpe trumsmõis
jubilei y redpcõis sancti pauli rõmi/ jubilei admittet medra
tis regis dispensatione/ potuit/ di grã vẽ aliqs laudat/ cripio
gna rõnabile esse videtur et in romodtatis quod ffit in
dulgetiarii/ cruciũ parmitur in aliquo accipiat retinam
deo ne vrum/ q. ar. d: negarem hoc grãter q regat Nã laudo
et moved a deo respect

V. fo.

Rayner zanis Schorleysky

Rayner de Brigh et eius frater nus Gerardus Nicolaus Schor
leysky & Schorge palad Brysky sunt civis dcor et p vrig
et Gerardus Johannes lutkens & Henric Schilling sunt dcor
Nicholaus Burgh et p vrig sunt andreas & Thomas Jacob
& Gualterus Cane sunt Thomas et mathias Blanckelysky
canter Cpnicius et Natan sunt civis dcor pecta q Gerardus
tus sunt ultrati y sunt infigend delicta rey pecta pandas
spolatus spoliatores et pcios / dignus est deus Gerardus
expectatores Burg sunt pecta nõ et q apud Gerardus
Schorleysky sunt ad rey et pecta pedes Gerardus allegavit
Quequid pecta Gerardus. et et Rayner Schorleysky nõ Gerardus Sch
pandas respondere in dies nec Regis potest nisi Johannes
Rayner et Thomas sunt in rey

Thurhola Schackeysky

Eidem duo Kop dedit magistro pro primo stadio suo pro posse et
Item pro duobus Equibus et Hyppotis pro eodem Curru duobus equis
Quatuor cum duobus flabellis Hungarico. quos dedit
pellicie pelui quos tenuit prior Lidzmy Capitaneus de Olay
de. Vbique duo vel

Generalis Conuentionis Conclusiones Gerunt

Cf. J. V. Bandtkie Jus Polonicum p. 294–295.

Conclusio Conuentionis generalis celebrate per Nobiles et Barones Regni Polonie de Anno Domini
1511 feria sexta

Quod Nobiles et omnes Nobiles Barones Baronales et Stolares omnes
Medietas Regni ad festum sancti Martini Salui debeat et
Alij tam Nobiles Ducales et Stolares omnes Nobiles Terre
regnas et alios stat omnes nisi nostrum

Item Terra Stolouiensis cum omnibus suis Castellanis Dignitariis
Regni et omnes Nobiles et omnes Nobiles de Nouum Castro
Lidzas Otzensis stat Nobiles Plocenses Strazkouensis mag
Lipsen Cuyauien Cracouien Zedgoscien et Dobrinien esse Cuyauien

Item Terra Siradien est in mora Castellanis Nobiles Duces
Capitaneus et Landzcron Wanszitz Plocensis et Albanus in
Wartha

In pena Tarchi de Corpore Inde et Lomnicz Rogalinsky pena

Item Terra Calissien est simul cum omnibus Castellanis Nobiles Duces
Capitaneus et Ipthus Sandomiriensis

Item Brzezna Nobiles Patulinsky et alter Spindler de Landzcron
Tam de Wielun Brzezn

Item omnes Plate et Barones ter Gnesnensem
ter Duos Duces de Pruss negligere simul Dat est Episcopus
Posnan festo sancti Martini Episcopi Si festo Wilna Duces recep
Gnesnen Barones simul Pomeranie et Masouie Si ex Inde
Septem Posnan festum sancti Martini ne soluerit Die Gnesnen

Item gravamina [illegible] Bohemus in Maz [illegible] intermittit et in
crastino omnes [illegible]

Item [illegible] Romani [illegible] Solimanus aut nuncii [illegible] Turcarum
ad Comitem Nove Civitatis [illegible] et aliarum Terrarum Harum [illegible]

Item Comites Trad Palatinum Rubinum et [illegible] Terris
[illegible] sunt in Nova Civitate Carnia [illegible] Sancte Hedwigis
Alia [illegible] in Tolo in Crab septimana [illegible] Sancte Hedwig
Terras [illegible] Trad Comitis Gabrinen et alias
Terras Harum [illegible] Et ibi est [illegible] ad [illegible]
in Tolo [illegible] Terra Gabrinen [illegible] et terrigenas illius
Terre [illegible] [illegible] [illegible] Et quia [illegible]
[illegible] ab [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]

Item in [illegible] [illegible] [illegible] et Barbe [illegible] Re
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in Tolo a [illegible]

Item [illegible] Michael [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Item Prelati aud et Barones [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Item in Thorun [illegible] [illegible] Dus [illegible]
Calissien, Cum Cathedra Cracovien Wladislavien et Gobrinen
et [illegible]

Item de domo Babuske palatino Conclusum est, Ch ad
pres nullum Castrum dz scbr darj, sed in Nyestzowa dobz
Imand et p subsidio ita vasa sabs dns Rex dz scbr darj

Item dominus dns ns Rex vadit Crac et postulabit Con
uetum in Nowa Ciuitate p festo sancte hedwigis Et me
dio tempore postulabit auxilium dragetum vasa Et ad dns
Cast Exp Crac, p premiss deputedis de qui Comodum
vadit bystrzwanad.

Item dominus dns ns Rex conuocauit omnes plates et Baronibus
Regnum Corone sue hunc Comodum Iustituit loco sui locum
tenentem suum Nobilem Regni polonie Skrzenek de zopad prim
dum Johannem Epm wladislauien Cancellarium predicti Regni
polonie, qui auctoz habebit omnibus

Item dominus Colde debet darj Sbradwza p sua Confirmacon

Item dominus Regem Sbogdanie de nudzk et ad Byrzik pod-
bradsky gubernatorem suum de Crac dzud nudzy deputatj et mitti

Item Castra et stipendarij p dnm Regem dzud prudezj

Item Comes de Schonberg dns de Arcubus Bnez et pmas dabit
mechte swez Cesnud et Dermarz fertonalud

Item dns Kpin Wlach mechte Cesnud et Dermarz fertonalud dabit

Item dns Kpin pozname mechte Cesnud et zam pte Dermarz fto

Item plate Smolsch et alij sui Cpudabes mechte cum suez Cesnud
et suez nisi taxam din ungarice mse Cme et festum sti Ad
tum dabunt,

Item Equestres de Regalibus Cpudabus et nobilibus Ciuitatibus
et Cpidozibus p dnm Regem dzud deputatj,

Item cum plate Baronez et Comunitates gazd parend vole
cum mechte Cesnud stbuat mared omnibz Cpidozibus Cpud
alios et stlazibus Cracouien Caudenses et lubliuen Dermarz
suos cum tributis mechtis Cesnud p mendos suos
stsermt, sup si Comunitates aut dicte Dermarz et Cesnud
p dnm Regem et cum gsiliarijs dzud nudzi ad hoc fuer
in Comodum nouve Ciuitatis p festo sancte hedwigis

Articli super quos dz Deliberacz

Item Erpacht et Laberi qui hut liberat [illegible] a quatz mad
p fretond

Itz illi Nobles qui eo hut hmutspnos dabunt a quatz mad
p qui tenet medid quard

Itz Nobled qui hut Clodia salnum et nouat qp mafas
m red Clubio hzt quot maldratas stimmet stindant
a quatz maldrata med mard

Itz quatz hmutgo et ortulanub a si et vocare sua p vnd
Dabit tm modo

Itz familiares seruules qui solarid seu ptid vergunt a
quatzt fertond dnos Dabunt et hoc nutlighed est
de Cubellis que et hut seules

Itz Hmos a qratzt mard ab omdbus vozum Bonis
mobilibus et immobilibus dnos Dabunt, tam regales
qm spudales et Nobled Hmos Dabunt et a Domibus
vozum Dabunt.

Itz Nicola quatz seruos vtunsq; Cruentate maneb et q
no gtabunt quatz tbz psona Dabit

Itz quatz Retor tenet bestiam ptz solazu sm Dabit

Itz quatz a verda mutuata et sund ads plato vonpunt
medietate Dabunt de vorum vsibus ads plato

Itz molendinator quatzt a quatz quard duos

Itz molendinud tapanud yut solvs emut

Itz quatz quolibet vehiculi Dabit quatz molitor my

Itz Judei a hzt mard my Dabunt tapada oz bouis
molenda et molenda

Itz quatz dns spudalis et solazu medietate sund cum
Habitoz et ortoz Dabunt in pratis et in tm de
bonis sed et Hungaribus et molis

Itz omd Dignitari et offic Dabunt medietate pretud
ad Dignitatem et officiu oz de zonis Salutand apud
villas Theolonea ab antiquo aut donacon p vendentes

Itz mercatod de Norimberg et alij ibm Dabunt ab obj
vozum Bonis anno argento et petunijs et quibuscunq; mercimonijs
oz Capitibus marzadit a quatzt mard duos

235.

Membrane .24

Membrane

Membrane

Membrane

Membrane

Membrane

236.

Nubilat° Uniuersis Xpi fidelibus presentes literas inspecturis Gregorius

237

quaquam vtuntur sumitur verum a gaudet hac quibus Sigillum hoste est appensum
testimonio huic datum Crastino sancti Georgii de Sancto Georgio anno Domini
millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo indictione tertia regnante
serenissimo principe et domino nostro domino Friderico tertio Romanorum
Imperatore semper augusto ac Hungarie Dalmatie Croatie etc. rege anno
regni eius Romani tricesimo octavo Imperii vero quinquagesimo primo
Ego Johannes de Cilia sacri palatii Comes et auctoritate Imperiali Notarius
Johannes Lutkonis de Brassa venerabilis Decanus
Ecclesie Wratislauiensis et Vicarius in spiritualibus Reverendissimi in Christo
patris et domini domini Petri Episcopi Wratislauiensis Principis Regni Polonie
Cancellarius et Vicarius antedicti publicus auctoritate Imperiali Notarius
et Scriptor infrascripti Instrumenti de mandato Reverendissimi in Christo
patris et domini domini Petri Episcopi Wratislauiensis Principis Regni Polonie
Cancellarii et Vicarii antedictorum hoc presens Instrumentum manu
Johannis de Brassa Regni Polonie et Cancellarii scripsi et in hanc publicam
formam redegi signoque et nomine meis consuetis signavi rogatus et requisitus
in fidem et testimonium premissorum

Signum

Nos Petrus miseracione divina Episcopus Wratislauiensis Princeps Regni Polonie
Significamus tenore presencium quibus expedit universis quod dilectus
consiliarius noster Nicolaus Schebenhan presentium latores coram nobis
constitutus nobis exposuit quod cum ipse ad instanciam et requisicionem
dilecti Johannis Dure cessionarii sui per nos dictum Johannem Dure
cessionarium et Nicolaum Schebenhan ad certos dies et terminos
ordinati et statuti fuerit quod ipse Johannes Dure cessionarius
ad certos dies et terminos coram nobis et in nostra Curia Wratislauiensi
personaliter comparere et ad certa capitula articulos et petita
per nos dictum Johannem Dure cessionarium et Nicolaum Schebenhan

239.

Data

Datum anno dñi M°. CCC°. LXXX°. tercio feria quinta proxima post festum beati Bernhardi abbatis. Nos Conradus de Gebesee dei et apostolice sedis gratia archiepiscopus Maguntinus recognoscimus et tenore presencium publice protestamur, quod cum nos ad instanciam et requisicionem honorabilium virorum dominorum Johannis de Dalburg, Wernheri de Bolanden, Johannis de Sickingen militum, Johannis de Sickingen, Johannis de Sickingen, Johannis de Sickingen

240

Cfr p. 291–301.

Jaginiz vella donata

In nomine domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Ne error obliviosus ostia sub tpe veritatis impostrum spatium dilatet Alta Regum et pontificum pacunda diligunt. Ea litterarum stipendio et testium annotatione perhibita Quocirca Nos Kazimirz dei gra Polonie Russie Terre Cracovie Sandomirie. Cuyauie Lancicie Pomoranie Russie pomeranie dominus et hered. Significamus tenore presencium quibus expedit universis. Quod nos pietatis intuitu et pro remedio anime nostre Quandam Aream Jacentem in Cracovia Sub Castro Wawel et Ecclesie Sancti Stanislai Martiris et Stanislaum Episcopum Cracovien. Ecclesiam Cathedralem Ac Venerabilem patrem Petrum Oblata dominum Cracovien. Episcopum Regni Cancellarium Fidelem nostrum dilectum Nicolaum Scriptorem Nostrum et Familiarem Nostrum Ac Stanislaum Ostrorog Nepotem Nostrum Ac Familiares Nostros Dilectos Nicolaum de Wola Castellanum Wladislaviensem Nicolaum de Ostrorog Castellanum Calissiensem Nicolaum de Chalcz Castellanum Gnesnensem Nicolaum de Grabie Castellanum Siradiensem Nicolaum de Kobylino Castellanum Rogoznensem Nicolaum de Oporowo Castellanum Kalissiensem Nicolaum de Tarnowo Castellanum Wladislaviensem Nicolaum de Lubrancz Castellanum Cracovien. Nicolaum de Kurozwanky Castellanum Sandomirien. Stanislaum de Lancicie Castellanum Cuyauien. Stanislaum Magnuszewski Castellanum Pomoranie Russie pro tempore existentem Quorum quilibet Stanislaus Spytek de Jarocin Castellanus Cracovien. Nicolaum Sprowski Castellanum Siradien. Nicolaum Rabsztynski et Nicolaum Szafraniec Castellanum Nakelen. Nicolaum Kurozwanky Castellanum Sandomirien. Stanislaum Ostrorog de Jarocin Castellanum Posnanien. Johannem Lubrancz Castellanum Cracovien. Johannem Tarnowski Castellanum Lancicien. Johannem Ostrorog Castellanum Kalissien. Johannem

Jachimierz

[illegible] comoda assentiri effici. consideratione grauosa prependit. Ad illos [illegible] pociandas dilatatas
vbcunq; mittimat quos mitencate fidei firma constancia. et laborum meritorum [illegible] debeat
testimonium recomendat. Sane considerat clare fidei studiosis obsequiis quibus Fradrubus Lithuanie
principi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobis hactenus
complacuit. et in posterum prestamus posse complacere. horum mutuo [illegible] speciales gre prerogatiua
preuenire cupientes sibi et eius liberis. ac successoribus legittimis gramatis mediante nre dilac
treas et abolitu damnacois [illegible] Jachimirsk in desuetu Sanctoj [illegible] V. Gal.
et gramicis eid fridrico [illegible] demande et reseruando effectua et irrecuperabili damnacois. dam
nificamus et damnamus. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nos possidebamus termino[illegible] [illegible] ab augme fluminis dicte Russiana qui fluit in villam
dictam Strachocyme molendinum ad pratum dictum Crasna et a prato usq; ad campum dictum
Slusiepole, et vltius ad viam que transit de Jachimirsk ad villam Nawesdlegge. et olim ad
ista via vbi exit de Silua. et a via usq; ad lacu qui e[illegible] pontulum. Et cum isto lacu usq;
ad pontulos. et a pontulis usq; ad fluuium dictu Sedlicha. et cum isto fluuio ad stagnum
vbi dictus fluuius intrat. Et istud stagnum totu usq; ad fluuium dictu Pele vbi intrat ad stagnum
et inde directe ad portu dictum Kaslan. et a fine ponti predicti directo tendo vbi directus ad fluuium
Wyslok potest finiri. et istum fluuium Wyslok cum amborum lacubus usq; ad molendinum. quod
[illegible] ad Jachimirsk. et infra molendinum dictum lacus predicti fluuij Wyslok usq; ad portu
de Olesowky. et a portu infra vbi fluuius dictus Wegecij intrat omnia prata que sunt cis
dictum fluuium Wegecij supra. Et infra [illegible] supra descriptis quantum ipse fridericus
[illegible] et sui liberi successores possint et valent locare villas. piscaturas [illegible] tybus
duabus. Inquisitorum et singulorum testimonium et euidenciam [illegible] [illegible] [illegible]
legales predicto fridrico. et eius legittimis successoribus. dari mandamus [illegible] sigilli roboratas
munime. Actum in Sanok die dominica. infra Octauas festi Omnium Sanctorum. Anno dm
millesimo trecentesimo octuagesimo decimo. Presentibus Johanne Sandiuiensi Sandzywogio Kalisiensi
palatinis Petro Kmithe Castellano Lublinensi Petro Polodkonis Cracouiensi et Thom
Tarnowsk Dapifero Subpincerna Cracouiensi. Et aliis quamplurimis fidelibus fidedignis Datum
per manus honestis viri Zacheus preposti Sandomiriensis Aule Regie Cancellarii fidelis dilecti nostri
igitur Kazimirus Rex [illegible] petitionibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ratificamus gratificamus approbamus roboramus et presentis scripti patrocinio confirmamus. Decreto
illud robur firmitatis obtinere hanc quibus Sigilli nostri [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Actum in Cracouia Anno Domini Millesimo trecentesimo octuagesimo quinto. Feria quinta
proxima post diem beatorum Innocentium martirum. Presentibus ibidem Nobilibus et Egregiis viris dno
Epo Cracouiensi Cancellario et Thesaurario Regni Johanne de Czyzowa Castellano et Capitaneo Johanne de Thanczyn Cracouiensi
Johanne de Olesschnicza Sandomiriensi Andrea Odrowansch de Sprowa Leopoliensi palatino
Predborio de Kamencapole Sandomiriensi Cresslao de Curozwanky Lublinensi Nicolao de
Zaczer Wislicensi et Gregorio de Brzezye Radomiensi Castellanis et aliis quamplurimis
fidedignis ad premissa. Datum per manus Nobilis et Egregii Johannis Luthkonis de Brzezye
utriusq; Juris Doctoris Sacri Apostolici Pallacii Cancellarii Auditoris Archidiaconi Cracouiensis
et Regni Polonie Vicecancellarii

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

245

245.

Advocacia Thorunensis Cracouiensis V.

Kazimirus dei gracia Rex Polonie magnus dux Lithwanie Russie Prussieq; dns et heres &c Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis Quod attendentes grate fidelitatis obsequia alias laudabiliter nobis et ipsi nre Curie per nuncios nre maiestati nobilis et famosus miles Nicolaus Reshinger de Cracouia fidelis noster dilectus exhibuerunt, Horum intuitu et aliorum plurimorum, volentes ipsum Nicolaum Reshinger fauoribus nostris et ad ampliora huiusmodi nobis exhibenda reddi promptiorem. de nostre gracie regalitate et industria eiusdem confidentes Ipsum Nicolaum Reshinger pro aduocato Curie nre supremi Castri nri Cracouiensis et eius officium emolumenta Donaria et assignamenta Damus ei Donamus conferimus et Largimur tenore presencium mediante de cetu scabinorum ad ipsa acta nre Curie seu iudicio supradicti; Quocirca volumus palatinum Castellanum Capitaneum Burgrauium ceterosque Curie nre Curie officiales Burgenses Consulibus Scabinis Quatuorviris ceterisque incolis nris presentium Burgensibus et mandamus omnibus et singulis volentes, quod ipse Nicolaus Reshinger pro aduocato Curie nre supremi Castri Cracouiensis habeantes Ipsum et eundem sicuti ceteris rebellibus et pertinacibus ad dictam aduocatiam quolibet spectantibus respondentem et respondere facientes Omnes et singulos Curie nre Cracouiensis subiectos ad pstandum ei obedientiam ut moris et decens et astringentes. Et aliud pro quod nre nec Curie nre Cracouiensis Iuribus et testimonium Sigillum nrum presentibus duximus appendendum Dat in nostra Ciuitate Cracouiensi Anno dni millesimo ccc lxxxvij feria quinta in vigilia beatorum Simonis et Iude Apostolorum

Actum presentibus Johanne Lutzkonis de Brzeske Decano Wladislauiensi &c Rege Vacante

V. Gal.

Confirmatio Nazkowicze limitis

Kazimirus dei gracia Rex Polonie magnus dux Lithwanie Russie Prussieq; dns et heres &c Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis presentibus et futuris quod cum pro parte nobilium Conradi et Jacobi Sigismundi et Fredrici filiorum de Ruschemicze quorum bona nupcias per nos gratiose de quod absurdum clemencia agebare ratificare et confirmare dignaremur Cuius quidem tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis Quod Johannes olim Derszniak de Rokytnicza Swarnecziy premissis Sigismundo tenore presencium quibus expedit vniuersis pateat et futuris Conradi pueri habuerit; Quod et pro eo camerarius et mandato Serenissimi dni et dni Kazimiri dei gracia Regis Polonie et magnidux Lithwanie Russie Prussieq; dni et heredis &c. magistratus curie predictorum de Cracouia pro Castello Cracouiensi Sandomiriensi Lublinensi premissis et eis magistratui et curie dicti dni Johannis de Rokytnicza Castelli Cracouiensis Andreas de Zuromicze Conradi tutoris pueri Sigismundi et Fredrici fratrum de Ruschemicze predictorum ac pro ipsis et pro eorum parte coram nobis in iudicio personaliter ambabus partibus presentibus et hinc et inde premissis Benesius de Orzech Scultetus premissis Iudex locatenens et tutoris locumtenens fecerunt et limitauerunt granicies cum signis et stipitibus inter villas dicti Ruschemicze ab una parte nobilium Conradi Johannis Sigismundi et Fredrici Nazkowicze nobilis Andree Wentaczij ibidem ab alia parte Quam diu fuerunt scabinis Iudicium presentibus pertinuerunt ad medium Scopulum. Tunc parte dicti Andreas de Zuromicze et Wasko de Rokytnicza, Benesius de Orzech locatenens Iudex requisiuerunt famosos predictos qui fuerunt actores pulsi Andree Wentaczij de quarta hubarum per ipsum Andream dicte pulsi adiacet dicte pulsi. Quem Scultetus hoc audiens dixit et pulsatis quod Iudicium et diuisi quia ab antiquo quietantes de Ruschemicze et tota villa habebant commoda et totam libertatem ad siluas et rectum inter villas Nazkowicze Chomuge et Ruschemicze spectandi prout habent et tenuit usque hodie per antecessores dicti

Cracouiensis

246

premissis dat Czwikla ptic assistente bonorand aut pdicto dño hac ptis cora nobis recognouerunt actum 2 datum in Kobylnica ffa sa pi & salutem, sancti Johannis Armadum agillum quadringentesimo quinquagesimo octauo, nobilibus Boreczsis et nobilibus nicolao Bolambeck de nathbonge judice premissis, Castri nicolao de Czelange Andrea de Plestanige Sigismundo de Gasch bonige Johanne de Czamczanige et alijs plurib fidedignis in cuius rei testimoniu sigillum meum pubig o appensum. Nos igit Kazimirus dei ffauis Polonie plibatis tanq iustis & rationabilibus bonis nris pmissam bonam priilegiatam mambig sub puncte clausulis articulis & gdcumbig appbamus ratifficamus gratificamus et confirmamus & decreuimus ffirmiterq statuim hanc quibig sigillu nrm appensum o testimoniu bonis Act et dat in Con bonon anno dñi Millesimo cccc lxxviii ffa 2da ipo die sci Luce Euangeliste Armoru nrorum anno quinto pnibig Reuen in xpo pre dno Thoma Epo Varmo Magistro Johanne de Czirsow Castellano et Capit Johanne de Chaugin Cracauen Johanne de Olschamitz Sandomiren Andrea Odrowasch de Opatowa Locumtenentib palatin podlachie de Camenczic Sandomiren Cracou & Lancznowien Lublinen Castellanis ceteris q pplen adpnsis.

Ita testis Johannes de Brzeszie Cancellarius

Plonesc in districtu Posnanien

Kazimirus dei gra Rex Polonie magnus Dux Lithuanie Russie prussieq dns et hres

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Collatio facta est huius ut dicitur in presencia Regie ex altera

Kazimirus &c. Significamus &c quibus &c, quod cum nos pridem nonnullis ex fidelibus nostris et subditis nostris, videlicet Nicolao Bolambeck de Nathbonge, et Nicolao de Czelange, Andrea de Plestanige, Sigismundo de Gasch, Johanne de Czamczanige, et aliis plurib fidedignis, in causis et negotiis, tam nostris quam ipsorum, coram nobis et nostris commissariis, ad hoc per nos specialiter deputatis, motis et agitatis, ac super eisdem testimonium nostrum literale requisitis et requisitum, et sigillum nostrum ad causas huiusmodi, ac alias varias ipsorum fidelium nostrorum, ad nos et nostrum consilium pertinentes, quod ipsi ad nostram et regni nostri Poloniae pertinentia, et

et notatos / in ads Tenbenen p̄ Archiep̄m Moguntin̄ congregat̄ fiend̄a et ordinada
in reallatu sue congregacois p̄mant / nos medios et ipsum
quatenus tenem et sentencias / ipm quod latius in litis nris mipulabus
desup ffact expimentur. appbat tenet p̄sens ratifcando et gratificando
Decreta illa robur obtinere fitat Nos hodie p̄mas / in aliquē usū nrm
p̄matū gravam / aut quomodo vsurpabim / sed ipm p repulsa et ab
ipm in Tenbenen predicta designatū p deputatos statos rendentib
opponendo et dissentiendo admittendo et admittendo / timere p̄sens medium
charge ffis oneris / pretii est. Petacoppen. desho hodie stat et
stat in Nouamde hodiern ffe recta gloria ffi ipm vulter mihabit
Dño nro qđ gregis sui pastō

Item Anno dñi octuagesimo quadragesimo quinto a festo
Epiphanie ad Omnium et sub. applat ffe Camera
ffe suscepit Hermo Scarpen de Amoseno Treverens nacab sit apud
Kamyenka

Item Rowsch und Andres de Ohmen sint in Hoppe vij flem
in Hoffnung stehn / und sint ouch mynnerlich und ffe Gedenken Zudepen
pfarh Rod dorin sint mit kindern ffe vij ein ohne Other pfo vnsin

Item Cuchark de Bugen sint dienen apud Hermen ein flem
in Hoppe und schuldig und ein knecht pfd

Item Egkhardt kindey de Crimin / und sint selbs ganz
dienst und ein pfd mynnerlich / und sint vnd ein

Item selbs ein Hunmyssen / in Hoppe einen knecht
flem / und pfd mynnerlich dem ut 6 ffl de anno

Item Nicolaus de Thymenschen Tribunus Trad und sind in
selbs Nanyow 3 flem ohne Knecht et tud Gemeinschaft pfd mynnerlich und
Item und gemeinschaft mit 5 Zuppen Zelten ad Schaden
Zelten und ut 6 adiuppare. pfd dem vnsin

Item Anno dñi ut supra ffe p̄na ipsa die Sancti Symonis et Jude Apostoli
Carnifex. de Dewitzpelchin / et Mathie ipsa sepulcrum. nacp pannos ipsum
de pdicto Anno Vespilio Dewitzpelchin / Dentmpar. sua ffi Swigers pdicti
dicti vsp ipsa ffrije pacientia sepelivat &c

249.

Super Axem et opidu Lubomlien

Kazimirus dei gra Rex polonie magnus dux luthwanie Russie prussieq; dns et hered ꝛc Significamus tenore presen quibus expedit vniu̇sis ꝙ nos dilectis et fidelibus nr̄is Mathie de Thanczin palatini Cracovien nr̄e curie dilecto quibus maiestatis nre vel tatem ac commodum reipublice ministrando cum ad medocabis fidelitatis et industrie placuerunt et complacuerit sub obsequiis fidelitatis nr̄e debitis / de quor recessum volen ipm Mathiam palatinum munificentie ac liberal nre donatiois prevenire sibi in Lubomla Castro opido et vallis adiacentib; ducentas mansas omnimo pecud nr̄arum palamentalium in qualibz mansis quadragin octo grossos polonicales pruthenic monete singulis annis 2 concedim in pascuis magnis nr̄e curie Lubomlien cum mole dinis et aliud sub Castro Lubomla existen pro curia sua edificand et construend unacum stagnis pdict cum aliis pratis in locis circa dict Lubomla existen et vallat pertinentes ad dictam Curiam pfatus palatinus Cracovien tenebit habebit possidebit et utifrui debet in cuius quidem mansis usq; ad redditum et actualem solucionem dictar ducentar mansar vti latius in lris alioꝝ capitalib; est descriptum cum quibus et hanc summam Stadnicky ex et murbut mod regalibz ff solut Nam quibus Sigillu nr̄m pntib; est appensum Dat in Lublin feria quinta ipo die Reminis Symonis et Jude apl̄or anno dn̄i millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto

Ita vera lubliniensis palatinus & terrestris Curie cancellarius

Ista lra est confirmata p dnm Regem.

Volumina Lubliner

Nos Kazimirus dei gra Rex polonie magnus dux lithwanie Russie prussieq; dns et hered volentes regnum nr̄m in rectitudinib; et in statutis pamplius amplian pie prudo malean dinum et aliud sub Castro Lubomla existen pro curia nr̄a magna nup edificato locat et constituim unacum stagnis pdict quarum habebit fossatum circumquaq; Curie predicte

Littera Sacri Imperij Electorum: Regni Polonie et Misse &c.

Illustrissime Princeps domine amice karissime. Significamus nobis strictis et feratre Illustrissimus Princeps Dominus Kazimirus Rex Polonie &c. Dominus noster et Regnorum hereditarius Rex: Regnique Hungarie Dalmatie Croatie &c. Dominus noster gratiosissimus Illustrissimum Principem Dominum Sigismundum Romanorum Imperatorem semper Augustum Regem Bohemie &c. Dominum et Patrem suum honorandum Constantie pridie Sancti Petri ad vincula proxime preteriti ad vitam migrasse. Quapropter nos ad ipsius Regis Polonie &c. Domini nostri gratiosissimi Regnorum hereditarii Regnique Hungarie &c. Dominum nostrum gratiosissimum Regnorum hereditarium Regnique Hungarie &c. Dominum nostrum gratiosissimum ad Regnum Polonie &c. Regnique Hungarie &c. Regnorum hereditarium Regnique Hungarie &c. Dominum nostrum gratiosissimum

252.

Statuta p̄ erigendis cruc̄ibꝫ stuꝝ in tota ciuitate nouerunitate

Cf. J. V. Bandtkie Jus Polonicum p. 296-297.

Magnificꝰ dñus Nicolaus de Kogenow Castellanus Cracouien Regni Polonie vicethezaurarius et Thamo
nus in absencia eiusdē dñi sui Burgrabius Cracouien fidelis nobis dilectꝰ Bonam legem et
omnia bona magnifice mēcē nobis dilecte Ciuitati regente reipublice vtilissima ac pre
gnantissima necessitate et oportunitate duxerunt Nouerunt
mibus preteritis et nobilibꝫ cruc̄ et habite pro subsidio rei p̄ nos cepte ferendo et pace
ctissus de bonis mis Regalibꝫ Prelatoꝝ Equalium et Secularium
dari et contribui Nobiles vō qui no ſunt kmetiones annuales de quolibꝫ lanco per
vnū fertone Ad̄ mis Gualteri Aduocati Halen cruc̄is Mediocrate eorum
non ſunt de quolibꝫ lanco p̄ vnū fertone Omnes et mis seruis liberi
de quolibꝫ manso p̄ vnū fertonem Mis eciam Incolatores qui pecunias dant m
Animos quilibꝫ Mediocrem eorum debitum saluus et contentus
hereditarij de molendino p̄ vnū fertonem Arendarij vō alij
Item mis hominꝫ sedentes m libertate a diebus animi domui sue m subsidiū p̄ fertone de quolibꝫ
lanco debit Omnes et quilibꝫ kmetiones pro domibus suis p̄ solucione dictarꝫ Mediocrꝫ
subsidiū de quolibꝫ lanco p̄ vnū fertone Ad mis Lubutarenses Apudam
ciuitatis sue forenses p̄ domesticꝫ Omnes et mis
Mercatores de mby ecclie bonis mobilibꝫ et mobilibꝫ et de pecunijs sue debit a quolibꝫ
marca p̄ duos grossos Iudei vō p̄ quatuor a quolibꝫ marca dari et contribui debent
pecunie suppositi in grauij a platea Sancti Nicolai et nobilium patri de Wrocimouicz
Sandomiriensi Andree de Konyemlos et Comitis Felicis Sandomiriensis ad de putandi aut
in manus eorum quos ciuium sue electores deputauerint debent consignari et contribui
eosdē electores in manus electorꝫ Alb Abrahamici ad id deputatos vt Bonaventure p̄
Hamus de Knyhinia Capitanei Cracouien et Jahems de Zbarasow et Jahems
de Gniezdzin et alios ad id deputatos debit consignare et soluere Quequidē omnes
et singule pecunie predicto Iuramento super Sanctis aut Salute presento dicti Cri
tam de Arrigenis p̄ Lubutarenses Et quia no nulli de Arrigenis pro bona
in diuersis partibꝫ sue ciuitatis debitis et bona debitorum Et illi nobiles vbi m̄ora
sue Actus sub capitibus sedent Stabunt Iudicium Et negotiatores mediante
ciuium saluconductu et debent pro aliis no bonis solui p̄ Arrigenis no facient p̄sonalem
residentiam Eorum procuratores sue officiales cum duobus Iudicibus Ciuitatis kmetionibꝫ sue
Cracouien Iudicium p̄ bona mobilia et integro mediante ciuium soluere Nichilominꝰ
et datum eiusdē sue iudicium confirmabunt p̄ iuste et debite suis officialibꝫ mediis et
sus saluis faciunt Et prefate mis et singule pecunie de Arrigenis p̄ de
Lubutarenses ante festum Sancti Nicolai Confessoris p̄ sue portum integre sue saluis et
contribui subponi Nisi cum Scripto Et aliqua de Arrigenis p̄ sue Aduocati de
aliis supradictis expressis p̄ certo tempo no soluerit Extunc Capitaneus destructus
ciuitatis Et bona m villa no soluentis in vim Amissati sue pecunia rerum debit
Et vō talis post festum Sancti Nicolai p̄fati ciuitatis duas septimanas spes mediis
ciuitatis saluis no tradiderit Extunc Capitaneus in villam se intromittat seu
intromittere debeat et p̄ vnum annum tunc sue ciuitatis possessionem tamdiu vacuissa
restituere debeat sub tanta saluti quorum m̄ pecunia solue debuit Iudicium vō Lubu
tarenses et Mercatores p̄ negligentia in saluis contributis premonite fuerit Aliter
fuit puniendi Et qui de eis p̄ eo ipso festo Sancti Nicolai no contribuerit extunc
ultra duas septimanas p̄ festum Sancti Nicolai Quatuor grossos a quolibꝫ marca
saluis tabis Et eos sic no soluit extunc p̄ officiales in bonis suis Et pignoris ipsis
ad valorem contributi capiant Proinde tue Ciuitatis Consules et Iuratos
stuq; mandat vtsis publicis alta et intelligibili voce p̄ Ciuitates et Aquas publicari
et publicari et mandari vt omnes et singuli ad quos spectat de scripto se in pred
salutandis et contribuendis obtemperent qui vō negligentes fuerit in soluendo

In tua tenuta Radamuch et mur apud primo sup[er]nos aduersus non permittas et alia non [illegible] put de te confidimus et put deskis tem publicam illesam con
seruare Dat in Commendone [illegible] sena sancta post festum vndecim milium
virginum anno dm millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto

Ad relacionem Johannis Luthbrand de Brzesnicz vicecancellarii Doctor Andreschin Knezewic et p[re]cancellarii

Rex

Ramirus dei gra Rex Polonie magnus dux Lithuanie Russie Prussie q[ue] dns et heres &c. Significamus tenore p[rese]ntium quibus expedit vniu[er]sis Quo ateruis alias mendis et fidei probitate
Clarus magnificus Johannes de Czechow Castellanus et Capitaneus Cracouien[sis] sincere
nobis dilectus nre complacuit maiestati volentes q[ue] cum redde[re] indempnem ratione mille marcarum
quibus opidum nrm Zidaczow in Terra Russie situm, excrescit et retinet et quod alias nobis
indulserat ea ratione q[uo]d sibi ipsum opidum in perpetuum ad tempora vite sue. Eidem magnifico
Johanni p[re]dicta mille marcas monete et nim polonicalium quadraginta arto grossos in quolibet marca
computando reddimus et in pleno Opido Zidaczow ac villis ad illud spectantibus tenore p[rese]ntium
p ipsum Dnm nrm iure et dominio agris pratis campis pascuis siluis Varetis nemoribus gayis
meatus montibus vnguibus rubetis piscat[ionibus] pomeriis mellificijs / Censibus fructibus redditibus prouentibus obuencionibus pomeriis et vsibus vniu[er]sis quecumq[ue] aquis fluuiis fluuijs lacubus terre
vbi stagnis paludibus piscinis lacubus piscaturis molendinis vniu[er]sis quocumq[ue] modo habendis tenendis
habendum possidendum et deferendum pacifice et quiete / Tamdiu dens sibi aut suis cuicumq[ue] fuerit
Dummodo p[re]dicte mille marce p nos aut nros successores fuerint integralit[er] p[er]solute / Et quando
ter et quibus nris regalibus tempe[re] placuit / Litt[er]as quibus Sigillu nrm appensum e testimonio litt[er]arum
Dat in Pazanow die dominica p[ro]xima an festum omnium sanctorum Anno dm millesimo cccc[mo] lvi[to]

Rex

Ad relacionem Johannis Lucak de Brzesnicz vicecancellarii Doctor Sebastian Pilchanen et auditor
Andreschin Knezewic R p vicecancellarii

Articuli in Colo p dominos
maiores polonie collecti et dati

Cf. Codex diplomaticus Majoris Poloniae ed. Ludovicus Rzyszczewski p. 175–179.

Item quilibet laudo et Comitiorum generali pyotrkowien[si] facto omnes prelati et Barones
regni quilibet[es] omnem censum de villis et bonis eorum de Cholbino et ortulanis
Cracouien[sibus] et festum sancti Quartini et duabus septimanis post quilibet integre et sub iura
mento in manibus Collectorum deputatorum simul soluatur

Item negligens soluit infra duas septimanas post festum sancti quartini p Capite cuiuslibet
districtus in quo ipse non soluent vltra in quatuor florenis pignorari debet

Item si soluerit infra alias duas septimanas negligenter pro pignoratum Capite de villa
se redimendo dabit vltra florenum soluet

Item negligens infra alias duas septimanas quod iterum requiratur et pena quadruplum soluet

Item soluens quilibet regnicola iurabit quod veram medietate census sui vere contenti
cum Juramentum et summam solucionis computando quilibet Collector ad quem pertinet
quittam quod sua soluerit sub Signeto et Sigillo de omni soluta det soluenti et
simili sub suo Sigillo et alteram partem quittancie p recipiendam future relate det

Item singuli Collectores deputati in Cimitatibus sive locis prius deputatis Castra sive Civitas
Solna ordinet et portent, ad quas pro ad quo recepisse de his premissis pecunias ab adiatis
et quibus imponite

Item dd capellem Trever et Colonie m̃ alij ꝓlãt dñm nr̃m Clemencinch et etiã de gheutate
ꝓpalid deputati et addati Clauses habeant

Item nobiles agrossebien et Limetbemben cumentes ꝑ medã mꝫ & quelz quamq̃
sine laues agi sin̄ que celer contrahunt

Dd nobiles equitantes quot quamq̃ valeant in dllodijs sint quelz quilibet seruiens ℔ j marcam

Te quelz Coelred et lib hãt valeñ sinoijs equis quelz quamq̃ ꝑ stratam Item quelz no
bilis mater de venali quolibet ꝑ centum plumay et valde modicũ de quelz
quamq̃ ꝑ quot grossi Te de quelz quolibet ꝑ centũ ꝑ pratum grossi

Item quelz a pannis quatuor cubi copiose indicte cesse am̃ solut, qui dicte
qui sic plenum gr. ꝑ ipe dt, et alij quolibet cu dilig̃, sub pena marcã
capiendi

Te quelz bumbe ꝑ ste grossum et ortulanj ℔ grossi: et pro conflatu almin et
minere quilibet ℔ tribuendum soluat

Te quelz cuniculos et canes leporar a quelz statione sin̄ preij ꝑ dnos ℔ quod tributi
debitũ cum dubius stabimus sine statuto, sub pena marce argẽti, cum quo quilibet ville
ellus aut Teutonicus et Teutonibus terre stalij deportare dz sub pena marce,

Te quelz st̃ quadrupedũ aut feminã, de quo tributi qd venit, cu Teutonibus aut quod
tam Regalibus ℔ spualib, et Terre stalibus, indeq agred ꝑ vnũ ℔ ꝑ personas.
et qor sub pena marcarũ ꝑ Consules remanẽt Cuntat et ꝑ tores ꝑ tot instabit
ꝓpi debit

Te ouis et single Cuntates ꝑ agrã tot vigliad ℔ malad, ꝑ Terre stalia de anib
ouis valore a quelz quart ꝑ dnos ℔

Te Cuda sumlã a quelz mart Cuoblũ ꝑ Cuoblũ ꝑ Cgmor ℔

Te quelz cugd broc̃ stratam sorten sin̄ salarij

Te Deputati ꝑ officiati cu stipe Thelonarijs forabus et alib rebus
et dandum qud Regi ℔ sue gutat medietatem

Te mercatores Norembergen et quilibz alij Cmer a quelz mart nobilũ
ꝑ nobilũ, Cauarum, et de uno Cugto mercatys pertinẽt ꝑ dnos ℔

Te ꝑtores ad Cuntates quelibz et stram dominã in palatinatu pozdnen
Johannes Cuisigmusij Cu Calisien palatin Cudop Calisien, dns Dzatgkowsky,

Te de Terra vyclinen, Vopellsper et officiatj vyclinen sunt deputatj,

Te Cunsul Cuntat et quid dns hãt aut Thelonarijs adeat mutuo ꝑ
arrabũ ꝓbatis ad pronũ dnm et ℔ fidelis remunerand,

Te ℔ ꝑtores habent gñl aut Thelonarijs ꝓbatis, vnaquam Cuntate vrbẽ
in Cgitãs & stria plures dnos ℔ et qlz quilibz Cartel Cuntat sue quidã dnor ℔

Item quelz Colonien Cpatriot in Cgr ℔ et dns dns Cugd dignat ꝑsona ℔ ꝑ
Cum Marg et quilibet de quadrig quelz quilibet unũ et de castr unũ de quelz
Cuntat quadrigis

255

Item quicht Dns aur Cryspra qn vacat Dispensibus Roma Cfirmat qn Dispensat qn qm Damicho residet sine qn Cudict recusat. Qi Cpms absq Dispensu Cfirmat et redegit ab Cactore, qn soluit ad Cactore altius Dispensu altius Dispensu reparat. Et soluit Archiepiscopo.

Item Dospe quarp vbi Dns Qui cense caret a Cantuarien sine absolut Item de Dospe qm compositum mediante prec Cpstante soluat et contribuat Item Dispensu Dchroeder Item mesp pd Dns Cudicte Cfirmat. Pgnatores quadrigte Cusqnd Cigar et diligenter fiunt qn cess

Item Jma tres pd suspendant cum solucon debitor. Item a debito cuiusc soluat predictus Cfirmat qn Cpms Dispensatores allegant Cudictus vt alia q Cantuarien pbr pgrunt Cfirmat Cfirmat

Item quidam tractus tractum sine Dispensu. Locu Jmed Cstituer qn pgabentes nid ptes cum Capit dispensu. ad habet spatium pd cessum aut abstinu eorum sine absolucon ptelue nid qnat qm Jmeis restitui pdicte Jure restituat et ad habet Cputaneos pd Jmeis restitui pcatur

Item Capit Tractum, Attentes gsuetud Judicabunt. qm addita est facultas Judicandi q rapte repressis violenta tractum. et voluntibus et q violent se Cformassent. de Cons altius. Et qm Dnus Archiep sup addis tunc Jma Dispensu Jmeis Cfirmat Cfirmat Cfirmat Judicandi habebunt facultate

Item vera et integra qn Cuntuch Regnat sed gsuetud et pcessum est pd eidm pgnatores Cadem pcessu Cfirmat Cfirmat Magnatib alis Regn de aqs Cur palat Cuntuch et Judice cum Cfirmat qn Cuntuch ad Cfirmat Cfirmat et Cfirmat Cfirmat Cfirmat

Articuli ex Conuencionis Nove Curiatis in Conuencione generali instituende practicati

Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnus dux Lithwanie Russie Pomssie &c. dns et hres
Significamus tenore presencium quibus expedit uniuersis Regna quorum libet Articulis pro republica
incrementa plurimum accommodis in Conuencione prius ppe transitum inter clerum in Lithwaniam
hactenus extitisse requiuimus. Ideo postquam de illius domus domino sibi reuertemur eisdem
articulis meis capitibus vt globis de Lithwania redeuntibus sanctione promittimus et spondemus
primus vt Capitaneus congruo et competenti tempore in locis et solitis locis pro Commen
cionibus generalibus celebrandis prout sue placuit Maiestati. Quibus instituendis
et celebrandis Conuencionem generalem totius regni pro reformacione iuxta erit instauracionem
et emendacionem status regni et bonorum suorum ac iustitia reddenda et administranda sup primorum
minus hominum defectibus quibuscunque incipiendo a Capite puta a sua Maiestate ad
singula membra et supposita regnicolarum quousque status regni sui descendendo, ita quod nullus
homo quemlibet nullo dempto sit ante sua Maiestate sit eiusdem quoniam homo sue dignitatis
sub sua Maiestate fidem nostram per nos. plenos. Barones et Consiliarios modificatum
Danzk et Gnezn confirmandi Conuencionem reformandi et instituendi In quapropter Conue
tione optimam habemus visionem et solicitudinem pro utilitate nostra et nostrum
pro concordia et unione super dictis dissensionis discordiis et discrepationibus controuersiis et mo
Spiritualem et secularem status in Regno nostro exortis et pendentibus sanandis sopiendis et com
ponendis, presertim et pro bonorum post agriculturas hostilium et eorum pro arcubus quos
spiritales iudicare non dubitant et excommunicationibus nullius no agnoscant, Et ut perlustratur
ma tribulationibus et aliis vexationibus quibuscunque subditos Regni nostri ad Curiam Romanam indebite
euocandi et iniuste vocandi Et ut unusquisque in statu suo et Curiam consuetum et tenore
Et ne temere super bonorum ecclesiasticorum litigium scribantur Ne decimas et superfluus litibus
ut impetrari agitur Regnum in suis thezaurus exhaurat et attenuet Item dubium quod
vias modos et ordinem inuestigando Ne bona ecclesiastica per delegatos de medio absumantur
et dampnificentur prout sepe contingit Item mercatoribus forensibus et aduenis Regno nostro
thezaurus Regni exportantibus et exportandis prohibeatur Regni habitudo et incolatus
cum quibusdam alias inuenienda Preterea quilibet de Ziupano quemlibet nostrum debitum in
strabimus et faciemus et singulis inferre faciende et instrande personalis presencia non possemus
Statuimus etiam Iudices et Vicecomites nominari et deputari debemus qui huiusmodi summas iudiciales
plenarie atque immediate habebunt franchisam ac si presentialiter interesserimus Item Quod Lutheman
in locis inconsuetis non deponat ne vendat in preiudicium Ziupani Cochlaten et Dothmen nam
obstante eodem quod unus Ziupanus unus Ziupas teneat et gubernet In super expedicionem finalem
Dei super Terminum
Cracouien Sandomiren Russie et podolie / hactenus Sigillum nostrum appensum e testimonio
literis Dat in Conuencione nouecastrensi feria sexta in Crastino Vincula sancti Petri
Anno dm millesimo cccc lvij

Ita testis Johannes Lutek de Brzezie Castellanus
in vicem R. per Cancellarium

Privilegium Cracouien. Sandomirien et Lublinen terre. Et Commencion eadem Rome Curtatis Data et confirmat

Cf. J. U. Bandtkie Jus Polonicum p. 200-201

In nomine dñi Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Cum in regum constitucionibus salus reipublice consistat pacis q̄ suauitas conseruat. Proinde Nos Kazimirus dei gra Rex Polonie Cuiuscun Terrarum Cracouie Sandomirie Siradie Lancicie Cuyauie Magnus dux Lithuanie Pomeranie Russie Prussieq; dns et hered. Significamus tenore p̄sencium quibus expedit vniuersis p̄sentibus et futuris. Quod notoriam habuim / Nos attendentes constitucionem predecessorum nostrorum quasdam in obtinendo defunctis / Alias inforcacion Immo nacion, et alias addicione egere ac indigere. Ad instanciam om̄ prelatorum Baronum Capitaneorum et Nobilium Terrarum Cracouien Sandomirien Lublinen fidelium nostrorum dilectorum. Attendentes etiam Zelum et benivolencia fidei q̄ puritatem quem ad et Russie nam maiestatem et rempublicam gestare non desinunt. Articulos infrascriptos duximus roborandos confirmandos et p̄senti scripto ascribendos. In p̄mis omnia Jura libertates gra immunitates, tam Ecclesiar q̄ secularis q̄ hucusq; Regres et p̄decessores nostros veros et legitimos heredes eis iure concessa / In omnibus p̄tenis articulis et condicionibus eorum q̄ approbamus et ratificamus innouamus et roboramus. Propterea omnes Dignitates ad Colloquium g̃iale p̄tinentes et officia Cuiamerariatus Dabimus et conferemus et distribuemus cum Consilio prelatorum et Baronum Consiliarorum nostrorum. Quique ipsi Dignitates aut officia Cuiamerariatus decernunt vacauerit. Omnibus et singulis eisdem / cum libet ire Quilibet vexillifer ad obsequium pugnam sub Vexillo Decentibus equis et armis p̄decessorum et dare debebimus Insuper officia Marschalcie et Vicetheziuratus Regni in dum aliqs deforis vacauerit cum consilio prelatorum et Baronum Regni dabimus et conferemus. Promittimus etiam q̄ Castra et Terras Ostrauiam a Corona non alienabimus aut quousq; no auferemus / Tali tamen condicione q̄ precamur mediator Sensum ac contributum nos & Regno nro colligendi et leuandi de exulis libertatis et gremio Insuper polliceamur q̄ Regnicolas nros tam Ecclesiar q̄ Secular Status Stipendiarios nros ac alios Hominis. Captiuitatis detencionis Incarcerum ac alios oppressionis de cetero non subiugemus aut quousq; nos seu nros Iudices Laborare seu Dal officiales diuersi sue indirecte p̄ Iudiciarium indulgebimus aut quousq; premissa. / Quosquidem articulos suprascriptos promittimus et polliceamur firmos et immobiles tenere et obseruare p̄tenus tribus et singulis. Ac Sigillo maiestatis nre q̄ primo elaboratum et sculptum fuit omnium et Sigillare has quibus Sigilla mea p̄tibus est appensum testimonio literarum. Datum in Cameneon Nove Ciuitat Cracou feria sexta post vndecim milia Virginum Anno dñi Millesimo ccc.lxij p̄tibus ibidem Reuendo patre dño Gregorio Archiepo Leopolien Thoma Epo Sathanie Epo Sabinen de Vrsinis Castellano et Capit Sathanie de Thenczyn Palatino Cracouien Sathanie de Olesthnicza Sandomirien Andree de Cruswicza et Sprotna Leopolien Palatinis Predbris de Cracouia Sandomirien Cristino de Cruswicza Lublinen Nicolao de Zarnow Wisslicen Gregorio Radomien Castellanis / Et aliis quamplurib; tam p̄ Insta Dat p manus de Vrsinis Nicolai Antonii de Sbigneo Archidiaconi Sandomirien Sla. patrum Tempore Archiepi Cracouien et p Vicecancellarium

Littera pro Campipedibus Civitatis Bredicen

Littera pro Bartholomeo de Brussezuze

260

Litteras pro Abbate Sancti Quirini

Littera Caliscendentium de Oppezno

Ritannie dom omnib; ad ppetuam rei memoriam/ quamus limitatis nos regium subditos
ustas pcis ad exaudiendas tam admittere debeamus/ illis tamē pensius admittimur
ex quibus profectus et comoda nobis proventura Regnis publicae cognoscimus prude
nos hujusmodi desiderijs tue petitionis benigne annuendum/ Quia considerata te Oppezno
tenor privilegii quibus expedit pacibus et fruimur/ Duo nre maiestati
ablata pacis gemebat/ vt firmitatem Caliscendarum nobis de Oppezno
fidelium dilectorum/ sub dis pactis et diversis articulis capitulis et statut
dictum instrumentum ratificare approbare confirmare et roborare dignaremur/ nos
igitur petitionibus illius tam pressis et rationabilibus benigne admittimus/ Attendes
et ipsorum firmitatem federa et instrumenta nedum hinc pro eis subsume veritas
assumit et efficax necessitas et nobis redditum et proventum Regalium non
mediocre pacis incrementa/ De cta nra fidelium consilio nobis Caliscendarum
pfatorum/ ratificamus approbamus robboramus confirmamus et confirmando presentis
presentium decretum tam in omnibus suis punctis clausulis articulis
et capitulis eo fm ambitu et singulis enumeratis privilegiis gracijs constitutionibus
as statutis quibus similes firmitates in aliis Cuntatibus et opidis nob pacis
pte et quiete/ pte cuius firmitatis eandem postulat et requirit hoc insup
dicto spatio/ vt nemo in eadem oppido Oak in finestra als Crucifixum
vendi affirmat/ Inter ipos mob Caliscendatos sub cuius Calis frustrari se
mores Caliscendentes recepon/ quod aliud verbum vsupi debeat qui non
soluerint aere fruitatem hanc/ quibus sigillum nrum appensum Testimonio huius
Datum in Oppezno tpe Comitatus quinto die sta sedd prima post festum natiuit
anno dni millimo ccc lxij/ pribus quibus sup David et Thome quibusdam

Rex polonie

Nazimirus dei gra Rex polonie magnifico duci lithuanie Russie prussie p dns ⁊ frē

Significamus tenor p̄rium quibus expedit vniūsis Quod pro nra et Regni
nr̄i non-modica necessitate Aput magnificū ducem de Cozka palatinum
Cozneñen fidē nobis dilectum Octingentos et quadringentos florenos hungaricales
puri aur et justi ponder in mutuū recepimus pro quibus magnificus Ste
phanus de Ostrorog palatinus Calisien Wolan Wolan de Kosczelec palatinos
Necnon Stephanus de Czankow Castellanus Cuyavien fidē nobis dilect
ega eorū palatinū pro nobis in fidejussorē eorum nr̄orumq; debitorū
mille et quadringenta flor sub eis dampnis pro festo purificac Marie
proxime fidejussorib⁹ p nob⁹ salutaribus vnde p̄fatus Calisien et Wol
dislaviens palat et Castellanus Cuyavie de prefata fidejussoria cautione
pro nobis sicut p̄mittit⁹ fred liberare et indempnes redd⁹ in vbe nro
regio promittunt et spondent sub eisd dampnis si eos de eadē fidejussorū
quoquo non liberaūmus sue liberare neglexerimus vel no curaverimus
Extunc quodcumq; dampnū exinde sequēs hor non-pcurd sū mum dapnū
in toto constituim⁹ esse et debere Harū quibus sigilla nra appensa sunt
testimonio literar Que in Camenicz in Pthecloztnicz nre residencie
Anno dñi millesimo cccclxv

Rex polonie

Nazimirus dei gra Rex polonie ⁊c Regnorum tenor p̄rium quibus
expedit vniūsis p̄sentibus et futuris p̄sens nr̄arum habitrix Cura in Camen
cane gnali p̄sentibus nup celebratum apud magnificū Andream de Cozka
palat⁹ de Kapie Russie gnalem octingentos et septuagenta flor hung
pro aur et justi ponder⁹ in petrak⁹ peremptis in mutuū recepimus de quibus
⁊ quand volumus Castellanos nr̄os pro bono gnium Regni nr̄
de confinio Castros in Trzebussce nobis p eam mutuatos pro
nra ⁊ nr̄or⁹ consiliariorum vtilitate grata complacer pro quor⁹ solucōe
facienda nos sibi in scriptis nr̄is fidejussores bonos et possessionatos
in Camenicz nove Cmetaz Cracovien pro festo Sce Hedwigis p̄xime
celebrata nup elapso pond debitq; nob⁹ obligamus qui fidejussores
sibi in scriptis debeāt p̄fatos mille octingentos et septuaginta flor
p festo sancti Michaelis p̄xime ⁊ me amd pragmatice nup
in eod p̄fata nob⁹ sol⁹ dēbit⁹ constituta Camenicz p̄xime elapso in nominibus sibi non p̄sen
fidejussores seu nos statuim⁹ nup obligatoriam nram p̄sentem
obligationem minime curasse Quocirca p̄fatus Cmetaz
solut⁹ et ad plenū realiter et cum effectu in manib⁹ suis recepit pro
festo Sce Michaelis confessus p̄xime venturo Cmus fidē et vbi nro
regio promittim⁹ sine am dilatione omnib⁹ eaq; ipsum aut rebus
eius quib⁹cūq; pretextu Et de quod absit sibi promissa summa flor
p festo p̄dicto sti Michaelis no soluendo aut quocūq; alio nostro
Extunc vos nostri p̄fati pro p̄missis omnib⁹ et singul

Sic que preces nre se extenderint complire assecuracionem dicti Reposey nostri
candidati et hre contencionum cum pace pleram omnimodam habebit
facultatem qud in omnibus premissis sub et obtentu tenore presencium confir
mamus et decernimus robur sue obtinend plenum firmitatis habeant
quibus sigilla nra presentibus appensum testimonio literas Dat in Lemvo
anno nonagesimoquarto Ffa sexta post octabas corporis cristi

Rla Regis p. vicecancellarium

Dambrowka

Kazimirus dei gra Rex polonie magnus dux lithuanie Russie prussieq;
Dns et hæres &c. Significamus quod precum quibus expedit omnib; deuo
attendim Sorte fidelitate studiosa obsequia et constans fidei merita quibus
Honestus Johannes de wedel Stadifer poznaniens et Capitaneus noster
nobis fidelis nr dilectus / nre complacuit maiestati adhuc et quicto sue fidei
studio prestancius placide potest nfluente Hanc nram literam valeat cum vestr an /
plationis et ad nra sedicia assidue pmanendum / pro eo Cautum quod
Honestus Jaroslaus de Cmestrze fidei nre / necessitatis et meritorum due
pcis valeat vestr cancellariam / Sibi Jaroslao casu quo cum nre monete
sup villa nra Dambrowka in Cracouia palatinatu et distructe pacis
dem demonstrandum assignamus et nostrabimus tenore pnciu medio / per
dnum Castellanum cracouiensem et dominos Cracouie et dominos
bonos nostros nemoribus pratis campis fluuiis
Rivis torrentibus piscinis piscaturis lacubus segetibus paludibus et aquarum
decursibus molendinis et molendinorum structuris Denariis redditibus
proventibus et obuencionibus vniuersis / tenutis habendum possidendum
pacifice possidendum tandem donec sibi aut suis successoribus dicte denarii
mee summe integraliter persolute / Datumque tenute et quibus cicad regalibus
sanctis Hanc pnciu sigillum nrum appensum e testimonio literas Dat
Lanicie sabbato proximo post festum Sancti Egidy Anno dm millesimoctogesimo

Rla Regis Johannis Vicecancellarius

Privilegium Terre Russie in Commercio Novae Civitatis als Torzen datu et concessum

A. f. V. Bandtkie Jus Polonicum p. 298. 299.

In nomine domini Amen Ad perpetuam rei memoriam Nos Kazimirus dei gracia Rex Polonie necnon Ducatus Cracouie Sandomirie Gnesdie Lancicie Cuyauie Magnus dux Lithuanie Pomeranie Russie Prussieq; dns et hes &c. Cognoscimus tenore presencium quibus expedit vniuersis presentibus et futuris Quod nouerint Quia recensentes et in animo reuoluentes quanta puritate affectionis et fidei integre constancia Prelati Comites Barones Milites et nobiles Ducales et Castellanos Terre Russie finem nobis dilecti et fideles, presentem nostram veheatur sint atque dilexerint Et quod diuersis in locis, scilicet pretacte nre spacie et ac grauibus hanc quam actu et opere quibus athlete fidales contra tyrannidem infidelium Tartarorum diuersis pugnando comprobauerint et exhibuerint meritaq; constancia Videlicet et grandine compensare et Terra nostra sua et de consilio nostri Consiliatorum quod placet Baronibus Militibus et nobilibus Terre Russie Terre/simul Quod priuilegia libertad et immunita/que a diuersis retroactis temporibus Regibus et principibus Polonie predecessoribus et liberalibus Regibus dnis nostris vite iuste et laudabilis memorie et quos hic hoc valimus presentibus Militibus Clericis Capitulis et Canonicis vniuersis approbamus et confirmamus Statuimus quoq; tribus ac eadem diademate Et quia nonnulla iura predecessorum nostrorum sunt diuersis et contrarietates in quibus diligenter reformacionem et addicionem Ideo articulos infrascriptos statuimus diuersos approbandos et ratificandos, approbandos et ratificandos, In primis quod in rebus et negociis que contingunt et tangunt Terras Russie de consilio communicato et accepto et hoc tempore qualitate et necessitate exigentibus / Quod dum se nobis fideliter transegerint per Terras Russie absentes / non facient nec committent causas per aliquos Iudices aut Terrigenas presentes seu exteros alienos Terre Iudicari Et quod quilibet Iudices et officiales illarum Terrarum per eundem alios dies Regni nostri / tempore nostro debeant consuetum et solitum est fieri et obseruari Tabula Iudicia / iudicandas / mittendas / causas [illegible] pendentes indecisas Nobis de ipsis declaracionibus Dignetur et iudicibus declarari mittendas In mandatis / demandas et dirigendas vbi causa dicitur sum aliarum Terrarum Regni nostri ut prefertur consuetudinem et obseruancias Insuper Statuimus quod Ministeriales Terrigenas et Capitaneos ac alios officiales ipsarum violenter non rapiant In hunc finem quod Nobiles Terre Russie absque mandato Regali nostro Hoc expresse mandato quod Castellani alii Tiuuan et seu mandatum eorum alibi Emerunt possessionati super eadem maneant / et quod de eorum proue et fructu / et quod ignorauerint eorum et tantum quod et quod desunt prouisionem quorum et liberamus simul et singulos nobiles et Terrigenas a pluribus Theloneorum et nullus ipsorum Theloneo a nobis

266.

Exenda Zuppanum Nepelicen et Bochnen Rudolfo Seraphin

Nazimus dagred Rex palomie cragnusdux lithuanie dnus sudomie &c

267

Depotus. Salus cum fructu cum gratia. Vidimus literas
dñor de venetijs dñm Ludr inhumanis Strenuum et nobiles Abraham
Iuger Anthonius de florentijs Nicolaus de Thamorar / Et ipe Nicolaus
Serapchin habuerunt gubernatorem et nobilem dñm Vladislaum
Regibus Dalome possidentem de consilio Baronum nrorum a festo
Inane vigilie primo venturo ad Tum annos duraturum esse gratie
Damus Locamus Vendimus et tanq̃ pium Vendimus et arendamus
eidem Nicolao Serapchin singulis annis pro decem milibus marcis monete
nrorum / Summa ad quadraginta octo grossos in qualibz marca ponendo / Cum
tota parte lucri grossum pragensium aut expectationis pro nra moneta vam
embch vel in aurea hungaricali pia et Justa pondera grossis aut nostre sucre
subus annis singulis pdictis dum vixerit / Tandis tradendis et annumerandis
soluendis / Cum redditu et qualibz anno pdictis dum vixerit decem milia marcarum
hoc est ad quidlibz quatuorcentos ducatos anni et quatuor milia marcarum pro thesauro nro
Regio et ad guttaos Solaria principum Hungarie / Declarando ad pos
tractatus dal et expedire debebit / Et de his nobis facta tenebitur qualibz anno
vacuam / Semper aliquibz quatuor ipsis stipendiis ffamis de una salma et in tractu
computatis ffructus / Septimanis in quibus nr fatis arenda fructus nr habuit liberos
sibi defalcatis quibus ipe Serapchin esset negligens vel remissus ad reformacom suppleri
nrorum ipe Serapchin esset negligens vel remissus ad reformacom suppleri
pdictarum et saluacionem nobis faciendam arendarum incubit nre maiestati et
honestate infra tres annos pdictos sic arendatos suppleri mandabimus pdictas
ab ipo recipe et melius carstamodo arendandis valentibz arendare et aut like
tus et sedimus suppe pdicte ipm Serapchin suppleud nrm regnantem
et diuturnis ac diuturnis Volumus et decernimus ipm habere plenam potestatem
Dnos officiales suppleri quotiensmq; sibi videbit deponendi et alios instituendi
enth vel loco eor surrogandi pro bn placito sue voluntatis / Non obstantibz
hijs ffamis quibuscumq; datis ut convertitur / Salvo in omnibus Cuilibet Regnicolarum
cui sua adepta pace abierit officium cuius cum pacto suppleris de suo Solario
competentem mo debeat contradi / Item Barbarus pdictus ordinem sum exercendi
penitus plenum apud ipm suppleud non sit nimis extensus Et si deficit
contradae no poterit / Quatuorcentos ducatos mo si potuit debet eos contradere
Et ne p vana judicia et Calumpnias litigantium ffamis suppleris succumbe
ret cum effectu / Et cum reformacom suppleri negligente esse et remissum / po
nimus q̃ teneatur ffl quotiens ffamam et pro quibuscumq; pensatis causis
et coram quibuscumq; judicibz Regnum nrm minime respondeat nec aliquas
penas prandi relacone contumacie nobis ffaciat ac quibuscumq; vel
illis a quibus exigit / Et immo sit astrictus respondere & se pre
sentandi coram nra maiestate vel cui alii specialiter commisimus
judicandum cuiuscumq; sit aliquid pene vocare quidquid obligatum
contingat / Nullatenus sit in suppleris nris impugnandi facultas inst &
voluntate nra speciali Officiales vo ipius coram ipo pro omnibus

Clausis magnis vel privis et parcimie respondendum et ipe Nicolaus Zuppanus
Zuppas vocatis nycligien et Bochnien in Statuta Regis Kazimiri munclabi
lit in omnibus et singulis clausulis punct et articulis prout ipas Zuppas
concernere videnr conservabit Item vt nulli homini cuiuscunq; status aut
condicois existat Sal in vocatis Zuppis aut Cmetariis vekinen et Bochnen
vendi presumat nisi ipe Zuppanus aut officiales sui in Cmetaria vel
Vrancuen nullus nisi Oliade in deputato et non alibi eundem Sal
Item vt nulli homini cuiuscunq; status aut gradus existat laborare et soluas
laboratas in omnibus Zuppis attemptare presumat nec ipe Zuppanus
ad huiusmodi soluendas et laborandas aliquos admittere debeat Et soluz in anni
Zuppis singulis consuetudinem labores debeat Item et quod minuto in
vocatis Zuppis florenos aut pecunias provenientes nulli homini quouis pretio
debeat aut Bazas dicti Sals emendi vendere aut obligare nisi ipe plus
aut officiales sui quos ad id ipe deputarint more solito quouis et tunc debebit
Ipse Prouisorq; et plenam concedimus facultatem Zuppis predictis vendendi
vocatis in vocatis Zuppis vekinen et Bochnen incidendi et fodendi et more
aliarum fodendi quidnm inventum construendi edificandi et disponendi
quodcunq; alia omnia complendi Item volumus quodq; in Zuppis nostris aliquis
equi pabulandi collocentur preter quadragenta equos nostros quos pro dignitate
sua et totidem in alia Zuppa collocabunt Et ad hoc una in vnekliglia
et alium in Bochnia familiar pro recipiendis publicis equis predictorum
deputabimus Et si plures familiares eorum necessarii ad equos huiusmodi attendan
dos Zuppanus tenebitur quidem / Equi aut Supernumerarii more solito
extra numerum Si quidem in Zuppis / Aliquod equi aliorum si quos
valuerimus locare in pabulis in hasppis collocentur et pabula quoq; ad
eorum pecunias nostris applicentur et quidem si quis per septimanas
in predictis pabulis observetur / Et quia ipe Zuppanus ad inkeu et vaud
in Zuppis eorum mercatoribus et vectoribus deliberare dispensanda negocia in
quibus sepius provenient plaustrum Varunq; sicklin vocis impedimentum in
dampnum nostrum et grauamen Statuimus decreto et hac volumus
ut nulli coxi in Zuppas nostras descendat Sed in Cmetaria hasppino siquid
agere debeat maneat Ubi si quid Zuppas placebit honestate talibus
tribuere et dono dare gre recipiant minime molestas aliquas sibi infra
scriptas quarcunsimq; Nos vel Cancellarium nostrum ad aliquod Zuppare gregem
non teneat Quibus Zuppanus prae omnia diem in quibus Zuppas expedit
et necessaria ministrare semel in anno dimittat Et si alius quibus
nunc valuerimus ad eorum pecunias vocati expensas quas nos instaurauit
compensabit Omnes flor quibus pro vno aut duobus carragnia duo
duos semel ut prefertur in anno tenebit Item Vanos Salis centum
anno quolibet distribui poterunt Statuimus q; de Zuppis predictis pro Kami
nabis p medium unum debent computari per denarium aut / Aliud vo
Sal q; vlnadietod Vanos distribui / valuerimus Nullatenus in plaustris
Decem Vanos Statuimus qui p unum debent computari per denarium
aut Salis nimium qui Zuppanus non debeant aggrauare Item volumus

Prefatum Zuppanum ad soluenda debita prefatum Zuppanum vel quittancas renouatas compellere Item valeat ut Zuppanus predictus a dampnis et grauaminibus relictis immunis / Dum de offensa apud nos non defert
[illegible] Prefectus ordinauit dispensauit precedat ut sibi secundum
[illegible] apud nos in Regno nro Hungarie pacifice
vel fames oriatur ipse Zuppanus dampnis non teneat / hec tunc
debent si dampna in racambio nris per octo pfatos viri ac nobiles
et tunc Consules Ducatus Dalie quos huiusmodi contra dictum Zuppanum ele
gimus compensari prout illi acto dicm et Questeram predictis hinc inde affi
mant et declarent quos pronunciacam tam nos quam Zuppanus predictus ele
gere debemus et pari / Item volumus ut singulis arendatoribus
omnibus vicecomitibus nros ad recipiendum libros de expositis vanen de sedes
similibus nostris et quam de eisdem expositis penes dictum et recognitos sis
Sigillis nris / Date Sapienco et Succameriis Dalie qui quam ipse fuerit
et aliis officialibus nris / mandamus firmiter quatenus pfatum Zuppanum nrum absentibus
violencia et oppressionibus debeant pacifice et bicri / quam et quatenus per ipsum
fuerint requisiti indilatum attendentes pfatis dilectis nris quam ipse ostendi
et qui pretibus fuerint requisiti plenam pretatem Inimicatores offensores
et malefactores quos coram ipso namanti arrestandi Castigandi et corrigendi
iuxta eorum excessus qualitatem Et in specialis mandato et expresse quam
ut Nicolaus Garupsim Zuppanus nr omnes dictus Zuppanos et ~~vinacos~~ vinacos
Dalie fabricet seu monetarios aut officiarios et damnos super eisdem et
subditos in omnibus qui reformati patent nuper infirmacionem Ducatus et
et ingratudinem facie reformande tuitionis et restaurande tenebit propris
pannis sanguis et expensis pacis quantum debito moderamine con
uenit et in pedum nauium Dalie subditi inueniendo et quando / Postremo nullum
Dalie gentium vel Sclauonum Zupanie et Ruthenie ad hoc vbi Dalie
vehicuit et Rachnen duci placet duce aut ipso vti pretitum et tenore pri
uilegii nobilibus Decernentes / quam vbicumque Dalie huius regnum fuerit per Zup
pam vel eius nuncios et vectores illud cum rebus aquis subingrande
Omnes aut Capud Consules Ducatus et alios officiales nros qui fuerint
ad hec requisiti Cum saluoconductu pacimarie quas nobis solide de Zuppis obliga
fuerint quittancas nras et non alias debet / obligamus vt quam ad
requisitionem Dalie hugari et venditores cupiendos quoscumque opus fuerit
auxilia consilia et fauores primo mostrauerit Quod Zuppanus predictus
consentiens quam in soluendo pecuniarie quas nobis solide de Zuppis obliga
fuerint quittancas nras et non alias de recepit / In hoc tamen intendit
iure alicuius si habuit aliquis vacuis locis solutionis aliquatenus de re
gale / preter capitis fundis alienandi et emolumenta memorie
que ea vacuus plenius committebant arrestare / Et in eis debitum
pro moderamen / Item cum malos Dempsim talis omnemmodo et
Sclauis petra et Signati Clissiani Lucmen Ducmen Rachnen
Imerchanen Nuchpolompzanen / Item Sclauis que Bergrecht dicunt
et Zalanen Thapcronsis et Salanis / Castellum pallatium Dominicum
Regni et Ouuamerad Dalie nobis debent pari ad rationem
Item idem Nicolaus Zuppanus tempore quo eas Zuppas tenuit tales

Mrendarius nondebet cas mdebite exactas Et si sic tm modo essedere
quem sine dolo et fraude vndè possit sequi milium Sal aliquo
aut colore cesquito tam in Regno qz extra Regnu prosit debeat
usurpare nec in depositis repend Aut quamq; occasione percipere uel
aliod usurpare presumè / Item Zuppas mus teneatur vehicul quasdam
fidelit debet respondere Et aut aliquod Sal in depositis vel alys locis
regni vel extra inventis fuit pro mre mistrabitur thezaurus maiest
Ordinatu eram qz memorati molendinarij Scripsim in Zuppis tot et tanta
superflua / in pre quo pas zuppas respondent nobis de rationabile debebit fide
liter quia fuerunt de pdo qd Seraphim constupta mensa inventa
Si aut pauciora dimisit nobis ppluat pecuniis in pat / Si autem
plus ipa ad mensam sibi pone faciendo tacuit / Illo eram non
omisso Et qd Zuppar tu Et Sal nimis sacit ne pauper homines aliqbz
adventantibus nouis oppne / ne homines p viriam eius custiam grauentur
Et omes vectores et homines quosliber pro Sale vehendo - debz ea Quod et consue
tudines antiquas dimitè nec eos gravamby nouis inventis aut inventendis opp
mi / Et qz idem Zupparius vias ponet et ultimed destructa ita mal in loc ab
antiquo tenil respondè aperte ppare et rectificè teneatur Sol melior et
minor accessus vectoribz et alijs p Sale venientibz pbeat / Item laboratores
debet in corp plario et pro sine dilatione et negligen quibusq; laborandi ostendo
Et qz laboratores mos consuetudines plures in motibz absq; contradictione laborare
debebunt / Item ea vendicon Salis hominby Regni nd tam nobilibus
volgaribus ab antiquis consuetudinibz et moribz hon recedat quousq; no Item
hoc contigat imposterum ppt ambiguitatem declarat Declarat marescallus et Thezaur
nrorz et ipius thezaurarij ejusq; pt debent in pabulis Zuppar collocare tam
in vicecomitibz qz alijs quibuscunq; Decernimus qd pdictos et Barones nros ad
rum faciendum cum dicto Zuppario deputandos . statuimus dubitam . Declaramus et
cognoscimus in Solacia pdicta cum antiquis que nobis ad victum nostrum
rum pertinz vel cum nouis qz nobz in vicecomitibz poni consuevit debent o
putari Et qd ejus pro thezauro pdicto pabulari De aut pdicto Zupparius
declaratur qd ip esta Solacia in Ratione ponentur ad alios Zuppar quibz
cum imposterum stringat Zuppar contrarium Volumus etiam ordinamus qd
facere p in vita et nros successor arbitrio et dispositione remanebit
Preterea Statuimus decernimus volumusq; inviolabiliter observando sup quo
pdm Zuppar medio corporali Quadrupedes onerarios destructe inhibentes
ut de cetero ipe Zuppar nulli penitus hom cuiuscunq; status pcmerite
condicionis aut dignitatis existant labores impositos Zuppe facere admittat
Bos plus ppter et p suos officiales eisdem Zuppar labores ginnat et labore
Dum tm ut absit in contrarium facere quod aput ejus potestatem venerint
veniam et eos sinendum cum eo sacrum anulum et assisum p pnes
tram Statuimus firmit p ipm Zuppariu observandi ut deinceps nullus
suus successorem Sale deferat nec presumat quod / Et Sal plus
vendens permittat vendens quadrat / Item volumus ut p ipm Zuppar
firmit observari et teneri ut per nullum suum familiarem Sal
aut ipm sue alienet in depositum Sed duntaxat sue mensure ipse

271.

Vel subm̃issas pcssnas aut eius officiales ac alios quos̃ requisito
vendi presumat & ut saluada apud ipm̃ zuppar aut eius officiales sal
et ubi alias eo modo pse m̃ deputatos Drad libere vendent & p aliquos &
subditos aut temerario contractu fiat vel ꝙ alibi sal ꝙ apud zuppar aut
eius officiales emdi / Expresse statuim̃ ut talis saluda huiusdi sal pse
tue admittat et ut p ipm̃ zuppatus nr̃m receptor nro tesaurario m̃ssetur
Et mchilamm̃ talis saluda pena qua̅ incurrat p consules Drad irremissibiliter
puniat Item ordinamus pubice statuentes ut nemo sal aliquid in predictis
fiue in domibus tam in Drad quam extra Ciuitatem Drad tam coram nr̃a
& nr̃is aut extra Ciuitatem tam coram nr̃o parz vendere psumat Dum
dm ipe zuppatus plenam et ammadam pstacm̃ huiusmodi sal arestandi et recipiendi
et pro nro tesauro m̃ssendi / Et ordinamus ut capud Sutamers et pondus
subditis m̃ huius arestacois ipm̃ zuppatum ab omnib̃ molestiis defendant et
tueant / Hos tamen Ciues nros tam Drad ꝙ Ciuitatenses ꝙ m̃ parz
aui huius sal sue Ciuitatem sine comitatum pernoct̃ hom̃ et reponi faciat
nr̃a presumpserint suem allocis aut iporz domib̃ sue m̃ domib̃ sint nullibi
nr̃m Drad̃ nec m̃ Ciuitate nec m̃ Ciuitatis aut m̃ Ciuitatis nec alicubi alias vendere
presumant Et ad ppa reducere pro suo vsu domestico dubat sub amissione huiusdi
sui salis / per capud aut Sutamdarz vel predictorum Fratres Ciu zuppatus
ordinat arestandi et recipiendi Item dicim̃ q̃ quadrus et m̃
Comercia psonarum pro festo Epiphanie dom̃ proxime p̃to tenco
est ꝙ plateas firmatum et dealbatas / Et nullus hom̃ cuiuscumq̃ status
seu conditionis fuerint / Suppar nr̃m qui a officialib̃ nr̃is et pssna publica capiuntur
et detenti debent / Eam non obstante si supra dictus suppar nr̃s vite et mandatis
ipsis subiacere / Et si aliquis auctoritate huius nre inhibitum contrarie psumpserit
pallium̅ pcium p tenorem ipm̃ zuppatum a talibus grauamibus molestiis
et oppressionib̃ quorumcumq̃ psonar et in absentia nr̃a p capud Sutamers
et prudentem Fratrem Drad nr̃m p et defensat / Et ipso vo zuppar peculiarib̃
expeditam ustram volum̃ ministrare / Eam pollicemur et promittim̃ ex nr̃
limi decani nr̃i familiarem sic curiensem nec quemcumq̃ alium hominem sale
rabim̃ m zuppatu nr̃o / Sale vendito nec tercenario sed plum̃ placito re
manebit hoc vo tercenarios salis et bancos quibus quosc̃ nros familiares
aut alios quoscumq̃ m̃ceps zuppatus nr̃i Solucabim̃ dabim̃ opam ut
nr̃os familiares in consilio huiusmodi ut pacifice sal quiete et tranquille
mutuo possemus / Ceterum nr̃m pdictum zuppatum omnibus vice Suppar
ut durante huiusmodi nr̃o mandato liberum ꝙ habeam tuto expedienti pse
nali / Ita ꝙ loco sui pfati zuppatus et vicezuppatus teneantur fidem debite
expedire et sal ꝙ alias pssnas valentes ad nr̃a iuncta non astringere Et
nequam ad sacrum obligati et unce debebim̃ Rursus volum̃ ut ipe
nicolaus zuppatus pdictus zuppatus nr̃i ꝙ suos sibi arendatos usq̃ ad
expeditos usq̃ Drende unce m̃ Armis teneat et possideat sine
quorumlibet impedimento / Oriolum in superius descriptum de sale minutatim
et bancatim vendiu talis duxim̃ moderandum Ita nullus hom̃ cuiuscumq̃
pcipere audeat sal ipm̃ bancatim seu ceps a tempe orendi
aut vendere non psumat poterit tamen sal ꝙ nos et in tempus
Drende pro quolibet nro aquisito vendere et in usus suos applicare Ita
tamen ut vendam ipm̃ sal m̃ depositum Quitarz Drad sicut
concluditur volum̃ etiam ut iura priuilegia et munimenta Ciuium

1772.

De Cracouia quem ad arcolos superius descripte illese Permanere et mutare
dominum eam q; Valiade Trad non alibi quod ea scripsit nisi aut suos
officiales predictos Aut verdicti emere debent subtumissione Valis quod alibi
emerint / Quarum quibus Sigillum non pntibs est subappensum testimonio
literarum Actum Cracouie feria Tertia Ante festum Sancti Georgij
Anno dom Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto Honorabus Reuendo
in xpo pre domo Thoma Episcopo Johanne de Czirne Castellano et Capit
Johanne de Thanczin Cracouien bus Johanne de Olesznycza Sandomirien
Andrea Odrowansz de Oprowa Leopolien palatinis Przedboro de Lowcz
pole Sandomirien hinrico de Rogow Regni polonie vicecancellario et Stan
slao Creslao de Curozwanky Lublinen Castellanis et magnificis et
discretis ceteris premissa Datum per manus venerabilis Johannis Luchkonis de
Brzezsnic Decretorum doctoris Sacre Cracouie palatij Causarum auditoris ac
Archidiaconi Gneznen et Regni polonie vicecancellarij

Rlo eiusdem venerabilis Johannis Luchkonis de
Brzezsnic Decretorum doctoris Archidiaconi Gneznen
Sacre Cracouie palatij Causarum auditoris et R p vicecancellarij

273.

Littera pro Castellano Cracouien

Kazmirus dei gra Rex polonie magnusdux lithuanie Russie prussieq;
Dominus et hered Significamus tenore p̃ntium quibus expedit vniu̇sis Quo cum
magnifico Johanne de Chilow Castellan et Capit Cracouien fratre nobis dilco
in recessu nro & Regno nro Tras lithuanie pro defensione Trarum Cracouen
hostium q̃ repressione necessitate manibente facienda : ctas firmas conclusiones
quas Regia vigor vsq; ad festum pasche p̃xim cum̃ Trarum merita debet
tuetur / ita q̃ eisdem festum Dominicum Equites seruãe debebit ad humeros
absq; sublatis mmorq; custodiendas et Tras pacificandas Si igit molestes
hostium insultibus p̃fatum Dñm Cracouien cum ch̃is hostibus pugnum ñobilem
et congressum per se vel per suos habere contingeret et in conflagendo
quod absit pditari Dnibus memorati Castri Cracouien familiaribus scuto
ribus et ciuibus alijs quos ad id euidenter pro captiuitate stamus &
qua quelibz rerum in vbo regio nro eliberac p̃mittimus et spondemus p̃sen
tibz / testimonio trarum Dat in Brodno die dominico p̃x Elizabeth
Anno dñi Millesimo cccclxij

Rlo venerabi fratri meo Johanni Archiepo Gneznen Primati nro p̃ petitionem

Littera per Serenissimum dominum nostrum Regem missa Wyszegrod pro liberatione Regis Boemie

Kazmirus dei gra Rex polonie Magnusdux
lithuanie Russie prussieq; Dns Terrarum

Magnifice amice nobis dilecte Literas Amicicie tue diebus superioribus recepimus
quibus sane meliores percepimus / Qui tua amicicia erga Generosum Johannem
Colda de Rampach / in Causis vnde agitur et illum hinc inde vertentibus scribit se
nostram habiturum / quam amplioribus prosequitur Cumq; in eisdem literis tue
tue amicicie / horum et ea que vtebamur / quatenus amplius preparare sua ad Serenissimum
principem Dnm Ladislaum hungrie et Boemie Regem &c frem nrm carissimum
et tuam Amicitiam / partes nras non imponeremus &c Inde credimus q̃ per
hunc pro ipo Colda per nos facta mentione / ex pro sit officio nro Regio / pro
promotis nostram exponenti / vota nra imponê / si pro scitore et familiare suo
promotiones nras prosequatur et pace ut prefertur consequenda obtinere mus repre
hensione aut parcium suspicionem notrii non veremur / Nec obhoc / a te nobis
succensere poterit / Propter quod et amicicia tua / que in Regno Boemie nostre
director extat et auctor / nri animi et mentis / pie opera in hac re exhibita in
melioremq; proclibio accipiet et interpretabitur partem p̃fatam cum nos

Nil aliud qm̃ animm puritatem conscientiam ac zelum bonum erga psonam et statum nrm Regm qꝫ et dnm̃os nros tuam amicitiam hic teneamus et indubie sentiamus Proquo percipe hinc reciproca intendendo et cooperando honor ac accomodo tuo prodesse affirmamus: Nubibus aut. et ustricie tuis impedimento esse nolumus proquo Datum in Parzcow die dominico in vigilia omn sanctorũ Anno dñi Millesimo cccc lxj

Magnifico Georgio de Kunstath et de Podiebrad Kuberlatou et Gnichonne Regni Bohemie Amico suo dilecto

Ro vestris Johannes Kuchlicus de Brzese vtriusq; iur doctor &c p̃ presentes

Conclusiones Conventionis Nove Ciuitatis als Corczyn pro festo sancte Hedwigis celebrate Anno dñi millesimo cccc lxj

A. J. V. Bandtkie Jus Polonicum p. 302–303.

Serenissimus dns nr Rex Kazimirus &c de prelatorum et baronũ Consilio nr magnificos Andream Odrowasch palatinum et Capre Leopoliens ab vna et predilectum de Tomiczpole Castellanum Sandomirien et Capre premisliens partibus ab alia vadium mipo sint Cmp milia qñcs cum et quociens volum qꝫ nr̃os dnos proceribus suis pro tunc fore et non violenciis procedere et impugnare

Comencio dñi Crastino sancte Marie cuius festum venit cum dnis. Olezie Duabus mensibus est in Bandzin aut post Bandzin in loco conservando cum Conrado Oleschenczky Ziguo Volkone opoliens et Wenceslao Ratiboriczky pro firmis nr regni ab vna et ducatu Olezie ab alia partibus et pro integritate suorum et spoliatorum de quor Dnis Czirk Owchorowsky et alijs ad quam Comencio per dnm Regem deputati sunt isti dñi Reuendus in Xpo pr dnus Epus Cracouien Castellanus Cracouien Sandomirien et Cumitis Cracouien

Johanni Rokossky et Wachocki de Ogrodzieniec hui absolucionis timorum

Ex consilio prelatorum et baronũ huius Comencionis Decretum et ordinatum est qꝫ Serenissimus dns nr Rex Capitaneos Cracouien debet amittere tuicionem Cracouien et ipm dimittere Item qꝫ Capit tenebit familiam decentem in ctu vno cum alijs Castellanis et Capitaneis et familiares quilibet Capitaneorum tenebit prout dns Rex cum suis officialibus marschalco precentore et quilibet et inserbet qui refugium ad dnm Capitaneum habebunt et ipm obedient

Item put Consules Cracouien quilibet pro parte sua tenebuntur qꝫ sint liberi de exactionibus Dns rex cum prelatis et baronibus et tota communitate invenit qꝫ debent exactiones Dare unum decretum a nobis per duos gross et ab omnibus bonis eorum mobilibus et immobilibus contribuendo

Item soluat om̃ Censum suum ad festum Sancti Nicolai debent solui per omnes Stratus Si aut aliquis negligens fuit soluē ad festum p̃dictum tytme in tres bobus proxime p̃cedentibus dz mr tenet. et ita si in duabus septimanis non soluerit villam amittet

Dns Rex de consilio Platorum et Baronū mi duos palat Odonem de Leopolicz ab una et Stanislaum Haliacz ab alia partibus tra Lublin cum pertinenciis suis et quam violenciam procedet et in parte vnde dyne

Item Sopschicz et Langeruma octo equi et sagittar
Item Bandzin quatuor octo equi et sagittary
Item Rabstein quatuor equos et sagittarios
Item Liporwicz cum Slawkow et Scherwyor duodecim equos et sagittarios
Item Oglicz duos equos
Item Sekow quatuor equos
Item Herwald sex equos
Item Olstyn quatuor equos
Item Strzepicze decem equos
Summa Equorū et sagittariorū facit lx tres duobz equis et sagittarijs
Dominus Rex cum prelatis et Baronibz talit advenit q̃ tenus istos equos et sagittarios ad requisicionem dñi Castellani et Capitanei Duc dum ausitz fuit aut per suū officiale tytme dampna quecumq̃ amissa fuerint per Regni emulos illius qui negligeret damna fore debebunt debent quecumq̃ amissa fuerint p̃ illo per regni emulos

Absolutoria a theloneo vt p multum misi ꝑsolum
Judeo de Rubyeschow data.

Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnus dux Lithuanie Russie Prussie q; dns et hes
Dignitatemq; tenor ꝑtum quibus expedit omissis Affectat candido fidei cum
participacio amicis sit odiosa nr̃is quor dam et si nos ꝑsidium decrepitum
diminutis tamen eorum quam patr eciam lex diuina quidam benignitate
vera regia non dedignamur subuenire protectionis brachio grauib; cum sanct Regalibꝫ
Cum itaq; Judeus Michael mercator nr de Rubyeschowo se celsitudini
nre m multis parcamb; et diuersis aparemitatibꝫ reddidit accepcm / atq;
vot nros semp studuit complacere. hinc mentis valentes ꝑtm p hac nre
m the aliqud consolari Sibi cum vxe et filio suis indultis per et mssa Re
gnm polonie et alia dampna nob vna ꝑpmare atq; vmsas mercancias
et qualescumq; vendicas ac emptiones exercere concessimus et indulsimus prout
p tenore indulgemus et concedimus more aliorꝫ Judeor regni nr Valentes
nostr sinceram ham et subditos nros et aliorꝫ quoscumq; Quos michaele
Judeum vxorem aut filios suos indultos Judeos pro quibuscumq; causis et de
bitis ad primum palatinorꝫ castellanorꝫ Judeor subiudex aduocatum
et Cancellum Tiuntas seu Capitaneum ac aliosꝫ officiales regni nri
citatos ac cum eisdem Judeum vxorem et suos filium indultos aliquales
habuerint seu habuerint aut eorum p nullam nob debeant vnquam diuitas at
eorum nob Regia maiestate aut cui specialiꝫ commisimus iudicandum
Prout tenor vobis vmsis et singulis Palatinis Castellanis Capitaneis
Judeis subiudicibꝫ Aduocatis Consulibꝫ Tiuntis et Capitaneis per et
missos Regios nros vbilibꝫ constitutis pntibꝫ requisitis fidelib nris seruos
propios mandamus firmo hre valentes q;mꝫ p[ro]fatos Judeos ea hac
quam ex[pe]d concessimus libertatem inviolabiliꝫ p omnia conseruare debeatis
Et nichilominꝫ eam ꝑsonam in meam recepimus protectionem Atq; eosdem
et vestrum cuilibꝫ sup aliis Judeos ab omnibꝫ et singulis nostris molestijs
perturbationibꝫ oppressionibꝫ et quibuscumq; impedimentis nob singulos tenore
dantes pntibꝫ et volumus subsistendo nre gratie indignacois Cetus
eam ꝑfatos Judeos ab omnibꝫ et singulis nostris perturbationibꝫ oppressionibꝫ
et quibuscumq; impedimentis nomine et vigore nre Regie protegat defen
sp eosdem nullam iniuriam inferre faciat presumat. Secus facere non au
deat sub gre nre obtentu Harꝫ quibꝫ Sigillum nrum pntibꝫ est subappe
nsum Dat in Gradno feria tercia ꝑx de Ometi Clementis anno dm
millimo quadringentesimo octuagesimo

Ro Vorlic johnis luchkiamus de Brasse
Vicecancellarius

279.

279.

Litra absolucois a theloneo
Judeo de Rubyeschow töress'a

Kazimirus dei gr̃a Rex Polonie magnus dux Luthwanie Russie Prussie
dns et hered ꝛc Significamus tenore p̃sencium quibus expedit dilectis
civibus nr̃is fidei michaelis de Rubyeschow quibus nre placere
incepit maiestati Ob ei⁹ vxoris et filie vtq; Juda indempnes suis thelo-
nea nra bona in Regno nro salui salua indulsimus et presby indulgemus
posse a pluribus eorundem theloneorum nr̃orum quarumcunq; absolucionem et relaxacionem
tenore p̃sencium facultate Quocirca vobis vniu⁹sis et singulis palatinis
castellanis Baronibus militibus proceribus dilectis fidelibus tam presentibus futuris
civibus predictis p̃sentes exhibentibus firmiter Districte
Precipientes et Ordinantes q̃ dictis thelonearius
Arrestatoribus Advocatis Castrorū fortalicior⁹q; Subditis p̃sencium custodibus
et quibuscunq; aliis fidelibus et subditis Regni nri Mandamus quatenus
hac vice valeat Amicitie vestre Judeum michaelem et vxorē q; et alia Judea ni
ostra suos cum rebus cattalia et familia sua q; Quitates capta
nentes Transeuntia et quevis loca dominor⁹ nr̃or⁹ vie transire Mercatū stad
negotiandi ineundi q; libere et secure salvis rebus cor⁹ et pannis p̃mittat
et permitti faciat sine cuiusq; thelanei solucione et absq; omni impedimento
detencione aut arresto Quandocunq; nempe rebus suis ipsum dampnum aliquod
propter id effugiamen gracie nre Obsequentibus aliud datum non ampli⁹
Dat in Gradno Sabbato p̃x die sancti Clementis Anno domini Millesimo cc lxx
Rto vicesimo octauo Luctrame de Brzesie
Sartor in absencia R p Secretarium

Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnus dux Lithuanie Russie Prussieq3
dominus et heres Significamus tenore p̄sencium quibus vniuersis Cuiusl
n̄acionis magnifici ~~Andree~~ Andree Odrowasch de Sprowa palatini et
Capitanei Leopolien fidelis nobis dilecti Accepimus Quod famosis Stanislao
Consuli et Georgio monsterym municipibus germanis Ciuibus de Cracouia
occasione certi veri legitimi et mutui debiti vzt Duorum milium florenor3
hungaricalium litis sua et famosorum Consulum Ciuitatis nostre Leopolien
se mserepserit et obligauit Nobis supplicauit ut ad huiusmodi litis mserpcionis
um Regium consensum paru et assensum prebere et concedere dignaremur Quar3
litis vnius sequit de verbo ad vbum et est talis Nos Andreas Odrowasch
de Sprowa palatinus et Capitaneus Terre Russie fidelis Recognoscimus per
p̄sentes Quod famosis Stanislao et Georgio monsterym appellatis germanis Ciui
bus Cracouien debitorie tenemur certi et veri debiti Duo milia florenorum
hungaricalium puri auri et iusti ponderis preterea p̄amor3 aput paulum
Dictatum Ciuitatem notatam p nos recipimus Quamquid Summam p̄fator3
Duor3 milium florenor3 promittimus et fidelia fronduimus ad festum natiuit
dom̄ proxime instans p̄sentibus imperpetuum / Si et inquantum quod absit ipis
Stanislao et Georgio de prelibata Duor3 milium florenor3 Summa in termino
prealligato solucom non fecerimus aut facere proquo neglexerimus / Extunc ram
defecto in Crastino natalis dom̄ vzt ipo die Sancti Stephani prothomartir
ipis Stanislao et Georgio Ciuibus supradictis Nos omes et singulos Censu
ad Capitaneatum nr̄m Leopolien et ad dominia nr̄m concernentes infra
Ciuitat muros Leopolien sitos realem et effectuam p̄ribus confirmamus
remissionem omibus modis et modis quibus prodicta de Sancti Stephani
p̄am remissionem per manuscriptum Cirographum dare debemus Quos
Census omnes et singulos p̄fati Stanislaus et Georgius ratam census datos
Duor3 milium florenor3 eo iure et modo quibus nobis ipos census teniuntq
p̄cepimus tenendi prehendi et leuandi ac vltimus per modum
obsidis obligandi et pro eorum implanito in parte aut in toto impignorandi plena
habeant facultatem Saluatamen forte p̄fati debiti essentialis cui per
prenominatos quoadusq3 sepefatos Stanislao et Georgio cuiusq3 prime
Duorum milium florenor3 per nos plenaria et integra facta solucio
Vobis igitur Consulibus predicte Ciuitatis Leopolien committimus et mandamus

Ceptres prout et nunc vobis vnc vocis oraculo committimus et mandamus Vt
dum pntibus fuerit requisiti. quos pannicidis mistratibus mechanicis vizt
Carnificibus pistoribus sutoribus et Balneatore Cuiuli nobis pdictos census
ad singula quatuor tpa sibi solitis Nimcensi eam de Nimcensi eorum
advocacia Census annuos soluentibus veam in pncia arrestis / Eyssdem
destructus minugentes mandetis quos de supradictis Censibus vpo scribi
Stanislao et Georgio aut eor procuratori qui pro tempore fuerit et non
nobis plena respondent soluere / Nobis eam vos volumus de reali
annui census Aduocacie Cuilis soluere respondi Sanct plenarie ut pre
mittit fuerint persoluti / Scripta enim nra dant alias impliciros. hijsm
Cautionu per nos fulminandos minime aduertentes / In Cassu de quo nos
Serenissimus dns Rex de Capitaneatu nro Leopolien rehme disponet / Exnunc
pmam p nos levandam petimam preuia Stanislaus et Georgius arrestare
percipe et levare poterint usq ad pretactor duor milia florenor renbiancz
magnalem / pretea si nos dna permission. abhac luce morte occumbere an
tingeret volumus proximiores legitimos qi successores nros ad hmoi obligacoz
et soluconem ut premittit obligari et astringi / Promittig insuper et pollicem
dictos fres Stanislaum et Georgium eorum pmissum nullo unq tempore revocare aut
Opuali velle unde Nec literis Regalibus / vello expedicione / Colloquio
presumpcione Allegacon mandatis Regalibg. ne aliqua re nobis in facto subsi
dialia sed quomodolibet aut expresse dicere / ipos fres Stanislaum et Geor
gium audere vellemus. ea totam causam amittere debebimus / In cuius
rei evidenciam mandauimus Brevia nem pntibg nostrum subappendi / Actum in
pretacta Leopolien feria secunda pxima post vitu anno dni millesimo cccc lxiij to
pntibus fidedignis in ipo pre magnifico Generosis et famosis Dnis Dno
Gregorio de Sanok Leopolien Johanne de Kochanowa Castellano Halicien / Nicolao
Nos Zeburno Leopolien / Domenico Chochlowsky necnon multis residentibg
et antiquis Consulibg predicte Ciuitatis Leopolien. / Nos vo attendentes peti
tionem iustam et consonam preteritis Nris. vnam que pntibg est inclusi et alior
Consulum Ciuitatis Leopolien. que similis est tenoris in omnibg eam punct
atticulis et condicionibg prefate Andree Odrowasch palatino prie et consencie
approbamus innouamus. et nem Regiu consensum ad premissa prium p tenore
pncium decernentes eadem robur. obtime firmitatis. Horcumen expresse. q
si ipm Andream palatinum de ipo Capitaneatu Leopolien quemcumq aut
quem disponemus extunc vigorem et vim hui pntis. quantu ad preproz
censuum. et aliorum reddituum de ipd Ciuitate Leopolien pruenientium et
quos ipd Stanislaus et Georgius monasterium ob non solutam memoratis Nime
florenos levare et pape debent subtrahimus et astringi tenebit priam mente

Nichilomng tamen prelibati Stramslaus et Georgius monstrum habebunt fraudi-
tatem et potestatem omnimodam vigore tenorem literarum predictarum emanan-
per sepefatum Andream Odrovanseh palatinum pro exemptione seu redemptione ipsig
Capitaneatus Leopolien levandum / Arrestandi levandi et percipiendi ussq ad plene
Summe florenorum in lra pribg contenta inclusc integralem solutionem / Deo vob
Consulibg Ciuitatis ure prefate Leopolien committimus et mandamus seriosc pre-
cipiendo et omnino hre volentes / qmg mox visis pribg vocatis pribg ad vestru
pniam Pannadie Mercatoribus Institoribg Mechanicis Carnificibus Pistoribg
Sutoribus et alijs quibuscunq Censibus mstra Ciuitat Leopolien consi-
stentibus et Census mo Capitaneo Leopolien solventibg / ipis nomine et Auctorite
hia Regia quam vobis pribg concedimus / et impartimur eisdem firmo edicto
mandamus et rubeatis Vt anteactis Stanislao et Sergio monstrum et non cuipiam
alteri de omnibus et singulis Censibus redditibus obuencionibg et emolumentis Ca-
pitaneo nro Leopolien dare solitis respondeant / sub pena gravissima in solucionem hmoi
rebelles plectenda Tandem quousq ad integram et plenariam solucionem et satis-
factionem Eam non obstantibg quibuscunq lris nris de Cancellaria nra emanat
Datis aut dandis hijs contrarijs impetrantibus quibus derogamus et robur fir-
mitatis subtrahimus ppnes Decernentes easdem nullius esse efficacie et momenti
In Cuius rei testimonium Sigillu nrm pribg est subappensum Datum Cracouie
feria Tertia ante Damasum Anno dm millesimo cccc lxxjo

Ad mandatum Johannis Luchonis de Brzeze
Decretor m vicecancellarij et R p vicecancellarij

Littera data pro Leonardo

Kazimirus dei gra Rex polonie magnus dux lithuanie Russie Prussieq dns et heres
Significamus tenore presentium quibg expedit quemlibet cuius nre maiestatis Consiliarior
qz merita attendentes priorem Nobilem et Generosum Leonardus et Nicolaus fratres
de pobyczno fideles nri dilect / exposuere coram nobis quo magnifici olim Jo-
hannes de Tarnowczyce Cancellarius et petrus de Ozechoczinij vicecancellarius
regni polonie literas priuilegiales quarum tenores inferius sequntur inclitorum
Stephani vaywode Transalpini et paludinen et Tampi Wichowczyce alioqz
tenorem inferius ibidem consisten in Terra et districtu Szanocen situatarum in se

283.

283.

Nouerint[es] de Cõmissione et mandato mis [illegible] eis prodicta et monstrata dum adhuc agend[um] in huiams ipis non restitueud[ntur] que mihactanus eisdem fratribus mime sunt restitute quashud bte[at] pfatis nobilibs et alijs regni nr[i] nobilis graciis respectibs postq[uam] Regni nrd [illegible] gubernacula suscepimus Dcam pfatis olim Cancellario et vicecancellario nris reproducere et demo strare nusserimus Que bre [illegible] relatu nonnullor[um] consideratoz morum fidi dimus in Registrum Cancellarie nre registrate et inscripte in Thezaurum nrm Dcarum reponi sint ad seruandu[m] vnde volentes memoratos leonard et nicolaum ocasion[e] irrestitucois pmissarum bror[um] valde indempnes Rem ipz cum consiliarijs nris debite matuitatum[m] et deceretum eas fore restituendas vbi venerabilis Johannis Lutek de Brzesie vtriusq[ue] iuris doctoris Ecclesiarum prothonotarij et auditoris Archidiaconi Cracouien[sis] et Vicecancellarii nostri magnifici hynche de Rogow Castellani Cracouien[sis] et vicethezaurarii Regni polonie sncd[um] nobis dilecte pmissas bras quodam[modo] mouendu[m] et dictos nobiles restituendi mandauimus cum alijs magis arduis occupati talem bras vltimo mouere et restituere nequiuerunt prib[us] et supplicabundeti iterq[ue] eandem quere inuenire et mandatum nr[u]m non possent Decreuim[us] alias denuo vestre ptinencia pretacta Registri Cancellarie nre restitui si in illo inuenient[ur] tradi dari et assignari Quocirca vobis palatinis Castellanis Capitaneis Iudicibus Subiudicibq[ue] Dicesis Dgnitarijs et officialibus regni nr[i] et signanter Terre nre Cracouien[sis] pfate fidelibus nr[is] dilectis firmiter precipimus Decernentes pfatos nobiles leonardum et nicolaum in possessione pfatarum bonorum cu[m] suis ac pertinencijs in pfatis Arrestur[is] bris contentorum pacifice ad bona m se longe late et extensiue sunt distincta et limitata et per modo eor[um] debitum possessum manutenere et obseruare nec volumus pmissis bonis ppter non restitucionem dictar[um] bror[um] quoquo pundam[odo] preiudicari In quib[us] nr[u]m Sigillum appensum est testimonio bror[um] Dat[um] in Carbonam nono Cal[endas] Maij Anno d[omi]ni Millesimo ccc[entesimo] lxxx[mo] tercio

Ro cui[us] dorsalis Johannes Lutek de brzesie Doctor in vtroq[ue] R[egni] p[olonie] Cancellarius

Sanctimonialium sancti Andree Crac.

In nomine dñi amen. Ad perpetuam rei memoriam. Cum nil humane nature como
da ducit(?) dignius memoria habeatur, oportunum extitit ut actus ham lea
pribus annotacio phemeron(?) ne lapsu tps euanescant prouide pos
Wladislaus dei gra rex polonie pmeron(?) Cracouie Sandomirie
Cuiauie lancicie Pomanie Lithuanie q(ue) princeps Supremus pomeranie Russie q(ue)
dux et heres(?) Significamus tenore presencium quibus expedit uniuersis p(re)sentes
et futuris(?) pticum notitiam habitur(?) Que pro parte deuotarum sororum
uestrarum abbatisse aliarumq(ue) sororum sacris monialium sancte Clare monaste(rii)
sancti Andree apli Cracouie oblata nobis pecia continebat ac eis
dem(?) sue p(ri)uilegium infrascriptum et ea omnia rata(?) firma(?) confirmare. inno
uare et ex(pe)dire dignaremur. Cuius tenor de verbo ad verbum. omissis aliquibus
pticulis que ad nostram non sunt. sequit(ur) et est talis. In nomine dñi Amen
Omnes mortales et amissi impreces(?) desiderium. ne memorium gesta digna me
moria immortali. in oblivionis laborem(?) trahant. et refrenemus desiderium
apud posteros pacamur. Digne solent cunctis instrumentalib(us) ipsorum
Ipsi(?) et q(ui) nos caleffanus dei gra Cracouie et Sandomirie dux. diuini cultus
ampliacio. cupiens cine consequi premia vite. fratrem q(ui) ut decet germanum
nram Salomeam quondam Regnum Galicie. nre sororem sacris Domine
Clare. complectentes affectu monasterium dicti ordinis q(ue) nos. per nos alum
in Zawichost fundatum. p(ri)n(cip)i q(ue) monasterium predijs proventibus libertatibus ser
monitutibus. sicut eam in p(ri)uilegijs de(?) Zawichost continet. Datamus
amplio titulo firmi(?) nostrum illustrand primarum. Kazimiri Cuyauien et lancicen
Semonis mazouie dei gra duc(um). Ac de consensu voluntate pris nri dom(in)i
doc. Lud(ovici) q(ue) nostro vnanimi volumte et consilio om(n)i baronu(m) nostrum
nam cum p(re)missis. q(ue) ecclesias nostrius nos(tr)is gentibus in locum tutiore
pro Olsala volgariq(ue) dict(a) duximus transferendum. volentes ut dicta dna
Salomea germana nra p(re)ce et sororibus ibidem tunc aggregatis et imp
etrum dicto ordini aggregandis cum p(ri)uilegiis gentilium seu cetar(um) gentiu(m)
emergentes molestias in dicto loco castrum forte edificare valeant. ibiq(ue)
decet(?) monasterium fiat. vel eam in castrum. ne cogantur quod absit
desolate virgines. q(ue) tunc pericula. relicta claustra monasterii. in deser
uagari. Decernim(us) firmit(er) vt omnes ville possessiones in Zawichost et
p(er) totum ducatum Zawichost iure theutonico locatum cum omnib(us) vtilitatib(us)
et piscationib(us) vbique. quas eisdem ibidem ad p(re)sens habent in vsibus. et infra
ipsi ad tunc(?) vsus. villarum aut primerarum ad Zawichost sine hec
nomina vocari cum hiis qui nunc in Comorzyno Czyrzyn. Szczow.
Potrowyce Skarow Pstrangki. Ostrow Thossin Thuczyna. Darowyn.
Schawbzyrzyce Brzezyani. Wangkerze. Dambyani Chodcow.
Scokczyce que nunc Ostrow dicit(ur). et aliquas sortes in przemodi.

285

Quinymanowice Volosczowesche et eccl̃ia in Zarnowicz in qua Iuspronatus habemus
ex progenitoribus nr̃is cum omnib⁹ ptinenciis̃ suis et omnib⁹ vecturibus qui
sunt hȳ Thaberne cum theloneo eiusdem ville et alias ptinenciis ad
eand̃ qrad̃ in urbe vnq̃ properent sicut vctores eccl̃ie ab ĩmo pcipiunt
Decime aũt villaꝝ sup̃scriptaꝝ ipm Zarnowicz et Cougani Klzenice
Vdug vnyzbich Debrzow Otfola malisthowice wyskiow Holudza et Stymo
nagi przedmostem et Kobuschino ville eãm ꝑtis cum decima ad wolina pti-
nens ad eand̃ curiam et quarũdam Cozlow Vorek et przechadi Curozwan-
kii et wolina ptines ad eand̃ curiam wanthii et omnesthowitej et Kobrane et
Zachsa et medium Studzembno ꝑt aũt tam germana nra carissima dna
Salomea cum ꝑmissa qm̃ Boroues oĩdimis ꝑtis que mee sunt et mpo
sterum aggregabim⁹ diuinis obsequijs pĩs et laudabĩ⁹ omodmo inhĩeant
et intendant in nullaꝝ decimarũ aut obsequiorũ ꝑiuam⁹ Et ea eciam ꝑ
predecessoribus nr̃is nra q̃q salute et statu felici seruerunt deo ꝓuent
Duximus eciam villas subscriptas monasterio Oliualensi ꝓpicuas Cone
dentes vt Comitas Stanislaus epc Castrum uel vbi ob vtilitatem ad ꝑsens
ꝑtes Theutonico valeat locari Item Zadroze Debnesembij Gul
kanicze Damicze wyskiow Obala et quod ꝑs mea Cumynoga et Zarnowo
Stawnay ex libera voluntate dedi Vt tam opidum Zarnchost cum
villis supius dictis q̃ Stanislaus cum vallo ꝓmuniri ipd monasterio in amplo
habitandi et ptinenciis suis q̃ molendinis habeamus que mee sunt aut in
posterum emi Pruno namarbi ꝓsecandi et cum venacionibus castrum castrum
et alias necessarium quarumcunq̃ et si que sunt alie comoditates quibuscunq̃
quomodocunq̃ constanter Concedimus ꝓtestamur Boroni mee supius dicte
et abbatisse que nunc est aut alias que successerit q̃ pro vtilitate monasterij mei ne
monibus et eciam in campis villas locare valeant Iure theutonico siue polo
nico sicut eis videbitur expedire Tabernas locare molendina locare et construere
in bonis suis auctoritate scripti ꝑsentis / Statuim⁹ aut eosdem malos absq̃ misericordia ab
omnibus fidelibus ingratis et pungnis quibuscunq̃ quomodocunq̃ denotantes Et
que mee sunt vel in posterum ꝓtenit⁹ Regiam siue sint sidmazie castellos
nec repentine ab expedicionibus eciam castrorum nil repetam⁹ commodi et ab om
expedicionibus nil eciam quod penitus abhorrentes Cum eciam prole villani ꝓ
tractum contrahi eciam habili sup̃ quibusdã causis nec negociis nec ob aliqua
palatino Castellano ac quibus alijs Iudice nec officiali comitis nil respon
dere nunc teneantur / Et quod tercio vtrũq̃ Iudico sint liberi pleni
permissi nec quolibet ipd monasterio in quali causa ꝓsequenda Et aut
nulli alteri sali nostro et locorum supdictorum ffratr̃ mee sue sint pre
theotonico siue polonico locande cum omnib⁹ pudentib⁹ vtilitatib⁹ et alijs
rumbus dependant volumus eciam q̃ ad ꝑpetuum monasterium ꝓdictum ꝑmanere
iure pleno Dedimus insup̃ ut vtrosq̃ villarũ eiusdem q̃ Iuxta
memoratam Boroni eiusdem curiam dictam S. Salomeam et abba
tisse Boroni / mee et mpostearum in ipo nostro Oliualensi monasterio
ministrent et eiusdem arbitrio deseruant Et ne aput posteros du
bitetur aut questio aliqualis de thelonei quoddam scripsi de

1202

1431

Sanctimonialiū sancti Andree m crac

287.

Ecclesiarum destructus subuenire et gesta eorum immortali Preconio
fructu speramus multiplices retributores adipisci Primor[dialis] Ad perpetuam
memoriam hominis et deuote virginis dominae Welmsiae abbatissae mona-
sterii sancti Andree Trenobii ordinis sancte Clare
cuius quidem privilegium sex quibusdam concessionibus priuilegiis et Immunita-
tibus monasterii ipsius pontifices et speciales quedam Omnia in uno privilegio ipsius
contenta Ac de et sup quibusdam priuilegiis immunitatibus monasterii et the-
loneorum quorundam Ratificare approbare et confirmare dignaremur Cuius quidem
privilegii Tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis In nomine dni amen In
patrie sublimium constituti comodo subducere nitentes nullateng anime
saluti nre vacare possumus quotidianis negociis occupati Inter huius saluti
nunc coacti / ex his que nobis ab conditore large contulit Ecclesie Cenobia
et virus religiosis Elemosinas impertimur / ut apud dnm emolumentum eor[um]
denario et minuta supleant / quod nisi pluribus non poterit operi[bus] summo et
habere hinc est pie felicis memorie patruus nr dns Boleslaus Dux Cracouie et
Sandomirie / ipa deuocio ductus ad multa donaria que Cracouie dominae Clare
sororibus de capite Sanctemarie / nec ab ipsum Andream in Cracouia consistentia
etiam Thelonenm in Zarnowiech quod in tribus vicis tollitur vidz in Wiaqui
vadit p Lelow Wischawerzige et Crochize p ipm Zarnowiech et per
Postroschize testimonium dedit pretio possidendi nullum pentus ibidem inscen-
tem excipiens / dicti Thelonei soluendi / nos igit[ur] Wladislaus dei
dei Rex Cracouie palatinus Polonie visis et diligenter hiis per[pe]nsis pietatis paterni
dni nri Wladislai supdicti memoriam Thelonei donatione / quia eod[em] affectu
pio amore et fauore ut ille sepedictus Sorores ipsas / nos volumus
affectu et donatum quam ea ipas hinc / nullateng volumus contrire
Unde in perpetuam memoriam pnam et futuris ceptus pretactum Thelo-
nei ab eis sororibus in perpetuum tenendum pretribus confirmamus omnino et sim
pliciter p[re]sentibus / Vt nulli p[re]fato Thelonco aliquid detrahat / nouas vias
et alias strata qm[ue] sup memoratas in detrimentum / et dampnum thelonei
teneat admodum Et quis aut quispiam quidem / presumat / nram mandati
nm et nram confirmacionem veliperdens / stultus fuerit / alias vias non
suppositas requirendo p[re]sumpserit Decernimus ea hinc[de] confirmacio[nem] contem-
ptores / Sorores eod[em] Thelonei gaudeant quod sue thelonarii in suis thelo-
neis ut dicte gratulant Vt aut ipsi nra donacio et confirmacio robur
obtineat firmitat[is] in perpetuam memoriam p[re]sentem literam nri Sigilli nri
munime dignum[que] ostendendum Dat Cracouie p manum venerabilis viri dni
petri Cancellarii Cracouien Anno dni M°cc° Tricesimo tercio
Huius Hugdi Iura priuilegia et immunitates et specialit[er] Thelonea abbat-
issa et conuentus dicti loci p[re]dicta in omnibus punctis clausulis / puncti[s] clau-
sulis et condicionibus optamus Ratificamus confirmamus tenore p[re]sencium me-
diante Volentes pro robur pretie obtinet firmitat[is] Quorum testimonio
Regalibus nr omnibus sup[er]scriptis Hanc priuilegii Sigilli nri p[re]sidium

Super oppatowniez D' Abbatis thimecen

Erectio oppi di oppatowniez abbatis thimecen.

In nomine dñi amen Ad perpetuam rei memoriam hec cetera oblationis gestus subtpe labentibus imposterum pariat detrimentum alta regum et principum prouidencia decreuit ea literarum apicibus et testium annotacione plenius premunire nos ka zmizlaus dei gracia Rex polonie unionem terrarum Cracovie Sandomir Cuyavie Lanicie Cracovie magnusdux lithwanie pomeranie Russie prussieq dns et heres &c Significamus tenore presencium quibus expedit universis presentibus et futuris harum noticiam habituris Quod p venerabilem et religiosum virum dnm Abbatem Thimecen et Conventum dicte domus dilectos nre maiestati oblata petitio continebat quod priuilegium monasterii sui mscis scriptum de mandato cel. situdini clemencia ratificare et approbare gratiose dignaremur cuius quidem priuilegii tenor de vo ad vm sequitur et talis est In nomine dñi amen Cum sedm apostolum omnium bono due merces debeantur vna etiam atq; alia temporalis hinc est q nos vladislaus dei gracia Cracovie et Sandomirie dux pium fructum tam presentis q futuri cupientes ob reuerenciam beatissime deigenitricis virginis marie et beor petri et pauli apostolorum pro salute mea et remedio anime mee parentum meorum et omnium predecessorum et successorum nostrorum et fidelium defunctorum domui monialium Abbatis et conventus Cenobii Thymicen pia supplicacionibus inclinati ut in omnibus domus dicte Abbatis non cessent pro salute nostra laborare hanc cruciam granum Zarenimo fruendum sedulius q in villa carnificum que Oppatowiecz vulgariter appellatur sita supra Rippam fluuium que vulgo dicitur in castellania Cracouiensi ad Cracouiam pleniam et liberam dedimus facultatem sub iure Theutonico Teutonicam ipsam ab omnibus pensionibus quarumcumque siluarum et consuetudinibus iuris polonici nobis seu castellanis et palatinis nostris aut alicui quibuscumque officiis supeandi de iure vel de facto prorsus et omnibus possessionibus et territorio eiusdem p omnia et penitus dimittentes Et ponentes ipsam penitus sub forma et libertate iuris Teutonici ita ut omnes incole ipsius et inhabitatores quod cuilibet dicte ville dare debuit aut contingit iure regant et utantur quo Cracouie quod Cracouiensis gaudet dignitate et insignita Et quilibet volumus ut in omnibus tenebrarum et consuetudinibus eiusdem gaudeant libertate qua gaudent Cracouienses ceteri Ita tamen de vo in aliquibus eiusdem libertatis nouellis fructibus debitorum ad plenum tantum priuilegium recurrat ne igitur ipsius hanc nostre concessionem et donacionem valeat quolibet retrahere presentem paginam nostri sigilli munimine iussimus roborandam Acta sunt autem hec anno dñi millesimo ducentesimo septuagesimo primo Idus maii presentibus hijs et consentaneis nobilibus nostri quorum hec sunt nomina Dñus Przecpuch Cancellarius Curie Comes Wasil castellanus Cracouiensis Comes Samuel

1271

Palatinus Sandomirien Comes Petrus Palatinus Cracovien Comes Pole
plant Castellanus vislicien Comes Laurentius Senator de Clobuczsko
him huius negocii sunt ordinator Dat Cracovie p manus Thomasconi
Cantor Sandomirien et Subcancellarii Curie sue Nos igit Kazimirus
rex prefatus petitionibus ipsius tanq iustis et rationabilibus benigne annuen
Privilegium ipsum in omnibus suis punctis capitulis articulis clausulis et
conditionibus premissis et per eum modernum abbatem ordinem habeat et possideat
roborando et pleni robore confirmando Demceps illud teneat Presentes
firmitatis obtinet hoc quibus sigillum Actum et datum in Domicellis anno domini

V. G. Confirmacio oim Juriu et priuilegioz Monasterii thinecen

In nomine dñi Amen Ad perpetuam rei memoriam Nos Kazimirus dei gra
Rex polonie necnon Terrarum Cracovie Sandomirie Cuiavie Masouie Lancicie Cra-
ne Dominusq3 Russie prussieq3 dns et hered Significamus
tenore presencium quibus expedit universis presentibus et futuris Quod nuperam
habentes Nr3 fidelium subditorum nostrorum petitionibus iustis et honestis ad
gratiam favorem admittimus illas in benevolencie zelo voluntatis nre
arctius et decreto nro plenius que sanctum odorem ac prorsus vsum
redolent omodum et profectum Oblatum igit maiestati nre pro
parte venerabilis ac Religiosi Matthie abbatis Sancte ecclesie Cathedralis
Cracovien frm3q3 Religiosorum Conventus ac Conventum Thynecen
devote nobis dilector recepimus petitionem in se continentem ut de gratia et
de nra innata Regia dignetur benignitate Ipsum Monasterii Jura liber
tates immunitates donacoes dotacoes ac Empcoes quas ab illustribus Regibus
et ducibus polonie predecessoribus nris habent et obtinet confirmare ratificare
et approbare dignaremur / Nos vero predecessorum nrorum vestigiis qui
dictum Monasterium Thynecen in remissionem suorum peccatorum et ob salute
animar pro elemosinis datum michi Supplicatum q iuste et honeste
Dictus abbas et frm zelo devocionis permoliti annuen volen eam
diem extremi iudicii detrimbi clemencie et benignis precibus De gra
cia certa sciencia et voluntate / p habita sufficiet deliberacon omnibus
nolo Et Consilio nrorum Consiliarior ad id accedens premoratus
Matthis abbas sedens Conventu Thynecen quoq3 Monasterii ac
ipsor3 Jura libertates immunitates litteras et privilegia Ecclesiastica
et Secularia que a dud Magnor Regibus et ducibus polonie predc

Predecessoribus mis veris et legittimis hereditb sup quibuscuq bonis et libertatibus habere dnoscunt sub quibuscuq datis m vel rpale uste et recte emanatas libertates habe dnoscunt et mumbites m se ybus &
que et quas hre de dco ad dbm habe volumus confirmet p'nti scripto
cart pntis capitulis condicombs postcombs articulis et clausulis vnis
lib auctoritate mra Regia Catholica Simoniaca Gothica applicamus
et pntis scripte pcepto confirmamus debeas ipa rebus ppetue obtine
firmitatis Et quia p diuturnu fluxum temporis nonnulla bona
hereditates ac ville de possion dictor abbat et fris Conventus
Thymicen ecclesie Cluch vc post donacom ipi monastio fuerant
plantate et facte exerte / quemadmodu eve villare norma in primi
Regis pdecessorum mis conterta sunt emanata / ne ulterius ipi
successu dictum monasteriu aliquibs subiacet grauamb oppressoribs
ac damptis bona oppida ac villas mpcasiptas in tris Scarwmen
Gandomizen Beech et Strangmen sive Zathouch et in distrctibus earu
quibusuis existen et ipis vigt m quor mpetram plibati Abbatis et
fris Conventy Thymicen sint possessiones reali et alia integrat tenuta
easq; manutenet memorato monasterio Thymicen applicamus mandamus
et mandamus ppetuis p ipm abbatem et fres Conventy
habendis tenendis possidendis et ppetuo ipsis quibusq; eiusdem Cluch
sup scripta bona villas oppida et hereditates put in suis metis gmadbergen
longe late et diffuse sunt limite et distrctu de jure polemo
et quorus alius in Zuis Theotmer quod mandbergen dat tussam
tenor pntium ppetue duraturis remanendis ubiq; omnia Quid palamentalia
et mob et conjecturales omnes ac quecunq; Quid palamentalia
contingerent pturbare / Homines Scultetos et ppetuo liberamus omes et
singulos incolas et hmethanes et quosuis Opidanos et villanos
pdictas inhabitantes Adam Quriscuiq; Judicio et plate om
regim mis dignitariis officialibus Castellanis Judicibus
Subiudicibus Summedicis et ipis Consulibus vt coram ipis aut
ipis aliquo Causis magnis et pnis puta sancti murdri sanguis
effusion et membror mutilacon et aliis quibuscuq; eventibs quibuscuq;
etatis minime respondebunt nec aliquas penas solue tenebunt Sed
in pdictis ac villanis incole coram suis Advocatis et Scultetis aut
Judice dicti Monasterii Zimmeren qui pro tpe fuit Advocatio et
Scultetis coram Judice dicta Monasterii Thymicen et hoc sm vsu
Sancta iustitia fiunt congregen et remissi time suo Quechcotmer
mandbergen pdicto ac iuxta facti exigentia polemo tam ipd advocati et Scultetis
quod incole et hmethanes aspicio ipis Monasterii et possessionis ipis pertinet

De sequestrationibus fiunt assisie assisie respondet in causis aut remaliis
uel capitalibus Aduocatis et Scultetis ipsorum et villaris predictis
in Bramcaubis suis Iudicandi Sententiandi puniendi corrigendi em-
dandi plenam potestatem et amendam retinendum tenere prefatum
facultatem prout hactenus in Theutunicorum magdeburgen in omnibus
suis causis actualis capitulis permittit et concedendo postulat et recipit
Hiis quibus Regia merces prebuit est subappensum testimonio literarum
Et datarum sexta quarta proxima post festum Sancti francisci
Anno dni Millesimo ccc lxj te quibus supra Regni in epo pre dno
Thoma dei gra Epo Gnesn Magnifico et Generoso Johanne de
Czyzow Castellano et Capitaneo Johanne de Thanczyn palatino
Cracouien de Inowracławiensi Castellano Lublinen Cracouien Iwonicz
de uenerabili Custode Sandomiriensi nicolao Chamstrowski Tabinen Plocen
et Johanne Cuiawien de Lachuchowa Succamerario Lublinen
et Capitaneo Chelmen et aliis quamplurimis testibus ad premissa Dat per ma-
nus discretis Johannis Luthkonis de Brzese doctor in decretis Archidia-
conus Brezneñ &c. p Cancellarium

Rta cuius dñi Johannis
Cancellarii

Super Ducatu assiviaczmen

Nos Kazimirus dei gra Significamus tenore presentium cunctis quibus expedit uni-
uersis quod de certa nra sciencia et consilio amicorum et fratrum nrorum
post multos et varios tractatus cum Serenissimo principe et domino Ludwico
dei gra Rege Polonie ac dño nro gramo pro terra Cracouiensi Lublinen
et Sandomiriensi et volen habitos infrascriptum contractum ordine et or-
dinem fecimus ordinauimus statuimus et finaliter concluximus Videlicet
quod prefatus dns Rex nobis nris heredibus successoribus regibus Polonie dare
et soluere debeat quadraginta octo grossos pragen nos et monete
et regni sui florenos Vngaricales ad festum pasche Et nos predicto dno Regi
pro eadem summa dare tribus nobilibus et decem mille latorum grossorum
in loco magnifici dñi Johannis de Czyzow Castellani et Capitanei
Cracouien fideiussoris prefati Serenissimi dñi regis et aliorum fideiussorum
suorum Collegarum nostrum in quo loco contentorum soluere et in solutum
Regia Maiestas effectu alias reppere prodicto dño nostro quatenus Cracouien terra
Futura et debebit Cunctis penitus talis reposita veraci pars tam prefati
Serenissimi dñi Regis quam nra in Cuntate Bytom quas pecuniis con-
dicte solui Ita tamen quod nos in quatuor quartis pecuniis pro solidis sue Slonicis
et regni pro indemnitate et securitate nobis Regia maiestas publice
et promittat dare nos eos pro nobis coadiutoribus et a nris subditis et ptibz
Ecclesie dicto dño Regi Serenissimo aut nuncio sue sentencie pro mille
nitate et securitate manducton dictas pecuniis Lancen et de Oswie
conducto prestare tenebimur et tenemur Cunctis simis pecuniis

Ad plenum soluto et leuat dñes nras ꝑsones ac bona tam ꝑsti
dom regis Serenissimi ꝺñi ſi ꝺe mſpc sue ꝓgenitor Castelle
Leon et aliop suorum Collegas in Malmo sue Bentay Hoem
q ꝓtextas ꝓcurandi nobis soluerint / non missat ꝙ vō bona mam
que m se tra milia florenos trentas ꝺñor latorum ꝙ Bohemorum
Alam vō que mille ꝺñor latorum ꝙ et viginti vnu florenorum
m se gtinet bona groſſi fideiussoriam in qua ꝓlatu ꝓnpes dam
nostros Oratores et ꝓcuratores dñes suos me / Lum nō
missit Terrigenis se ꝑsolutur fideiussores restituē tenebim et obligam
bona ꝙ mea cessionis om dampno quos et unde ꝓpti ꝙ et possim om
ſui ac mdesse quod ꝓcē in dicta cūa Aſmannes tenebam ultimo ac ꝑtes
tando et mensali vendicoms ꝙ m ꝑtibus emtis ab remuendo et Castro
Aſmannes et Volcki dē debem et quos ꝓmtibus astringim et ſmittal
postulam Coram Oēnissimo ꝓncipe domo Rege Bohemie ꝛc dmo per
ꝑm Oēnissimū dom Regem ꝓcuratorem suū similiter tenebim facē ab re
nunciacōs renūciationem unta Bnſtratam regie maiestatis Ex Casu vō
quo ꝓfatus Oēnissimus rex Polonie ꝓdictam ſmam pecunie et Florenos
ad ꝓdictam ferias ꝓcē Cracē ꝓmam non ſolui aut ꝓsuerando
cuiusd ꝙtitatis quos duabus ſptimanis an ferias ꝓcē Cracē ꝓmam
amisare debebit ꝙ ſe m Terram Aſmannes et Castra Aſmannes et Volck
nitromittere ꝓssionem ꝙ eorum tenebimus in tenutam et Capitaneatus
et Capitaneos Aſmannes prout ꝑtes de eadē tra Aſmannes
nes Et Castra Aſmannes et Volck recepti a nob nr̄o ꝓgenitore bone
regulin et fideiussore sue Oēnitis Castellan Cruc et aliis Colle
gatum alioꝙ bis Ouppus ſpectant bona ꝓdicta non ꝓsequi
do ꝙame ac ꝓdicto ꝓgenitō et regnicolis dicte Cōe Aſmannes
nobis vndecunde et nitromissionem dē tenebitur et debebit Quam diu
Aſmannes cum Castris Aſmannes et Volck nos m̄ſtros de ſpti
ſmis peccatis ꝙ ſpatium quatuor annor gtinue se ſeruerint nos
vndo alios a fer quarta ꝓxima ꝙcedendo Cum omnib et ſingulis
vtilitatib fructib ꝓuentib et reddit ac obuencionib tanqꝙ de
pitanei et Tenutarius sue Oēntis tenebim et habebim vti
frui et possidebim Nobilesq Virgenas Cunes Cumtiones et
alios dicte Cōe Aſmannes indigenas nra ſua cost conſ
uando non ꝙturando ac ꝓmendo aut Capitando sine ꝓdicto
quous colōe ꝙgnsiu nesq Brevias litis aut bella sine ſpali mā
dato regie celſitudinis aut regni sue maiestat quocūdo non mit
tendo ſpolia furta et latrocinia non admittendo Cumpram nr̄e
nesq aliqua debita ꝓmissa aut aliqua alia quibuscūq ꝙtionib
aut causis mdemandis ꝓter ſmam desiptam ꝙcedendo ꝓ
cumptis loc et Castrop Aſmannes et Volck ꝙtinuare et tu
tare in ſubsidiū ꝑcuras ſmas ſm et quouere pdonalium ſin
gulis annis nr̄e quatuor annos ꝓdictos Regna celſitudo nobis dē
tenetur et obligatur Ita ut ꝙdi ꝑcuras ſmas pro aſmatis

Vtiusq3 Castri armatum dac nollet Extime hos Castrum volck
tenere non debebimus ſi m mandatus ſue Serenti aut eu sua dam
scent ſemtas resignabimus et consignabimus q3 Serenitati ſue fran-
gere et demollire at commune iuxta Emplacitum regie solempt
Hor eciam addito q3 ſi m pluton p dicti Subsidij Serenitat ſmarat
pro vtroq3 Castro ſue Centum sexm ſexm p ostrancijm Cwoto et
plenarie soluere et dac ſua Serenitas negleuit ſingulis annis
infra quatuor annos p dictos q3 tunc m ſine quarti anni cra soluonem
rapiat peaue exmtagio ſuppl debebit et debebit Si autem
Castrum volebi non tenuimus extunc pro confractor dce et
Castri ostrancijm solum Centum grosſ mn at monete Regia
Regia maiestas dac tenebit et debebit hoc eciam adecto p ſi nos
aliquibq bellis ab hostibq regie maiestat et Regni p ſme causa et
occasione p nos aut nros adhęrentes dicte ul mdicte per se
uel p ſmmissas ffecnat quolibet quod absit pstando impetemur
et infestaremur Debue ſua Sēmtas nos defensare et tuen teneb
tur et debebit Si vo quod absit Sua ſēmtas nos a regni ſue
maiestat nomibq dictam dcam ostrancijm et Castra p dicta
infra spacm p dictorum quatuor annor q3 tunc ſe soluerimus in Om
nib destupt annis a festa quatuor Cmez mipiendo non exemt
Extunc nos et fideiussores nri totum dictam dcam cum pfatis
Castr lapsis quatuor annis p dictos ffectuar possidebimus et habebim
Ipse vo ac p dns Rex polonie Serenissim omes Tregenas et alios mo
las de Omagio et Juramt ſue Sēmtati pstit liberos et absolutos
remitt et relaxare debebit Ispecialit vo duces dom Wenceslaus et Sprege
mek Tostey fres nri Vnacum Tregenis ipor dcam ſm Dm ex
hys infrascript ſme dolo et fraude notabilioribus Nombq et ēnasis
Michaele Nicolao de Elgoth Gamboro de Labischij Michaele dom
de Gawerczij Gamboro Obrostawskij Johanne Capronskij dom
renco wylkowskij Nicolao Crzyschek de Ozemyslczyg Johanne
Lezyscek de Chemenicz Sbygneo de Swanchoslawicze Johanne
de Zgathawa Nicolao Gasinskij de wynelawiescz Johanne de
Klasenarowicze Michaele de Chynowczskij debebunt ſpondē et pro
mittē subsidē et homagz ac pmis infrascriptis m omnibus clausul
et condicionib ambq .colorib quib nobis prodesse et ſue dē
nitati cmt Regno polonie obesse possint cessantibus et procul
mot tenebimq fiudbimq Implebimq ac firmit ſme dolo et fraude
et ſme quauis mora et condicion custodiemq ac defendemq et ob
ſeruabimq pro quibq ſue Serenti dicti dom duces Wenceslaus Gathor
mey et Przemek Tostey principales ſi pone suis hers cētos et mdu
bitatos manu Juncta debent fideiussores Et ſi nos recepti a Sere
nissimo dno Rege polonie pdictis ſmis patrumark Terram et Castra

Predicta aut aliquas trās supcūs predictas sue Dematis nouas quas sua
Dematas exolunt et pro ipis satisfecit ip abstr non restituemus
Nos itaq; pdicti Duces ac dnum Regem successr adimplere et plue
Debebimus et debebimt tenebim et tenebimur In casu vo quo nos
medio tpe de hac luce decedē contingat Eodem dns dux pzemek
nos ip pdicti Duces eque omia dampna quecuq; sua Dematas aut regnū
Polonie precipit aut mandauit ad simplicem assercionem sue Dematis
Nos ip pdicti Duces ac cor Regem successres adimplere et pluere
Debebimus et debebimt tenebim et tenebimur In casu vo quo nos
medio tpe de hac luce decedē contingat Eodem dns dux pzemek fr
mr Tam Strachymus Cum castr pdict Strachy et wolcb
Eque Dematis et regno Polonie ondescendē debebit modis supnis
desuptis ip nos aut ipi fideiussores nri tenet principales Cum
ipos dirigens successibus Regem nam adimpleuerimus vel ipi non ad
impleuerint Eodem Dematis sua habet plam vim et cor Duces
omn mal et cor adiacentibz et subditis maledicendi diffamandi de
priuandi perimendi Capitales et damna in cor ducatibz et dominis
repetendi subditos ipos Captiuandi Tradi ipos cremandi aliis
mos seguisti repetendi luendi Quibus consiliis et ingeniis pcess
sibi et regno Po predesse et nobis ac ipis ducibz pstare obedire
quibz nos cum ducē domis Cathoren et Castr ducibz fidelit
contradice aut Rebellare subsidit et honor quos debebimus In
Cuius pro premissis ducibz fidelitatis fidei Regie maiestat
in duos homines Nanos et nos alios honos debebimus compromitte
et firmit decreto ordinat Et ip arbitri quatuor non ou
ordinauerint citra festum ascensionis dni alexandro primo Papen
Dnm Lmaud regem ducem Alexandrie Cruciferi partis eligendi
et decreto cuius firmit stat debeat et valiturus

Cessio Ducatus ossiriacensis

Nos Ludwicus dei gra dux Ostrauancimen Recognoscimus
pro nobis et successoribus nris tenore pntium significan quibz
expedit vniuersis Ruomo Sacrosancte Romane Sedis Summo Pon
tifici dei gra Regi Polonie magnodnci Lythuanie Russie Prus
sieq domo et heredi &c dno nro gnoso ac inclito Regno polonie
matura nr deliberacone prehabita / pluriumq adhoc pnapu
Ecclesiasticorum et temporalium fidem amicos / fidelium / ac subditorum
neq aliqua oppressione impetati Tam gram Ostrauancimen
prout in suis gramaebus est distincta et limitata cum Castris
Ostrauancim et Volek / alijsq Ciuitatibus fortaliciis possessiom
bus Curijs et villis quolibet in dicta tra Ostrauancimen locatis
ac locandis constructis et construendis ac eorum valitatibus et
obuencionibz gnalit vniuersis / Et signant cum iure proprietate
sorte et porcione et dominio mero et mixto directo et vtili q
in ipa tra Ostrauancimen et eius possessionibus ad nos quolibet
spectare dinoscat et prout scimus habemus et tenemus in
Iure et proprietate / pose et meris successoribus in eisdm reseruantes
vero et libero / titulo venditionis pro [illegible] florenis Hungaricalibz
auri puri et iusti ponderis vendidimus pnsibz q vendimus et resignamus
perpetuo et irrenocabili resignacone gratuis q tribus ac cuctis Sdeo
nos orga pfatum Sacrissimum dnm Kazimirum Regem et regnum
suc Sematis q successores Tre pfate Ostrauancimen Castrorum
q Ostrauancim et Volek ac oim hereditatum sine portionum hereditu
tiarum singulariu q successionu siue deuolucionu que nob iure
pmo siue quauis in eadm tra Ostrauancimen competissent ac competent
ad nos q dicto iure q aliunde deuolute fuissent quibuscumq nom
bus censeant et vocent totaliter cedimus et renunciamus pntium
p tenorem / promittentes et sponden sub fide et honore meris q neq
nos neq heredes siue posteri aut pdecessores nri contra pmissorum q
pfatum Sacissimum dnm Regem siue q Sematis successores ac
Regnum polonie nullo vnqm tempore aliquam actionem siue questionem
iudicialem / siue extraiudicialem habere seu quouis voluing iure debeg
Sed dictam tram Ostrauancimen cum eiusdm attinencijs et obuen
cionibus aliisq rebus mobilibus et immobilibus eo mo et ordine

296.

Quemadmodū nos tenuimꝰ et habuimꝰ / prefatus dñs Rex et sui succes
sores regnum ꝙ Polonie libere possidere / uti frui ac potiri possint et
valeant pro ipsorum libito et voluntate / ꝑpetuisq; temporibus ac cuiusꝫ
absq; nro heredum ꝙ nrorū seu proximorū quorumꝫ impedimento hanc
quibꝫ Sigillum nrum pnūbus est subappensum testimonio huius Act
et dat

Sigilli fidelissorum causa tre
Copia simplis

Nos Wenceslaus Sathorien et Przemek Tosten duces
Michael Janowgy de Elgoth Schambor de Labutin Michael
Cancellarius de Zarnowitze Samborus Obrostawsky Domeneus
Wollowsky Johannes Lampczowsky Nicolaus Krzipek de Zemen
thin Johannes Krzistek de Zementhin / prowpnus de Orzantho
wiz et Johannes de Chanthowa manu ꝙcta et mdnssa et
tanq; pncipales fidenssores Sigillatim tenore pntium quibꝫ
expedit vniuersis Quod preclarus princeps dns Casimirus dux
Osswanczimien de cta sua scientia et voluntate animo deliberato
ocon Tre Osswanczimien et Castrensi Osswanczim et Wolek cum
Cte no principe dno et dno Kazimiro dei gra Rege Polonie magno
duce Lithwanie Russie Prussie ꝙ dno et herede ꝛr dño nro gros
talem fecit et ordinauit contractum et concordiam in pmissis mille mrc
latorū grossor monete et mū polonicalium vig decem grossos
in quamlibꝫ marca computando et singuli vnus flor hungr ad
sexagenam quartam Cracouien proxime venturam adiungendo et attribu
endo tribus tribus annis et Cracouien latore grossorum
in lra magnifici dni Johannis de Tschirn Castellani et
Capitanei Cracouien fidenssoria pfati dom Regis et aliorum suc
magnificencie confidenssore siue collegarum in ipis lris conten
torum aliud et in diuitate Regali Sandomiriensi officialib reppe
rnt pro dicto Cmo pacti sexta quarta Cracouien quibꝫ peractis
receptis et lenatis utrq; pars tam ipsius dom Regis qm pfati
dom ducis promissa in diuitatem Sandomiriensem

Ducē debet tempore tamen conductionis dictarū Cameramarum memorato dño Rege pro suis et regni subditis pro indempnite et securitate ipi domino Ianussio duci promittē et polliceri dict ipe etiam dñe duc Ianussius a suis subditis et adhērentibꝫ patribus ꝑ Slezie pretacte Serenissimo dno Regi aut sue Serenitati muniis pro Salvoconductu et ꝓtamca securitate ac quauis alia indempnitate in conductionē dictaꝝ permanm tenere prouidē ꝑ tenebitur et debebit Cuibꝫ sumis pecuniaꝝ ad plenum solutis oīs inscriptas obligationes lras ꝑ tam principales ꝙ fideiussorias als cōfectas et ordinacionis ꝑfatoꝝ dom Regis et ducis Ianussii contentas et designatas cū inanimis ꝑfati dom Regis aut hoꝝ qui pecuniaꝝ sumas pecuniaꝝ sibi soluerint instituē dict et tenebit signanter ꝙ tam cessionis et renunciationis oīm domino Cuncto et omnio directo et vtili ꝑpetuati ꝙ possessionis et cōmunitatis oīm iuris ac actionis quod dictus dux Ianussius cū ipa Ossvanczmmen ꝛra hmōi se prendet ꝑpetue et manum tituło prendationis abrenunciando dare debebit et sit astrictꝫ Et vō mtātas postulauit Coram Dēmo dno Rege Bohemie dnm ꝑ ipam regiam maiestatem aut dominū regem polonie fut auisatus similem tenebit facē renunciationis cessionem ac resignaciōꝫ iuxta libitum ꝑfati dom Regis et voluntatem ac dominoꝝ regm polonie Sin casu vō quo ꝑdictam summam pecuniaꝝ et florenoꝝ ꝑdictam suam quartam Cuncta ꝑmam Regia maiestas aut dom regm polonie non soluerint aut quousq̄ repone non curauerint Extunc ipm dnm ducem Ianussium suaby septimane ante suam quartam auisabit sua sentia ꝙ se in Trim Ossvanczmen et Castra Ossvanczm et volek intromittet et possessionem eorundē recapet in tenutam et capitebit Capitꝫ vō Ossvanczmmen qui pro tempe fuit sibi de eadē Ossvanczmmen et Castris Ossvanczm et volek receptis omnibꝫ bonis et mstrapambꝫ ꝑfato domino Regi et Regno polonie honoribus priuilegiis et obstagiosis cum quoꝝ eisdē Ducis Ianussii de nouo fiendo Iuramē et Litteris priuilegio et Cautelis dicte Tre Ossvangmmen condescendere et dare debet mutuam ꝛssionem quam Ossvangmmen cum Castris Ossvanczm et volek memoratus dns dux Ianussius in ꝑactis Ciuuis pecuniaꝝ ꝑ spacio quatuor annoꝝ ytime se sequentium mayendo annos a festo quarte proxima Cuncta cum omnibꝫ et singulis reddibꝫ vtilitatibꝫ fructibꝫ et obuencionibꝫ emissis tanꝫ

Capit et tenutarius regie maiestatis tenebit habebit vtfruetur et
possidebit nobiles ep Tregenas Tuces kmethones et omnes
alios dicte Tre osswangzmmen Inligenas et Incolas ea iura
libertates et emunitates eorum conseruando non aggrauando nec cos
opmendo aut captiuando cum pmdias quous colore exquisito neq
guerras lites aut bella sine spali mandato regie maiestatis aut
Regni polonie mouendo mouendo vel spolia furta latrocinia aut pias
mfre quo admittendo Necq aliqua debita prussie aut aliqua alia
quibuscuq occasionibz aut causis mquietandoq pter summam supius
designatam computando spro cuiusquidz Tre et Castrorum osswangzmm
et incolek m subsidium ofuatoz et turon Truenas Imacas monete
et mu polonicaliu singulis annis mfra quatuor annos pdictos Regia
maiestas dare tenebit et obligabit Et vo ipas ecc mdc pro
consuetudine vsuq casu Regia maiestas dare annuatim teneat
extur dictus dux Samussius fortalicia vrolek tene non debebit sed
in manus regie maiestat aut cui sua dnatas commserit resignare
quod sic dnatari franqe demolliq et quimiq liebit cui placitu
sue voluntatis Hoc eciam addito q si m soluoz pdict subsidij dce
marc pro vtroq Castro sue plus minus pro osswangzmm et toto
et plenarie Regia maiestas soluq et dare neglexit singlis annis
mfra qor annos pdictos extur in fine quarti anni ea soluoz
capitalis pecunie integre Regia maiestas supplere tenebit
et astricta Et aut molebi Castrum ipe dux Samussius non terrebit
but extur pro consuetudine Tre et Castroz osswangzmm solum et
mu et monete dcae sue dnatis dabit et assignabit Hoc eciam ad
iecto q si ipe dux Samussius aliquibus bellis et hostibus regis et
Regni polonie sue causa et eoz p ipm duce Samussium aut suos
adherentes directe uel indirecte p se uel p summissas psonas quolibz
pandis impedietur at mfestaretur extur memoratum dnm Samus
sium sua dnatis manutenere et defendere debebit Et vo pfatus
dns Rex aut aliquis sue dnatis et Regno polonie quomodolibz
dictam Tram osswangzmm et castra pdicta mfra spacium
dictorum quatuor annoz mediate se sequencium m summis pscripte
annos a festa pasce Anno mcccc maiendo quo exemerint extur
dictam Tram osswangzmm pfatus dux Samussius et sui
successores dcm tapsis quatuor annis pdictis pacifice possidebunt
et habebunt Nos igit Wenceslaus rex fidemssores pfati dni nri

299.

Mittimus spondemus et pollicemur sub fide et honore nris
prium per tenorem p̄ p̄sentes dux Jamussius oīa et singulas
ordinacōes conclusiones et concordias p̄fati dn̄i Ducis Jamussij
et supius expressas et descriptas in oībus punctis articulis clausu-
lis et condicionib⁹ omnib⁹ modis quib⁹ ipe dn̄s dux Jamussius
professe et p̄fato dn̄o Regi ac Regno obesse cessantib⁹ et procul
mot⁹ tenebit seruabit implebit ac firmi sine dolo et fraude ac
quamo mora et condicion satisfaciet Si vo quod absit dn̄s dn̄s Ja-
mussius dux per Regiam maiestatem aut regnū polonie sibi
solutis summis p̄dictis Terram et Castra p̄dicta aut aliquas earū
sue Gētati et regno restituerit pro quib⁹ ille exolu-
cōnem et satisfactionem p̄cepit extunc oīa dampna precuniar
sua Gētas aut dom̄ Regni polonie prepnt aut quocumq⁹
maiestatē ad simplicem assercōnem p̄dicti dn̄i Regis aut dn̄or
Regni polonie nos aut nri successores admplere et solue debem⁹
et tenebimur sub fide et honore nris On casu vo quo ipe dux
Jamussius de hac luce decessit extunc nos dux przemek aut
nri successores Terram ostrowiecziam cum Castris p̄dictis ostrowiec
Zim et wolek p̄fato dom̄o Regi et Regno polonie cessuros earū
de quibus sup̄ mencio facta est receptis pecuniis supius descriptis
resignabimus Omittemus et condescendem⁹ cum effectu et realiter ex
si predicte oīa et singula aut aliqua eor⁹ p̄fatus dux Jamus-
sius aut nos fideiussores sup̄scripti aut successores nri non adm
pleuerimus sine non admpleuerint extunc Regia maiestas et
dn̄i Regni polonie habebunt eandem potestatem et plenā facultatem
nos aut nros successores maledicendi diffamandi captiuandi pecuniaz
capitales et dampna nr̄is diuinis damnis et possessionib⁹ repe-
tendi subditos q⁹ eor⁹ captiuandi et eos q⁹ civitates et villas
et alia bona capiendi et incinerandi alios q⁹ modis et quib⁹ ex-
quisitis quib⁹ sua Gētas et Regni polonie eis p̄desse nobis
obesse q̄quirendi et expettendi ad quam q̄quisicōm et reparacōm
dictor⁹ dampnor⁹ simul cum pecuniis capitalib⁹ nos p̄fati fide
iussores eor⁹dm dno Duce Jamussio et nobis ac sibi adherentib⁹
non apponemus seu quocumq⁹ colludemus sub fide et honore
nris In quor⁹m oīm fidem et testimonium Sigilla nra ac

300.

300

Casimirus Dei gra Rex Polonie magnus dux Lithuanie Russie Prussie ꝙ
Dns et hered &c Significamꝰ tenore pñtiu quibus expedit vniuers
pñtibus et futuris pñtium notitiam habituris Quod de etꝛa ꝗ̃a
sciencia et consiliatorie nrꝛi consilio cum Stephano Nicolao de
marschalck de Dubrownicz Capitaneo Osterodensem pro vberiori tenuta
Ire Osterodensem et Castrore Osterodensis et volck conuictum et
mos instituptas semꝰ ordinauꝰ et pñtibus ordinamꝰ In primis ꝙ ipe
marschalcus pdictus Tam Osterodensem cum Castris Osterodensi et
volck tali ordine tenebit et fruabit si summas pecuniarꝛ pdicto dño Duci
Casimiro Osterodensi fri nro p nos sibi et fideiussores nros obligan
dꝰ et in lris suis et fideiussoꝝ nrꝛ inde confectis sup festum
quartum Omnium ꝓxime venturum non soluerimꝰ aut solui
fecerimꝰ extunc ipe marschalcus eodꝫ die Tres Osterodensem
et Castrum Osterodensem et volck dicto domino Duci Casimiro restituet
omnibꝰ lris suis et fideiussoꝝ nrorꝰ vndecꝫ Castellanis Terre et aliis
suis collegarum ac eam volck lris confectis Alijsq lris nr tenoribus
et ordinacionibꝰ nris dicto Casimiro Duci dabit ac manu dom Casimi
ri Ducis expresse recepta condescendet et dabit in Tenutam ipsa tm
et formam lrarꝰ nrarꝰ sibi Duci Casimiro p nos concessarum assigna
bit ꝓprie et quamdiu lris suis quo summas pecuniarꝛ nris
nris et fideiussorum nrorꝰ contentus sup sua quarta Termꝰ ipi
Duci Casimiro solutum aut ꝓmde et mandato nro soluta fuerint Ex
tunc idem Nicolaus marschalcus dictum Tum Osterodensem cum Castro
Osterodensi et volck ad dominam manum suam ꝓximam reliquisse teneatur et
obligabit tenuit Capitaneus in Strene et pñtibꝰ tenebit et possidebit nos
dꝰ vltra in Crasmo domine manu ꝓdicta pacifice et tenebimur
dictum Tum Osterodensem cum Castris Osterodensi et volck ab eo recipe
re et alium Capitaneum loco sui ꝓficue instituere et dare Quod si hoc non adim
plauerimꝰ aut adimplere non curauerimꝰ Extunc sit marschalcus qualibet
Septimana pro vberi tenuta dictam ꝓcem dabimꝰ et pñtibꝰ dicet obliga
bimur pro confirmacione dicte Tre Osterodensem et Castrum Osterodensi et
volck que quemlibet tenebit vti ꝓmittimꝰ cum omnibꝰ ꝓuentibꝰ et vtilibꝰ
eidem et prout famosi Johannes Thessner et Johannes Ormunzar et
Lucas de Creut et Zuppany ꝓcer Polanie ad ratam Dictus Zuppany
et arende ꝓcre ducentas octuagenta quatuor singulis anno dare et
soluere nobis obligamur cassis ducentis octogenta ꝓcre sibi dimꝰ et as
signamꝰ quas in parte prout soluit ab eisdem recognouit recepit et leua
uit de quibus extra mare ad festum Omnium et Jude ꝓxime

Ventuzm sibi dicti Zuppan duce tenentz et obligati sunt residuitatem
dicte sume prout cicio emstabit ad festum pasce proxime ventur
dubitat et pplinant Quod si hec non fecerint aut soluè negligve
rint Extunc dampna oma quecuqz exinde fuerint sentita sive emgñ
sive parua vra reputabimtz et essz debebimtz que oma dampna et
Capitula peruma soluè et implere tenebimtz / Et pmitty tibo vro regio
obligamur Et si quod absit pmissa soluè non curauerimq Extunc ad
malaus marsilius et sui fautores ultimu poterint nos et nros subditos
monè mquietare et impedire Et si aliqua balla in pdicta tm ostendi
rem non f tam aut accon suas exenta fuerit sibi fauorire et auxi
lium et opem ferre debemq / Et si quod absit dictus marsilaus
in captiuitatem aliquam pro nob leme mouerit de eadz epm eligere
volumus et spondemq / Insup pro meliori sustentacion dicto
Castrum ostanstum et volet Centum emensuas Obligs pro se
so suabilib dom proxime affuturo dare promittimq et poliacemur
Insup si dictus marsalaus nicolaus ad nos aliquas magnas imperatõ
legaciones fecerit aut ea pluionem pecuniar p nos dicto duci ymus
sio obligandas / ipse sumptibus fatigauit Illos predictos
tm sibi pluieng et reponemq que oma suppscripta pmittimq verbo
vro regio adimplere et ad effectum deduce absq dm mora et
contradictor hanc pubg Sigillu nrm pntibz e appensum testimonio lterz
Dat Arad ffa sexta in die hedwigis Anno dñi Millesimo ccc lxxo xj
Presentibz dñis Johanne Luchonis de Brzeffie ffa et vicecancellario
Sub simili forma predictus marsilaus Cathop misserit se regi

pag 302 = 307. Originaleder
extradidem Ruffcas
Extrapolir die 16 Aug. 1784
Wesserz
Louis Peters
Archiviste
Royal Prussien

Sanctiſſmus prẽtea Dommus noſter Duuno quode ſpiritu aſſlatus
quantum plateme diligenme · et paſtoralis offici ſolicitudo re
quirit · opus iſtud pietatis et religioms plenum ampleciture
Scripſit aũt nobis mẽ ceteros pñcipes · vt ad hos mfideles
cohercendos mpugnandoſq; · opem nobis afferre poſſibilem
dignaremur · Nos vo qmq̃ varys mẽ rei publice curis ac
etiam armis bellicis mpliatiſſmis · quippe quadragmta et vno
cirat̃ anms · aduerſus Sarracenos Affrice cõmorantes mẽq;
Cuitatis Ceptenſis fmitimos contmuũ bellum gerimus
Conſideantes pietatem operis · neceſſitatem q; fidei mẽ et cõe
dei · que illic pene ruit · gerentes mſuper morem eidem dño
ſanctiſſmo nro poſt deliberacõm matuam determinauimus
dmiſſis armigeris qui ad tutelam prelibate Cuitatis Cepten
Regmoz q; morum regimen et defenſionem neceſſarij videbunt
Cum decenti ereratu ad Sanctiſſmum dom nm perſonalit
proficiſci ſummi rectoris olimpi auxilio ſuffragante · ut inde
simul cum alijs pñcipibus admpugnandos hos mfideles · ex
tmgrendumq; tam periculoſum vtiamtatis mendium, iuxta
mperium ſue beatitudims ꝓperemus · Quamus em hanc rem
pijſſmam ſumo ſtudio dudum proſequi affectaremus · gratiſ
mũ ei fuit nobis ab eod̃ ſanctiſſmo dño nro exhortari hts
ut deſiderio nro · Veretum ſue Sanctitatis auctoritatem tri
buat et obediencia nra voluntario operi merita nobis aligna
tiſper adiciat · Hanc aũt determinacõnem nram primceps de me
quam vobis gratiſſmam fore putauimus · litteris mtimare
decreuimus altitudm vre · quam Altiſſimus conſeruare
velit annos plurimos et felices Ex Ciuitate nra vlixbonen
ꝙnta July 1456

Endorſo dorsal gerwyazmry
regi polom' Lazmiro ꝓ 50 milig

309 adla 309.

Volumina Legum Tomus I p. 186–191

In nomine domini Amen Ad ppetuam rei memoriam. Re
tum labentium cursus rerum gestarum memoriam serum rapiat
et illos oblivionis errore confundat, mentibus hiams illud
diuitas mspexanit pstitus remedium · actiones ordinatos hum
nas p tps lapsum pituas, et venditionum emcionumq; contrtg
ne a posteris revocent indubium constans aper roboret litas
et fides testium ingid renonet et confirmet Ideo nos Ja
mussius de gra dux et dns Osswanczmmen Significamus tenor
pntium quibus expedit vniuis et singulis pntibus et futuis pu
blice p recognoscimus et fatemur Qualiter matua deliberacon
cum illustribus fabus mis Baronibz et consiliarys mis habita
etiam in optima valitudine constitua nullo dolo fraude aut ingemo
seducti Nec per errorem aut improuide sed de mera et spontanea
voluntate Ducatum nm ac Terram nram Osswanczmmen que
pcacione pna nobis obuent Serenissimo pncipi et dno dno
Kazimiro dei gra Regi polonie magnoduci lithuanie Heredi Russie
et dno prussie Regnoq; suo et Corone polonie pro quinquagmta
milibus mris latoris grossi pragen num polonical quadragita
octo grossos in qualibz mrcam computando Que quid quinquagita
milia mrcas latoris grossi ab eodm dno Kazimiro rege et Corona
polonie nos integralit et effectualit in pecunia parata et numata
nos pro hmodi Ducatu habuisse et levasse et plepisse pntibz
recognoscimz et profitemr vendidimz pactumq; tenore vendimz
et vendicione ppetua et irrevocabili pfato Serissimo pncipi et dno
dno Kazimiro Regi et Corone sue polonie de illo cedimus
et ipm resignamus et mscribimz cum ombz et singulis dicti
Ducatz et Tre Osswanczmmen Castris portaliciis Cumitatibz
Oppidis villis Theoloneis censibus proventibz utilitatibus
fructibus seruicys omagys allodys exactionibus Collationibz
iurispatronatus Vulpis emendis pscriptis molendinis lacubz
agris pratis siluis hortis venacombz aucupacombz piscaturis pa
scuis rubetis mariis fluuijs Torrentibus aquarumq; quibuslibet
decursibus montibus fabricis ferrosodinis plumbiosodinis aurj et
argenti Eris et aurifibz metallisodinis Monetis Judicijs et bannis
seu mbributombz venacionib et pcis mis sequentibz consuetudine
vel de jure utilitatibus honoribz conventionibz honorarijs feudis fea
datarijs vasallis vasallarijs Nobilibus Rusticis et plebeis hominibz
q; habitantibz et futuris cum pte ibi mercatu publica et mundi
nas celebrari faciendi datias pedagia Gabellas et alia omnia onera
realia et psonalia ordinaria extraordinaria atq; mixta quacumq; nove
nuiuenti Imponendi exigendi et exigi faciendi cum mero et mixto
imo supremo et mmo omimoda Jurisdicon plena Ducali pate
et exercicijs eorum Cum omnibus alijs utilitatibus hue ibi

Hactenus ſmt uel mposterum nãlit aut mdustria hom̃ fieri poterunt qui
busmq; nomibꝫ aut cognomibꝫ uel vocabulis mutuent Prout ut Du
catus et Terra longe late et trmſeñalit in basso et plano m Sadibꝫ
et limitibus et tm̃s est distinctus Tenn cum jure Ducali dominio qꝑ
mero et mxto ſuꝑmo et mſmo titulo et ꝓpetate prout eand̄ Tam et
Ducatum nos et nri predecessores tenuerunt et habuerunt Nichil nobis aut
nris ſucceſſoribꝫ cumſmq; domin̄ jur̄ feudi ſuppenerit et ꝓpetand titu
li aut memorie m eod̄ ossvangymmey Ducatu Cmolsk̄ reſmando p
rem dom̄ kazmirũ Regem et suam Coronam polonie nos qꝫ ſucceſſores
Reges polonie habend̄ tenend̄ et possidend̄ et ad vsus suos implacitand̄
comittend̄ Remanentes publice et ꝑ expreſſum om̄ jur̄ Titulo qꝫ
feudo dom̄o et ꝓpetat̄ quod hactenꝰ illi habuim et progenitores nr̄i
ſoreſꝫ nri habuerunt pure ſmplicit et de plano et ſine aliqua condicõ
nimey eidem Sermo ꝓncipi dño kazmiro Regi et ſue Corone po
lonie Reſignam absolquentes om̄s et ſmgulos Barones Nobiles Civitatꝫ
tates et oppida nos et Emetchones nicolas et ſmgulas ꝑsonas Eccleſia
ſticas et Seculares quocunq; nomine censeñt aut quacunq; dignitate ul
condicõ ꝑfulgeant ꝑfat̄ Ducatu et Tre ossvangymmey a nr̄a obedien
et feudo juramento et fidelitate ac obligacõ ꝑdict̄ Barones et Nobiles
ſiliter Ciues et oppidanos Emetchones et nicolas ꝑdictꝫ Opidales
et mdanas eusd̄ Ducatu molendinum feudum et titulatem ꝑdict̄
Sermi dm̄ dm̄ kazmiri et ſui Regni ac Corone polonie ſubiectꝫ
et ſupponꝫ ꝑntes Et ne mposterum dubitet̄ qualit̄ Possit quo jure
Titulo et condicõ Castra Ciuitates et oppida atq; ville in dicto Ducatu
et Tra ossvangymmey consistena p nos eid̄ Seremo dño kazmiro
Regi et suo Regno ac Corone polonie vendite et resignate et subiecte
ſint condicõ seu pro futur̄ memoria duxim̄ ꝓntibꝫ exprimendum
In ꝓmis quod fatemur et Castra ꝓncipalia ossvangym et volek
Ducatu et Tre ꝑdicte cum duabꝫ Ciuitatibꝫ seu oppidis
vzt vpd Ciuitas ossvangym cum Thelonco et molendinis et kantch
cum Thelonco et molendinis nr̄is non ville Specta lamby Tabuze
lipnik ossek Brzeſzye monovitz et Dwozy Sint et esse debent
de mera ꝓpetate Titulo atq; dominio ꝑfati dom̄ kazmiri Regis et
ſui regni ac Corone polonie Quomam cum ꝑfata Castra Ci
uitates et oppida Thelonea atq; ville multi alii mei nobis ſunt
censuales et obnoxie ac subiecte ꝑfatus eciam dñs Rex cum omnib
ꝓmentis appendiis et emolimentis ea possidebit ſicut Serenissimꝫ

Recognoscimꝰ et publice profitemur Nos et si ville Pollanka antiqua
nawa pollanka wolosczmyka poramba Grodzyecz Sparowize mydek
Vuhliorwize Slaborwize Sukorwize Czamize malecz Czagurza
Nowamyesz Rogmij Obrostkowize Brzesmba Kayssko sstramziysko,
wize przemesczyn Skyedzen wonlzkowize Dlamowize Helznaowize
Smykkow Dzwekkosze ayrkuszowize pisarowize Halznow Bycathol-
towize Slomorowize Zebrzyna Rostrzyma Sabkiowize Strazowyesz
Jarosewize Khazmaszy et alie m pdicta Stra Osswanczmey consistens
pdcos Cugenas et nobiles ducatus pdicti teneamꝰ et mhitentur Quia tu
nos et progenitores nri supmodꝰ ducale fore m illis ombꝰ habuimꝰ
Coztosz census tributa labores fructa et obuencões ex illis Jure nro ducali
Expriebamꝰ Vnde eciam villas pdictas m signis aliorꝫ firmitat omn
ombꝰ censibꝰ puentibus et oneribus eyssꝫ Dno Kazimiro Regi et Corone
Polonie resignamꝰ et eisdem remittimꝰ Item omꝫ lras pulegia
munimēta mssiones obligacones contractus et quasumꝫ scripturas qꝫ
nos nꝫ consanguinei fres aut successores sup dicto ducatu empcl
Titulo et pretexte et Dno habuimꝰ habemꝰ ul habebimꝰ que m dicto
casu ul sclusam Jure hereditat Titulꝫ et dom pfatis dm Regib et
Sue regie ac Corone Polonie m dicto ducatu Osswanczmey et pnd nre
Dnacōis designacois vergant ud quoliz faciend et que Nobis aut suis ul cessis
Possent pdcs se et dicto nris aut Corone Polonie obesse auꝫtabimꝰ Cassamꝰ extinguimꝰ et
Dno Kazimo mortificamꝰ cassꝫ nullius dꝛimꝰ et pfitem robor ul nostre momen
suppetias qꝫ et vtilitas declaramꝰ Item vt hmoi nra vendicio et resignio
pfato Dno Regi et Sue Regno et Corone Polonie de dicto ducatu
Osswanczmey facta iusta desideriꝫ cedis nre firmitate multiplici roborata
perpetua atꝫ potissima nullam futuꝛe litis mgnetucꝫ aut dubietat
hmoi vesspectum ffuerit Nos promittimꝰ spondemꝰ nos qꝫ pro dicti
Sra fidem nram et honorem sine dolo et fraude Catholica pro
missione astringimꝰ et obligamꝰ qꝫ vendicoēm et resignacoēm nram
de dicto ducatu et Sra Osswanczmey qꝫ nos ut premittitur dicto
Dno nro Dno Kazimo Regi et Sue Regno ac Corone Polonie
facta Illustres principes dom Wenceslaus Zathoziem Przemislaus
Alboster Germam nri Duces omb Omesqꝫ consanguineis nris affines
et parentes quos eadem firmam habebunt tenebunt quiet et m aliquo
Iudicio ul extra quesito colore occasione ipsum vendicois et resignois
contrauenet aut eam impedient quousmodo Nos qꝫ pdcm
Dnm Regem et Sue regnum ac Coronam Polonie

Ab omnibus impedimentis litibus molestacionibus perturbacionibus infestacionibus offensionibus et injuriis tam a predicto dño wenceslao et przemislao germanis nris ab omnibus consanguineis et proximis nris et a quacunque persona tamen statu conditionis existat et quacunque fulgeat dignitate Spirali siue Seculari a quibus occasione predicte nre vendicionis resignacionis et cessionis predicti ducatus et Terre Osswanczimien ipe Serenissimus dns Rex et Regnum ac Corona Polonie lesi molestati perturbati offensi et impediti fuerint ipsum dnm Serenissimum Regem suum Regnum et Coronam Polonie Nos indemnes et eximere nullam imponendo dilacionem Quinimo Jus nrm ducale teneamur et liberare subsidio et honore In cuius rei testimonium Sigillum nrm ducale presentibus est subappensum Datum in Glinicze feria secunda In festum Sancti matthie apli Anno dni millesimo quadringentesimo octuagesimo septimo presentibus Strenuis Generosis et nobilibus Johanne Schaffenwsky Kanuschka bohemo Nicolao de Kamyen Leutek Schilcham de Hothmanth Cristiborio de Oczesse Johanne Carnycz de Somborek Michaele Lastowsky Nicolao Cristkowsky Procopio Schaffowsky Johanne Wrzes de Thompicze Procopio de Swantoslawicze Hyntzone Smethlik de Zaslf Johanne Sclema Dzbano de Koppizowicze Michaele de Zawiecze notario nro et aliis fidedignis testibus Cetera premissa

Roboracio vendicionis Ducatus Osswanczimien

Nos Janussius de gra dux Osswanczimien Significamus tenore presencium quibus expedit universis presentibus et futuris Quod nos salubrem gerentes desiderium vendicionem mstrucionem mstracionem resignacionem ducatus et Terre Osswanczimien Serenissimo principi et dno dno Kazimiro de gra Regi polonie magnifici luchsamie Heredi Russie dno prussie et suo Regno ac Corone polonie p nos Titulo pacis et irrevocabili vendicionis mstracionis et resignacionis cum omnibus et singulis suis Terr Castr videlicet Osswanczim et volentes cuncteris Oppidis villis Theoloneis Omne ius Ducali suo soli eum tenimus firmam Robur obtinere pacis firmitatis promittimus pollicemur et spondemus In fide fidem et Honorem sine dolo et fraude Vbi nro Ducali et Catholico mandato pacta vendicionis resignacionis mstracionis et cessionis nre tenebimus et observabimus pacta vendicionis et resignacionis predicti ducatus et Terre Osswanczimien dicto Serenissimo principi et dno dno Kazimiro Regi polonie et suo Regno ac Corone polonie p nos facta

313.

Cmm ombus et singulis condicombs clausulis atq premiss / Clarissimo principe domino Rege Boemie qm primd ibid obtulerit qd sacul-
tas / et qm primd fuerimus p dmm Kazimirum regem et Cazonam polo
nie ausati / nostris qz expensis et impensis infirma plemori studi
milla pscpone ipm dmm Regem evadendo / Si et mentum huius
resignacio est de jure ul de more / quam gmis resignacom si morte ul
aliqua alia causa pueniri / diue vos seculo tcram psato Rege Bohe e
face negleverimus / eam tn pntibs mis publice et patentibs litis
facimus exprimimus recognoscimus profitemur et pmicamus / Volentes
ut talem firmitem et robur obtineat / ac si p nos fuisset diue
voris recognita et promicata / Item promittimus bona fide q am
plius et decreto m detmentum et lesuram Juris Ducalis qs psatus
Clarissimus dns Kazimirus Rex et sud regnd et Cazona pole me
m dicto Ducatu Osswancimen habet dmos omit / nllas litas puile a
aut mmmeta libertat aliquas aut relaxacos onerum aut tribu
torum sui Ducalis fisci sub quacmq data concedemus aut largem
q sastica ul fallacia hamus m probi aliqne lre sub nre titulo
ul sigillo fabricate fuerint / illas primamus viciosas et suspectas
et milius efficacie robur ul momenti / Dat m Bleynicz feria
secunda an festu Sancti agathie anno dm Millimo cc
lxxxxvijmo septimo pntibs Strenuis Generosis et nobilibs Johanne
Schaffotrosky Zawischa Boemo Nicolao de Kampen Krzystek
Schiltam de Hochmarth cyrlibario de Orzessen Johanne Lasmz
de Schumburg Michaele laskowsky nicolao swinkowsky nicolao
Schaffarowsky Johanne wyesz de Chomiaza procopio de Swantho
sowiza Hynczone Smetzlik de zass Johanne Klema valmo de
Koppzowiza Michaele de zamerza notario nro et alijs fidedignis
testibus tra premissa

Recognicio Ducis Jamussij

Nos Janussius dux de gra dux Osswancimen / Recognoscimus tenore
p presens quibus expedit vniuersis tam presentibus qm futuris notum facim
habuisse q a Seremissimo principe dno Kazimiro de gra Rege po
lonie magnoduce lithuanie herede Russie prussie q dno et la
Regno Cracouia q sua paterna originaria Ducatus Mesko et Lam
gcossorum progeny nm polonica quadraginta octo grossos in gmilibz
mecam computande m rem totalis et integre soluisse pro Cra
et ducatu Osswancimen q nos ipe Seremissime principi dno

314

Kazmiro d Rege et Corone Polonie bendict receptmo et de manbo
magnificorum et strenuor et nobilium dnor Johannis de Czy
ssor Castellani et Capitanei Cracouien Gregorii de Sanocza Castellani Ra
domien Andree de Thanczyn Johannis de Rytwyanij Capitanei Sande
mir Johannis de Tharnow Johannis de melsstyn et Groth de Ostrow
m effectum leuandnj vnde et emde Serenissimum principem dnm
Kazmirum Regem polonie ꝛc et suum Regnd et Coronam suam
polonie Nos Jamsstus dux pomeranie quittamj et absolumj quittatos
ꝙ et absolutos pmittamj p pntes / omes eras obligacones quascumq
exstant tenores quas pfatus dns Rex et suum Regnd ac Corona
polonie aut sui fideiussores nobis sup solucon dicte cringmagie
mlid mrcar latar grossorum / aut illar aliqua portion debeant
nostrisq cautelis pcurim p tenorem pntium presentes illas mllig
mlluis esse efficacie roboris uel momenti et pfatum dnm Kazmirum
Regem et Coronam polonie nobis occasion dictoms Carte ossman
ymmer Peregrossimj et prositem in aliqua non teneri In cuius
rei testimonium sigilla nra pntibꝫ e appensim Dat Crac sta quinti
post Epiam anno dni millmo quadringentesimo quinquagesimo septo

Hec damna percepit nobile et strigeniestre Cracouien per
palatinū Cracouien conscripta

Primo dns Swantopelk missetus et filius suus captus
Dangobrzsky captus et tayatus
Dns Andreas Klimpontowsky captus et tayatus
frater suus mgr otthko captus et tayaty
Iwilkowsky captus et tayatus
frat Joann Dlugossk missetus
Russoczsky captus / Kochanowsky captus
Zegotha Swedleczsky captus et tayatus
Sylossowsky captus et tayaty
Balinsky bis spoliatus et solus vix euasit
Bona Eccle Crac multotiens spoliata et igne consumpta
Ciuitas Brzezpie igne consumpta et multe possessiones spoliate et cruste
Ciuitas Cracouia multis milibꝫ flor spoliata et damnificata tam
tayacom mercatorꝫ qm p spolia dudꝫ monetarum · sicut fides adhibenda
ad ijc milia flor prout ipamet de se pt declarare
Multi nobiles Caldarei stulitii tabernatores et Emetiones sicut
Strzaptia notarius tabernator dm Epi Crac captus depctus et tayaty

315.

Item Rudy nobilis Dictus Koczpyczky captus et grauiter Dutzy ad statuendu
Item Bystrzanowsky captuando .. mlt sectus et multos spoliatz
Item pyetsky spoliatus . et solus vix euasit
Item Kmitas vzurpalia damna m thezaurk Regalibz et soli paupes
m equis et alijs supplicibus passi sunt . vna cum vita aduentu eorum recuperant
Item duo Kmecz notabiles nouiter cum Crac capti sunt vigt filius Thesaurar
et Kaspar de Slemsky
Item Nouit Zegotha obrucht m domo spoliatz ante Crac
Ok plebanus de Bolozowi captus
Religiosus vnus de Mogyla captus grotalis pena
bona Monasterij m Thymicz multorum spoliata et igne exusta
Bidlemskij spoliatus et vix solus euasit
Ex alia parte visle vbi iacent fugiene dicti Radwanij multa spolia
tayce expensiones et captiuacoes gmisse sunt et nec gmittuntur
Item postus m mstow captus
Item Zgobnensky spoliatus
Item Tabernator m teglones raba tayguz
Item dum Crac Balcz tayatus sup xij flork
Item Johannes Bbelskij captus et tayatz
Item Johannes potogskij capto spoliatz statue se debet
Item Johannes Kmielskij statue se dz
Item Kabnijn nouit spoliatus
Item Quassmonskij spoliatz
Item in Crus Sandoczy et Kmiecz non sunt fugere capti vel exuti
aut spoliati sed dispti sperabit dz in Decembri ad regna
spus cum quibus exponunt pluzmos ibi fugenas captos spoliatos
esse et exustos

Hec damna Ciuium Cracouien m Bubek tpibus

Primo antequa Dux Bolasthko m Wrotzlaw mitteret Cracouien
Dampnificauit / de Albrechtzitze spoliati sunt Johannes et Thomas
Stolczer fres germani mi Hamslaw et Walchyn cum villam noldn
sout / m prope pellibz Gnazdznie et alijs rebus m valoe ville flork
Item Ciuitate Wrotzlaw Dampnificati sunt Crac p ducem Bolasth
konem / m auro argento . cera cupro vario Babellis / et alijs m va
lore octuagmta mlibz flork vngar
prope Bezemyn m valoe Bgemgentorz mliu flor/sup Thosseck mult
cupr/ missar et scrsis tuscelaw m valore mliu florenor
Item Krzepice prope Radlow m valoe sz mliu flor pro manu ptc ad
Thosseck pueneruit

Item Breffenstat m valoꝛ c̃m mrkm flor / in Lubolaw et m Lemperg mrkos
nicoreos imperialiũ sunt depcti m valoꝛ sunt vltra decem mrkm flor
Item Cuntatem Gorcz et Bolonia m valoꝛ mlc flor
Item Lipnizam m valoꝛ ducꝝ mrkm flor
Prope plesno m valoꝛ Cccos flor
Prope Kopczicze post festa pasce mm ꝛc lxx m aliquibꝫ aureis flor
Item Diamontuj in ducꝝ milibꝫ flor pcipue vna vice dom Regia maiestas
pñs erat m smyepalomicze
Prope Adlirow m valoꝛ Ixxxvi flor
Item Thasnow plures mercatores sunt capti volentes et capti vltra mrkm flor
Anno ꝛc lxxo tcio Item Polesslauicze dom Orechowsky curtus Maltoꝛ mfeꝛabit
pꝛo dimidia Judea de pdicta sunt redditꝰ in summa mrkꝝ flor / nullus captꝰ et cꝛc
Cuꝛꝛ Dampnum multꝝ p Orechowskij dampnificata fuit in ducent mrcꝝ
In Dubien alibi duc Conradi tuꝛc Oppow ppe villam Stralam m trecent mrcꝝ
Ols ppe Oppow anno ꝛc lxxo cuꝛꝛ letard m octingent mrcꝝ
Item Smelicz pro festo sancti Oldrichi anno ꝛc lxxo m ducentꝝ flor
Prope Chesthin m valoꝛ mille mercꝝ
Item Kathsbuch Cumbrow m octingentꝝ flor
Ols Alischowa ad festum viti m arcentum duc Greiczesti m trecentꝝ flor
De Sulcow m valoꝛ vnus centꝝ flor
Prope Thaschick vnus m valoꝛ octingentorꝝ flor
Item Stoschi Expunt Wrschacken Gerer m octingentꝝ flor
Item Item Michael Gerer et Gebil et alij nob omnes dampnificati sunt
m Mille flor Et familiam Duc Chesthinensis ducentos thung pdicti cuꝛꝛ
Dampnificatꝰ est Nicolaus Gebil omnes mr m centum flor ad Kathber oppa
uam et Olcz
Item Item ppe Kathsbuch m mille flor
Gebil item cum nigram apud dampnificatꝰ naue m trecentꝝ flor
Cuꝛꝛ albrechtsche capti et dampnificati sunt Jacobus Cranz et Gotfler
cum tota familia et Nicolaus Zaly adhuc salui m thung agens / alij duo
item thung capturati mortui sunt et taxati cuꝛꝛ mille flor m Gnesn
Ostiatꝰ est Jacobꝰ per Cuꝛꝛ omnes ppe Oppelow m Kꝛ Leszmoller
et Strumby pacis m Omnes Cranez et cmpagnia flor
Imprimis aliqui Cranez Gandeby vigt tres pene cuꝛꝛ Castꝛ Bꝛeslauiez
capti et m Gnesn ad mille flor taxati quod tres pdicti exuerit
Excepti pnd et alijs dampnis / Oppelowsky et alijs regnicolis ostea
Cracouiam deferendis facti et illati quoꝝ. nec omnes cognoscendis

V. Gal.

Vrzandow.

Kazimirus dei gra rex Polonie dns Magnipolensis Luthuanie Russie Prussieq
dns et hered Significamq tenore pnciu quibus expedit vniuersis et singulis
quo licet assercionis testimonio ac plurium fidedignorum et specialium
nostrorum et Cunctis nostris Vrzandowien fidedignorum expediamur prouidos eam
fideles et Cunctos seu oppidanos nros ppetuos Vrzandowien optimusse firmos
ppetuas integrasse leas alias pdecessorum nostrorum bone memorie Regum
Polonie pro meliori locacione oppidi cuius nra Vrzandow in ea destructa
cuius fauorabilis grosseq concessis et largitas in quibus illa gracia
fauorq de speciali voluntate communi bone memorie pdecessorum nostrorum
Regum Polonie hys oppidum seu tota oppida pfato est donata et assignata
atq nullum oppidum nullaq Ciuitas nr aliqua locatio juxta Cuiusli
nature que aut quod medietatem nre oppidi Vrzandow et aliud oppidum
nrum Zawichost nuncupatum et ad alia ptem que versus Lublyn ducit
usq ad oppidum Rekstze dictum gradatim p ad quos aliam ptem in
distancia quatuor miliarum ab ipso oppido nro Vrzandow nullibi pro
defectu Ciuitate et pensacione oppidi cuius p quempiam locari
debet quia in combustione Ciuitatis Lublinen annis elapsis
retabilit contingente pfate bone et memorie alias pdecessor nostri
que protinus ibidem in Lublyn exeunt reportet cum oppido nro Vrzandow
igne consumpta sunt nos itaq ipsa mente cupientes oppidi ac
ad attenta Ciuitate hmoi instauracionem expedire p podagre ipsius oppidi
nri effectu et sustinet confirmamq ratifichaq eandem bone
memorie pdecessoris nostri alias Regis Polonie ad ipsius oppidi Vrzan
dow primum donata et concessa de speciali gracia nra et subsidio
eiusdem oppidanos Omnibus datariis cessis remittendo damusq
de nouo concedimus et largimur hanc graciam videlicet vt ipsi et eorum successores
ipsius ppetuis obseruandam quibus nulla Ciuitas nullum aliud oppidum
nisi Vrzandow et Zawichost et adaliam ptem vsq ad Rekstze
et gradatim adgratiam aliam ptem in distancia quatuor miliarum
ab eodem oppido Vrzandow medietas nostri p nos aut successores
nros Locati in ppetuum nr licencia facultate jus et libertas locandi alios
inhabitandi et mutuandi Exceptis subditis et incolis regni nri p nos concessis
locatis et ad locandis specialem exceptionem nre ipsis insertis indulta
et confirmata Et si deinceps p ablationem aut diminutionem ipsi
effluente pros ad successores nros aliquid Ciuitatem vel oppidum
in aliquo locari expressum locari contingat sicut ad locandum
alias quibuscunq nros subditis jus pertinet et similiter
talem donacionem similiter et gratiam tenore presencium
confirmamq et innouamq Datum in Cracouia Ciuitate
per Dominum Sexta ante dominicam Oculi anno dni millesimo
quadringentesimo quinquagesimo septimo

Rex vidit Johannes Luthanus de Rzeszow
Secretarius scripsit

318

Zidacion

Kazimirus dei gra Rex Polonie magnus dux lithuanie Russie
Prussie &c dns et hres &c Significamus tenore p̃sencium quibus expedit
universis quod attendentes alias meritis et fidei p̃bitate quibus magnificus D̃n
Jacobus de Cyrsow Castellanus de Cracovia sincere nobis dilectus
nec complacuit mancipati Salem q̃ videlicet redditum centum mille marcarum ipsius
oppidum nrm Zudagow in Terra Russie situm cum omnibus et quod mille marcarum nobis alias reddere
rum villis ad illud spectantibus ipsi ea causa q̃ sibi ipsum oppidum
sue (ut dicitur) ad certum nr̃m beneplacitum ad tpa vite sue (ut dictum est)
octo grossos in quolibet recti ponderis reddendum testimonio et nr̃i patrocinio q̃rata
p̃fato oppido Zudagow ac villis ad illud spectantibus tenore presentium
instrumenti cum omni jure et dominio agris pratis campis pascuis
silvis aquis nemoribus salinis mellificiis aquis piscinis piscinis
Jurisdictionibus pascuis fluminis fluminibus ripis vivariis et stagnis
salubribus pascuis carnibus pratis molendinis et emolimentis terris
fructibus reddibus proventibus obvencionibus p̃tinenciis et ut̃is suis
universis nullatenus reservando possidendum perfruendum pacifice
et quiete p ipsum Castellanum Cracovien ad tpa vite sue ordinemus
p suos vos successores libere tam diu donec ipsos p nos aut nros
successores dicta mille marce cum aliis summis pecuniarum in eisdem
quod negotiis pont salvis / Quorum aut nr̃orum successorum nemo
Castrum Cracovien sic ausu temerario p̃sumpserit in nullo minuere seu
diminuendo hanc quidem Regiam nr̃am et appensum testimonium
Datum in Pathow die dominica [illegible] anno
Cum millesimo cccc lxxo secundo Rex vero Lithuanie et Russie dictus
ducatus sub sua et successorum suorum

Telonea Grodkow et Zuppe Drohobicen

Kazimirus dei gra Rex Polonie magnus dux lithuanie Russie
Prussie &c dns et hres &c Significamus tenore p̃sencium quibus expedit
universis quod facta ratione cum magnifico Jacobo de Cyrsow Castellano
et Capitaneo Cracovien super debitis ad nos ratione
tributi / remanserint nobis adhuc quidem [illegible] florenos hungaricales pro anni rei
satisfactionis quidem florenos de debiti residuo / nos et supradictus Castellanus Cracovien nobis
et Zuppe Drohobicensibus assignamus et inscribimus p presentes / p datum

Lastly Item I doe geue vnto Thomas Hudson my seruant xxli
of lawfull money of England to be paid vnto him within
one yeare next after my decease. Item I doe geue vnto
Richard Hudson my seruant xxli of like lawfull money
to be paid vnto him within one yeare next after my
decease. Item I doe geue vnto Thomas Hudson my
seruant my gelding called Dun. Item I doe geue vnto
Richard Hudson my seruant my gelding called Bay.
Item I doe geue vnto Thomas Hudson my seruant my
mare called Grey. Item I doe geue vnto Richard
Hudson my seruant my mare called Blacke. Item I
doe geue vnto Thomas Hudson my seruant my
mare called Bay. Item I doe geue vnto Richard
Hudson my seruant my mare called Grey. Item I
doe geue vnto Thomas Hudson my seruant my
mare called Blacke. Item I doe geue vnto Richard
Hudson my seruant my mare called Bay. Item I

Archiva molendini Wormiz

Nos Johannes de Lzyschow Castellanus et Capitaneus Tremonien, Significamus tenore presencium quibus expedit universis Quod prout Serenissimus princeps et dns dns Kazimirus dei gra Rex Polonie magnus dux Lithwanie Russie pus sie ut dns et heres / unxit nobis humiliter supplicando mercede de molendinum wormiz provenient / donare et suam devocionem nobili Custino de Bodzanowo pretulerit / quam quidem petitionem dns plebanus wormien recognoscebat et recepit ipse / perpendendo et committendo / ut ipse domino plebano wormien bona et juxta que ibi sup ipam petitionem petitam coram nobis pone mandavimus ale si no haberet / extunc commisit nobis ipe Custino dare necessitatem in eadem petitam nobis aut de consilio aliquorum dnorum no videbatur juri consonum papiree Sed comparentibus coram nobis nobili domino Johanne de Lzyschow Secretario dicte Archidiacono Cracov et plebano wormien et ipo Custino petito. Idem dns Johannes plebanus dixit se habere sup eadem metreta non plura testes / et utrasq; partibus obtulit se producere testes / et primo pomorio coram nobis dato / dns Johannes plebanus produxit testes / quosdam Episcopales nobiles et Lucas de Wormiz / seres et idoneos / quos interrogavimus / et sub debito juramenti audierunt testificari quod dicta metreta de molendino in Wormiz esset plebani / et dixerunt / volumus / et voluerunt / jurare / sed eos non admisimus / quia melius fuit eum Custino a domino Rege / dixerunt tamen judicium / quod ipsa metreta a tribus antiquis plurimis ad plebanum in wormiz et Ecclesiam suam / et recognoscebat ipsum et sui antecessores ab antiquo tribus / duos Reges sedam / extriam / molendinator / promovit aut testimonium / et Johannes dom Petrus abbas Viridis Petrus de Castro Cracovien Albertus de poranba / Laurencius de Sandomiria et Stanislaus de Olschinna plebani / et nobiles Stephanus de Janowice Albertus de Wanzlawice / Paulus Kunzenstein / petrus Swedeckij Gerardus de Chrzastschow Petrus de Lanczycza Stanislaus de Wroblowice Nicolaus Laskosa de Janowice / Lucas vigil Wyeszini Mralag / Stanislaus Semola Cunpules de Pomnik et isti fuit testes / Custinus autem dixit se testes no habere Et ideo hanc causam ad dom Regem precum suspendimus In cuius rei testimonium Sigillum nrm presentibus est appensum Act et dat Kalendis in festum Sancti Bartholomei Anno dni millesimo cccc^mo quarto

321

324.

Gal. Super Molendinu in Woymez et Mensir illius Parisiensis.

Cognitum degrad Re Polonie Magnopolny Lithuanie Russie Prussieq
Dns et Hered &c Circumspectus et prudens Advocatus et Consulibus ciuitatis
Communitatis in Wormacia Oppidiq3 et ad quos hec nre pueniet
Gram regiam et fruorem Circumspecti et prudentes fideles nobis dilecti
nota erant nobis nup ex parte Johannis de Minori Wormacia Decretor Doctoris
Archidiaconi Decanatus et Capituli in Wormacia ordis Cisterc et Gregorii Quo
dam de Daimbno Subpriorisq3 Conventus monasterii in Wormacia de et super
quib3 in Wormacia predicta molendinu nouu et noua pte emolumenti
cuiusq3 in Wormacia predicta pribus et Capitulo sua questor tangentibus eand
causam in Camerario gradi pretensorum nup pro damnis pmodo
celebrato in Reuendissimo et venerabili in Xpo pri dno Johanne
Archiepo Gnesnen et Almone Epo Cracouien necnon magnifico
Johanne de Kyssow Castellano et Capitaneo Johanni de Thanczyn
palatino Cracouien nobilib3 simul dilectis Camerario nrandum et
Gnostrendum et decidendu prout et factum est Oriundis et pfa
to Reuendissimo pri dno Archiepo Gnesnen ut legis dicte Regionis
sub sigillo suo parti ostenderu quid dat debuisset Quiquid loco testi
monii declarandi pdicte literas sub sigillo suo nobilib3 destinarit Quaq3
tenor sequit et talis Oceanissimo principi dno Kazimiro dei gra
Regi Polonie Magnoduci Lithuanie Russie Prussie q3 dno et Hered &c
Domino gratiosissimo Johannes dei gra Gnesnen Archiepus
et Primas Serenissime principi et dne gratissime Debit michi
Ecclesia vestra de Molendini in Wormacia Cracouien et Posnanien
nobilium dum Archidiaconi Cracouien et Decani Ecclie parochialis in
Wormacia Cracouien et Jacobum Dambrensis Subpriorem Cant
tate et alia Quibus cum aliis dicta Ecclesia vestra Cracouien et
Decanus et Capitulum opportunias Et ideo Ecclesia vestra supra dicta
cum aliis dominis quibus vna mecum causa committit fuerit absentes
sine quor pnia ad fieri no pt Illud in quod in causa cuipiam no
lendini nullatenus potes sine et cessi dicti et mandatu
vre sanctitatis et pcedi quidlibet circa et pmissa Cum ipo
molendino aream sine et cessi domus et pfatum Dum Jo
hannem plebanum in Wormacia pducta vna mecum cum pfat
domino decano in suo robore confirmat put tenor earundem
indicat et disponit Et ideo Ecclesia vestra mandare
dignetur tam oppidanis in Wormacia q3m Dambrensis ut in
ipo molendino antiquo in Wormacia et no alibi fermenta
molandum Quia ita vna mecum et cessi dicti est inventum
et declarum Dat in Schadek Sabbato pxmo post festum
Beatorum anno dni millesimo ccc lxo et primo Post quarum
literarum pretatem studiu et pfatum Heynlein Johannes de
Wormacia plebanus petitis et citatis ad effectum earundem pcedi
dignaremur Nos vo unita pfate lre cantinentes et tenorem
vobis oppidanis suppditis destrictis pcipiendo mandamus quatinus
ad molendinu Wormacien pductum prout ab antiquo constitendest
et non alibi fermenta conducant ad molandum sine gre
sue obtentu Secus non facturi Dat Lunere ff Circa pri dominicam
horam primam anno dni millesimo ccc lxo septimo pn dictum vre
testimonium Sigillum vnum pntibus est appressum Hiis testibus Johanne
de Brzeszcze ductor vrisq3 et pluribus

Circa domum archiepi Gnesnen pro Rege nunc

322.

Recognicio pcis

Nos Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnus Dux Luthwanie Russie
Prussieq3 dns et hered3 re Primarius debitor debit mfrascripti nos fratres
de Czyssow Castellanus et Capit Cracouien Fraslaus & Duo
Stanislaus sublimen Castellanus nicolaus Johannes Luttomus de Brzesse
Cuyssk3 iuris doctor archidiac3 Gnesnen et Sc3 p Vicecancellarius nic
laus Premisliens de Rubowicze prouisor Crac3 quilibet pariter
debitores eiusd debiti cum Serenissimo pncipe et dno Rege nro
graciosissimo Sigismundo tenore pncium cuilibet eor pcdr omniu
et tenemur et obligamur ven et iusti debiti quam contracta
et indempna Sexcentos flor hungar ven puri auri et iusti ponder
Bnoso et Stremo nicolao dicto marschalek de dubowicz et filiis
suis ltris Lasscero et malachie ambuscp qui pnam ltram cum
iporum bona voluntate habuerunt Cuosquid Sexcentos flor
supdictos ipsi nris creditoribus ad festum Sancti Johannis Bapte
proxime venturum dare et soluere in Czyessyn et in manus eor
reponi absq3 omi contradictione obligam Et si non adimpleuerimus
quod ipsi et quilibet ipoum vigore pncium damus et consentimus
plenum mandatum et omnimodam potestatem nos supdictos debitores
vnacum quibuslibet nris subditis nullis dempt3 pro predicto pecunie
amouendum repetendum et male dicendum omnibus nos et ngentibus
amicos3q3 complices sup habitis prout ipsi placuit Tociens et tam diu
quousq3 ipsi supdictam summam pecunie vnacum omnibus dampnis que
pro ea non soluerimus quomodolibet prepserint ac simplici assercione absq3
corporali Juramento monuerint ipsiusmet et reposuerimus / omni cauc
pmittimus et spondemus nam esse nec opponi vi pretensa nec ullo jure
Spirituali aut seculari p nos ipsos nec subordinatos homines nobis nec facto
sub fide et honore nris sine dolo et fraude predictor et cessantibus
Et pmittimus eis non euadere quomodolibet aut colore nisi Sigillis nris
et fratrum nrar libedinis cum effectu In quor3 omi pmissor3 testimo
et fraudem undecunq3 Sigilla nra pntibus sunt appensa Dat Crac
Feria Tercia pxima ante festum Sancte Hedwigis Anno dni Millmo ccc
nonagesimo sexto Ego Petrus Johannis Luttomus de Brzesse Decretor
Archidiac3 Gnesnen et p vicecancellarius

323

323.

Kazimirus dei gra dux Rex Polonie Magnus dux Lithuanie de Russie
Russie dns et hered &c Significamus tenore presencium quibus expedit vniu
uersis quod volen& nobilem Johannem Ormowech de Ozadowitze ciuem nrm
nem fidelem dilectum in octingentis flor hungaricalibz vsu et usi pon
dere bon aur quibus Castra nra Osmand et volek ac dom Osmand
de mandz et Lemota Otremm nobis de Dambowecz resignauit
cupati ad postulacoem nram rederit et libeãut assencre reddẽ ꝑ tricen
sibi dom nram Osmandem cum castris Osmandem et volek in qd
octingentis florenis hungaricalibz nsuppsmo tenere ꝑ primum nsaubrmo
dauq ꝑ donanq consenmo et largimur in temitam a die date pnarum
ꝑ quatuor annos deinceps sese mediate sequentes cum omnib et sin
gulis emptis ẽre et castrum Osmand et volek vtilitatibz fructibz
reddit&z censibz prouentibz pratis campis siluis locis gahis nemo
ribus venationibz aucupationibz piscinis molendinis et eor stagnis
aquis fluuijs flumibz torrentibz gurgitibz et aquar decursibz ac
cum om jure ꝑ ipm Johannem Ormowech et suos limites sicut ipse
sic ut pfertur ac alio quo ipam dom cum castris Osmandem pdict
pdictus nicolaus marschalck tamut ipe teneat& hucdm regendum
gubnandum vtifruend pacifice et quiete possidend. Et non sine ca
ueatur / ꝙ omb censib reddit& et prouentib tam pecuniar& ꝙ
aliis quibuscunq dcis frumentor& ex villis ad dict castrum nre
ptinentib / exceptis censib et pecuniis prouentibz siluar de opidis
Osmandem et Lautchi prouentibz que nre libtati exnt pnbz expressa
libtat / ipe Johannes Ormowech aut sui successores libm pro se me
dietatem tollent leuabunt et comitent cum effectu / aliud de medie
pro nob& penis ẽfuata / alia aut alimenta omnia et victualia &
ipis opidis prouenien& pro se tollet / et simliter omnia / Theolonea
pro se recipet et tollet cum effectu dempta pisema magna qud pro nob
exigimus et reseruamus / aliis aut piscat& et latis pro vsu suo quitte
libere et sanẽ Et cum dca Osmandem et volek in confinijs Polonie existat con
stituta castrag Osmand et volek ꝓpter quam indigeat custodia et
prouision quar consideracoem ut ipe Johannes Ormowech tanto melius
inuigilet / sibi pro subsidio et sustentacoe castrorum et dce Osmand
pdictor / tricentas marcas in zuppis hiberniis et quadraginta bonos dal
in zuppis Dochnen pro quolibz anno recipim& assignauimq deputauimq
et assignamus dantq ꝑ donamus deputamus et assignamus ꝑ nras / apud
zuppanos pdictos in quar& tricentar& marcar& tradicoem / ubi ꝑ zuppanos
nros ipe Johannes Ormowech negligẽter et expedire non curauer&
et tunc tenebim& et pntibz nos obligamus / Et cum pro illis solliciter
facẽ curam opam ꝙ adhibẽ quatenus pro illas integre fuer& tradend
cum effectu / Exquibus vo quatuor annor& spacio et soluc sibi p nos dict&
vice sor& / datimc dca Osmandem et Castror& possessio ad nos redibit
pleno jure / Sibi vo ꝑ solliciteudinem nram utriq dazj negligentur et
tradi tunc pnibz poterit sibi pro eisd satisfacẽ integraliter

Et ex toto Lo eciam ... Non obmisso q̃ vbi dra Vra mansim hostium ſme vr
causa et occasione ipius Johannis Oynowecz in confinacõn hugꝺi castrorum
et de destruet et anichilauerint destruẽrent et dimpmsionarẽtur quoquo pergꝺ
ipe Johannes Oynowecz in confinacõn huius castroꝝ et ꝑte destruet et anichilauerit
extimo tm de censu suarum aliqne villa Vastrensis tue m se ptinuit duc ꝑ
Oynowecz debebimꝰ / Casu vo quo p aliquos hostes sic ut pmittit Castrum
aliquod obsederint et nos ꝓpter ꝑpm Johannem Oynowecz nsoꝛmam et auisati post
ipius auisacõnem nstra quatuor menses sibi subsidium seu ꝑsidium non
pberemꝰ ipe aut Castrum amittet quod absit Extimet si quod Deus auteꝛ
ꝺ contingat illud honoꝛi suo non debebit derogare nec ut absit nec
meum indignacom ꝺbhoc mouere. hec in cꝛam ꝑpetuã expssa q si ago
villas meas ad Castra huius ꝑtinẽtes et obligatas eymeꝛ contingat
extimo hugꝺi villas omes plenꝰ ꝺ nos ꝺuntaxat spectabimꝰ plano
iure et ꝑmanebimꝰ Harꝯ quibꝰ sigillo nrm est appensum testimonio hui
Dat m Pyotrkow ſ Secta post Remissam anno ꝺm millimo ccc lxxxvio
Rlo ven ꝓtho luthco de Brzesie doctoꝛ vniuſp R p vicecanꝯ
Rachmirus decr Rex Polonie ad ingressum huius luthmanie Russie

Suscepcio dñi et heres ꝛc

Littera redemptionis Jenik

Significamus tenoꝛe ꝓsencium quibus expedit vniuſis quos Stremus Sno ſmm
Wolfkinnd Jenik de Smyeszkowa Capitaneꝰ m Holup de Nobilem
Bogislaum de ꝑsna amichbona residenciam de Vherstbo m familiarem
et stipendiarium suum cum Centum et viginti pedibꝰ et lignea
sex equitibꝰ ab expiracone date ꝓmissionis hui nrm ꝑ nos
ipius sup redemptionis datarum usq ad hodiernum ꝺiem et ab hodierna
die ꝺicte ꝓcium ad quatuor anni sup Castra Holup et
Rogosino pro eoꝝm custoꝝ ꝙseruacõn et Tuitione Holub simul
recepimꝰ et suscepimꝰ tenoꝛe ꝓsencium recipimꝰ et suscipimꝰ cuibꝰ
sup quemlibꝰ pedites ꝑ sex cum medio et sup quemlibꝰ equites
p tredecim Clare hmigrantes ad quatuor anni dictum et soluendꝰ
Stanum ꝑ ꝑfatus Wilhelmo et Bogislao et cuilibꝰ eoꝝ comitibus
pro captiuitate et omnib dampnis que ipsum Stremꝰ in rem
ꝓpeꝛant suis cum omni ꝺ ampliꝰ et pleñ in libo meo Regio
ꝓmittimꝰ et pollicemꝰ ꝓcium ꝑ tenoꝛem / Et si quod absit ꝓmissa ad
implere non curauerimꝰ Extunc ꝺicti Wilhelmus Jenik et Bogislaus
aut qui ipsum ꝑtem ꝺ ipoꝝm quibuꝺ voluntate potuerint in
nobis aut suis capere pꝺ eum dampnis nris non morem aliorꝝ
nobis simulatum Tandem quousq ꝑ nos ꝓmissa ꝑ solute et ad-
impleta fuerint integraliter et extoto Cui rei testimonium sigillum
nrm ꝓcibus est subnexum Dat in Rudgostia Ffa quinta ꝓxima
post dominicam Oculi Anno ꝺm millimo quadringentesimo septuagesimo octauo

Dns Rex
per de

325.

Cf. p. 227.

Kazmirus, dei gra Rex Polonie magnus dux lithwanie Cuiusciam rei pnotu
ac tenor presencium de copia in quadragesimali floren[tino] pro
rogato et Cuiusdam nicolai Beyerski Capitanei Kadzyrien de voluntate et
mandato mei et expedicionis stipendiariorum meor recepi remanserunt obligati
michi quadringentos floren ipi Brzechyslao aut cuic qui pro tempore pro
bearum ipsum de et cum eius scientia et voluntate bona q habuerit pro
festo Sancti Nicolai proxime venturo in do meo Regio solui et numerari
Quodcirca vniuersitatem vestram Sigillum meum est appensum Datum in Brzeszcze
Cracouien anno dni Millesimo cccclxmo septimo
feria quinta ante Sancti Allexii
Ad relacionem fratris Nicolai de Brzesc lectoris Cracouien

adela

In nomine dni amen Ad perpetuam rei memoriam Cum cum rerum pene memoria
mortalibus exposcat et testimonium autentica firmat plasmata proinde nos Kazimirus
dei gracia Rex Polonie necnon ducatum Cracouie Sandomirie Cuiauie Lancicie
Pomeranie Magnus dux lithuanie Russie prussieque dns et heres
Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis Quod nobis dilectus
attentis aliis meritis virtutibus Nicolaus de Sanok Scholasticus Plocensis
Cracouien et Leopolien ecclesiarum Canonicus nostri nobis dilecti quibus regie
maiestati multipliciter meruit complacere Nostram mentem valuit cum reddere
tum saltem ut ad nostra semper mandata efficax promptiorem sibi tempore nobis
et reipublice benemerito mentem qui vocabatur Cracouien castrum, molendino
nostro Cracouien contiguum retro ecclesiam Sancti Georgii tam longe late
et alte prout extenditur et ad omnes partes est protensus et extensus Iedimus
donauimus contulimus damus et donamus confirmamus et presentis tenore
presentium mediante tribus pertis Cracouien et mensuris in predicto monte sen
tocza domos vel domum et omnes edificia potest locari et disponi vacua
sunum possessor velit Quasquidem domos seu edificia cum quibuscumque
monte locate potest dari et donari alienari legari commutari et vendi
et in suos vsus biplacitos conuerti prout sibi melius et vtilius videbit expedire
Tolken et Ammonem ab inde quoque Iudeos omnes solutores et quatuor
que sunt aut futuri essent in predicto monte et quocumque possint Iudeum quemlibet
Significamus iam appensum est testimonio literarum Actum in Sandomir Tolken
sua terra quarta post Iudeum Natale domini Millesimo quadringentesimo
octuagesimo septimo Indictione Reuerendis et in xpo patribus
dominis Johanne Sancte Crucis archidiacono et primate Johanne Wolodislauien
Poznanien Andrea Posnan archidiacono Maioris Strzelcen
de Strzelce Calissien Iacobo de Kythlow Cracouien Petro de Ilow
Landacen Nicolao de Strzelce Brzestien Nicolao de Kosyczkow Wolodislau
palatinis aliisque de primis fidelibus Duce maioris Nicolao Johanne
de Brzeze Vicecancellario Iuris doctore Scholastico Plocensi et cum
consensu auditorio Nicolai Cracouien et Pleb vicecancellarii nostri nobis dilecti

326b.

Jus Theutonicū ꝙ Dñs de Ostrow

Item jus Theutonicum datum in Innowladislauia ꝙ Nobilis Johannes de Ostrow
in dicta ciuitate stō et examinatum laudatum ꝙ est et approbatum

Villa Marczinkowo in tra Maior Polonie ad Dñm

Dazumus dicitur Rex Polonie emergentibus litigiorum causis dubiis et casibus ambiguis
et futuris quid agendum sit. Quod quidem quia ex ipsa rei natura sepius fieri
potest. Nobiscum Johannes Zrzemsky Cancellarius noster predilectus
cum quibusdam prudentibus viris nostris fidelibus ac magistratibus
ciuitatis Gnesnensis deliberato consilio in palatio quod Curia dicitur
Gnesnensi pro tribunali sedentes villam suam Marczinkowo in tra
Posnaniensi ad Jus Theutonicum locatam situatam Gnesnensis ac
Ostrowensis ac alias Nowedworsko pro quadraginta mansis
Gnesnensibus et quinque Solidis Polonicalibus pro quadraginta mansis
Gnesnensibus iure perpetuo dotauimus. Ita videlicet quod
quilibet mansus agros quatuor habeat arandos. Quorum
duo agros primos et duo agros secundos. Tres autem agros
tertios pro pascuis et pratis relinquat. Ita tamen quod
quilibet mansus duos agros primos et duos agros secundos
cum pratis et pascuis ad Nowedworsko predictum
annuatim et perpetuo persoluat. Ita quod quilibet
mansus duos agros primos et duos agros secundos
cum pratis et pascuis ad Nowedworsko predictum
annuatim et perpetuo persoluat. Ita quod quilibet
mansus duos agros primos et duos agros secundos
cum pratis et pascuis ad Nowedworsko predictum
annuatim et perpetuo persoluat.

Filia Regis Hungarie Regi Polonie missa
in facto Duas Conradi magni Slezie et molina

327.

Adislaus dei gra hungarie Boheme Dalmacie Croacie et Rex Austrie
dux et Moravie Marchio ꝛc Serenissimo primogenito domo Kazimiro eadem
gra Regi Polonie magnoduci Lithuanie Russie heredi; Russie affini
et fratri meo carissimo Salutem et fraterne dilectionis continuum incremeñ
Serenissime princeps Nupsit superioribus temporibus Illustri Conrado magro
dne Glacie et m Olsna consanguineus fideli meo dilecto Illustris princeps
Margareta nata er Illustribus pncipibus ducibus Prussie quibus orbata
patre ejusq sola supervixerat Illustris princeps dux Masovie patruus
eius dotem promisit quod ea non soluta superstitibus sibi duobus filiis im
puberibus etiam mortuus est fuerunt ip tutores ipos filios impuberibus
Reverendus in xpo pater Paulus Cpus Plocen et magnifici principes
de Belazum Plocii et Johannes de Nebrowo Reizen palatinus ac Nicolaus
Gneud de Crasto iudex Nasegraden et Bolias marscalcus qui eidem
dne Conrado dotem a patruo Margarete promissam se velle soluere tractatu
promiserunt pro qua soluenda etiam prius fideiussionem Sed ut ab ipo Con
rado acceptimus qui de tutoribus supranominatis conqueruntur tutores ipsi
Prussiam eorum etiam multotiens requisiti nullatenus satisfecerunt Ob quam
rem dampnificatum valde se Conradus dicat et contemno damna non
mediocra patet Quia rebus his sic se habentibus dux Conradus cone
jus et omnem equitatem dampnificat Cui nos obtentus virtutem et fi
mam erga nos fidem et obsequia non damna sed commoditates plurimas
provenire vellemus Ydeo rogamus fraternitatem vram ut ustrate et no
mutuo cum effectu curare et effica mandare velitis Vt promissionem
suam indicta tutores Conrado plene et sine mora adimpleant ac etiam
ip Conrado et margarete sine dilatione iustica integre ministretur.
In omnibus bonis meritis et rebus quecunque exoptare precari impubiles
eius patrueles Vt alius quicquam exquiamus tanta debent. In hoc enim
et si iustum sit quod petimus multum nobis vra f complacebit nam
gratum nobis erit q in meritis suis nri subditi non lesantur ac senciat
in vris dominis iustitiam eis non denegari vra obmagnam quem nos
necessitudinem ac dilectionem fauores precipuos se merita existimant
merentur Datum Vicine die octava Augusti Anno dm Millesimo qua
dringentesimo quinquagesimo septimo

Lra procuratoris ordinis Theuthonici Livoniensis de Curia Romana missa Andree Stantberg

Deinde pr et dne post devotam recommendacionem In causa postulationis vre ad
Beliam culmen sedis reductum et quicquid possibilem diligenciam et solicitudinem
quicquid parum aut nichil potest quam sine periculo differatur Vestre si im
possibile est quicquam impetrate effectualiter posse Verum multum extenuat
Vestram dnam Lubnensem firmam ad q defectum petimus subpositus sentiri
eundem in ea re parum sperare et multum timere quod adversarii quibus
prevalerent Verum hujus pauperis malum cum decimis istud nos molestasset
Tandem dns ne papa vester qui spiritualis pater dominus Germano nit Ime
pronator Volumus vos promovere ad Beliam culmen et speramus q

Mediante dei auxilio debeat Eclam illam recuperare / et meam stuam recipere
in qua p̃us fuit / Et postmodum ten̄ sm̃am illam in consistorio Cardinalium
retraxit / Advertens p̃dictam Eclam / premo alius hre debeat / Et postmod
Rmus dns Oneg cōm̃is damno pape suadebat / asserens / ex p̃missa
mea / ordem nec multa mamoda provenire / Ide egit Et suggestion fautore
Regis palomis / quibus abhor ut arbitror / faclius fidem hzeat / p Eclam
Swartmān / quid in amenda hr / mediante dco Regis Palome favore
assequi putat / et talis favorem suū promoveri / Sacis pax multa / pro
nisio dicte Culmey dhe suspensa est / ad tempus / tandem diffinitive
Cive quod suspensio meo arbitrio / magis favore Regis palome mdulget / ad
effectum / ut que subito fieri no potuerat / salte cum tpe obtineri putant et
multa in sui favorem conducere / quibus anea dissidebant / huius statuti
fimis / hzent conformia media xxxiij Ducatt / habebit plured in scriptis speciosi
intentionem suam / Verum time concludit / et ordinem hic Eclia speluare / quod
vehementer p̃mittit / nisi dns meus et Vad amicus et vnus alius ordinis
efficaciis rebus suis adesse cogitabant / necesse est p̃ sint hic pace pacifice
me quibus credatur / nichil omnino fieri potest / Scribet dns meus Gratias
pape / et dn̄ prelato prussie / dno Marschalco Brandeburgen / Et ad hec subdit
possit / Diligentissime / omnia prudia mala / et euersum / que ordinem cepimus /
cum hac euenient / Et nisi hec fecerit / valde dubito promotionem illam Eclie
Culmey nobis / molestam fieri / et qua quanta tactus ordini nro fratrum
esset / quia absentes in populo grauantur / optime Judicabit / Tenabor hic
proposite tacuisse illam Catacombas mutuere / dono / Quia hic / destruet
deo vitare / omnibus quoad / quatenus deo reputabit / Deus p̃ opem vt dns
meus sine vigilet / Aliqñ spem nullam habui mortuos queam / cum in
penuria diu vixi / sed apertum est vobis septus stupui / et pace proferi / nostro
Et credant / impossibile esse absit pertimus / quicq abhinc / et Ypedri posse
Rogo vos quantum possum / velitis eos / si ambigui sint transmittere vobete
p absit dei nichil procurare possim / et nisi diligenter consulet / et provide
Et erit / necesse est vt omnia curia negocia pro voluntate summare /
ordinis cauteletur / id esse vm / in Canalem venalem Eclia videre
licet / et breui in Culmey Eclia apparebit / Quod igitur ego cum amplis et
prudentia vacuus / Aliud in Curia Romana / p̃ verecundus / prosterni
pauo / et expectare / ver est possibile diuque me penuria / in Regenensima
pauptate / ne in plus recedam quam cogar / pedes amicabo / Et hic assistere
Orbis situs / Aliqñ anima mea / fidei negligentie / prudentialis in
Ultimis nichil curat / de hinc dum quies / nec mei respondet / Igitur re
levare / spem in hac hac / quam possim / Estimat forte quicquid ad
Rerum statum impetu ad quietum levare / et terram esse pacificam / Dicet
mens pe / et in domo valeat / Rome quarta septembr / Anno dn̄ millio
quadringentesimo quinquagesimo septimo
Et do in xp̃o pri domo Andree
Brantberg Electo Culmey Eclie
domo / et pri suo in p̃mis p̃cij do

Petrus Hoyestein p̃sentator ordinis
Theutonicorum in Curia Romana

329.

Confirmatio omnium iurium Monasterii Landen

In nomine dñi amen ad ppetuam rei memoriam Nos Kazimirus dei gra Rex
polonie necnō Terrarum dominus Pomeranie Cracovie Lancice Lubuscie
pomeranie magnus dux lithuanie Russie prussieq; dominus et heres
Significamus tenore p̄sencium quibus expedit vniuersis p̄sentibus et futuris
quos tenoram habitur/ Quod recensentes et in animo revoluentes quā
plurimos affectus et fidei integre constancia prelati comites Barones
et militares proceres nobiles burgenses ciues et subditi et incole Regni
nostri polonie Spuales et Seculares ecclesiarum nostrarum vocati sint atq; dilexerint
et retro decursibus felicis memorie Emissimis principibus domino
Wladislao Senatore et Wladislao germano Regibus polonie et predecessoribus
nostris carissimis/ Nos tamquā vnus Rex eiusdem et vnum Regnum ipsorum
regem et dominum voluntarie concorditer assumpserint sacroq; Regni
diademate insignierint/ Et nos ipsi altissimo dirigente votis eorum
incolarū Regni/ paterna cura ipsorum Sacri Regni polonie nati sumus solitum
Dignum esse duximus in ipsos incolas oculos pietatis nostre apperire
et eis hanc quam acceptabilem gratiam libenter impertiri/ Vnde et ipsorum
meritis exigentibus fidelitatem quam erga nos et ipsum Regnum nostrum
hactenus constanciam gratanter videmur intendere compensare/ Inde est quod
nos ipsa p̄habita sinceritatis deliberacione animo bonemolo et valido
tunc apud Vilcowca apud Plotzk Comitibus/ Baronibus/ militibus/ Pa
rochianis nobilibus/ burgensibus/ clericisq; subditis et incolis Regni nostri Cuius
animi status obstinet spualis et Secularis/ Et ipsorum vocatis Religiosis
nostris abbatibus quoq; Conuentu[m] monasterio in landa dedimus Tenore
dan/ quoq; iura libertates et immunitates et priuilegia Ecclesiastica et
Seculana/ que a diue memorie plibus Ducibus et Regibus Regni polonie vel
Regibus principibus et dominis predecessoribus nostris Regni polonie vel
et ipsorum sunt in possessione de libertate habere dinoscunt/ et habent sub quibus
tempp̄ dicti ipsorum vite et nostre emanarit/ libertates et immunitates
Spuales et Seculares ac dotes quascumq; in se antiquas et quas hic
volumus hec pro nostris Jn omnibus ordinibus puncti pactionibus articulis
clausulis et conditionibus vniuersis/ confirmamus/ innouamus/ et presentis
scripti patrocinio confirmamus/ Decernentes pro
Valide valitur pretate/ firmitate/ promittentes nostre in ibo vice Regio
puncto et fidei/ quod vobis Jura et libertates immunitates et priui
legia antiqua vetera atq; grata hec et nouiores integre et inuiolabiliter ipse
Jure obseruet ac eis sarcire cum effectu velit ymmo Jubeat Quorum
rem apposuim e testimo testes ad hoc Specialiter vocatos Quorum nomina sunt
Carpistus anno dni millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo punctis Reuer
in ipso Jure dicimus Andreas dei gra Archiepiscopus Gnesnensis et Primas
Episcopus Nicolaus de Oleszno Cracouien palat nicolaus de Rozsice
Regni polonie nuncupatus/ Wladislaus de Gorka de Nakielo Castell et Capitan
Nakielen/ alijq; quamplurimi ad premissa
in ipso Jure dicimus Sandomiren et Wladislauien et Sandecien necno
Castellani Nicolaus de Rozsice vnusq; Jur dictor/ Sedzapere Leo
Thoruñen et auditores actorum Curie Regie Jn premissis nec non
Scribe

330. 330

Littera Prelati dni ducis Burgundie ytinerusta sno data

Philippus dei gra dux Burgundie Lotharingie Brabancie et Limburgie comes flandrie Artesij Burgundie palat hannonie holandie zelandie et Namurci ac marchio sacri imperij marchio ac dns frisie Salinarij et mechl: Linie Vmbe et singlis principib⁹ suis gnibz gnatchiosis Vno nobis gnchtlich etruppe nobilibz comitib⁹ marschalco dapifer camerar aliisq⁹ officiar⁹ nr⁹ fidelib⁹ dilectis Salutem gram Cum nos gdam Valliam Cuntretam Castrum fortalicia pcinct⁹ pertin⁹ possessiones et alia bona nra ecclesiastica officiatos subditos fidelitatis amore gaudentes et Munitos nob⁹ obedientie quib⁹ pcis nr⁹ fruit effectu nec affectu tenebris Olim et dilect⁹ Dns Johannes abbas et Conuentus Sancte Marie Tornacen ordis Sancti Augustini ac Sancte Marie Magdalene Tornacen ordis Cisterc⁹ Cameracen dioc⁹ ad bona ipsius Abbie spectantia ac alia bona sua ad ipsos Abbatem et Conuentum ut pretendit spectantia et pertinentia Ac quedam alia bona ad Capellam Sancte Marie Magdalene Tornacen ordis Cisterc⁹ Cameracen dioc⁹ spectantia ac ad Curatum Sancti Brictii Tornacen dioc⁹ ut pretendit spectantia Ac quedam alia bona ad Curatum Sancti Nicolai de Arbre Tornacen dioc⁹ ut pretendit spectantia Ac quedam alia bona ad Curatum Sancti Jacobi Tornacen dioc⁹ ut pretendit spectantia Ac quedam alia bona ad Curatum Sancti Petri de Lens Tornacen dioc⁹ ut pretendit spectantia Ac quedam alia bona ad Curatum Sancti Petri de Lens Tornacen dioc⁹ ut pretendit spectantia Ac quedam alia bona ad Curatum Sancti Petri de Lens Tornacen dioc⁹ ut pretendit spectantia

G.V. 634.

331

331

Recognitio ville Brilewo Nawederkow

In nomine domini Amen Ad perpetuam rei memoriam Ne error obliuionis gestis sub tempore uersantibus paciat detrimenta olim Regum et principum decreuerunt consilia ea litterarum apicibus et testium annotatione perhennare Proinde nos Kazimirus dei gra Rex polonie Mio Cracouie Sandomirie Siradie Lanciciq Cuyauie pomeranie Magnusq; lithuanie Russie prussie ac dominus et heres Ac Sigismundus tenore presencium quibus expedit uniuersis presentibus et futuris Quod uenien ad nram Nostrorumq; Consiliariorum presencia Benedictus Nikolaus heres de Brilewo non compulsus nec coactus Neq; aliquo dolo error seductus Animo mente et corpore existens Sed suorum amicorum consilio et matura et diligenti deliberatione phabita Duas partes medie hereditatis ville Brilewo que iacet post Eclam in districtu Leczicen situate Que continet quatuor mansos possessionales cum duobus ortulanis et Thaberna que est ad fontem currentem uersus lacum et duabus partibus Allodii Et duabus partibus Curie et duabus partibus Tofti domus et duabus pecorum et pecudum et omnibus bonis mobilibus et immobilibus In eadem Curia existentibus et duabus partibus medie medietatis lacus dicti Sothoschino Et cum duabus partibus quinte partis ville dicte Kyanschkowo in districtu Radlicen situate que continet tres mansos cum medio possessionatos cumq; duabus Thabernis Que hereditates ad ipsum Jure spectabant hereditario Cum omni Jure et dominio prout Sbilutus hactenus tenuit et possedit Cum omnibus utilitatibus commodis fructibus redditibus donationibus honoribus Agris cultis et incultis campis Pascuis siluis prato pascuis indagynibus Lacus Rubeti quorumcunq; Molendinis aquatur et ventilibus construct et construendis et earum emolimentis Et omnibus et singulis appendentiis pertinentiis uniuersis dominus supremis et infimis ad dictas hereditates iam nominatas Scz duas partes hereditat medie Brilewo et duas partes quinte part hereditat Kyanschowo quibus spectantibus quorumq; nomine seu uocabulo specialiter aut generaliter censeantur aut dicantur Nichil proprietat aut dominij pro se aut suis successoribus ultimis penitus in eisdez hereditb Resignando pro octingentis florenis Hungaricalibus auri boni et usti ponderis honorabilibus et nobilibus Johanni andree Sbilutho et Troyano fratribus germanis et minimis filiastris suis germanis hereditibus ibidem in Brilewo et eorum ultimis successoribus sub titulo rec empcionis alias nawiderkoff uendidit perpetue et coram nobis rite et rationabiliter resignauit cum uigore consuetudinis terre per eosdez honestos et nobiles Johannem Andream Sbilutii et Troyanum fratres germanos et minimos a eorum ultimos successores tenend habend possid Uti siquid et cum eo Jure alienand obligand Termino quorumcunq; prenominat Andree Sbiluto Johanni et Troyano dictis octingenti florenis Hungaricalis auri boni et usti ponderis per ipsum Sbilutum hereditem de Brilewo patrum ipsorum germanum aut ipsius ultimos successores fuisset integraliter et acto persoluti Si autem florenos pfatus Sbilutus habere non potuit Extunc pro quolibet florenorum debet dare Johanni Andree Sbiluto et Troyano memoratis per medium Sexagenam medionis grossorum latoris et bonoris mit polonicalis Dum autem ipsis dictos octingentos florenos dederit assignauit et deputauit realiter et effectiue Extunc pfate hereditates due partes medietatis Brilewo et due partes quinte partis hereditatis Kyanschowo sic ut pfertur obligate per eosdem debent sibi resignari et restitui pleno Jure Harum quibus sigillum nrum appensum est testimonio litterarum Actum Brzezne feria quinta in vigilia sancti Agathonis Anno Dni Millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo Presentibus ibidem Venerabilibus honorabilibus Benedictis et Nobilibus Johanne Lutkkone de Brzezne utriusq; Juris doctoribus Sedis Apostolice protonotario et auditore Archidiacono Brzezen et Regni polonie Viceq;

Johanne de Brzostkow Cantore Johanne de Nyerhanowo Canonico Gnezn Johanne Lmzo-
patkwa de Kaznuchow Custumerario Lcslinen et Capd Chelmn Nicolao de Chrzanstowo Tribuno
Cracovien petro Donym de prawkowyce Et alijs qm̃plurimis fidedignis Datū per manus
Reuerendi in xpo pris dñi Johannis Epi vladislavien et Cancellarij Nrō p̄fati vēr d
Johannis de Brzezye doctōr m vīāz archid Gnezn et vicecancellarij Regnipolonie sue nob dilector

Resignatio Tercie Partis Brzilowo Pet

nulla

Nouerint dom̃ amen ad perpetuā rei memoriam Cum omnia acta anda subito decrepent ob-
liuio it ea firmum soliditatis et testim a notario memorie commendata existat p̄mde Nos Kazimus
dagea Rex polonie necnō Terezard Cracovie Sandomirie Siradie Lancicie Cuyauie pomezanie
Magnipolue Lithuanie Russie p̄ussieq; dominus et Heres &c Significamus tenōr p̄sen quibus
expedit vniuersis Quod venient ad nram Nrorum q; Consiliatorū p̄sentiam Generosus Nicolaus
Heres de Gzulowo non compulsus non coactus nec aliquo crimē dampnē sed q; sano mente et
corpore animorū suorū vsus consilio et deliberacōn diligenti p̄habita Tercia p̄tem omn bonorū
suorū mobliū et īmobliū puta medie ville hereditē dicte Gzulowo que iacet p̄ Ecclam m distrctu
Kzanskowo situate cū duobus ortulanis Et cum una Thaberna que iacent post curiā plebanī ct
et medium secund mansū quinte partis ville dicte Kzanskowo cum duabus Thabernis possitis
in dextra parte equitando de opido Vyrzyska m distractu Nakliensi situate cū tercia parte allodii
et tercia parte curie ibidem m Gzulowo et ad tercia p̄te dominij cum omi Curie et domino tā loge
et late ac tam strictim p̄sent solus tenuit et habuit Jure hereditario q; possedit cū omnibus
fructibus reddit̄ibus p̄uentib; vtilitatib; pertin̄ib; pertin̄ib; et cū tercia p̄te omn bonor mobliū
et mobliū m cad tercia p̄te Curie Et tercia p̄te domus extendendo cū tercia p̄te omn curiā domestico
ibid m Gzulowo que mō sunt et augeri poterūt Cum campis agris cultis et multis p̄atis pascuis
gramib; ortis pomerijs ortis feralib; et campis agris strictis et strictandis Aliis Nouis
Item multis necnō multiplicib; que accrescere nidagnib; sarcepis virgultis et vnūs p̄tinēs ad dictam tria
Item dictorū bonorū m p̄fatis villis puta medie ville Gzulowo et quinte partis ville Kzanskowo
cum suis spectantib; et pertinentib; Cum tercia p̄te Lacus dicti Crotkoschino que spectat ad eandem
tertiā p̄tem medie ville hereditis Gzulowo Et cū tercia p̄te Stagni iacentis m Campo dicto Ogrodek,
Necnō Riuulis fluuijs Stagnis Lacubus Ripis arcis allodijs Molendinis aquaticis
et ventilib; constructis et construendis cū eorū emolimentis Et cū omnib; et singulis dom̃is
superiorib; et inferiorib; quicunq; nō sint et exposit p̄ industria hom̃ n; cad tercia p̄te medie
ville dicte Gzulowo et medio scilicet manso hereditario Kzanskowo augeri et minui poterūt
nil Juris aut dominij m cad tercia parte eorund bonorū et eorund hereditū penes p̄ se et
suos successores ultimis resignauit Heres, hom̃ et Nobilis Johanni Andree Gbiluto et Troyano
filijs germanis et nullis filiastris suis germanis, dedit, donat donauit irrenocabili et iure hereditario
stabili rata et ratificabili perpetuo resignauit, cuius tenendi possidendi obligandi, vendendi,
alienandi cōmutandi et in vsus vtilitates conuertendi Quit ipse Johann Andree
Gbiluto et Troyano et eorū heredes successores melius et vtilius viderint expedire
Quod quibus Sigillū nrum p̄sentib; est appensū testimonio cuius dati Venecie fer
quinta in vigilia sancti Mathei Apostoli pontificis et confessoris Anno dñi Millesimo Quadri
gentesimo Nonagesimo septimo Presentib; ibid Reuerendo Honorabilibus

333.

Venerabilis et nobilibus Johanne de Brzezye doctore in vtrq; Sacri palacij Apliq; Cancellarium Auditore et protonotario Archidiacono Cracouien et Regni polonie Vicecancellario Johanne de Chrzestkowo Canonico Cracouien Johanne de Wyelkanow Canonico Cracouien Johanne Kuropatkini de Lazischkow Custodie Sandomirien publicis et Capud Schelm(ien) Nicolo Chrastkowski Archidiacono Cracouien petro Domini de Pradistkowyce Et alijs d'ris p'nissa fidelibus Dacd p'manus Reuende d'ne Johannis Epi Vladislauien Johannis de Brzezye Decr in vtroq; archid Cracouien Cancellarij et Vicecancellarij Regni sue nob dilectorum

Pro

Resignacio Canonicatus Cracouien

In talis nobilis recipiens & coppa resignauit ratum
habuit et approbauit Domus Bartholomeus de Iwanowycze
Custos Crac in curia antiquissima nostra Cracouien et p
ipsum Dnm in talib Dnus p ord Elyzabeth Anno
Dni 1471. Ita est Johannes de Pilcza

Domini

Prorogacio Cleinodi

Ad petic Domini de prandotnycze Cancellarij Regni de anno pro bonis
et Dni Cracouien fidelium ipsi & omnib Cracouien. Quibus mandat
mus & sub pena in nostris Literis et Clenodio ordinata
Cancellar et ejus Successoribus, quod nullos. Vt in petic anno
Dni 1471. Ita est Stanislaus de Gnesna

Pro

Literis prodistinacionis viarum

mercatoribus

Kazimirus Dei gra Rex Polonie magnus Dux Lithuanie Heres Russie
et Dns Prussie &c Significamus tenore presencium quibus expedit vni
uersis pnibus et futuris Quod nos volentes de
mer cum bonis et rebus ipsor ad Nundinas seu alia fora hinc inde
p Regnum nrm debent pretiosa et ambulare Quorum Cautelam
Regni nri Consulibus Teneamur ad nos pro festo Omnium Sanctorum
Anno dom millesimo quadringentesimo septuagesimo tercio venire mandauerat
Vt p eos de singulis vmeribus plenius informati fuissemus et hij maiestatem
nram ppenalu attendentes debuerunt et presento tempali indamento
sufficienter pbauerunt q p vias antiquas solitas et consuetas p
Cumbates et appeda nr[os]rum desupta debent ambulare videlicet

De Ivs Russie seu Belzen per Rubneschow transmittam Lublyn
per Lazmirza Lazmirza et demum per Orocken vsq; in Radom
de Radom vō vsus Wratislauiam p Sedzyn oppidum Zarnow przed
Gorze Radomskie Brzesznicza Sulelim et per Wolesławiec Nam
vsus Tras Sandomiriam de Radom p Przitik Sandomirz Brze
sznicz Sedlow et demum p Lanciciam ubi continuando transire de
bent quos utiq; applacuerit usq; ad Putem Tanvetem
Deo accipienda clarezi sup hijs informacōe disculeramq; Clarus pro
nunciauit dictos vias informati vias seu stratas tam per antiquas
et solitas p Ciuitates et oppida superius descriptas ciuites quibus
Mercatores Regni nri cum eorum Mercandis presentia et ambulare
tam per hoc ciuitib debent de consilio meor consiliariorum approbamq;
affirmamq; et ratificamus tenor Priuilegii medietatem
Iuratur Quocirca vob palat. Castellan Capit Starostis tribus
pore et prefatis aduocatis Ingressum Thelonei et cet vicesimis
malis requiren p et nra Regni nri sobilibz constat Scriptis
Preces mandamq; istis Mercatores de Nicolai Regni nostri p vias
vias nostras et monstratas nulla assumat nec et ambulare vadat
quomodo ipos et ipor quemlibz p vias antiqs et consuetas supius descri
ptas cum ipor rebus bonis et mancipijs quibuscumq; libere transe
at sine quouis impedimento et arresto p mittat et permittē debeat
Pro quo mandato alibi no fiere Harz quibus sigilli nri priuilegio subappe
nsum et testimonio litterarum Datum in Piotrkow Sra Secunda infra octaua
Assumptionis dominice anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo

Statutum in Piotrkow protuanse nsibus ad Bellum &c

Ad relationem magnifici Domini Casimiri de Strzeszow palatini Calissien

Cf. Vol. Legg. I p. 112-114 et 191.

Casimirus dei gra Rex Polonie magnus Dux Lithuanie Russie Prussie
ac Dnus et hes &c Bresc Iohannis de Ruthenia Capitaneo Sandomiriensi fideli
nro dilecto Gram Regiam et omnebonam Bnisse fidelitatem nr dilectē Cognos
scimus recordaramus Casimirus Rex Polonie predecessor nr cum plu
rimis hostibus Regni sui p multa tpa bella et expedicōes habuit
et sustinuit temerit et egerit magnificis in tempe felicis sui regiminis regni
p bellatores tot et tam fuia damna pricula sacrilegia effractiones
Ecclesiarum et denastacōes bonor Ecclie et quorūl fuit et sunt et
missa quet et qm fuia tpe nri felicis regiminis regni quod dolent
referim fuit et sunt commissa et perpetrata Statuerat en Lauda
bili ordinacōe prefatus predecessor nr cum plurib et consiliarijs

Regm ſui q̄ omes et ſingli Regnicole quocūmq̄ nāmē cōſtitūt ad ꝺ̄ꝓe
dictionem amittēt ſpūalia in Cantuarien ꝯ oppidis villis allodijs et alijs
locis tam Eccliaſt et mōnioꝝ q̄m ſecularib⁹ que ediſicia habent ſꝺ
in campis ut tubet Statutum facē nullas q̄ capitales domos quocūmq̄
amittē et violenta ꝯſtrue aūt debuiſſent Item Statuerat
cum Platis et dōis predictis pro lenior compatiōe ꝓpenſarem ad ꝺ̄ꝓe
dictionem tꝝ ſeptennium remedio et vtilitate regni penſatis ſuis compatib⁹
bonis pro meda mārc̄ vnciam ꝙ ꝺ̄m Scott ꝑ forum et factum mutuū
pro duobus ℔ duas uncias pro grosso Scē pullos ꝺ̄m ℔ grosso Da
pem Trinit pro trib⁹ ℔ et Capeto auere ℔ grosso emere debuiſ
ſent quod ſtatutū p̄ longum conſuetūdinem Tryenarū meaꝝ ꝺ̄ceſſor⁹ detestande
pſuetis neſcieūt abſtinere a retib⁹ atq̄ debito modo quidē anteceſſ⁹ tam
laudabile ſtatutum in abuſum dampnabile deducer non tm̄ p̄miſſa ℔
multo plura maiora mala que maieſtat dīne offensam et regni mei
deſolacōm inducer videntur ſeruat̄ ꝑcurando q̄mplur⁹ ꝑ ſubditorum
meoꝝ q̄ctus et querulos clamoribus ꝓpinq̄ et no ſine ꝯcita et pien
tia plauimq̄ et ꝙ in regno meo multa ſcandala magna pericula
et incōmoda ꝯtinua nequeo deſtructor Eccliaꝝ et mōnioꝝ ſunt ſtatuta
et ampliora ſeq̄ remedio celeri ſuccurrat̄ viſum eſt ꝑ ſtatutum in ſu
turum quod ingt̄ p̄miſſis et alijs malis occurrat̄ et indempnitatib⁹
regni mei ac Eccliarum et mōnioꝝ vtilitatib⁹ ꝓuida cōſpectan
pudē adiect tam laudabile ſtatutū ꝑ ꝺ̄ceſſor⁹ meos de conſilio
parī et aſſenſu Platarum et cōſilariorum regni mei approbam illud
dicte mee regie confirmamus et confirmamq̄ ſtrictis tibi dantes
in mandat quod tam laudabile ſtatutū ac ipſum approbatum ac con
firmatum ꝺ̄m in Cantuarien et oppidis regni mei publicar et
ꝓclamar facias illudq̄ ab omnib⁹ regnicolis meis ſubditis ꝺ̄ce inte
obſeruari ꝓcures ꝓhibitores vō ipſum probis et illis quibus ꝺ̄mna
intulerint penam Schnedmmadzeſtza ut maiorem penam illius
Ita per tuas litteras ꝓdicto Statuto ꝺ̄ctum ſint vnacum illatis
dampnis et ſmurijs ſibi tenebimur que ꝺ̄mna et minas ꝑ
illius ſalus incautum cui illata ſunt quotūcūq̄ ille ſit coram te
ꝓbari deb Exceptis pontificalibus que coram ſpūs ex diuſis cauſis in
remot ꝓbari aget ſint per prudentes ipſi discretos et honestos
ſpūales et nobiles vel ſeculares coram te illud ꝓſtent Tibi mandā
mus quod tas litteras ſtatuti p̄dicti mei approbacōm et confirmacōm
iudicando condempnādi ſatisfact compellendi et punendi omnib⁹
delinquentib⁹ remot amodam omnq̄ et quotiēs tenor p̄ſentium facultat
ꝙ ſit tu in exhibenda ꝯſtabia ſmuras aut dampna paſſi poſtq̄m
per eos requiſitus negligens aut remiſſus fueris poterunt p̄ te
Eccliam cont te ab huiusmodi negligen vel iure ſpuali et ꝑ iudices
Eccliaſt conſtitut Eccliam ad id compellere quibus te ſubtrahim⁹
Volumus tamen eſſe in optione et arbitrio ſuorum aut dampnum
paſſi q̄ poſſit aut valeat ſup dampnis et ſmurijs ſibi illatis
ad Eccliaſticum vel ſeculārem iudicem pro uſtrina recurrē
Mandamus tibi et omnib⁹ hīc valen ꝙ ꝑtes ꝛ̄ead huiusmodi approbacōm

1/2 q̄ cuncta ad
effectum ꝓ
ſequend ꝓ
et Subſigillū ꝓ
duobus ℔

2/2 ſint et eſt tenu
et laudabiliter ob
ſeruand ℔ ipſe
mei fidei regis
quorum ſegno
tam mandat

Et confirmacoñ habt̃ in libro Trestri de vbo ad vbum ad ꝑpetuam rei
memoriam sibi et inde fieri ꝓcur ad instanciam testimonium futuris Datis
ut ꝓtestatur non stetimus Datt̃ in Prothelonarey Cantorien ꝑ̃ali
Dominica die festi Barbare Anno dñi millesimo quadringentesimo septimo

Recognicio Nicolai de Loschelicz ꝑ satisfaccione

Dns Rex per
in consilio suo

Nicolaus de Loschelicz palatinus Brestensis et capitaneus Dobrinensis Notum facio
universis et singulis presentes inspecturis Quod Illustrissimus princeps dominus et
dominus Kazimirus dei gracia Rex Polonie dominus meus Illustrissimus magnusque
Lithwanie Russie Prussie etc dominus et heres meus naturalis Graciose
et benigne mihi Nicolao predicto ad vitam meam integram omnia bona
et singula infrascripta videlicet Castrum Brestense cum omnibus suis pertinenciis
adhuc stantia et existencia dampnis per quibus Castrum sua maiestas
vel successores eorum de quo etc suam propriam quitta et in hiis
et scripta in pagella sancti Nicolai Episcopi Anno domini millesimo
quadringentesimo septimo

Instrumentum Rogoschno dño Czechstowsky in emergencia per tucinium data

Kazimirus dei gracia Rex Polonie magnusdux Lithwanie Russie Prussie dominus
et heres Significamus tenore presencium quibus expedit universis Quod pro imminenti
reipublice nostre ac pro coronacione nostra regali Prussie Cuiusquidem
maiestatis nostre Polonie dilectum Andream Czechstowsky castellanum Brestensem nobis
caput nostrum dilectum in mutuum recepimus Volentes ipsum pro eius assistencia et recta direccione
Sibi appetimus quem Rogoschne in Terra maioris Polonie et districtu posuimus
situm cum villis omnibus ad illud quomodolibet pertinentibus in eisdem quinque
mansis manere et nostrum procuratorem nostrum hic ad certos annos continue et moderate
se habentibus de consilio et consensu dominorum nostrorum Senatus Placuit
et Baronum Regni nostri ipse et tenutas recepti ad nos redemptionis obligamus
vendimus obligamus ipsi et vendimus coram presencium merito quousque nos vel nostri do
mini et successores nostri ipsum et successibus nostris ibidem residuum ipsum cum
omni jure et domino et pertinenciis suis ibidem existentibus agris pratis
campis pascuis silvis terris nemoribus Bonisubertis virgultis molli
cijs quercetis piscinis aquis fluminibus fluminibus lacubus piscinis piscaturis lutis
torrentibus stagnis paludibus et aquarum decursibus molendinis molli
nariis fortibus alveantibus ystivis et attinencijs quibuscumque
mansis nemo jure prohibente Hic illud in Rogoschno Stacionibus pabulis
curribus et expeditionibus tam belli jure et expedicionibus Stacionibus ad Rogo
schij in tenutis et opidis nostris Regalibus et solutis plus fori et con
suetis sine quarum laudatis aut maneris Omnibus et adiacentijs opidi et
villaris Ochaltariis communi simoyd quibuscumque a quibus omnibus et singulis

337.

Supplicat Sanctus Infrascripte ad vestras annuas petitiones benigne admittendas, ut vestrum fidelium et perfecte possidentium, in casu vero quo nostra vestra annua petitione non annueremus, quicquid ejusmodi vestre predecessores Erzthesaurarii Castellani dicte Aule apud Stregaburg cum omnibus juribus et dominio sibi vigore privilegii Sancti Stephani et aliorum privilegiorum ac libertatum ipsis concessorum et confirmatorum, ac etiam antiquis et laudabilibus consuetudinibus hactenus habitis et possessis, ac in omnibus articulis et punctis in dicto privilegio contentis, ac eciam juxta tenorem et continenciam litterarum Regie Majestatis nostre super eisdem confectarum

Et vpos ab eorum ab dampnis nocumentis et periculis veleuar De consilio
prelatorum et fidelium suorum consilij, hiis deficientibus vpd dilectum
ingd et magnum Comitibus terre Samaitarum Conradum Comitat suum habemus
ab omnibus et singulis Theolonearijs saluarumbus ab eorum vsibus quibuscumque
loca et dominia Terre Regni nri vbicumq; theolonea huiusmodi exhibuerint
plenariam dumq; et omnodam tempestatis pctus tenore presentium omnino
libertatem, sta vigt q eis sue et eidem quo et ipse predecessores nostri eadem
vtebantur libertate pmittimus pdurant at eisdem effluant, detinentes q
mille pentus soluendo theolonearijs ab eis petitis tempestatis requirentur
Et q in ea qua ut premissum est et in qua eos inuenimus, quia est vestigium
ipse predecessorum nostrorum Wladislai Kazimiri Lodowici Regum, ac Elizabeth
Hedwigis Regumq; et aliorum predecessorum nostrorum pmaneat libertate
hanc gaudeant Sigillum nre maiestatis appensum e testimonio litterarum
Dat Marienburg sta qrta in Octabis Omnium Sanctorum anno dni
millesimo cccc°xxiiij° presentibus huius Venerabilibus in xpo patribus domino
de Limoria archiepo Gneznen et petro de Wadelima Ecclie Cracouien
Strenuis q; viris Johanne de Thanchyn Castellano Johanne de Tharnow
palatino Cracouien, Michaele de Bogufal Regni Cancellario Nicolao de Pleschow
de prosthozow Wasilien, Nicolao de Michalowo Mazouien, et Ambrosio
de Pleschow Zanichostien Castellanis, multisq; aliis nris fidelibus
fidedignis Dat p manus Venerabilis in xpo patris domini Nicolai pdicti
archiepi Gneznen et Venerabilis Nicolai ppositi Sancte Floriani in Cracouia Cancellarij
nri Carissimi Dat Marienburg presentibus discretis viris Nicolao de Wasilow
Scholastico Cracouien dicti domini Nicolai
archiepi

In facto promotionis ad
Eccliam Warmien Venerabilis Johannis
de Wrzesnia Doctoris nuncio et
Procuratori Regio vicecancellarij ad
dominum Apostolicum directa

Carissime pr et domine clementissime Cum sum nuncius et procurator Regni mei
patrum dominorum Rothomagen ac Ebroicen sancte Romane Ecclie presbiterum Cardina
lium nobilium principatorum necnon aliorum amicorum meorum in urbe residentium
Quo vacante Ecclia Cathedralis Warmien in Terris meis prussie grauem
plurimis ad extremum laborat et penuria desolata Vestre sanctitati patri domino
Ence Sancte Romane Ecclie presbitero Cardinali de cuius et vita prudet
mandam quorum pce apud me instabit vt supplicare dignetur
Ecclia Warmien pfato Sanctitatis suo dno Ence Cardinali p. v. et prouisa

339.

Nemm prebeeen consensim ꝙ quo animm mei est votis suis primatu
morem gerere omnibusq possibilibus annuere vt p hoc gram corpe
molestiam valeam consequi verum pr bissime postea sim va
cant ipa warmen ecclia in pfatis the mee presse Cum dn
siliarius meus dictus Traxum nuncio Cuntatum Traxum tibi manuo
tratu de sup habito vt virum dignitat meritum meretem / qu lapsum
valam plenius q everius desiderata / sollicita circa pristino statu re
ducti gentibusq dictus Traxum pro viribus ac suis studijs in pacem ac
bellorum tranquilitatem consulet / dicta warmen ecclie consulte can
sideret Offerebat se pcame / hm conspectu veñlis Johannis de Rize
hie utriusq jnspector sacri pallatij ac Octauus vre causar Auditor
Archiepi Brem Regni mei me et meus procancellarij vre decessimi
vita et stimonia ac cum ꝙplur digniss / qu pro suis suffragijs
plurib nedum mecu q et omnib gentibus meis dilectissimis
quisit hic cum plurimum voce tam consolatorie / qm Cupiam vt
posset warmen ecclie eccm me stue nominatis ac p plates canonicos
dicte ecclie warmien time residen / canonice electus / sup cuius electo
prosequnda ad s v transsimus hmilr ac devote pcatis pfatis con
silijs dilectis meis ad pedes s v supplicam Cius s v mei et
dilectis meis mentu / electionem hmoi de vro mitissimo factam
confirmare / ac eidm de dicta warmien ecclia provide / vt p hoc ego qu
ad pcipes fidelit adhesim licet vilis a dicta Cathedra placabiliter hre
plenum voto apud v stem merear amplari Cognitis dilecti est mecu
intelligi cuo pfatus dns Eneas apud s q dilectos principum hu
jusmodi Regis q Boheme fratrum meor carissimus habuit me
ritiones in quibus at spem hre videtur / q p eor media ad annu
endum me flecte possit / hinc p sta animi quietem coram s te
vra ac ecclie valle cupiens apire hec eidm s v serenitati placeat
ex nedum Imperatorij Regibusq pdecessoribus quibus vno
pacis Cunctissim Octauo vre grate animo placere voleam ex
quid mendacio at prudia mihi dnus q mei quonde p venia sup
hac re penuria despali haud valeo acclinari Ex quo / Cathedra
Octauus vra p quies media suborta gravia consueverunt mitigare
hac vm ad pces meas dignetur effice pfatum Precentum mei
ad ecclam warmien canonice electum confirmare / hac s v
gravia dudum suborta patrem procurabit ac ut vestrum opus
pfectum atq stem s v optabitur Dat

Forma sic scribat ad Collegium Cardinalium et specialit ad Car
dinales specialis mutatis mutandis

Lre ad Eps

Recuciem me ni ypo pater et dñe dñe gr̃ame atq; dignissime pudq;
pr̃matus vre dignissima habui scripta quecũ gemend admonebar ut
Serenissimi dñi mei Regem grossum/ gr̃us ad Ecclam vrarum
So. p. ut Hecaũ scripta exhibet r̃mendatam/ sua & tas de pssna
v. p. sum pberet consensum et assensum prebus vendem et invitare
Quippe iam e v. p. ser arbitror/ quo post cuncti Ecclie vacãtem
prelati proceres Barones/ et nobiles et Comitatum illarum Tenem
hmitas/ gr̃ali Convenit gr̃ Castro Mauenburg p rebuspublic
acta atq; tenta/ hinc voto gr̃animi ad eam nominat et eundem
Ecclie prelati et Canonici/ Electo Canonice elegerut gr̃ Epm
et pastorem Camperstubg/ Regie gr̃aestat de pssna gr̃ea mihet
Ac cuncta electois latorem et Canonicam sanctiõ subsequuta/ fatet
quippe/ p mentem meam ad id amplissime dispositum et vbe
primatus desiderijs et votis q̃ntum vires suppetunt possim seruire
Verum tamen sim p michi non indignabit/ p factum ipm v. pr̃tis
cum lege gr̃ea agatur/ et versatur mtẽ non valeo p̃manere
quin me cum nonnullis Regiam celsitudinem non posse minus pud
prebus ad id induci et inflecti/ prout ex hiis sue gr̃aestat
datur/ Quo tamen p. c. v. p̃matui. suam dignitatem adeo esse
affectam/ ita p mss p̃mula incomoda et scandala plurima/ que mihare
Terrarum gentibus semper et ouri facile p̃nde occedũt attendit
de cuius animo gratissimo imo gr̃anter fauet/ et ut semp v. pr̃tis
cum honore et accomodo placere possit id facturus pro tpe instituit
Dñs me gr̃ tuam dignet deducere dño et gr̃emio Datis ꝛc

341.

Ad Eccl.

Ruen ꝫm ꝺpo ꝑ Anne ꝛr carissime Prud de Stirpis ꝺ ꝑ nemo
Re mi ꝺom Rothomagen Ouiete Rome Cale ꝓcur et Cardinal
de Estoge Andree de Sancta cruce Oatr camerlan et ꝫr causar
aduocati nobis missis gratelle ꝫmq Cametissim Omm ꝫrem ꝑam
de Cala Warmen ꝫn Tres mod' pressit ad ꝑns vacant ꝺ
ꝑbr de cad prouide ꝫn amendm ꝓter nitendam nram
Et mm vehlem Hahamme de Brzestie ꝛr Verum dignitat meritu
ꝑ platos et famolos dicte Cale Regn Electum ac ꝑ nos et
Consiliarios med tunitatu ꝙ gntates ꝑ suos Imperiales vtutib
et gratis ut dcte Warmen Cale posset namiatm, pro quo ad
suam Oratam m prosequnda huiꝰ electon Specialem Sentiam tnsmi
mq Optat utaꝫ ꝛpe Ore mq dns nr vt m pmissis S. d. nr dignar
men dca. v. p. fretam consentirem, Profecto Nichil mei Semp fut
desiderij Se p. r ꝫn omnib possibilib vtr amore Oꝫ ꝛpe mo
meda et grata grabis dnmmoꝫ meor Unde certa sup hac
re penit dificile Nech mediocribus Rmi ꝑr dom Rothomagen
Psuli Sed et cum expiamur pncipem Haud valemus dubitare
Rogamq itaꝫ pmtem ꝫrum nec ꝛpria rem desiderem v ꝑ p
complacend affectum ac set Sd Se ꝑ Stat Vicecom Suo apud
suam Oratam tribus tatis offerat vt huiꝰ Electois effr
macon dcte ꝙ Warmen cale ꝓmptam v. p. r. apꝰ conspna
Et preha ad singula complacendi studia. p. v. r. ꝫnc
fraet obligatos Dat

Ad Sanctum Papam

Beatissime ꝑr etc Reuerentis meis hns ꝺ. b supplicam vt. v. S. mei et meor
dom ac nimiu pront et alios ꝛpiams pncipibus Ecclesiastica et. v. plurib
grauose ammere consueuit, dignaretur promouere ad gradum Cardi
nalatus Rm dnm prem Dnm. Honoratum de Sancta cruce Epm Tricaricen
virum doctum Vita et Sanctimonia ac oim exꝑt dignissim prout. S. v. et
tota Curia. S. v. notissimus est Moueat ꝺs singularem Sanctitatis Zelum Ar
dore de Sancta cruce sacre Consistorij et mei apud S. v. aduocati m mo
statu exhibitam fidem et dicta Epa Singulaꝝ mita quibus nobis m omnib
nobissim m dommoꝫ meis ꝑtandis gratissimo et fidus foret, Sunt m
meis regnis singulaꝝ Honorem Catholice fidei oriẽtenia ꝑtranda et
m dmos meos Russie grecia hesꝰ vuentes qui nisi destituti eorum ca
pite sede Constantinopolitana facile meis ꝑsuis ad completendam fidem
Romane cale ducentur Ducetur et modus alienus grone deputatus
Rectoꝝ Venustorꝝ Sancte Grarie qui si sine eoꝝ fundatorem

Exercerí contra infideles uellent tractaret in mente meorū dominorū thartarorū
locarí in patria amenissima et abundantissima et non torpescerit put
hactenus fecerunt ex quo vicus et montimenchs eorum plurima exorta
sunt scandala, hec magna sunt et non patet patā totam ysi y hominem
statu uiro fidissimum et sciencia et cum experiencia pbatum Jhū Xpi
tam sancto et pio desiderio et de homine romano v. s. subposito uno
mente sicut et alii principes in eorum votis non forte ita justis et de ipsis
non forte tam meritis commune grauari meruerunt. Supplico ut grauidar
nullus vrpiamatis princeps huius votis frustratus esset et hoc ubi optato
gaudet solu meis dominis exceptis quibus potius satisfieri conuenit cum ex
nulla pte vrpiantatis fidabit fides catholica propagaret ipsi et nre do
mino, quibus et si solum hunc v. s. debet promoui dignetur tam pijs
meis desideriis nostris et tocie sancte fructuosis et de persona mea tue gros
annexa et pfatum epm promoui ad dignitatem pfatam, satisfaciet
ecie unitati vre Romane et pluribus aliis principib; quibus existit et carus
v. s. et ecie promotione ab omnib; comendabit et hinc instrumentum
faciet ad omnia premissa sancta ope feliciter inchoanda. Dat.

Lre ad Card.

Vide.

Rouerendo me in xpo pater et mihi mr carissime detexit nobis sp. vra seruorem
eximium, quem primum Summus Pontifex mr Sanctissimus Pater dns
Calistus, deinde Nra sp. ad corrigendos errores in capitibus scribis Constantia
nopolitane, accepterum gessimus gerimusq; et qualem processum in resumendo
hunusmodi discrimine sint habituri ne Rus et si superioribus diebus apud nos
uolgatus sint, Grauissimum tamen sint illum ex lris sp. vre nobis emissis
audire. Cum ut potenciis mis adsumus nos, sp. vra rogare hortarique Nrisde
Quemadmodum in idipsum et Cesareis mittamur et affectamur scriptis. Commendanda siquidem est Summi pontificis Cesarea et vre p. cura, qui praclarissimum
fidei et nomini xpiani hostem ad mtemporem aut expulsionem prosequi
disposuerunt. Et quamuis ad hanc iste salutiferus spus animos nre etatis secundi
et mensis Nichilq; ignis concupiscat eam ut in nuram Saluatoris nri sum
dicaremus, et Sancta Religionem xpianam posse nro merementarcemus. Ex
quanam mentem nam tangat intimatum nrarum instancia quarum
dam altitudinem mirabamur. Preterita presagiantes futura uidemur
ne Tartarorum rabies obstinata, quos dominos nros finitimos habemus
Cum quibus Terras nras populamur ausibus horribilibus et studia viu

Obstitē illis possint Eyquo Thartaru validiores potentiores qz Turcis sut
multoqz frequentiores copias terrestres qñ Turci habeant. De quoru
potuit recepisse documenta. Quanta studia quantos labores et conatu
Plonie principes Semper et gñanimis nrī carissimi clarissime meorie
Ceteriqz Oculi antigru. De quibus non subsistit memoria Polonie reges
Vt infideles Tartaru ex fines pellerent2 curarut adhibere. Quot exper
dicones indute gnales. Quot Thesauri exhausti sunt. quot populi
vriam. gladio necati. Nequunt tame illorum insolens et detestanda
crudelitas. Nosqz indies conteri et domari. Cum inf quotide armoz
gentes. pluribus sumptibus. et impensis stipendiate in confinib
Regni. pro audacia ipsorum comprimenda ponēntur nos Regni qz
immanissimis. in psonis et rebus afficient pdis. Aliaqz plurima ad
striantis Regna discrimē. et in exterminiū panent. Inst cum ma
gno nro et Tesaurn maxo dispendio illorum impetus sustinemus et
sautem defensione nos opponemus. Animaduitentes qz nobilis populi
vriam. cum suis sub in Barbaricam seruitutem tempore multo abductos
Nobi prede vbi spolia. Nobi meridia infinita non deficie. Cuius infelicem
bilem seruitutem in Barbaroz manapiis ingemiscē impellimur.
Curare qz quitum posse debuit. Cius sub nro Regimine felici populus
dem Barbaricam impius non deflet lesionem. Dabit credim sp vie
fidem. id mrīm contingit. cum infideles Thartharos bellum. Intelliget
qz nos no patre dulcore. Non priuat comodis. ꝙ populi vriam
salute delectari. In morem Preclarissimi germani nri Polonie et
Hungarie Regis. Quem p vra plurib effectus vbis memorat
Turcorum strauisse nece. Cui de salute populi vriam solicitus
fare natus. et cognacen ppria velicitus extra adire regna. Non
immptus non pecula non timeru difficultates non etas cuiusmo
modo pmetientes. Inuerant tamen sibi vires et animi in eam rem
non tam apostolica. qm Regum et principum orbis ac populoz
catholicoz. Innita contra Thurcos. tam per Deum qm mare
pollicita subsidia. non destitit in pugil. Verus amore fidei vsqz morte
Immicare. licet illum ut asserat sues. felicius pluimoz. Pauca
brevitate contenti. De illo existimemus. Omnibus suis gestis illius
non tam Stroma qz magnifica trophea digna memoria reliquerit
contestandi. Nec enim. non sit me pr. Stellam fidei domestice
Cruciferoz. nobis ac Regno nro aduersantem impedit et perdat
quod dominus noster. Pacem plurib temporibus restituit et precipit
Propt quod nec vnqm vnquam copias nras indiscrimen vsaus pugne
am Tartaros inire valuimus indicere. ꝙ sapi non absqz gra
uissimo rerum et personarum dispendio cogebamur. Nec tergo a
Cruciferis. qui ad quemlibz aduersum Regni casum stabant ar
mis erecti. Residuum Regni polonie. quod nondum sue ferend
scrupaturi intraderemur. Cum et si in has Regiones p Reges et

Principes Polonie ad pugnandum cum infidelibus accessisti fuissent Cum
missis tamen nunciis Barbarorum Regni Polonie ei Insignem
et maritimam partem. Deinde successive Regni ei ecclesias Synagogis et
portes occupare fundatores et pluribus bellis opportunitate nacta lacessere
atq; delere conati sunt Ad quamcunq; pacem consequendam cum nos nostros conatus
in illum finem extendimus ut pacatis undiq; bellis intestinis Regno q;
mo Diuina fauente clemencia remtegrato beatam et desideratam pacem
habere queamus Dat colicenus cum Tartaris et aliis infidelibus bellu
gere valeamus hys cunctis non his. v. p viam nobis ad cupiam ascendi
Si ut optaremus votis Apostolicis et Cesareis ac aliorum principum et po
pulorum catholicorum ad hoc sancti negotii ad pris facere negligentes nus
tris nequiremus Rursum in calce cuius Ne p relegimus tpis, Nelle
ipam si res cogat ad nos declinare cui rebus fidei et ppli tpiam
defensionem ndm alimania et superioribus partibus occupari meditamur. et mag
opus esse iudicamus in ibi pliatam Cum nos pestem euuisse
mor negocia Relli stant Ne p contenti scripta optatum sortiant effectum
pro cum spes possibilitate Zelo fidei omnem opem et opem ferre
incubimus Dat p vra mediante valeat quicquid in nobis deesse
ad tam sancte et desiderati opis consummacom. etia ppria negligentia no
atten mis tantis ipsarum gressibus ppiarum strepitibus ac obstaculis
prepediremur propter que merito apud deum et homines omnis fidei
xpiane professores licet cum nri cordis non mediocri amaritudine
ac molestia ygnoriam possemus Dat

Dogiel T. IV p. 158.

De libero naugan per mare vsu Gedanen cuibus cum flandrie zelandrie et olandrie colonis

1456.

Kazmirus dei gra Rex Polonie Magnus dux Lithuanie Russie Prussieq;
dus et heres &c Predilecto et magnifico primario dño Philipo eadem
gracia duci Burgundie Brabāt Lumburgie Comiti flandrie Artesii Nam
due et Zelandrie &c fratri mo carissimo Salutem fraternam amoris integre mu
mentum et prosperos ad vota successus Preclare et magnifice pnce pb sit nr
carissime Postquam mutui duumo in Terrarū mārum Prussie et pomeranie
que de corpore Regni mi oculissimo dei iudicio per Tyrannidemq; ducesis
collusionibus intervenientibus eas occupatum exciderant realem et actuale
restituti sumus possessionem pret nonnulla fortalicia que per hostes et rebel
les meos sunt intercepta / Quibus ne de dominus vie firmitatis quam edmq;

345.

nobis mutue caritatis sinceritate rusticae me faueudo esse affectam / ac alys
partibus maritimis presidium victualium et necessariorum quorumcunq; am
ministraretur et prestaret. Fideles mi dilecti famosi Cives Cuntatis
me Gdanen insinuantes et multa clara prendq; fecere auxamenta
Et q magis est ne quispiam ingredi'tur in oreportus fortissima struere
et possicunt obstacula / Que imminme aduertentes certe Naves de do
minis v f Holandie et Zeelandie dictis ad oras hostium nrorum mare
situantes et portum Ralgen pene contingen ipis obstaclis defractis / et
dissipatis applicare per gentes armor nras cont hostiles insidias manus
extubias obseruantes more hostili et Jure belli suaden fuere receptre
et abducte / Cuius rei quasi pretextu et nrum repressoram quinus minus
legitima occasione simpta vt intelligim / quedam rates averiabus et
rebus omste averiatis et mstitorum prefate Cuntatis me Gdanen
tracta negociandi sub Salvo conductu et ypiamica stanitate per vasal
lum suu Officialem de Antwerpen motu pro eor concessio ac illorsuz
ut descenderent vta ab eysdem acceptum humaniter tractatas per
eundem vasallum suu Officialem simt a vestate mhactenus quinus
iuste retinentur detente vt arbitramur / prot v f sacra et vo
luntatem personis dictar Navium mbracula concessis / Sed ut amor
aiz v f solidatus propensiora valeat sustapere incrementa / Et ne subditi
v f in prosecutione iustiae nre videant nobis impedimento esse / v
f puro ex affectu rogamus / velit firmissimo et efficaci edicto demandare
ctis v stanae et bona cum navibus et hominy sic ut refert detenta
libera et absoluta dimittant / Effice q vt negociatoribz de dominis
nris Et signant tra prussie securus accessus et recessus mercandi
ad eor domina vra quociens expedierit pateat / Et si prefatus va
sallus aut officialis de Mtelburg seu quispiam ex subditis v f actor
aliquam hic cont nros aut se aliqua multra grauatim pretendet
ad satisfaciendum querentibz hinc inde placeat eor v f in Cuntatem
lubic aut alibi iusta beneplacitu et voluntate cuiusq; loci et
timm competen deputare / Adque f v tam sibi quos suos mitte
velit Et nos pari modo transmittemus quibus conuenientibz habebit
plem mandatum iustiam petenti cognoscendi sententiandi omodz
facultatem / Non solum enim nobis v f in eo rem gratissimam inde
bet sed nroz vtrumq; dominoz refert in vberosam amplicatem et va
stitudinis amice augmentu / Optamus a v f cito responsi
ad premissa mnam f pruen Datum &c

Responsiua Dyris Burgundie super prescriptam litteram

346.

Cp. Dogiel T. IV p. 154. 1456.

Illustrissime ac potentissime princeps Dñe et Consanguinee carissime
frat vie Regie maiestatis ex mutuo pñtium latore mihi vñ receptis
Contmentes qualit' Opidam et Insole Opidi Gdanen postq̃ maiestas
via in possessionem trium prussie et pomeranie restituta fuit / depti
nonnullis fortaliciis que per hostes et rebelles vros diutius intercepta
fore / multa clara et prouta fercie ausamenta / ne illis hostibus mis
de dominis meis ac alijs ptibus mauritimis presidium victualium et
necessaria quecunq; ministraret / et q magis est / ne quispiam ingre
deretur in ore portus fortissima obstacula struxerut et posuerut / q;
certe naues de patrijs meis hollandie et zellandie ad oras hostium mor
hostili more / mare sulcantes et portum Dalgensem / tris obstaculis con
fractus quasi contingentes / per vros hostili more / et iure belli suaden capte
et abducte fuerut / Cuius rei occasione quedam naues mercibus et reb;
omnis mercatoriu et incolaz̃ prefati opidi Gdanen negociandi causa gra
sub saluoconductu officialis mei de Ayddelberg / per eundem officialem
fuerut arrestate · p̃sens dictaz̃ Nauium in vrualia coniectis / hortamur me
propter eadem maiestas vra / vt mercimoniaz̃ z bona cum Nauibus et hominib;
predictis libera et absoluta dimitti faciam et efficere / vt negociatoribus de
dominis vris et signant' de Tris prussie / comitis ac essus et Regressus
mercandi ad dominia mea pateat / Et si aliqui ex subditis meis actiones
vllam cont vros hic pretendant / ad satisfaciendum querentibus hinc inde
velim in opido Lubic / aut alibi locum et tempus deputare et illuc tres consiliarios
meos destinare / quod parumper si factura polliceatur / maiestas vra / Ceteraq; et alia / hec
dilme et consanguinee amice / vra nouit maiestas sinno michi desiderio
semp fuisse et adhuc esse / vt subditi prusie alijq; illarum Regionu / male
cum subditis meis / pariter etiam subditi mei cum eisdem libere et pacifice
mercari et negociari valeant / litteras q; et Tras meas cum rebus et mercib;
suis illi pacifice frequentare Immodo etiam mei Tras illas tam vobis subdi
tas q; alias / libere adire et frequentare possint / Et tandem / ego / licet a sno
dño mo papa et Imperiali maiestate in minore dictor / Religiosorum fuerim
instantissime requisitus / Actu ne mercatorum publice quorumcumq;
impedirer me nullatenus intromittere volui / vti hec dicitis de damsick
anteactis diebus scripsisse recordor / Idem de damsick subditos meos
qui grecias illas aurate non habebant / preter omnem iuris ordine
dampna plurima intulerunt / Ego assiduo clamore eorum subditor &
meor & dampnificatorz̃ impulsus post diuersas Requisitor et sommacor
sup facienda ablatorz̃ Restitucone eis fiendas iuris Remedm in tali
casu statuit et requisitoriam easdem subditis meis / non potui denegare
licet vigt Reprusaliarum in nros de damsick dampnificatores sub
intendendo Quarre locum vigere cre naues eorundem de damsick

Preterea grecie
trop qui celsitudo
vra audit facta
grosse & iniqua
hec dicit de
quibus ego

347.

De quibus supradictum est justissime arrestate et detente sicut Quo
arresto non obstans, ymo in contemptum, et vilipendium eusdem et
ustrine mee, eidem de Dansick cum navibus sub arrestatis stante
anna secunda clam recessernt. Cum quantitatem me delinquerint ih ga
et multa mea[rum] immeritam sibi mutuerint facile perpendi et iudi
cari potest Quocirca, ob honorem vre regie gnudis et vt ved
amnitia mt candy trab[ium] et domus vra et me ac mea semp obs
uetur, Quocirca, protecta mi justicie mee illata iniuria p dictos
de Dansick condigna reparacio et dictis dampnificat subditis
meis integra ablator restitucio prius facta fuerit vbi racionis
est libenter animo pspiciam, sitim in me est. Not mt curius
mercature et negociacio publica int subditos vtrosq; nem in
vtrd et domus meis more pstino exercatur, et in dies magis
crescat et augeat. Q. vo pter hec ad dictas aliquas, sint in
lubick siue alibi ob hanc causam mittam, aut vltius sup hoc
me requiri debeat Regia maiestas vra, Nec vestim vilet
ut racionis sim, Nec ceteris quibus, in, vo possem esse comodo
aut honori vellem semp esse paratissimus Deus qui
cuncta in vo feliciter disposuit in longeuum te oppido meo Stettin
velle[n]

Wanszmgrameus vr dux Lutzmdre
brabancie et limburgie comes flan
drie artheys &c

Littera Confirmatoria data Lubeke Wppathorp sequit

In[no]mine dom[in]i amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Kazimirus dei gra Rex Polonie Nicolo
Strzacowe Sandomiriensi Siradie Lancicie Cuyauie Wagnipolue Lithuanie Russie Prussieq;
Nerino Culmen Elbingen Lomyssargen et pomeranie terrarum. Heres et dom[in]us Significa
tenore p[rese]ntium quibus expedit vniuersis p[rese]ntibus et futuris quibuscumq; notificiam habituris Et
quibus vniuersas petitiones licitas et honestas ad grandiorem gratiam libenter admittimus
Eas tm que profectum vtilitatem et accrimdam subditorum ac[com]modum redolent multoplius admittes
decreto nro per hermanum Oblatam igitur petitio Maiestati nre per prudentes Consules Op
danas et Thoruns Opidi Opathonien fideles nros dilectos Cuius de mandato nro Regie benigne
clemencia. Littera[rum] p[rese]ntium patentium per Reuerendum in xpo patrem dom[in]um Fridericum Episcopum Lubicen
sem[per]e nobis dilectum Eysdem Consulibus et tote Communitati in Opathow datarum largiri et gratiosius
minorare, et confirmare dignaremur Quorum quidem tenor de verbo ad verbum sequitur et est tal
Nos Fridericus dei et Apostolice sedis gra Episcopus Lubicen[sis] Omnibus et singulis p[rese]ntes litteras

348

Inspectis volumus fore notū Rationabilibus peticionibus fidelium nostrorum Consulū et tocius Communitatis Ciuitatis nre Spalhonen quibus pro supportandis oneribus ipius Ciuitatis Dictum et maxime in his temporibus minium pregrauant Audita et attentis que in nob est ad hoc opem et operam libenter impendimus vt eos ab huiusmodi necessitatib relleuemus Vt igitur fructus et prouentus dicte Ciuitatis nre Spalhonen quibus onera ecclie cottidie ocurrentia et minuta singulis supportari valeat, aliqualit augeant Pro Consulibus et toti Comunitati memorate Ciuitatis nre Spalhonen et specialis gre benuolentia. motus Et pribus motibus Damus licentiam pretorum in medio ipius Ciuitatis situatū construe et edificari valeat structuras et edificia pro Tanais pannis Sallis et Sutoriis. necnō Cazas siue Cameras pensilitatum et cauernimata, domos siue mansiones in quibus artifices vt Gladiatores Sellatores Aurifabri Aurifices seu quicumq alij locari et cōmodari possint ad exercenda artificia sua. ac eadem loca in ipo pretorio vbi pellifices in mundinis siue Annuali foro quod anne singulis cum festum Beati Martini Epi et Confessoris celebrari solet et seruari Pelliua sua venalia exponad valeant et dimarcis et mantea in dictis locis vt pote in Tanais panni- panet per pistores extra commune diem fori per Septimanas Ac Sallarii per Sutores in die fori in Tanais sine Necnon Sal per vendentes illud in loco fino ad hoc aptato et disposito. et non alibi vendantur Insuper Mercatores siue Institores qui ut communiter et quasi diebus singulis ante domos Cimiteria stare et ibidem res seu mercimonia sua vendere et venales exponi hactenus consueuerunt mantea dum huiusmodi loca sine comoda et mansiones extra pretorium vt premittit constructa et edificata fuerint in loco pro eis disposito et aptato stare ac Institores seu res sua venales exponi debebunt Spanestria etiam que communibus diebus et quotidianis quotidie legumina sine fructus et quecumq alia victualia ante domos Ciuitatis vende consueuit Et quecumq talia mobilia aduenientes, et inde penestrandi exercē volentes Cazas seu Cameras structas ab ipis Consulibus conducant et ibi res suas vendat, ac venales exponad Soluto de hiusmodi Cazis sine Cameris dictis Consulibus pro tpe existenti) annuatim aut als pro tanto tempore tensu competenti Etiam piscatores Sutores vendentes Sal ac artifices Omnes Hemon pellifices Institores sine Mercatores de Tanais seu loris et mansionib ipius deputatis et assignatis aut assignandis et pro eis construendis Tenetur ipius Consulibus annis singulis prout tenorem fuerit dent et persoluat Nam quilz priuilegia Consules et Communitas ptfate Ciuitatis Spalhonen et hiusmodi structuras Tanais Mansionibus Cazis seu Cameris penestrandi pro sustentacione ipius Ciuitatis et eius onerib supportandis emolumenti et vtilitatis moderandis tamen debito premio habe poterunt hoc eis et ipi Ciuitati nre Spalhonen ex singulari gra et benuolentia magna possimus gratiam mirabilem et inimus per presentes Tamen volumus et Communi quod singulis Septimanis in prefata Ciuitate nra Spalhonen Dubus Sabbatinis solitum et seruari que ad alia prout premissa nolumus aliquatenus derogari vel eis preiudicium Villanis que dicti victualia ad forum solent apportare quominus mitendum) a strangis quando huiusmodi victualia publice et Cazas Legumina et quecumq similia fieri prius libere vendere possint In quorum omnium et singulorum fidem et euidens testimonium Sigillum nostrum Datum et actum in castro Salbaw in crastino Beatorum Symonis et Jude Apostolorum Anno Dni millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo Ventis hora tribus vicesimo Dni Alexandri Otthegner et Georgis Barenfelde mri Ciuium Lubucensium Nos vero presentes Kazimirus Rex attendentes huiusmodi petitionem fore dignam et racionem consonam

349.

Litteram seu Privilegium introspiptum per memoratu dom̃ Epm̃ Laubiensem cum consilio et Tomitatu in Opathow datu at confirmatum in omnibus suis punctis clausulis articulis et condicionibus de nova certa scia ac Consilio nostrum Consiliariorum adhibita attendente innouamus gratificamus approbamus et confirmamus pritis scripti patrocinio mediante decernen ea robur ppetue obtinere firmitat. Preterea volumus qz perpetuam pritem confirmacom̃ ac ltalem approbacom̃ fora mindmaziu seu annualia ac Septimanalia vulgariter volentes in nullo diminuant aut quomodo decrescant siue prepediantur, que in dicto Opido Opathow teneri sunt solita et consuetum Et qz omnibus hominibus cuiuscumqz status condicionis aut preeminencie fiscamus. In hiusmodi foris mindmaziis ac Septimanalibus vz. solis singulis diebus Sabbatinis in pfato Opido Opathow liberu sit vendere et emere negociari et mercari iuxta uetere et antiqua consuetudine diuturna alia fora tenere et obseruare. In cuius rei testimoniu Sigillum nrm̃ presentibus est subappensum. Actum in Tomiencom prothonotarii generali sessione in crastino sancte Barbare virginis Anno dñi millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo

Presentibus ibidem Reuerendissimo Reuerendis qz in xpo patribus dnis Johanne Archo et primate Polonie Thoma Tarnouien Johanne Vladislauien. Regni polonie Cancellario Andrea Poznanien. Epis Arcano Magnatis et Generosis Johanne de Tarnow Castellano Cracouien Castellano et Capitaneo Cracouien Beanslao de Ostrorog Calisiensi Decano Wratislauien Petro de Ruthinam Siradien Petro de Oporow Lancien. palatinis Petro de Schamotschuli Poznanien Petro de Gay Calisiensi Simone de Kogor Siradien Regni polonie vicethesaurario et Andrea de Trechtkow Brzesten Castellanis etc aliis qm̃ pluribus testibus ad premissa Datum per manus pfati Reuerendi pris Dom̃ Johannis Epi Vladislauien Cancellarii et venerabilis Johannis de Brzezye vtriusqz Juris doctoris Apostolica prothonotarii et eiusdem patris ad infrascripta auditoris Archidiaconi Gnezn et Vicecancellarii Regni polonie fidelis nobis dilectorum

ARENDATIO

Thēolonei Hubyeschonien

Domino ppto Pmzy in anno subscripto

Clemens dei gra Rex polonie etc Quia regem nos decet maxime nobis videtur necessarium ut officiales nostri prudenter et circumspecte se regant et gubernent ne per eorum incuriam aut negligenciam nostri subditi et fideles grauentur et molestentur Cum igitur nuper Nicolaus de Gorka officium theolonei Hubyeschonien ad certum tempus videlicet ad annum unum proxime futurum a nobis conduxerit et ad id certam pecunie quantitatem nobis dare promiserit Nos igitur volentes ut idem Nicolaus officium theolonei huiusmodi ad certum tempus sibi per nos locatum et conductum libere et sine impedimento quolibet exercere et gubernare possit Mandamus omnibus et singulis subditis nostris cuiuscumqz status gradus aut conditionis existant quatenus predictum Nicolaum officium theolonei huiusmodi per unum annum proximum futurum libere et pacifice exercere et gubernare permittant et non impedient Nec ipsum Nicolaum contra tenorem presencium aliquibus exactionibus indebitis grauare seu molestare presumant Quod si quis contra hoc nostrum mandatum facere presumpserit ipse nostram indignacionem et offensam grauem se nouerit incurrisse Datum Cracouie feria quinta proxima ante festum Johannis baptiste Anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo Regnorum nostrorum anno vicesimo quarto

Item in Sandomiria de duab[us] Tartar[is] Christ[i] Rel[igionis]
Orta est hec[es] alt[er]cacio ad b[e]n[e]placit[um] [illegible]

Item Nob[ilis] pet[er] Gerdzeßya Gerdzeßya
Cum quo[n]d[a]m Nobili Alexio tinzinsky [illegible]
[illegible] vlla Gerdzeßya ad de

Item Nob[ilis] Nicolaus Vlrici [illegible]
[illegible] vlla Cruya
[illegible] ad de

Tenor lrar[um] Wittoldi Ducis Lith[uanie] Tartar[ie] Judeis
[illegible] Brzesten per modu[m] statuti

In n[omi]ne d[omi]ni amen Humanam [illegible] actiones nisi [illegible]
testimonio lrar[um] / celeri[ter] [illegible] et [illegible] a memoria [illegible]
nos Alexander alias Vitalius Dei gr[ati]a dux Lithuanie ac [illegible]
Brzesten Dorogi Kuren vladimirien[sis] et alior[um] terr[arum] Dominus
tam p[re]sen[tibus] q[uam] futur[is] ad quor[um] notitiam deven[er]it p[re]sens scriptum Judeis
meis in Brzesthe existent[ibus] mand[amus] eor[um] statuta et p[ri]vilegia que a nobis obtin[uer]unt de [illegible]
[illegible] concessim[us] eis et dedim[us] p[ro]ut in Lamberga
[illegible] Judeis [illegible]
[illegible] quod statuim[us] [illegible] p[re]dictor[um] mobili aut p[re] immobili aut m[o]ta
animali que tangit [illegible] aut Reb[us] Judi[illegible] nullus Judeus [illegible]
contra Judeum nisi cum [illegible] et Judeo testimon[ium] admittat[ur] Item si
Christianus Judeum impet[er]it asserens p[er] eo pignor[a] sua obligasse[t]
et Judeus hoc diffiteat[ur] si Christianus Judeo simplici [illegible] fidem habeat
adhibet Judeus jurando sup[er] [illegible] [illegible] obligato et quod jurando
probaut Christianus se [illegible] Item si Judeus Christ[ia]no [illegible]
dicat se pignus mutuasse et ille neganti sup[er] hoc Christianus [illegible] se
Judicio [illegible] Item Judeus recipe pot[est] [illegible] pignor[a] animi
si fuerit obligatum [illegible] [illegible] Judeus de [illegible]
facta [illegible] [illegible] Christianus [illegible] [illegible] et [illegible]
Judeus [illegible] [illegible] [illegible] Item si Christianus
impedierit Judeum pignus [illegible] Judeus et si[illegible] [illegible]
si ablatum Judeus petat sup[er] illo pignora [illegible] [illegible]
ablata vel recepta [illegible] hoc in suo [illegible] [illegible]
a pignus [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Anspeit / Et ḋns eps qm hoc obligauit mafflemo; cum Impedit Judeꝰ
Judmento ffo ſt absoluet / Item ⁊ Jude mꝫſe dſto Jstevodam
mouerit aut grauera pbꝫ Tunc nec milla Jurisdicoꝝ ſbi vsen //
dcet m eſſe ⁊ nob tnino aut Capie nr qꝫcebit / ⁊ aut reatus vigt
in pnam rubꝫ omnib; hic casus reputabit indicandꝰ / Item ⁊ qm
Jude velim; qualcumq; impleuerit / tunc nob pena ſoluat ſtim q; mag;
ꝯtum pena macmẽ nec amẽ dſpꝫ ⁊ velnerato ſanaſſerat ⁊ nudatꝰ
velnerꝫ ⁊ ſpoliꝫ / Et una dꝛ nec dignit ⁊ reputat / Item ſi cuꝫ
judeꝰ denudet digno judeo puniat; et oma ei mobilia et immobilia in
manu teneat preter ſ/t ⁊ ḋnus indem reddet vsq; ut ſagrome
non effugiat / pena reputet; ſdm dꝛ nec cauſrecudne / ab eo ⁊ poſſ
ſen esſe ſatiſfact quecadmq; ſn dꝛ nec ſt cauſtrectum / ⁊ aut ſcmq;
hec non pate / Idem q; cumſſ ſint uſtum fuit primet; Nec velimꝰ Judeꝰ Domi
nium rem teneat nullat ei alig impedimentꝫ pſtabit nec molestiam vl gra
uamen / Nec ſ aliquas mes aut res Jurie mitta debeat pnemꝫ ꝑ oma mut
tanm loca nomiſſ debitum ſoluat minutam / qd ſoluat omꝰ cuiꝰ cunq;
illius vbi Judeꝰ comorat / Item ſi Judeꝰ mẽ ſuam cauſtrecudne aliquem
⁊ mortuus ſuꝰ aut de Cimiterio ſm Cmutacon aut de prima in primam
aut de una dꝛa in aliam deferri mdt ab eo ꝑ mutuoꝝ meoꝝ velimus ſtim
qui / ⁊ aut ſmutuauꝰ aliqd ꝯtigerit Nec predo velimꝰ primat; Nec
⁊ ḋnus Cmutauꝰ eo / quodcumq; diſſipauerit aut mutauerit velimus
ut ſm dꝛa nec aſſecudne et ſua primat / et oma ſua nec omẽ pueniat
quocumq; nome nuncupent / Item ſi aliquis temerarie cautand ſue ſalua
Judeoꝝ / mea capcanes velimꝰ ut Judeo tuitionem ꝑſoluat / Item ſi Judeus Judei
ſuo in pena pecuniaria / que vadiꝫ dicꝫ vend mueniꝰ fuit / penam que
ab antiquo eſt posita ſoluat ei / Nec ⁊ Judeus ꝑdictum ſm Judeꝰ Decre
ad Judicem ꝑmo et ſdo non venit pro vtraq; vice pena que cauſtricta eſt ab
antiquo ſoluat / ⁊ ad ultimum dictum non venit penam que ſupra ſoluat
Nulla premoratio / Item ⁊ Judeus Judeum volnerauit pena Judaica ſdm
dꝛa cauſtrecudne ſoluꝫ no recuſat / Item Statuimꝰ / Ut nullus Judeus
codicillum ꝑcum dicꝫ eſt ſup libꝝ Cmonſt mſt ſit ꝑ magnas causas que ſe dcte
dꝛe vſſt ad quinquaginta meas / agere / Vel ſit ad viam ꝑcam dictam
pro minoribꝫ vꝰ causſ unde dꝛ an ſolat ad hoc ſtmm Dicta ſcola / Item ⁊
Judeus ſue clam intentus ut ꝑ testmoꝝ constare poſſit / amiſſ ſuoꝝ
ꝑcum eum redemit ſ ꝑ ꝓpriſcione aliquꝫ ſuſpectum hꝫ reperit / Nos
Judeꝰ cui ſuſpectum pignꝰ volumꝰ exhibe / Item ſi ꝑcm alteri inde
manu miſerit violenter / ſdm q; nos ꝫ nec Judeus ꝓmetat / ſcm
judeꝰ Judeoꝝ nullam causam dꝛam nr Judeus / mutuum debeat nſi
ꝑ quemlibꝫ ſue mutuꝫ / Item Judeꝰ cum ſcolas ne ubi elegerit
debeat mdiare / Item ſi a Judeo ḋnus pignus ſue absolueꝝ ut ꝑ vsuꝝ
non ꝑſoluꝫ eaſꝫ vſuras ſ nſus mensem no dederit illud vſuꝝ ꝛ
ſorte vſure / Item multum ꝛ dono Jude volumꝰ gaſſard / Nec ⁊
Judeus ſue poſſiones aut bona ꝑpetuam dꝛ ꝑpetuam mutuauit
ad hoc ꝑ suos bona et ſigilla ꝓbauit / Nos Judeo ſua alioꝝ ꝑpetuꝫ
poſſiones aſſignabimꝰ obligatas / ei cui cum debuerit / volentiꝫ
deſendendo / Item ⁊ aliquis ne aliqua pena Judeo addat ſm
volumꝰ ut cauſpetatur / Item ⁊ Judeus recepto a ḋno pignꝰ

Et p̄ patrem̄ nr̄m tenend⁹ & pignus valuit mutuatum petrum
a Iren absq̄ Iudeis Judeo suo pignus demonstrabit & vō pignꝰ
cum non fuit captum nec ad Judæi suo ondat et pgea habebit
vendendi libertatem & si pignus augud pignus annus tñsierit
suo Judæo demonstrabit & si pignus apud Iudeum dem et annū se
mansit nulli super hoc respondebit Item volumus vt nullus Judeꝰ
sup̄ saluconductu pīncipis in suo feudi de audeat molestare Item
quoniam Judeus d'amus p vim abstulerit pignus sui Judeo aut eo
tenam in domo sua ceperit nec tamen contra nouellā pr̄scriptū vel vbi indiam⁹ amd Judeo procedam⁹
Excepto nobis s̄c̄ mee sedis qui ea p̄tinet ad medietatem pnam
euocare Item in pacta constituend s̄pe sedi nr̄i stabimus p̄hi
bemus ne de cetero Judeus habitet in domo nec cum eis debeat
malpend et p̄hibemo vtriq̄ sub gravi cum una p̄scripta legis ab
eis p̄scripta sub gravi ne Judeꝰ habeat omnia Et si aliquis Judeꝰ
de cetero aliquē pecuniā p̄stiterit cum p̄ d'amis fuit malpatus tribus d'amis
carnificis et totus Judeꝰ carnificis sit tanquat⁹ Et post ipm
carnificis fuit tunc ipe Judeus penam tñmo que sequit⁹ pn
matur dñe p dñm Et si ipm testes supius et sua ratio
contra ipm̄ gravabit penam d'amis qua Judeus pati debuerit non
minuet sustinebit Item Statuimus q̄ Judei equos quales cunq̄
habeāt in die tantum p pignore recipiant manifesta Et
si aliquis eq⁹ apud Judeum qui fuerimus dicitur p d'amis
aliquem inveniebat Judeus juramento ipi⁹ exonerabit Judeus
Item cum in die recepit pecuniā p pecunia alligatum
vt moneta Judeus pecia constituti cum falsi denarijs vel veby
alijs falsi falsis pecia vel palatum fuit sen alijs cuiq⁹
modi q̄ cuq̄ vt apē non p̄sumat Item Statuimus
q̄ Judeus aliquid compulsus nunq̄ nūtie sacri ipe clamentē
et si vim p̄ pstare sua arma ausum optimo nec veneit
ad clamorem quib⁹ vicinis amisso et Judeus tuguria salutes alie
reneat Item Statuimus et vt Judei vendat amicabiliter et mentr
et pane tangant similiter vt p̄dm habeant nō penum nobis
p̄ solue teneantur et ut omia q̄ p̄missa sint ipse valeāt
obtinere firmiter p̄ mistenentes cum testim amotorum
apud dñm̄ nr̄m scripti munime roborand actū et dat
Lugd in conductu sumti Jahannis Regis Sub anno gratie
dñi millio cc lxxx vno Rubeus hyb testibus fedor duce
me ipso palatino Ludeo Eymuth et Bugimuth similibus
sue Berard de Lutzpetma nau. Mungalo de Osmena et
Bertrando et alijs complurib⁹ fidedignis testibus ad p̄missa

1388

V.

Aduersus turcas

Clistus epūs ſeruus ſeruorum dei Karissimo in xpo filio Kazimiro Regi polonie illustri Salut et apticam benedictionem Mouet Altissimus cui omne cor patet et omnis voluntas loquitur/ Hortatus et multipliciter coram ipſius xpi gratia absq; mtūmissione diebus ac noctibus misimus studium nobis ardentius esse multu inimicos desiderium/ qui ut improbi Turce contra ipsius euangelium xpi fidem ut eradicare conantur/ prorsus elidere et eam ab ea pte ſuprēme felicitatis eius tuam mox fidelem regem & plebes pace fruentem optata/ ipsi p̄ſidem illorum et abhominabilem sectam effimbus europe diuine propulsent arma/ Eapd postq̄m misericordiarum plurime placuit/ vt in aptica sede p̄sentia constituti Domina gregis cura assumeremus/ nec animum nrm/ eo amplius vt ſpecialissime genitus illius nolumina precerem/ Salebamus en et angebam cuncto gno Regum urbē & Constantinum magnum nomine dictum et toto orbe famosum tempestate vra in potentia minuisse/ cruci & destruxisse/ erat q̄ nobis non paruo in mente cruciatus/ q̄ dictum nō hostem nō illam sue insidie sue nequitie omnibus grauiorem expti/ Et in dies venire diuinam vindictam/ audiebamus/ infinitis miseris xpianis diuisis in tot miseriis molestias intelligebamus/ ferme ut quid potuit et ultra preces nras pro defensione orthodoxe fidei cuncta simus/ assumus in carissimum in xpo filium nrm de Carolo Romane Ecclie Cardinali non prem Hassen imperatorem/ et in Hungariam alios eiusdē ordinis legatos suos et prelatissimos viros instituimus/ et in aliis p̄tes summi sumere opus nre diuine atq; humane interesse putauimus subuenerum Brandeburgio fortissimo xpi athlete quamplurimis plurimq; subuenimus et alios fidelibus p Boemiam et Austriam laborantibus que scitu digna sint ex epistolis nris non ignoras/ Hab que acta sint in Regno Hungarie vbi conflictus ac stragis est luctuosissimus ille dirus Thurcus/ suis asseruis/ cui totam sibi Europam subiicere et conculcare minabatur/ delete sunt eius copie in Austria/ plures insule quas ibidem occupauerat sibi tot classis ademit ut amittere quam primo preualuit impetu obtinere gauisus/ Nauium suarū tabulatorum/ quam campo assertis/ turpiter nec sine cede compulsus est/ quibus signis intelligimus placere diuine pietati/ que contra Thurcos cogitamus et agimus/ Neq; tamen tantis laudibus tam prosperis ferre non valeamus/ nisi quam primum principes ac populi concordibus animis et pmptis uiribus occurrerent retroactis tam iam vetustis pessimis moribus Thurcis cedant/ animosq; simul cum viribus assumpta hac occasione similiter audeat insurgere nobis/ Intelligentes nec potissimus esse in quo de suis hostibus victoriam nobis Deus polliceretur/ omnium cato. tum Venetiis suis mis sete Rome et tocius Cardinalibus consilio vtile et quodmodo necessarium reputaremus/ Curam nobis ad hanc almam Urbem imperat. Regum et principum omnium sunt q; potentes preces

Oratores conducat. Item de gente Veientana adversus eos Thuscos bello consultissimus et cuncta[n]tis Gabinis ut[er]que populo Romano regibus et principibus commutatibus et dominis potentiam plorem Vt ad diem ordinem singulis quibusque hujusce a populis aut destinatis expressum cum pleno mandato adsuescant. Item ut omnia tota fides orthodoxe in tanta gratie sue oratores ad quos celeriter mittet non postponant ac cum eis hujusmodi demptem etiam preripue concinat. Item Regina dum Etrusci impabunt Thuscis quesse nunc possint. Ac cetera ut ipsum tempus exigent habeant prime sunt. Oratorem seu oratores suos idoneos pleno mandato instructos transmittat. Ipse non postponat. Ordinandum est ut primum vigilantissimi et in precedendum cautum et sollicite operantes astutias fuerint quod deus concedat possimus felicius augeri. Nocent ocreze super quibus valius mittemus ad tuum celsitudinem quotidianam. Has res porrigendas ipsum Item cum tibi cogitatus meos amenos mentem meam in hoc negotio adoperat et exponat. Ut primum igitur et in omnibus que mea nomine dixit plenam credendi fidem adhibeas. Et in promissis ita te habeas sicut de tua in commendatum affectu confidimus et sicut Regnoli tuum et communis reipublice salus exigit. Date Rome apud Sanctum Petrum anno Incarnationis dominice millesimo quadringentesimo octuagesimo tertio octavo idus octobris pontificatus nostri anno tricesimo

Serenissime et invictissime Rex mi dne singularissime post humilem recommendationem pedum osculandum vice filiis Aplicis. Supplico Serenitati vre illa exequatur dat que deus sanctissimus dns ne qui non queunt nisi que deus omnibus mandatis et consolandis est. Ille pro sanctitate tam grandi erit. Omnia sua studia committet ad opimendum animus nostros fidelissimos, ut quamvis plus libertate et sentiret deo fruat et obsequia placet accepta putabat sanctissimus dns ne. Et ita jubebat cum comoditate posse me tradere ad celsitudinem veram qui mihi reverendissimum fuisse verum supplemente obitu serenissimi regis Ladislai non possum hinc recedere donec eo fruente declaretur quis sit futurus rex. Ad quam ipsa dns hujusmodi de pulsis temporibus munerari pretextat pacatis animis intendunt et hic est notabilis congregando ipsos. Verumtamen absentiam ad diem ex[pe]ctationem presentiam alia sed ocium digna vre maiestate ne supplico tribuit ut exequatur que sanctissimus dns me rogat. Nostro desiderio accedo ad eundi maiestatem vram quam deus conservare dignetur. Ex Siena v. decembris millio etc lxxxiij

Serenissime Rex sunt postulatus ad ecclesiam Varmien. Reverendissimus in xpo pr dns meus cardinalis Senen. sunt admissa postulacio p Sanctissimum dnm nrm. Ego supplico obsequium quod habeat gratum id quod in persona illius Reverendissimi pris letum esse. Talis dns est qui sunt fidelis maiestati vre et vellet amplissimas vires. Ista vra maiestas scit ut quemlibet rex debet et multa facere singulare lusorum. Supplico vre dnie vre quod iste mee supplicationes non sint injucunde apud vram dignacionem. Sed quod ille Reverendissimus pr intelligat quod ego Gallus germ. vre

Frater Nicolaus Cardinalis
Sancti Angeli apce de legatus

Articuli in Conuencion" Colo pro dnõs concluſi de anno dm̃ 1278

cf. J. V. Bardtke Jus Culmense p. 304–305. Codex dipl. Majoris Polon. Racyński p. 179–181

Reuendiſſimus in xpo pr dns Johannes Archiepus et pmas cum ſuis Epis et Clero dioces Gneznen mille Marcas argenti monete et pnñ polonical dare ſe obtulit

Item Reuendus dns Johannes Epus cum ſuis Epis et Clero dioces Wladiſlau ducentas Marcas monete et mñi polonicalis dare ſe obtulit

Item Reuendus dns Andreas Epus cum ſuis Epis et Clero dioces Poznan quingentas Marcas monete pnñ polonicalis dare ſe obtulit

Item dns Seculares comites ad expedicõm ab mperatore Dammo ſe continẽ debent / et hñant unũ ſtatutum Regium Regis aga dcõs et communi populo et villas regere et hñe ſe dnt

Item de Regalibus et Regmare ac plateorum Baronum nobilium milium et ẽy Theutonicalẽ ayatorũ polonie de quolibz manſo poſſeſſionato dnẽ tenebunt ſ ſ ſ

Item quilibz Scultetus de quolibz manſo poſſeſſionato ſ ſ ſ

Item homines liberi agros poſſidẽs de quolibz manſo ſ ſ ſ

Item de qualibz Thabna in villis p unũ ſ

Item Inolandinatores hẽditarii a ſnñ pro qua emptam eſt Inolandinum a qualibz mra ſ medium ſ

Item Inolandinum aquatico nõ hẽditario a qualibz vacha Inolandinator ſoluat. ſ ſ ſ

Item a ventili Inolendino non hereditario duos groſſos

Item Baones quilibz et Nobiles qui tenent et hñt bona Regalia et ecclẽ Opidales quattuor pcem cenſum dare debent ad opus pduum

Item Theutonice dum hñt cenſus antiquos a patrum ſuorum ſoluant a qlibz mra ſ groſſos

Item Exactores Inedionum cenſuum Racouien plenam de preceptis et expoſitis dno Regi deputat facẽ debent

Item Collectores ſeu exactores ſunt deputati in terra Pomeranie et pullatures Theutonicos / vte / hãnlis dns Andreas Regalium ſeu Cantor Cathedralis Ecclẽ Poznanen Philippus Birkenſtein quos pro labore quilibz ſuo viginti quinq; reaprat

Item Theutonici agros colentes et hmoditates non hñtes a quolibz aratro p duos groſſos dare tenebuntur

Item Ciuitates et oppida Opidalia et Theutonica / a qualibz area ut ſupra mota quod emptum ut dictum / a qlibz mra et medium groſſi ſoluat ubi vel Ciuitates agros colunt an ut in ciuitate reſidens a qualibz manſo ſ ſ ſ ſoluant / et tales aree ſunt liberi

Item Nobiles et homines qualicunq; libertate gaudẽs ſiue de Theutonicis ſiue Polonis rudes tam in Opidalibus qm Theutonicis Ciuitatibus et ubique reſidentes a qualibz manſo dare tenebunt / et qui no hñt agros colunt quod area empta ſit a qualibz mra et medium ſ ſoluant / Templi hñs qui anno pmo cum Theutonicis tam nouo rudes locabuntur ſint deſtructi

Item Dacones pdicte pmo de bonis Regalibus Epualmm et Oblacionm dari teneñt
et denarios p alios nobiles exequentur

Item antiqm Dacones pdicte dabantur sm̃ Bractanes cum sex grossis
pertinm et predicis consuetm racionem plenam facē tenebantur

Item Jam proclamacoe facta debet de Dacones pdicte cum exigerent Regu/
lantes Regem impignorarent pñpalit̃ sñm Emergentes de bonis Epualmm
sñm palatinor

Item pro domina Letare Rapi ab omnib⁹ Lactantibus in Enezhpoznamen
et Baliscis tantantibus p Dnos tempi debz

De decretum de exequendo Statuto cor̃ toleratores Censuram vltra annum legalem.

Vol. Legg. T. I. p. 193–195

Cf. infra p. 367.

In nomñ dom̃ amen Wladislaus dei gra Rex Polonie Primus Dux Cracouie
Sandomirie Gnesne Pomanie Cuyauie Lancicie Lubuscie pñceps supremus po/
meranie Russie ꝙ dñs et heres Ad ppetuam rei memoriam et subditor
mꝝm Salutem Omodis de benignitate Regia libent intendimus Jura
et libertates ipsoꝝm contra detestandam qualigroz pauitatem tutoꝝ nr̃e
presidio conseruemus multo magis tumen Regie pacis dñatur omissis
exemplo per quem reges se regnant et pncipes dñantur Eciam suam
sanctam et psonas spuales et seculares sibi subiectas in Jurib⁹ et libertatib⁹
ac statut⁹ a sanctis patribus dinis constitutis et tuicionē conuent et rpas ab om
pressionm inimicoꝝ protegere Decreuit igit̃ tam pns etas q̃m posteritas
subditor (et q̃libz sacris Canonib⁹ salubriter sanctum et Lege Communia
vtilit̃ sit prudm ꝙ quotquot pncipes siue Capite Clero aut nobilib⁹ militib⁹
aut vasallis et q̃libz q̃cunq; alia psona q̃alib aut secular⁹ constitutis
statib⁹ dignitat⁹ gradib⁹ et conditionib⁹ existat Decimas quas debet Ec
clesie de Jure de Jure de Jure

sustinē non formidant ppter quorum culpam dunc vltoris gladius sepius punit
innocentes / Vnde ecclīa pullulante hereses vanaq; insurgunt ammadū pcella Nos
igitur qui interesse desiderius predecessorum nrorū exemplis / tanquā cure et conser
uator / sanctum et libertatum et pmulegiorū ecclie pdictarum q; sibi subiecte rem
propagatorum libertatis ecclīe ex debito aspectamus / ad executionem debitam
statutorum hūoi procedere cupien / cum sentētia condepnatur leges nisi execu
tioni debite demandentur / Ex quo eram / pius de timor et murus spūalis a malo
non reuocat / tpalis pena dz cohercē / pūr nrō sacro decreto / de consilio et vna
cum prelatorum et fratrum nrorū voto sancta et assensu / volumus decernimq
et frmissime ac irrefragabilit̄ pcepto obtinuit / pcipiendum statuimus q; et or
dinamus pūtes / vt dum aliquē indigent / Regni nr̄i aut forsan status et condi
cionē exigat / ppter raptum / dcmatum nl aliarum rerū ecclīarum earum
cām aut ratiōn excessuum quorumcumq; sue earum ob contumacia de non parendo
jussa / et mandatis sancte ecclie sūe exactus iuste fuit mandatus / ipsum q;
debitū summum legalem pmanū sustinuit nec curauit ad gremium sancte matris
ecclie redire / et pro excessu debitam emendam exhibere / extunc anno dūi
elapso / omnia bona eiusdem excommunicate / mobilia et immobilia / que tunc pos
sedit debeant recipi per locorum capitaneos / quibus subiacent / et apprehendi
tenendi et possidendi / tanquā p capitaneos quorumcūq; per eosdem excōmunicatos
vel p capitaneos memoratos / de hūoi bonis dampna. Valeat rei et interesse lesis
vel immerito passis plenarie exoluant / quibus solutis bona prelibata / presup
excommunicat non nisi absolutis decernimus vicecura restituenda / per capita
neos prenotatos / mandamus igitur omnibus et singulis Regni nr̄i Temitarum
et vallis Spūētibus eorundem / qtūs ad compescendam eorundem excommunicatorum pertī
naciam duracem et temeritatem / premissa nr̄a salubrima decreta / executionem
debite debeant demandare ppetue et mcrem / tradere quorum per prelatos alias
psonas tam ecclīasticas qm̄ seculares super hoc sicuris requisita et monita cas
si p̄fata capitanea Temitarum q; nr̄i aut locatenēs eorundē pro tempore exi
stentes in execucione premissorum tarde fuerint vel negligentes / Et nos
ob hūoi negligentiam / per locordiam aculo anathematis mulctemus pena
dob hamm quibus Ogerlum nr̄m pnitibus est appensum testimonio lr̄ar. Datum
Auri Sabbato p festū nativitatis b̄te marie virginis Anno dūi
1433. Millesimo quadringentesimo tricesimo tercio pontificatus Sanctissimi in xpo patris dūi Ob[izonis]
Dei gracia et Halhamme Sabinen̄ epi[s] Nicolai / magistri et probitibus
Nicolao de Gilchalow Capellano Card[inalis] petro de Prestanastasia palat[ii]
Dei gracia Halhamme Bononien̄ de Alessingla Marschalco Regni polonie et
Halhamme de Domezpalge / et alijs plurib[us] fidelibus meis dilectis Dat[a]
per manus Ven̄lis Voladislai de Opporow decretorū doctor Decani Cracovien
Secretarii prothonotarii Regni nr̄i predicti Vicecancellarii probis simē dilec

Ad relm̄ eiusd̄ magistri Salvatoris
De Domezpalge

Della p. Lre ad Pontifice Maximū.

359.

Ratissime pr et dñe clementissime Date sint michi lre S. v. que continent quot
tuplices curas, quibus pro salute ac quiete ppli xpiani tam accuratissime cum studio
ac voluptate offerre se disposuit, placet michi tam sanctum ac pyum desiderū
S. v. mito, ablementes xpiane fidelibus commendandū, quo Rex altissimus versutis
et callidis hostis xpi insidijs tam perugili cura simo q̄ studio parat ꝙ̄ stere,
patent, n. plurimorum sermone volgata simptus, patent armate classes, patet
innumera p. S. v. missus, quid ejus agat, nisi S. v. prommedat, Gregis do
mini hor ꝓco Otrennum desiderem, Orbis Judea. S. v. nephandissimum
illum fidei xiane aduersarium Ihesus Catholicam fidem assiduenſi illustren ve
ritatis defendere, quorum q̄ multum volem abhorrere et suas potencias
ꝯtra xpiane fidei diminutas hac presertim nouitate, Animq̄ meus admodum dolet
tanti, Dum et ipe Terrebus dominā mea Moldaue alij Walachie nimor
ciſpis finibus antiqua inuadere et oppimere minatur, Et q̄d manus est ꝑta
tabuta signo subiectionis et obedientiae ab eisdem exigere tentarunt, Scit
ex alijs latē nonnullos fines dominor meor. S. v. paternos meam Russiam
vidit, sepe sepius immania Thartharorum crudelitate in genibus, seruis
vicinisq̄ depopulatam fore, Et quot generum meorum captus eo miserum
a defendā eorundem seruitute libertati fidelium xpianam plebem instau
rando liquidum est, Et nuper ciſpis de prefatis finibus pluries petendi acce
dendi congressus, quorum status vicos finitimos Otrennos etiam pro xpe nomine illic
oculto deiudaico more absumpsit, Nosse s. vs equo pondere libratā foret
Arbitrarer nō ceteros principes xpianos plosidē xpi et eius sancti nomis am
plificare non minus egisse, Hisq̄ pribus ab maiorū Otiarum perfidorum
incursibus non medioce cum meis finitimis vnicus fore, Contrudando ꝓtea
S. v. cepium ꝓposuim, ac opus xpi tot conatibus elaborando cum Rōmis m̄ro
patribus sancte Romane Ecclie Cardinalibus statuit ad urbem Romam ſm
Regum principum communitatem de oratores conuocare, Cum ꝑhinc
vt illic professionis errancie hostis tanta spe deludatur, sit q̄ xpiane gentis
precipuus potencia, multo sit consulendum hoc potissimū tempus, quo
Rex altissimus, misertus sue plebis tam pagani perennas detrunt
illic et ego humiliemodi, S. v. literis requisitus, oratores meos cum plano
mandato ad deputatum dimissum puta mensis marcij sequentis mittere de
buissem, Veruntamen presito hoc ipe S. v. lre, huc in ducatu Lithuanie me
agentes aduenēt, Sunt q̄ viginti prima mensis puta ablate, Capter
ea pr sanctissime huius sancte conuocacionis me p nimia non misisse, Precantes
tempora, ibi ad aque et ea distillans mito apud S. v. me facturi exactum
Amen quantum conuenit Regem Catholicum pium status suppetit et
opes, viribus, clipeo armis p deffensum meorum Regum polonie more
Unum altissimus re Dare m Troth. presidio resistere no quesam

v

A

c

u

u

M

v

A

c

4

4

Ad Cardin.

Reuerendissime in xpo pat amice mi carissime Affectat nos p vr sue dilcõis dignitas et que sctissimus dñs nr regnat et adhortatur pfectorem. Suis q pro vestris angustijs non quid mirum ea que ad laudem dei pertinent salutemq; ac quietem Catholice plebis requirunt vexe comendande est mito Sctitas sua que zelo xpiane fidei in parte labentis olim posse aperiens succurre et statem senectutis offirmo et cocao mandare non pat Erit plen. p vr nos obedientem filium Sue Sctis aplice mandatis parere, etate nra semp patissimus Ideo q; q; affectat a nobis sue Sctis plene reputabimus. que arbitrabimur veram p nam caritatem. Requisimus me mit cetera p. v vt prouisionem de Cardia vacantem in psonam Rme mi prui dom Enee Senen sancte Marie in Cardia psbr Cardinalis Ipsius nre carissimi facte, acquiescen, agnoscamur admodu. Cui pe Sctissimus dns nr ac eidem pfatus Rmus dns Senen, destructam studeat Cardiam sime affectat hre olim opmone prestino statu longo tempore nec conducia potuit ne instauraq; Erit q; sua Rma p Cardiam possideat Nouit Sctissimus dns nr Sedes aplica nos in membris Dominor nrorum non mediocrit ledit Cui co sctissimus latissime Sctitati sue, p ipsius q; mod ore referre cupimus, quot molimoda qt pauta Regno meo inde sequerentur Nouit ne tam difficile, quibus a sua Sctate eripiemur, putamq; quin facile posset tolleratu Excepimus caudi Tuscum pus sie Cardiam quam hac sancta sua Sctitas vnacum pfatis Cis nac pausse nobis idmicre conaretur, prestito pro Rma me ob eas aud nan lucr nos pfato S.D. meo sup hac re cessare supplicare, que accepimus assidue supplicantem solita benignitate tenen. in ustu vestis gaudiet. Accepimus preterea p Sc. ussu sanctissimum dom nr nos accedere debuisse Et mens Dnissimi principis dne memorie dni Ladislai Hungar &c Regis affinis nr cui p Sc remisit vobis, quibus fluuius Rex regno prefuerat, cum familiaribus eiusdem, consulte prouidere deliberet cedet ad summam voluntem p Sc et non mediocre mitum. Cum de futuro huiusce Regni vacuo Rege addita opa p. V. fuit pulsum Susceptis de facto ab omnes p Sc mexcubijs commendatis

Copia edicti duas Premisl. mit Sémissimũ dñm Regem Polonie et ducem Hannussium cum suis coadutoribus

Premislaus dei gra dux Osswyancimien et dñus Cracouien &c Recognoscimus tenore p̃nium vniuersis p̃sentes lecturis et audituris Quemadmodum Contencie inter nos et Suevie fuit exorte de Durabant mit Sémissimum principem dñum Ladislaum dei gra Regem Polonie &c dñum nr̃m carissimum ab vna et preclarum principem Ducem Hannussium Osswyancimien et dñum Zatoriensem qui apud Suam Sémitatem in Cracouia pulsus fuerunt in seruitio ab alia partibus qui fortalicia obsederunt quorum quidem quidam Klonge Zebrzage et Papiema Gora Et in hac negocio aunsatus fuit per Sémum principem Regem Polonie &c dñum nr̃m carissimum Et quam Dux Hannussius me affectabat cum presentis Gambus familiaribus ut sue Sémitati et ipsis Cracouie concorde in Vrbem ponem. Et dum in Vrbem veni tunc mit prefatus ptes ambulauit ipse concordare valui comm cum bona voluntate Et dum cognouimus p eos nullomo q̃uordat potuimus Dam et illud per nos fuerat dimissum Quod deliberatione facta nos parte eorundem assentabant vt ab eis Victoriam et pacem deberemus et tenemur

361.

...raperemus / Ouenerunt ut ipsi expmerentur Nobis ad petciones Magnificor
...dnorum et Bñosorum Dom Nicolai de Brzesnie marschalci Regni polonie
et dom Nicolai pyenamsek de Lubowicz Capit Cracouien et dom Johannis
Oynowicz de Landzberze Capit Osswyanczmien Nemon dom Stephani
de pogorzelce Tenutarii in Nandzau Et eciam preclari principis Domini hanus
sij et hom Carulinum Nos pn dictum nom et pcium Omenda accepimus.
Considerantes dampna pacta que mpostez pars poterant Oic plibatas dis
cordias controuersias et Guerras modo inscripto Dicto / a Dñs dnis et
amabilit compatimur Item pmo Decernimus dnm Rex dz duce et sluere
Tregnta et quinq milia flor Dna hanussio et hombey Carulibus pro pace
securis et predampnis pro quare pacis mar sluten Cenimus dnm Rex de
bebet cauē et sdalubere et inscabē sup tempa inscripta uncta et quam
cotradictam Nec diuisim vzt vna pars florenus bams Numorar / Alia bana
moneta Cracouien / Tna micranoz / Et ita complen sluas dz sume tregta
et quinq milium flor Et hoc sideuspralis sup hijs pacis mar dz repam
apud nos pn Thorn ante festum pasche Et hec pre dampnis et quittancel
et Recognicones quas sup dnm Regem habent sup dictum tempus pam
debent / Et eciam anb hec si quesierint pmissed ad hanc sluten vt sint mor
tificate et nullum habeant vigorem Item pma soluas hanc lra pacis mar
sieu dz sup festum sancti Georgij pxime venturum Videlicet milia florenos ita
diuisim vzt vna pars florenus Alia moneta Cracouien Et tna micranoz / restante /
ad quas quextanclas dns Hanussius dirigt dz quatuor aut sex pssnas aut Cernitos
Et dñs Rex dz cos Calnocondutte assecurare aut dom polonie Et dom Mazouie
Ducibus inter eos forent composite / Tunc dns Rex aut dom hab quexcanclas
cum pacis mar in Nandzen sup summa dampnu debet conduce / Et de Nandzen
Cracouiam pd pacis mar et micranias conduce debent Easdem pacis mar et inter
uenijs apud Stamslamm Rudsten et Johannem frem eius ad fidelem manus repone
debent / Et hoc vice Cernitores Dns Rex suos et Dux hanussius suos ad id dirigere
debemus / et dom Ste ut pfatur pacis mar cum Mazouijs faciunt repasse Tunc
post hec quarta die post festum sancti Georgij applanitze et Zebrzezye dut recreari
et destrui / bona hec in qua tra iacent ad illum plenū dut / aug fuerint ad illum se
tenē dut / Et Warpnemaszora illa dz eod die ondestendi domus pyenamsek
Capit Cracouien / et dom hec ita fiant completa statim Rudsten Dux hanussio
et hombus Carulibus hac quexcanclas cum pacis mar dni dut Item alie pacis
semide vigt videlicet milia florenos sup festum sancti martini pxime futurū
debent solui eodmodo et posicione qui sup festum sancti Georgij Nolumus vero
post festum sancti martini pxime venturi / dom Regem aut Duos polonie
Duc et soluere debent eodmodo et posicione qui pme et semide pacis mar vigt
florenus moneta Cracouien / et micranijs Item vt inter Capitani qui dudum
hac lite et Guerra fuit detenti illi abb dum contradictores de dolo debent esse
soluti Dum pme pacis mar fuerint soluti / et hoc ita ut omes capitani tenentur
habeant ad festum sancti Georgij et quibus aliqua pecunia recedere nollet Dux
Hanussius pfatus et dns Capit Cracouien pfatis ipsi id tempus pdictum computetur
Item pro Capitaneo qui recepit solucionem sup Cenem principia et pro equos
Duos pedites p uno equite computando / ita Dumq ut pfatus sup post id Capitaneum
recepit solucionem coram Duce Hanussio statuerit / qui se ad id recognoscet et
Dux Hanussius cum aliis bonis Nationibus dz dat recognicionem / breuiter scripto pro
et benore dom scultetus et Capitaneum quittat dz / Et cum omnibus qui hac

ppria sigilla eusdem Comitue Hnquantum vō dūs Rex aliquando foret amonitꝰ
pro eisdem petendis quas recepit Coplim pro sua Comitua Illud Coplim de
fendere ne dūs Rex amonētur Item dux Hannssius et homines sui de dū
tenere fortalicia modo tali quecumq omagia ad festum pasche hūt illud vti
debent / quibus vō omagia exercent in quibuscumq distrctibus quas
pus in omagio habuerut Tenr Officiales illoꝝ destrictum dūt demandare
exercere omagia mo tali put p̄ dūm fuerit sup ebdomadas ad festum pasche
deuenerut computando Hnquantum vō homines nollent obedire suis officiatꝫ
in hac ꝑte hūt omagia exercerent / tunc illi de fortalicijs dūt eos inducere
ad soluendum sue regni mendo / Et hūs omagijs fortalicia fuerce dūt
usq ad festum sancti Georgij / Et nullaliomodo homines vocare debebunt
Hnquantum vō alicui dampnis vel impedimentum foret quantum ꝑte cuiꝰ
quid testimonio nobis foret cognitum Illud de plui duplicē iuncta manu
informetur Item Oblicos que facte sunt sup festum Sancti Georgij et ipa
de supra dūt quitari / quelibz quitacas septem sigilla Duas hanussij et alioꝝ
bonoꝝ hom sigillare Item omes Inimicicie lre lites et odia exorte hijs gwerr
duantibus quantucūq ꝑte quor dūt memorie Et dūs Rex et Tota Terra
Regni palame Dux Hanussio et hominibus fidelibus nūc et in futuꝝ nullomo
modo Item ediuing mutuj obseruossij a captiuitate de fieri saluus Item
dūs Rex de promittit lra sue obligatorie Duo hanussio omes captiuos et
hanim Comunitatꝫ qui in Tres prussie sunt in captiuitate liberare in
decursu vnius anni, pro quo dūs Marscalcus et dūs Capitaneus Ecat
tanspmittē debent / qd dūd voc sup hoc lram dabit / Item post qm prima
saluacio compleatur et fortalicioꝝ clandestinatio / post hoc dux hanussius
cum hijs Baronibus hominibus aduersus dūm Regem non debent fieri p vnum
mensem Et cum in Regno palame et patrui Clesie nam de fieri vocacio nr
de Regno palone et vicecūa de patrui Clesie Et dux hanussius cum suis
Consortibus et hi homines sui debent possint et debent quiete et libere passare
et ꝑgere sibi ad sua Expertam Item dam palatie in ꝑsentia dam
Regis debent anspmittere hijs nauis fortalicijs nullatenꝰ nocere usq ad an
de festum Et dux hanussius cum hijs hominibus suis homines eam no
petime fecerit date et solute ante tempus ꝑsentium modo et posteꝝ
hijs sup Tunc ipi abb cum cau Capitulo fortalicia clandestine debent
ten Et quod dictuli sancti vate et firme et inviolabiliꝫ mo supscripto sub
vadio decem milium Marcaꝝ cum pactum fuerit et teneretur Et dum
saluus dux hanussius et homines sui sui fuerit completa Tunc vi saluum
ultimate pactum dux hanussius et homines sui sui debent eam Capitalem
dūt dare et penē in manus Rudzstich et Rudzstij domus polonie
In cuius rei testimonium Nos supscripti premissum Sigillum nrm
mandauimus apponi Datum in Stetyn Anno dni millesimo quadringentesimo octauo

Copia mscripcionis qua Sczemssmus dominus Rex cum suis prelatis et dignitariis dua hamussio se m

Sigismundus dei gra Rex polonie magnus dux lithuan
Russie prussie pr dnus et hres &c Scribere debet

lis Romanum infrascriptum et cum omnibus vris subdit Et prol Thomas
decret epus Cracouien Johannes de Czessow Castellanus et Johannes
de Thanczin palatinus Cracouien Nicolaus de Brzezsie marscalcus Re
gni polonie predictus de komorz pole Sandomirien preclarus de Lancz vanch
tublimen Johannes ligasa Sacrien Castellan Andreas de Thanczin Nico
laus de rathomicz Cracouien Johannes de Ruthenia Sandomirien Sczan
nes Simonez de Sandomicz Ostrouanzmien Capitanei quam quete et mdmissa
quilibz eorum steuisset tangn pro debito ppio ome suprascripti tenore priam Rex
gnosscimus pmissis et singulis pcibus notam habere nos tenere et obligari
veri et certi debiti iuste et sine tergnta grossi mlia florenor Et decem tergnta
grossi mlium flor renam pcm bonis florenis hungaricalibz veri et iusti ponder
Aliam pcm pecunie monete Cracouien Et Terciam pcm mercancie
valentibus iuxta decursum tempor thung dr trecis pcis pdicte tergnta grossi
mlia vnd altera in summam tocquando mo suprascripto precharo priori Johan
sio dno Ostrouanzmen fratri et amico meo Et famosis Clientibus nicolao zak
de Grzyebzozowicz Alexandro Caplim de Czmirzewicz Johanni Cyrzyzsta
de Rihowe przemislao Lanka de Sobiesenk nicolao Sonis de Serams
Jacobo de Czanstkowa Sbrzosakom De Dnabek Johanni Sthelhanow et ad
manus fideles Suos de Johannem de Czmbuzsk et de Suzma matheuschow
de Serberk et Lukowa Georgio de Olbrachcicze et de Radostin Johan
Sthelick que summe supscripte florenor pecunie et mercancium
nos Rex et fideussores supscripti sic ut pfertur prime summe pdicte
mlia flor sup festum sancte Sdorothe prime venturi a data pnau
sluendo eorum pdictam mlia florenor Sma pcm bonis florenis
Sandeck hungar Altam pcm pecunie monete Crac Et tciam pcm
eorum pdictam mlia Cracouien ut supra sup tempus et expiratem
Et modo supscripto in trecis pcis equales dudendo quam pcm florenor
Altam pecunie monete Crac bone et tciam mercancie Necnon trecie
cum mlia p ultimo dicto sup festum sancti Johannis Baptte prime venture
post festum sancti quatem pcm florenor Et cetus supscripto in trecis pcis equaliter
dudendo florenos pecunie et mercancie ibid cum protestacon et dolo pmissis
vo nos Rex et fideussores supscripti non soluamus aut soluj curabimus
eis supscripto quod deus auferat Et tunc nos rex et fideussores
supscripti Sumus hic hamusso supscripto Rothenburg pstepti et comit
timus ipsorum ac eor manibus fidelibus omnibus pratum et sus pntibus
meos omnes subditos hic degentes equales et Sclauos in quo loco quocunque
occupe captiue tangere et cum recepti bonis apari tangn rem ppria eor
sua nos fideussores eram et meos subditos eodem modo tangendo sua vo Re
Sub nra tabe Regie cogn illud sicut nos debemus Et nos fideussores
Johannes omnibus pantem Et sus terris pnam Sum hamusso supscripto
Rothenburg et eor membris fidelibus in subdos et omnes subditos hic
degentibus equalibus et Sclauis Ostrouanzmen pstepti florenos pecunie
et mercancie quemcunq et cogitatos deuenit pro nobis et deremus
esse redditur nec in aliquibus fuerit minor Et cyrographum Nos

Rege presumptus sub verbo meo Regio et nos fidenssores et omnes subditi Opuales et Scanlacenses et omnes in Regno polonie morantes subside et honore
ocnlte et manifeste fieri non debemus aliquodmodo qz lite Et quicunqz
ergo illud fieret ille esset ergo suam fidem et honorem / Ymo vo ppfato
Duci et Rothgrogeo ergo nos subsidia pferet et consilia pflus nullomodo
emtine debemus monozum / Hugtum vo nos Rex et fidenssores
pscripti Summas pmam et Secdam ad tempa pstitud descripta soluemg
integraliz et ex toto et Summa vltimo aut pten omnes sumtazz no
soluemus vo pscripto / Tunc nos Regem et fidenssores prescriptos
Dnus Hannssus cum Rothgrad supradictus et Tanittinus atqz sus
tradutores habebimt pstatem vigore hmg libe pro integra summa tanqm
a nobilibz merito haberent plutum / amane mota sunt arcubus et pucta
supnus et infernus descripta Et quicunqz Dnus Hannssus Rothgrad
et comes Tanittinus ob non solucm tam impensis pcedentibus aut con
flictu Illa omnia simul cum omnibus suis Rex et fidenssores scripta
ad simplicem cor assertam reponi et duci debemus / Et si mittimg
sub pena supnus et infernus descripta in tua summa tam paterna capi
tali et cpali ob non solucm vltimogz aliquem subditum nem tam
Opualem qm Scanlacem Regem aut de nobis fidenssoribus aliquem aut
non subditum Dnus Hannssus Rothgrad aut aliquis de eorum
Tanittinus raperet aut interficeret ubi cum reripi et capturi pos
sint sine in aliemis pribus aut transibunt aut ubi pausant ita cor
apud sad Regem et fidenssores multum Hanc nec Opuales nec Scan
lacenses ne aliqua tua summa supscriptam pt arrestare Rex et nos de
et fidenssores sepe nominati Jurem Hannssus et Rothgrad supscriptos
ac Tanittinus nulla mo cogitato qm nobis prodesset evadi pass mus
quousqz hanc literam et Sigilla mea ab eis mihi ingressum deliberemus
literam si in hac lra aliquid abbreviatum fieret in scripto Sigilli violati
vel si abbreviatio fieret que nobis Regi et fidenssoribus ad subsidium
venire possit Dno Hannssio Rothgrad et Tanittino obesset aliud
illud nobis nullomodo et subsidio semper debemus Immutatus esse mihi
ingressum salvo tenendo / Cui vo hanc literam cum voluntate
Dni Hannssii Rothgrad et Tanittini supscripti habuerint
ille habebit causa pretium et jus ad eund actendend in hac mea lra
descripta In cuius rei testimoniu Sigillum meum et fidenssoz

Opia inscriptionis qua dñs inscripsit se edidit duas prenostartene

Nos Nicolaus de Rzeske Marschalcus Regni polonie Nicolaus prenarski
de Bythomice Capitaneus Johannes Syrnensis de Zandomisc Capitaneus
Cracouiensis / Stephanus de Pagorzice Tenutarius in Sandecz Nico
laus Proscouius Procuratores quibus constat vniuersis presentium
inspectores lecturis audituris / Qualiter pie recolende memorie
Dnus Przemislaus Thassiloni / qui Serenissimi principis et Dni Casi
miri regis Regis Regem polonie progenitor Lutzkam Russie possessio
dum et heredem re Dnum meum Gratiosissimum ab ma et preclare pie
Jurem Hannssium Cracouiensem et Dnum Rothgrad et Tanittinos

Ar Lo aduersarius carnis de Sorabia Zebrace Miscolnice Sappyema
Sova ab altera parte in Rim pasuerunt pro litibus Sweerus aduer
satibus et odijs subortis ad quem Rim Dnm Nos Dnm nr gratiosissimu
ducere nos ornata rem pace pro quibus rpi dilecti litibus Sweerus et
ornatus ad presentiam Principem Dnem precelsum ante septem
Venemus pro ultra ornia que nos p dictum Ducem premissam fue
runt debita rate modalitate et ordine esse p Rmum Dnm nrm
Regem esse obseruanda vnde subsidium et honore et sub vado dece
milia florenor vel et usq Pandere Hungarie Principatu pro duce
recta debitum pfati Ducis premissi non esse completum / et nos
sup festum Nativitatis Xpi Magnifici Regine nre venture eandem
decem milia florenor Dni premissi quingenta florenor et pro aduer
quingenta dare promittimus / Et no p dicta decem milia ad typum pfa
tum no soluemus aut pleniter contradicimus et nos pfato Dno premis
sao Dno et concedimus omnodam pacem sup Regno Polonie et hab
omnado cogitato pfata decem milia florenor esse ad plenariam solucion
et integre / In cuius rei testimonium Sigilla nra presentibus sunt impssa Dat in Rathom p Guarcia et epo de Cracouia
Sancti Pauli anno dni millo ccc lxxx

Pape lxx de cclia Warmien tnce car commendata
ad postulacom Canonicor Warmien

Calistus Epus seruus seruorum dei Carissimo in christo filio / Kazimiro Polonie
Regi illustri / Salut et apostolicam benedictionem / per tuas tue deuotionis
litteras / quanto sedet sup facto Ecclie Warmien / quam dilecto filio
nro / Tnce tunc sancte Sabine pbro Cardinali p Canonicos Warmien
postulato auctoritate apca commendauimus / nuncque nuncij preclari
memorie in xpo filiorum nrorum Sigismundi Romanorum / et Regis Hungarie
qui pro eo ad sedem istam declarunt / Operantes quoq eundem Cardinalem
tue dilectionis maxime gratum fore / cum semp eundem in statum et
amplitudinem tuam affectum habuerimus / ne pontificalis auctoritas minus
fructuose videatur / nam possimus cum honore sedis apce tue varie in hac
parte satisfieri / Hodieq quod semel concessimus / nullo modo
concedere intendimus / Hodie celsitudinem tuam affectuose / et hortamur
rogamus / ut precandum Catholicum pnapen Dnum / possessionem Ecclie
Warmien que in tuis Dominijs sita esse reperiuntur / eidem Car
dinali consignari velis / ac ipi in omnibus fauores opportunos exhibere
non omittas / tuum erit profecto / cum ita se habuerimus ad ipsum
Warmien Ecclesiam ac Statum Sedis nre tue ut ipi ecclie nos ex deuotione
actus status tanquam esse teneberis / Dat Rome apud Sanctum Petrum
anno incarnacois dominice millo quadringentesimo septuagesimo / Quarto decimo
Et Nonas Nouembris Pontificatus nri Anno tertio

Clausa

Mandatum ad Mau Prus
ssorie de castellis

Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnificus Lithwanie Russie prussie q
dominq et heres &c Magnifico Predboud de Tomerappolye castellano Gard
mirien et capit premissen nobis sincere dilecto quam pecuniarum et fauorem ama
ymfice scire nobis dilecte volen subditos nostros ad debitam obedientie redire
tendere ne mediocres mobediendas in eisdem nostris subditis exigere cum p
latis Baronibus Consiliarijs proceribq; ceteris nostris in hac summeton
protrusmen quam vndiq; dirama statuend ordinandum et determinandum pribq
statuimus et determinamus ac ordinamus et omnes capitanei ministrig pre
emissorie fuerit nostri regales mandatis nostris et preceptis litis parere debet
et teneantur ac in exhibendis et recognoscendis fortoniis Sex grossis et aliis
et tenebimt Capitanei aut coiim burgby ordmery atq; modum Omnis re
bellans et premissus in solucon summe fertonn Sex grossorum aliorum q
dictarum in dictis Commissionibus conclusorum et statutorum totemptor
talis est punendus Si primus per Capid aut sui burgrabii reprehendis est
sibi bis Si vero talis premissis de rpa solucon respondere nec curauerit aut
parere totemp scut diebus septimanis elapsis pena receptum aut principatus
bonis viribus fuerat sibi dne bonis retinendis et si premissus in sua mobedientia
et inductionis modo superius expresso perseuerauerit duabus septimanis &
finitis Capid aut burgrabius tres bonos rebellantis aut contradictionis retinat
cunctis bonis talis receptis Capid aut suis burgbius comitat eosdem in
bonis suis pros mixto fuerit bn placitum voluntatis Post quorumq; bonor
receptorum ac punctum Si talis rebellans ad obedientia aut prestandum huius
modi solucon non redierit Extunc Capid aut sui burgbius pro ultimis pignor
ibus receptam infra dnarum septimanarum defluxum retinat villam in de
mantam ac possessionem in qua talis solucio recenta fuerit Quamdiu villam
Capid tandem tenebit et possidebit donec duplum illius quod soluere aut con
tribuere debuit rebellans persoluet Quod duplum peccuniarum dacij et comih
debeat pro bono comuni in simili peccuniarum Capitalem Si vero aliquis
ausu temerario et huiusmodi rebellantibus aut in solucon contradictionibus
pignus sibi receptum reperussent aut dare detrectarent sine graui quomodo
libet represserit talis ad soluendum penam quatuordecim Marcarum per Capid
est compellendus Quequidem pena pro bono comuni in simili
peccuniarum est exigenda Huiusmodi vero peccunias duplatas et penas
solum quatenus ad exactiones sine contributiones preteritas et nouissime in
dictas est intelligendum et volumus fore obseruandum Similit obseruandum
est de omnibus bonis spualib et secularibus mixtis Canonicalibus in prouisione No
ppatronatus et Colo celebriatis et dictis Si vero Capid premissa exactionis no
curauerit ac se mobedientem reddiderit Quod nos rex locato et posito medio
per prelatos et Barones ac Consiliarios nostros coram quibus Capid in obe
dientem et mandata nostra transgredientem et presertim in hijs rebus et negocijs
in Comicijs conventus et firmatis pro comuni bono quomodolibet et alijs
debebimus Et dum prelati et Consiliarij admonuerint sumonuerint aut decreuerint
talem Capid fuisse transgressorem et culpabilem contra mandata nostra Regalia
ac statuta talib in Comicijs sanctita et laudata et firmata Quod nobis
plenius et latius ostendent eidem Capid transgredienti Quia sua et nostra prouisiones quibus
habet super Capitaneatus ac Comitatus no tenere seu obseruare Ea de causa
quod ipse fuerit transgressor et contemptor mandatorum nostrorum ac conclusionum
et statutorum in Comicijs editorum decretorum et firmatorum Quocirca

tibi Capitaneo nemorato mandamus seriose quibus omnia in premissis contenta tibi
ex parte nostra apud perpetuam rei memoriam significamus
Nostros subditos debite excegnatine et tripe hoc anima et singula presentia
in omnibus excegnaris et excegni debeas nec effectu sub pena supra scripta
et pro parte nostra alia nobis fecimus determinata in presentium
quibus sepe dicta Secunda feria post festum philippi et Jacobi apostolorum
Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo

Statut Lietuvos

In nomine dni Amen. Nos Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnus dux
lithuanie heres Russie et domin pomerelie etc ad perpetuam rei memoriam significamus
presentes et futuris quod nostri subditi clemencie nostre et regalis prudencie in aug
mentis comodis ac quibus immunitatibus et libertatibus conservandis sicut
decendit quanto magis ecclesias unde laus et honor altissimo deo ac omni
creatori salus ac proficuum animarum clero personis et membris ecclasticis
id fore et impendere tenemur Quando felicis memorie Serenissimus princeps
dns Wladislaus Rex polonie etc progenitor noster carissimus et predecessor immediatus
hominii oblivioni tradendo et ecclastice libertati ensdem membris et personis etiam et secu
laribus pari et indempnitati sui regiminis consulens prudendo suas ordinationes et pa
tentes suas Statuta fecit et condidit huiusmodi sub tenore In nomine
dni Amen Wladislaus dei gra Rex Polonie Dei et Terrarum Dominus Samo
gitie Russie dominus et heres ad perpetuam rei memoriam Et si subditorum no
strorum secularium comodis de benignitate regia libenter intendimus Jura ac
et libertates eorum contra detestandam malignorum pravitatem quibus
nostre presidio confovemus Multo magis ex tam regie potestatis dignitatis
dominorum exemplo per quem Reges Regnant et principes dictum ecclesiam
sanctam de personas spirituales Jura ac et libertates et secularem sibi
subiectas in iuribus et libertatibus ac statutis a sanctis patribus editis et confirma
te et inviolabiliter observant et prout ab omni impressione in futurum perseverare Nostre regie
tam presens etas quam posteritas fidelium Et quidem sacrum canonibus salubriter
sanctitum et lege humana valide sit promissum Et quemadmodum principes seme
pitaneus Baro sine miles nobilis sive vasallus et quivis quemlibet alia per
sona spiritualis aut secularis cuiuscunque status dignitatis gradus et conditionis
existat decimas quas deus sibi in signum omnipotentis domini pro alimento
seminum reddidit tenetur Item domos tributa et castra villas mutationes
possessiones et quidlibet bona ac alias res mobiles et immobiles ad ecclas
tica pia ac religiosa loca personas ac ecclasticas spectantia ac etiam pacem
inter homines in ipsorum bonis debent rapuerit invaserit occupaverit aut illicite
detinuerit exactionaverit Talias sive tollectas imposuerit seu in iuste impe
gnoraverit aut ostagium pignoris aliquid exegerit vel quidlibet huiusmodi tol
lere presumpserit Vel rapi invadi occupari detineri impignorari seu exactio
nari mandaverit ordinaverit seu ratum habuerit aut raptorem invasores
occupatorem detentorem illicitum etiam re rapta invasa et detenta consciens
ipsis fuerit defensorem susceperit aut in bonis eisdem notorium damnum

Vol. Legum T. I. p. 193-197
Cf. supervius pag. 357.

368.

Del manifestam offensam intuleut nisi emdã et singula rapta ibaa ocupata
seu ingiuriata restituent Nemo de mutuis et dampnis datis ac offensa ma
nifesta condignam emendam et satisfactionem impendeat cum ppetuus tumpleti
tus penis et censibus temporalibus ecclasticis debet subiacere Tam quia no multarum
personarum Secularium tempi nostri adeo increuit et molem magnitudo q penas
et temporales in et contra tales a canone qui ab homine prohibitas
im sensim dati reprobo mentis ultra animi animo indurato in contemptum clauum
Sancte Mathis Ecclie animarum suarum periculum Statutorum q predictorum
deliberandum et scandalum ppositum plurimorum sustinere no formidant
ppter quorum culpam diuine ultiones hactenus sepius premit innocentes unde
totam pullulat hereses vanaq; insurgunt animarum perniciosa hos
igitur qui intensis desiderijs predecessorum nostrorum exemplo tanq; tutor et
conservator Ecclie libertatum et priuilegiorum Ecclie personarum q; sibi
subiectarum propugnatorem libertatis Ecclastice ex debito affectamus ad executionem
debitam Statutorum huiusmodi prouidere cupiens ne finistra tunderentur
sectes nisi executionem debite demandaretur ex quo etiam quos timor dei et mutuo
dilectionis a malo no reuocat pena temporalis debet cohercere pnti nostro
Regio decreto de consilio et assensu prelatorum et Baronum nostrorum
voto sententia et assensu volumus decernimus et firmissime ac irrefragabiliter
perpetuo obseruare precipimus statuimus q; et ordinamus perpetuis et diuturnis
temporibus ut quicunq; Regni nostri ciuis seu alius q; personas tam Ecclie
sticas qm seculares super hoc fuerint requisiti et nichil
minus Capitanei q; nostri aut locum tenens eorundem pro tempore existentes
in executione premissorum tardi fuerint ut negligentes extunc ipsos ob huiusmodi
negligentiam per eos ordinarios tanquam anathematis mulgemus ferendos ha
rum quibus sigillum nostrum est appensum testimonio litterarum Datum Tarasone
Sabbato proximo ante festum purificationis Sancte marie Virginis anno
domini Millesimo quadringentesimo Quinquagesimo octauo pnti
bus Reuerendis m q; pr
bus domino Bisuncen Archiepo et Johanne Thelmen Epo Notario

Magnificis et Nobilibus domis Nicolao de Michalow Castellano Cracouien
Petro de Gwesehtowa scala palatino Cracouien Johanne Plonatz de olesth
nyza Archimarschalco regni polonie et Johanne de Tomaszpole ac aliis plu
ribus militibus nostris dilectis Nos ita vestigia progenitorum nostrorum et prede
cessorum nostrorum prelibati Catissimi toto metis nostre tenatu in secum et amplecti
tatigen ciuitatem hmmodi statutum laudabile in se continens eum eorum toto
tenore de consensu et voluntate prelatorum Baronum et Consiliatorum
regni nostri approbamus innouamus ratificamus et confirmamus tenad
principem modernum Conuocatis omnibus et singulis principibus et fratribus Regni nostri
Capitaneis Castellanis et eorum vicesgerentibus Mandamus Quatenus pre
dictas nostri progenitorum statuta ciuitatem in omnibus clausulis et punctis et con
dicionibus teneant et ad vnguem precise et inviolabiliter observent Alios quo
cunque sine Capitaneatibus Castellanis et districtibus ipos vnoquoque subiectos
suppositos eminentiam preeminencias gradus aut conditiones existant auctoritate
et compellant intra metas vnius et formam predictarum nostri progenitoris
ciuitatum quotiens tam per platos quam alias personas ecclesiasticas fuerint
super hoc requisiti et postulati Quasi ipse Capitanei et tenutarii seu
ipsorum locum tenentes pro tempore existentes in premissorum executione se
remissos et negligentes aut alias quomodolibet difficiles reddiderint exterint
ipsos et eorum quemlibet pro huiusmodi inuitiam ac contemptum manda
torum nostrorum excommunicationis omnes et censuras ecclesiasticas in eos per loci
ordinarios eorum quos vicarios et officiales generales pro tempore fulmina
dis et promulgandis subdimus subiicimus et perpetuo subiicere determinamus et
obligamus Quamdiu percellendos quousque ad plenum executionem literarum cura
uerint procedere cum effectu harum quibus sigillum nostrum est appen
sum testimonio literarum Datum in Conuocatione Generali Prouincialis
pro festo Sancti Adalberti celebrata feria quinta post festum Sancti Geor
gii proxima viresima Sexta Mensis aprilis Anno domini Millesimo
quadringentesimo Quinquagesimo octauo presentibus tibidem Reuerendissimo
Reuerendis in xpo patribus domino Johanne Gnezn ecclie Archiepo et primo
ri Thoma Cracouien Johanne Wladislauien Cantellario Andrea Pos
znanien Ep Venerabili qz Johanne Luthkonis de Brzezye Vicemisq Iuris doctore
Archid Gnezn Witetancellario regni polonie Necnon Magnificis
Principibus Stremis et nobilibus Johanne de Tzyrson Castellano Johanne
palatino Cracouien Curia de Borka poznanien Stanislao de ostrorog
Calisthien derslao de Kalischwam Suadien petro de opporaw Kanthien
Nicolao de Koszelez Vicestensi palatinis Andrea Odrowasch de Sprow
palatino et Capit Kloppolien Johanne de Pniiza Kmiza de Kopyow de
rum polonie Wolfethez aurario Suadien Petro de Curow Sandecien Pe
tro de Strzykow Miscellaneis Stanislao de Sydlowyecz Zarnowien Ca
stellanis Creslao Wonsyk Cracouien Sandiuogio de Lanczemyce Sando
mirien Johanne Koropathwa de Lanczuthow Lublinen Supramerario et Ni
cola de Brzezye Regni polonie Marschalco Johanne Crassa de Lu
blinicz primerna Calisthien Dominici Johanne de Szekoszyn Capi
tero Sandomirien Lublinen Nicolao Pyemaszek de Wrzchtowyce Cra
Capit Johanne de Mylsthin Johanne de Charnow Nakla de
Danbno Posnanien Nicolao de Chrzanschow Cracouien Cra

370

Te venerabilibus Jacobo de Semo Gnezn et Stratomer[i] pposito Jacobo de dambno Decano Gnezn Johanne de Pynow decretorum doctore Archidiacono Johanne Wonschik de Wonza Enstude Frat Petro wssymek de Bondkow Gnezn et Poznanen canonico et alijs plurib[us] fidedignis Stra premissa Datum per manus prefatorum venerend[i] pris dom[i] Johannis Johannis Epi Wladislavien[sis] Cancellarij Venerabilis Johannis Luthkonis de Brese Vicecancellarij Regni pclame sinte nobis dilecti

Commutacio villarii Russimicze, Misliborz Zawada sub urbium iuxta Zarnow et Chelsti, in tra Sandomiriensi pro villis Chwalemicza et Grabic in Ducatu Mazovie

In nomine dn[i] Amen. Ad pctua rei memoriam Ne error obliviosus gstis sub tempore vergentibus pclar[i] dtrimenta alta Regum et principum deferrent ysdem a suis ꝓpribus et ꝓprio dominio Stheman Jnde nos Kazimirus dei gr[a] Rex Polonie Henrici Stacemer Conde Crucis Cant[e] Cuyavie Magnusdux Lithuanie Russie Pomeranie Prussie Dnus et Hered[es] Prussie Significam[us] tenore pnti quib[us] opport[et] omnib[us] ptib[us] et futur[is] pnam notam Hitur[is] Quemadmodum ad nre Maiestat[is] pnam Strenuus Johannes de Boglemize Castellan[us] Stheman no ygnotis nr[is] curtis mgr[is] aligne dnio error seductus ad nram ven[er]unt Cur[iam] dilectum Sororium Suum ꝓ Sumptib[us] ꝓpriis ad pdcta Castra publice et ꝓ ostium et fassi sunt villas suas hereditas suas ad ius Russicum Myliborz Zawada prejudicialiter infra Skarnow et Chelsti in tra Sandom[iriensi] et dctu opidum situatas Cum Scabinatu Johanne de Stoblino ꝓ villis ipsis Johannis hereditarijs Chwalemicza et Grabie in ducatu Mazovie et dctu Stheman carentibus, permutasse cum venerab[ili] Patre Domino Johanne Dei et Apostolice Sedis gr[a] Archiepiscopo Gnezn et Primate Polonie totiusq[ue] regni Polonie, quas supradictum bonor[abilem] Virum decet possessare et tueri cum effectu et ꝓ villis ꝓfatis Johannis assignasse seu dare cum omnib[us] et singulis suis utilitatib[us] fructib[us] redditib[us] ꝓventib[us] Juribus et pertinen[tiis] suis vniu[er]sis Quemadmodum boni Viri mere mentis memoriter Rubeis pacis Domini existentes et discretionis Nemo ignorat Quod quidem Permutacio fluxus fluminis Strangnul Carubi Jaludibi Jaludumbi Stagnibi et aquar[um] decursibi Stalendinis et dor[um] conclusionis ortisq[ue] adventoribi generaliter omnib[us] obstantib[us] nominibi expressis et put pbis casib[us] villas tr[es] habuit et possedit tenuit ꝓtexit et meram ꝓprietat[em] pcr ipm Johannem Stobilsky et suos Stheos Successores tenebit habebit regetq[ue] gubernabit vniu[er]sis diebus

obligandas gmutandas Alienandas vendendas et in eos suos Emplacitos gne
tendas pacifice et quiete possidendas tribus Petimus prout ipse et sui Ante
cessores melius et utilius videbitur expedire Harum quibus Sigillum nre
proprium est appensum testimonio literarum Actum et Datum Petricouie
in Domicilio nostro Anno dni Millesimo
quingentesimo vicesimo quinto Reverendo in Xpo patre Domino Johanne Sancte
Crucis Episcopo Archiepo et Primate Johanne Voladislauien et Cracouien
Thoa Thuar Andrea Poznan Episcopis Nec magnifico Stanislao et Strenuis
Johanne de

A C U M

Exc sup Jmo Wlodz. et Lubocz

Sigismundus Dei gra Rex Polonie Magnus dux Lituanie Prussie Ru
sie etc Dux et Heres etc / Significamus tenore Presentium quibus expedit vniuer
sis presentes et futuros Quod imminentes nobis et Regno nro vrgentissima
necessitate et Regnum stipendiariorum nrorum expedicio qui ad Regnum
nostrum et Terras Prussie ad que spectat hinc hinc arctissimi ma
xime horent impedimento vbi Presentibus cor et damnosos lesos re
gnique nros grauissimi Hostes Tartari Crimenses Tartarie Precopie
nisi ponderose Magnifico Dominico de Gisschitze Ducatus Mazo
vie Marschalco et Consilio et Nobilitati Platoze et Ceteris omnibus
ad Latus nrum qui fuerat statuti in mutuum Succursum et Venerunt
cum effectu Nos quibus quidem Hostes Crimenses Tartari Bandivo
rum Regum et Lazenitze Venerunt Caudomiriensi et Actum tandem Inno
vo Lodzeyn Quod nos Dilectis fidelibus nr fidemissore ad maiore Securitatem
Inscriptorum et Posterorum Literis Inscriptis et Cedulis et Codicibus nr Regi
Inscriptorum expressis Clausulis et Punctis Vtt vbi Presto Sted Ani

372

thaclas archangeli Anno dñi millesimo quadringentesimo octuagesimo primo octo florenos hungaricales de quibus fatetur predictus dominus Vincencius se plenarie contentum et solutum esse Nos igitur predictum Sandmagnum ob grata merita quibus nobis et regie maiestati comendatus existit ac fidelitatem et honorem quam indies nobis et regie maiestati impendere non desistit predictum castrum Kuchyna cum omnibus suis pertinenciis et utilitatibus quibuscunque ad dictum castrum Kuchyna spectantibus et pertinentibus videlicet villis Kuchyna Kamenicza Kuchynicza Kamenicza Kuchynicza Kamenicza Kuchynicza

Nos Henricus Dei gracia Sancte Colonie ecclesie archiepiscopus sacri imperii per Italiam archicancellarius Ducatus Westfalie et Angarie Comes palatinus Reni Dux Bavarie Comes Palatinus de Veldentz et Sponheim Notum facimus tenore presencium universis quod cum nos ad instanciam et requisicionem Illustrissimi principis et domini domini Wenceslai Romanorum Bohemie et Polonie regis ducis Luczemburgensis et Brabancie ac Comitis Palatini Reni Sacri imperii archipincerne et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Ruperti Romanorum Bohemie et Polonie regis Comitis Palatini Reni Sacri imperii archidapiferi et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Johannis Romanorum Bohemie et Polonie regis Ducis Luczemburgensis et Brabancie ac Comitis Palatini Reni Sacri imperii archipincerne et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Ludowici Comitis Palatini Reni Sacri imperii archidapiferi et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Johannis Comitis Palatini Reni Sacri imperii archimarscalci et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Ottonis Comitis Palatini Reni Sacri imperii archicamerarii et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Stephani Comitis Palatini Reni Sacri imperii archipincerne et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Friderici Comitis Palatini Reni Sacri imperii archidapiferi et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Johannis Comitis Palatini Reni Sacri imperii archimarscalci et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Ludowici Comitis Palatini Reni Sacri imperii archicamerarii et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Friderici Comitis Palatini Reni Sacri imperii archipincerne et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Ludowici Comitis Palatini Reni Sacri imperii archidapiferi et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Johannis Comitis Palatini Reni Sacri imperii archimarscalci et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Friderici Comitis Palatini Reni Sacri imperii archicamerarii et Vicarii ac Illustrissimi principis et domini domini Ludowici

Ac m eisdem d monet & Zuppis Item huiq; pñs emtia sine debita da
pitalis ꝙm Domus quecumq; causa pmittere papie tollendi reapiendi
& detinenda usq; ad plenam integram & totalem soluc̃oem ac dampnare
recuperandi Salis & Zuppis petendi & aquas habere ubicumq; possent aut
valuerint habere mittend drapendi & vendend non obstantibz quib; vel
sub quacumq; tenore de rebz ꝙbz tam in aquis qm in alijs quibuscumq; loc
facte & ordinate concessis / quibus in hac pte derogamus Quocirc̃a hab
magnifica & dñs nr̃os gualao pyenaisetch & vicecomitale Comit &
prefectura de Comesgabale castell Omnidominicq; & pcemsis capell
& mand patet libas distincte & precise precipimus & iubemus
& pte dictarum dror Jurisdic̃oc̃ castr palatii & castell seu alterius
cuiuscumq; upor vigor pcemmi licaq; nr̃as sucate requisite aut alt rem
fuit requisitus / quod vobis pcibus vel seu upor alterius dicta ma
nutenam & Zuppis calis ordinadum & totalem possessoem dci & assignet
cum effectu qualibz excusatoc̃ cotradictoc̃ & dilatoc̃ penitus cessante & pul
lata Alr no fiat subtentu hoc nre lre quibus Sigill nr̃i &
sub appensum testimonio licaq; datum & dat in pyenaisetch in Comitatu
Quali ff a dicta in Crastino Sancti Stephani pcibus & gloriosi qui
mensis guay anno dñi Millesimo quadringentesimo octuagesimo

Kadla 375.

Treuge Pacis cum duabus opolien' facte

Nzmundus dei gra Ka Polonie Maymburi Lithuanie Russie Prussie qz domin⁹ et heres
Sigismundus tenore p̃sentium Omnibus ⁊ singulis quorum interest seu quomodolibet
quomodo nostros subditos Regnum Terras et dominia nostra ab una et prelatos
primates dominos Wolkonem et Nicolaum duces oppolien' ac subditos ipsor⁹ Terras et
dominia quorumlibet ab altera partibus suscitata sint sedare et complanare hinc
sen treugas sen sufferentias pacis a festo Sancti Johannis Baptiste proxime
futuro hinc ad unum annum duratas usq; ad primum diem post Sanctum Johannem
Baptistam inclusive quod erit Anno domini Millesimo quadringentesimo sexagesimo tercio
festi eiusdem Scilicet Johannis Baptiste ad erastinum solidi dicti eiusdem inclusive firmas
firmamus statuimus ac firmamus et statuimus tenore presentium quidam duas
treugas Valeas hmodi treugarum sub conditionibus infrascriptis Videlicet
omnibus clausulis atq; punctis per nos et nros subditos firmiter et inviolabiliter observare
sine fraude atq; dolo / promittimus Ita tamen quod durantibus hmodi
treugis nos Kazimirus Rex prefatus teneamur et debeamus Consiliarios
nostros mittere ad locum conventum in Opida Landzhut et Szolan proximo vere
primo per Wolko et Nicolaum duces prefatos per se vel consiliarios suos descendere
teneantur et debeant ad locum predictum quatuor septimanis ante diem eisdem data
per nos assignandum ante et coram nobis ac tractandi super hmodi omnibus
omnibus odys Vetera ac pacta et certa Nos quatuor et illi quatuor arbitros debe
mus eligere Ita illos ac eos mittere et tenere ad faciendum hmodi arbitrio
rum edicto stare Contendens etiam per vna plenam fiducialem et potestatem quicquid
per ipsos decisum terminatum ordinatum fuerit et concludendum Promittimus ac pollicemur
mur et spondemus per Nos et subditos Nostros firmiter et inviolabiliter observare
Item Durantibus hmodi sufferentys pacis A data primum p̃ orto dicti omnes
Captivi ab vtra ac parte Capti quibus fides Wo ad habendum / ad tenendum fidem
dictam data debet et nuncupatim observare Item in hmodi Commercium per
Consiliarios Nostros Item pfatos Ducibus vel eorum consiliarios in loco predicto
tenenda personaliter se statuat et reperiat Illos per quos Capti fuerint et quemadmodum
decreto ipsor arbitrorum per partem vtramq; vocandos de pacis Captivis mitti
tendis fuerit et declarabitur inviolabiliter et firmiter pacem observabunt et observare tene
buntur Item Mercatores et Alii cuiuscumq; status aut conditionis fuerint
homines aut preeminentie prefatorum ducum habeantur et teneantur in Regnum et
Dominia nostra habebunt transitum suum ac mercandi et negotia peragendi
tendi exercendi Salinis oneribus et theoloneorum solutionibus ab antiquo tentis
Item promittimus ac Latronibus spoliatoribus aliisq; malefactis hominibus vtriusq; ad
terras et dominia prefatorum prohibebimus et concludemus Nec eis aliqua
damna per se vel submissas directe vel indirecte inferre vel scienter promittemus
Ibi aut illatis tanquam temerario hmodi sufferentias pacis violare aut
in contrarium attemptare presumpserit id per partes Nostre duos et primus prefa
torum dominorum ducum Subditos vel subditos missa primo hominis
quand Similiter et deinde debitu Et quotiens hmodi sufferentie pacis
violate permanebunt Si qui ante fines spoliatores vel latrones aut
malefici de Regno et Dominis nostris egressi terras et dominia
prefatorum Ducum aliquid spolia minora aut malefic[ia] perpetrarint vel fecerint
tales nostri Capitanei et subditi teneabuntur persequi et omnibus viribus
modis quibus ad eorum detentionem seu deprehensionem fuerit tenebuntur
ampliora et fauores / Item si deprehensi fuerint quicquid hmodi contra tales
edita premissum aut leges Si vero Capti no poterint reddi quo
tenuntur ad restitutionem ablatorum habeant quibus sigillum nostrum

Debet

V.

Kazimirus Dei gra Rex Polonie Magnus Dux Lithwanie Russie Prussie ꝙ
Domg et Hered Rex Egregiissimg tenor presentium quibꝫ expedit vniuersis Quod nobilis
prudꝫ pfanalis Vedneri Reuerendissimg Reuerendigꝫ in xpo pres Magnifici
ꝙ Dñi Johannis Dei gra Sce Ecclie Gnesn archiepi et primas Thomas
Trad Johannes Vlad Regni Polonie Tesaurarius Andreas Poznanien
Cad gra Epi Lucas de Gorka Poznanien Stanislaus de Ostrorog Kalischien
Castellanus de Lyelwani Gradien Nicolaus de Costelecz Brestien Palatinus
Johannes de Tzarnkow Gnesn hynczo de Rogow Gradien Eustachius
de Sprowa Lancicien Castellani recognouerunt publice et recognoscunt quibꝫ
expedit presentes et singulis Quod quumdꝫ ardui ꝙ necessitatibꝫ nostris
regni ꝙ et status Reipublice cogentibꝫ et indilatabꝫ acceperunt et tantꝫ si
dem ssores quam sequestra et munera fidemserunt a quit Magnificum Johannem
de Tzyrsow Castellanum Johannem de Thamyn Palat Trad Andream Odrowasch
de Sprowa Palatinos Nouogrodien tenutꝫ principales debitores gratiosꝫ nullis fls
venosum Hungarie Ducatꝫ quit amicꝫ et Ruthenꝫ pandens quod ipsi Castellanus Palatinus
Trad et Nouogrodien quit Benerosum Johannem Dnos ostimodi in mutuo
grid summodi necessitati Reipublice accepernt Nine quidem quingentꝫ nullia
florenorum Hungaricalium sub condicionibꝫ earundem tenutibus et vadijs pre
scriptis ꝙ superius scripti Dicti Dñi ꝙ palatinus Castellanus fidemssores Johannis
Castellani Johannis Palatinus Trad et Andree Odrowasch Palatinus Nouo
grodien soluere et adimplere promittunt et obligantur Et primo p festo Natiuitat
xpi proxime futuro duo Nullia florenorum Hungaricalium sub tenden vadij
Quorum festo vero Sancti Johannis baptiste immediate extunc sequenti nulle
quingentos florenos Hungar sub tendem etiam vadij et p alio festo
Natiuitat Dñi proxime immediate sequenti mille quingentos florenos
Hungar sub tenor etiam vadij soluere et adimplere tenentur et obligantur eisdemq
Nullia florenos sub tenor etiam vadij p terminos supra scriptos
vel aligno terminorum supra scriptorum Dicte et quilibet eorum noluerint
et eorum p quo eorumq termino huiusmodi solucioni facere negligerent quadꝫ
vadium ipsi ob ea solucionem huiusmodi monuerit Die tercia post eiusdꝫ
assignate negligencias in debitum principale eandem et compensabunt
que etiam toties quoties debitum principale Dominos soluere tenebuntur et obligantur
Si vero quod absit ipsi vel eorum alter Nullia florenorum p termino supra script
vel aligno terminorum supra scriptorum vna cum vadijs ipsius in Capitali
debitum, comissis et committat dicti fidemssores ipsius primo publice
et semel ipsum Dominum Castellanum et palatinum Trad et Nouogrodien dictum Dominum
Archiepum Epos Palatinos Castellanos nos tandꝫ fidemssores supra scriptos dictos dominos
et quemlꝫ eorum tenere possimus ꝙ simus ipsius ad hoc tenestre
aut Castrum et in quemlꝫ discretionem eis placuerit vel ad quadꝫ
Summatum generalem aut quemlꝫ Judicem Tenestrem aut Castrum
Nos ꝙ Archiepus Epos Palatinus Castellus vbicumꝫ statim fuerimus et

[illegible] quemcumq; dissentim[illegible] regni sine [illegible]d aliqua tenerend sme ad aliquez
[illegible]udiem compare et respondere teneamur in primo termo milia dilacois preke p
aquas liab regias inet per veram inspiciatem inet et pedrem bolk [illegible]k
[illegible] abesset [illegible]ros archiepus una cum epis psfatis recedmo et sue nro
[illegible]nali [illegible]nisdicami qz similes ptes suas simittimo et iuxta quodum superus
descriptum compare et respondere in primo termo teneb[illegible]mur qz in pfid re
[illegible]nlo pmeq quodo excogitato qns nobis posset ydesse Et Nos Galletius Laskim
[illegible]iedrich recedmo a nostris distinctis sed iuxta quod superius descriptum est
[illegible]pare in primo termo tenemur Quumq; citati fuerimo Et si quod absit
[illegible]pare et respondere Nollemus tenut pfati dom tenore pnm habebunt ha
bent qz commodam securitatem in archiepo epis palat et Lasc et quod
ipsorum et cuiusq; sanend anne id quemq; eoz ms informabit Et Nos
archiepus epi palatus Lasc ydicti p milium modum pento debenig et prout
tenet eis in hiis[illegible]mis tenent[illegible] Sunt contra venire Et quemq; dentium
pfid himsmodi dio solucionis pfati dom principales acceperint dumpm
Nos eorum fidemssores ydictorum sed in dampna ipsorum et omia eorum
tabimur et [illegible]ecindubit in tantum quod testimonia ad Dnum in [illegible]
[illegible]protestamur

[illegible]ra et dns Lugmanensky in[illegible] mutuat dns [illegible]
Centum marc quas capit debet in presencia

V. Gal. Civitat et [illegible]ppida [illegible]rouiensi Kazimirz Prosdawice et Slomniki
et Lugany Petro Ludzgnowski

[illegible]egmiry de Gozmstany tenen pmd quib[illegible] [illegible]pdr vnus de [illegible] vlas
re et publice nuncupate et modo detinetur et Nobil pro Lugnanensky pmo
[illegible]ndo [illegible]dem nostra in medietate nangmy de[illegible]nd[illegible]q; Lorand nbis ffud
pterea Lugymanensky pedr nr[illegible] [illegible]ndo et [illegible]pdam Nobil in pmis [illegible]pter
[illegible]nerata debet nangmy et [illegible]nge Lugymanensky vt nunc nra patuerit [illegible]nd[illegible]n
[illegible]ter [illegible]dem nangmy [illegible]ndo et nec [illegible]ne [illegible]pand Nobili [illegible]ter [illegible]pfatu
pfid Lugymanensky pmittend nobis [illegible]dem nangmy in pfatis [illegible]ndo nostro et [illegible]dem
[illegible]ndo [illegible]dem nobilem [illegible]not sine [illegible]ntradi et [illegible]pdam Lauorky Lugymanensky pfatis
[illegible]nge et [illegible]dem[illegible]ky ac nobilibus [illegible]pendent [illegible]ssionem [illegible]dem
[illegible]ssionem pfatis quibusq; bonis et [illegible]nere nobil pfatum et nunc pfatis
[illegible]dem nangmy et [illegible]dem [illegible]ndo nangmy[illegible]ky et [illegible]pd pro Lugymanensky
sine [illegible]ra [illegible]ssionem pmissam [illegible]nd[illegible]nt [illegible]dem [illegible]ndo et
[illegible]ter [illegible]dem [illegible]ndo [illegible]ssionem [illegible]ndo [illegible]dem [illegible]ndo [illegible]ssionem
[illegible]ssionem [illegible]ssionem [illegible]dem [illegible]ndo et [illegible]ssionem

T. Raczyński Codex diplomaticus Majoris Poloniae nr. 181–183. 378. 378

Secuntur Civitates et Opida Regales Spiritales et Nobilium
om Terrarum Maiorispolonie pro domose in Comenacone
Gredy Nazarate, pro expedicionis peditibus proferendo subsidio Castro
marienburg ac hostium repressione facienda ac

Poznania	lx pedites	Borka	viij^{a}	Xamsse	vj
Wborniky	xv			Lemke	viij
Rogosno	xv	Durpym	viij^{xx}	Krodzysko	xij
Kyanyvol	Duos	Garnowa	vij	Szubin	vj
Wsse	Decem	Crobna	x	Kmaszewo	vj
Czaczkow	Sex	Koschym	xv	Srzebrznagorka	j
Wrata	Decem	Selsko	x		
Grobnyca	tres	Cester	xl	Calisz	xxx
Wbrzyssko	viij	Kizyvyn	x	Krodka	vij
Wronky	Decem	Suzem	xx	Krsyn	xxx
Wronken	viij^{xx}	Gaschew	vij	Myloslawy	vij
Gnakow	Sex	Krodnya	j	Greda	xx
Kamyana	tres	Skoky	vj	Smigyel	xv
Pmyewj	Sex	Smigel	vj^{o}	Kyzimyewo	vij
Myedzychod	quatuor	Gampym	vj	Bnezna	xx
Gnizyzyna	Sex	Kruk	xv	Myliczynagorka	vij
Myedzyrzecz	xv	Wrnyelichow	vj	Kleczko	x
Lwow	xij	Brnijn	vj	Kyskowo	vij
Zrzgel	vj	Kwanik	vj	Kamorowlyn	vj
Pacew	vij	Walischow	vij	Zyrzinky	vij
Babimost	vij	Ostrow	vj	Gnijezna	xv
Kopanica	vj	Strzelka	vj	Pakosc	vj
Opalenica	viij	Kostrzyn	vij	Nakat	vij
Przemarth	vj	Wolschyn	vij	Kobylnica	
Kydzyn	vij	Schamarth	xij	Sempelburg	
Szbaszyn	vij	Kazimirz	vj	Labischyn	vj
Kyeblow	vij	Ostrorog	vij	Kamyna	vj
Pegna	Decem	Bythyn	viij	Krzemesna	x molendina viij
Pomyen	viij^{o}	Blambergk	viij	Bambicze	x
		Klopa	vij	Kamiegyssew	vj
		Drahym		Klenzewo	x
		Mosyna	vij	Crmelatowo	vj
		Myschkow	xx	Gleschno	vj
		Gnanapchow	x		

Colo — xv
Brudzewo — vj
Zurek — vj
Lewin — xv
Krchnik — vj
Cholschowo — v
Walgnia — vj
Strzischyn — xv
Staw — vm
Opatowek — j
Chminek — vj
Plaschkow — xj
Dabrzyga — j
Potarzyga — j
Hosmin — xx
Borek — vm
Kosdrasew — j
Chotkschyn — ij
Cobilnik — dcem
Pogorzek — iij
Krowemyesto — x
Jarocyn — x
Stopachowo — j
Szyrkowo — cm
Chodzesk — j
Dolczyna — iij
Chazmirz cpō — j
Slupcza — xx
Mogilno — j
Pabychulka — xv
Lubowo — j
Lyschyn — j
Landa — j
Zagorzin — iij
Opatow — j
Wenigorzigcz — x modcem ij
Inowgarum — vj

Bestyna Chaschka — j
Odlanow — iij
Krzemenyasto — iij
Drwin — j
Kuthynya — j
Chazmino — j
Czynatkowo — j
Kaskowo — j
Lekno — dcem
Cythyn — j
Madrz — j
In terra Lanciensi sciunt
iamitores et vxida primo
Lancza — xxv
Chadawa — xx
Inowlodz — xv
Sgerzo — j
Dambromge — j
Dambina — j
Pyantek — xm
Brzezin — xm
Stuykow — vj
Rnasp — j
Bydlawy — vj
Sobotka — j
Zuchlyn — j
Sporow — j
Orlow — v
Lankoschyn — j
Chrosmenuge — m
Bathtow — j
Kotha — j
Chrmirzo — j
Parzymzewo — j
Baran — j
Poddambige — j

Brabow — j
Bratkoschemge — j
In terra Bradich
Gnadia — xxv
Wartha — xxv
Gkadek — xxv
Pyotkow — xxx
Radomske — xx
Brzesmya — xv
Sgrzgow — j
Thuschyn — j
Vmycow — vm
Zarzek — j
Wolborz — xj
Koszra — j
Lutomyska — x
Spabianige — vj
Kuzamyn — j
Wodawa — x
Chamyansko — j
Dobra — vm
Swyege — j
Laska — j

380

In terra Cuiamen

Brzeske	xxx
Sowale	vm
Radzeow	x
Sprzedca	v
Chmyerowo	v
Simonowladyslawa	xx
Inladyslawa	vj
Ragowsk	vj
Mesikowa	mj
Galecz	j
Kuschwica	m
Strzelno	vm
Slusewo	v
Skotecz	v
Sdbiaca	m
Kibnen	v
Barlesko	v

Sequntur tagestrum taxe pro expedicione et modo expediendi ipsorum ad bellum vsui terras prisse

Item qm habet centum mar. ffensus hastarum
m integros armos bene fultatum in bono equo
valentes ad minus duem mar. ad duobus sagittarijs
m curijs collarijs galeis et m equis valentibus
ad minus qnqs mar. qm habet expediat

Item qmlibet qui hz qnquaginta scutagmta septua
ginta &c mar. de ffensu qmad sibi vtrum seu
forum cum quo se componat usqz ad summam ffend
mar. et expediant hastarum cum sagittarijs tali
mod ut supra permissum est

Item qm hz viginti mar.
m curia cum balista galea collario ut sup. expediat

Item centum non habentes nisi allodia de viginti
mansis sagittarum vnu paticm cum clipeo galea
et collario expediant ad qrem se componant

Item Syda et Amtates Regalis nobilium et
Spnatum debent expedire pedites armatos et valentes
Juxta facultatem suorum bonorum

381.

Conclusiones Lamentandoms finalis pyotekzonen
in tedne septimanis pascalis Natiuitatis xpi tente
et celebrate de anno dom Millesimoquadragesimonono

cf. J. V. Bandtkie Jus Polonicum p. 306–307.

Quod tarestrek emetre prime conuocandnes sunt celebrandi, tm p
singulis fluer septimanis in quolibet tra tornd partikeris sud teneri
tandin quousq; in Lendeuribus particladribus debitadid fuit. pro
an pro quatuor septimanis sine celebr pro quatuor temporibus
sunt celebrandi

Item pro tribus Regni et tribus gtimacuis terris Prussie, stat
expedict a certid quarc Anno ac Hasturius cum Hilbe bonis tra tocdi
armata passanis gnata statuta et gclusiones in Terris agaiorisp polonie
anno preterito in facto ipsius expedicionis fetus Sin Communacnibz tund
Dalecis et Nouc Ciuitb debz deliberand an expedire in ppnis ppis a nis fraudibz bz
et magis vtilis et nras
Item quatuor in Terris gnaiorisp polonie dand Kogalinskij et philipus
Schirbawskij In casu vero quo isti omnes subire recusarent, tunc dandis
Sandwogkius Sobeszkij et Noskawskij Judge Calischien pro quatuoribz
promittabuntur

Item dand mittendi sunt ad Rabendi tractatu cum parte Rosskij
vzt isti dandis Epus Cracc. dnis Epus Wlad, dnis Stanislaus
Ostrorok, dnis Vojnigskij Castell leopolien

Item Cantidio particladib celebrabit per prelatos et Barones et
Nobiles gnaiorisp polonie in Sroda fest qnid ante dominicam
letare

Item Cantuario in Calo pro die Sancti philipi et Jacobi

Item Cantidio in Nowemarkt Cargin pro festo Sancti philipi
et Jacobi celebrabit

Item Cantidio particladis pro dandis Innocat celebrabit in tra
Gniadien

Item Cantidio particladis in Terra Lancicien pro medio qua-
dragesime celebrabit vzt fundata ante dominicam letare

Item in Tra Cuiauie Cantidio particladis celebrabit an &
die and epus Camenbdis, palatini ad Trigonum debebit gaudere
et die an Cantidis Jacobi epi & pastore

Item quatuor sunt gudicij in Valachid Odrouansch et Brzesko
palatini vel loci tenens

Item ipd Jacob Jarand Zbigneuski restitue stipendia a petro Boÿe,
vode vacpta, Jmedietate pro domino Rege et Jmedietate pro
petro

Item mittendi sunt, domin Epus. et palat Poznanien. ad
tamendi cum marchione Brandeburgen. pro resto Jamoti
Georgii, olim Bleschow, et ip david ist temp[or]e tunc ambo
damini marchiones pro tamendo soluendo, vt tribus septimanis
ante dictu tamendoz, et ip fuerint Colmarie, ip unus Jud
ab alia parte Jminet passi, gveniat in dictu tamendum
pro Justicia reportanda

Item arendande sunt Jeppe david Hinze, si velit, qui si
noluit quicunq; est alter daneus, qui illas arendare vellet
qui si Jmeniri, quos possit, ceteri danda sunt ad manus
fidelis per dominum Regem

Item vacanda est tota trenga[ri]a. a Jged tamisero
et sua parte, non obstan ip aliqua sigilla & scripta sup
eam confecta

Item quos est scribend Hungar et Bohemie pro
Regibus electis

Item in facto appellacois plebanoz dnoz premissoz
commissum est domino. Castell Gnesn et Pelcrasky vt
ad dictu Epm premissos et ipos plebanos nomine
domi Regis et totius tamen dicant et adhortent
pro delicto excessus

Item mittendi sunt dnis in Lithuania duo Castellani
Sandomirien et Castell Calissien

Item domi Epus Wlad et Castell poznanien, mittendi
sunt ad ducem albertum austrie, in Hungaria, ip si duo
Castellani voluit, ceteri loco sui dominos Thomasz
ibit

Item hac legacia peracta, duo Epus solus immu
est ad navem sumend potestatem cu obedientia pstanda

Item d gmandus duo Bisore & expens &c et p[ro]mitter
ac solliciter eos ad eund in Terras prussie, ad satisfactoz
usurpationu sunt dom Regem et ordinis Teutonicor
ac suos stipendiatos per eos gductos &c

386

dnissime Pdicto ac Rege cunctissime, Quod verbum datum promissa Cum omnia pmptetendum
debite pmittere, Cum ad de & diuersa dicere, Et si vtra vos, stabile eadem pdicatorum
tenere, patuit, nec amplitudini Vestissima rogamus, magis ac magis vos esse de
nostro, Cum Ordine, quos valeant reputent amore, Et pro vt ego vt ad vos
vsum sancti regni, virtute Dei Cum sic dilecti vos Regni amoris Gratie promissa apprime
& pcepit effectui, & de & atq vegra maiestas, pfatum, apud sanctissimum apostolicum
sanctum, Et sanctum, apprime, apud altissimum Cuncta effundit prosit & vtra bona
effunde multe, ac Regia gratie pcepta Cuncta ad Regnum Christum sibi seruiunt
Compleri deserunt, altissimum et tuam velut rorate celestis sunt cito, Et mote
pfectuose, dispositi gratie.

obesse

Hy compromsezūt Regi et Corone nunc

Her stedhelm von nesimbrig
Her tustoff von domen
Heymrich hawgwitz
Nasch von kumpmtz
Hanß vom Zerchin
mikel vuuwer
Mikel Rakel
Hanß von waldaw
Syprand stoplaw
Engilhart ordorff
Jan bechlinsky
Fredrich von der wedoe
Henrich skalecsky
Hanß rabenaw
Tustoff nechle
Sigmund rebiger
Cristoff benewitz
Sigmund swanthemir
michel rabnaw
Cristoff runge
paulus freyberg
Mikil koptitz
Mikil koppirwolff
Hanß hemrichsdorff
Paul otrich
Ebel krumpsche
otto soyt
Fritzke dobeschitz
Hanß maltitz
Hanß tame
Lange Hanß
Andrus pfeffer
peter beyersdorff
fredrich zerssendorff
Tristoff breschitz
Zacharias
Hanns rwtzitzh

V V
A A
C C
U M
U M
U V
M A
M C
V U
U
A U
C U
U U

Litera Ducis Cilie
R p missa

Serenissime principi et domine domine gracie post recommendationem debitam commendatorum
parata et obsequiosa, cum fructus cupiam voluntatis, Et vestra ratas reputari
gaudeat sapientie benevolencia, cupio ad vota succedere, ea libenter cor meum
quam fervidissime concupiscit, hinc sub qua spera sit ita devotissime principis et domine
domine Elizabeth, coniugalis perfectionis cor, Et quia decrevimus duos fr[atres] nostros
Nobil[es] barones Stephanum de Hohenberg et Bernardum Flot multos
qui primo ab vob domo mea regie ducatus ad vestram presentiam transmittet, bene
intelliget Nos cum alb[is] iam in hiis rebus, cupit domo mea regia dilectas fac[ere]
potuit hinc amenda ita pt bernardi ad anda p ipsa Cantzenali via ymo et ora ste
Cruciate cognoscat Vn quoniam cum vra presentia nra sunt et complacet valitudo
mello pt ro sua obmittendi Petimus deprecat[ione] regiam quod p ipsa longa Dat
Buda in festo bti Urbani pt Anno dn[i] lxxto

Sperat Regina Cilie ortogenitus
Hayricus Comes, Petrus Regnerid
Dalmatie Croatie ac Sclavonie banus

Credentia Regis Bohemie

Serenissime principi domino Sigismundo dei gra[tia] regi polonie Magnoduci Lithuanie ac
heredi et barono suo carissimo Ladislaus eadem gra[tia] Hungarie Boemie etc[etera] rex Dux
Lucemburgie marchio Marchio Moravie etc[etera] Affectuosa ad vota semper cum
omni incremento Serenitatis fr[aternitatis] vestre. Ad A. v. multos ac fideles meos dilectos
Stephanum de Hohenberg et Bernardum Flont multos familiares meos fideles
dilectos quibus me nulla una parte f[ides] v referenda credimus de intentione mea
plenius edocetis, Rogamus vos et vestras ipsi in quibus nos fraternitati vestre
Harmici plenius tanquam nobis ipsis velitis adhibere credentiam fidem Dat Buda xxvo
Die mensis maii Anno domini etc[etera] lxxto Regnorum nostrorum Hungarie etc[etera] septimo
Boemie vero tercio,

Sigismundus [illegible] Stenz [illegible] Stanislaum et Andree fratrum [illegible]

[illegible] Stanislaum et Andream [illegible]

[illegible] Stanislaum et Andream [illegible]

[illegible] Stanislaum et Andream

388

388.

V.

388.

Adlus

Adiudicac̃o Cultetie in Mo gylno p Monasterio

In nomine dom̃i Amen. Ad perpetuã rei memoriã Nos Kazimirus ꝛc Dei gracia Venerabilis et Religiosus Stanislaus abbas de Zagrostie vicarius Ecclesie sue loci emissi ad infrascripta et Iudex infrascripti Regalis primarii Nobilis Johannes et Stanislaus filii olim Nobilis Nicolai de Panthenowo Cultetos Predictarios Cultetie in Mogylno ex altera et ex aduerso Nobilis Cultetus tunc in vbadentes et rebellis seruus dicte fratrum Ecclesie et eos verum interexat et qui se alegat suis habere litendisset non habentes Cum Nuncius inter eos alternatiue et controuersiis diuersis mo remotis et vitatis ex parte Venerabilis et Religiosi Viri Nicolai de Zyrotschin Cellerarii Ecclesie Gnesnen. ac Procuratoris et Nuncii dicti Abbatis Zagrostie ad nos Iudices predictos pro Cultetia in Mogylno et Iudicio ibidem Cum Nobilibus Petro Cultete de Mogylno et Nicolao Cultete de Pudlesie ac Nicolao Cultete de Pudlesie ac Nicolao Cultete de Pudlesie ac

391.

Iuramentum Consulis Cracouien. sup Stratas
Regias statu sup articulos infra scriptos

Omnes qui de Prussia petunt bona sua vsque ad vendendu, et bona ve
dendi que petit sup Gundamirum Bona mit quos Lubicke Iriat emunt
et petunt p magdeburg ad marckta illi ire debent sup Plotzcze et via di
recta debent ipsi Cracouiam petere

Item Homines de Elbing qui transire volunt in Oleszam et Wagrowiam Polonie et
tangunt Dram Cracouiam debet ire p Cracouiam et qui tangit Dram Gan
dauiam debent ire p Gundemiriam intrando et redeundo Et similiter
debent mercatores de Cracouia Polonie intrando vsque Elbing et Prussiam
et Prussiam et redeundo debent

Item Bernhardus Sandzwegge de Lubicz tangit Gandauiam vsque Gnesen
Gnesen et Gnesen vsque Posen Posen vsque Lubicz
Item Hinricus Sebenzester de Lubicz vsque Posen Posen vsque Lubicz
Item Lubici onerati de Cracouia Cracouiam qui ire volunt versus Kempolnam debent
ire sup Gundemiriam de Cracouia aut Olkusz ad Lublin vel Lublin ad
Pyrtzwam et equites transeunt via directa sup Plotzcze et ad Lublin ad
Lemberg in quibus locis non est theolonium Similiter et sup transeunt via
versus Kempolnam

Item de Cracouia Cracouiam transeunt illac ad nundinas sex ad Przemisliam
Wolkanicz Rzeszowicz mdmas et alo- me et ad Lemberg sine one
rati sunt debent sup Plotzcze via directa

Item omnes mercatores Cracouie, exeuntes versus Hungariam debent transire p Sandecz
Item qui de Sandecz exeuntes Prussiam debent transire p Cracouiam et
Item omnes de Bochnia exeuntes versus Bohemiam Slesiam et Hungariam
debent transire p Cracouiam

Item versus Slesiam transeunt absque mercatores de Cracouia
et versus Oppol. et inde versus Wratislaviam debent sup Plotzcze Lubicz
Item Cracouiam debent ire per medium Lemberg et Wolhyniam et per
Volhyniam et Podoliam et Russiam mercatores de Cracouia

393

Testamentu Stanislai padrzanitze Anno Dni

Ego Stanislaus padrzanitze Anno et Canonicus Cracou hoc egrotus corpe
sanus tñs mente ac deliberato animo, et pmeditato animo testamentu
hoc habita cõsideratõe, facio testamentu meu et ultimã voluntate disposicionis
p Deu omipotẽtem, ab hac mortali vita absolucionis, qd omnia bona mea
et facultates meas acquisita absolucionis mee mee mortis dispositionis meorum
infrascriptorum dumtaxat declarat

Primo et principaliter commendo animã meã Deo omipotẽti et Beate
Marie virgini matri ejus et omnibus sanctis celi, quorum meritis et intercessionibus
confido indubitanter remissionem omnium peccatorum meorum obtinere, et
post hanc miseriarum vallem ad eterne beatitudinis gaudia pervenire, Corpus
meum sepulture ecclesiastice tradendo, et ejus exequias honorifice celebrandas
ordino, Item lego ecclie Cracouiensi pro ornamentis ecclesiasticis florenos
auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Florianj de domo Beate Virginis Marie
extra muros civitatis Cracouiensis florenos auri Renenses, Item lego ecclie
Sancte Marie Magdalene extra muros Cracouienses florenos auri Renenses,
Item lego ecclie Sancti Nicolai de Zwirzyniec florenos auri Renenses, Item
lego ecclie Sancti Andree Apostoli florenos auri Renenses, Item lego ecclie
Sancti Egidii florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Jacobi florenos
auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Martini florenos auri Renenses, Item
lego ecclie Sancti Benedicti florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Thome florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Laurencii florenos auri
Renenses, Item lego ecclie Sancti Stanislai florenos auri Renenses, Item lego
ecclie Sancti Adalberti florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Nicolai
florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Michaelis florenos auri Renenses,
Item lego ecclie Sancti Petri florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Ypoliti florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Gothardi florenos auri
Renenses, Item lego ecclie Sancti Bartholomei florenos auri Renenses, Item
lego ecclie Sancti Matthei florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Dorothee extra muros civitatis florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Dorothee extra muros civitatis florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Georgii extra muros civitatis florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Egidii florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Jacobi florenos auri
Renenses, Item lego ecclie Sancti Martini florenos auri Renenses, Item lego
ecclie Sancti Benedicti florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Thome
florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Laurencii florenos auri Renenses,
Item lego ecclie Sancti Stanislai florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Adalberti florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Nicolai florenos auri
Renenses, Item lego ecclie Sancti Michaelis florenos auri Renenses, Item lego
ecclie Sancti Petri florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Ypoliti
florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Gothardi florenos auri Renenses,
Item lego ecclie Sancti Bartholomei florenos auri Renenses, Item lego ecclie
Sancti Matthei florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Dorothee extra
muros civitatis florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Dorothee extra
muros civitatis florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Georgii extra
muros civitatis florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Egidii florenos
auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Jacobi florenos auri Renenses, Item lego
ecclie Sancti Martini florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Benedicti
florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Thome florenos auri Renenses,
Item lego ecclie Sancti Laurencii florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Stanislai florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Adalberti florenos auri
Renenses, Item lego ecclie Sancti Nicolai florenos auri Renenses, Item lego
ecclie Sancti Michaelis florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Petri
florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Ypoliti florenos auri Renenses,
Item lego ecclie Sancti Gothardi florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Bartholomei florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Matthei florenos
auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Dorothee extra muros civitatis florenos
auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Dorothee extra muros civitatis florenos
auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Georgii extra muros civitatis florenos
auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Egidii florenos auri Renenses, Item lego
ecclie Sancti Jacobi florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Martini
florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Benedicti florenos auri Renenses,
Item lego ecclie Sancti Thome florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Laurencii florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Stanislai florenos auri
Renenses, Item lego ecclie Sancti Adalberti florenos auri Renenses, Item lego
ecclie Sancti Nicolai florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Michaelis
florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Petri florenos auri Renenses,
Item lego ecclie Sancti Ypoliti florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti
Gothardi florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Bartholomei florenos
auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Matthei florenos auri Renenses, Item
lego ecclie Sancti Dorothee extra muros civitatis florenos auri Renenses, Item
lego ecclie Sancti Dorothee extra muros civitatis florenos auri Renenses, Item
lego ecclie Sancti Georgii extra muros civitatis florenos auri Renenses, Item
lego ecclie Sancti Egidii florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Jacobi
florenos auri Renenses, Item lego ecclie Sancti Martini florenos auri Renenses,
Item

Item Domina ayartmo mo vanz in Domo altastuch. Item pallium meum nouum colorum
vna cum Capula brunatici coloris. Xpanno florentino
Item duo nouales Rapelli Item tunica nica nigra subducta velpinis pellibus
Item Cingulum meum argenteum cum pera et Ira vendi sunt intuitu supdicti cum duabus
angulis in Cyamito rubeo, qui olim fuerit vxoris mee Item cyphi duo. cochlearia
argentea, que intuitu etc ad Cyamite expendi sunt
Item Cuppam argenteam Item Cuppam deaurata Item Cyphum argenteum Item tria par
de Coralliis Item tres cappas argenteas rotundas
Item omnibus supdictis clausulis premissis et articulis huius testamenti nostrabo michi
Dominus Cimbek ad bonis meis supradictis sue et Immo Item Domus Cuppa in summa
me mystra placuit mea

V V V
A A A
C C
U
U U
U A U C U U
U M U
M V
V A
A C
C U V
U U U
M

Ex domo Zaramba Privilegium

In nomine dñi amen. Ad petnd ea memoriam ne ereat oblimonia rei
sub tempe vsumb parat Retractata, alia regum et principum Retenent exem
la gratiam optabund et testimo Annotatam Phemuri, Ptoma nra Kazimiri
Regis Rex polonie, Nichm Bremum Cracouie Scandaturie Cracie Lancie
Lancaye Rex, Ludgnissime, Lythuanie Russie Pomeranie princeps, qui
et hec, Sigismundus Romanorum princeps, quibz ego et vindicta pinibz et
futuris, pncium notam hominis Cui deum mei munere ppendimus
confirmat Ptinentia Stregnyedo Czarpla Ecclie Cracouiensis Sedis
ad Electos, ne ad impetitione nec Cracch, nec alicuius Cenis eccle
siastice, Ptinentia Cubiert vacuam, Annuo Redditu, suoz et successo
rum Cubiert et Pabyanicie marpatne, in Tra Cracouiensi et Episcopa
tu Cubiert et Pabyanicie, p ipius Imc hereditario possessio, rite ac rationabili
ms vendicione et titulo vendidit, Generoso Johanni Zaramba de
Cubinowa Capitaneo Voyeclimiensi Sedis nre Cracouiensis et suis successoribus
Cugettimis, pro mille et octingentis muris nigrorum grossorum, ad
nm polonicalem computandis integre et bonis Cubiert receptis, Cumsignis Cubiert nam
Dictis, pariter et Cimisim, Presato Johanni Zaramba, et suis predictis
successoribus Cugettimis, Cum omni Imc dominio ac prophetate Judicij
ytate et Cictate, omnibus ipsius Cuiete possidebat Ac cum Imc patronatu
et Collacione Ecclesiarum in Ozarano, et Pathoki sup villam Scolarowolo
et pabyanicie antiquitus ptinen et spectanti, Cum Curiis et singulis
Cubiatarij Cuiete Reddit et proventib Cimethamib Allodijs suis Pdijs
Censibus Agris cultis et colendis, Cerat et Cocandis Arcis Cegalibz
prati Campis orti et ortalicijs Thabernis Silvis Berris Cauis agrarijs
hemotib Cubett piscat Imcis agricolis molendinis, Vicino Aquis
vijs viabz torrentib Stagnis Stannis, Cingnis latebris, Paludibus palu
dibus gregibus et aduatijs Scrutib agricolis et Apum Cubis, et omnibus
et singulis obuencionib Oppidalij emolumenti et quocunq nomine
Cenerit vocabit aut Cenire valeat in futurum, melius Imc
Cenij ac proprietatis Cre aut suis pdictis in eisd Cestimide, titulo pretio et
Cong et Cenditionis titulo, prout in literis suis desuper de Cubinowa Capitaneo
in omnibus Cegitur, per dictum Johannem Zaramba de Cubinowa hereditario tenebat hucusq
Cegendis Cubiatus Cuiete suis successoribus Cugettimis Imc hereditario tenendas alienandas legandas
Cendendas pmutandas et quocunq titulo possidendi, et in vsus suos Cupli
tuos conuertendi, prout sibi vel suis placuerit melius et Cenius videbit
Cepedire, Harum testimo sigillum dñi nri Cracouiensis Cubiert Capitulum
Actum in loco Capitulari Cracouie anno dñi Millesimo Cccc Octuagesimo
Quinto pridie Cale Octobris Natiuitate ejusdem Cegnante Cre Casimiro
Cgallmo, quadragesimo octauo suo Cegnoz Cubiert anno octauo Presentib
Johanne de Thanczyn Cracouiensi Stanislao de Ostrorog Calischien Cre Petro
de Rythwyan Cracouiensi Petro de Oppozdo Cracouiensi pallatinis Petro
de Schamotuli Pozznanien, Henrico de Pogodo Cracouiensi Castellanis et
Cracouiensibus et Cristoforo de Sprowa Plocensi Castellanis et
aliis Cgalibz testib ad pmissa, Dat per manus Venerabilis
Johannis de Cdzeske Utriusq Juris Doctoris Cubiert Cancellarij, Anno dñi
Millesimo Cccc Octuagesimo Quinto die Cercia Cubiert

Item Ad dat pdt est in Magdalene anno dñi Millesimo Cccc Quadragesimo octauo
sup Summa Cegentoz florenoz de Hungaricalib quos debet Cdmus et Cemus
de quinto sale Cuppus Cubiert Cracouiensis post festum pasce Cesurrectionis dñi
ad Cerdem Summa Cegentum florenoz Cum dei Nichm ccc florenis

396.

Gal.

J. V. Bandtkie
Jus Polonicum p. 261–263.

De pernia Leipzerde minuta Cracouia

Kazimirus dei gra Rex Polonie magnus dux Lithuanie Russie prussie &c dns et hered
Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis quod cum nos
de republica Regni nra cum quibusdam Prelatis nris et baronibus Regni
diffusius tractassemus et deliberassemus tandem vniuersi Prelati et Barones Regni
attendentes tractatus celebratos per quosdam Prelatos et Barones Regni
ordinatum est et statutum quemlibet predictorum Prelatorum aliarumque
personarum ecclesiasticarum et secularium quarumcumque de Regno
nostro et subditos nros qui ceteri pernam minutam Leipzerde
nuncupatam in terris et dominijs suis habuerint et habere debebunt
vsque ad festum Natiuitatis beate Marie virginis proxime futurum
et deinceps ad quodlibet festum Natiuitatis beate Marie virginis
tres grossos Pragenses vel valorem eorundem in pecunia numerata
Regi nro et successoribus suis Regibus Polonie persoluere et dare
teneantur et debeant. Quod si quis Prelatorum aliarumque personarum
ecclesiasticarum et secularium quarumcumque de Regno nostro et
subditos nros qui ceteri pernam minutam Leipzerde nuncupatam

399

Copia dotalicij Margarethe Denowska

Kazimirus dei gracia Rex polonie Magnus dux lithuanie Russie prussie
&c. dominus et heres significamus tenore presencium quibus expedit universis et singulis
quod maiestatis nostre presencia personaliter constituti Benedictus de Denow fidelis noster
dilectus, nec compulsus nec coactus, nec aliquo dolo circumventus, sed animo sano et
deliberato animarum suarum fructus consilio speciali, sanus &c. mente et corpore existens
recognovit se tunc Benedicta Margarethe consorte sua legitima, super quadringentis
triginta octo grossis sexagenariis in parati. mon. et monete polonicalis
quadraginta octo grossis sexagenariis computando, racione dotis, et aliud mille mar-
carum monete et mon. predictarum, racione expedicionis, ipsam sibi in
tulisse et lenasse affectime, mutuus ac amor matrimonialis eidem ad margarethe
consortis sue legitime, alia duo millia marcarum monete et mon. prefatarum, racione
dotalicij dedit donavit rite &c et rationabili assignavit, de consensu et voluntate
Benedicte margarethe uxoris sue. sponsali, eadem tunc principalis actum et gestidre
recognid quatuor milia marcarum, monete et mon. predictarum, memorate margarethe
Brzesthorp, quid hactenus possidet, videlicet &c quidlit ad illam spectantibus, ac cinsz
Patindeiys et cohedicijs Brudzenicz et Lubcowicz vocatis, quid sorte et villas alias ipsum
Margarethe uxorem eius, apud Stanislaum tunc ibidem residentem, ibidem sorte et villas alias ipsum
condescendit, recepit in predictum alias cum bonis suis hereditariis. patrimonialibus
et gratuitis. que ad presidium Regni polonie habemus, habet vel habiturus est
in futurum, rite et rationabiliter assignavit, inscripsit et reformavit. Juxta vitum cinsz
Regnicolarum, per quam cum omni iure et dominio ac spectare predicis. eiusdem. dominis.
et cinsibus. prouentibus. agris. pratis. campis. pascuis. siluis. herbis. memoribus
gaysis. rubetis. indaginibus. querceis. pinetis. mellificiis. aquis. fluuiis. fluminibus.
stagnis. paludibus. piscinis. piscaturis. piscaturis. piscaturis. torrentibus. et aquarum decursibus
molendinis agnatis ac adiacentibus. fructibus redditibus emolimentis. usibus et
obuencionibus gratis quibus quocumque vocabulo nuncupatis. bonis. hucusque
utitundis et pacifice possidendis. Juxta ritum et consuetudinem cinsz regnicolarum

Et presertim in terris eiusdem. in quibus eadem bona consistunt. terras hactenus et
sernatam. Harum quibus signetlandum d. appensum testimonio litere. Datum Crac
feria tercia in vigilia sancte Lucie anno dni Mcccc[illegible]

Littera obligatoria Andree Odrovansk sup Judaizow

Casimirus dei gra Rex polonie Magnus dux lithuanie Russieprussie
q; domin et Heres. Significamus tenore p̃sentium quibus expedit universis. Quod
cum nos medio[illegible] necessitate apud Magnificum Andream de Odrovansk &
Terrarum Palatinum Leopolien et Capitaneum Russie quendam fidelem nostrum nobis dilectum,
mille flor Hungar in auro. pro nostri et iusti ponderis cum nostrum recepimus
quos generoso Nicolao Rockemberg de Klockdorff. scriptori nostro dilecto. eadem
nostre scribentes donamus damusque et damus, Unde volens dictus Andreas
Palatinus. pro dictis mille florenis Hungaris assecurare et reddere certiores. sibi
eosdem mille flor Hungaros in auro. In et super Opido nostro Judaizow. et
alio Dobina nuncupato necnon Curiis ibidem existen. prout olim Magnificus
Nicolaus de Tarnow Castellanus Cracov. tenuit et possedit in Terris Russie
sibi. et heredibus q; ad illud spectantibus quibus et particulariter. assignavimus.
Inscripsimus assignamusq; et inscribimus tenore p̃sentium mediante. Ita tamen
q; idem Andreas Palatinus, tamdiu tutus Generosi Nicolai de Tarnow
nepotis sui. de pecuniis eidem seu predecessoribus suis. adhuc dicto Opido Judaizow
inscriptis, ductus maneat montre et emi polonicalium q̃ortis. et nisi singule
defalcatur tenebimur, et debebit, usq; ad eius totalem extinctionem. ab anno
quo nunc inchoando. predictum vero mille flor. per nos apud ad sicut finita
recepimus. huiusmodi defalcatio minime nobis subiace. nec eidem Palatino nos
subtrahebit. Damus interea et tenore presentium concedimus Andree Palatino Leopolien
prefatum Opidum Judaizow. cum villis ad illud pertinentibus et gualitendq;
vocatur vocitatis. et omnibus proventibus Nicolaum de Tarnow nepotis
sui sine aliqua sua q̃rimonia exemendi et redimendi eandem tenore presentium
facultatem. qui ex[illegible] pretio Opidum cum villis pretactis exemere
et redimere plenam habebit potestatem. Ita tamen q; modo vel prescriptum est
predictas ductus maneat ad exterminium nostrum dicto Nicolao de Tarnow
in prefato Opido et villis. inscriptas singulis. suis nobis omni defalcabit
preter mille flor. supradictos. quidem modo defalcari nil debebit. Preterea nostrum. A palatino
dictum Opidum dominum Judaizow et alium dominum cum Curia prenominatam et
cum villis ad illud quatuor pertinentibus. quatuor videlicet molendinis. tri
agris. pratis. campis. silvis. boscis. piscinis memoribus. imaginibus. virgultis. quercetis
pinetis. quibuscunque aquis. pomeriis pluviis. pluvialibus. viis. turribus presentis
piscinis. stagnis paludibus et aquarum decursibus. molendinis emolumentis
necnon vectigalibus fluctibus attinentiis pertinentiis et adiacentiis quibuscunque
quibuscumq; rebus nuncupatis seu vocatis. tenendum quidem videlicet
gratie q; et proprie possidendum. quoto tibi et successoribus dominis nostris
Nicolaum prefato Castellano Cracovien dicti Nicolaus de Tarnow heredibus
et amicis et consanguineis. usq; ad decursum summam. pretium Nicolaum consensum inscriptum

que ex tali extemacõe resultabunt et supfuerit, totalem exolucõem et dictorũ
mille florenor, eid palatio aut suis successoribus littimis, sine villis despluand
integrum et realem, pro nob aut suor successor predictum Spluand dte ord
magnifico dcõm Andree Odrodamsk palatio Cracouiens fidelissimo villas quascũq
suas regales, in diocesi Hidacgonien site, de manibus pro q nocãs terminũq
exeãt et redimãt, dantes et concedẽs plã eisdẽ in premissis vite et quadruplũ
interupte, in quibus eas exemẽt tenendum habendũ possidendũ et vtendũ
plenã et omnodam facultate, sub ea tamẽ qdicand. q tales exempte villas
sic impedimẽto, quo obstet redemptõi Opidi Hidacgow prefati, cum
suis attinenciis et pendicijs vniuss, sic ut hactenus in se ipsũ tenuta existit
alta videlicet q pdictum Opidum de manibus suis redimẽ vellemus
liceat illius apphendi et recipe possessionẽ, post quid exemptionis dicte villas
dimittat, quas vt ipse prius quid indultus exemẽt in possessionẽ eiusdem pald.
indulsit remunerãdis, quod concessit Hanc sigillo meo d appensõ testimoniũ
Actũ Dat. Cracouie feria tercia in vigilia sancte Crucis Anno dñi Millesimo cccc lxiiij

domino Frederico Romanorum imperatore, Kazimiro Regi polonie

Excellentissimo principi Kazimiro polonie Regi ac Lithuanie duci fratri
meo carissimo Fredericus diuina favente clemencia Romanorum Imperator
semper augustus ac Austrie, Stirie &c dux. Sacre maiestatis principi
Kazimiro polonie Regi ac Lithuanie duci fratri meo carissimo salutem
et fraterne amoris affectum. Sacre maiestatis principis fr
nostre carissime Sanctissimus dominus noster papa nuper de vacuncia
Ecclie sui pastoris placito disposicione, eandem Reuerendissimo patri dño
Enee tituli Sancte Sabine Sacrosancte Romane Ecclie presbitero
Cardinali amico meo carissimo fraternis amodamus, prout hoc fr. ve
minime latere arbitramur. Nuncij qr. et oratores ipius dñi et nre
patrui exhibitores latius referent eidem. Ipsum quid Cardinalis perso
na, quid de benignitate preclaris virtutibus illustrand angrorũq
ab experto, fraternitati vre plene recommendamus affectu. Et quia vt
accepimus quidam rebelles Regni et dominor vestrorũ subditi, certa
castra, Opidum, res et bona ipius Ecclie vt premittit, predicto Cardinali
amodate, cumq; ipsi Ecclie Regalia et feudalia bona, ducatus
et mixto corpe dominij, a quibus et Sacro Romano Imperio dependent
Ipsum qr. antistes pro tempore existens, quid et Romanum Imperij habet
primatus quo minime temere detinet occupatq et occupata, fratern
tatem vestram Rogamus atq; requirimus confidenter, quatenus quid et
ipsius Romani imperii contemplacõe, apud quos nos Regni et
dominor vestrorũ subditos, castra Opida et bona huiusmodi occupantes
vt ab illis discedant, dictum qr. dominum et quod amicabiliter vt admittat
eosd predictos Cardinalem aliosq illis in antea assistentibus impedimenta
vllatenus inferre, liberum permittat et fieri opera valeat dare efficacem,
Nuncijs eor et oratoribus sepedicti Cardinalis, dum et quotiens eos
ad loca Regni et dominor vestrorũ premissorũ occasione pertransire quiget

de salvo et securo conductu prouidere / in hijs agentes prout &
fraternitatem vrā ffecerint grātiosius indubitata / Ledet quibus hoc ad
complendā ergā eandem vram fraternitatē grata vrā sollicitudine
compensandam · Datū in Oppido quod Volkenmarkt die xviija
octobris &mo domi millesimo quadringentesimo septimo Regnī
vri decimo octauo Imperij vero sexto

A domino papa Calixto Regi polonie &c

Carissimo in Christo filio Kazimiro polonie Regi illustri· Calixtus
Episc̄s seruus seruorū dei / Carissime in xpō filie Kazimiro polonie regi
illustri Salutē et apl̄icam benedictionē / Habita postulatorū dilectorū
filiorū Conuentus Ecclie Cracouien / & persona dilecti filij nri Enee
tituli sancte Sabine presbiteri Cardinalis senensis imprimis fuerat
Nos attendentes grauia animarū onera quibus ad id esse deputatum et quod
ab ipsius quoq; sua esset affectio libenter pūs dictum Ecclesiam consideratis
spiritualibus ac temporalibus eiusdem incrementis / quemquam honoris ecclesiastici zelū datum
illi in dño in spiritualibus et temporalibus optatum inuenerint /
Propterea licet sciamus celsitudini tue quā commendatione opus non
esse cum te amando in te amando quicquid cedat fructuosum
Hortamur fraternitatē tuā in dño et cum affectu rogamus
vt ab omni et sedi apl̄ice reuerentia cuius ea pauisio & voluit fe
cte recolendū memorie suis quos ad capiendam possessionē
quā mittit regio fauore iuuare assistere vt merito gratiā eius consequi
commendare possitis Nos ip̄z et venerabiles fres nros sancte Romane
Ecclie Cardinales quibus plurimū complacebis ex affectione tua
quod valeamus Nuncios and Haud digne et ecclie vtili et
fraternitati tue affecto qui quotidie in cunctis negotijs potest
ubi rependē in tua dilectione assignata que magis celsitudini
tue in hoc et alijs possendo & humanitus offerūt Datū
Rome apud sanctum petrū anno incarnationis dominice
Millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo nonis
septembris pontificatus nri anno tercio

Littera a domino frederico Romanorū imperatore domino Kazimiro Regi polonie missa &c

Excellentissimo principi Kasimiro Regi polonie ac Russie
domino fratri et consanguineo nro carissimo Fredericus
diuina fauente clemencia Romanorum Imperator semper
augustus ac austrie· Stirie Karinthie et Carniole dux
comes Tirolis &c Sacratissimo principi Kasimiro Regi polonie
ac Russie domino fratri et consanguineo nro carissimo Salutē
et sincere amicicie incrementum Sacratissime princeps frater et
consanguinee carissime / Tradimus p.v. nō latere quale sanctissimus
in Christo pr̄ et dominus dominus Calixtus diuina prouidencia pāpa

terius Reuerendissimo in xpo patri domino Dno Sancte Romane eccle
presbitero Cardinali Epo Sedis Primapi Consiliario et amico suo
carissimo ad humilem et devotam Cam. oratr et capli Eccle Varmien
postulationem de iustitia eandem ecclesiam tenuerunt, quia ad nos
ex tue Sne sanctitatis et Bullis aplicis de super confectis vra privilegia
clarius poterit intueri Cum ad presatum Cardinalem quanto tempore
in Curia sua, Consilio et obsequijs versat et nobis in omnibus
sit, vt qui sincere ipi ad omnia grantudine et benivolencia se habe
dum, simus obnoxij, et inclinati, ac ipius ~~personam quas his que eam ipius~~
personam in his que eius honore et comodum respicient studiose
promouere teneamur. Ideo serenitatem tuam obnixe rogamus et
hortamur maiori qua possumus affectu & precamur, quatf presatum
dominum Cardinalem suos gras fauores et munera, quos ea de causa
ad vram presentia et partes illas transmittit, in assecuenda possessio
Castrorum opidorum et redituum dicte Eccle Varmien, que vt accepimus
per quamplures amicos et nobiles. vasallos et subditos vestre
fraternitatis, actu detinentur, et in parte ipsa occupata dinoscunt
et nunq; relinquunt sanctorum ac calices. Casulas. libros et alia orna
menta et iocalia Eccle in suis diuinis usibus, pro aplica sedis
reuerentia, ac quod eos contemplacione et amore promptius et amicabilius
facti sensus Eccle ammodare, partes vras et officium vre rogand
apud prefatos amicos et nobiles vasallos et subditos vros efficax
et ac seriosius impendo, quo predicte dicte Castra opida
et loca alia. libros et alias omnia solucionem, in quantum possunt
Cardinalis, et suos procuratores et Eccle dimittat, et resti
tuat. Nouit vestra sanctitas libros. Calices. et alia ornamenta et
iocalia et bona eccle eidem integre restituat, quod ea ad alios
abusus, secularis sue persone, qui prefat Cardinalis aut suos
procuratores quauis ac potestate, de tradent aut assignet, se
ab omnibus distrahant, sine alienet put decet ac merito
si quidem veri Catholici esse et videri debent. Sane tenebris et dimi
patet et aplicand voluerint cimiterio eiusd Eccle ipsa
que aliqua ex Ecclesiis quidem in totum pene destructa et dedi
strata existit, quia ea de nouo non capiat detinere et si quam
forsan prelatus pro time destructa, aut quibus eccle eius seruari
tempore ecclia vestra fraternitas dimisserit ac pro nouo vestro
incolumitate diuertisset, de quo sinceram fiamus fiduciam et
de altissimi voluit, quod sane intelligit nos seruitus ip eccle
Sed et successor quidquid ipse tandem damnum incurrit et patietur
in nullo vult vra fraternitas nos tam ad dictum ipsum
quam ad ecclesiasticos religiosos fauere ac pietatem, quod presertim ipsum
Cardinalem decet, qui id laudabiliter meret. cum sit tante auctoritatis,
status consilij ac prudencie, vt et eccle presule velit prodesse et
vre serenitati ac Regno et subditis vris apud sedem aplicam

Quemadmodum pro dicte pacis pacti quoad aplicationem restitucionem ac emendarum et quoad plura reformacionem et emendam in aduersitatibus et aquisicionibus possessionum castrorum et bonorum ac reddicionem dicte tabule Prepositure et ecclesiarum ac priuilegiorum suorum, fructuum ac bonorum suspensi dictarum nunciorum ac procuratorum eiusdem ordinis quod processum negotiis per tractatum et locum vel diuersis subditis et fautoribus et sequacibus eiusdem ordinis quod effectu tactis quoad complacitationem valde gratum et acceptum, pro quo nos obligabitis nos similiter et mandatis vestris emulationibus, facere et omnia complacitationis. Datum Osprede quod voluerunt die sexagesima prima quidem octobris anno domini millesimo septimo Regnique nostri xxviij et imperij vero vijo ad quidam nos imperatoris sacrosancti Romanorum Hundelberg septimi tridentinum

Sequitur confirmacio priuilegij terre podolie super iura et immunitate ge obtinuerit a predecessoribus Regis polonie

V. Rus. & Jus Polonicum V. Baudtkie p. 292.

In nomine domini amen, ad perpetuam rei memoriam Nos Kazimirus dei gracia Rex polonie magnus Dux terre Cracouie Dominus et Heres de Sandomiria Cuiauie Pomeranie Russie prussie etc. damus et fatemur tenore presencium quibus expedit omnibus presentibus et futuris Quod cum nobis Nuntius et procuratores et nuncii vestri obedientes et fideles ad nostram presencia accessissent et nobis humiliter supplicassent quatenus priuilegia et libertates Baronum militum et nobilium terrarum et districtuum Dux terre podolie quod dicti progenitores nostri illustres quondam Reges polonie eisdem concesserunt et confirmarunt ac nos eadem priuilegia et libertates ratificare approbare et confirmare dignaremur. Nos igitur attendentes fidelitatem et deuocionem quam ad nos et regnum nostrum habent et habere dinoscuntur et quod ipsi et eorum progenitores semper fuerunt fidelissimi et deuotissimi nostri et regni nostri predicti et ipsorum fidelitatis et deuocionis meritis inducti ac ipsorum supplicacionibus benigne inclinati ipsis et eorum cuilibet omnia et singula priuilegia libertates et gracias per predecessores nostros Reges et principes polonie predictos quod Regni polonie verius et liberius nobilibus super quibus cumque bonis et hereditatibus habere dinoscuntur iure iuste et libere in vita et post eorum mortem et quas nos eis volumus et pro insertis habemus in omnibus punctis articulis clausulis et articulis quibus apponuntur innouamus, confirmamus et confirmamus tenore presencium et ex certa scientia et de cetero inviolabiliter

#

predecessorum suorum sunt diminuta, que duo confirmarunt ipsum terre
tenentem confirmare et addere, Nos articulos infrascriptos penitus
diligenter examinando approbandos et ratificandos duximus prout in rebus
et negociis, que concernunt et tangunt Ducatum podolie, fuerit faciendum
per Consiliarios eiusdem Terre Consilio communicato et accepto, et
hoc tempore qualitate et necessitate exigentibus. Preterea dum se
nobis transitus fieret per Ducatum podolie obtulerit, nos faciendum ne omitti
temus consuetudines per aliquos Iudices aut Iurgenas forestes seu extra-
neos alterius Terre Iudices, sed solum per Iudices et officiales ibidem
Terre dominorum aliis Terris Regni nostri tempore nostro admittendos an-
tiquos et debitos circa talia fieri Iudicia et observari, iudicandos
admittentes Causas vero pendentes, iudicias de iure Terre, nobis
vendentibus, dignitatibus et Iudicibus Terre ipsius admittendis quidam
Terminandis et decidendis ubi causa datis secundum aliarum Terrarum
Regni nostri et presertim confinendium et observandum. Nos super
statutis ipsorum Emethanos Turgenarum per Capitaneos et alios
officiales ipsarum violentis nos recipiatur, Volentes quoniam hec
expresse fuit primis vicibus ab Turgen seu Vatuman ad omnibus
Emethanis possessionatis, super ad huiusmodi sit de cetero generis
et seruitute, et ipsi nos ipsorum semper per premissa tempus, per
quod debent Nobiles vidente et Turgenas duntaxat a solucione theolonarum et
omnibus ipsorum Theolonea a vobis ipsis duntaxat a presentibus quos
aliis presentibus nos proprios emptis vel ducatis ipsorum vel vendendis
solvere debeant nec sint astricti remanere et ausentes omnem
datum que ab alijs et presentibus nobilium Turgenarum tenebat et grebat
exigebat. Nos super statutis et Emethanos nos accusent de fuit
per Capitaneos aut eorum officiales. Sine voluntate Regnum non
capiant, sed vt in aliis Terris regni nostri practicat. est confectum
vbi observari, Volumus et eisdem Decernimus esse ipsorum omnes et singulos
mercatores vt solitos et consuetos cum eorum bonis et mercibus
deambulent quas vbicunque bona quisque ad vias nostras duxerint
ducant quemquam, Nos super statutis et quibuscunque Turgenis
existentes nostros theolonas. Sine quod aut de cetero nostrorum
Voluntate et auctoritate ipsorum bona sua propria dimittant
et prorsus dimittere teneantur. Nos quidem antedictos subiectos fuit et omnes
habitat observare et tenere quibus et pluribus pretium pertinere
et singulis quod manifestum esse prius sculpsit et declarari fuit
diminute et signillatim Hatid quibus signillum quod appositum est testi-
monio scripti et ad in Camerach nostre civitatis Cracovie pro
sexta post vndecim quidem et mille ducentesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto primitus vbidem Renovati
in Cracovie patribus domini Gregorii Archiepi Leopolien Thome
Episcopi Agriensis et Henrici Nohanne de Tuchzow Castellano
et Capitaneo Cracovien Nohanne de Thomaschow Cracovien Nohanne
de Olesschnicza Sandomirien Andrea de Sprowa Odrowansch
Leopolien palatinis Hoyzedorio de Tarnowczpolie Sandomirien

406. 406

Vrzeslaw de Tuwaz Tuwozwanky kuliwen Mikolaw de Zgorzow
Vrsthkiewd Grzegorio de Bronica Radamien Castellanis et aliis
omnibus ewra premissa Sand per manus Johannis Lohdnis
Lutzek de Brzesz Notarium Aut doctus sedis aplice protonotarij
et eiusdem curie auditor archidiac Brzezen et Regni Poland
vicecancellar Swiad dicti Rolaud eiusdem Johannis Lutzek
nis de Brzesz Notarium Aut doctus Brzezen Archidiac Brzezen

Littera super donacois ville Superacapella sine oratoriis
in Zamosch per Benossium Andreu de Thamzin donate

Anno dni Amen Ad pdictu rei memoriam
Ne error deliniomis gestus sub tempore successibus pariat
detrimeta, alias vagum et primapd prudentie cosuevit ca
tholicus apicibus et tpis diuturnitas parhemiare, Hoc uide
nos Kazimirus dei gra Rex polonie necnon Russie Cracovien
Sandomivien Siradien Lancicien Cuiavie pomeranie Masouie
duxs Lithuanie Russie prussie ac terre Zamisch et Hered
terar pnotar quibus expedit omnib pntibz et futuris Notum
Beneroslus Andreas de Thamzin Scholar quibus delecta ecclia
sua Lohanne Hels diuocatus accessit ob salutem sue mee Benes
lai Hedwigis uxoris, et dicti Lohannis quondam sue corpuenerab
vt animi sue. prius optu et clemus sinaxis pssidia vagine mee
ecclie optulerud, quedam oratoria sive Loca oracoi in Ecclia
Parrochali in Zamosch, fundand et erigend, illud ac cathenar
pandibz et emolumentis, et signat omnibz omnibz domib de
vicis vsq; dnabz Turschikowij in Alta Sandi et distrem vsq; ad
Stanat, dotandi et decorand, quam ac et nuis Consiliarior
pritum accedo, non compulsi nec dolo nec alicuius dnio
errore seducti, sed mei boni cum deliberacoi, animarum ac
suarum consilio pcensti, consensum meum Regiu ad premissa
eis dari impertiendum pcurand, et desup dicti dni mei dubitat
de presentibz vicis pbendarum singulis annis, domino tamen
eadem villarum laboribz et quibuscumq; aliis ad hec pcinent
vsibz et emolimentis ac thabanis exceptis premittor ac et aliis
pdictis ac obuencionibz vniuis quibuscumq; nuncupat, pro se
et suis hitimis successoribz reservant, pro dicto oratorio et
pbendis quibz officiatura seu pbendandi, de voluntate et dispo
sicoi ordinarii idem instituendo perpetua et sine vacabili duraturis
et dotand, dotauit, dotat et dotaturum sit, Assignauit et assignat
tenet pnotar mediante, pro me ac eodem Hedwigis, pro me
agente ac agente. Hec pro anime sue salute sicut pcipit et pos
tulauit. Nos vota petitoribz dictis gratuite et benignit annuendo ac presen
ti anni gr dicti villis dnabz Turschikowij incorpat, pro memorie
pro dicti oratorii et eius pbendis dotandis et dotand, quod
vigid consensum pueri et assensum pbendi dedimus, damus et

407

Presentibus presentes per tenores Significamus quibus expedit quod nos per dilectos Nobilem et Andream arcium magistros Nuntios prefatum dominum Ducem ab omnibus et singulis oneribus seculanibus spiritualibus quorumpatis eximendi et liberandi per ipsos Nuncios nostros in forma et prerogativa ecclesiastica ad nostre transferendi Hiemis quibus specialem gratiam et favorem impendimus Datum Trakay Sabbato proximo post festum Sancte Lucie Virginis anno domini millesimo quadringentesimo octavo Quibus eisdem absolutis et expeditis Nobilem et Egregium Nobilem de Olesznicza Castellanum Cracoviensem Palatinum Sandomiriensem de Tenczyn Trakay Nobilem de Oleszkowicze Castellanum Wladislaviensem de Rogow Wladislaviensem et Regni Polonie Vicethesaurarios Trzeszkow de Tarnowczanky Lublinensem Castellanum Belzensem et plenos ordines plenipotentiarios ad premissa

Kazimirus dei gracia Rex Polonie Magnus Lithuanie Russie Prussie etc. Dominus et Heres Significamus tenore presencium quibus expedit universis et singulis quod nos attendentes fidelia et laudabilia obsequia nobis et nostris progenitoribus per Nobilem Johannem et Stanislaum Germani de Oleszkowicze servitores nostros fideles dilectos exhibita et impensa Spectabilem Vincentium Primi de Trakonie Dominum quidem nostrum carissimum Consanguineum et Fidelem nostrum dilectum Ducem Masovie Plocensem etc. nostre Regie Majestati debitum et obligatum et benignum Dominum nostrum Spectabilem Ducem Masovie Plocensem etc. Dominum Consanguineum et Fidelem nostrum dilectum Johannem et Stanislaum eorum nobilem vitam et laudabilem famam Vincentii et suis successoribus fidelibus et singulis regalibus videlicet villam Krzeczowo et alias villas et Terras adiacentes et ad eandem spectantibus in Terra Trakay site et remota prefatorum fratrum eisdem literas nostras regales et carte formatas sumus recepturi dare et obligare eandem obligatoriam et nostram literam instrumentum fundandum et roborandum nobis humiliter supplicabant quibus benigne regimus consensum Parati et assensi ad premissa fuisse et tenuisse deguerunt, Nos quos actendi predilectos fratres Johannem et Stanislaum predictos laudabiles et honestos nostros obsequia et consilia fructuosa et consilia nostra regia consensum Parati et assensimus. ad memoratum Cirographum et resignationem dimus concessimus tenore presencium quidem Dominus Ordinus et Magistri Alia tamen et apud omnia Domus quidem nostre Terras et Dominia nostra Regia Krzeczowo cum villis ad eandem spectantibus memorato Vincko Primi de Trakay et suis successoribus fidelibus cum omnibus et singulis attinentiis suis pertinentiis

408

donariis Cruciis. Allodiis. agris. pratis. campis. siluis. nemoribus
undagnimibus. Sarceptis. bosciis. gerisis. generatis. pascuis. pressuris lacubus
paludibus. torfetibus. fluuiis. aquis et aquis decursibus. piscationi
molendinis aquaticis et ventiticis ac aquis ciuitatibus et siquid
ter eum omnibus ~~eorum~~ et singulis eorum appendentiis cohirentiis
et quibus quomodolibet nomine vocatis et inposterum quibuslibet
exclusis. tam late. longe. et diffuse debitis taliter quod ducatus et
Terre quibus memorati Iohannes et Stanislaus fratres de Skrzeszewo
Cupiunt esse et communiter quidem regalium in hactenus
tenuerunt et possederunt tenebunt possidebunt habebunt et vtifrui
pacifice et quiete omni offensione cessante et impedimento liberis
quibus supradicti quod premissis et subscripti testimonio literis Dat
Crac feria secunda post festum. exaltacionis sancte crucis
glose Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo
octauo Ad vero dictis Iohannis de Skrzeszewo dominis vtriusque Terre
Archidux Cracouiensis R. p Locumtenentem &c

Sigismundus dei gracia Rex polonie ac aggrauandus Lithuanie
Russie prussie ac domini et heres &c Significamus tenore presencium
quibus expedit universis presentibus et futuris presencium nos quod habitum
et quia post factam collocutionem et examinationem, nos inter ac nunc
dilectos fideles nostros quadragesimo quinquagesimo tercio quadragesimo
esse ad diuidendum per dilectos nostros Nicolaum Sczepanum Cracouiensem
Cracouiensem Calisiensem et Russie Cancellarium fideles nostros dilectos
coadiutores ac Cancellarios nostros videlicet. Sochaczew et Przemisliensem
per eosdem tenutas adductum et productas. Consulatus et vocabulum
omnibus et singulis ~~eorum~~ per dictos nostros, procuratores et deputatos
eorundem Cancellarios et Notarios et quorum subscripti, omnes
eodem Nicolao Cancellario, mutuum premissorum, nos quidem nos
habuimus difficultates et controversias, pro quarum complanacione
et compositione, per nostrum et arbitrium ac aggregatores et Venerabiles
et fideles nostros Iohannem de Thanczin Cracouiensem Iohannem de
Oleschnicza Sandomiriensem palatinos Petrum de Schamotuli
ponunciensem, Przecborium de Tanczyn Sandomiriensem
Hinczam de Rogow Siradiensem et Regni Polonie Vicethesaurarium
Cracouiensem et Cracouiensis Lublinensem Castellanos Nicolaum
de Wrzesnia et Regni Polonie ac aulam Iudicem de Thanczin
Walterum Kozmigel et magistrum Martinum Belza et Thomam
de Tarnow Consulem de Cracouia ad id specialiter per nos
specialiter ordinatos arendatos nostros factores et Mercatores
denique veniant ordinandum et componendum in quos

V. p.

compositorꝝ et ꝛbitrorꝝ et assessorũ, huic sp̃tualibꝫ & supra
confect̃ p̃ eos confirmatam et assignatam sigillo suo ꝑ et dict̃
Nicolaum Zupparium, sp̃tualibꝫ litteꝛis appostol̃ laudatam et
roboratam Longore cui ordinacõ et compositio, talis ꝑ ipsos
ꝛbitros adiudic̃ pronũciate et late, enumerato Nicolao
Zupparii Johis quond̃ assisus pecunie in Regno suo existꝫ
debit̃ ad tempora vite sue extrema sibi debitis et per Zupparios
modo vijchiarii, qui pro tempore fuerũt, ꝛ effectus solutis
et extinctis dominis qui fuit Zupparius, per suum
posterum quartalatum ac Trotarab, propter que ad quosdam
Civitatis discordias intercedentes et ex eadem causa sub obligatione
possit suspendi satisfactionem vendicandi debiti et obligati Nobis
suum, Nos huius tenore de premissorum ac admissionem
nostre Cathedre Tragurien, dictus Johis quondam assisus
in Regno nostro existꝫ, ad tempora vite sue extrema
in Zupparios modo vijchiarios et Brachiam videlicet singulis
septimanis per duas marcas per Zupparios curie, qui pro
tempore fuerũt post exportacõ arende sue, que pro festo
Nativitatis anni presentis venture terminabit, et exportabit
debitis et assignandis et solvendis eum dilacõe et gratiosa
presentium, decimus assignand et inscribend, teneri ꝛ
quod mediante, damus assignand et inscribend per
eosdem Nicolaum Zupparium singulis annis ad tempora vite
sue extrema, lecundas et perceptas, protenus Zupparios
modo vijchiarios et Brachiam qui pro tempore fuit admittas
et servare mandamus, quos memoratus Nicolaus Bladisti
Tragurien antedictus tantum marcas videlicet singulis
septimanis incipiendo a festo nativitatis anni presentis
assignand duas marcas ad tempora vite sue extrema
deb et consignes dare que et solvere debeas eum dilacõe
et contradicõe prorsus nulla, recepta tamen a dicto
Nicolao Bladisteo desuper recognitionibꝫ, quas tali
in casu de premissis ipsis Zupparis curie fuerit facienda compu-
tare et ad ratam pene valimus et aliter non fieri sub
gratie nre obtentu. In cuius rei testimoniũ sigillum
nostrum duximus apponendum. Dat Trag sexta post festum
Sancte Lucie Virginis, anno dom millesimo quadringentesimo

Titulj

Illustrissimo et Invictissimo principi domino Friderico domini gratia Romanorum Imperatori semper augusto, necnon Hispaniarum Hierusalem Hungarie Dalmatie Croatie etc. Regi archiduci Austrie ducique Burgundie Brabantie et Stirie etc. Comiti Flandrie et Tirolis etc.

Illustrissimo principi domino Philippo eadem gratia Comiti palatino Rheni Sacri Romani Imperii Archidapifero Principi Electori ac Bavarie duci

Illustrissimo principi domino Bertoldo eadem gratia Sancte Moguntine Sedis Archiepiscopo Sacri Romani Imperii per Germaniam Archicancellario Principi Electori

Illustrissimo principi domino Hermanno eadem gratia Archiepiscopo Colonien Principi Electori Archicancellario et Angarie duci etc.

Illustrissimo principi domino Alberto eadem gratia Saxonie duci Lantgravio Thuringie ac Marchie Misnie

Illustrissimo Principi domino Henrico Regi Bohemie et Polonie duci,

Illustrissimo principi domino Wilhelmo eadem gratia medius Hassie Lantgravio Comite in Katzenelnbogen etc.

Illustrissimo principi domino Johanni eadem gratia Marchioni Brandeburgensi Sacri Romani Imperii Archicamerario et Electori Stetinensi et Pomeranie duci. et Burgrabio Nurnbergensi etc.

Illustrissimo principi domino Johanni eadem gratia Abbati Fuldensi et Romane Imperatorie per Gallias Archicancellario

Illustrissimo principi domino Ludwico eadem gratia Comiti palatino Rheni Bavarie duci

f 17

V. Gal.

Seculares persolui et consueta Item x quali septima duas
mazas patez pro Castro Wandrijn et eius conservatione
Item duas marce pro quali septima gnis pecue Spusdrewey dazi
solitas Item centū marce in Wstaye et Cuiquagmta in theolo
Theloneio debitum erit Stamplas adiuvam sine pnis Arende
ponere

415

~~Sequitur Excerpta Arende Zippar wselawy et Borsnich~~

Sequitur Copia Arende Thelonei Crac

415

Videatur eden infra p. 562.

Kazimirus dei gra Rex Polonie et Magnus Dux Lithwanie Russie
Prussie q dns et hes ac Sigismud terre primu q̃dm regnis repdit zmis suis
inter ceteras mr̃ solicitudms curas plenis m animo nro zelo tenuit
Regm nr̃m nob ab alto gressos q̃e nr̃o scitu regimis comodose emergq̃ cid
and Thelonea nr̃a Cracouiensia m sorte aliox̃ p̃ventus nrox non minꝰ ẽti
arnacor reputamꝫ volentes sic ipsox comodo et augmto mtende matura desup
deliberatione p̃habita famoso stampas Bezthlay Cmi et Thelonearoꝫ nro
Cracouien dnd fidem et mdnstra migem a mlt̃ miltiplicat̃ zeregis romon-
datam eymde de ipo plend gntis fidelia Ipsa nra thelonea Cracouiensia
a festa ẽcia p̃xima post festũ ãrũ protopy p̃xime venture ad dc̃ anox decim
mediate se sequentiũ tenore p̃sentiũ gvernig vendimꝰ et arendamꝰ p mille et
septingẽtos marc̃ annatim Monete et mũ polonicaliũ p gnalꝫ mrcã. olvem
et computado nobis p fiscũ nr̃m regiũ ad madata et gnitatones nras et
nrox officialiũ zerogmtiones hoc est pro ctuadringẽtis viginti gnis marcis
p gnbusꝫ dctox dc̃ annox q̃libet tribus tradende et cum effectu assignde
Eo addito et specialiter expresso q̃d ams cmitatus et oprida q̃ne per tras p̃dictas
nrox aut nr̃ãm ad triplicatũ dimtagat volumꝰ eox̃ aut nr̃e a p̃fatione
hmoi thelonecox̃ q̃stant absolute ad soluend thelonea p̃dcta Cracouien
stampas p̃dcte cas et ea volumꝰ obligari Non obstãs libtatibꝰ p̃dict
quibꝰ ad triplicatũ regiũ eis gressꝰ quas cẽmꝰ et tenore p̃sentiũ
revocamꝰ Verum q̃a cmitas Regni nr̃i mspicimꝰ et p̃fus Cracouia
de non soluendo thelonea ad certũ annox spaciũ limitata fuit libtate
p̃dicta q̃od in hmoi cam revocõne comp̃hendi nolumꝰ dom libtas
eid gressa fuit ꝑpleta sunt p nos matura deliberatione p̃hita reuocatis
p̃fatis libtas p̃dicte Cmitis Cracouien gressa sine revocõne et retra-
ctacõne usq̃ ad annos dc̃ arendacionis p̃dcte durand tenebunt omnes
rerogmdnos Cmitis p̃dicti quas hmoi p̃fato stampas ad vores pond
et defalcare volumꝰ ad cuiuslibet spacio p̃dictox dc̃ annox revocetur et
retractare nos hmoi libertatem ipsi Cmitatui Cracouien et alijs Cmitib
in Regno nr̃o existen consistẽs gtingat Cetime arendacom p̃dictꝰ
millas volumꝰ fore vires Et p nos aut Baronꝰ vel officiales nros
de transacto tpe ꝓtd racione ad nouã arendacom p̃dicta thelon
dan duo pardem Alte Balavia gtuerpm solita expẽdalibꝰ et

vid H

a quolet Dampno a qualet psona vobis nro Regio spolliemur tem
vid. fol. 420. gnorum ssanus pfati Georgius et magdalena Zuppary nri Dal Dan
catum aut minutum pce flintarum gnorumlt flumicq mscrmt aut
exposuerunt promittimus et polliçimur qd dictarum nostrum aut
alqnem alium suum loco dcputabimus et assignabimus eysd Zuppary
nris in tutorem et defensorem Si eum finem qd si alqm ptcr
emptam Zuppary debita aut nras quittancias coram Dal ipsum
scripsere intenderit aut attemptauit qd ipse instrumt tale Dal
trebitur Et mchilominus eis teneb̃mur reddc indempnes volumus
tamen qd huius Dal in bonis et depositis consuetis reponendi Item
vt melius homi nunssimus statuis aut ordinis expedit laborent
et soliudnes laboratorum in ambabus Zuppis attemptare presumat
Tunc dicti Zuppary ad suos primines et labores alqnem admitti
debeant Sed ipsimet Zuppary in eysdem Zuppis nris assiduum
labores exercant Item qd Dale minute in ipsis Zuppis nostris
florenos aut pecunias provenientes mihi homini cuiqre permittere
debent aut Bazat dicti Dalis minuti arrendare aut obligare
imp ipsimet Zuppary aut eorum officiales quos ad id ipsi deputarint
mere potuo exigere et tenere debebunt Item volumus id p ipsos
Zuppatos fieri esse observand et tenend vt p milium eorum
familiares Dal sine propem sine alienu in depositis Dracunis
Directe sive indirecte p se vel summissas psonas aut eius
officiales ac alios quoscumq emptio vendere presumant Sed vt
Dalande apud ipsos Zuppatos aut eor officiales Dal taliter
emend mihi alias mihi p se in depositis Dracis libere vendet
Et si aliqs ex Dalandis emptio temerario animo fecerit vel
p alios Dal qd apud Zuppatos aut eor officiales emerit Extra
Statutum) vt tales Dalanda huiusmodi Dal pcm amittat ac
p Zuppatos nros rccptum mo thesauro mis̃rctur et nichilomi⁹
tales Dalanda pona quinq marcar p Consules Dracc recrem
pblic pmittatur Insup volumus qd memorati Georgius et
Magdalena in Zuppis tot et tanta deneheta temp qc quo ipsis
Zuppatos restiterunt nobis relinqr debebit fideliter quanta fuerit
die qua iidem Georgius et magdalena ejusdem in eysd inuenerunt
Et aut pondera nobis diminuerit residuum nobis pfoluent pe
tunys petitis Si aut plura sunt ipsa ad manus eyus pue
niemus Item si aliqua [illegible] alia ex predictis Conquerebis
Georgius vt magdalena Deo permittente Durante ipsa arrenda
nra mortuus fuerit alia ipsius in singula sua ordinatione

et Proyzectatem pntē arende perinde ac si ambo vmerent sureidet
Si vero vterq; decesserit Quilibet pncrop suorum Executores in
ome sue bonorum et onera pntis arende sustinere debebunt ad
quam sumssum eor tenebmur admitte et per pntes admittimus
atq; in ppa eor sue onerare in omibus ayudemibus atq; pmiss
Item laboratores debent in corp solazio et preco sue dilawne et
negligen quantumcūq; laborauerit expediri Dpt eo laboratores
me gspehdmes solitas in membris alijs ondimene laborare
debebunt Item ordinamus pntibus statuentes vt nemo hal
aliquid in allodijs sue Domibus tam in Crac qm et Cuntatz
tam etiam in Kazmiria ant de Kazmiria sue in Klepazs
ant et Klepazs vend gsumat Damus cm viis Georgio
et Magdalene plenā emendam pterea Hnes hal arrestand
et recapiendi ac pro me thezauro mssandi et adiudicandi
Vt Capit Sucrar et procuratore gnalis in Hungaria arrestacon
dpos Georgiū et Magdalenam ab ea emptis mbasiatibus de
pendent et incantis Item edictum quemadmodū et in Conue
de me pyotzkowo per sste Epiphanias Dñi Anno eiusdem
Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo celebrate p nos pla
tos et Complicatos not est gclusum et firmatum Vt nullus
homo cuiuscūq; Status aut conditionis fuerit de cetero sint
Subpacent nre gstature qui sunt officialet nri et presertim
publice captinare aut detinere dz Etiam no obstan q se
ad Subpacem nrā libi et mercatorib pdicis submiserit et
si aliquis contra tenorem hui nre ordinacōis contraire pre
sumpserit pdictum pnum p teneretur apud Georgium et
Magdalenam a tribus grauiabit molestet et oppressionib
quarumcūq; gsonarum et in absen nri p Capit Sudrameric
et procuratem gnalem Cracouiens tuetis et defensare de pib
vero Subpit spectantibus Expeditum ustinam valimus mstrare
Item valumus omib nr in Subpit Cruc aliqm eqm pabulandi
collocentur preter quadraginta Equos nros quos vigenti sin
Cowyczan vigenti ad m Sochmja collocabimus et ad hoc
Domd in wyschigrod et alib in Sochmja familiares pro rempiendis
pabulis eqnoz p dictarum Expensabimus et si plures familiares
erunt necessarij ad Equos Hungarie attemptandos Subpaz ipi
tenebuntur pzende Alij ad eqm alioz si quos valuimus

Denersum ad gnorem dcstrorum Rnppas mas arendauerunt m Dpcuings de
Dstrthe Rnppis mas prbcmentbs ac p eosdem dendis leuand exuiend
ptpiend et edend cm impdimento et contradictne qsquabis Gap
gmbus Dgillum nem prbens et appensum testmonio hui dtum ry
Lomendne gnali Rpiscdcomq Dnmd post Deus Rmo Dnd
mllesimo qndrngentesimo qdragesimo Quinto

Rex promittit zedere mdempcones pro ruptuis m Ruppis sitis Zuppr

Dar regis Johnis de Dreske
Doctor gn trag Rp vic

Maximus dei gracia Rex Polonie Magnus dux Lithuanie Russie prussie
qz Dominus et Heres &c Significamus tenore pntium quibus expedit vniu
Postq Rnppas mas Noyenburg et Rochtsey ffamoso Georgio
Loyersten Com de Tracouia et suc Consorti Honeste Magdalene vtriusq
Ruppaium et Rensse Zuppanie grate subdis dilcis arrendauimus
et Concessimus Volcyn qz de omnibus et singulis zmnis emptionis fruc
tuat et rasturis montis et salissodinarum m vpte thezauris Ruppr
nostraz vyelicen et Bochnen ante vpm arrendataz patratis gmissis
et Sndamendatis plenam et omnimodam hab cgnicom et experientiaz
et Snformatoz vt his tempestiue et salubiat prondezi possit et valeat
Emptiones qz vpos Georgium et Magdalenam Zuppanas nos reddere
mdempnes De Consilio nroz Consiliatoz Gnosum et ffamosos
Honorabilem prudos et laboziosos Dzt Nicolaum de Wythomisz
Burmeistrum et Capitd Tracouien Nicolaum de Wyelopolcz
Dngum montis Hermand Tranz Mathaelem Hedier Martinum
de Sbelsse Consulem Tracouien Mathiam Sydek Johannem
Damjan Consulem Nicolaum Spytko Johannem Lysset Bartho
lomeum Molathka Martinu Edmet Johannem Slantz Demeres
Rectores Snratue Johannem Khochel Nicolaum Syara Bartholo
meum Bowaret Carpentarios Bochnen et Mathiam Magnka
Carpentarium Rnppe Berthmen Wyelicen ad anspiand Sendend
anstrand et fidei cognoscend omd et singlas Sminas Wyelicen
destnd et tractand m vpis Imentbus fructus Deputamus Nominamus
et assignamus ad quam anspectoz remissim et Annotamus
Stephanum Nicolaum Seraphin vltimu et Johannem Crapdy Zuppr
Dc Honorabilem Thomam Trampczynsky notarium nrm fidelem
et Sdundazium vocare et Sdibere qui rotie ex mandatis
allegatis reuisant et Demit ac qtempsit p presentes se suos successoz
Huiusmodi anspectum adesse Cum postq ad Ruppam Bochnen

Juentes et sacerdotes eiusdem loci secunda post festum Barthalomei ꝓxime
preterito anno ꝑte defendissent omni medio Juramento ea que viderunt
et audiuerunt ꝑ manus dicti thome Krampczinsky ꝛ nos ad id deputati
in vim Registrum fidei attinuerint et auscultauerint quod Registrum
coram Capitulo munitum et sigillatum ꝑte dicto Cuchmeczio et Capitulo
Crac nobis m medio Consilij in hac Comitia oblulerunt
et exhibuerunt et eo apto et seriose Dampna annata et tartuas
inuenerunt m Regno Bochnicz facta inuenimus et comperimus
quarum tenor sequitur Nos vt Registri dicti Ecclesiarum sequitur et est talis
Et ꝙm homo ꝙm Regno Bochnicz Inuenimus nos supra nominati ruptuarij
in Bochnicz Capella que indiget reformacione et absq; ea stare non potest Item
Inuenimus structuras in Domo pro muro Camerarum et Ductum que olim
corrent Item nil minus inuenimus Cameram que totalit destructa est Item
inuenimus in Klapczyn per annos et totalem Destructa et vina Cra
sunt desup ale Zydz Item Bochnik rogis destructus est Sper quem Sal
extrahebatur Item prosthy Bochnik destructus est per quem mittunt
Kobora in montes Item Bochnik pus medio Byanka est fractus Item
apud Byanko in Camera fractum est Cziua Castrensis nil sunt ad
impleti Item Bochnik apud Czepne Cpd destructus est Item apud Sloman
Sal Camera Castrensis indiget Due parietes alis stratis admissa
Cuerent Item pus medio Slomantel Bochnik frangitur per quem Sal
extrahitur quia ꝑ cuerit muros Domus ad ipsas Camere Item Slan
Cina Camera corrupta est Bochnik lapsa et sunt desuper et ibi Cand
et Cmundum Sal habetur pro qd nullus seruorum ꝑt laborare Item
apud Kladnik Bochnik destructus est pro qd Sal ꝑ apud extrahi quod
potest Item Camere Kladnik Castrum multum indiget et est Zazn
merana seu Kaszyna Item Bochnik supra Kyerm ad quam
situs ꝑ non reformabitur in promptu Sal ꝑ apud quod potest extrahi
Item sup Cameram Sal due Vole fracte sunt et Camera Dm stat
Desuper ppd Zaszyanye Cuet ibi mundum et Cand Sal habetur Item
sup Bochnar Cameram vota est fracta et Camera est Kaszyna
in Bochnik qd fractus est Cuet Cand et Cmund Sal habetur Item
pus Strzebolo Czyala Zaszyany in Cano Sale Item pus Swa
tcha Czyala in Cano et Cmundo et sale mundo Kaszyany Item
Cmundo a probat pus Bochnyki Bochnicze aliquod Cemacz fracte
sunt Item pus Bochno Bochnicze Dno Bochniky stangumtur
ꝑ cuerent Sal no transiret supra Item Bochnicze Dictus
Kwatek sepius Cmunam patitur indiget Et eo Cemy Kabe Diligenter
Cre anno admisse Cuerat Et clamderetur omnibus Cmonitis infert
Dampnum pus aquam infrastrictuntes

200 fol.

420. 420.

Copia Arende Zupparum

Copelicen Bochnen et premisse de Anno 49 tricesimo septimo.

Memorie deriuacia Rex Polonie ad quos hoc presens scriptum pervenerit Cracovie Sandomirie Siradie Lanciae Cuyauie Magnipolq Lithuanie Russie prussieq3 dominus et Heres &c. Significamus tenore presentium quibus expedit vniuersis protestantes et fatemur presentibus scripturis hominum Cuomodo post vacuum ordinatum et adquietatum per Venerabilem Nicolaum Seraphim Vladiferum Cracouien. prothonotarium Bochnen. Wyelicen. in Terra Cracouia et premissis nostra Russie nostrarum Zupparum Zupparii omnes redditus et prouentus de et ex Zupparum predictis Bochnen. Wyelicen. et premissis tempore suorum arrendarum leuatos percepto, et tandem expositos et distributos factaq3 hinc et hinc Inter certos nos solicitudines curas et studia aspicientes de statu nostro et regimine eadem Zupparum nostrarum quia in aliorum thezaurorum Regni nri sortem nr minus estimabile computabamus intendere et prouidere Vt tempore nri felicis Regiminis votiua susciperent incrementa Cum prelatis et Baronibus et alijs complurimis Regni nri in Comitiorum generali Petrocouien. anno proxime post festa Epiphaniarum dom. celebrata ad latus nrum assistentibus amplia vigore modos consideratos. quibus thezauri Zupparum nrarum memoratarum ab altissimo nobis commissi dirigantur gubernentur regantur et sine medijs Deliberadne quesimus et inuestigauimus. qui consilia animi et voluntatem ad alignem Verum legalem Augustissimi et in bonis abundantijs vt alie Zuppe nre stipendia p nos ad tenendum et regendum arrendarentur, consuluerunt et

16° adhuc hodie de legalitate fidei ac famosi Georgij Morstein Cracouien. de Cracouia pt. Hinc est quod ipsum Georgium pro fidelibus dilectis quorum fides experimentum constantissima ac industria vt ab exacto compertum plurimis nobis commendata consideratione ac ad eos respectum singularem habentes Eisdem Georgio

Morsteys et dyagdalene sue consorti Huppas mab Voyelicey et Boch
ney in terra Cracouie stab Rome Russie et signant Emplicey
que Slonije Samberiaj que Nastheniza et Sanocen que Tira
wa appellantur-quas pe Nicolaus Serapkus Vladiser Cracouie.
et Dimtaxat vsqz ad festu Nativitatis marie proxime affuturum
possidere et tenere dzt cum omnibus Imabus modis consuetudim
bus deyepto Cabo answetz ac talibus primitie condicionibus et
articulis cum quibus quod Petrus olim pyltaray Abraham Niger
Anthonius de florenciis et Nicolaus de Harnawa Dum vinent
in Humanis de qe Nicolaus Serapkus Habuerunt et guberna
uerunt a Cemissimi predecessibus et domib Benare et germa-
no nre carissimi Due memorie Regibus pacifice possederunt
A festo festa ante festu Sancti Stanislai translatu in autumpno
proxime ventur ad vsqz decursum trium annoz continue et
immediate se sequentium arrendamus et vendimus arrendamus
dz et vendimus pontec Dungus Georgius Myerstey in sua Con
sorte dyagdalena emptionali Zuppat cum primis Dnobus vsqz
arrende amb quorum vz annu per quatuordecim cyclia mazc
et vltimu tercie anni pro quidem cyclibus dyarcaz monete
arrende Regni nri et mi answeci quadraginta octo grossos
in quorum vz marcaz computando una tercia pte labzq grossoz
pragen ant exclusionis pro nra moneta denarijs vel in floze:
mb auri Hungaricalis pro latis grossis predemcybus mcffectuale
Sera et legittima possessu tenebunt habebunt et possidebunt
Ad prestreptos tres annos in arrenda et qua exigente urgenti
Regni nri necessitate vt satisfaciemus dni Nicolao alis Osman
Bzimcy Bzijcebrenssky Kaplun dyuerzijcze Kalisze et alijs
ac eop Committimus qui de Zebrazc dyussowijze et wapcuna
prea Regni nri mri damp mscribant pro vltimo termino
videlzt pro festo sancti Johannis Baptiste proxime ptezito
In quo mr edictu dnos premsiai Chostheu eidem Dnó
Nicolao et Committimus prescriptis tredecim Smilia florenoz
Hungaricalis in anno pcuniis et Smercaniis pcibere debunt
presentes et psoluimus tulit qd ad spatia nras pcedunt ante
fati Georgius magster et sua Consors dyagdalena
receptis dnobus milibus dncentis quinquagintis et nouem marc
communis Regni nri pcuniis quadraginta et octo grossos sin

gnamlit maram amputando que de contribuendum sue grossa
ex terris chawzispolome fuere collecte In hmi smodi tredecim
mlibus florenor vzt m anno vezi et usti ponderis In quatuor
mlibus trecente triginta et tribus florenis Specialye autem
parate pro duobus mlibus florenor hmgaziculis et pro residuate
eiusdem Summe octo cebus et mezabus eisdem duab Semissm
rum ysatis Comitibus totalit m ipis tredecim mlibus florenoz
fecerunt penitus ambentes et expeditos De fulcratis itaq ystriptis
duobus mlibus ducentis cum gnagmtis et nouem marc modo
dmisso p sepefatos Georgium chdastem et chagdalenam recepto pro
florenis qm tnc amputabantur p tres fezones minute vero grosse
remanserunt eisdem prout et remanent obligati nouem chilia
nongentos et duos florenos hmgaziculos m anno et usti ponderis
Summaq etiam mdigenaq et expectantie nre et Regni nri prudentie
m Zuppas nras ystatis pensis premissis chagnifico predicto de
Tomy capole castellano Sandomiriens hec mhia florenor hmga
ziculis m mutuo p nos leuatos et receptos mstripsimus demenstra
uimus et assignauimus que hec mlia florenor hmgaziculorum
premissis ant m anno et alis nris mstrapanem nram. ipi Georgius
hec et chagdalena sibi predicto castellano Sandomiriens dare as
signare et ysoluere tenebantur De quibus hec mlibus florenor
hmgaziculis talit soluendos et ant statis nouem mlibus florenor
dem nongentis et duobus florenis simulq hmgaziculis duca
tis pro dampnis dam sibi Committit ysolutis vna cu eisdem florenor et
Specialiq Summis per prius p nos eisdem Georgio et chagdalene
m Woyelach minuto sale alisq suis nris mstriptis plenarie Geor
gium et suam Consortem chagdalenam redde cupiens et volentes
m soluendo ostat et assecuratos Attendentibus spalibus amplis
Reuerendissim Reuerendo p m ipo pzum dnm Sbigneum Sbigneis
Sancte ecclie Cracouien Archiepi et pzmatis Thome Cracou
Sbigneum vbisd et Regni palatinum Sandomiriens ac Andree pozn
Cpozo nunc chagnifico Sbigneo de Tanczin castellano Cracou
lense de Bozka pozniamen Stanislao de ostrorog Cathedralis
petri de oppouo Camarario Nicolao de Koszyczki Sbzostkon
et Sbigneo cad Koszyczki zpladislauien palatinis et ceteris
nrop aliorum Consiliarioq qui p tnc pzp hyst in premptu ydo
neop habere potuimus eisdem Georgio et chagdalene Gunsmodi

423.

Nouem aylia nongentos et duos florenos hungar̃ tabit dua ſa
mſſio cum ſmo Comitiue exalntis Rex vo aylia plenos hungar̃
pro et ſmittitur memorato Caſtellano Vandorniensy perſoluenda
Vicesimo octauo Emmas penarum et florenos per nos tabit alyè
Kied m mmto Vale m Hungra regelicen Bachnen Viennen
Krnſſe et ſignand primſlich Cambezen Cameren et alyè ſtrayt
aſſignarunt demoſtrarunt et mſcribunt per pen pntes ordine
mſtrascripto Cz xpc Georgius Ayeſten et Magdalena Habebunt
et Habent omnimodam facultatez gnadt xpos arrende Anno
et ad vitam Zuppan. Zuiez p Vet mihi florenos Hungarica
Kium xpis vitam xpod Debitum ſupius expreſſos defalcand et
exuacuand Et quibus ante et Volarit illis ſimilit Debebunt
nro ratum quatuor temporum ſingulis anis perſolue et que
posita ſunt et Debent ad vitam nram emptionis Reſidentiatez
vo pennios arrende Kunſmodi Zuppan pro nobis petentib
pecunijs ſen in thezaurum nrum que pro alimentabunt nos victu
trad quatuor tempora conſiſtere repetendos obligabuntur et de
Bebunt ad Requiſitiones nras quas vbi ad vitam nostram
ponẽ promittimus et Debemus Et propter eos volumus ab
omnibus quittadonibus nris eſſe exoneratos et quittos Sp promittim
Vebo nro Regio ꝙ Vebit nras quittadonis aut mandat quibuscuq
pſonis dandis tam nonas quittadonis Vando ꝙ aut quas renovando
ſine ꝙ Quatuorcunq nr̃ ſubditi Eosdem Georgium et Magdale
nam nr̃ vexabimus aut quomodo turbare ſtuemus Quapropt
quittadones aut mandata ꝙ eosdem quibus reprimendas et Reprimi
a quibuscuq pſonis aut illis obedire prohibemus mhibendo De nullat
aut Exemptis oblatis et nouiter Zuppan Debito alyè Vebit nras
ſibi mſcripto tbc dnis nris ordinandi ꝙ ſeta nra co. vacue de
Debitis que ſolutuend ſe nobis obligarunt et de emenda vt reſte
macne ayentid nro concorde contractum et ſtipendiar Georgius
et Magdalena ad mandata nra Dum et quos ſpalibus negotiis
Vebz dabimus in mandatis ꝙ Vebit nobis Magao Exemptis nro ratum qua
tuorcunq De reſidentibus peccamus que talis pro ſſco nro regio
Reſultabunt et ſtipendia debeant ſolvendi impendent Verum
quia ſtabunt eorum arende annis Et prout erga Vibertz Vebent
et Habere Debent voluntatez Poſt venit ant Inuas decurſu
annuas erga tziam no tenendo amici Zuppan mas ſtipendiare

vid. supra f. 416.

vid supra f. 3

Magdalena Horsten 424

424.

Sigismundus Dei gra Rex Polonie Magnus Dux Lithuanie
Russie prussieq3 Dns et Hered &c Significamus tenor3 p̃nciu
q̃ntes expedit nos Quemadmod3 ny alys hys nr̃is arren
dacoñs Empcionis Septembr̃ et fermas Georgio Horsten
Civi de Trac et honeste Magdalene sue Consorti Cahe
Ostrosq3 et Russie Empcionib3 tria molendina florenor3 Hmpcionalium
Sm paratis expedon obbo Schwinsy solvt3 qd tam Hmpcionales quam
solucone Stipendiarior3 de q̃bus tabus Hmpcionis et tricesi
florenis eosd3 Georgii et Magdalene promittimus reddi
Indampnes

Obligacio Laboczsky

Sigismundus Dei gra Rex Polonie Magnus Dux Lithuanie
Russie prussieq3 Dns et Hered &c Significamus tenor3 p̃nciu
q̃ntes expedit nos Thoe a Sne Michaele Laskonsky
Civi et Capitaneo Lomz fideli nr̃o Dilecto Census et
tricesimi florenor3 Hmpcionalium q̃bus ea florenos p̃nci
anni et usi ponderis in mutuo et usuram solvendos recepisse
et levasse Sm effectu Quousq3 Census et tricesimi flor
Hmpcionales promittimus et Sp̃ndemus memorato
Michaeli Empcionis pro festo sc̃i Remigii p̃xime
affuturo dare solvi̇ et exponi̇ eius effectu Sm casu no
quo eosd3 florenos sibi̇ soluto pro dicto festo p̃xime no
solvemus Et tunc Civitatem nr̃am q̃m ipse Michael
Laskonsky tenet Sententiam de Orzem Sm bis eod3
anno Dabit est pro se Lembek tollet et Sm usus pro
Hmpcionalis conducet Si vero pro alio p̃xime dicto censu
tricesimi et tres florenos sibi̇ Sm Michaeli Sm solvemus
aut solvi̇ Sm curavemus Ex tunc eadem Civitas
Sm Orzem ipsum Sm bis tunc eod3 anno Dabit est
pro se Lembek et conducet et sic de alys annis

A. p.º 4

Regnerabus et solus ens Michaeli subscripta presentes
nu fuerunt declaramus obligamus nos ad totalem et integram
solucz florenorz expensarum Harum quibus Magnificus noster
Dns locum tenens et capitaneus Cracouiensis Anno dni millesimo
quadringentesimo octuagesimo Quarto

Nos Nicolaus Laskonski de Oszyc

Castellanus Cracouiensis Magnus dux Lithwanie
Russie prussie etc Dns et Hered etc Significamus tenore
presencium quibus expedit vniuersis Quod Egregius
Stanislaus et Capitaneus noster fidelis Nobis dilectus pro tempore
apud nos cum ampto Ducatu florenor Hungar pond auri et
Cruci ponderis debemus et obligamur quorum de pro Ducatu flor
assecurare et eadem reddere cupimus Eapropter nos quidem et tenutas
nras Oszyenen et villas ad eas spectantes in alys locis nros dispositi
et sibi Michaeli annexas et Data Demostramus assignamus
et inscribimus tenore presencium quarum Demostram assignamus
et inscribimus Quodquidem oppidum Oszyen et villas ad eas
pertinentibus Cum omnibus earundem Temporibus fructibus proventibus
redditibus vide Michael aut sui successores legitimi habebunt
habebunt et possidebunt tamdiu Dns noster et nos aut nostri
successores memorati Ducatum florenor Hungar Michaeli Laskonski
aut suis legitimis successoribus integraliter et ex toto fuerunt
exoluti Quibus et Omnibus nec non singulis literis harum
quibus Sigillum Dicti Dni nostri Quo vtimur et quibus

Nos Stanislaus Laskonski

Castellanus Cracouiensis Magnus dux Lithwanie
Russie Prussie etc Dns et Hered etc Significamus tenore
presencium quibus expedit Quod Egregius Stanislaus noster apud
Dnum Michaelem Laskonski Capitaneum fidelem dilectum

Centu et septuaginta florenos hung Reni ams et usti ponderis
cum quatuor marc et media mu et monete pdecessoris
m Ernestum et pro ea pdictum recepisse et lenasse in effectu
Sm Duos signos Centu et septuaginta florenos num quatuor et
media marc Dicto Michaeli Kasotzsky ant suo procuratorio
pro die Carnisprivii proxime affuturo solue et ydemnire
promittimus et pollicemur Sr ctra vo quo sibi Michaeli
Capitpo suo stipulanti sumc solui et pro bis pecunia pro
frezit pro die pxmo dcto Carnisprivii pdicti solue pnt
exome vnam integram Rem Carnd Standum me
tempe vobis eod anno Dare solitam Dimittimus et Quitt
tenebim Dempto alia die Standi tempe quo pdicti
eod anno alios lud mos ndulsimus Dedimus et Donauimus
se qd anno eod affuturo tlr nobis de Duobus Diebus
de Standi tempe Dimtavat respondebit Sr vo qd alio
et segenti die Carnisprivii ant alio anno segenti
eid Michaeli Kasotzsky ant suo Legitimo procuratorio
Duos Centu et Septuaginta florenos hung nd qnos
et media marc nd exoluemus Dctus q quolt
anno Dta ab vna die Standi Carnid tempe
Carnd absoluendo et se excusando Dimtavat de
tabus Duobus Standis quolt anno de tempe
Centa vpa Capitpo nobis respondē tenebitur
et Debebit Carnd quousq plenaria et integra
Centu et septuaginta florenos num quatuor et media
marc a nobis realiter soluta Sed quia
Centa tempe Ostenta m vris Dotis et Dotalicij
Bēmisse Serenissime Domine Elizabeth Regine
Polonie et Duquis Sue Carissime assignata
Emptionis et Donationis et si nra pcipue Emptio
debita polue integraliter ante Dictos Centu et
Septuaginta florenos num quatuor et Quod Sua
non possit Ipsum Dictum Michaelem Kasotzsky
aut suos successores Ostendo suos Centu et
septuaginta florenos nd quos et Quadra quatuor

† aut si pdictus Michael Kassotzsky procurator pdicti Sm Centa vpa tempe ad Ostendi
Emptores tenebit pacta et Conuenta aut tlr tenuis tenuerit de manibus suis vel

…r et sup Stricone nra totius Exemen. Emis sen a Cimbris Exemen[sibus]
nobis Dazi solita mstrabimus et assignamus per ptes p rpm et suos
successores tamdiu levanda p[er]penda Donec integrem rpne sue
p[re]stacte rehabebit exclusam et satisfactionem sumperstem Hoc
cimbris Sigillum. Cum ptibus est appensum testimonio hui
Datu Lome fo q[ui]nto ante Egidij Anno dn[i] m cc lxxxvii
quadragesimo octauo

Ego Gerlacus Scholasticus de Xanctis Dei gr
Treuir Archidiac Cuius hec rep[re]sentat

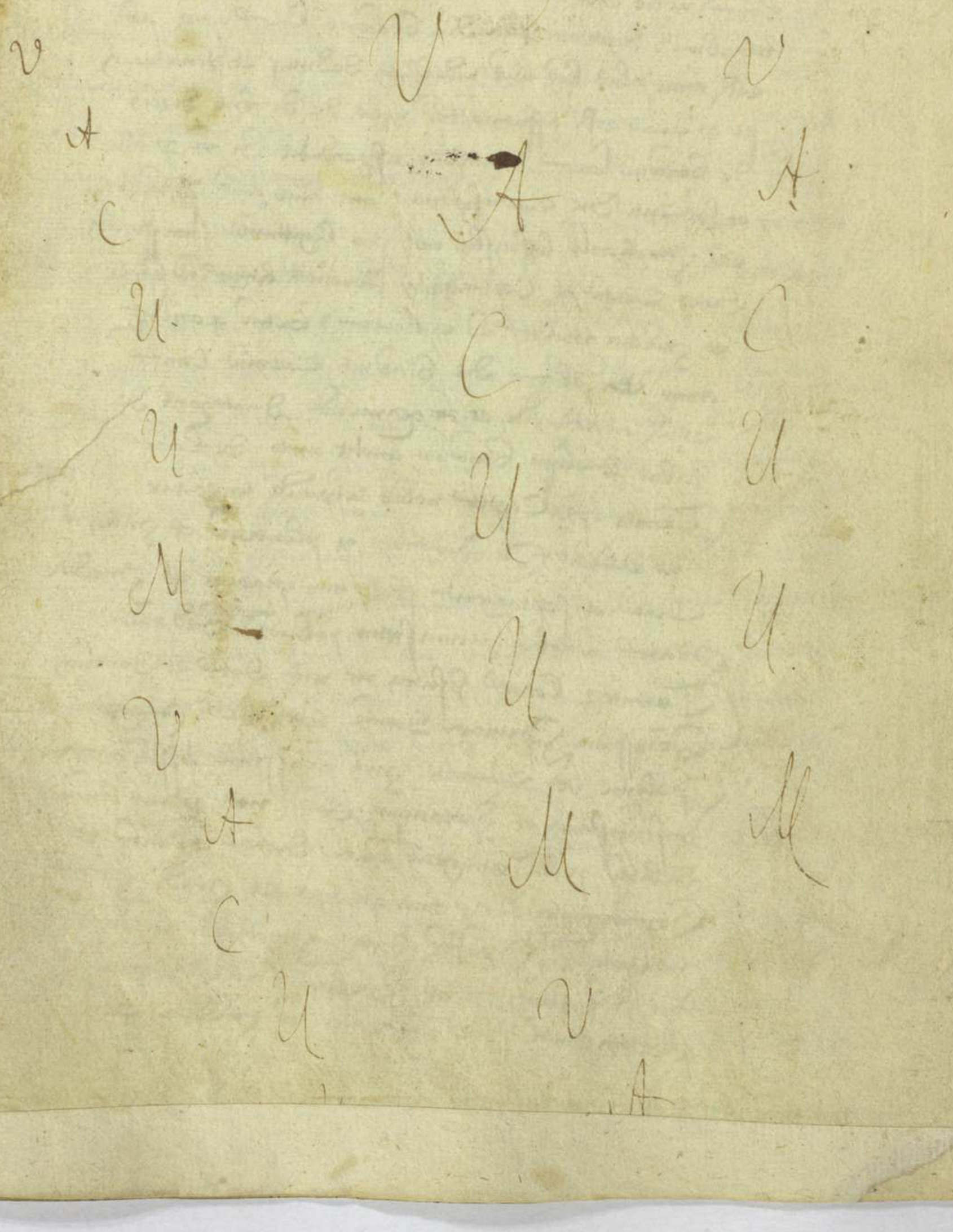

Sequitur forma Litere qua ut toto Regno Egypti et tocius

Vide.

Ludwicus dapifer Rex palatinus Rheni
Lotharingie Russie prussie etc dux et heres etc

nuncij et singulis ad quos presentes Literatorie seu patentes
Literule et Edicta tam nostra Regalia, quam quorumlibet
Ducum et Iudeorum tam nostre Regalie, quam spiritualis et secularis pos
nunc quocunque nomine appellatis, multa penitus gratuita per et infra
Terras Russie videlicet constituta, ad quas partes pervenerit presentibus inti
dilecto Berach Regium et fidelem, fidelitatis sue debitum exigen et non
mediocrem et extremum Regni necessitate opportunitate et reipublice nego
cia capitis Prussie, tricies Regni et stipendiarios contentacem, una
nimi et concordi voto et Consilio prelatos Consiliarios Barones
et Comites Regni nri in Edenburch quibus nonnullos conspicabamus
Diricum seu tyrannum Lyssa appellatum, sub articulis gravaminibus et clausulis
infrascriptis deputauit et firmauit incipiendo a festo Assumpt Virginis proxime affuturi
ad unum annum duraturum, condignum tollendi et percipiendi in
singulis Limitibus Iudeorum nre Regalie, spiritualis et secularis ad
presentem Regni nri et fluminis nostre terre infrascripti Stem
primus Limitis seu Agricola custodes stud et edificia sunt, qui
tritici siliginis et alia grana frumenti ad forum adducit seu vendidit
nichil solvet Emptor aut qui triticum, siliginem frumenti emit dempto
alio Limitibus ad usum panis nec qui vendendi seu mercandi
causa tritici emptores solvet nisi de nostris descriptis Item a mensa
siliginis per duos denarios, per duos denarios a mensa siliginis
per tres denarios a mensa milii per sex denarios a mensa
hasi per sex denarios a mensa pisarum et vicie grossum a
semidimensi per sex denarios Item a simili tum sex denarios a
mensa Brasei per tres denarios, Venditor et emptor quilz speciei
nichil supra expressa solvet et exhibebit Item similiter cervisie
a quilz mensa quod dicunt solvet sex denarios Item Vinetor
cervisie civibus ad vendendum solvet a quilz octonis per vinetor
denarios Item a nichil vini vasis vendens et emens quilz solvat
et debit grossum, sed spiritualis Nobiles et Limitanei, qui nichil
vendentes sue exemptionis causa, supra descripti Item qui medone
dimidiat et vinum, a quilz octonis per medium sol et sic de magis
ami emptores et vinitores medone, sic debit et solvet Item
Postquam vina edinum servis et hospitibus, vel tributa mercatur
seu emptor a quilz speciei vini et, tribut vero mercatur vini
tercium si vinum vinum, nichil debit aut solvet. Emptor aut
qui ipsum vinum emit, simile pro vino grossum, inter tyrannum
solvet Item a vase vel pipa cuiscunque generis vini, vel
liquaminis vendi et emti, quilz vas solvat per duos grossos
Item Vectores et emptores eiusdem speciei et Limitibus ad alia
loca ducentes, quilz speciei aquatici octonis per modum off debit
et solvet Item Dux sal in Terra Bothnie Vichtzen et Russie
vendit et emptu sunt Terre, a quilz speciei quod de sale
mercati sunt, per vinum off et similiter Vector ipsius sale emens
a quilibz speciei quod de emendo sale inter egressus vinum off debent

ꝯsignabit et soluet / Item qz carter se rem suā ꝑmanit nichīl debit
sed dum et manibꝫ suis alijs vendend sunt / emptor sale taxate / a ꝙlz
sexagena vnd ꝙ debit et ꝯsignabit / et sic amb alij / per mensuras 2 crg
obtenaies aut bancos sal emendos ꝙd vendendi et nō ad ꝑmensuram
tum a quolz sexagena ꝑ ꝙ / a medio sexagena / per medium ꝙ et sic
de singl debit et soluet / et similr de sale saxonico / dnm statutedam
et obseruand / Item de sale plenitudo vendend et emend similr a quolz
sexagena sale taxate / ꝑ grossum debit et soluet / Item a plumbo in
Teltrisch Steinau / tnpore cre / et alijs minus frequentibꝫ regno intrancis
vendend et emend / quolz taxat ꝯmes annas a quolz sexagena
vnd ꝙ debit soluet et ꝯsignabit ad vsum alioꝝ mercatoꝝ et negō
ciantes / Item omīs et singlis mercatoꝝ verboꝝ et vsitatoꝝ seruisit
ad rem et indigent vnd et singula bona genera pannoꝝ sacu
lia arma supellectilia / et alia necessaria / quolz causa vendendi
adducta / taxatis bonis et mercibꝫ / nxta quolibet valorē / a quolz sexag
in loco in quo ꝯmes res deposite fuerit / ꝑ vnd grossum debit soluet
et ꝯsignabit / Emptor vel ꝯmes res pannos et mercs emend / tales
mercs per vendicionē / ad alios manus perueniret / a quolz sexag
ꝑ vnd ꝙ soluē teneb̄r et sit astrict / Si vero aliqua mercimonia
in presentia Telonei ad sexagena aut circa ꝯmiaz ire voluit / deposita
in Tarif salar vel sexagena / nichilomīd suis bonis taxat / dictum
Telonē modo supius expressō / in Tarif Telonei debit / soluet et ꝯsig
nabit / more et admissa alioꝝ mercatoꝝ / Item omīs et singlis
mercatoꝝ et mole pannoꝝ sericoꝝ / omnimodi ḡnis ꝑticulis colorē
et numeris alijs Tartarici admissis atq; ꝛc / dnm ad damna Reg
adducend / vpa pannos sericos taxat / a quolz sexag ꝑ octo ꝙ
ad medio tucis / tactis quoties ad alienas manus deuenerit / et empto
ri soluē teneb̄r / et omīs astricta / Item omīs et singlis artificibꝫ
mechanicis / sutoribꝫ pelliparijs Cleffmithen Schefftwirchen / cordonē
arijs sellatoribꝫ / veruissoribꝫ artificibꝫ / dempt̄ pastore theobarbitore
et chirurgicis / quolz vnusq; / dum et ꝯmes sue tabarre artificis et solam
in vnis festis duob / a quolz sexag viij ꝙ soluē teneb̄r et debit
Telonei premias / omīs artificij Iuramēto / medio Iuramento corporali
de suo artificio ꝙrpt et laudabit / et idem sub Iuramento / ad Lotmis
Telonei / singulis septimanis premias tulit̄ obligat debit et reponet
Item a quolz tunna / quozlz pisciū illuc taxat / a quolz sexag
vnd ꝙ vendend et emend debit et soluet / modo supius expressō
de mercatoribꝫ denotatis / Item de bonis que numerantur Item
a Tentonico Vngerisch Tlapacholz / Tschemnitz / a quolz centenario
mercator / et ꝯmes bona fluitat / dnm ꝙ soluet Item a quolz
Tentenario Kunchalz Lungrünen / mercator seu fluitat ꝙ quadrigenta
grossos soluet / Item a sexag assend alb delphic / dnm grossos
Item ab vno Taschtich Piper annors et Tunard vnd Fatonen
Item ab vno Taschtich Piper minor dnm ꝙ Item ab vno Taschtich
bini quadrigenti ꝙ / Item a sexag fundi alb tubon vnus
Hemmich vigenti ꝙ / Item a Tentenario Lugisenhalz ducenti
ꝙ / Item ab vno Taschtich / Schepschalz xx iiij ꝙ / Item ab vno
Taschtich medio vnus sexag / Item a mensura Hemmich per
tres denarios / per venditores et emptores quolz tercius quoties

430

empcõe et venditõe fuerit / debit̃ solucõ pt̃ constitut̃ Item a bauc
et vacca venditibꝫ / de quoꝫ / pt̃ medietat̃ ꝑ ~ parca ꝑt denarios
~ mutone tres denarios Item a vitulo tres denarios Item a lapide
sepi per quatuor denarios emptores debent et solunt Item a cera sabbati
mercatoribꝫ migulibꝫ et alijs pellip mercatorijs / mixta cera vẽns texany
et valaren / a forensibꝫ / a strangꝫ pa vend̃ ꝑ Item
ab omib̃ similit̃ / qui vendunt̃ et emunt̃ / mixta texany / a quoꝫ strangꝫ
vend̃ ꝑ debent et solunt / modo supius expꝫss Item omb et singli
mercatores iusticiar venditoꝝ et emptoꝝ / qui talit̃ mercandas vend
et mercand̃ depressas / custod et sigillet / siue recognicõem
ab eisdem / ~ / ~ / ~

mutatent et castrent Dat ns Laurencius grutch pro tantum
serui terciu[m] ꝑtem ante festum sancti Thome apli proxim
huius dominj ad festum nativitatis ihu xpi proxim futurum

Cf. N° 126.
Sch. or Section 6

Centum equites secundum estimacoem valebunt tantum

Item pro salario emptr per quem marcas dando, sat marc[as] groatum
Item dicunt pann et Barcham. ne sufficiant ꝑ marc[as] dand[as]
Item dicunt quod emit dando pro j chaldr
fiunt l. chalder, et chalder frumenti xx mensure
cum duabus chald[ris], que mensure recepte per iiij
homines quolibet die faciunt marc[as], cum xx gr vend
ꝑ et septimanatim faciunt modium frumenti marc[as]
cum gr et j gr et sic per annum faciunt

groatum marc[as] cum xx gr

Item secund computando pro quolibet die xviij gr
faciunt septimanatim per iij marc[as] cum sex gr et ad integrum annum faciunt

Centum xxx vij marc[as]

Hec tota summa centum xxx vij marc[as] cum xx gr
Tota pecunia istius estimacois Regie ascendit quolibet per iij marc[as] dando sunt cclx marc[as]

Expensa diuersarum personarum
iuxta estimacionem sequitur

Item quolibet die per v octonarios cuiuslibet computando
quolibet per x[s] gr, faciunt quolibet die marc[as] cum xvj
solidis, et quolibet septimana xij marc[as] cum viij gr marc[as] cum xvj gr
et per annum faciunt

Centum lxx iij

Item quolibet die duos canes unum de cagneby
in sale hyemis et alium j canem in pipere et assando
ad prandium, et alium j canem ad cenam, et in pipere, et assando, quolibet cagneto per j marc[as]
faciunt septimanatim viij marc[as] et per annum faciunt

quadringentos et xvj marcas

Item, pisces septimanatim per tres marcas, quem tres faciunt tot[um] l. et
tamen non potuerunt computari per dictum

vj marcas

Item pape et crete xij sol[idi] pro l. marc[ie]

Item cere tritic pisum et alia legumina xij sol[idi] pro l. marc[ie]

Item grutz die dne pene lardu grutz capedo
pro festo septima[e] fuit ij marc[ie] et pro anno fuit tredecim marc[ie]

Summa tocius vxt salarij et expensar[um]
Hamond et cognat[orum] fuit [illegible] tria milia cccl nonaginta
iij marc[ie]

Item pro sculptella
stramin et petrocinio
qui potuit taxari

Item pabulatu equor[um]
Item balist[e] que destruct[e]
et equi qui destructi
Item sell[e] et alia arma

non sunt taxata

Et medietas tunic[e] pro tapet tu capitalia xij sol[idi]
similit tustz pro carnifice et puniby

Et cet[era] et alij famuli xij denarii pro
hac xij sunt superius computati

Sequuntur membrane

Primo de lancea data sub die membrane in Pentecosten dni abbis
Ingelbi Tilleston ad Trawenni comiti

Et dno Petro d'Stavely data sub die membrane in Pentecosten ibidem
in lancea ad dictum Bathoniensem comitem

Et in lancea sabbati Pasche per dnm Nicholaum Nairnetrop dnd data est
una rubea capa papine Bokenbek notarij

Et dno date sub die membrane papine Thomas Hennesey notarij

V

A A

C C

U U

U U

M M

Oratio S. Andree de Sancta Cruce Aduocati in dieta matutina pro Serenissimo domino Kazimiro Rege Polo[nie] etc contra asperitatem boree asperie de prussia dantes theutunicorum

Laudem Glorioissimi principis Kazimiri Polonie Regis Gentis Sarmate et B[eat]i[ssi]mi Dni Dei genetricis filii exaltatoris Creatoris Patris et Redemptoris Dni Omnipotentis id eius Regnum honore et gloriam, plura reflexe & Regni explendore Clenodia Nobilitat ornamentorum corporis Prudentie et fortitudine patrie celebrate ad principale obedientiam & Religiosos subditos et fideles tuendos et defendendos Regnum sacerrimorum et pietatis sibi suppetentes pretentissimis gesta & triumphis ab hostibus subiugata sed exercitus Judicialis Series ad presentiam cuius gesta dicenda sunt tendit vt & monstrauit, Ptereat obmittendo antiqua Polonie que memoria gesta refert et recitando aut rotunda, sed coram vestra, meditabimur et agam breuiter, et que narrantur sunt et non recusa dicam, Vt gesta memorie Vladislai Benitorii et Vladislai fratris Regis gesta, que vidimus, et que ad cumulum conferunt et quibus omnibus inuolutus, cuius maximum et expandat Religiosis ad fidei Christiane, ad Sacramentum et fedus obseruandum, inuiolatum Sancte obtinendi Regni Regio et Sue Terre Status et Pacis Religiosis Dei et ecclie Theutunicorum ab violatus leges, insupportabiles et amare eis imperitie, iuste declinatis sub gubernatore repressis Regio adhuc, supperunt sine postulauit et desiderat, Sue tyrannidi et necessitati obstitit, in medio Duxit, Et pro dicendis intelligi, dum, tuamdem sue ducatus terre ipsius Regnum limites dominii Serenissimi Regis, esse ad ninguem Dnum Deum in tuam intrans Protendit, cum que ad Theutunicorum continue bellandi, pro expanse religionis Christiane, Ex alio ex Apostolorum esse ad damnum et ecclie pertinet, que et Cato, ad Thenarios damnis timuit et alia cum Bohemia Sues Ht Ex semper Theutunicorum vere plagia vltra Sarmatas, Scumbugenos, quibus dicitur, ad silue Stricti in medio Nemorum Sues habet, Est ergo Situs et partibus pro expandus religionis, Sues Sumptibus Sues militibus pugnans ad Thartharos ad Thurcos, ad gentibus silue Stricti ac ad Bohemos habet ne Sues nostrum et ne in eis damnis Sepeat, infra hos Sues Polonie Regnum est Lithuania Russia Podolia Sarmatia Samagitie Assessinie Azoldania Pars Walachie est Regnum Sanctissime Romane Ecclie et cuius Senatus gentium pro singulis capitis Konrad Ecclie ad petri de Murind Selues Vladislaus Victoriosissimi Rex Patris Regis pro Lithuania tamen Azoschynius Samagitus et Sarmatus gentium more Venen[a]s ad expandi Religionem adiuxit Ecclesiis et fidei et Vlnge acte militia aduersus ad Turcos nec religiose adiuxit Vladislaus fil[ius] Patris in Regno Succedens assumptis Regni nuptiis, Pacato et Regno Polo Pomerie expandi religionis nichilus, Ex quo clemens totius Sancte Apostolice Sedis Nemorie Eugenius quarto, et aut rebellans aut neutrales fecit in Regem Hungarie electis, assumpto Regni gubernatore, et magnum ad dexteram, Regente Apostolico, per Eugenium apostolice potestatis et sue Sedis destinato, recepto, cum Thurcis nuper expandi religionis Christi arma sustulit, et Turcis capit, quot victoriis reportatis quot Christi nichil bello expugnat, toti orbi notissimum est, et nisi Apostolice meritorie expandus nisi Christi amarus, nisi fidelibus suis metu pestilisset, expandi et Religionem turbasset, qui et Asie in Europa, per Ecclesiastes, expandus nuntius, peterassimus

Ihuwarp mand et exercitu insperate transeund, et spes pollicite classis
per Pontifex m, Elisseto tende ad transitu impedendu cum ud effecti
sset, Nedu et Europa Turcus excisset, sed totu asiam occupasset nec
tractaremus de tutamine fluuij nris, cum ad tuend bella audiut, religio
ne plenus, fidelissimis pliamunity ac potentissimi foeder deop Necessitu
ti fudus disparat p nouu exercitu bello pstat gerit ac glorios
p fide pugnat, uictoriu vt pius tradendi est, coegerut. Iratus esset
offend expectatu exclamabund, voces effund, ac astantes ad tucmum
pacem, ac neq tantu dissidia oem, magnifica, sed ad multi nause
fragi causas sit nusquissimi, ne reliquias causas, exclamasem ma,
gnificas, p retinuse, vestris sapientissimis uestibus exemplandas, assepto
gestatissimu primoge Kazimire pudo Rege, ad Regnu Polonie gub
nacled, ad uidenu basilienses vastos cognusset, felice assumpt Regis
nepotis Edicto stat, vt clarissi gnesn sui dominij sancte tuendi
Nicolaus papa, hui tue Romane Ecclie pant, in dand et unied spi
ritui pat, Regittimu successor, unied Romand pontifici navgnesset
assteck Regibus patrid docto uicte sud debac Romane Eccle, cuius pa,
tesset sanctis ny religion pauere, cadq Regem strui velle nec pati gn
a Romane Eccle fide cuius pontifex ueritate defiat, et gn aliud
tenaret, vt Statutis et sanctionib repugnat, subq Regnu ejicer
alijs atq loca a Romano pontifice requirebt, gnu, statud est, vt ab
eis dominor Ecclesiastici jur, abiecta amicu basilienses et astutiu
Alemanie nuncij pfessionibus et neutralitatibus, associate pseudo
basilienses, arreto nuperu, ad reagnoscendum Nicolaum papam
gnuinu unicu et vat pontifice, solemne legatos destinaru, assensu
Solidate religiet reuerentie, pcurat pdamije suis, contra Thurcaru
bellum mouent, pclaru gq sue dominie Regnat, et quibus gnudu sit
et Deo Regi et Regnu, et his tepest optat reuerentie, ad qd pstandu
quid sit fide, cognoscend, quod ad religiosu zelu, gnudu expedit ne
religiosis pteces, aut sibi hostes, quisq gn promissa nitat, ingrat
fuerit dimittat pt, et vt breui' nulla remaneat, ad ex eisdem
pactis, aliq gn expedud religiosis debet, aut desiderio sint negle,
cta pretencio, expedire religio sit offerre, fidei et Polonie Regnu
expedud nouu, ne infidelis Christiani Thurcis et damnis pfectus
est atq afflictius semper est et ad causam remid, videbit, an
pfectu Christianis Rex, Prussie p remid, neste negat, Prussie pua
ne pactis p nouis distincte, Regni Polonie pars est, Hoc antiqua
documenta demostrat, denarioq gq et obtenti, quibus adhesiu
dimittit Thurcis gq pax ensium Romani Ecclie solenis, ad fine Polo
Regnu, illud solicit, clarissime manifestat, legis coronie Polonie
fine Regis subesse, dewtissimi antiqi privilegijs, Polonie, mili,
tatoriq Ordinis cui nare theutonicoru, in Thurcis illud admisset
et negarut, vt p fide pfiat, et ipi qui p fine patrie ab infide,
libus tenebat, post vero ante expd ainos damnis Regnu Polonie
damnum et fide atq bello assent de occupatis sibi p eorum expd,
nos, dicti religiosi pugnu naperet, et quid ad expedire putabit
facta fuerit, ed uertent ne nocens, plurib Polonis, Lithuanis
et Ruthenis, contra thartaros bellum agentibus et oppss, Religios
pfuti Thurcis, et Regnu Polonie occupanet, vt in expd nos pfutis
bellantes pplos dutent, quinno ny sup dud actum, ed sancte, memo,
rie Wladislaus pd, nequaq Turcis et Thartis Regnu Polonie

436.

ad tangeld / sed ge Xpis ymo dicta sut / multitas ostend / dd nota est
ge vndiby supa allegat Xpis sed potiꝰ restat Dacid petrodnm
noter ad esse ut ypd dclinat / cum merito causa ꝓpd assume
pdnt / et quod & parte ad citata stictum est nullu pudicid
asserre omnd sua dlinuat / sucut postremo dclarat dcta mdnd
& ymo nedum fier / ad est plus typis disputer / quid cu hec typ
ymo & Imago meursion tracta / ꝑ consuetudo causa ad cognitu
enumatas / Regnum pnt dnoduces dubtre / ne hec loca et typ
Dnent / Bt. v. ypdnes principes / ne cap / dubtandu / quid dd
Sed ppse / ne ymo / cum cunctis Xpis / Imo vnd ne hostes fidei et
armis bonorte / Rex ype potentissimus / et ad nfidelium expugnatorem
promptissimus / et Imo regni partibus cotermin / si & cum quocte
agitur actio est / cum alia Xpiana potestate / sed dei sue gra
mus / aut cotendi / pclosum est / exhortandu est vt arma dpenat
ep ad vdcta. mandatu sctus ꝑ sperand / cepit Imo sui Regni opportu
ne / absq vi dclinatus / pro quibꝫ Gnde sui ꝓdecessores maxime
dctarun / occurrit dicid dsperari / hac tempore / vt qui cas dtm hui
ados durissimos Turce cas afflixerut / leges et Iuramenta violauerit
leges / vt docuit ipse sacrata ꝓfectus ꝓmissa et exempla / ad Regd
dnum Xpianu / hec religio / que hactenus cas pssidet / nulla ꝓsit
defensam / cognitum ype sorit / Rex ype cum thartuos Thurcos hac
stantes / cuncta hec potestatem iuste dei Iudeos Xpiana religionem
tueri / ad nfidelium fidei expugnu / ac Xpianu nomen tuos ꝑagar
potuit / Dicet quis supponens / culpa nd debet religionem extingui
ad quod respondetur est / nd extinguendi / si corp ipse sua ne sunt
amittend / et que ne iuste regimini oppressere / sut et dolos dcipiunt
et crudelissimus / et hec ype / ne expedient Xpiane religioni / put
tue qualitas exigit / Religionem loca transferre / et alibi cohmutare
ad hec potissime / ipius sedis auctoritas instituit / Imo ergo
religio hec / ad multa milia passuum / ab omni nfidelium tumu
dinum / sit atq fundam ꝑpetuu ep militarid regnid / sit ep vt ne
Xpis vsq militet sit expedit / pro fide ꝓmagenda loca habeud
sunt ep ipm ab recepta / ostantinopolitana Ecclia / aut ne nunq
aut ne Sarracid et thurgarid ꝑ thuros / et ne pdctis Russie ꝑ
thartuos cotinuo nfidelium incursus / ne altrd ex Xpis. Hanc religiu
transferri conuenientissime conuenit / et ex loc alium dctis religionis
suppositis / et aliis fundatis / et sanis ex nfidelibꝫ acquisitis / ypd
religio cotinuo susapiet incrementu / et honore et gloria in sempiternu
/ et hec totu sorti fruct / et vnu sanctorum auctoritate atq mandatu
Si expedire religionem Iudeoꝝ ad nostrorum ritum / cau
sque valeamus / nulli dubium est expedire / Rogem ipsum et
partibus ab nfidelium aut sectatores eorum sedet in cui potestate
regni / et Thurcos multo exercitu dlio deseruiente / ne loca
transferet / ne quo fiat ex ꝓfessoꝝ timore ꝓ fide militaretur

Veniamus Romani Ecclie attendamus nutrisse apostolice
sedis regem et Regnum Romani Ecclie / Immediate suppositu ac
consulte / ne singulis temporibꝫ collaudatibꝫ / et ꝑ seruientibꝫ
obsequiis / ꝑ munera et tributa / ꝓ fide etnis / plurimos ab fidei
gubernatu ꝓpulsos ab hijs / ne quis potius religionem nem / multa
audierꝫ dictus / multa ne nocentibus punitio / multa cum

Summa Legacionis Eimvaldi Patzkul

1440.

libent audiet, premisse qz vellet asserere et ordinare, qd prob dñs audiet. Vellet qz dñs Archiepus et Epus no tenuisse parcialitatem cum prob dñis Lithuanie et Satagare, sed tenuisse mediatores et amicos ac capellanos et secretarios d. Regis. Et in magna gedan, et vtilitate totius Terre Prussie, in pacem et quietem, in petend remissionem debet

Ad sedd articlos nuncios dñorum Lithuanie, vt vna cum eis accederet dñus Rex ad Polonie, et d. sua, vna cum his qui se ad ipsum sua, in Prussia tenent, reduceret, ad rusticitatem, et tenet dicta nra ordinacione Regem et assens et ordinat, ut subditos et vasallos Terre, eligentes qz a quali parte, quos vel qz vasallos fidelitate, nra quos ad nra dñe Reverende vel spiritales offert presentia qz prob dicens vel dicendum presentes, cum velocitate parent, sine fraude, et dolo, cum ipsis colloquium, habeat communicet et loquat, si vero tunc ipsum commode non posset, qz tunc nuncios domino Regi placet, tales electi potentes essent, qui ad, et quod velocius ipsos prudencia, et consilium loquantur et disponere

Ad tercios articlos petit dominos Lithuanie vt tantis malefactis iniurias effusiones, et mortes petit, que iam tanto tempore acciderunt et adhuc diuersis diuersa fecerit et augeri, nisi cupient et se humiliter nra tenet velle, vt ad ipsi pariter, tunc honeste malis emendare subuenret

Ad quod articlos petit vt specialis legatos domini Lithuanie domino Regem ad partes mitterent

Ad quinto articlos petunt qud domi Lithuanie, sicut homines regni, in pariter essent, pia et amicabile responsum nobis dissent, qz qud ipsi domini Lithuanie tenemisset, qz pacta domini Archiepi et Epi assistat vellet amicis et consilio tractare quod litte, ipsos missilis, et qud pacem terrarum sua et sanctis esset reparationem, et in dubium, qd supra quorum reparationem dens anuperes, nec mentes in sunt, hic te perulit et in statum actualis, et quadruplo ipsi domini Archiepi et Epus petunt esse autore, qz mentes suos transsed, et ire et mentes se ch tenent, se d. Regi cum qz sedere debent, subdit et subditos appellamus, in tangam partes tenentes, sed tangam amici tenuit, parcial et amentes pacem et concordiam, et petit ad reparandum ipsis dampnis, qud causa hec in essent, animi parcial prouocari possit, et patuit qud dicti Cyprian ad nuncios admisisset, ipsi domini Lithuanie, cum litteris credencialibus quas habuerit ad dictos Regem, ac terras et terminos et Terminatos Prussie Regi sue, ac legatum exponi, qud ad dominum Regem et Terminatos Prussie tenebat Ad sed articlos Item si dns Rex et Terre ac Terminatos Prussie, diem amicabilem, adoptauerit, et statuerit dictus Cyprian, cum nuncios dictos Lithuanie, admodo nuncios sue domini ampliores, qz dictos nuncios et si et nuncios suos, sicut quod requisitos ad hoc duxit, qui cos ampliores poterit, et tenebit dictos, qui cos nostros debitos, et quodnam obtinendos, a domino Rege et subditos eius, et qz animo ad hec requisita, cum experimentis et nuncios debitis ratificentur, Et si nuncios Lithuanie, in hospitijs solitis sue vellet, et hoc cum ipsis et alios tunc

Item in sexto articlos, qz dictus Cyprian dicit domini Regi et nuncios

Item, q̄ ꝓdicti dñi Archiepūs et Epūs amicabilit' cū eis
voluer' et retul' illa et bona cū eis intenderūt, et absq; inter
aut sub dissimulac'one aliquid, scribe' fec', q̄ dñus Rex mutuū
fec' et ipse fec' fec', q̄ nō dissent', q̄ ex q̄ negocia ista sic
sic amicabiliter ducta dicta

In septimo articulo dc stipendiis militū, mist' vt q̄ dicta
dicte ecc subditi eiusdē sancte, sue electe mitter militū
q̄si quoq; effectus dicte, nō fec', vt tue supplicāt, in
ipa dicta eligent

Ad Serenissimū dñm Regem

Post stetus salutacōem, et offerend' se seruicia, supplicat emendacōem
pmissi q̄d dñi Archiepūs et Epūs, sup̄ memorati, corde attendūt
ex pmissis destitucōis, q̄e sub minacōe sed emendacōe et
cum gracie actiōe suscepūt, et ultro, nō requisit, put et
q̄e in archiepatu pmissa sunt et q̄ibus pmissis cum ad
hoc nō sufficit, q̄ddam sibi computat, q̄ deus cum pmittat

In sedo articulo pmissi, vt omnia disturbata, in pacis et dilectōis
reformacōem, mutuū ad dominū Lithuanie, et Regē ostilia
recū, ipm Cyuyrgit mutuū, admissū, et cōs consilio et au
xilio regni accidit maxime, ei q̄ ex hoc omni pacem, et mode
q̄d ad ipos dominos Lithuanie Regemq; Rutenie, q̄ et Regē
cognouit, et sunxerūt, vera et pma ipos duces Cyuyrnud,
cum et cū uxore, q̄d ad stand et stetus pmissa ad ambas
partes q̄ut

In tercio articulo patuit Regiū celsitudinē flexis genibus et demissis
capitibus, vt relat' nuncios, tante calamitatis et miserie, et mul
titudinis effusionē sanguinis, et insanie, sed salubrē nīs pacis
q̄ ex tante malis gratie pt, vt hec in melius commutetur
et augmēste dignet, amicabili cognitionē dicte, vbi tangūt
fidelis cōsiliarios, et ffos fidel' nīi et laborare in ea velit
et vt ad ipsum dictum, q̄ex vel ex pte ei ligentur, put dom'
Lithuanie vltimo fec', vel q̄d in eo domus Regis Lucelum
esse videtur

Item q̄ velit esse pacifice in hac causa, sed tangūt assis
tentie et coadiutores pars Terre pruss' tangūt cognitionem fidelis

dñi Regis

Item q̄d ipi mittūt, similem legacōem fec' ad Regnū nos
et Ciuitates pruss', ad q̄os mittūt, vt in dict' sui nūcios
nacos dñi Regis

Item q̄d ea ipi mittūt, vt debet, si dus Rex in causa, q̄d
mutuū valuit

Ad Terrigenas et Ciuitates pruss'

Primo exponit in simili forma, et supra q̄d ea compassiua
tantis malis destructōis, et desolacōis Terrarum pruss'
et vt omnia ea in statu vigore in pacem et quietem refor
mari et reduci, possit, tangūt eis omnibus ostia et nacos, pte
de melius magis pacifice ordi ost Et ne expandi sanguinis pu
sillo, cum ea spes et minus pricli, in detrimēta adhuc gra
ue, et augmētū, solicite studio, tangūt animū sunt
affectuosos, tangūt vel vis et quatenus omnia ea ipsa

et nō tenuisse p̄ncipales, sed ad̄m fautores, et amici p̄ncipum mississe
ad subsidium dam̄ Regem, ac ad damnū Lithuanos, et quod ad
illos retinuisse eos recepisse, consuluisse et ad ipsos mittendum, nisi quod
pax et fides ruptura et violata fuisset, dicit se, et ipse mandauerat illud
fideliter, et ipse velle se stare, ad amicabilem tractatum, ad terminum dictum
et tempus, in quo dicti domini archiepus et Epus libenter velle eos
pacificare in posse

Item et velle se esse in isto ipso fauore et studio ser Ecclesie
in vel, fidelitate tenendum animo et pro posse seruare, quodcumque ipse et sui
nuncii, ipsi quoque pacis, ad quietem et pacem venire et stipendia
Terre prussie et eius alie adiuvare Tre, et pacem ab eis omnia
bile habere

Item si quod ipse dominus Lithuanie et dux Rex ac Terra prussie
amicabiles dictum quod possibile suscipere et audient. Videtur
dicto archiepo et Epo, ipse locus dicte, pertinere in quantum Lithuanie et Lithuani
in Curlen vel Samathen, sed ipse primis dictis tractatus et habitis
fuerint de vel partes amicabile concordie vel possent, saltem
cum partes in suis gravaminibus convenirent, posset tunc de concordia,
circa locum tractatus de quo agitur deliberando vel ipsum fuit
apte tractandi, ubi tunc ipse ad fore videbit recipere. Et ut
sedes ejus partes se ipse valeant

Confirmatio Dreth inter abbat Bledzoviēn
et Tamtavin civitatem.

adhuc 443.

443

Anno domini dni Mo ccco xxxvo Ad perpetuā rei memoriā Kazimirus dei
gra Polonie dux primogenitus necnō Przemislaus Cracovie Sandomirie
Sūradie Lancicie Cuyavie dux magnus Lochvanie Pomeranie Russie
Prussie pz dus et hēs Boguslaus comes Pyzdrē pribi expedit
Venūs et singulis presentes et futuris Quod cupies cum fidelib et
Baronibz ad latus meum in presentiarū assistēdi, omnes dissidiorū altri
crebros nūrios contemnerētes rancores et odia ac possent fulmina
omnes, que dudum inter dūm et Religiosos Johannē abbatē ejusq
Stris paradisi, et Johannē abbatē ejusdē Stri Bledzow Cisterc ordinis
denote nobis dilectos et vnā, et Burssyn Nizemūgerzam de Lubastho
Tamtavis ejusdē ordinis ut filios dilectos, partibz ab altera, & et
super debitis ad ipsum abbatē ejusq Stm seu Conventibz et alijs one
ribz monasterii et usaliis rancoribz hinc retroq orte fuerūt et
sustente, omnimodis cassopire, amputare et compone petijt pietatis
pensatis cum libtē et munifica gratitudē ejusdē et suppliciter inter
ipsas partes, tale dictū seu dictā arbitrium et ordinacionē, seu
tramitē edixisse, dixit et pronūciauit, ac mandauit, vt scilz et dicta
tenēd pacem inviolabi per partes predictas et sub pena in ipso dicto
et notato, tenend et seruandum pactum inviolabilit et illesū, vt pmit
dus Kmethanes qui stabit in medio ipsius vnd singer ejusq alte
manū, pro ostruciby, aliud singer pro femoribz arabit et stuppā
dumtaxat, seminet ac arabit Castro similit dus Kmethanes in
manso solutes, vnd singer fabrisarabit emundabit et congrabit
ac ad Castrū conducet Item dus Kmethanes vnd plaustrū ligneū
pro quoz quarterō anni pro reassitete Castri ejusdē in primo
tenduc tenetur et habet Similit Kmethanes duo vnd rabum
pro dictis et restauracōe castri, presbyti, quod quatuor ejusdē vel
Kabus de silua seu terra convenct et ducāt ad ipsum Castrū reduci
possit tenduc et reponet pro quoz quarterō, et pmittet anni Stō
duo et duo Kmethanes pz duos dies in anno simul tenduc debet
et habet Item valle ejusdē monasterij predicti pro eor alte vsq
pz tres stadia ad Castrū sibi, iuxta antiquū obsetudinē, duabz
tantum vallis exceptis ejusdē monasterij pradisi vzt vsq hortum et Stm
duor, quoz unū et Kmethanes ab hinc omnibz et omnib Lubertib
penitus sunt exempti et exceupti Item de tilam predictoz vallis duabz
diebus vh anno duntaxat, metēd pro Castro, silua tamen salvo
usq in finem ant pascuis Item valle monasterij Pradisi
vzt Zambrisko pepyo et Cholmsko tot fenet et Lubarth dieb in anno
pro Castro sunt alie valle monasterij paradisi faciūd et Lubovat Sol,
tetī vz vallem predictoz monasterij tpe Cibarie in arenis usq
pascuales cedēt Castro predicto semēd et stramē sint astricti Tot et
tm plaustra stipule destricte et expresse, ejusdē predicte ad vallis
situs seu tabulis carucis pro Castro ujusdē ordinis postq fuer Lubate
et de tres dicit et habet Ita tamen de arcubz hinc sinistz dispositis et
decretum, Ita quoq sint pmuti, clausule articuli et ordinacōes quib
partes descripte sue vndiq nulle manerq temere violabilit et
Inodesse Contravenēdi aut parte alterā nulli maneas vpiam
Vendi pro nobis gratuitas et parti tenēti alias gregentur sententiet
declarēt penasse hic notate Ipsemet et observare teneat primo medium
partibz est appensum testimoniū cuius Datum Poznanie Anno dni
ante festum Cti Margarete virginis et martiris Anno dni Mo cclxxxo
primo Indictione sexagesimo septimo, partibz Rancoris ac vpiam pacis dampni
Johanne Wlodz et Regni Polonie viceCancellario Andrea Poznaniēsi

Epis Norund ayagunstos et Boneraſis Strebnis et Nakelsky Kuon de Burka
Poznanisky Stanislaw de Ostrowo Kalisky palat Petro Skarn de Bodz
Kalisky Johanne de Czarnkow Brzesny Jacobo Dambrowesky ayalo-
gestey et pincina Regie magistat Andrea de Lubikowo Wrzesny Nico-
lao de Petrikz Rogozny Petro de Brzezin landy Kastellanis Stebno
de Poniecz Poznanisky et ayadressalanis Kayed generalis Sandomirie de
Chrzanow Sandomirsky Succamerarijs Petro dorin de Prawkowize
Marschalko Kuie Et aliis plenis ad plenum Datum per manus Rome-
rendi in Xpo patris et Dñi, dñi Johannis Epi Wolanden et Regni
Polonie Kancellarij Et Johannis Kutzek de Brzezye Succesorensis
doctoris Archidi Brzez et Regni Polonie Vicecancellarij sigillatorum

Kazimirus dei gra Rex Polonie &c Nunc et singulis palat Castellanis
Kayed Kcentum Zupnikis Pannis Thesaurarijs Consulibus Capitaneis
et officialibus tam Generalibus quam specialibus per et nostros Regni nros existentibus et
ceteris vasallis suis fidelibus quos infra scriptos Stud-
uimus Notarios et quemlibet suor fidelium quos infra scriptos Stud-
et Succedend Kuitus nos Rechnijs ceteris litis dependentib Stud-
Regis &c Quam nos emptionis &c cum tua Succamerarie Kracouien nobis
sint oblati, ex quibus videmus ytimari, Ne Kmes et Quod Kuitus et expedi-
tiones vna Thesaurarij Rechnijs, dand Johannis Epi Wolanden et Regni
Polonie Cancellarij Et Johannis Kutzek de Brzezye Succesorensis
doctoris Archidi Brzez et Regni Polonie Vicecancellarij sigillatorum vsitatorum
Cancelle nd alijs presentibus Bochnien, statut, quod sal nd depositum vsitatum
duxit at presentes Kuict Bochnien deductum vendit Et hactenus vt vsitat
mus, dicte memorie Regum et precipue nras antecessor, presentib tem-
pilatoribus, statutu est edicto et distinctum Vnde vna depositum vsitatum
dicto, memoratas Kuitus tam Kmes et Quod Kuitos Bochnien vic-
tigalium vsitum ac alias sal emi consueuerit, in detinendum et extrahend
Zupnos nros, Bochnien destinatum penitus et Quam Vendendum mittat
Quod Bñs Nicolao de Wrzawize Succo et Kayed Kuict quid &d,
mittendi nostri in mandatis ad emendum officiali talia pmi vendt strictius
mandamus per presentes, quatis in fidelitatis et dilectis debitis seruitijs y nobis
vicissim Kestrum, publice pclamare faciat nomine nro Regio mandando
vt memoratus Kuitus et expedire Kmes et Quod mittat aliud
sal nisi Bochnien tantum, et no in alijs locis nisi in depositum vsitatum
dicto emi consuet, depositand yo vsitatum pdictum pterire aut
transgredi nequeat subditis sub pena salis tradi ac eisdem ignem cum yo alios
Cancelle omnibus dampnum Ldemnis auctoritate nra Regia affirmabiles
Zupnos nros memoratos, med transgressores nra Regia offensa sacri
arctius et Comi ipos vt premissa et premia, quibus officialibus et
vestratibus ex officio incumbit et Cum yo ipos sibi Regnisti vnd pleat
singula pariter et sucessiua Et sic ad sitos, et ipos vnd Cum
ex posse sallat, ex custos Sancti Jacobi apud Cracou dat &c

V

Lat & Cim by
Borhnen. de
sale

V

A. C U U U A C U U

Oppozno 445.

Kazimirus dei gra Rex polonie &c Significamus tenore presencium quibus expedit vniu̇sis, Quia suscepimus in fidelem nostrum, ac dilectum nobilem Johannem Oppeln de Tost Sandomirien. sibi, ac heredibus et successoribus suis, ac eorum alteri et alteri eorum, ac omnibus aliis Bruse de Oppeln et Glogouia et successoribus suis ecclesie Petri sibi tabulatorum nempe ab Kuwalkow per ecclesiam Primogl Dom Wolandstad, Grandentz, Mysshna et Pleszewen, nec non medium Regnum polon. &c Jus prestandi Homagium Ernesto Eustachio de Sprowa Castellano Radomien. fidelem nostrum dilectum, tenoris presencium benemerito ac nobili strenuo, de manibus Nobilis Johannis de Oppeln ac Nepotis sui, pro eo et alias Thome de Glogouia, ac heredum suorum et heredis, quibus ac pro perpetuis Johannes et Nepotes sui, post dictum de Oppeln, patrem et antecessores sui, de iure et habuerunt, tenere, obtinere et de eis omnibus liberum et gratum ac stabile, ac & omnia bona et libera voluntate nostra indubitata et tenore presencium indulgemus, dantes, donantes et dedimus tenore presencium successoribus suis de Oppeln et Glogouia, quibus ac pro perpetuis heredibus, quibus ac alias quibuscunque heredibus

Nieschowa ad la

Lazimirus dei gra Rex Polonie Magnus dux lithuanie Russie Russie &
dominus et hes &c Significam tenor presentium quibus expedit universis presen
tes inspecturis Quod hinc instrumentum nostre per nos de Consensu et voluntate
Consiliatorum Regni nostri Statuta utilissima Famosis Consulibus et Communitatis
Emutatis nostre Thorunensis statum Specialis incolarum Nieschersa dissolvere
infringere et destruere iam diu affectarunt Cumplures rei exercicii detrimenta protracta
nequaquam modicum hostis cum hactenus debuerunt nec est penitus effectum Nunc vero instrumentis
nostre sacrosancte potestatis ordinamus mandamus Nieschersa. Quod de certo
destruendum et extirpandum Cunctis fidelibus presentibus et evidenter
respectum animum nrum ad id promouent de voluntate et consensu Consulum
et Communitatis nre Emutatis Thorunensis advocata nra admissa et concessa
tantummodo ad festum assumptionis dei proxime venturum. Supersedere volumus
promittentes in verbo Regio nro predictis Consulibus et Communitati Emutatis
nre Thorunensi prenominatum Opidum nrum Nieschersa absque quamvis dilatione
difficultate et contradictione qualibet Cunctis fidelibus Emutatis infringere dissolvere
ac totaliter destruere iuxta vim et formam nrarum instrumentorum predictorum et super
confectarum Adicto tn et per expressum pacto quod mercatores opidani nri in Nieschers
wa nuchdem per quos cum illic maneant contingat multas proventus mercimonias
seu negociaciones gerebant neque quemvis fora in predicto opido fieri permittant
Insuper cum granis cumsint quecunque ac mercimonia cum vehi seu transferendi
per assensum et destinatum fluvii Wissle nullatenus penetrabunt nec alicui
Cumingredientes pretorium in pensam sine libram (quod Pomeranice
et marcella Carnisten) portet opidum Nieschersem statum et sui instrumenti
infringere destruere; et cinere debebunt ~~[illegible]~~

Nieschowa

Kazimirus dei gr̃a Rex Polonie &c. significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis, quod cum nos ad instanciam et peticionem fidelium nostrorum Nicolai Nieschowski de eadem et Petri Nieschowski de eadem fratrum germanorum, ac Stanislai Nieschowski de eadem filii quondam Andree Nieschowski de eadem, ad castrum nostrum Radomsko, ac bona ipsorum hereditaria in terra Radomsko existencia, videlicet in villis Nieschowa, Lubschicze, Lubschicze Kmethonis, Lubschicze Dominicalis, Lubschicze Sculteti, Lubschicze Molendinum, Lubschicze Wola, Lubschicze Wola Kmethonis, Lubschicze Wola Dominicalis, Lubschicze Wola Sculteti, Lubschicze Wola Molendinum, Lubschicze Wola Nova, Lubschicze Wola Nova Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum, Lubschicze Wola Nova Molendinum Kmethonis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Dominicalis, Lubschicze Wola Nova Molendinum Sculteti, Lubschicze Wola Nova Molendinum

Nieschowa a. Neu

Kazimirus dei gracia Rex Polonie &c. significamus tam presentibus quam futuris quod nos et fidelis noster Petrus de Dzyerzanowicz Thesaurarius noster Prussie et Starostor Thorunensis, volentes quandam Curiam nostram Prussie et Starostoriam Thorunensem, videlicet quandam curiam et curiam subscriptam Nieschowa, que prefate curie Thorunensi sue officiositati et jurisdictioni, desolatam et inhabitatam penitus, dat. usufructuandum ad tria quinquennia deinceps sibi succedencia, videlicet primitus curi

Scultetia in Trzebyeszyzowo

In dei nomine Amen Ad perpetuam rei memoriam Cum humana/
memoria/ eternitati non sit habilis stilo litterali et testium attestationibus fulta/
perhennata/ Quia igitur Kazimirus Dei gracia Rex polonie Cracovie Sandomirie
Lancicie Cuyavie Magnus dux lithwanie Pomeranie ac Russie
Terre Dominus et heres Significamus tenore presencium quibus expedit/ universis
presentibus futurisque Hahentes Nos attendentes/ et fidelia obsequia/ Nobilis
Stephani Armigeri de Padom nobis fidelis dilecti/ quibus nobis plene monstrat/
que ante fidelitatis studio exhibuit et exhibere poterit in futuris/ complacet Nobis igitur
nostram gratiam/ Quatinus nos Stephano eidem consulatis et ad
obsequia nostra eidem promptioremque sibi et suis successoribus legittimis
in villa/ que Thrzebieszowo in Cuiavia/ et districtu Lubovicensi
sita/ Scultetiam et duos Mansos liberos/ supra triplicem Campi trium
cornu Orsich nuncupatos/ que sibi aut patri/ in eisdem laneis primo
Mansos pleno in fundo/ parte Decimali Villani ruthy Dictum nuncupati
Grata/ que Mansi in Lubcho et Orzyzonycky Villani agrumque trium plaustrorum
seminis quodlibet frumentum subarati/ melioris alias pelcrapalawa/ Cuyadice grossi
census nuncupati Jahanchek alias filius Jaroschy singulis annis soluebat/
Inscripsi/ presto Stephano et suis successoribus Thaberniam Cracz et consistit
penes ipsum Lacicas pro ipsius fidelitate quam Dei gratia ad omnia protractate
et Deinceps que omnia superius nominata/ ad Ductum Scultetiam sibi Dicimus
Collocandi et Locandi/ quos tunc temporis prefatum Mediocriter Datum crearit
eidem et suis successoribus tenendi Ordinandi potestatem Ius Judicie
et Scultetum Ducatus Cracovie Sandomirie et singulos Laneos annuatim Quatuordecim
Villa exstructis/ seu exstruendis/ quos ibi condiret/ et condidit plenit adeundem
Villam respondendos/ per ipsum Stephanum et ipsius successores legittimos
perpetue tenendum Habendum pacifice et quiete perpetuis temporibus possidendum
Vendendum commutandum alienandum Donandum obligandi ac ex toto ipsius
et suorum successorum beneplacitos commutandi prout/ sibi melius et utilius fuit
Visum expedire/ qui etiam Stephanus et sui successores fruantur/ et libere
plenum gaudeant in nullo gaudendum ab ipso Domino nostro Domino etiam
ipsum Stephano et suis successoribus in toto ayto et tota pecunia penes
Dictum Villanum/ Stanyslaum seu possessorem alias Radzanka/ fore et dispositum
et etiam ex Bonis suis et suorum Quelibet/ fore et paratum pro suorum
et successorum utilitate [illegible] eorum Donationem ipsius Stephani et sui
successoris/ ad quamlibet expeditionem quodlibet quotiens et cum successoris
in agro Valentis/ cum bellicis/ signis tenebimur/ aut saltem ad Hungariam
pedonum et quod pro tribus mansis Capud seu Centurionem quod Cuiavice
pro tempore existens dare tenebitur/ quem quod Quinos de singulis
expeditionibus seu dictis Capitaneus ad Centurionem tenebitur
ipsi Stephano/ restituat debebit/ et tenebitur/ ab aliis aut suis suorum
nullis omnibus ipsum Stephanum et suos successores legittimos exceptum

Et absolvimus liberamus &c Et predicta villa nra Thezelschowe melius
et amplius plenalitate &c pot presentium Stephano valeat possessore
et successore suis et singulis Knechthouis et mansis et hortis ipsius
status generis aut kuspwary fuerunt in cadem villa in tenuta Kebi
sacrus et sibi volentibus frunt anno Domi plenary et amodo
ordinis sancti libertatem qua libertate laxsa knechthouis et mansis
predicte Ville et eorum cuilibet singulis annis pro stanedy ouch knechthouis
hus Land pond et gulden pond & gualdt Land pch gnaden &c
Avene et pch singulis anni dnis Stallis dare teneabtur et
astrich Ad labores vero dnis dnis Avene supra Hyeneren et
dnis dnis super cstaken sui et cum astrich Ita enim predicta
villa sua Custien valeat ganck libertate et sodierey ipsius
de Jure poterunt in suis thentamento & magdbnr gaudere
Hausstrahung pchus temporibus duraturis Renouentes ibidem
omnes suas palenradas quades et cossed to includere Vandpot
Jure palenradas que ipsis suis thentamento Magdbnr pch
sibi pertinebat et competit Insuper absolvimus et omnino
pchus & libertatem ouch et singulis knechthouis Ville knechthouis
et mansis ab omni Jurisdictione et ptate omnis Voyn und palatinorum
tam presentium Judicum Subindicum Camerariorum tenentium vicecomitum
officialium et cuiuscunq conditionis Et ipsi tenens ipsis aut ipsum alicui
pro rents tam cuiusq quam pannis puta fleisch Hamerdy
effleisch Swynen Kuebroth Kuhhauen Kn pfeffern cuiuscunq
generis stah: Kuiuscunq expandbut aut alienari possint Stanck
ostringere Volumus debebunt et tenebuntur dz knechthouis et mansis Ville
predicte hy Koren ipsius aut Judicibus und gnade Dud hy per literas
suas Sigilla nra Sigillatum status fuerit et Har ni veldude
cuiuscunq fuerit conditionis aut cuiuscunq sint Aliud quam sue
sunt Thentamento Magdbnr et p gratiam suis
et cum astrich In tanck vero cumulatiue et expressius
Stalcke p dicte Ville aut pro tempore existens Hebra
ouch et granum Ville cuiuscunq Judicandi sententiandi
dirimendi Condempnandi plenary et amplum
Clamq dandi statuendi et penalitatem ponendi hereditq Instehen
tem und Magdbnrgk p dicta Ville suis thesaurarijs
et conductoribus actionibus postulat et Requirunt Harum quibus
Sigilla nra presentibus est appensum testimonio literarum

Actum in Lubaw feria tercia, tercio festum omnes dux mediante
quadragesimo quinquagesimo octavo presentibus ibidem
magnifico Domino Henrico de Plessa, et magno Stadnicz nomine
Starostis Zwe k x pons de Tuchow Sandigens castellano
Sandecz Bunczlauensi, de Lanczuthen Swentco Lubschicz
de Schetczyn Lubschicz Cracouiensi Petro Dunyn
de Pralcziowicz et alijs quam plurimis aliis fidedignis
Data anno per quem supra Johannis de Wessele
Decretorum magistri Canonici Gnesnensis et Cracouiensis
Secretarij

Reductio Zupparum in meliorem conditionem

f. p. 424. 420.

Kazimirus dei gracia Rex Polonie magnificus Lithwanie Russie
Prussie etc dux et heres etc Cuma cupiens statum et ordinem
Thezaurorie nri Zupparumq nrarum effici vberiorem et salubriorem
vt tanto liberius debito ordine et soliata cura queant ipsi
Thezauri Dni et prospensius gubernari, nitens etiam bona
nrarum arenda et contractus dignos quarumcunq spectabilibus et famosis
Georgio Morstein et magdalene sue consorti Galicie vberius
et Russie Zupparum fidelibus nris dilectis redditus et obuencionum
Zupparum nrarum Cracouiensium et Sandecensium de Russie premissis
et arendarum Renouem pro Dno Johannem de Przeczo vtriusq juris
Doctorem Electum Ecclie Cracouien et virum in Sacrum magnificum
Nicolaum et famosos Johannem de Thanczin Castellanum Cracouien
Stanislaum de Ostrorog palatinum Calissien Nicolaum Premanstek
de Wytkowicze Gnesnensem et Capitul Luthkonem de Thanczin
Canonicum Cracouien Andream de Thanczin Walterum Bazinger
procuratorem Synalem Crad et Johannem Creyslar Consulem Crac
fuere fidelem et nris dilectos ad faciendum ponendum et calculand
de singulis prefatis Zupparum nrarum proventibus et distributis
rationes et computum de anno Dni millesimo quadringentesimo
quinquagesimo nono a festo trium que tunc erat proxima ante festum
Translacionis sancti Stanislai in Autumpno ad annum ipsum interbatum
videlicet ad alium festum sancti Stanislai computandum et ultra
eundem annum quo pro quadrienio dictum ad huiusmodi
in minutis pecunia tam vt partem in latis grossis denariis
prefatis Zupparum nrarum Thezaurus generalis

et arendauerant de signauerant ac eisdem sp̃ialiter minuerant et cum eisdem
dum g̃ siderent et diligenter inuestigarent quid singulis expẽs non sine subtili calculacõne
et diligenti computo ac examine cum essent Zuppani mihi debite et matiure
omnibus singulorum et quatuorum mihi ac per eos omnes percepte distribute
et expẽse ecclesiastice q̃ et secularium Zonarz Solarijs et censibus in
eisdem Zuppis mihi restitis et donatz remissis pensatis ausultatis et moderatis
michi computu et rationum examen fecerunt perfecerunt et locarunt q̃ quia
nonnullis difficultatibus et dispadatibus que tot summarz et occasionem ipsum
racõnis integram contingebant et impedebant interuenientibus eisdem q̃ aduersi
nem feliciz in hunc tot̃m adductum cognoscendus recludendas et cum consilijs
mihi modernandas et justicia mediante mihi minuendas pfati consiliarij et Racionistz
nostri discutiendum et prouidendum Nos vo cum consiliarijs et Racionistis mihi
inferius descriptis omnibus hmodi quittacys diuersimodi difficultatibus cognitis
et decisis singulis q̃ que adhuc adrunt pfate plenarie consumacionez pecunia
et computanda erant aggregat simul collectis pensatis vtte q̃ ac mature libratis
commemoratis et calculatis Cumq̃ q̃ preceptis et destrictis q̃ hmemde grauiatis et de fal
catis

Cumas q̃ nfrascriptas Magnificus et potens dns dns Georgius et Magdalena
Zupparijs pro anno p̃mo dumtaxat pfate racõnis percepisse tulisse et cum effectu
leuasse in p̃mis in pecunia minuta Nouem milia Centum Quadragintaquatuor de
marcas et quadragintaquatuor tres grossos cum medio in florenis vo duodecim milia
Ducentos et Septuagintaquatuor florenos vngaricales cum medio minus tamen
et computatis in dictas Cumas florenos Septem milibus florenis vngaricalibus
que pribati Zupparij adtonem et computum debiti vpote pro anno pfato nup
cum et tenoem arende leuare debuerunt et de salario Item in latis grossis
Ducatis Centum Nonagintaquatuor Nouem marcas cum duodecim grossis de sal
catis igitur Quatuordecim milibus marcarz que pro tota anni pfati p̃mi
racõnis nobis dicti Zupparij supra tenorem arende obligabamur ad summas
superius expressas tam in minuta Camera florenis et latis grossis
Remansit ipsius Zupparijs videlicet Georgio et Magdalene debiti et obli
gati pribus q̃ debem̃ et obligamur Centum milia florenos cum Ducentis et
octuagintaquatuor duobus florenis hungaricalibus in auro et et viginti vno grossis
pragen Specialiter vo vltra pfatam summam eiusdem Zupparijs Georgio
et Magdalene Duo milia florenos in auro vngaricalibus que pro expedicon
emdo ad pribus in tras prefate abipse in mutuum receptis et lenauimus
debem̃ pribus et obligam̃ q̃ q̃ dicti Zupparij nec Galissdinal notata
ruptuas et defecta tam in tra q̃m superficie tre in Zupp̃ vineis et
Podgoris per Nicolaum Seraphim Zupparum ad reformandum negligentes
vigaut et reformauit q̃ quibus simplicibus damnis et impensis vigore
concordie et vnionis cum eis desuper habite et confecte eisdem Geor
gio et Magdalene Zupparijs nec mille et Nongentas marcas pecunie
comitis in Regno nro recent̃ pribus tenem̃ et obligamur Quamquam
Cumas superius expressas tam in florenis q̃m in pecunia minuta promittit
et vbi Regno poterimus dicti Zuppano ponere et computare ad racõnes
anni secundi aut tcij racõnis arende vpote quoadusq̃ plenarie et integre
dictor debitor de salcaronez et satisfactionez Galiuti tm et in robore q̃tuat
Omnis florenos hungaricales et alias summas in pfata arenda et aliis tcie
nec tenet et dicti Zupparij restitues dequibus tm septem milia florenor

454

m ptti ratõne eisdem Zupparijs defalcauimus Sed gnia vigoꝛe gnitadie
nre dicti Zuppar Quadrangeta vasa salis minuti cum roboꝛibus seu
ꝛibus ligneis et cum impensis magnifico dnõ Stio de Rithwram palat
Sandomien etc Sandomiꝛ dederunt et in effectu solucerunt / qꝛ sic ꝛpt
Difficultatꝫ que eta sua ꝙtmacionꝫ interuenit hactenꝰ / postmodum et
nostrum dicta ratem ꝓmisse / Et ꝓsentia nãm habita eisdem salis
ꝓte nros consiliarios extimacõne dicta Quadragneta vasa salis ponder
et computarunt Et gnia ꝓfati Zupparij nri ꝓtendunt sibi impedimenta
dicta salis vendiconꝫ et emptiõnꝫ ꝓt ꝓcedat et hostiũ mstibus acti
esse et cuenisse quam rem vsq; ad futuꝝ seu ꝓximas tabernas am
plectis Zupparijs habendam per Cautas nras relinquimꝰ dcdendam
et cognoscendꝫ Justicia mediante Dei et rone fca gnta ꝓxima
post festum sancti Johannis Baptiste Anno dom Millesimo Quadrin
gentesimo Octuagesimo primo ꝓtibus ibid teneden in xpo patre et dno Johanne
Epo Wladislauien Regni Polonie Camerario Magnifico et Rnõ et Nobilibꝫ
Andrea Odrowasch de Odrowąz palat et Capit Cracouien Stanislao de Chotcz
Cracouien et Capit Halicien Michaele Angelo de Ruzaꝫ Camenecen Castellano
Jacobo de Sambno A ꝓ vicethezaꝛio Nicolao de Wythariꝫ Cracouien et Capit
Cracouien Nicolao Rycsath nre Curie Marschalco patre Domin Cracouien Dauid
et Valtero Bezmer ꝓnotarijs nro ꝙdam Cracouien et alijs gmpluribꝰ in quoꝝ
ꝓsencia acta sunt gmissa Dat ꝓ manus Reuerendi ꝓfati dni Johannis de Rzeszow
Electi Cracouien Cancellarij et ꝓ vicecancellarij

455

Littera ad dnm̃ Regem R̃ preposito Cracouien̄ in loco
sedis pontificalis Cracouiensis / missa /

Serenissime Principi et dñe gratiosissime Superioribus diebus
Reuerendus pr̃ dns Thomas / olim Ep̃us Cracouien̄ vir
reputacois magne sanctis / strenue et strenuis plenus / me fili
successorem ydoneū reputans / et vobis et vrē altera / litter⁹ ꝯ
apud vestram v. / tunc apud Lupcouiam / per dnos Rzeschawskÿ
et ageres Jamlum de Zathor / et in Cracouiam venerunt
veram vltē ordinacois mee / ante diem sui exitus mutue /
deuote / expressit et fassus est / qui et si v. / ultimus de subditis
in sede residens / resignauit ecclesiā in manus pr̃sul / dum
decederet / nūd⁹ ex medio subtraho / si et cius desiderio / et mod
per eum declarato vacauit / nichil me apud illum / aut sil /
missū / prosequi / petitoꝝ aut rusticor⁹ fraudē / posse probat /
impedit / et memorie nō reduxit / quod memoradus exceptū
sit v. / ab altissimo et Justo de subditis v. / dominus / Quod
suplex rogo v. / gratose tuam desiderij petitū illius / tuis
mod⁹ declarare velitis / et seruitia tanto pr̃ v. / fidelit
impensa / vna cum pbna / dignet⁹ habere recommissa
et pcipue mod⁹ premissis / prius deuote / ꝯ impedē ulterius
preces ex predictis fidē sedi post sancti spūs effusionē
dand⁹ ac ꝑficiend⁹

V. v. Expectand⁹ Jacob & Semus
Lucz et Arnolphus

456

Litera qua scribit Prepositus Tracanney, domino Epō Wolidestow, ut
R Ad sedem Pontificalem Trac̄ nō eligēret, cpus ꝓfectus
fuerit dño Regi et suis Consiliarijs pronunciat ad quendam
memorandum nr̄m xpō pr̄ et dñm pr̄sentialiter accessum, dū
apud v.p. in ijo anno fuit constitut, p̄ v.p. nē tractat, necd
pro sede Tracanney habitus, sustinebat, p̄ nullū fame valet
de sede predicta, et negocia huiusmodi vnius prudentis cpcpn
se solet, ubi sedens cpus, vnd p. Tagus aliquem possit, Nec adhuc
v.p. nd habuit solum gaudium, sed gaudium altū rem eminentiorē p̄
ad quod Tagus intrare debet, habere, sd cm virtus est et optus
quoq; vivd dignū Tagum optime p.v. que affectum pene nos
in xpō pd dñm Thomam & quod Epm Tracanney, qui sicut de
placuit, die lune vndecima secunde septembris, de nobis subla
tus est, nec licet dubitand et indignū, ꝓtegebat, p̄ cuiuscumq; tactu
cunctis meis sunt, et mihi, quos premisse affectus dilexit,
me sind qui valent successorem, Votus me ad sedem ꝓfatā,
quod arbitror, ad sue dimid vsq; ad sedem ꝓfatā, et ad ꝓs
Vocatum, tactus et verbere dimid, voluit imperare, et inventū
missū, et ad Regnum ag.te et ad Cantuariā Reverendū, et ad suos
Capitulares, indicta sunt gravib; et maturis viris, qui presentia
nra gerant dispositor, petent Vocatum nrm, p̄ sind
petitū fecerunt, appuit, et eidem presentiū concessum, Cum itaq;
pd Rex me vt mittat & me ostendunt, p̄ p̄ illo deliberand, summo
cuncta et studio, ac optime sibi valentibus, sancto spiritu nd
dubio cuncta disponente, me sind successorem nominare et deputare
voluit Rex. Cuncta diligent p.v. valebit sind dando effectū,
et p̄ missionem in effectu adimplendo, negocio vocationis hmoi
finem, desiderio assistē, et quod petit vos Tenuere, eorum Consilio
dominus noster Rex et Consiliarij, in hac pactura pijs petitionem
Cantuarien, et Vocatum de persona mea per ꝓfatum dom
Thomam Epm, sind, tum visa et dispos, gratiosa successus
me, prefate domus Thame, in Pontificē predictū, decretū
et acceptent Dñd Tenuere pena gaudet me sancti nri michaelis, & ℔

Ego scripsi vt dixi

Cursus p.v. cappellani secretarii de
domo apostolica ꝓtectoris
Regis et Tenuere pfectus

pd Rex me fidē mittendū nec ad
date mihi fuisset, eorum visum ꝓfectum
offert sanctum meum Rex pd ꝓfatū sancti
epm

Remembrance nr̄m xpō pd dominū Johannē de Gyd Wolidestowe
dud pray me

457.

Privilegium super Nova Civitate

In nomine domini Amen. Sagax Regimen et principum altissimi consilium dispositio, providencia, et actus et gesta hominum, ne temporis successu evanescant tractu aperiuntur et testimonio commendantur, ac scripturis immote solidentur et perhennentur. Ad perpetuam igitur rei memoriam. Nos Regimen dei per Regnum Polonie Nostrum Cracovie Sandomirie Cuyavie Lanciciie et Pomeranie majestatis Ruscie prussie ac terre Culmen ebingen Koniczbergen et pomeranie Ducatus heres et dux. Significamus tenore presencium quibus expedit universis presentibus et futuris Quatinus notorie habeatur. Quod cum divina nobis gracia Ducatum Pomeranie nostre prussie et pomeranie per tirannidem multo tempore occupatas, reassumpserimus quibusdam, Villis ac terris Regni nostri Polonie, a quo extiterat, monstremur, et ventilatum Opidum nostrum Nouamuschowa appellatum, famose Civitatis nomen Thorunensis fruitur, et eciam ceteris opidanis dispendiosis et damnosis in favorem ampliandine et accrescendi ipsius Civitatis dicti Thorunensis Notum perhennem et relucturum memoriam, et fecunda et felici memoratam Terram prussie tribuimus, Cupientes quippe et desiderantissime anhelantes, dictum Opidanum et Incolarum de Nouamuschowa, statum condicionem et Incolatum, offici obtinerem, Illos ac singulares fauoris gracie prerogatiua ampliari, et eadem consolatos, Et munificencie et benignitatis Regie refoti, in fidei constancia et promptitudine sincerum, nobis et successoribus nostris, tanto fervencius obsequendi inardescat de cetu nostri consencia et voluntate, Consilio nostro Consideracione ad id accedente, volumus nostram cum Opido predicto Roskildensi dicti in Cracouia Cuyavie et vippa fluuio vistula sitam, consensu pariter et assensu assignasse Nicolao de Coschebrez palatino Gnesten, et Capitulo Dobrinen, eisdem Ville in certa forma scripta subiicisse sibi inscripte Centurie, in Civitatem pari vocabulo et Nomine Nouamuschowa vocitandam et appellandam, transtulisse atque et transposuisse tenore presencium, transferimus, restauramus, constituimus et transmittimus, ad Castrum nostri Dobrinensis quinque et decem Hobas terre ad dictum Opidum Nouamuschowa pertinendam, per dictos Opidanos et indigenas de Nouamuschowa predicta, et alios homines, qui ad ipsum Civitatis nouam Nouamuschowa, de stemma et voluntate, ceterorum ceterique temporibus presentis inhabitandum, inolendum et incolendum, admittuntur et attribuuntur in sortem hereditatis, et ambitum eidem Civitatis nove Nouamuschowa, villam nostram Jerzepost dictam, de consensu voluntate Nicolai de Brudzewo Castellani Gnesten Consilio villam in eta pecuniam sibi denumerata, ad terminos Gnesten tenuit et possedit, et villam dictam de omnibus Sanctimonialium Conventus Plocen, eidem Civitati Nouamuschowa contiguas et vicinas, cum campis pratis et singulis suis agris pratis graminosis pascuis herbis rubetis silvis agnis tonetibus pascuis hominibus

cenſtibus. reditibꝫ. pñcijs. et alijs vſu fructibꝫ. qui nunc ibi ſunt
et deſſpari. ꝓterid. quoꝫ in futuꝝ. ꝓcedēt. ipſis trinitatꝭ mediis.
libere ꝑ dictos Opidanos & Nouauiꝫeſchaui. titulo ꝑpetuo habendis
tenendis et poſſidendis. & nupto eius manſo cum pertin. qui ꝑtinet
ad predict. curiā ibid ꝑtinent. in vulgi Koſtydalino celebatur et
ſpectabat. ꝓ. ad uentu in Nouauiꝫeſchaua ibid communiter reſe-
uand. & tradend. trinitatem Nouauiꝫeſchaua. cum villis ſuis
et pertin. et eidem tradendis. cum libertatibꝫ. iuribꝫ. ꝓrogatiuis im-
munitatibꝫ et ꝓuilegijs. ſub modis et pactionibꝫ et conditionibus
ꝓut. & ſingulis et ꝓut. quas eidē ꝓpter dand. tribuend. conferē
et largiri. dicti. Ciues et Iurati teneant. habeant et poſſidebunt
in contentorum et ꝓpetatum dicti Opidi et loci Nouauiꝫeſchaua. & cui
ꝑtin. tranſtulend. ꝓtecta ꝓmiſſ. et libertatibus dictos Iuratos nros
& Nouauiꝫeſchaua. ab omnib. et ſingulis. ex actionibꝫ. contributionibꝫ
datijs penſis. angarijs. ꝓuangarijs. laboribꝫ. ſeruitijs aquitutuis pod.
vodis et ſtacionibꝫ nris et uris ſucceſſoꝝ. infra ſcript. ad triginta
annoꝝ decurſum. ſeſſ. immediate ſequend. quibꝫ exꝑmunt. et diſpoſit.
valeant. et ꝓdicti Ciues et Iurati ſe cum aliis Ciuitatibꝫ et Opid.
Regni nri. conſeruent. et defendant et contra quoſcunq. tributa
ꝓdicte Ciuitati nre dno Caterenſis libera cum tribus ſeruitutibus
ꝓ exuſtrag. et aportat. latere et alioꝝ neceſſarioꝝ. et obſeruet. ꝓut
Ciuitati ſue ꝓpria. aliorum ſimilium ꝓuilegiorum libertatum ciuit. huius nostre
Pellisteny. Pannimarini. Penestrini et quarundꝫ aliarum ciuitatum
et ſuper omnibus ſtatuit. ordinat. et inpoſterum ordinandis. quoad
libertat. nſarum ciuit. cum ſeruit. et inpoſterum ſeruandis. quoad
ꝓtecta Ciuitat. habitꝭ vel habitand. & quibꝫ omnib. ordinib. et ꝓuinc.
quoſcunq. ꝓd Ciuitas tenebit ꝓpriet. et ꝓ vſu ſuo habebit. Ciues
pannadarii. Ciuitatem cum aliis ſuis diuitijs. ꝓ. nobis et
nris ſucceſſoribꝫ reſeruat. alia aut aliud. quemcunq. in eſſendo ar-
mis vel alijs ſimilib. dicta Ciuitas ꝓcuratore petit. adiſtum
ſind in ꝓtib. et in ſimil. libertatem habeat ſimilitatem. eidem legendi
et diſſpendi ſtem valeant in dicta Ciuitate teneri et ꝑpetuo obſer-
uari. ꝙ nullus habeat aut ꝓcurat. tendere aut emendere ꝓhibeat
valeat. ſed mercatores in eadem. ſemendo emendi cuiuſcunq. generis et cuiuſcunq. generis
mercimonij. ſuperfl. et uſus ſtatuum. victualia et alia in Ciuitate
nova mercatorib. negotiari. laudat. vel exercere. niſi ſit ſeruit. Ciui-
tatis. ꝙ. Ciuitas ſolutus et nullis tunc libertatibꝫ erit. huius mercat.
eisdē et negotiandis. tam per terram ꝙm ꝑ deſtrictum ꝑ aſtrictum
aqua. cum omnibus et ſingulis libertatibus ſeruit. ꝓuis dicte Ciuit.
Thorunen. nundinis. mercat. et aduentib. aliarū Ciuitat. et ꝓuinc.
Regni nri. ſeruitus ꝓcurat. et ꝓmot. libertatibus nris et ſuis ciuib.
conceſſis aut concedendis. in omnib. ſimplex ſalvis ſtem. nullo nouo
offendend. licet. quoquo ꝑtes dicte Ciuitati. cum cauſis et actionib.
in Nouiſch ab vſſkutkach emergen. ꝙ. ducentur. vadimonia
ſudicium diſtrict. et ſentencie ſuſtent. mediante ꝑ nos ꝑ ꝓuid.
ſcabinos. et ꝙ. iura ſudi in eisdē. aliud aliud ꝓpter et habere

459.

Quod dñus et mdulgens ꝓtens (ut et sup nuncia turribus et in
portu eiusdem Ciuitatis cōmunitatē ht cōmunitā omnia) pro mo-
dica quāa Gēna aut Ciuitati scitatis et alia necessitate (quotiens
eidem Ciuitati fuit visum ꝓ cōsa (et alijs oportun) damna
habituata et quotidiana custodia ꝓ cuius tutiori captiuitate
strueda et succesu ꝑis temꝑe liberi scindi mdulgeri ꝛpanda
Ceterū licuit dicte Ciuitati (intra ꝛpias limites cōmunitatem
aliqb locis vicinis Hmanitatis otio ꝓsentibus ꝓuita ꝓuncia et
quotiens vtilitatis et ꝓfectus (ingenio et impensa exquisita et
instructa ꝓ vsu suo dispōnē aque et fundare pascua ꝙ libera
obtinē Et mt ꝛpd Ciuitas Noua nijeschova (et cuidam fidele
tuitorum gratum mtꝛ ꝓrogatiua se fouēdi fideles (mdos
et simplices Ciues et fideles ꝓfatos (ab mdis et simplicib
debitis et exactionib Theloneor pontalid et a quibuscunq rebus
mercandis et bonis cuiuscunq generis et ꝓmissis ꝓcedit (tam per
Cram ꝙ per ꝛpm vbilibet in Regno mo (terris quocūq appertinē
fuit et mansarim (eximi. exceptū. liberū. et absolūt tenere
pcepit mediante (nostra Hmt et dñatione quadraginta denarior
sexte mediate soluendi (quibus ex pranticis determinis et valimen
et ꝓd Ciues se ad instar aliorū Ciuitatensiū et Opidanorū Regni
mo theloneor et pontalia soluendi conseruet (et ad solucōes astrin-
gant (Insuꝑ cōstituit et determinauit (ꝙ memorate Ciuites et
cuius mhabitatores dal & Zuppis mis Vajelaney et Bachuey pro
vsu ipor (Vendicay ꝙ Pmuay afferad (recipiad (et cum ce dispensa-
tionis ordine et cautelositudine (quā dmo Ciuitate mo Brzesc Cetue
tenet et practicat (pro reparatōe adeuentoy et edificatoy eiusdem
Ciuitatis mo Novahijeschova (domoꝝ dominal. Caregin mdulgeri et hactēn
mpartim eiusdē mdigentis (ligna et rubora & siluis (borris et nemo-
ribus mis ꝓbus quibuscunq ꝛpalibus (ad tenuta mo Bobrowmibus ꝑtmentibus
et ꝑtinen (edificijs domibus structuris vsū et foca (pro suis dmtxat (et
nō adducendis aut dandis libere sine (grauis mpedimento (tam per
Cram ꝙ per aqua mo Nauibus ꝑijs seu (stragilibus ligneis (sine grauis
solucōe Nauigare ꝛtrahendi (tollendi (stindendi et deponendi (ligna
ꝑtus et emitius (Insuꝑ mdulgemus dand et concedim (Ciuitati
memorate (ꝑfatis ꝓmittendi et ꝛtrahendi (cum Parcis rethibus
(ferris et alijs parcis nostrandt (in fluuijs suis Vissla (ad dictas
Ciuitat vicinas (et Castra Bobrowmibus ꝑtin (Insuꝑ et vie et
strate ad memorata Ciuitat patent (damnis et concedim (ita-
tenorib eisdem Ciuitat vbis (ciuen actus et tramites (per
quemcunq locos deducta et agita ad vsum Ciuitat dicte ducēdi (pandi
et dirigendi (Preter ad mdos mdulgeri et concedim dicte Ciuitati
in omnib siluis borris Insulis tenute Bobrowmibus pascua et pabu-
lamēta pro depascendis et alendis omnib pecudib et ꝓcudib (pecu-
dum et tenuere mo solitis (Reginis (dicte Ciuitatis per memorate
rub seruientes et aduenas (ipsum cum rebus bonis et mercimonijs pec-
tubus et vsitatis valeat ꝓcessus ampliorari ditari et mere-
mdinis (sera septimanalis in quali septimana sexta qua fora
vera mundinalia sunt mdinas (sue vie quali mensis (sunt videlicet
pro festo dominice (epiph et alterū pro festo sancte hedwigis

dicte Ciuitatis Nouemiestscheva constituimus nuncios et iudicium
pnem per tenorem dnorum et consulum plenum et omnodam potestatem
tem amicis et singulis hominibus et personis cuiuscunque status condi-
cionis fuerint cum quibuscunque rebus suis et mercanciis ad
ipsum mundinas et fora venedi ciuitatis venedi et cuiusdi pcuius
temporibus Et vt dicta Ciuitas Nouemiestscheva habeat ampliu
diue habundat et populat cpiam den amicis suis mundinis et con-
sectudines in variis sentenciis clausulis gdcumq; et articulis
quibus dicta Ciuitas und Thorunensis potitur et letatur suis Ciuili
tatibus volumus confirmare et easdem suscipis quoq; ipsis Ciuit
consulibus et vtilitatem et suis et consuetudine Ciuitatis Tho-
runen ampliare et vtiliter videbunt vti fieri et quod petunt ad
ditum et largiri Cetis modo ordine et positum quibusdam et scripsi-
mi Benitatis und carissimi domini Wenceslai secundi regis Rom
polonie littere priuilegiales pmus Dnus Wyschewo sue descriptio
to et depicto date et largite exprimut contunt et inserunt ad
quas finalis pfatus Nouemiestscheva referimus nec et eius
antiqui obseruate consuetudinis et laudabili more tum de dispo-
nendo et ordinando agros salarium et bona ac hereditate aduocati
tis Lantschuitis Ciuili tum de penis contumacibus per consules
dicti Ciuitatis decernendis et in pdicta Ciuitate Nouemiestscheva
habendis tenendis et obseruandis Tali modo et condicione quod
nodum nus priori Wyschewa agros tenebant et practicabat
quos in dicta Nouemiestscheva determinat et interpretum obser-
uandi semendi tenendi et pacandi Iuxta valeant dominus et dictos
finales de Nouemiestscheva reddendo astrictos vt singulis annis
temporibus Petri vigenti marcas quadruplate et octo grossos
in gradu marce denariorum cum et cum palanicalibus sancti
martialis Turonis pleno singulis annis dumptaxat et pre
mundi dabunt soluent et effectuabit vpanet actum in Wyschewo
Wyschewa feria quinta ante festum translacionis sancti Stanislai
anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo
Renerdo in cpo pre dno Johanne Epo vladislai Regis polonie
Cancellario Nouo magnifico et Bnosto Dorstino de Kijthrzyani
Custodiensi Nicolao pfato de Tosczelycz Gnesten Johannis
de eadem Tosczelycz Inuuladislauien palatinis et in Tastro nro ya-
rembergk et in Wyschewa Capitali Andrea de Trzebyan
Gnesten et Petrzkowo Kaliszien Tosczelycz et Petro dominis
de Pramborzicze Turonien nris yarosslao et Johanne Strzalkowski
Gnesten subdelegatis nris ac testibus fidedignis ad premissa
vocatis et rogatis nec non alijs pluribus fidedignis ad premissa
Datum per manus eiusdem Renerdi patris domini Johannis Gnesten
sis et Canonici Nouemiensis Venerabilis et Egregij Johannis

Ludovicus & Ernestus utriusq; Juris doctores cuplices pfalzgrauij et comites Sacri palatinij & ambo archidapifer Imperij & vicarij Regni palatini nobis Sacrae dilectionis

Scribatur

Palatini Rem̃i et Bauarie tuos cũ Regno Polonie confederatio

Dogiel Codex diplom. Tom. I p. 389. N. III.

Nos Ludouicus dei gr̃a Comes palatinus Rem̃i Sacriq; Imperij archidapifer pq̃ Bauarie dux &c. Significamus tenore p̃sencium vniu̇s et singulis, quibus expedit vniuersis, Quia attendentes benignos affectus, quos erga pq̃ et nostrum principale fastigium, quibus decenter et pro nob̃ obligati sumus dilectus dominus Henricus Illustrissimus Sacrosancti Regni Polonie, patruus Serenissimi principis domini et domini Kazimiri, dei gr̃a Regis Polonie, agnatus et fratruus Lithuanie Russie Prussie pq̃ domini et heredis dominorum affinitas et fratres nos carissimi diuini recordis, Henricus dominus Wladislaus Regem Polonie intime complectebat, ac nobis pq̃ frequentes literas Nos sibi dominum Regem affinem nos carissimos, tum prima initiatum pq̃ gratia negocium Ecclesie et affinitatis, quibus vicissim diligim et connectim, promptissima complacendi voluntate afficiam, Cujus et alijs rationabilibus premissis respectibus, cum antefato domino Rege fratre nos carissimo, sedulis mentes vnimus, et vnanimes curauimus et vtilissimis concordie nexibus, de expressa nos strenua et voluntate principum contraximus et suscepimus tenore pq̃ medium inuiolabiliter firmum et contractum ordine et modo infrascriptis. In primis quia memorato domino Regem et affinem nos carissimum, olim honore fide integra et amore Ecclesie nexuum et promeritum, in variis locis et finibus, ubi licita fiducia et honeste se nobis dedit et obtulerit possibilitas, Pietas quam et denuo, nolumus nos debere, quod dum Regi Polonie pro tuitione eiusdem pq̃ Regno dudum domijs et Terris, et signanter Regno Polonie adiacenti ducatui Lithuanie Russie pq̃ Terris subiectis principibus domino adiacenti, Nobis Ducibus Stetinensi et pomeranie ducibus, Reuerendo pq̃ patri domino Episcopo Camminen ac aliis Terris, Nobis quibuscunq; alijs principibus Ecclesiasticis et secularibus ac subditis eorundem status conditionis et preeminencie fuerint et qui manutenere et protegere et pretestati sunt et subsunt et ad eiusdem tuitionem et defensionem spectare literarum dinoscuntur, quatenus ex causa aut occasione, guerras aut bella et hostilitates seu molestias molestare aut turbare, eosdem pq̃ diffidare aut hostiliter impetere seu inuadere per se aut p̃sonas submissas, dolose dicte et indebite aliquo ad intuitu vel consilio pariter modo tenebimur et debemus, Omnes vasallos oadiutores ac omnes subditos nostros, dictorum pterorum

462.

462

et pdti mei parentis, a talibus ꝓhibē et auerē, nec eosdem volumꝰ
ꝓtectōꝫ intentandi seu mouendi ꝓmittē, in dampnū incommodū et iac-
turam, autoritate dicti nri affinitis Regis sue etc dominos ꝑ treadhaven
coadiutores et subditos supius expressatos, quos tenore hui⁹ pac
omnib⁹ et singulis sequacib⁹ dicti Regis palatini coadiutorib⁹ fautor
subditis ac ꝑti cuiꝰ sue etc defensor et manutentor, quodcūq et ꝓcuiꝗ
in Anglia ꝓuincias Iruerny et dominia nria ꝓsentia et ulteriora
sequtas ac salua ꝓdicti conducend⁹ et conferend⁹, talibꝫ
conditionib⁹ si aliquales acciderint aliter ex subditis nris inuenerit, tunc
subditos dicti Regis autoritate ꝓfata competenti et debita sue in Regnis
dominijs et ducatibꝫ ꝓfati dicti Regis, expedient⁹ et apt⁹ de remedijs
ꝓuincijs nostris et sue contenta se et ꝓcurare debet. Ad hanc
considerac⁹ ꝓpinqui Sanctissimi dñi ꝑpe xti, Quod mihi mutuo
fedus unionis et amicabilis concordie nr⁹ ꝓfatus Ludouicꝰ
dux de Venetijs et potestas⁹ ꝑpetuis ꝑpetuo verbo ducali et bona fide, ut alijs
suis capitulis ꝓmittit et obligatibꝫ reinsertis firm⁹ et illesa teneat et
obseruare teneri ꝑz et obseruari debē, omnib⁹ fraude dolo et alijs qui-
busuis ꝓgressib⁹ cessantib⁹ arte vel ingenio quib⁹ adhiberi ꝓssent.
et ꝓcurent, decernen⁹ et pndictantes ꝓmissa robur firmitatis
ducturam hꝫ et obtineā, quidem dicti Regnicole, nobis dicti in
humanis ꝓsentib⁹ et ꝓuidi⁹ hꝫ quibꝫ ꝛc

463.

Item anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo
octauo tercia ante festum Elizabeth per fratres Conradum
Nordhus, Theodricum Goltperch per fratres Conradum
Wernherum Zeppenfeld & Conradum Wichtrey Lychtrey et Ruffe
& Thomam Cuselland Conradum Stumpfium & Ostrorog
Jakobino Calissien Johannem Lutzkonis Kip. Andream
Nicolaum Jeremyenschek Conradum et Caspar Conradum
Andream & Thomam Johannem & Wolfhelmum Lutzkone
& Thilonem

Item dno Petro Conradi xl mrc

Item dno Dethmaro Lutzkonis & xxx marc Crisostomi

Item magistris dno Nicolao xiij marc

Item monasterio in Lochnitz xxx marc viij ß & xxxij kop

Item monasterio de Lapide xxx marc & viij ß kop

Item Thomasio Conradi vj marc

Item altaristis sancte Catherine xiij marc

Item Petro Bronitzski l. marc Conradi mille marc viij ß

Item monasterio de Arena xl marc

Item sacristano in Lutzko xiij marc vacat altaristis anno

Item psalteristis iij ß marc

Item Subpriori Theodorico xl marc

Item Venatori Tracanien xl

Item d Nic xx marc

Item subdiacono Dominico xx marc

Item d. Thome Conradi tres sextarios phebodo parum xx marc

Item Caspar Virgen xx marc

Item palacio trad sno pomr adratum l. vj marc lat ß

Item Conradus xl marc

Item d. Nic Petr xl marc

Item Caspar Clubelmey xl marc

Item Nicolaus x marc

Item Henricus Kegme xl marc

Item Kegme sed no pomr adratum l. flor.

Summa. fluit ym cxxl marc octo coss pri
adratum pomr

Item Wojcillstro Crac xl mrc
Item Thome Gangyewsky 1 kap xxxx mrc
Item Nicolaus de Coppo de Cake vj mrc xxj gr. 1 Cane iiij mesnas iij Chnas.
Item prezdawio xx y mrc iiij^{or} gr
Item Stanyslao Wrzesnyensky xx mrc
Item Venatori Gandomiensy xx. mrc
Item Swyrdowie Rzemat. xx
Item duci Thostey premislao y.^{c} mrc
Item Roy Imaza xiiij.^{or} mrc Cur et l.^{ta} y. mrc de comi
Item Bludstro Crac xx. mrc
Item petro domin l.^{ta} mrc
Item Jacobo Gambienshy x. l.^{ta} mrc
Item Arnoldo xxvij^{or} mrc
Item d. prezdborio x. mrc
Item Cudico Ingro Burhardo lx.^{ta} mrc
Item Ombzgazem racy donacor l.^{ta} mrc xxxvj mrc
racy mar offry vnz gr phebdeda
Item Cmarsalco racy donacor l.^{ta} mrc
Item Cmarsalco racy offry x. mrc
Item Burggrapstro Gndomeray xx^{ti} mrc
Item Pbendario sce Cyriaci xx mrc lat gr
Item d. Johnd de Thamzin racy donacor y.^{c} iij^{or} mrc
Item ach racy Capth Crac. x. mrc ß nd pot adrucm
Item Cbrantowsky l.^{ta} mrc
Item d. Bymowicy Johnd. hebdalm vj Cclesiaco dat pat xxx mend mrc
Item dnā Wenceslao Zatgorcy x mrc
Item Dno Janussio Cenio Hgni x. mrc
Item Hospitali Stanislai xxvj mrc
Item Thesaurario Regni vndy polanie x. mrc
Item Ingrocognino Hy Zmoyskie xx mrc
Item Dno Andree de Thamzin x mrc

466. 466

Cf. Archiv. Secret. N: 131 et 135

Scriptura

1466.

Creuge pans dom Rege polo
cum Suce Ano Glezie #etue

Nos Laurentius Abbas dyed dye Stefe Oftry Vir
chembergen et Valentinus de Sigmaringen Comes palatini rheni
nid Stremer et expressa bona voluntate / audacter ad hec
Caroli Jupiter et ausonie Plutop Gaudent Jovem
Nobilid et Caroli magn. tam ex parte mat pr
dum et Sanguis nostr Sudetop Spanheim et Bavarid
rum Serenissio principe et domino dno Ruperto Pala
Rege archiduce Rheni Duce Bavarie pfalgr dno et Patre re
dud nro gnde cpit # negue et studeat Spualiter et Sedulo
vacare et pfectui Sacrosancte #ctud Sumpsid et quod
dagare et tuer Justipsih sta y annot litis dispiciendo
Dempsid / edit et dispone / quatenus pr pfate matie
mandat et Voluntat Sed cpit / a Templo tenuerit
Cheist ipm Serenissim dnm Rupertum Regem Romid Palatinum et
archiducem Sudditos Spectates et Sedulos cpens Et Nos
Duces et Subditos Spectates et Sedulos nros partis ex alter
Sedet esse cupiens / Chiste et remedium Et Nos de cetero
no debend Pacifice nost Voluntate, nostrid Sudditos et alios q
tuncid Primogenit Serenissimi dnd Rupti et ipius Rupti
Palatini Subditos in nro Ducatu Territorio Districtu
et districtib pertinentes dumpacifice et quiete uti fruc
medium nost cum Vid Konrad Sed caut et singuli ipius
dnd Rupti et Rupti palatini Subditi Spectes et Sedulos
Sedet esse liberos ac quitos nostr et Sanguinis in Ducatu
Teriorij Districtu et districtib nrop Esse alignis ex nr
Subditis Spectes et Sedulis Nobilib vel plebeis Vid Cetera
Justitiatis / contra memorat dnm Rupertum et ipius Rupti
palatini Subditos Spectes et Sedulos cpens Et Nos dnd
Pacifice / sic etiam & cuius etatis ipius quieti Sedeat
ipi nro medante Deo / vetam Cohabitand ad mutuam
ipi dnd Rupti palatini aut alterius Officiales Subditos
Vicinitatis et amicitie Salutandum ac de & ad pacifi
et Nos tuebim Nostri Officiales tenebunt Rupti palatini
Pestilentialis et infecta quelibet pacifice pertransire pernoctare

467.

469.

Cf. Dogiel T. III p. 10. 470. 470

Mandatum Regis Bohemie ad dietam in Oppenheim habitam cum ambasiatoribus Regis Bohemie predicti

V.

Georgius de gra Bohemie Rex Marchio Luxemburgen et Slesie Dux ac Lusacie Marchio Nota facimus universis et singulis presentium inspectoribus seu audito[ribus] quod nos fidelem nostrum strenuum Johannem de Lazan militem Johannem Pflugk de Lichtenhain Dnos Thesaurarium Procuratorem et Nobilem Johannem de Kolditz de Strenberg Scriptorem nostre Camere pragen Wilhelmum de Kessenberg et de Rabisch et Johannes de Czumburg et Bigzen Cantzlarios nostros fidelitatis dilectionis puritatis animi deliberati de certa nra scientia et Regia potestate fecimus ordinavimus et constituimus quemlibet nostrum per se et In[solidum] quos fieri potest et dicet nros Veros et legitimos ambasiatores Procuratores et factores ac nuncios speciales Dantes et quemlibet eorum in solidum aut si quilibet eorum ex quibuscumq[ue] causis ab esse contigerit ceteros qui pro tempore fuerint plenam liberam et omnimodam facultatem nostro nomine cum Cantzlariis ambasiatoribus et nuncijs Serenissimi principis domini Ruperti Regis Pole[nie] ne non nostris Karissimis quos ad dietam nostram Wetflariensem Opido tenendam venire contingat de hijs que tunc pacis et Regnorum nostrorum statum tangent nomine nostro tractandi faciendi dispondi ordinandi concludendi recipiendi et quelibet tractatus huius negocij agendi et si Nos ipsi si personaliter adesse[mus] ordinem faciemus Et si talia sint que mandatum requirant nostrum speciale promittimus in verbo nro Regio ratum gratum atq[ue] firmum habere et tenere quicquid per supradictos Cantzlarios et Oratores nros actum factum seu ordinatum dispositum et constitutum fuerit quelibet in premissis dolo et fraude quibuslibet in hijs penitus semotis penam sub expressa vel Regalis Sigilli testimonio litterarum Datum Prage die x vij mensis Junii Anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo Regni nri anno xxxiij

ad dietam ad preceptis de Rabenstein
Hilarius Dacus cum sancto Pigen

471 a dela 471.

Dogiel T. II p. 10–11

Pacta et federa inter Regna Polonie et Bohemie facta

Scribatur

Nos Johannes de Thangin, Castellanus Lundenicz, Stanislaus & Ostrorog, Palat. Kalissien. Johannes & Lucas Swidwinscy, dorter Archidiac. Gnez. R. p. Vicedominus Nicolaus Pyrnanzek & Nicolaus de Suchanowo, Cust. et Lanc. et Johannes Dlugossy Can. Cracov. Lundenicz, Nuncij et Ambasiatores Serenissimi Principis domini Kazimiri dei gra Regis Polonie ex parte ex una Illustrium Principum dominorum et fratrum Sigismundi et Wenceslai Regum Romanorum Hungarie Bohemie &c. dominorum suorum gratiosissimorum pro festo sancte Katherine et diebus sequentibus tenendo dietam in ponte Opidi Wythowicz ex una Serenissimi Principis domini Georgij dei gra Regis Bohemie ex altera nec non ex parte et Glogouie et Lignicz & Luzemburg Vt ex parte Regis et Nobilium domini Henrici & Sternberg Ducatus Wratislaviensis Prepositi Wolfhelmus Tunicze & Rosenburg et de Kunstat et Johannes Biczynski & Czimburg ad infrascripta Archiepiscopus Gnesnensis et Capitulum, et Johannes Dlugossy Can. Cracov. Lundenicz Nuncij et Ambasiatores Serenissimi Principis domini Kazimiri dei gra Regis Polonie ex parte una Illustrium Principum dominorum et fratrum Sigismundi et Wenceslai Regum Romanorum Hungarie Bohemie &c. dominorum suorum gratiosissimorum ex altera Postquam Serenissimus dominus Rex Polonie ex pura spontanea et amicabili ab utraque parte requisicione et ex mutuo pacto nec non contra aliud cum Regnis Principatibus Terris et dominijs suis, vsq; hucusq; tempore capte guerre pacis personas Ecclesiasticas vel mundanas seu quascunq; alias esse excipiendo Castellos Oppida vel alia, quecunq; et vbicunq; Regnum tenebit alterius et Regnum Principatum et Terre sancte Crucis et hereticos pravos, nisi sint passi Supplicium et quoscunq; dominij sui, sibi et Regno seu subiectis infidos Dampna quecunq; Regno Bohemie Simili et duo Rex Bohemie tenebit effecta et facta, ac de Regno seu Bohemie aut ejus incolis ac quibuscunq; dominijs Duarum Slesie et quibuscunq; dominijs Regno seu subiectis Dampna quecunq; Regno Polonie et Terre sibi subiecta et habitatoribus eorundem inferantur, quod si quisq; Regno aliqua dampna contingent, sive ut Regni, sive uti priuati subditus Ecclesiasticus vel secularis quod sibi auferat, aptus Rex Ego aud Regno et Terre sibi subiecta contingent et sequentur dampna tenebit effectualiter opera, dare et prestare emendam et primum et ad id ultra cogi, vt impendat Castra et dampna passis satisfiendo sine dolo et fraude et sine dilacione stare si contingat, quod aliquis ex Regno Polonie habet aliquem ordinem et Jurisdictionem ad aliquos personas in Regno Bohemie principatus et Terre in casibus habitum tob. tubis tenebit omnibus sua sine offensa et ad que assistit ved in Terra Ecclesie et sine vbi residet ordinarie Cui debet nostra nostris sine dilacione, pariter modo in Regno Bohemie debet nostra nostris subditis Regis et Regni Polonie stare debet preclamans

472

in Vtrusq; Regnis vt scribit sint pacifice et sedate et vt Hemricus
Vtrusq; Regni pacificus nusq; scribit sedate nec scribit Thesaurus
et alios datos scribit et confirmat Item moneta vbiq; in Regno
Vtrusq; scribatur tenebitur Regni quilz in Regnis et Terris
suis optimo dare et effice vt nec scribatur falsa moneta nec impar
betur sine dolo Item super vsuris cambiis et articulis de denariis
gui scribuntur qui nil Regna Alme et dampna esse subiecta contri
gerunt sine Regno Polonie et Regno Boemie et Alie eidem
subiecte sine Regno Boemie et Regno Polonie Polonie et
Alemanie eidem subiecte Regibus pfatis communibus debet fieri
pacis et tale dari abbreuiq; pacis confirmari vt nil penitus
Barones milites Ciuitates et quecunq; subditos eorundem
quod nusq; est scribitur Tamen aut Vtrusq; Reg tam
Polonie qui Boemie concluso est debet fieri in Nagrouia
gauia a festo nre dne Turonensis dumd in aliqua Cadrensis
die anno reuoluto Et sigmundi Regis et Regni
Regni si eius celebrari Blogemey expedita et quilz nec
contingit debet eius celebrari in Ciuitate apte in Regno Polo
ex si aliquis ex Regibus ad pdictum dictum Blogemey
die Cadrensis donec post annum reuoluta sine dolo venire tur pfatis
Cuelit alterius duobus mensibus cum de suo impedimento amisse
Et Nuchlandi ex post tenebitur in ob opido Blogemey anno
Regis pro die sanctorum Philipi et Iacobi pfatis conuenire sine
pro anobis Cristi et fraternitate pro quibus dumd Rex Boemie
Dum Regem Polonie mouebunt super hijs negotijs mistrois duo
Regni et Regnis Boemie In pmis Regnum pfatis Cadrensis
negotia entiquus usurpationes ipsi Rex Polonie habuit aliqua
mistrois ad Cristum et fraternitatem pdictis stud debet in ordine
pmis Regnum Cadrensis Cadrensis et negotia mistrois simili sine
Dum usurpationes antiquas usq; et latine nil Regis et Regnis
Polonie et Boemie debet nouum confirmari et teneri Nec ipsi
ipsi in pfatis usurpationibus contineri aliquid in scribit ignis
Alamanie dicit contingit aliud in tenebit dum Rex Polonie
confirmare sine super dote alb oppidis in Polonia et in
Boemia Ordinis Cadrensis principes dne Elizabeth Regine
Polonie sine quo in pacis dicta concordie in potest decisio
scribitur est ad pfatum Regnum Cadrensis Nil dicit
domus sunt hinc Nec usq; et domus negotia mistrois impedit
In cuius testimonium scripta mea pacis sint subappensa Dat
in Buthom scribat in vigilia sancti andree apli Anno
domd Millesimo quadringentesimo septuagesimo

473

V. sp.

Colonly

Kazimirus dei gra Rex Polonie magnus dux lithuanie
Russie prussie &c Dominus et hes &c Significamus tenore p̃sencium
quibus expedit vniu̇s et vniu̇ volumus Quod nos
Thezaurus debito et tenemur diligenti regimine et ordine ac
prefatus tueri atq; per Nos de supa deuesse, p omnia
inuitando Magnificū et Venerabilem et Honestū et famosū
Johannem de Thanczin Castellanum Cracouien Stanislaum de
Ostrorog Palatinum Calisien Johannem Lutkonis & Brzeske
Cuiavien Decanos Archidiaconos Brzezin Rp̃ Vicecancellarium
Nicolaum Pyeniążek & Vithaldum Sacramentarios et Ca-
pitl Cracouien Andream de Thanczin Lutkonis & Tho-
rien Scolasticos Sandz et Vicethezaurarios Regni nri
Valterum Nowatorij et Johannem Crzyslaw Consuli Cra-
couien Sand et fidelib nris dilectis, cum Honesto et
Spectabilib Baronib nostris et Magnificis Consiliis
sua Salus optatam Significamus et Regalem fidelib nris
dilectis Ratibor castellano Cracouien nostro et cum pacto
carundē, per vos tutores et Curatores suos ab
anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo
nono, hoc est a festo Circumcisionis proxime transacto
Sancti Stanislai in autumno proxime, usq; ad annum
et diem ultimatos, sine exceptione, et quamdiu
idem filius, ac de fidelitate proinde exhibenda et quemadmodum
Curiis tuis in hijs nris, de mandato et Admissione
nris, sedentibus, Causis rite deliberet, et mature, ne sine
solicita diligencia et celeritate quamuis, perfati
Consiliarij et Racionistę nri supra descripti, ad eand
expedi, Ex Reddituum et Juribus nris, ac
Curiis Ecclesiis et Soledinis Salarijs in eisdem Regni
nostris per et donec, per filium Regium cum ipse
fuerit, pacifice et exhibite, debite et honeste et nro
filio, pruisse omnib et singulis, distribuat et expedire
fac et submittat, ad finem et transmarem cuius
redditus, Jurisdictiones, Prouincie et administrationes Sui
nati ibus et eisdem nostris et quemlibet, primo
de Regnis Vngarie et Bohemie, ne minus plenarijs
octo milia Florenos Renenses Regni nostri Hungarie
ualentes Jn auro Sex milia Florenos similes ducatos Hun-
garos cum medio Jn Polonia Centum octoginta
grossos grossi, et quadraginta grossi, De Regnis
nris Ruthenicalib Centum quinquaginta vij marcas
bras fini ad vij oss cuius ponne, Cum vna vnda

474

ad plenum sunt scitum est effectu Nam Grundes grunda
et alijs literis contentis et expressis vt septem milia
florenorum qui singulis annis pro grano & bede & subsidio
et
debentur et respondere et impense in negotijs
pro pro Guyanne facte / pter easdem Tanselinarum
mesp ad dictum Butheamen pfesto sancte Katherine
nud nstmt erlewen transferre / Petrus rase super his
no potuit pfici et cofirmari / Item Marselet et Barthe-
lamia sunt ad inden pacis / Nicholaus Guisse mi
tuerem Arend ad Tamendum gradum pmum / per ad
sliones alias cognosch et demand sut remisse in
pfatpte Salamia eadem Affionalid ad mat pertinat
et pdictus / aut ipius Guyanne reputari debet si cus vi
cfimum nid Ingelld una pmiss est subscriptum Dud

475.

476. 926

Cublowe

Kazimirus dei gra Rex Polonie, Magnus dux lithuanie, Russie
prussie &c. et hered &c. Significamus tenore p̃nciũ quibus expedit uniṽs
quod anno a nr̃o Magnificamus Nicolaum de Krethkow castellanũ Brestẽ
fuisse nobis dilectũ pro sua ñgocie, Ducentos florenos hungaricales
puri auri veri et mste ponderis et quinquagenta Grossis argenteis medioxumi
grossorum recepisse, tulisse et habuisse confitemur, Quos quidem ducentos
florenos hungaricales et quinquaginta Grossos argenteos medioxumi grossorum
pro festo Nat̃ Johannis Baptiste proxime affuturo, Solvere promittimus
et spondemus Sub tali condicione, Ut si medratos florenos et sexagenos
superius descriptos ad p̃fatum scti Johannis festum, quando
negligerimus, extunc sibi in villam nr̃am, Ortam, Cublowo in tenuta
et districtu przalecen sitam in circuitu empti fossati vallati et
arcuati debemus et tenemur, Dare, intromittere, et empti villa
assignare possessionem, per ipsum castellanum et suos Successores sub
ultimos tenendam habendam et possidendam, usq; ad festum nativitatis
domini proxime venturum, anno dom̃i nive domino et proprietate ut in nris
p̃ interim sibi eosdem ducetos florenos hungaricales et quinquaginta
sexagenos medioxumi grossos ad p̃fatum Nativit̃ dom̃i festum
proxime subsequens, extunc medratam, villam nr̃am. Cublowo
in eadem Omnia sibi et suis posteris ultimis effective tenebim respondere
put et prout requirimus in effectu. Quidem villam Cublowo p̃fatus
Andreas castellanus et sui Successores terrini, in pacifica
dum vixi nive domino et proprietate ut tenebis, pacifice, quiete
pacifice, et obedienter gratanter omnibus, tenebit habebit et possidebit
in quantum quod villa nostre dicte Domini et proprietatis nobis
requirunt, Harum quibus Sigillum vrum primum est subappensum
testimonium, Datum in Brzesce feria quarta proxima ante Dominicam
palmarum Anno Dom̃i Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto.

Hanc vidimus per nos dom̃ Sigismundum de Brzesce
Elect Culm vrad et per p̃ vidimus rotulum

Anno dom̃i millesimo quingentesimo sexagesimo secundo
Feria post dominicam Exaudi &c

Membrane

Item membranam quoq; pergamenam et duos sigillos in manu dom̃i Albert
prepositi Culmen- emissi in vrad Datesmi / in Brzesce

Membra

Item Petro Domini decem pupiros membranos et stipendiarios duos ibid

Membra

Domini Londneti pastor, Johannes Lanka Nomine eodo in pergamenis
Hec membrana papireas recepit de manu dom̃i Elect

477 Ra Privilegiu Petrud accepcois Cruc Velzen/quid Ine sumadmo
milio superste zemarien esse ni Regiam ayaiestatem

Vol. Le-
gum T. I
p. 199.
Liber Me-
trica Regni
N. 22 p.
188.

In noie dom Amen Ad pretnam rei memoriam Cm omia acta mudi anda
subito detergeret obliuio, nisi ea hoium solidtas et testiu attestatio me-
morie comendaret cuine Prouide nos Kazimirus dei gra rex polonie
Necno Trarien Cruc Cujauie Pomeranie Slesien Cracouie Lancicie Syradien
Dobrinie
Dnus et Hered &c Sigismundus terrore primo quibus respectu vnusq
et singulis presentib et futuris, publice et recognoscimus et fatemur Quo
recognoscent et in animo revoluentes, quanta pmitatis affection et fidei
integre constantia Barones aplitis Nobles Indigene et proceres Cre Velzen
sincere gte et fidelit mis dilecti personam et regni agendarum nre venerabilis
ad nos tamquam Dorien rialem hedem vm ac monarchatum successorem ipor
legitim ad Coronam Regni vri polonie. a qua retroactis tpibus discordiarum
discensa vedicant et accessent, se cum Regno et Corone, tamquam pars sno
toto incorporarent et appropriarent, Cue cum
Cra Velzen, iusto titulo pre legitio hereditario et successionis nos et nros
alios. ctingebat atq ctingit et gerit, Quod stante Indigenatu Velzen
fidelitatis constantia Zelo dilectionis maturitate consilij et sagaci prudentia, regali
confidencia merito digestis et revolutis ac debite pensatis et mturis, ad
communem statum honorem tranquillum salubrem cum pacis, pio et sincero motiu
affectu, Auctoritate et assumpte dignitatis debito teneam. officio soliate adhibendo
ipos in nram et successorum nrorum manutenorem ac protectorem Regno et Corone
Cassiipsum incorporamus, applicamus et unimus. tenore cum primo Cassamus
incorporamus nr annectimus applicamus et unimus spectno et merum, mixtum cob
et vnum quodlibet in omnibus quibus Juribus habitatibus emunitatibus gratijs prero-
gatiuis dignitatibus honoribus et officijs tenere et obseruare Insuper iuram
cum predicta comitia fidei et mixta adhesion et subiection nre defendere agere
tuendi et eos tueri et gratijs personam, emolumentis dignitatis superiorib
Regalib aut Ducalib sue, aut quibuscumq aliis nros et preminere
Ctibus, Quos pro quibus vexationis seu molestie quoquo pro hmodi
ipsorum adhesione Cumulat ab insultibus Bellis violencijs et aliis molestijs
quibuscumq pro tegere defensare tueri ac vtuer et efficaciter interdere
opponere et liberare Item Cram nram Velzen cum pris districtibus
subiacentem Lupazien Ostrowiecen Strabonicen et Hrodlen salinum
et mineram, et put fuit 2 nihilominus est ordinata in suis limitibus
metis et finib Quibus tenet. obseruabimus tenere pro et obseruare
volumus, nullos districtus aut villas ab eadem removere alienare
seu diminuere Item vnibus pdecessoribus tam ecclesiasticis quam secularibus
ciuitatensibus et opidanis priuilegia ipsorum pro antecessoribus nros Regib
aut Ducib data et concessa, insta legitima et sufficiencia vite et nobilit
emanata ac in nulla parte sui viciata aut suspecta confirmamus ratificamus
et approbamus pntib, Ubi vo aliquibus psonis forent pro voragmen dgnis
absepta seu casui infortunij amissa, et deh pro sufficiens testimonium
probari fuerit pmissa renovare atq dare volumus Item equo et

obligacõn et inscripcõn premarium scriptis in aliqua sua inscriptarum
scpmis indigere emptis sue variis gruambur modis impugnabitur et
molestijs affligentur, pollicemur et spondemus suam nram Belgen in premiss
nullipruam obligabimus aut instituemus ullo unquam tpe et si p oblivionem
aut aliud casum quidquid nob inscripsere contigerit, tlem inscriptorum
priuilegij retinet put tenore cassamus et annullamus, et nullius roboris
esse et fieri decernimus p presentes Item nullum extraneum augendi gratia
existat in sua sue Belgen presens et presentia debebimus, nisi subditum
eiusdem sue possessionatum Item volumus omnibus dignitates
honores et officia in sua Belgen assistens et assistentia equidem sua
sua et assuetudines ipsorum, que et quas tpibus predecessorum nrorum
Regum et eius Quasquidem dignitates et officia eum vacare contigerit nulli extraneo
nisi indigene bn affinato Nunc sue in qua dignitas aut officium
varauit dabimus et conferemus Item ep Nulli subditum de sua Belgen
et ipsius districtibus ad alias suas seu districtus evocentur, si premissa nisi essent
alia sua suarum Regni nri Nulla ipsorum et libertatibus utuntur et gaudent
Item Scabinatus tollogna graha. cum particulis et judicia nisi ultimum
et assuetudinem in illis dudum tentam et obseruatam in sua presata Quem
admodum nj alias Regni nri sue debent hic progressum et processum
Item nullus subditus possessionatus p nos aut Capitaneos nros nisi sue
quoties captiuetur, nisi priuilegia aliarum Regni nri suarum et assuetudines
Item omnes et singli Emetgones Oppidum et Oliarum personarum in dicta
sua assistendi de quibus lanceo possit et festo Beati Martini singulis annis
Reactum ale podmine p duos grossos monete et nisi quit in Regno eiusdem
nobis et successoribus nris dabit et soluat more sue Leopolien et alianum
Regni nri suarum Oliae aut Collecta et Exactiones in Regno nostro
absolutas et manifestas etiam si tpe Domini Gnugdi in finibus bladis
aut Quene, vce premissa fuissent facte vce solute, de nra regia benignte
cassamus et annullamus Item habebit subditum nro, hunteb et granicib
eius bonis ubis regalibus hre petenti, dare tenebimur, spad p Segnb
metallum et Gropnis assuetis distinguendi volumus, nisi modo aliqui
suarum in regno obseruatum Item quoniam sua nra Leopolien ad bellum
expedicõn se monit aut necte imminente eundum foraneus, sepata etiam
sua nra Belgen seu Nobles et subditum eius, nunc tpus Leopolien sibi
quotienscunq fuit necesse, tenebuntur et debebit et omnes et si obligati et
astricti presentes et tm sive bellicose et no aliab eo tm inve et no, quo
sua Leopolien ad expedicõnes se movere assuevit et solutus est Animadvertens
suit presatos Nobles subditum et preces, ad nos tanquam ad dominum
et habem ipsorum legitimum, asserens et tale fecisse, horum pretextu volentes
ipsos favore suo speciali prosequi, et eorum libertates exemptiones et presentes
Suam Belgen inhabitantes, ab omnibus et singulis vectationibus angariis
perangariis castrorum edificiis et ponendi laboribus et reformationibus
Eximimus absolvimus et liberos et absolutos facimus penitus sicut morem
aliarum Regni nri suarum, Preterea gratias et singulas omnes
alios articulos libertates et jura alias sub Regni nri data et cessa
et presentis sue sue Leopolien, si que hic obmissa forent, p insite hic

Volumus et habemus eadem ac tenemur et referimus ad dictas datas
Hanc quoque bullam plumbeam pendentem et subappensum testis bullarum
datum in Brzesce Kuyavie solemni more anno domini
millesimo quadringentesimo septuagesimo secundo, pontificatus nostri
anno primo. Ego Jacobus de Brzesce Inclite ecclesie doctor scholasticus
Gnesnensis et regni Polonie Vicecancellarius, manu magnifici
et strenui Petri de Opporow Comitis Nicolai de Rostkowo
Brzesciensis palatini Jacobi de Dambno regni Polonie Vicethesaurarii
Nicolai Pogorzelensis de Borzyszkowo Mauritiostensis Gregorii
Danta de Gora Myslogostensis Castellanorum Nicolai Opoth
de Wolya Gnesnensis Jarandi de Kobylagorka Jaroslai Premislaviensis
Decretorum doctoris Johannis de Ostrovo Juris doctoris Nicolai de
Grudzendz Cuyavie Kalisiensis et Regni Brzesciensis Jaroslai
Brzozogłowi Sandomiriensis Volodkonis Stanislai Myszkowski
de Brzesce Johannis Gruszczyc de Zandomiria Cracoviensis
rum et aliorum multorum fidedignorum testium ad premissa / Ad
premissa autem peticti Venerandi patris Domini Johannis de Brzesce Juris
Utriusque Doctoris Electi Gnesnensis et Regni Polonie Vicecancellarii

Serenissimo et excellentissimo Principi et Domino Domino Kazimiro
Regi Polonie ac Domino clementissimo

Serenissime excellentissime et potentissime Princeps, et Domine
Domine. Regie / legati quos Regia Maiestas tua ad Illustrissimum
Dominum Imperatorem Tartarorum singulis annis mittit, cupiens
ne quo nostram amicitiam sacramentum veniat contra vsum nos
sistranos ne modo prefectum, quod et mirabile esset tibi / quos
vnos oratores / nos exigentes libenti animo et reverencia
vti nouit honorauimus / quorum vbertate quodam et velut
domestica familiaritate ducti ac obligati sentimus Digne
fore / Si scribentes Gaze maiestati vestre gratias agamus
/ eamque supplicando. ostensa qua fauorem nobis et voluntatem
affectus facile possint / et a clemencia regia nostra minime
sint / Primo tamen Dei misericordiam felicitatem vestram cum
ipso tartaro pacem et fedus percussisse / et ne eius amicicia
preseuerare / Audiuimus preterea eandem S. Felicitatem vestram
cum Rege Hungarie tractare gradum tamen principia dominie
que vos ad scribendum nobis paupres inuitauit / eo ut Thesaurum

maxiam esse potentiam et ipe vre gloie et propagendi impij
auiditate animu suu omo conuertit ad occupand finitimas prouincias
Sumtatch Castella, et in hoc nup tempo6 remittit / quin imo et Turcob
et grecob nim viiitutiby ac popliu inuasit atqz recepit sub dicione
sua. Nob hoc est Cassa bona Xpianorum urbib cum Duoby
urbib oppidis in hoc toto mari pontico vendasmy quam Stomaco et
et nisi Illustrib dnis wlachb vaiuoda illi bellum vltro intulisset
quo illius consiliu deuemit et disturbauit parare ac mittere contra nob
tricentarii nauiu classem instituerat cum maxmo potentatu
ac apparatu suo bellico cum quiby maiores nobis expugnauit
et magnis cum copijs terrori esse solet, Nob itaqz in tanto metu
ac periclo constituti Omnis salutis nre suppliciter omnimodis hortemur
vram maiestatem, vt si cum regi turcorum vre fedus vel pactum
vel aliquem ipis Amicitiaz fecisti Cassam in eis inseratis tuam
Omnium vre subditam. vre vtemqz placet hortati et maiestati
tue commendatam, hoc em multu nob adiuvare pt et ami ipius
Thesuciorum regis a nobis abstere, no tantu fortitudinem respectu facte
secum Amicicie, quaz veneracaz nobis magnitudo pz et potentie
impij et regni tui, similiter in rebus nris g. velsitudinez vram
cum pena. sicut cum ope. p quam nobis gr est Cassa auxilia
et fauores pberi pnt, volde regiam clemenciaz et celsitudinem
vram dignetur suffragari favore et opitulari nobis omnib
favore agentibus, ptea intellexim Dom Stephanum
Vaiuodam. Dom Moldauie Walachie mouit bellum
contra cum dno vlado vaiuoda. bellum theucris infert inferet
/ quem discordia no solum fauorem theucris ipis affert, vm et
quod magis testatum est ipi theuci p hanc discordiam aliquez
aditum intrandi in ipas walachias hre pnt. quod esset maxim
periculum tam vrm qm vicinaru aliaru regionu / quare benitatem
vram oramus vt patrem inter eos componere non dedignet / quam
patrem inter illos fieri facile posse Statim p vram benignitatem
maxie quia ipe Stephanus vaiuoda in confinibus pdcis
vre potenti maiestati qz subditus est / Quamobrem in his et in aliis
regnis et misericordia a dno deo nro, et ob hmoi muneri
pcipibus laudem et gloriam consequimini, Nob aut quotum possumus
prompti presto paratissimi. maiestati vre bene fideliter
seruire Data Cassa in palacio residentie nre die
Anglis Guillelmo Gradonico pre egregio pdo

Empta Sumtate vre seruitoris Christofori
Passeti de Modena Consulis Cassa et Bini
varde Comelini et Baldazard auria pugnet
et magnarij et Domorz Amaroz et Gallia-
rioru empti Sumtatis Cassa Schinti
Ismili commendatoz Bandulfus

481

481

Dogiel T. I
p. 14–17.

dclx

Copia tre dom Regis Bohemie et Comportatu cum Serenissimo
dno Kazimiro Rege polonie tc in dieta Glogouien factatum

In nois dei et Individue Trinitatis Amen, Nos Georgius dei gra
Rex Bohemie, Marchio Morawie, Luxemburgen tc Slezie dux
ac Lusatie Marchio, Notum facimus tenore presentium vniuersis, Quod
cupientes rei publice Catholice Romane vtilitatibus et Ecclesie
fidei ortodoxe Orientis pacis Imperij ac Regnorum, Trayn et
Subditorum nrorum, bonii comodum et vtilitatem ad Dietam
presentem Glogouien. vnacum Reno principe dno Kazimiro Rege
polonie, Magnodnce Lithuanie Russie Prussie tc Sno et fede
ssimo nro carissimo, personaliter rdeuimus, nonulla arduaq et rei
publice vtilia ponderantes. ita vt primis primis. quitd in nobis
est publicis oppidane religioni imminentibus. demu regnorum
nrorum et nris in hac nra rdeunte occasione et cosulatur, ibi ntaq
illud audacissimu vrgens pricu expiamtate infestandi videlicet
Christianorum illud Thurci hostis tociis boni, nemo nostre
Christiane, quam deus omipotens sua ppissione in ethas premisit
ortodoxam in medijs nris. ut iustum fuit vsanimes pendimus
qua nupietate et qua insolentia idem pfidus Thurcus xpianos
pegnatur, terras vastat. regna occupat, dominia et xpianos principatus
prochdolor destruit. adeo, vt recte pauros catholicos vepire possimus
qui nō magna animi ti compassione in his vcibus mouerit, Jam
eius magna pars dominij xpiani abeo possidetur, Jam Christicole
machometum confiteri plurimi compulsi sunt, Jam recte fi non
pvidebitur pricula nij dies maiora timentur, Quare nos vnacum
dno Rege polonie. pro laude dei omipotentis pro fidei catholice
augmeto, necno pro sedis Sacrosancte Apostolice ac nij ea residentis
contra Thurcos tutela et defensione pondrato pericolo qm maxio
veristijs, respectu q dei gra nij misericordie mir nra regna
versentur. que destructioni nisi consulatur vicina sunt Regnorum
quidabsit destructione et anichilatione nō mediocre imo maxim
detrimentum rei publice orietur xpiane Ideo ex certa sciencia. sano
principum tam Ecclesiasticoz. qm Secularium prelatorum Baronum
Nobilium Militarium. ceterorumq fidelium nrorum, ad hoc accedente
consilio bona eius animi deliberatione, hoc pacta que sequuntur
eius cum dicto Serenissimo dno Kazimiro Rege polonie tc pepigimus
hanc vnionem iniuimus. et concordiam pactis firmis, Jn primis
si quidabsit dei occulto iudicio Thurcus cum dictis hostis
fidei ortodoxe immanissimis aut sui contra regem et nos

Regm polonie finib aut metab terrab qz subditab eidem mtrauerint
tab trasierint vel mtrare tradere aut occupare vellent & hinc nob
remd frem nrm dom Regem polonie Amonti et requisiti pcto
dno kazimro regi polonie. m psona ffrid. cum mā mond qz oneda
potencia ront cob se num eo opponere ei adiuuare sibi regno qz suo
et terrib eidem regno subditis adiutoriū et effectuale subsidiū et au-
xiliū dare et pstare tenebim et obligabmur, tenemur et obligamur
nob Regm nrm bohemie finib aut metab trab qz subditab
nobis et regno bohemie. intrauerit tab inuaserit. mtrare et niuade
aut occupare vellent dctis pdicty rex polonie p nob Amonitb
et requisitib in psona ffrid cum sua et suorum oneda potencia
ront eosdem Thurcos se nobissimus vna. opponere nob adiuuare nobis
regno qz nro terrib eidem regno subditis. nobis et regno bohemie
mtrauerit tab inuaserit mtrare et inuadere aut occupare vellent
adiutoriū et effectuale subsidiū et auxiliū dare et pstare tenebit
et obligabitur. tenetur et obligantur, quamb tregi versacone dolo
& fraude. tam m adiutorio nro. qm mi dom regib polonie pro
motib et quā pensatis publice bonis de priuatis mis regnorum
subditorū qz morum non est obliuiscend. ideo ob patrem et concordiam
tam regni nri et tranquillitatem nrarum, qm dom Regis pdicte
pacti et tranquillitatis ipius. hos articulos et has conuencias vnanimis
voluntate prefati dom Regis polonie ordinamus et disponimus
tenore qz pnād. & ordinamo disponimus et suscipimus rex
et nos ni pura fraternitate fauore et amicicia et vtraq
parte manebmus, et etiam ita se se mutuo prestabimus ner vnus
nrm cum alio cum regnis principatibus dnatibus dnis et dominis
suis vllo vnqm tempore cum quibuscunqz psonis m fauorem
quarumqz psonarū sch scientem nec declarand. solo domino
nro deo summo pontifice excepto debebit esse auxilio nec consilio
p nos aut alios pubice nec occulte et vtqz nrm tenebitur
alteruis regnorum principatuū dnatuū et terrarū bonū et honestū
mxta suū posse et inx suam omnodam prudentiam fidei et sine dolo
procurare. item tenebimur prudere et effectue vt de regno nro
principatibus dnatibus et quibuscunqz dominis nris ita dicto
dno nro regi polonie regno. sibiqz suis subiectis damna
aut iniuria inferantur, similit et ipe dns rex polonie tenebit
effectue et prudere. ne de regno suo polonie dnatu ditionū
terris transire et procedere et quibuscunqz dominis regno suo subiectis
damna quecunqz regno suis dominis subiectis qz nris et eorum
inhabitatoribus inferantur et si quod dens auferat nec nro

483

aut ipius dom̃ Regib̃ Regno aut prio alicui contra Damna edmittent
sine nit̃ nob̃ vtrosq; regib̃ sine mt̃ nost̃ subditos seu castrico vel bonis
ipsor̃ vel q̃ cuiq; regno et trib̃ ejusdi gtingent et sequent damna
tenebitur effectualit̃ operam dare, vt omes ipi robedientes indemnes
et pmuniantur, et ad quos rogat id eos rogret et compellet, gtinus lesis et
dãna pssis satisfacto sine dolo et fraude et dilatione impendatur
reddatur q; Item si edmiget alicui eor̃ Regno nro bohemie
duratibus trib̃ Dominis q; nros aliquam culpam et causam timeat
ad aliquos psonas mouere in Regno polonie, Principatibus duratibus
dominis et trib̃ in eis habitantib̃, tunc tenebitur causam suam
sine prosequi, et Actor illi qui ei assistit in jurisdictione et sine
ubi venit vestet euenire, cui sine dilatione justicia ministrabit, pariq;
mod in regno polonie. Durantibus trib̃ et dominis eiusd domi
Regib̃ ministrabitur justicia subditis nib̃ Regni nri bohemie, dominis
q; nostris Item in vtroq; regno tam nro bohemie qm polonie
declarabitur et publicabitur, vt strate publice, et alie vie
sint pacifice et secure, ystine q; hominib̃ et vtriusq; sexus
ustib̃ stratis semper vie et transire quouis impedimento cessante
possint et valeant, solutis in theloneis et datijs alijs antiq;
quitis solutis et consuetis Item tenebimur monetam q; cudere
debeamus tam in regno nro bohemie qm in regno polonie, et alijs
nris quibuscunq; Duratibus trib̃ et dominis falsa deordinata
et illegitima cudentur, Nob̃ simili et dñe nre polonie prohibet
nem in regno et trib̃ suis opinionem dabit et efficiet vt nec nidatur
moneta falsa, nec ex regno nro bohemie in regnum polonie, nec
ex regno polonie in regnum nrum bohemie ac duratib̃ terrab
et dominia eisdem regnis subiecta miserabiliter dolo et fraude prohibeat
Item sup omnibus contentis et articulis vt dammis et differencijs
quibuscunq; que inter regna terras dominia principes barones
ciuitates ciuitatum communitates ac ceteros eisd subditos
contigerunt siue regno nro bohemie ex regno polonie et terris
eidem subiectis siue regno suis nris Regis polonie ex regno bohemie
et trib̃ eidem subiectis, debet haberi concursus in acta ep̃orum
dom̃ proxie venturi in opido Vandzyn, ita q; nos consiliarios et
oratores nros, simili et dñe nre polonie ad eundem diem et eundem
locum mittemus vbi p consiliarios et oratores vtriusq; partis
cura diligens adhibebitur, qtinus vtr̃ h pacatis et discordie concordie
finis q; laudabilis concludantur, lesis omnibus et singulis passis
satisfactio debita et contenta sedm leg et nostras, fiat
p pace et concordia regnorum et terarum vtriusq; partis qm tam
Regin illic no veniet vel mittere no possent extunc oratores

partis vtrisq; poterit dictum alium ac locum agrum et confectum
illis absentibus nbiare p̃n̄ cassa et illustrib ducib Glogvie henrici Lvesnen
et maiorib Glogovie quousq; ad n̄r̄m illas possessiones opida
2 villas que sp̃ nr̄e polonie. sui q; vigoriole tenet et possident
se iuste hre ptendit vtuti articulos conscriptos horum illum dedit
volumq; vt ptto dnō p̄ oratores vtrisq; partis sq; nrae et dom̄
regis polonie venientes ad opidum babenniost m̄ die domico p̄xte
sequte festū sci Nicolai p̄xte immediate affuturi ad nr̄m̄ fiat
et ministrōr̄ de metis et finibus vtrisq; parte p̄ oratores et con-
silarios cause iustica mediante in locis consuetis diabmit Ord nm
de illis partibus vbul de quib dns rex polonie et sui subditi contra
ducem Casimirum henrici et suos subditos. dux henricus et sui
subditi con̄ dom̄ regem polonie vel suos subditos et econtra agere
vellent. mox post quatuor ebdomadas diem dicti domicum immed
sequentes. dicta p̄ vtrisq; partis consilarios et oratores in Mōsterio
paradisi celebrabitur et tenebitur, de quib etiam iustica p̄s vtrisq;
respectiue Item si nos cōtingat sitnaz dictam seu cōuentum
p̄sonalem cū p̄nōato dn̄o regi polonie ex quacūq; causa vel necessitate
celebrare, illa dicta celebrabitur in ciuitate regni polonie capta et
cōgrua spacio duor̄ ebd̄arum. Item p̄ castris
ciuitate regni nr̄i bohemie tentis et habitis est Item p̄ castris
et fortaliciis Oswencym volck Zewor Zatkor Oswald Czyrer
cum reliq; opidis villis vasallis districtibus et subditis eorundem
ad vsa p̄dictor̄ sunt nunc sp̄ nr̄i dn̄e rex polonie tenet et possidet, quead
modum eundem dom̄ regem multabamur, quod licet ad regnum et bonam
nr̄am p̄tinent In hanc cōcordiam et vnionem vnam voluit eiusdem
dom̄ regis polonie vellemus, vt pro eisdem castris et fortalicijs
suprascriptis que ut p̄missum est ipse dns rex modo tenet et possidet
quo ad nos vita fungimur. sepedictus dom̄ regem polonie no impe-
temus nec admonebimus, quinimo p̄fata castra et fortalicia districtu
et attinentijs eorundem, quousq; ipse dns rex tenet. tenebit
vsq; et possidebit vsq; vitam nr̄am, nobis vero vita functis eadem
nichilominus castrorum et fortaliciorum ni eo statu robore et
firmitate. prout ante p̄sentem nr̄am vnionem et misericordiam fuit
Ulesse et nichilosse p̄sistet et p̄manebit Item quia Illustris
condam p̄nceps dns Ladislaus. hungarie bohemie rex et Austrie
dux. marchio Moravie. Silesie nec. p̄decessor nr̄ carissimus
nō nullas. et nobiles Omnes Slodnorū sue pertinencias sub
patentibus suis et misericordijs in vim dotis p̄ bohemico wyano
in polonico possedit, cum dicta p̄nceps dna Elyzabeth regina

485.

Polonie dicti Regis Ladislai defuncti Germania, de Regnis
Dominijs ducatibus et Territorijs p̄fato dño Regi polonie
se mserepsit et submisit datiuu et solutiuu sub certis modis
capitulis et conditionibus in eisdem hijs contentis et expressis
et singulari ꝑd affectu et benivolencia quam ipsum in mera
to Rege polonie gerimus de ꝓsone sine sorte permanendi
dotis modrate, quam dna rex polonie sibi et regno suo
de regno nrō bohemie obuenire et cedere debere p̄tendit
Nos dictis dno Rex polonie nō inquietabit nec molestabit
ad tpa vite nre, Sublatis vō p mortem nobis e medio
causa moderate dotis in eo statu robore et firmitate sint ante
p̄sentem mam vnionem et mscripcionem sint illese et inconcusse
p̄sistet et p̄manebit Item iste nre mscripciones et cotorchie
nec habite et facte antiquis pactis iustis et legittimis
et veris p̄uilegijs hijs inscripcionibus nec nos ꝑdecessores
nros et regnū bohemie, dotem p regem polonie ꝑde-
cessores et regnum eius factis nūme nocebit aut in agro
derogabit, Et has suppscriptas vnionem cotorchias dispo-
et mscripcionem in omnibus suis punctis articulis hijs sententijs
et clausulis Vbo nro regio et bona fide promittimus obseruare
et tenere, ac eis inviolabiliter satisfacere. dolo et fraude ac alijs
quibuscunq; coloribus penitus semotis Nos scriptis omnibus nec scriptis
conclusionibus vsq; vitam nram terminū dantes et p̄rogiuste
omni pociori fidem robur et testimoniū p̄tera hijs scripti
et sigillo nre regie celsitudinis iussimus communiri, datum
in maiori Glogouia Anno ab incarnacione dni nri Jesu xpi
quadringentesimo sexagesimo sexto Regni nri Anno xpto

Ad mandatū dom Regis Johnes de Rabenstein
Ethomas dom pape ppositus wissegradien. Doctor de

Dogiel
N. 2.

Dogiel T. I.
N. 2. p. 2–3.

486. 486

Copia littè contractuũ et compos-
cionũ mt Kazimiri Polonie et Johannes
Bohemie Regis factarum

Vlla

In nomine dñi Amen Nos Kazimirus dei gra Rex Polonie, vniuersis
tenorem dcrimus p̃nt̃es Quod Veram pacem et tranquillitatem pro
virib⁹ nutrire cupientes ordinamus, et indissolubiliter obseruari debẽ
volumus p̃mittimus, Quod si aliquam discordie matiam insurgẽ
dtingeret. Nr̃e p̃ncipi subditis, nec Capitaneis nr̃is ex nra
parte, retro p̃ncipi feudales, et subditos excellentissimi Domini
Johannis Regis Bohemie limites nr̃i regni attingentes vel alios
subditos ipius eosdem limites dtingentes parte et altera et
ob hr̃ occasione Damna aliqua irrogari, p̃ hoc pacis vnio
nr̃it nob et ipm regem Bohemie ordinata, nõ debet aliqualiter
violari, sed in suo robore firmit̃ p̃manere, discordie et matiã tal̃
exortuta p̃ Capitaneos tam p̃ suos nob quam p̃ ipm regem Bohemie
deputandos omnio p̃tractatiõ qualibet p̃ut vtilabile fuerit diligenter
sicut nr̃am gram obseruare optant et Dominorum honorẽ proprij euitare
Omi at de regno nro terrã aliquo p̃ncipi p̃fati dñi regis Bohemie
subdti, p aliquos nobis subditos habitatores fortalicia aut Castra vel non
aliqua ppolia admitti dtinget, mox ille p̃ncipi aut Capitaneus sub cuius
Jurisdictione talia admittuntur, sup eo requisitus eadem ppolia admittentes
ad p̃tisfactionem dtignam dpellere teneatur, Quod si requisitus dpellẽ
ipos no curavet, ad hoc ipemet ad p̃tisfactionem humodi tenatur p̃gens
fini Suo regi quemadmodum notatis hr̃ vel talia ppolia admittentes
dño suo tpali sive duci aut Capitaneo vel dpõ tpale Dominus
Bohemie, in quor ipm inobedientes existent, et ad mandatum ipius de ppolio
a se admisso p̃tisfacere nolentes, mox ipsius dñi tpalis sub quo
Castra fortalicia aut possessiones habebunt, ipozum Castra fortalicia
aut possessiones vallare et expugnare tenebunt Et si p̃ seipos
ad id sufficere no valent, hr̃i tõ quoties dicta ppolia fuit admissa
ipos ad eadem expugnanda put melius potuũt admonebunt
ad hujusmodi ad hr̃ctam regum admissionẽ si fuit opportunum, quibus
Castris aut fortalicijs angustie et expugnatie penitus desint
Nisi tñ Castra aut fortalicia Dominum omnia dtingentia
tpis eis dnorum tpalium arbitrio vehementur. Ita magestas
destrui velint, aut ponit locatis in ipis hominib⁹ pacatis
ea pro se et Dominum defensionem seruare, et possessiones
et bona eorum ppharatorum, ad dictos tpales, in quorum

487.

Dñs constituit liberos revocatores Lim̃ at̃ ꝓpositorib⁹ quos-
cunq; de regno nr̃o tr̃ab ꝙcedendo ꝓcepim̃ feudatar̃
dom̃ regib⁹ Boh̃emi̇ mediati, quidabsit dñs̃ contingat̃ ꝓpo-
sitos volumꝰ et mãdam⁹ ꝑ ꝓcep̃es et capitaneos regni
nr̃i eosdem offic̃ impedir̃, et si fieri potñ detineri
Alioꝝ damna ꝑ ꝓpositor⁹ in regnib⁹ Boh̃emie et Polonie
et in omnib⁹ dñs̃ om̃ ꝓcep̃im⁹ regib⁹ subiectis et adh̃erentib⁹
eiꝰ eisdem effectualit̃ sint ꝓscripti, hñ quoq; etiã post fac-
am̃ de ꝓpositis mediatis tanq̃m degeneres et infames in
cospectu om̃ ꝓcep̃imꝰ et bonor̃ quor̃ sint abiecti, et vox
eor̃ tanq̃m funesta et vepba con̄ nemin̄ audiatur. Illud
etiam ꝓcep̃imꝰ ordinam⁹ et ꝓmittim⁹ inviolabiliter observare
quod quicunq; oblitus ꝓscriptus fuerit, vel in regno Hungarie
Polonie aut Bohemie. Ser dñs aliquib⁹ ꝓcep̃imꝰ eisdem
subiectorum aut adh̃erentiũ eiꝰ in omnib⁹ dictis regnis
et dñs pro ꝓscriptis haberi debeat dicim⁹ quod cum in
aliquo loco[illegible] ꝓpositorum aliquis dñs̃ regnis fuerit, mox
tñ ipm̃ tanq̃m inimicum om̃ sive quicunq; ubi⁹ ubique
habeat ꝑsequi in guerra om̃ ꝑsonis ꝓpriam̃ hanc
scripturam et nr̃i sigilli munime nullatenus communiri. Datum
et Datum in Wyssegrad in Hungaria die Sancte
Elizabeth Anno Dñi M°CCC°XXX° Quinto.

1335.

Obligatio R. M. [illegible] contractus
Predicti

Dogiel
T. I N° IV
p. 4.

Nos Kazimirus dei gr̃a Polonie ꝛc ad vniu⁹ cuiusq;
noticiam tenore ꝓsencium volumꝰ ꝓvenire Quod cum Inclyti
Magnifici ꝓncipes Dñs Johannes Rex Boh̃emie
et Dñs Karolus eius ꝓgenitus Marchiones Moravie
Illustres. nr̃i ꝓcres et fideles nr̃os assiduis precibus nobis ꝓcurarunt
Dnam Margarethã condam Clomitissam
Palatinam Ren̄ Dnassam Bavarie filiam et Borzen
Dnam pric Medrie ꝓpondcẽt. tradere matrimonialiter
in vxorem, Nos q; ꝓmissimꝰ ipsis ꝑ et in omnib⁹ tanq̃m
ꝓcer̃ carnalem, et fidelem veritim tenere. et con̄ omnes honores

uiuare Lucy nobis tendem nr̃ Voraum et nr̃arum ipozum
ad rõsummacoñ matrimonij et celebrand nuptiar̃ ĥmodi venturis
Otã dñã Margaretha sponse nra tradita fuit dño
plamit Vram et vnde recedens ingressa, ppt hoc hyem fuit
Vmbras Dilectionis vnionis et fidei desiderat desiderantis
animo et ingenti desiderio int nos vtrinq; initum talit et
firmatum dissoluit nolentes quidlibet aut cotrarium ei volens
ĩmouari et ptextus roborari pstito tactis p nos sacrosctis euangliis
corporali iuramento promisimus et promittimus in his scripts
tenor iuramento ffr̃i dñi et regis pdicti regem debere
tangm prem carnalem / et dom Marthonem tangz prem
vtrinq; tenere / carii qz et vegni ac thesaurum suum ptim
honorem et comodum - omi ipe tota diligencia studeat procurare
et vie ñi regis ac tuis sñs / et contra ñi psona ptidi et reb
ac potencia nra assistere / et omib vite nre tpib tenere
omem vndem horem omagz pertinere cord nomi
aut statu ffstat / nullo penitus excepto pter magnificum
pñcipem dñm Roltonem Ducem Olesie / et dominum
de Cliffordz Nepotem nrm carissim fidelit adherere
et ipos in omnib casib euentib et necessitatibus suis
auxiliis et consiliis nris / bona fide / et absq; omi dolo scrupto
ffraudi et inuare et hc ptalia addito / exnod si pñceps quicuq;
vnic vce plures regnm sue trab ipozt inuare sue tractare
ocupare vce denastare vellent / cont illm vce illos apposit
promittim adiuuare et si ipe dñs pr̃ et si nr̃i ptiti p cessu
tpis nobis defecet ip pñceps alicui aut baro regnum
vce trab eozum aut partem aliquam detinet et illicite
occuparet / exnc ipos ad euincendum et obtinendum bona tha
omnia et pacifice possidendum. uiuare promittim et tenemur
Si vel ipe ten aliquem pñcipem vasallum baronem
vce subditum nrm amicum qdcumq; vce statui qui ñi
hmitibus sue metis tranm fuerit ipis inuiarctur / et
indebite occuparet / tapdem nobis defecet emendam / illam
ad nram votam primam et ad tenendum eis iusta placita. ac
ad faciend sup hoc quod rationabile sit et iustum coartare
terlebim prenia ratione, exnod si pñceps vasallus baro
vce subditus nr̃ hmodi animo fortassis rebellionis regie
maiestati ducatus iustitiam recipe sup hmodi bona et redditus
no curaret / exnc metus et timoribus tli occupatus
et ad ipos dnos pr̃em et fr̃em nros nec alios ipozum
ffeodatos cumiere et ipos ad assensum ratum et possessum

489.

Transfiram tenebimur adimuare ad quot et ipsi sun nobis pstabunt sopg
erit auxiliu Imm p nos fuerunt requisit; preterea spalitas Inuenio ap
mendum Qd si dictos Duos prencipem nros carissimus aut alium
eorum impostez velle tpe nre/excellentissime principe Dno Karolo Rege
Vngarie Illustri fre nro gravaram suspitare et in mam poteh tenab
eis intrare tungaret Ettidur licebit nobis ac poterimus et tenebimur tu
ipso Rege sengivie stare et eis in suis Imitigat Lris ad defendendum
tasth rent pfatos Duos prem et fres nros p viriles adiuare Si vo ales
Duos Rex Vngarie diras iparum similes devastationes nos tangeret,
ocurre pro defensione ipsorum Dict suarum tum pria tenuim filiu
et fratu prompte et constanter stabimus et ipsis pmanebimus/voto
dcm nostrarum cum potentia in hoc omi testimonio pntes Illab
fieri et Bigillorum nrorum munime iussimus robborari actum pragge
pntibus Vcbis Duo Johanne Eps Olomucen ac Illustris principib Duo
Bolesao Duce Oles/ et Duo Henrico Bolkone Duo Wratislavien et Nicolao
Oppauie et Ratiborie Duabus Glogovie fidelibus nob dilcis Herma
no de Duba Duo in Nachod Ohnikone Dicto Hasenhaymone Dicto Schwarz
Ochsone Dicto Dicto/nra Orbamerga Lupenien Ochsone venatore Cra
comen Puczkone Borkowcz Castellano Lendcn et Bogusio Ppto sti Aycharii
in Castro Crad Legatorum dcte nre Comitiva ad premissa vocate pter
et assumpt/quorum etiam sigilla ad maiorem evidenciam premissa sunt
appensa Datum Olmucii Anno dm Millesimo trecentesimo quadragesimo primo
Cm Die Beate virginis Gloriose

1341.

V. Universal.

Sommersberg Scriptt. Rer. Sile. T. I. p. 775.

Kazimirus dei gra Rex Polonie Vniuersis presentes Lras inspecturis
Salutem et Noticiam subscriptorum. Salus vita et pennis triumphatis
benedictio paris irradiata Illis fulgoribus, p quibus clarius refulget
illustrata/Dmus regnorum subdit et fidelium multitudo pudenter de
romodis et mis principis Sedis strategie Venio ac indissolubilis
rawitatis federa gradus sub amplectendis cum itaq; sancti Status
predecessorum tpm Demostrat mis magnificis principib Domino
Johanni Bohemie Regi ipsius primogenito et Karolum
ipsius primogenitum, Marchionem Moravie Illustribus fris nostris
carissimis ac progenitoris z predecessoris eorum parte ex una/Nos
Vr ac progenitores nros ptes et altera vicissitudines afflictiones dedecoris
et multiplices calamitates eosdem ac veru quia inde p

[illegible] agitate nostrarum ac damnabilium perpetra[illegible] regnorum
et terrarum nrarum gubernacula utrobiq; simul pturbare disponendo et
innumeras retrusse habuerunt, nos ip̃z hungarie tot et tantis cupiebat salutis
obviare periclis eis finem imponere salutarem Offerentes ip̃z attentis
affectibus, ꝙ cadem[illegible] Duce rege et marchione firmas ac ydeam amicic
gram ac sue dilectionis vinculu nullatenus rolligure. ut hoc vobis carum
ac vnis satisfacientes libenti animo vestre[illegible] Serenitati et publice pro-
testamur. Hoc in magnatum principibus Domus Ducibus Boleslao legnicen
et bregen, henrico Jaguen et Nostren Conrado olsnicen Johanne
Otmianen Glogo Ducibus, nemen Boltrone opolien Boltrone de
Falkenberg Alberto de Strzelen Wladislao de Oppeln Ducibus
Wladislao Nostien et Bithomien principe Majorie Duce in ploc Lesthkon
Palatino[illegible] et Johanne ossworecinien Ducibus et vasallis eorum omn
ipozum Ducatibus et Dominijs Ducibus Opolien Ratiborien Troppauien ptinentijs
metis oppidijs et limitibus antiquis ꝓmissis, necnon et Cuiuslibet
Wratislauie et Glogouie cum districtibus et limitibus assignatis
et ptinentijs earu vnis, vtpote Tribut ip̃etuum vel Dominij possessionis
aut titulo Iuris et Dominij expectare dinoscuntur aliquatenus in eisdem
ymittendo ipos Duces Regem et Marchionem aut ipsos ad ipsos
vel successores eorum sup Ducatib Opolien et Ratiborien cum suis
ctaq; limitatibus Wratislauie et Glogouie et ptinentijs suis
Nos vel ipsos ad ipsos et successores vestros aut alios ꝓsentes
nullo vnquam tpe impedire molestare vel impetere, nec Ducem aut
Ducatus ipozum ipos et ipozum ptinentias nobis aut ipsis nostris
vel ipsorum coram Judicibus vel Juratis ꝓmittendo et optinere
et optinere fauorem eis. in ejus rei testimonium sigilla nostra et eorundem
Duc nobis et ipsis rohedensibus et successoribus nris ad omne Juris
Actionis questionem petitionem et titulum in ip̃etuum si que nobis
aut rohedensibus et successoribus nris competebat competerent
seu competere possent quolibet in futurum, ymittendo et tradendo sub fide
ꝓstiti juramenti tactis Sanctorum euangeliis, et nichilominus
ecclesiarum late sententie non innodati nostrum veniam[illegible]
cessionis et ymissionis aliqua actione impetitionis suggestionis studio
ingenio juris facto. atq; ab omnibus negotiis venire. hijs obstantibus
aliquibus pactis. pactionibus statutis ordinationibus
consuetudinibus ꝓscriptionibus reuersionibus munimentis indultis
privilegijs vel literis oppositis impetratis aut alijs quibuscunq; scriptis
impetratis seu impostetum impetrandis nullis penitus quibuscunq;
tam Juris dominij similibus aut alijs munitis aliis sub quibuscunq;
forma aliqua vel planis conceptis vel imposterum concipiendis
Etiam si tales forent de quibus de alio ad alium specialem et
expressam oporteret fieri quodlibet mentionem, Cum hijs et singulis
et quodlibet singulorum, cassis irritis vanis inanibus esse et
intelligi debitis. Illud ex fide officiose petitis aut memoriis

Ipho etiã rõ ra nra sñcia p oĩa derogamꝰ In cui⁹
oĩm testiõm atq; robꝰ ꝑsentes ꝑtes scribi fecimꝰ et
nrõrum sigillor̃ mnimine robborari. Dat Stratovie
in octa pnĩstationis Gloriose marie Virginis Anno dñi
millesimo trecentesimo octuagesimo nono.

Copia Ire recognitionis Serenissimi dñi Kazymiri Regis Polonie et componitionis cū Bohemie Rege in Dieta Glogowien factarum.

Vgl. Dogiel. T. I p. 17–19.

In nõe Sancte Trinitatꝭ et indibue unitatꝭ Amen. Nos Kazimirus
dei gra Rex Polonie, ac cuiusdam Lithuanie, Russie Prussie qꝫ dñs
et hered &c. Notificamꝰ uniuersis quod cupientes reipublice
Catholice fidei unionis pacis ac statꝰ sc̃i orthodoxe ac regnorum
Bohemie et subditorum nrorum, bonis, comodis et utilitatibus
ad Dietam primam Glogowien, coram Illo principe
dño Georgio rege Bohemie archiducꝭ Austrie ducꝭ Lucemburgen
et Slezie &c, et marchione Lusacie fre nro carissimo
personaliter adeuntes, quamplura arduaq; et reipublice utilia
pondera, ita ut primo quidem quietis quarum in nobis est publice
xpiane religioni mineribus. deinde regnorum nrorum et nris
in hoc tuo conuentu oportunitatem et consolationem. Ibi itaq; illud
audissemꝰ urgens periculum xpianitatꝭ infestantem ac xpianorum
illum thurcum hostem totius boni nostri nouum Christum
gram deus atq; sua ꝓuidentia in ꝑsonam primi orthodo-
doxorum in mentibus nris ut nostrum fuit desiderium ꝑpendimꝰ
qua impietate et qua impotentia idem ꝑfidus Thurcus
xpianos ꝑsequatur. Trab Troadi Regna occupat, Dominia
et xpianos principatus praedator destruit, adeo ut de paucis
latissimis uepres possimus. qui nō magna cū ꝑturbatione
in his nris conuentibus occurrebat et consolatio

492

+ in gubernatis ytpris in fraudem ordinationis et pact 493.
exhibitarum vel declarationum, dolo

contra ptractabunt, nec vnq̃ nr̃m rem̃ alic̃ emq̃ regnib
principatib⁹ ducatib⁹ Jur̃ et dominijs sue alte vnionis
t̃pe vel pl̃o dic̃ nr̃o fundpotestate et copo esse debebit
auxilio nec complebit p nos aut alios publice vel occulte
et vbiq̃ nr̃m benebitur ostendere negotium principatuum
tuu, et dampnu bonu et honestum mota sua posse
z nr̃z fraudem addom ptatem fideliu et sn̄ dolo promouere
Item tenebunt pindere et effectu ne de regno nro principatib⁹
ducatib⁹ et dominijs nr̃is tam dicto dnō regi Boh̃emie
dnō regi Boh̃emie, regno sibi subditis dampna aut
incomoda inferantur omnib⁹ et ipse alt̃ vel Boh̃emie
tenebitur offendere et pindere, ne de regno suo Boh̃emie, ma[illegible]
natu moraver̃ ducatib⁹ Oles̃ et Glogou dominijs regno
suo subtē, damna grauia regno Jur̃ dominijs subiectē
p nr̃is. et cum nr̃is abitatoribus inferantur et grad̃ dem
inferat si re nro aut ipius dom̃ regis regno aut Jur̃
aliqua damna dinoscent sue nr̃ nos vtrosq̃ regnos
sue nr̃ nos subditos Ecclesiasticos vel Secular[illegible]
[illegible] regno et Jur̃ hmodi grauam et molestiam
damna tenebuntur effectualit̃ opam dare vt dict̃ rebus
mobilib⁹ simulterius p priuentur. et ad id eos cogent
et compellent regnis legib⁹ et damna passis satisfiant
sn̄ dolo fraude et dilacon̄ impendatur. reddatur q̃ Item si
bellum inferat aliquem de regno nro polonie, Jur̃ dominijs q̃
nr̃is aliquam rebellionem et campum mouere ad aliquas partes
mouet in regno Boh̃emie principatibus ducatibus dominijs et
Jur̃is in eisd̃ habitantib⁹ tales tenebitur campum suum Jure ligeni
et actor illum quem vel offendit in Jurisdictione et Jure
vbi vos vestri debuerint adiuuare cum sn̄ dilacon̄ nr̃orum
Item si nos in regno Boh̃emie Jur̃is dominijs et ducatib⁹
eisd̃ dom̃ regib⁹ molestabimur nr̃a subdita nr̃os
regni nr̃i polonie dominio[illegible] nr̃orum Item in vr̃o regno
tam nro polonie et alijs dominijs nr̃is de ducatibus q̃n Boh̃emie
ac aliis proclamabitur et publicabitur vt strate publice et alie vie
sint parate et serue q̃tus q̃ homines de vtriusq̃ regnis
hostib⁹ strictis seruire vie et offese quousq̃ nr̃o dicto regno
possint et valeant, plustris Thesaurariis et Judicijs aliis plusq̃
et consuet[illegible] Item tenebuntur monetam p[illegible] habere, vbiq̃
tam in regno nro polonie q̃n in Regno Boh̃emie ac aliis
nr̃is dominijs et Jur̃is stilus et ordinata et illegitima
ordetur, nob similit et sub vre Boh̃emie q̃mlibet nostrum
x Jur̃is ducatibus et dominijs dom̃ regib⁹

495

Item pro Castris et fortalicijs Oswanczim nobis per
Gasparem Darnald Obligatis ad rem. Rub. 16 milia ungarales
Dispositis et subdijs earum ad rem pacificam tenendum
nos tenemus et possidemus / quandoquidem Dux Casimirus
nos molestabat, et quod sic ad regem et omnes nobis pacificat
/ ne hanc pactionem et unionem veram valeat impedi
Dom Regis Bohemie Sereninus / et per eius Castris
et fortalicijs supscriptis ipse et principes nos teneamus
et possideamus Dno Rege Bohemie / ipso ad vitam
Dni vite vita functi ad nepotem nec amore primum
Et primo post Castra fortalicia Districtus et attinencias
eorum / quandoquidem nos teneamus tenebimus et possidebimus
usque ultimum post Dom Regis Bohemie / vita functo
vel Dno Rege Bohemie pacto / tempus medietatem
Castrorum et fortalicium / in eo statu robore et fructu
sicut ad presens nunc Unionis et receptionis fuit
Hoc et nequaquam possidet et possidebit Item quia
Ultimo precepto Dux Ladislaus hungarie et bohemie
Grandam vel Dux austrie et Marchio moravie
Silesie et Princeps Sarisiensis / nominibus notabilibus
Ducatus Glogouien sue pertinencijs sue patentibus litis
et impedimentis in vim Dotis in Polonia possessio
Et Bohemia eo tempore quo Domina Principe Dna
Elizabeth Regina Polonie Consorte nra carissima
et Dicti Defuncti Regis Ladislai Regis Grana. De regnis
Dalmatie Ducatibus et Thitorijs sue. nobis se impedit
et submittit Datarii et plurimum / sub tot modis cupitis
et quibuscunq; in scriptis litis oppositis / ex sui
Dd affectu et benivolencia quem. mutuum in predicto
Dno Rege Bohemie gerimus. De portionis sue sorte
pertinentium Dotis predicte / que nobis et regno
Nro Polonie De regno Bohemie obtinenda et recipere
debent Dicti Dom. Regem ad amicabiles negocia
negocietabimus ad tpa vite ipsius Dni Regis
Dublato Dd p mortem / medio mediante Dno
Rege Bohemie tempa mediante Dotis in eo statu
robore et fructu put ad presens nunc Unionem
et receptionis fuit Hoc et nequaquam possidet et possidebit

496

Item iste nre p̃scriptiones et donatie mee gesta et facta confirmo
confirmabit iuste legitimo et veris privilegiis suis et p̃decessorum suorum
nre nob. p̃decessores nros et regum polonie. Domus q̃ regum
Bohemie p̃decessores et reges eius sibi . minime noscebit aut
in aliquo derogabunt set has p̃scriptas varias contextiones
pactiones et nouitates, in omnibus suis punctis articulis ubis
cunctis et singulis, ego uero rex et ho sede promittimus
observare tenere ac eis inviolabiliter facere. Dolo et fraude
ac alias quibuscunq̃ exceptis coloribus penitus et omnino
omnibus me facte ignorantia vestra certam spe roborati domus
regis Bohemie tenore presentium innouamus omni penitus
fidem robur et testimonium presentibus has fieri et sigillo nre
regie celsitudinis iussimus communiri. Dat in monasterio
Blagowien Cisterc. Olomucen diocesis per manus
Nicolai Cancellarii nri anno dñi millesimo quadringentesimo
nonagesimo quinto.

Slaco

Anno dñi millesimo quadringentesimo nonagesimo sexto feria
prima ad penthecosten. Dat per fratrem Nicolaum
Cisterc. Cancellarium. Data Slaco anno dñi
et regni nri primo.

Bolslaviensis

Anno quo supra per fratrem Nicolaum abbatem in Heinrichau
Cisterc. Wratislavien. diocesis de mandato domini nri
Sacre Maiestatis Bohemie et Hungarie regis Lucemburgen.
non in Castro et oppido Bolslaviensi sunt impetite per
Regem.

Buske

Anno quo supra feria post festum Ymatar dat, per fratrem Stanislaum
Cisterc. Cancellarium, de cassata nisse non per quittationem
regiam apud Cristoforum in Leopoli, et data integra
in Buske &c ad anni regni Domini quo scribebatur 1469
et Domini Regis Donatarii.

Dogiel T. I. p. 162. 4. p. 546.

Fedus ordinis cum Rege Casimiro et Archiduce Austrie.

Nos Albertus dei gra Archidux Austrie Stirie Karinthie et Carniole Dns Marchie Sclavonice et portusnaonis Comes in Habspurg Phyretary etc. et Lantgravius Alsatie, Notum facimus primo scire cupientes quibus expedit universis, Quod pensata illa singulari benivolentia et affectione quibus predecessores nri principes Austrie, ac inclite regnicolonie nos primum annis vixisse, ac etiam ipsum Amicitiam nro nunquam affinitate et sanguinitate qz firmasse comperimus in illorum exemplo. tm etiam alias nris et ppriis vtilitatibus et nri Regis domini Kazimiri regis polonie ac sue nre carissime sororis vnionis et fratie fedus perpetuum extraxerimus et suscepimus tenore qz presencium suscipimus et cotinemus modo et forma subscriptis vzt Quod ipse et dominus Kazimirus rex cum honore fide et amore prosequi et promovere debemus et volumus in omnibus locis et temporibus ubi nobis ad facienda facultas se obtulerit dolo et fraude cessantibus, nolumus qz nec debemus ipsam sanctitatem, dignitatem. qz sue dominie familiaribus qz subditis et adherentibus sub. nemo regnorum principatuum terrarum tuarum et districtuum nrorum qz pbi subiecte et sub emb obedientia et defensione constitute, quamuis et cuiuscumq; guerras facere et movere cupiat qz diffidare aut hostiliter impetere qz nos aut subditos nros simili fraude et dolo seniores. tenemur qz et simili modo debemus subditis nostris et ad nos pertinentibus ac sub obedientia nra constitutis qz habere nec promissa via intentata et facienda promittere et quod subditi nros dicti dom Kazimiri regis. et qui emb defensionem confidentes ac protectionem gaudent et fruunt plenam securitatem et saluum conductum habebunt et hre debebunt in principatibus terris et dominijs nris obedientie qz nris subditis tam in veniendo dum voluerit qui supra et redeundo sub hac tm condicione quod si aliqui subditi nri, cum prefati dom regis subditi agere aut facere habuerint et tm de ordine et iustitia primitiarii nrum nostrum et nre in principatibus dominijs et territorijs nris obtenti esse debent, similiter cum fraude et dolo in his omnibus penitus, quecumq; pmo et firma confederatio robur firmitatis obtinebit et debebunt

a data p̄rium p̄ vrbem nr̄m Ex opido P̄nes p̄vincia
vrorum optimorum philippi et Jacobi Anno dñi millesimo
quadringentesimo nonagesimo secundo.

Casimyrus regni Polonie
Anno quo Cristo Christo Turcis Jemtewid ny Ianuinis
medio altus sedit medal. Dñs vr̄e Jesus mspiyst
nyet sup Saptus Kazimirz et Wawalmuz oprist Lithis
Ilis adhuentuby Dñe sch̄e septuagy pentecostey

Ex Buda ad M. R.

Serenissime princeps et excellentissime domina et die vnesime proxime elapsus Ad nras
literas quibus hic agebamus obstupuit ppetuitas ejus vt optaremus
vt otij adeunde opportunitatem Nostra habuimus literas vnde euidenter in ppetuum
generosa dna Hedwigis Regis Lodowici, qui quidem et fuit et mansit nunq̄ que
serenissime deliberacionis mentem Ita vt in Dei timore quod
Regnum et terra vna existendi consultacionem et ordinem iniret, quod qd et quantissime
nobis fuit et Regi charissimi desiderissimum, que et aplius ejus gressus et mentem efficit
Dilium et ita mandauit Literis hijs receptis Illustrissimo domino nro, ne quis hijus
sue negligencie et debite pensacionis labantes Vt alias stetit supplicauimus Hillmutate
terre hic pro pace et reformacione inter Ungaros et Regem ac Regnum ejus tractande
transferte ejus Vt pariter de predicta hijs que et Regni Dominet, et terre Regni progressu
Christiane Reipublice conferat Vt necesse est, et cum Literibus hijsce nostris remittemus
presentium tenorem et Nostre Maiestati supplicauimus Quid annue idem Illustrissimus
dominus noster mentem gerat Regnum prouidet Regni ejus et Regnum allata
sunt et indies referuntur Et sic Nos ab eo qui animi nre status tractare potuisset, petiuimus
nre huius remedium, quippe cum apud Ungaros pro alias constituta crauis Regnum et
Maiestas est negligenda, et ita fieri est Vt pernecessarium nre duxi Vt optimum Hic reperiam
Deputatum aliquem pro Regno qui ad Illustrem veniat pro nobis intercidendo mandata
esse post Breue tempus presentis pacis christi inter Ungaros et Turcas Hinc de quod
fundatius quod apud eos pro et negocium fidei nostre Et Vt et omnia Quorum domus
Hlaud Sumus pro debet, sic esse videbit si pro tuto apud nostrum ad Maiestatis vestre protectu
fiducia nouissi Et sic certa domus Hijs esset ab hijs gentis alius Dominus et ab Hinc Vendam
nisus Deo ipsidentis ad Ungaros veniat Quis Ydonea Mansuetudo a Rege Prelatis et
Baronibus quibus negotium est, et quid Ibi Ordines alias apud Ungaros Hominibus
et tumultus oriantur, Nimis Hinc ad Deos quos ad Ungaros ab Illustrissimus Dominus
ad gelidus et pacis Regni, et sic pariter cum gelido progressu retinendus Sic Deus
ad gelidus Et vt Dnus Rex Hic et alius Dnus et Baronibus suis Venire ab Ad
dictus Rex Bassam venire cum Dno Stephano gelidus in Boemi Accingat se nymd
in Hungaros expeditionem versus Nandorfelham et cum esse in Bosnia magna cum

Joannes Rijnbas Quis erat.

Sredsmeester Rotterdam. Sto 1590

501

Bulla ad Caplm

Ppus Epus Ser Ser Dei Dilcts filys Capitlo Eccle Crac
Salm & Applican Indictor Hodie Eccle vre Crac cm bone mcdie
Thomas olim Epus Crac Dnm vnct ptendebat p obitum emsd thoe
Epi cm xta Romanā curiā debitū hac ptolmit vacan dispone
dilcti filij Jacobi Elcti Crac ptsti dce Eccle Notarij mi
di suorum exigentia meritorum mihi & sdi nris accepta de pdcti
Capitlo Applica angt providing cmmr ptfate Eccle psttim
Epm & pastorē curam adminstracm ipius Eccle sbi in spue
lib & temporalib plenarie gmittendo qnc in mea vida contigit
vic plenius gtnc & Cuotia Distrcom vre p Applica ptta
madang quib cid clero tam pr & pastor amar vrar humilit
intendetes ac exhibetes sbi obedientiam & Reuerenciā debitas
& devotas. cms salubria monita & mandata suscipiat humilit
& efficaciter adimplē curetq Aliqui singlaq ad cd clerū ire tuit
tutum habebim & facienq auctore Dno usq ad satisfactoē pdigna
inviolabili observ Dat Rome apud Scm petr Anno incarnacois
Dni Mille mo Cxxxxcimo octauo Kl Decembr pontificatus nri
Anno tcio

Bulla ad Clerū ciuit & dioc Crac

Ppus Epus Ser Ser Dei Dilcts filys Clero Comitat &
Dioc Crac Salm & Applicam by hoc Eccle Crac cm bone
memoria Thomas olim Epus Crac Dnm vnct pretendebat p obitum
emsd Thome Epi ic Cuotia distrcom vra p Applica ptta
madang quib emsd clerum tam pren & pastoren amar vrar humilit
tractū admittetes honorē ac exhibetes sbi obedientiam & Reuerenciā
debitas & devotas cms salubria monita & mandata suscipiat humilit
& efficaciter adimplē curetq Aliqui singlaq quib cd clerus ire tuit
tutum habebim & facienq auctore Dno usq ad satisfactoē pdigna
inviolabili obstaculo Dat ut ro

Bulla ad vasallos

Ppus Epus Ser Ser Dei Dilcts filys vnivs vasallis Eccle
Crac Salm & Applicam by hoc Eccle Crac ic Cuotia
vnivsitatis vre p Applica ptta madang quib emsd clerum de
bita honorificen & pscquy sua fidelitatem patere solitū nrīq
assueta devotiō & sinceritatē a vobis Sabrita sbi exhibē integre
studeatis Aliqui simile pena qua cd clerus ire tuitet pro
tractū in rebellō tutū habeim & facienq auctore Dno usq ad sa
tisfactoē pdignā inviolabili obstaculo Dat ut ro

503

503.

Bulla ad ppm Cracoviens et Dioc

cid Jacobo pfat lvam prouisionem que p̃tenuit possessionem om
bonor dcte Ecclie statum
effectum, tibi q̃ mtellexim dcte Ecclie vacantis p̃ da ratem ad̃mistrato
rem ferre effectuu, dirrecte p̃cipiendo mandam̃ m̃ vtute pte obe
dien, q̃tus statim p̃ dlā difficultate tradas et assignes, no obstan
pdcis aut appellacōib; q̃buscumq; statutis mtpositis aut mtponendis
nos em statuas et reputas quas dcts electus m̃ rebelles tulerit ratas
habem et gratas auctor dnō obstruaj Date
Brene Regis p̃.

Pmus Epus ic Calixto m̃ xpo filio Raymundo Regi polonie
Illustri Salutē ic Cum bo. me. Thomas Epus deliberacōe sue
sue dcte Ecclie m̃ fauorē filij Jacobi de Gamo pure et simplicit
tradē, preces q̃ppter mecum ad nos missis, acrdit pdcm Epm pro
diem obiisse, quod dcte Ecclie assignato pastore esset Nos q̃ merito
sic tenem̃ et debem̃ ipi Ecclie p̃uidē ne pastore diutius
in p̃sona nociua aliq̃ patit scandalum et incomod, et mecnos ag
dcm Jacobum m̃ dcte Mantuana dcte sedis officio legacie
ad magnū honorē tuū fructuose fungi, ac pter alia vite p̃bitas p̃=
stantia q̃ondisse, quod Decus et laudabile fore ac tue delectacōi
mūto gratum fore existimabim, dcm Jacobum Cracouien Ecclie
pastorem m̃ Epm et pastorē, tuam in expedit no curam, tue
fraternitatis m̃ Dno recipim̃ et hortam̃, ut dcte prouisionis nre gra pmu
torē assumas, fauoreq; q̃bus eū tuis monitis nre gra pmu
y no reddim̃, volentes dcta prouisionis nram̃ p̃tbas, mandatis q̃ nris
fauoribus te am̃ q̃ inde reddim̃ deuotū, nre intentionis omino rem̃=
torabilē ac, dcta prouisionis nram̃ amō q̃ pro laudabilis et de bene
mito vno factam tuis et gratam. et adiuuij quotiescumq; nodie-
necessarijs duxeris ic

505

Jacobus de Bono Itinere Electus et confirmatus Eccle Cracovien[sis] Dilectis filiis
Decano Albanen[si] Prepositis Ecclie Cracovien[sis] Archidiaconis Scolasticis Cantoribus Canonicis tam
Cracovien[sis] q[uam] olim Collegiatarum et Conventualium Prebendatis Ecclesiarum Rectoribus vicariis et eorum
vicesgerentibus Fabricariis custodibus et nonnullis Tabellionibus Syndicis et Notariis publicis q[ue] Ecclias
ordine illud quomodolibet contingit per et infra unam quodque et Civitatem Cracovien[sem] ubilibet constitutis ad quos
hec pervenerint et qui eisdem fuerint requisiti Olim in Domo Capitulari et mos primo vernus aptius obedientie mandatis
Nouerit[is] q[uo]d Beatissimus in Xpo pr Dominus Dominus Sanctissimus Romane ac vniuersalis Ecclie Divina providentia papa
Nobis de Ecclia Cracovien[si] tam per cessionem quam per mortem Felicis olim prius Dominum Thomam Epm Cracovien[sem] vacan[tem]
prouidit Nos ac ipsam Ecclesiam Cracovien[sem] presentibus et ordinant in Epm et pastorem, mandans diuersis Xpi fidelibus
Nos siue Sanctitatis plumbea bulla more Romane Curie signatas Omnibus et singulis tam Ecclesiasticis quam
Secularibus personis in Diocesi nra Cracovien[si] constitutis quibus nobis et nulli alteri in omnibus licitis et honestis
velut magistro vnico vitam et indubitato Cracovien[sis] sedis pontifici obediant pareat et intendat, ac nobis Civitatem
fortalitiorum munitionem Comitatum Opidorum villarum Districtum et quorumlibet Cracovien[sis] Epatus plenam realem omnimodam et effectualem tradant et assignent possessionem quemadmodum in literis Apostolicis
Nos desuper confectis plenius potestis et latius quarum copias ad presentem cum litteris mandatorum et quarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis
et ad solidacionem quorumlibet hesitancium primum mentis mandatum et quarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis

Pius Epus seruus seruorum dei Dilecto filio Jacobo electo Cracovien[si] Olim et Apostolicam benedictionem
Ecclias nostra pastoralis officij debitum nos diligenter cogitatus illarum prouisor nos cura angit quas oportunis
structuras pastoribus Dispendiosa vacatio nonnullis subiacet conspicimus ut per nre prouidentie ministerium eis
tor num[er] vtilia proficiant vtilia quo populos quos regunt nos solum doctrina verbi sed etiam exemplo bone operis in
commissas q[ue] Ecclias in statu pacifico et tranquillo velint et valeant auctore Domino feliciter regere et salubriter qu
Sedem Sapientie bone memorie Thoma olim Epo Cracovien[si] regimini Ecclie Cracovien[sis] presidet Nos cupientes eidem
vacanti de apostolice sedis prouidentia vtilem et idoneum pastorem, prouisionem eiusdem Ecclie ordinationem et di
nre Dispositi ea vice salubriter reservando decernentes ex tunc irritum et inane si secus per hos ad quos
scient[er] aut ignorante contigit attentari, primodum vos Ecclia predicta per obitum eiusdem Thome Epi quem ex tra
Cursu debitum naturae Psolvit pastoris solacio destituta Nos vacationis huiusmodi fidedignis relatibus intellecta,
visionem eiusdem Ecclie celeriter et feliciter de qua nullus pt nos hac vice se intromittere potest nec potest rest
et decreto obstantibus supradictis ne Ecclia ipa longe vacans incommoda sustinet primis ac solicite studiis
pia deliberacionis qua de prefatis eidem Ecclie personam vtilem et cui fructuose cum fructu nris habenis Diligen
[illegible] ad te potum dicte Ecclie [illegible] in [illegible] efficiend [illegible] rum fructum vice ac nomine ho
[illegible] fidedignorum testimonijs acce

Universal edicti et confirmat Eccle Cracovien

Jacobus de Sirmo Electus et confirmatus Eccle Crac Justicie vic in Sandomiria — in Bodzanczyn et in Bydzyn
dicariis et alys qm pntib fuerint requisit Slm — in Dno Mandamus vobis — in vtute sancte obedie et sub
excois pena qtib pena arbitrio honorable Dum Cristmd plebanu — in Bydzyn et voladislmd in Zlotha
ym efficacie inducit incurrat quos pntib nos requirim et monemus — ut mta sex dies vram monicon
tmgdi — immediate sequi quos sibi pro omib dilacionib et pemptor time tmagn tanta monicon pfigimus
milli alter mst nobis obediat et intendat de omib pr qt proventib redditib decimis et censib temte fie
respondeat et mta eosdem sex dies ad nos — in hmoi locum venat debita et sufficiens racom de omib pcedt
simis tam de decimis qm de censib clauis et temte pdcte pr ipm tempe admistracois sme sede vacat recolligat nobis
fructus exit qnas — me habuit petras — manus ven — ad mgr Jacob de Schadek

et assignamus Castra Ecclie nre Crac Ysnam Bodzanczyn Liporica Radlow Blantzow Gnewyor Gnesthmd ter
oms possiones bona villas decimas pdia Civitas arces Spatus Crac nobis tradat dct et assignet ac
de illis effectualr cedat realr et cum effectu item oms census proventus redditus et introitus item omnes
pcurmat sumas p ipm tempe administracois de bonis Spalib preptas et collectas nobis reddat reponat assignet
et de illis efficaciter nobis faciat item omnia acta regnd Spalia et pte sue administracois actenata nobis assignet
realr et cum effectu — inhibem — insup sibi cm et nos pdcm tenore — inhibemus — ne se amplius et decetero pro admista
toe gerat et teneat nec pdcm officiu sibi decetet — in ame sue grave pricm et sedis aplice vilipendi et gtemptum
et nri iuris pindicm usurpet et usurpac psumat Alioqi si secus fecit gtra pmissa et pntib — nris — mandatis —
toto ncl — in pte gtravent Vos extunc pront et me ipm xpi nomen — invocato excomicatis — in his scptis — quam
sic excomicatu — in vris Eccle decreat civitat singlis Diebus Dnicis et festis — tandiu pmissa excepto donec
alind habuit — in — mdat de execon vr pntd et quicq — in premiss pte vre fuit et dispositum fuit nos civitat
pdcm sub sigillo — mand vrarum aut publici — instrumenti cuiuscat — in subrm — dni et singlor pntes — vras requisitos
monicois — inhibicois et mandati vras sibi et p notarium — nrm publicu et stid hmodi cedd nobis studeat et subsidi
et publicari nichil sigilli nostri et strmi appensio roborari — dat et dctis — in Pyandzyczew die martis vicesima
prima — mens Aprilis — anno dni millesimo quadringentesimo sexagesimo primo — indicois nona pontis pfati Sanctissimi
in xpo dni nri pri ppe sdi anno tcio — pntib ibid venerabl strenuo nobili et discreto viro dno Sbigneo de
Olesnycza Canonico Crac Andrea de Sirmo Bartholomeo de Odrowansz Mathia pbitero de Wislica prulo
de Crampa Jacobo de Chmielow petro Janowsky et Michaele Drosdowsky Clerc et layce dioc
et Crac scis testibus ad pmissa vocatis spalit et rogatis

J. V. Bandt. Kie. Jus Polonicum cum p. 191–193.

mormic Dñs amen ad ꝑpetuam rei memoriam Vtera clemencia
salutaribꝫ quam generib⁹ imbecillitati que plerumq; deceptꝫ erb
et obliuionib⁹ error confundit⁹ indidit remediꝫ ut actib⁹ suis.
et signanter ꝓtuitatem conferentes consuetudinꝫ approbate
ꝓhemare ꝓinde Nos Wladislaus nro de gra Rex Polonie
nec bararum Crac. Cand. Cuyaviae. Lancicie. Cuiauie. Lithuie
nec ꝓhcipe ꝑmis ꝓperande Suscepꝫ dns et Heres ꝛc
Significacionꝫ quibus Voluit commissꝫ et singulis ꝓnibus et
futuris ꝓmissꝫ notificam habuimꝰ qd ad regnū nrm Polonie
reuisꝫ inolarum statum comodosum salubre et ꝑfectum, ꝓsumere
mentꝫ affectu. quemadmodꝫ ꝓassumpte dignitat debito tenebimur
offa; soluat assumentes Regimi ꝑdicta Polonie et cuꝰ incolatum
dmo communi bono, qd fuato ꝓfens est in omnibus sundente. ac caaz
deposcente. articulos infrascriptos. matura supersꝫ consilio et bac
tahi. volumꝫ et decernentes firmiter et inuiolabilit
ꝑtibꝰ ꝓbus obseruare. ac caaz obseruari ꝓmoquid, qꝫ primeuꝫ
edes sacris. seu ecclias. in omnibus a caaz iuribus et libertatibus
ꝓnibus ꝓbus Dnorum ꝑdecessoꝝ nroꝝ Polonie Regum fuebant
volumꝫ omnimode obseruare, Dignitates sacr seculares Regni nri Po
lonie ꝑdicti equomodo orta iura et consuetudines eaꝝ iuribꝰ
et libertatibus omnibus. que et quas ꝓbus decessorum ꝓpa
Dnoꝝ Casimiri et Ludwici Regū Polonie obtinebant. dimittimꝫ
ꝑsseuc caaz et manere Quascuꝫ dignitates Regni Polonie
ꝓfatis quomodocuꝫ vacare contigerit. nulli extraneo terrige
nis Nobili benemerito. illius terre. in qua dignitas fuerit Honor
ꝺeuenerit hic videlicꝫ Crac terrigene Crac. Candomiriensi
terrigene Candomiriam, et sic de singulis terris, Regni nri
Polonie supradicte nil quomodocuꝫ contemꝫ, ꝑ quibus eciam
Dignitatibꝰ secularibus uel ecclesiasticis. huiusmodi ꝓpetentibꝰ, nulli
ꝑsone dabimꝫ infuturuꝫ Cumꝫ ꝑtenutibus Castrorum et
fortaliciorum aliene gentis et extranee nacionis. Regnū nrm. et
in suis ꝓnibus crebrius ꝓcuratori seu procuratori contingerit, ꝑ
et ꝑ nulli Iudeo. ac de Iudeali yrce descendenti. seu extraneo
cuiuis. aliqd Castrum. fortalicium. et ciuitatem. ad regend
et ꝓmpe. et manu obtinendū, dabimꝫ. assignabimꝫ. aut quolibet
conferemꝫ, nec eciam aliquod tale. Tenutarum hic alienꝫ. aut
terram Regni nri ꝑfati. ꝑfecte volumꝫ. ac ea aꝝ surrogare

Admittimꝰ Insuper et ordinamꝰ q̄ dum ad requisicoñ mram
Nobiles Regni nrī ac barones dicti Regni ad repellandam
hostil̄ incursum. transitū transitū facere contigerit. p̄fat̄ subsidiū
honeꝝ condignam. & captiuitate. ceteraq; damp̄na notabilia
fatiemꝰ / ac etiam vere seu graniter ab̄dicti Regni potūe
memorati Nobiles absentarū. et insultū emulorum. et hostil̄
ipōs dapnis et sūptibus tpe huiusmodi debent. et omnimode excusare
Incausa sūt quo aliqs emulus Regni nrī quocūq; modo. Regnū
ipm intrauerit. et ad eos conflictū mera metallū ipius Regni
Terrigenas mros facē contigerit / eisd̄ terrigenis & captiuitate
dmtaxat. Si vo extra metalla dicti Regni facere ingressū fuerit hui
& dampnis. si qd absit. que meminimꝰ. et & captiuitate satisfaciens
condignam impendemꝰ. Captiuos aut quoslz. quos extra
metalla. et intra Regnū p̄dicti & mros terrigenas capi contigerit
. & capiane & eisd̄ aptius nobis faciendā. retinere volumꝰ p̄mitt̄
et habere p̄mittimꝰ / etiam si qd absit. q̄ si tpe ipsi absentie. et necessitate
urgente. missem aliquā expediens fuerit / hostil̄ et emulorū
insultus & hostilitates frenandi / Terrigenis mros p̄cepta
publica q̄ p̄ marcas dare seu hastam ad distribuendū p̄ eos tangat
casu vo si secus tpe absentie. dicti infra duos annos post distribu-
tionem p̄ceptū p̄dictā non fuerint. erunt solūti p̄mitt̄
et q̄ emptū si vo infra decursum eorūd duoꝝ annoꝝ. ad ꝙ
pedium ad eosd̄ terrigenis mros transitū fecerimꝰ. et extra
metalla Regni. ad expediendū & accesserimꝰ. extunc p̄dicti terrigene
abscisso sic ut p̄mittitur factum. ad expediendū vo accesserimꝰ
extunc ipi terrigene. ab quod p̄cepto et seruitio. p̄dictoꝝ eorūd
similit̄ sint soluti / Absoluimꝰ insup et liberamꝰ. omes et
singulos oim mroꝝ terrigenaꝝ metallicos. ab omnibus solu-
cionibus. contributionibus, & actionibus. vectur̄. laboribus
et equitaturis. angariis. & parangariis. frumentoꝝ denariis
&c. Ulteriꝰ ordinamꝰ. quod quilibet
metallicus terrigenaꝝ p̄dictoꝝ de quolibet lanceo possessō
Scultetis scriptoribus et eor̄d molendinatoribus tabernā-
toribus oztulanis ortis no allentibus dutaxat & aptis.

1388.

singulis annis in futurum. a festo sancti Michaelis archangeli
usque ad festum sancti Nicolai proxime solvendum sit astrictus. aliasque
missus principis domini Ladislai regis Hungarie. solvendum se libere
subministrandum. Et si aliqua villa nobis infra premissum tempus
premissas huiusmodi solvere neglexerit. quatuor nuncios quatuor. que
sic tollenda cuilibet quatuor predictarum duxerimus deputandos quelibet
villa. quod bona eorum nisi solverint. alibi sine pericula restituere
habebit recipiendi eandem facultatem. Et ne infra
quatuor dierum dictos. postea cuiusquam bona recipientem.
cuilibet ville. et cuicunque alia dictum pecuniam nisi solverint
eidem quatuor nuncios bona. consimili modo sine spe resti-
tuendi recipiat. atque tollat penam eundo. continuandis
diebus septimanis. tamdiu quousque predicta pecunia
fuerit persoluta integraliter. ac demoratus eorundem quatuor. predictarum
bonarum petitarum pretextu. voce qua nuncupatione dicatur. Nichil omittat
atque tollat. Omittimus insuper. et mandamus. quatinus nullus terra
regni nostri Polonie presentibus inhabitans. constituere valeat
vel quilibet surrogare. Preterea omittimus omnes et sin-
gulas articulos et clausulas in privilegiis serenissimorum
principum Casimiri et Ludovici regum Polonie nostrum
predecessorum contentos. presertim comodum et effectum regni
nostri Polonie sine dicti et ipsius mala in aliarum declinetis
firmiter et inviolabiliter. pretitis temporibus observare. Posse-
mus volentes. quatinus nullas stacionis in villis nobilium et
terrigenarum nostrorum hereditatibus faciemus. Si non causa
labor. utilitatis et necessitate nos cogente. stacionis
in bonis et hereditatibus aliorum vel aliquorum nostrorum
nobilium. non fecerint. quatenus nil vi. vel potestia
vacui faciemus. ad quodlibet premittendum. Imo quecunque
necessaria pro nobis. nostris [illegible] presentibus volumus exponere
haberi nostrum quas apposito sigilli nostri communi
iussi facimus testimonium literas. Datum et actum in Petrikow
anno domini quo dicitur Anno domini millesimo trecentesimo
1388. nonagesimo octavo. Datum per manus venerabilis in Christo patris
Andree. Dei et apostolice sedis gratia episcopi Cracouiensis
aule nostre fidelium dilectorum

512.

512

J. U. Bandtkie. Jus Polonicum p. 224–235.

confirmat generalis Regum

Wladislaus dei gra Rex polonie. nec non Terrarum Cracc Sandomir Si=
radie Lancitie Cuiauie. lithuanieq3 pncipq3 supmq. pomoraq3
Russieq3 dns et hered &c Significandum tenore psencium quibus expedit
univsis, Quo libramie vere vomq3 pensam. intemerate fidei et inssi=
perdabilis status constantiam. quibus inolevit regni mei polonie in
bellis et incertaminibq3 que ad hostes auspicio dno meo triumphoso
successibq3 sepe sepius pro defensione mea et regni eiusdem hostili sudi=
vendo insultus suscepimq3. placet nobis meminerit. et votis meis obse=
quiosa fidei no absq3 variis fraudis corporum et gtemiacon rerum
debet devota subiectio votivoq3 effectu parturit. horum intuitu et aliosq3
contemplacone meritorum que ecclesia mei ministeriis no indigne pro=
merent, volentes eaa et benivolencia eorum et fidei affectu. quos
cu tanta sinceritate. in filios nros spectavos principes Wladislaum
et Kazimirum diligerit. quosq3 eorum quo apciorem ad regimen
regni cognoverit. que mihi requisitis admoniti sibi completa
vite mee periodo. pro rege pncipe. dno et hered de regni huius
polonie et trans lithuanie et russie. quas spectavus principes
hos Wllogander alb Wojtkoldus dragimustus lithuanie su
mi carissimi post mortem possidet. debet ad tempa vite
sue possidet. et post obitum eius ad nos et filios nros pdictos ac
Coronam vera et hereditaria succession devolui, sicut patentibus bris
ad hoc confectis est firmatum debite et humiliter suscepervit. et Corona
regni sceptrisq3 regalibus cu solemnitate cerimoniaq3 debita promisit,
tangq3 verus et legitimus successor post obitum ultimaq3 Kalendarum
insignia dignis gratia vocabilibus regie celsitudinis muneribus
compensat. Omnia jura et spos privilegia. que dudum circa
Coronacon nram. et alios postmodum momenta et temporibus pte
concessimq3, vel que eis alij reges et principes veri hedes regni po=
lonie predecessores nri ab antiquis temporibus gesserunt proximo ponte
nri privilegij ratificamq3 approbamq3 innovamq3 et confirmamq3
sub infrascriptoq3 moderamine articuloq3. quorum regulam si que ob=
scura tenor pdictoq3 privilegiorq3 comprehendit sensum recipet clariorem
et ambigua et dubietate carebunt, si que intellectu confusa et
nasci errores queverunt vel forsitan oriri remotas ecclias
sacras seu ecclias moribus cazui huiusmodi immunitatibus et libertatibus
hic metis et distinctionibus antiquis quibus temporibus divoq3 predecessores nri
polonie reges et duces fruebant. volumq3 omnia conservare, dignitates
aut ecclias et beneficia regni polonie equomodo circa jura et

consuetudines ac libertates nras. que et quas tempibus Serenissimor
predecessor nror Kazimiri Lodwici Lodwici. et aliorz Regum et Duc
Reverend Regni polonie obtinebant. Dimittimq ipsis et remanere
Quasquid dignitates ad eas vacare contigerit nulli Theutico
Terrigene nisi Nobili Bi merito. et in forma laudabilit conservato
illig terre m qua dignitas quod vl honor vacaverit Terre videl
Crac. Terrigene Crac. Sandc. Sandomvien terrigene. Et
in cujusli polonia Terrigenis polonie maiorib. et sic de singlis
Terris Regni polonie Dabimq vel quib conferemq Sup qbq
eccl dignitatib ecclesiast et secularibus vrab expectativas nulli psone
dabimq in futurz. Et ql pdictas dignitates tam ecclesiast qm seculares
no debemq minuere. nec eas suffocare, et possessiones. census aut sola=
via ad eas pertinencia absq iuris debito quomodolibet non auferre. Item qz
per terras castrorz et fortaliciorz alienc gentis et Theutice nationis
Regnu ipse et m sub pactis crebrq pericula ebtingit pro eo et qz=
eo nlli quod et de ducatu quic descendit seu quovanco alienigene
cuipiam aliquod Castr. fortalicium. aut Civitate. ad regendu qe hoc
in eod dabimq assignabimq aut quib confirmemq. conferemq
vel eis eas aliquid aliud in Capitaneu aut Tenutaria Terre
alicuj aut terrarz Regni nri pdicti ffaciemq. Nec eas suos=
dare Item permittimq ipsis et ptendimq. ql did ad requisitionem nraz
Nobilez nostri Regni. quotiens metas eiusdem Regni nri. ad repellan=
dam hostil incursum transire contigerit, pris satisfactionem condignam
pro captivitate ceterisq. damnis notabilibq faciemq, Metas vero
seu gracias sepedicti Regni polonie. memorati nobiles absq ipsius. damnis et. sumptibus hereditarie
et omnod tenent. in casu quo aliquis emulus Regni nostri
quocunq nro Regnu ipsu intraverit et ad eos constitu intra metas
eiusdem Regni Terrigenas nros habe contigerit. eosde terrigenas pro
captivitate diuntaxat Si vo quotiens metas idem ipsi fieri contigerit. huc
et pro damnis siquc ipi absit inverint. et pro captivitate sa=
tisfactionem condignam impend. Captivos aute quoscunq quos quotiens
metas metas et intra Regni pdicti ipsi nros Terrigenas capi con=
tigerit pro deceptacon ipsi eosdem captivos nobis retinc volumq re=
mittimq et habe Item permittimq ql si tempe se offerte et necessita=
te urgente insurgem aliquis hostilitates future cont Hostiu et emulorz
insultus et hostilitates Terrigenis nris pcauias videlicz quinq
marcas super Hastam quamlibet dare vel distribue nos contingat.

Casu ꝛ̃o seu successu temporis offerte dū infra spacium duoꝝ anoꝝ post distributom̃ pdcarū sicut premittit factum ad dcpedicom̃ nō pfectuꝝ
Sciat idem Terrigenc ab quod pcamis et seruandis vom̃ pdictaꝝ pcarū
faciendo cruit soluti penitꝰ et dcempti Si aut infra dcursu cō dūd
duoꝝ anoꝝ ad dcpedicom̃ ad easdem Terrigenas mis transitu fece-
rimꝰ et dcta mctalla Regni ad dcpedicom̃ pfectuꝝ dicti
Terrigenc ab eisdē pcamis et suis ptextu cazuden similiter sint
soluti Item cum mittimꝰ pro pdictis filiis mis pdictis ꝙ postꝫ
dante dño omnib illoꝝ m Regem electus Baptra Regni Polonie
amplectetur Monetā ꝙ quocuꝫ gña mctalla absq̃ consen et consilio
pdā. platoꝝ et Baronū Baronū m Regno Polonie cudē hū
mittet. quemadmodū nob sup̃ pfectuꝝ consensu et consilio suod
monetā cudere noluimꝰ tacr cessim Absoluimꝰ insup et pctuo
liberamꝰ omes et singulos am̃ nrōꝝ Terrigenaꝝ Cmetones
ab orbus solucombꝰ contributionibus et dcadombꝰ dcctuis la-
boribus. equitatus podwodis dictis, angaryis pangaryis gua-
nibꝰ fumectoꝝ dacombꝰ dictis dcp vulgariter, pterqꝫ duis. qſ
monete. ꝙsalis polonicalis. et m Regno Polonie gnitur dcuentis
quosquid duos. qſ. quilz Cmetho pdictoꝝ Terrigenaꝝ de
quolibꝫ lanco possit Sed si illud plus esse possideat, solutꝫ
coꝝ et pastoribꝰ quod ab suo soluuꝫ duoꝝ grossoꝝ dcte valimꝰ
liberos et dcemptos. nchiū et ajolendinatoribꝰ tabernariis
et ortulanis nō habentibus vt tollentibꝰ ngros. hoc est mansos
cū lancos integros vel medios duntaxat dcceptis alꝫ dentis fu-
turis anis in futuꝝ m festo sctī ajutharii Archangeli vsqꝫ ad
diem sctī Nicolai solue sit astrictus Si aut pdictoꝝ Molendina-
toꝝ aut ortulanoꝝ aliquis integꝝ lancū agruꝝ colucrit. tūc ad solu-
tom duoꝝ grossoꝝ. Si vel medium lancū ad soluendū simil
simil monete pdē nob sint astricti ad quosquid duos. qſ monete
pdē alb Cmissino gnāpi dñi Lodwico rēi Hungar et polonie
solue liberc se submiserut Cui si infra pdictū tim nobis aliqua villa
pcamꝫ suod solue neglexerit, optū dcatoꝝ nrōꝝ. qui ꝙ tollenda eadē
dcacano duocrimꝰ deputandū in eadē villa pmū bonū vonc
nō soluerit absq̃ ꝙ recuperauerit habebit recipiendi cōmodū faculta-
Si vō infra pmū dictū post cuisdē bonis recuperam eadē villa vt
queuis alia dictū pcamiaꝝ nō soluerit, optū dcatoꝝ nrōꝝ. ꝙ bonis ad-
sit nō. si ꝙ ipe restituerit recuperat alꝫ tollat. Actenus datus
toꝝ pcamiaꝝ pdictaꝝ ptextu note. qd Napisne, michil dcrgat. nocꝫ
tollat Et michilominꝰ Cmethꝫ suis Cmethonib quittet dc solutis

De Ciuitatibz aut antiquis et Nouis tempe Regimis nrd locatis, Et
Statuimz Vt Ille Ciuis seu Oppidanz qui Ciuitatem ad vxore filios et
familia nrhabitat · et Agre plus vel p. sud ortulanu aut agricolam
colit, nō teneat ad pdictam poradhuc pensione Sed si ante Oppidu vel
Ciuitate residerit solueat pfatam pensione, poradhuc: ac si m. villa
residerit, no obstante qd ad Jus et Jurisdiccion ciusde Oppidi seu
Ciuitatis ptinet vel ad eid Honera sustinenda phibeatur, Jtem ponderamz
qd m nulla tra traig Regni nrd polonie Justiciarii constituc polumz
vel quos surrogare, Ptea permittimz singulos articulos et clausulas
m priuilegijs nris vigz statutis deprauate Benignioz principu nroz
Kazimiri et Lodwici ac oim aliorz Regu quod qz vra successorz Regu
antiquorz Regni polonie editis tangentib et Ciuitatibz concessis nroz
pdecessorz contentas pserim comodu et effectu nrum. Regnoz polonie
sepefate et ipius pacare ordinem firmiter et inuiolabiliter pctis
tenoribus obseruare et tenere Volentes qd nullas Exactiones
seu pauacones vel dspectus m Ciuitatibz villis et Hereditatibus
Curijs ac pdijs ecclesiaz. Nobilu. et Seruigerazo nroz facamz Si vo casua-
liter opportunitate et necessitate Nos vrgente. Statuim m bonis Ciuitatibz edifi-
aut Curijs Ecclesiaz vel Nobilu nos facd contigerit. qdcuq ml vi vel poten
aa vcapc faciem. vel quolibz "vcapc" facd. permittemz, Imo quoz necessaria
mis pannis pdijs volumz compare. Ceteroz permittz et ponderamz qz nullu
seruigend possessionatu pro aliquo excessu seu culpa capiemz. seu capi
mandabimz. nec aliquid vindictam m rpo faciemz. nisi Judices venabilit
fecit exigentib. et ad manz nrd vel nroz Capitaneoz pd Judices ciusde
terre m qua ide Exigens residet pntialis, Illoz homie qui m furto
vel m publico malefacto vt pote incendio Homicidio voluntario. vapu
Rapina vel mlicio. villaz depopulacionibus et pditis depredacionib
Similiter illis qui de se nollet debitam facd racionem. vel dare inpta
pitam excessus, vel delicti. subiacat acceptis, Nulli aut bona seu
possessiones vcapiemz nisi fecit Judicialiter per Judices competentes. vel
Baronis nros nobis condemnatis, Item permittz qz orbati terrigenis
ad bona et hereditatibz nris grauiores populantibz ac petentibus. no
deuegabimz Item pollicem. qd omes terras nras Regni polonie
cad terram Russie metiendo. salubriz nec contribucionibz de quibus
nobis ad tempora vite nre sola Russia respondebit. ad vnu jus et
vnd legem gren orbis terris inducemz. reducemzqz adunamz et
vnimz terroze pnoid mediante Item attendentes qd dcis nrd Regni
ale et inhabitatores Regni m fauore nre maiestatis priuilegijs vris

p̄ nos et nr̄os p̄decessores ancessus q̄s̄ derogarunt Cade rp̄d p̄uilegia
nra et p̄decessor̄ nr̄or̄ Reg̃ et Duad de Kaedad ltimor̄ et vdor̄
Reg̃ Polonie p̄dicti ad Statu pr̄em reducim⁹ reintegram⁹ restau-
ram⁹ ac p̄nti scpto p̄cimio confirmam⁹ ~~rate~~ ratificam⁹ et decla-
ram⁹ rp̄ats robur obtinē p̄tuc firmitat̄. Item si qui terrigene
aut quidā alij nr̄ale Reg̃ Polonie p̄dicti pendente lite in Judicijs pro
quibuscūq causis ancordāc habuerint a p̄decess nr̄is ac Judicib et
subiudicib Pallatinor et Castellanor cōsūet libertat̄ statim⁹ et
solutat̄ Item p̄mittim⁹. q̄ nulli p̄dictas sup Nobilibus ad quas nobis Judicialit
fuerint condemnati gorgendas dabim⁹. sed cas p̄ nos aut nr̄os Capitē valeat
valeas gorgem⁹, et q̄rtas unpta Implaabd nr̄m remittem⁹. Item omes nos-
le Terrar Cuiawien et Dobrien Dobrinen de Ruena solita q̄d nobis
salue cōsueuerut ad dca omnib⁹ duntaxat nob respondere sint astricti.
quibus Revolut̄. ab Quod Ruena liberi sint et q̄compti Item Notarij
terrestres. ad officia Notariatus p̄moti semp soli Judicijs et nō per
alios surrogandas. vel subscribas residant. vbi comode potuerint
Nulli licat ad Rvc substitutas quas Baronibus Judicibus Terrar p̄dcis
officia Quod possident substituendas p̄tare tencantur Et q̄ tales
sint bone fame et a dictis Baronibus et Judicibus ad officia Quod
applicati, alb nobis continuo stet rp̄ar officia alijs habilioribus
et magis assiduis conferenda sint m[illegible] assita Nulla aut lenis causa
nisi ardua absencia notarior poterit excusare. Quib quibus Quil-
lum nr̄a maiestat ex apposita testimonio literar Actum in
Byedlna Sabbato d̄ni Dnicam Inuocauit Anno d̄ni Millesimo cccc xxx. 1430.
p̄tibus Rev̄ in xp̄o p̄tribus Magnificis ac Nobilibus Alberto
de Gnezen Sclē archiepo et primate Regnico Cracē. Johā-
ne Voladislauien Stanislao Posnanien. Johanne Chelmien Epis,
Johanne de Tarnow Cracē Castellano de Sroczka Posna-
nien Nicolao de Ayrchgalow Camdē et Capit Cracē, Andrea
de ~~Ay~~ Domaniezb Kaliscien, Ethorio de Borzisławice Langi-
vien, Jarando de Brudzijewo Voladislauien palatinis, Petro
de Biuno Gnezen. Ayrchgalo de Czechow Camdē. Petro de
Zimbki Kaliscien, Floriano de Koritkniza Wisliscien. Ayrchgalo
de Kalinowa Cracē. Dobkona de Oleśnicza Woiynicien
Regnico de altomonte Rossinien, Johanne de ~~Cz~~ Cuchtkow
Dobrinen, Johanne de ~~Ep~~ Luchim Brzesnicien, Dobrogostio de
Colen Kamenen Johanne de Laszcijmize Camdē Castella-
nis Petro Czaframjcz Cracē, Petro Cordewoli Posnanien
Andrea Czyolek Camdē, Dobrogostio de Czamotuli Kaliscien

517.

Alberto ayasskij Lanzigrey. Woyssla de Crostawo Brestey. Andrea Du-
rin Wladislawey. Andrea de Lubin Dobrincy Cubramoraviis. Paulo
de Bogumilowitze Crac. Johanne de Byrowa Bandk. Andrea de
Ludbrang Brestey. Ayasskia de Buchowdw Lublincy Judicibus, Ayasko
de Bugsk Crack. Nicolao de Plessow Kalizcy. Jacobo de Strikij Do-
brincy Vexillifero et alijs multis Nobilibus in Concordi pacis
mento seu conuencon constitut. Date per manus pdcti Domini prio
dm Johnis Epi Vladislauiey Regni Polonie Cancellar, et Vey tis
Vlad. stai de Lipotow Decretor Doctoris positi Lanzigrey et
pdti Floriani Archi Crac cinsde Regni Vicecancellar

Executiones et reformaciones constitucionum Regni 518.

5:8
adla
J. V. Bandtkie
Jus Polonicum p.
270–291.

In nomine Sancte Trinitatis Cum in regnum constitutus mihi salus reipublice
requisierit pacis et tranquillitas conservet Primo nos Kazimirus de gracia Dei
Polonie inferiorum Terrarum Cracovie Sandomirie Lanciczie Magnus
Dux Lithuanie Pomeranie Russie Prussie Dux et Heres et terre
statuciones predecessorum nostrorum quasdam in oblivionem deducentes ad reformacionem
et ad salutem reducere ad instantiam omnium nobilium regni totius regni
mei coram nobis existencium et consilio baronum et consiliariorum nostrorum Constituciones terrarum predicta regni mei singulis punctis inconcidas emendandas et reformandas in melius tales eciam aliquid addendum et diminuendum ut Justicies regni mei tocius incolumes et exules ecclesiarum scripta in unum
cucium obtineat et stabilem equitatem

Primus igitur libro nro Polliceri omnes incolas regni mei minoribus et majoribus
tam majorum predecessorum meorum Datis mihi integre quam Nulli ex bona sua
Capi inscribere aut captivari faciemus nisi prius fuit inde victus
Item Polliceri ex Dei et ejus nos extra metas regni prosecuti quicquid
omnibus faciemus nobis nobisque omnibus exsolvemus vel suis quibus astamus
quicquid maioris prodamno eciam et captivitate satisfaciemus nec capias
quicquam majorum meorum concessimus

Item cum singula officia sint sint actibus deputati Polliceri presentes qui
in terris Cracovie Sandomirie Lublinen ac aliis omnibus nullus Palatinus in
capitaneatus tue presencie deputo capitaneatu Cracovie

Item indigne prosumus virtutibus et meritis sint maiora forensibus presidi
Polliceri presentes qui dignos et Castellanatus in terris presentis persone
sui maiores etate intellectu et prudencia vicinis et insciens dissidiis
et Rabinus ex dignitatibus illi persone que fore illinc indigena fuit
Vacabit Habuit ex bona hereditaria ibidem ut viam invenerit et dissolute
ejus petendum

Item cum bona et possessiones mense Regalis vicendi persona Regis
ex et protunc et ostinacion regum sint ordinata Polliceri ex no pena
tur ni obligacion Castra et terras principales seu capitales in quibus Ca
pitaneatus assistunt et si quis aliquas terras et Castra inobligari
cum receperit pecunias penas datas eo ipso amittat

Item Polliceri ex pecuniis pecunio no expetemus aut exigemus alias
solucionis seu contribucionis fortunis aut ser ex aliquibus aut eorum
hominibus ex ni solucion duorum ex denarios tanco debemus esse contenti
Propterea Polliceri ex omnibus petentibus a nobis distinccionis seu limitacionis limitrid inter bona mense mee Regalis et bona petencium limites
tes consenciemus Dabimus ex suos dignitarios et Statuarium qui
nomine nro ptatem plenam limites finienda debeant

Item Polliceri ex no dabimus literas nras prohibitorias misticie aut has
penas posset impedire aut differri Judicium impunitum alicui parcie
victor aut Rex vel ex si aliqui literas aut alio quomodo eciam
contigerit sint eorpo inde Judices ex prius literas nisi eciam sint
astricti Statuimus ex Capitanei nri Judicia sua no Judicent in alacri
te nisi in ser abdomade ex ex ratione semp precat ad unam abdomadam
excepto tunc arestandus vel litigandi

Item Statuimus ex Capitanei no Judicent indistincte omnes causas pl
ani ordinis ex los prorogacionis vie regalis principio privacionis bo
mum violenta prooppressoni feminis inferta veteranis nris obstinand
Item Statuimus similiter Burgrabii capitaneorum nostrorum no Judicent aliquid
Judicia nisi tunc bona hereditaria in districtu eor et sint in posse
Item Polliceri ex semp in adventu nro in aliquem districtum terrarum
nrarum omnibus petentibus Justicias fieri ad Capitaneos nros si aliquibus
impetratis fuit ad egressu nrum dom districtum Justicias faciemus &c

Item statuimus q̄ in terris Cracouien Sand Stanislai Kadomien
et Wislicien fiant tm̄ generales seu colloquium q̄iale tantū sem
el in anno Crac in Crastino Purificationis marie Sand Crastino
Nativitatis marie In Sandomir in Crastino scti Johannis Baptiste
In Radom in Crastino Circūcisionis dñi In Wislicz in Crastino
Sancti Martini Termin vō ptz̄es in quos Sigillū dictay tenatum
fuer iniq̄ viabz in anno vz̄t sup quelz iniq̄ tempora pstringi
strictionibz capitalibus q̄ ex tempus esidem Judicys adcabitum sibi
qd̄ indicio psidentu statuatur

Item statuimus ut dilato timore qd̄ alind et partialitatē ac capite
negoū dct̄m semel potit attatis tim̄ petere seu prorogari imo
infinitate simplia absq̄ iuramento Secus aut tim̄ ad infinitate se
mel in tno aut tmo tempando iuramentu parabit q̄ p
tunc fuerat infirmus

Item statuimus q̄ Judices et subiudices ac corū locūtenentes no exigāt
plus a memoriali alijs q̄ solutomb̄ qui q̄ in statutis Kazimiri et
Wladislai Regum p̄decessoū nrōrū ꝛ dscriptum Similit nostri anot
q̄m tenebunt cauk postilanta minimitas Kactis tradē tam sup̄ius
Scripcionib̄ qui etiam Instrogatoriis aut sup contrauersijs ugltz
aut minuta vnd q̄ recipiant ꝛ quenis nichil exigere debebunt
Si aut aliquis contra id coram fecerit et vlr debitū exigerit penam
quindecim wr̄ pisathmadzesca incurrat

Item statuimus q̄ libri Judiciorū terrestriū seu acta sententiarū inter statu
tum Wartha confecta vz̄t sub tim̄ clauiū custodia

Item statuimus ut in Judicijs terrestribus et Capitaneoz no Judicent
controuersie ꝛ fiat postione pactorem et responsiones pactorem et respō
siones par tem ampliare altercationis simplicis Judex teneat Justiciam
partibus expeditam

Item statuimus Cum quis fuerit intitulatus de calumpnia Obstinatus q̄ sibi
q̄ foueat a q̄ fuerit causas calumpnioſas ꝛ in Justitiam deno Judicio conuictus
debebit p̄ legittima documenta ꝛ talibz expurgato debit in dicti seu diuisi
solū p̄ nobilitate in dicti q̄ si se expurgauerit extra calumpnias obtinens seu ca
lumpnias penaz tm̄ in duarū talumpniato p̄dicto p̄solui Similit Judicio pro
pena treū marcaz volumus Si aut patricio talumpnie alicui obiecto tm̄ tribus
viabz expurgato conteda Cetera vō prie si de calumpnia in stulpato finit p̄dicto
q̄ denegari debit Si q̄ promatrede sui stelcis q̄ tamen a tota in finez i pena
expiriſz nas cui iure nobilitatis nec amplius vti poterit et Ronde careb̄it

Item Statuimus vt Capitanei uri ad ordinato Judicio pignorare debeant
Aut etiam p̄ceptionibz no exigant plus p̄ nunciali a q̄ ministrorib̄
sus nec magis q̄m illud q̄d exigend ꝛ vz̄t pignus De illo pignore q̄d cap
piend est sint contenti Secus aut pignora iuxta statuta Regis tenēti

Item statuimus ut Tenutarij bonoz mense ure Regie si vicinis nobilib̄
a q̄ns hominib̄ iniuriati fuit teneant stare Jure Terrestri Postq̄m fuerint
p̄nunciata passus ertam ꝛ si petant petitoria a petitoribus ad domos aut
curias regales occasione differentes q̄m ex sententia a tabellio dampnum
sibi in actis seminat teneb̄it dare ad tanctionē fidemissoris sup dicti
Animoz nr̄ assuetudinez ture dictus obstinatus q̄ sec̄ fecerit sinat p̄dictis
administrari aliqz nobilibz q̄ pene potuerint ab eis exigi Etiam in petitis q̄
q̄s habuit in bonis Regalibz Inscriptis si fuerint alis in dictis non erunt
possessionati

Item statuimus q̄ Burgrabi ꝛ alii exactores Regales ꝛ Capitanei no exigant
Irapiſne ab hominib̄ tam q̄m spiritualibz q̄ si fecerit ut sint possessionati nobilibz
potuerint in hospitijs eoz p̄burgbid loci a q̄ tabellio arestari dom̄ accepto
testimonio p̄nas tm̄ tribz marcaz sinat ei a quo Irapiſne recipiant

Item statuimus ut Cantores nre et ecc̄ie nre no faciant p̄hibiciones sine foro p
Utilitate sua ꝛ in commodū aliqz extendendo assignata in foro p̄hibitionis

designamq; ꝓvement pmittat ꝯ forma libertat sit vende nil emere re
stantiu adpliand sm et si qs Comes in contm fuerit qd sm̃am Justitie
tion proibitaꝯ Capit nris dam̃q ptem ipos in pena xiim marc̃ (marcarum quod)

Memoriale

Item vt Tenutarij nrorꝫ bonorꝫ Comes Comitatꝰ nostrꝫ Terigene ꝯ
etam spiales profugos homies illic aginb; ꝓfiecti pot qm̃ pdc̃ fmit
requisita restauant adeorꝫ ꝙ restauacoꝯ teneat̃ ꝑ in Juris Terestris ofiv
etndmes qꝫ si fmit requisita qd̃o statꝰ fuerint ut ꝓfugos petet restitue
antanerint extunt liuant penaz tnd maic̃ michilomꝫ ꝑ solita pena tesu (homines)
tucie sint astricti Simi aut ꝓfugi me polonico Judicio debeant
Item statuim̃ ut dñs aginꝫ Terigenꝫ profugiatꝫ a prostele inferen
pnfamiaz incurrat̃ finit expiegacoꝯ ꝙ ꝓdonac̃ no fuerit Capitale
ctasioꝯ Simoi expiegacois Sꝙ agnoscenaz no exigat̃ ꝑ solumo
Ad in memoriali tontenutari debebit
Item statuim̃ qꝫ si qnis ex terigenis nris habuit filiꝫ adultꝫ m si
nsid aut ficin in dnsid potentes fere arma bellica potit etiam
ipm alicentia nra ad expedicoꝯ rite sm mittere qm supplebit lotnm
cnis tamen ipsius ꝓsonaꝫ solus interset Si qnq; aut in dualis Terris bona (Sicut quo
hereditaria sint de illis tia tenebit ire ad expedicoꝯ dominicꝫ habebit Si ꝑ comodo ad
ipa mota fuerit ad expedicoꝯ si vo no fuerit mota ad bellid tm̃ no te sunt sunt
nebit ire ad expedicoꝯ nisi ipm expedicio bellica in ipa tia ꝓ cnerit et
Signe de fido ad bellid monetm
Item statuim̃ ut omes Judices tam gnales qm̃ pticulares d tmoꝫ sep
indicacid teneat̃ in omib; Judicijs qm̃ Judicant ꝑ sm̃ mta nra scꝑta fili
imi et wladislai regum Judicare et omelꝫ peteꝯ se ad ea ad mitti et ad
mittere sint astricti
Item statuim̃ Theolonei nri Terigenaꝝ ꝙ et spialiu a terigenis et spia
libus sal pro cm̃te ipoꝫ domestica de comitatib; quib; aigꝫ regm nri de
tentib; Theolonia no exigunt ad̃ q̃d simili tamen̄ ire debent Illi no Terigene nec spiali a quo theolꝰ requirunt tres marc̃ ꝑ pena statuti
Item prohibemus et indulgem̃ Terigenis Terre nri Cracou Sandomir
et Lublin ut possint vehere sal de Hungria ꝓ usu suo domestico vehere
sal de Hungria Bochnia et Wieliczka quibus Hung; omelꝫ tentena
tum in Bochnia pro octo gr in Wieliczka ꝓ sex tbis vnius anno
ꝓhibent statuit; vetitis contuiet Hungaꝝ q̃d faciens penam xiim marc̃
in tantum vendendi
Item statuim̃ qꝫ si quem nobilem otingat vlnerari ꝑ Cmem aut ple
bem nobilis vlnerato possit vlnerantem tomodo̅ tocum Judicio Terre
stri ipm de Judeo Cmili ad Judicium Terestre exhortare
Item statuim̃ qꝫ si aligns a bono aligno vlnerato fuit et illa vlnera vlnerato
in tuens expete voluit talia vlnera ostende et duobꝰ ꝑ sm̃ nibꝰ aut
et ministeriali et mettens intare debet comodo procipite sen nitfecto
Item statuim̃ no m fideles nre debent simplicia ꝓgenitma tene q̃m dre
q̃m vpiden nitores nec debent esse sm̃ melioris odiosis q̃nam filii
Item statuim̃ ut Judex poterit Judicib; nris constitutiones Wolthe pro
nt alij nobiles terarum nrarum adꝓscriptiones vzt vtanꝰ ꝓscriptis tmm
annoꝝ in obligacionib; et no ꝓscriptis nec debent aliq; tmoꝫ pe
tunt̃ sup a̅nos Tonem obligacois qui sup stat̃ inscriptoꝝ
dare qui si dederint ottu timoꝝ prohibitoꝝ eo ipo pecuniam amittat (obligatus)
qi et no scripto timoꝝ corpo sit nulla (Statuta) etiam q̃ q̃asdam Judei simpliber
tate nr regno nro dedigentib; per nos pro diem conventionib; vsq; ni dien
timc contessis sui ꝙ Divino ac constitutoꝝ Terestri contrias penitꝰ
detestati ebolem̃ ut volum̃ esse alium roboris sit momenti Ꝛ mortuꝰ

521

et ebolitum cap̃m regno nostro proclamatos ꝯ fidelez notꝝ facẽ facaem
Hec omnia rata et gta habere promittimꝰ et inviolate obſeruare ꝙ ab aliis fa
ciem⁹ et ad⁹ rei testimoniꝝ sigillum nrm⁹ presentibꝰ ẽ ſubappensum
Datum in Wyeſchowa feria ſecunda ipo die ſancti Martini confeſſoris
Anno domini dꝰ mcc lxxvi⁰ Nobilibꝰ magnificis ſtrennuis et Nobilibꝰ Johan
ne de Czyſkow duce Cracꝰ Johanne d Tanczyn Palatino Czaromeſi
Johanne d Oleſnicza domo Palatino Sandꝰ Stanislao d Oſtrorog
Palatino Calyſien Petro d Oporow domo Palatio Plancꝰ Presbotio d
Comiecz pole Petro de Wſkemotuly Dapifero Poznanien Crzeſlao de
Curoſwanky domo Rhublien Petro Stora Nicolao de Kalisze et alijs
alijs q̃m plurib⁹ fide dignis testibꝰ apremissa Datum per manꝰ Ma
agnifici Johannꝭ d Comiecz pole Canonici et Venerabilis Thome d Sz
trzapmo Magiſtri in theologia d'ctorꝝ doctorꝝ et viteracꝝ ſimꝝ d'ctorꝝ

524.

Bulla ad
act. ingre
[illegible]
[illegible]

Pius Epus servus servorum dei ad futuram re-
[illegible] vilem curam solicitam quod gentes summi pastoris in-
pacis adveniat et errantes relicto precipiti tenebrarum de-
illos vero qui dei timore preposito ac sedis Aplice de nra
quod in se suscipiunt audaciam ut etiam secularis potestatis [illegible]
assumptos eorum quod iurisdictionem perturbare molliuntur viam veritatis amplectimur quod nos oculus aut pes sine dextra scandalizaverit manus
a compage corporis precidi mandat cum melius sit his membris carere in seculo quam cum illis eterna supplicia intrare Judum siquidem
bone memorie Thoma olim Epo Cracovien Regnum Eclie Crac presidente Nos cupientes eidem Eclie cum vacaret per Aplice
sedis providencia utilem et ydoneam presidere personam provisionem ipsius Eclie ordinacioni et disposicioni nre reservavimus decernentes
ex tunc irritum et inane si secus super his per quoscumque scienter vel ignoranter contingeret attemptari Et deinde Eclia predicta per obitum
eiusdem Thome Epi cum extra Romanam curiam debitum nature persolvit vacacionem huiusmodi fidedignis relatibus intellecta de persona
dilecti filii Jacobi electi Cracovien tunc preposito eiusdem Eclie Cracovien Notarii nri ob suorum meritorum exigenciam nobis et fratribus
nris accepta de ipsorum fratrum consilio eidem Eclie sic vacanti providimus eumque illi preficimus in Epum et pastorem prout in nris inde
confectis litteris plenius continetur Cum autem sic ad nrm pervenit auditum dilecti filii Capitulum ipsius Eclie post et contra reservacionem et decretum
huiusmodi temere venientes et votis eorum in diversa divisis eundem ex eis venerabilem fratrem nrm Johannem Epum Wladislavienses
postulaverunt et aliqui illorum dilectum filium Johannem de Brzesse Archidiaconum Gneznen in Epum Crac elegerunt ac etiam prefati Capitulum
dilectum filium Johannem de Pniow Archidiaconum Crac in eiusdem Eclie Cracovien administratorem deputarunt quamvis nulliter et
de facto Nos intendentes quod provisio et prefectio per nos de consilio fratrum nrorum facte huiusmodi quibusvis sublatis dispendiis plenum
sortiantur effectum motu proprio et ex certa sciencia postulacionem electionem deputacionem huiusmodi ac processus habitos per easdem et inde secuta
et secutura quecumque irrita cassa et nulla prout sunt reputamus eaque cassamus revocamus et annullamus ac nullius roboris vel momenti
fuisse et esse decernimus ac declaramus Et nichilominus venerabilem fratrem Archiepum Gneznen necnon eius vicarios et officiales ipsosque
Epum Wladislavien et Johannem de Brzesse et Johannem de Pniow et Capitulum predictos illiusque singulas personas necnon Clerum et populum
Civitatis Cracovien ac vasallos feudatarios subditos censuarios arrendatores procuratores et debitores bonorum ac iurium omnesque alias
et singulas utriusque sexus Eclia[illegible] etiam Regulares et etiam ordinum quorumcumque etiam minorum Cistercien et Cartusien exemptas et non ex-
emptas etiam laicales personas cuiuscumque status [illegible] gradus ordinis condicionis vel preeminencie sint etiam si Archiepi Epi Magistrali vel
pontificali Ducali Comitatus vel Marchionatus vel alia quavis Eclia[illegible] vel mundana prefulgeant dignitate etiam si Aplice
sedis legati aut nuncii seu officiales existant necnon Capitula Conventus Collegia Communitates ac universitates aliosque omnes
et singulos quos presens tangit negocium in virtute sancte obediencie et sub indeterminacione divini Judicii et aliis penis sentenciis et
censuris infra scriptis quas contumaces eo ipso incurrant qui primo sexto tercio canonice et peremptorie auctoritate Aplica presencium tenore
monemus eosque requirimus Quatenus infra decem et octo dierum spacium a die notificacionis presencium per ipsos quecumque habite immediate
computandorum quorum sex primo sex pro sexto reliquos vero sex pro tercio et peremptorie termino ac canonica monicione eis assignamus Archiepum

525

vel eiusque vicarios et officiales necnon decanum et Capitulum ac Clerum populum et vasallos Magistratus ceterosque supradictos et alios fideles quoscumque
ut ipsi omnes et singuli prout ad eos pertinet prefatum Jacobum recipiant habeant et teneant in verum Epum Cracovien ipsumque tanquam clerum
grato honore et debita honorificencia prosequantur ipsique decanus et Capitulum Clerus et populus prefatum Jacobum Epum Cracovien
[illegible] obediencia et reverencia debitas et devotas

vo emsq vicarios et officiales nros Decanu et Capitlm ac clerum plm et vasallos Wgvatus cracoviens sup dictos et alios fideles quoscuq
ut ipi omes et singuli prout ad eos ptinet ptatum Jacobum recipiat habeat et teneat in vm Spm Cracovien ipmq tanq ptem
gro honore et debita honorificencia prosequant, ipsq Decanus et Capitlm clerus et plus ptatum Jacobu Spm Cracovien
tanq prem et pastorem animar suar admittat eiq ac sue vicarys et officialib obediencia et reuerencia debitas et devotas
vasalli vo seu datorij constitucij et alij sup dicti fideliter et assueta sollicitudine ac cura sibi ab eis debita exhibeant emsq sa
lubria monita et mandata humlit suscipiat et impleat cum effectu faciatq et permittat eund Jacobum Spm seu procuratorem
sum eius nomine plena et pacifice regimen et administracoem bonor dicte Ecclie possessiones gaudia fructus quos redditus et proventus
que mense episcopalis Cracovien sibi integre reddant et restituat necnon predicti et quilibet alij occupatores si qui sint aut ipa detinacoem
et assertiones pretend uel eis pretendi facerint sit eis ab occupacoem huiusmodi cessante ac possessionem huiusmodi Ecclie castror villar bonor iurisdic
et pertinenciar structum redditum et provetum eid ptato Jacobo seu eius legitimo procuratori vacue liberar et expedite dimittant
seu quilibet illor dimittat nec de illa se aliquatenus vltius intromittat seu eor aliquis intromittat. nemo quemquis de huiusmodi fructibus
illius preceperint seu impediuerint coming eis Jacobo nec eius illos precipiat illi plenarie et integre restituat si secus forte fecerint quicquid contra
iudicem Wgvatus Johannes Epus Wladislavien Johannes de Brzesie Cracovien et Johannes de primo Cracovien archidiaconus
Decanu Capitlm psone plus clerus et vasalli ac alij sup dicti uel aliquis eor premissa omia et singula no impleuerint aut neglexerint
uel distulerint contumaciter adimplere seu contra ea uel aliquod illor facere uel alios facerint uel venerint quoquomodo nos predictos rebelles
quosliber eis dantes consilium auxilium et favorem publice et occulte directe uel indirecte singulariter singulos predictor Decan et eor dictis
canonica monicon premissa Ecclie prout ex me excommunicacoe et anathematizacoem sua immodama Capitlm vo predictis sicque
Dnus a Dnio ac fidelibus Ecclie Cracovien auctoritate Ecclie [illegible] in his scriptis et per vo eor auctor ipi nos tremendas cen
suras et alios debitas dicis iustitiis incurrisse vos illos eosdem aggravates ac reincidentes omes cum illis participantes similib vinculis
immodantes omes et singulas easdem penas et multa quectum ab Ecclie sede gressa et presertim habendor portatilia necnon
in premissis quolibet culpabiles contradictores et rebelles omib et ceteris Ecclie monasteriis aliisq locis Ecclie secularib uel regularib
ac Wgvatib dignitatib personatib officialib et administratoribus aliisq universis ecclias cathedralib et collegiatis Ecclie aliisque eccl loc Ecclie secularib
ac ordinis existerint que in quibusmis Metropolitan cathedralib et collegiatis Ecclie aliisque eccl loc Ecclie secularib
uel regularib ordinis quorumcuq locos vo feudis emphiteosi nomib bonis et iuribus que a quibusmis Ecclie monasteriis et
locis Ecclie ubiq existentib tenet et detinet. necnon patronatus quod sup quemis et Ecclia beneficia uel loca tenent
petamq et ad illa et quecumq alia imposterum obtineda presentandi nominandi Sicutq Archiepm et Epm Wladislavien si in his fuerit
obstinati a regimine et administracoem Ecclie Gnezen suspendendi claues ordinis et iurisdicoem ptate eis penitus interdicendi
et excommunicandi in pte que dicto Epo no obedierit et diocesi etc necnon omia alia loca ad que dicti se extendere declinauerint
Ecclie supponendi interdicto. ubi ecia triduo pquam inde fecerint districtissime obstruendo. Et demu si predicti ad a tam dapsis
mdie infra alios decem dies immediate sequen no replicauerint et attendentes quod filij superbie tradendi sunt satane pro eor

et ſmglis ita Deum emſq; vicarium ſpnentib; ſicuti maledicti fuerint Dat et Abuon quos tra ſyſtme no potuit ſi vinos absorbuit ita ut de
ſcedunt in mſtm vinctos et ſicut Judas Stavroth traditor mi zeptoris ad mortem qm et ſi pentes abyt tam et ſuſpaſus ẽpmit
medma et [illegible] De mcede imgtacis ita metuit [illegible]dicmq; ſnctno Eccliã Cmtatẽ et Diocẽ Crac ab om Mat°
polithana pncipali ſpioritate Jurisdicon et auctate Sedis ap̃ce ſedi [illegible] ſecuci exiuimq; et libamq; ac volumq; et Decimq; ſplica ſedi ap
mmcta publicata et plca omia et ſmglos has pntes alias tm[illegible] a locis ubi p earum executor affixa fuerint tollates et alias
Jocũ executor impedientes ejſq; ſentcijs et maledicombꝫ —timq; ſup eoſd gtumaces ecia nomatim pgDatez et octo dies
a tempe publicationis pncii eor autentica affixio pro ctu ina execucon ſufficere Decrimq; et alios viginti dies pdctos
—mſt hmodi mis mdatis parucrint idq; notorie publicauerint ſe ſecuſſe ctificauerint extunc prout extunc excomicatos anathe
matizatos ſuſpaſos interdictos puatos inhabilitatos diffidos et ledctos ea et pro ctib; hmodi eintaci et Denunciaci abſq; ulla desup
vocacon nel cognicon Declarq; ac mitaci et publicari volumq; —mdamq; absolucon relaxacon et reconciliacon cenſuraꝝ et penaꝝ
pdctor nobis et Camere pontifici pro tpe existenti Juncta[illegible] quamq; Decernentes Detos gtumaces auctate quarum ecia ſpalium
nel gnalim lrarꝫ ſplica ſedis nel legatoꝝ eius gressuꝝ absolu el reconciliari no posse n' de toto tenor pncii et ipor rebellium
excessib; ſpaleꝝ ipe lre fecerint de vbo ad vbum mencon ut
[illegible] et alioꝝ quoꝝ mes & notoria deducant eas valias Ecclie Cracꝫ Cathedralis Sandomirien Cracien
allubliynen Ecciaꝝ Collegiatarꝫ Cracꝫ Dioc affigi volumq; et mdamq; que eaꝫ ſonoro pmio gtenta mandatis pntes lre nre ad rechepi Gnesnen rohmꝫ Epi wladiſla
venerabli ẽpi nro Epo Poznanien et Dilecto filio Raphaeli de Olexnow Canonico ac nobili viro Jahann Castellano Cracꝫ
Johann de Wałstyn Cracien motu ſimili ctus ipi nel Duo aut vnꝫ eor ipe Johes Castellanꝫ Cracꝫ et Johes de Wałstyn p
ſibtractor bonoꝝ tam Ecclie q̃ mesa capitularis eciã primonalib; ſingloꝝ Canonicoꝝ rebellio et hmodi ſmas mas mcventum per
potecia qua ſentiaꝝ ẽſſe alis ſeu alios alio mo indices pib excomicacõe pena ſua ipe ſcto ſi gtfecerint mcvanꝫ pfat pntes nre lre
eis a eor alio pntate fuerint illas et in eis gtenta ſollemit̃ publicari face habeat et eas obſtuet ac faciat —inviolabilit
obſeruari ut ipe Archiepus Gnesnen Johes Epus Wladislanen —Johes de Brzeſe Johes de Primow Archidiacon Deranus
et Capitlm —nec no alii quoꝝ interest quod ad illoꝝ noticia pueniant milla possint excusatõe pretende aut ignorantia allegari
Decrimq; q̃ tnſſumpto pncii manu alicui publici notarii ſubſcripto plena fides in mdico et extra adhibeat ſic pncijs lris adhi
beat ſi fuerint exhibite et ostense milli qui omo homi liceat hanc paginam nre zeprntacois·raſſare·zenocare·annullare·ẽmendare·
declarare·mutare·zeſſicere·immutare·ſuſpendere·interdicere·aggrauare·zeaggrauare·punire·inhabilitare·ſupponere·maledicendo·
excipere·libare·volumitate Dei nr zeſtuare et mdati inſtigi nel ex anſu temerario gtuare Si qs aut hoc attemptare pſumpſerit
indignaꝫ omipotis Dei et bior petri et pauli ap̃lor eius se nouit incurſurum Dat Rome apud ſctm petrum Anno in
carnacois Dnice Millesimo quadringentesimo sexagesimo primo octo nonas Junii pontificatꝰ nri Anno tercio

528

[illegible] ... mittere [illegible]
predictorum fratrum consilio auctoritate apostolica providimus. Teque illi [illegible] Episcopum et pastorem curam administrationemque ipsius [illegible]
tibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committentes in illo qui dat gratias et largitur premia confidentes quod dirigente domino
actus tuos prefata Ecclesia Cracoviensis sub tuo bono et felici regimine prospere dirigetur, gratiaque in eisdem spiritualibus et temporali-
bus suscipiet incrementa. Iugum igitur domini tuis impositum humeris prompta devotione suscipiens curam et administra-
tionem predictas sic exercere studeas solicite fideliter et prudenter quod ipsa Ecclesia Cracoviensis gubernatori provido et fructuoso ad-
ministratori gaudeat se commissam. Tuque preter eterne retributionis premium nostram prefateque sedis benedictionem et gratiam exinde va-
leas uberius promereri. Datum Rome apud sanctum Petrum anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo sexagesimo octo
kalendis decembris pontificatus nostri anno tercio. Tenor vero alterius bulle ad capitulum Cracoviensis titulate sequitur in hec
verba. Pius Episcopus servus servorum dei dilectis filiis capitulo Ecclesie Cracoviensis salutem et apostolicam benedictionem. Hodie
Ecclesie vestre Cracoviensis cui bone memorie Thomas olim Episcopus Cracoviensis dum viveret presidebat, per obitum eiusdem Thome
Episcopi qui extra Romanam curiam debitum nature persolvit vacanti, de persona dilecti filii Iacobi electi Cracoviensis, presenti dicte
Ecclesie Notarii nostri, ob suorum exigentiam meritorum nobis et fratribus nostris accepta, de predictorum fratrum consilio apostolica auctoritate
providimus. Cumque prefate Ecclesie preficimus in Episcopum et pastorem curam et administrationem ipsius Ecclesie sibi in spiritualibus
et temporalibus plenarie committendo, ut in nostris inde confectis litteris plenius continetur. Quocirca discretioni vestre per apostolica
scripta mandamus, quatenus eidem electo tamquam patri et pastori animarum vestrarum humiliter intendentes ac exhibentes sibi obedientiam
et reverentiam debitas et devotas, eius salubria monita et mandata suscipientes humiliter et efficaciter ad implendum curetis.
Alioquin sententiam quam idem electus rite tulerit in rebelles ratam habebimus et faciemus auctore domino usque ad satisfactionem
condignam inviolabiliter observari. Datum Rome apud sanctum Petrum anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo
sexagesimo octo kalendis decembris pontificatus nostri anno tercio. Cum itaque ad singulos christifideles in diocesi nostra consti-
tutos summopere pertineat, quatenus prefati sanctissimi domini nostri pii pape sedis velut pontificis eterni ihesu christi indubitet vinti
vicarii parendo provisioni ordinationi et mandato, nos Episcopum Cracoviensem profiteantur et recognoscant, et nobis que pontificalem
iurisdictionem concernunt, prona voluntate et devotione tamquam vero pastori pareant et auscultent eam tamquam paritionem et auscultationem
a viris ecclesiasticis singularius tamen a domino Iohanne venerabili viro de Pniow archidiacono Ecclesie Cracoviensis qui sub vacatione
Ecclesie prefate Cracoviensis in spiritualibus et temporalibus administratoris gerebat officium, et cuius gubernationi providentie et fidei
castra et fortalicia civitates oppida ville decime introitus redditus atque proventus cum omni plenitudine et in-
tegritate per venerabile capitulum Cracoviensis extabant commissa et commendata. Et cum sanctissimus dominus noster pius papa per speciales litteras
sibi ex nomine scriptas mandavit vobis parere et possessionem omnium bonorum temporalium non obstantibus quibuscumque appellationibus
interpositis et interponendis tradi et reddi, nec minus a prefato venerabili capitulo, nec non omnibus suppositis eius prelatis et canonicis
Cracoviensibus quemvis primum et principalem inchoari. Quocirca vobis omnibus et singulis supradictis in virtute sancte obedientie
et sub excommunicationis pena, quam in vos et vestrum quemlibet trina trium dierum canonica monitione ~~alias in ecclesiis vestris~~
~~publice proponentes~~ premissa ferimus in hiis scriptis nisi feceritis quod mandamus ita quod in hiis exequendis alter altum non
expectet nec unus per alium se excuset, personaliter accedentes alias in ecclesiis vestris proponentes, ita tamen quod ad illius notitiam possit
verisimiliter pervenire, moneatis prefatum dominum Iohannem de Pniow archidiaconum Cracoviensem olim administratorem sede vacante
Cracoviensis, quem presentium tenore nos requirimus et monemus, quatenus infra novem dierum spacium vestram huiusmodi monitionem immediate
sequentium, quorum novem dierum tres pro primo, tres pro secundo et reliquos tres dies pro tercio et peremptorio termino prefigimus et

Cum itaque ad singulos xpi fideles in dioc. nra constitutos summopere pertineat quatenus prefati Sanctissimi dni nri pii pape
secundi velint pontificis eterni ihu cristi indubitati et vinci vicarii parendo provisioni ordinacioni et mandato
Nos Epm Cracoviensem confiteantur et recognoscant et in nobis in singulis que pontificalem iurisdicionem concernunt prona vo
luntate et devocione tamquam oves pastori pareant et auscultent Eam tam paricionem et auscultacionem a viris Ecclesiasticis
quemvis primum et principaliter inchoare Quocirca vobis omnibus et singulis supradictis dominis Abbatibus prepositis decanis Archi
diaconis Scolasticis Cantoribus custodibus Canonicis plebanis vicariis tam nre Kathedralis Cracoviensis quam Secularium
Collegiatarum et Regularum Ecclesiarum Rectoribus et eiusdem dioc. nre Clericis et laicis universis ac suppositis quibuscumque
in virtute sancte obediencie et sub excomunicacionis pena districte precipimus Quatenus amplius et decetero nobis et nulli alteri
in omnibus licitis et honestis obediatis et intendatis et quilibet vestrum obediat et intendat tamquam vero iusto legitimo et
indubitato Cracoviensi sedis pontifici et pastori Vos quoque Rectores et vicarii parrochialium Ecclesiarum in Ecclesiis vestris
infra missarum sollemnia aut sermonem diebus dominicis et festivis hunc nrm processum omnibus sexus utriusque fidelibus
et communi populo intimetis insinuetis et publicetis Ipsosque de obediencia nobis iuxta continenciam litterarum Apostolicarum
et huius nri processus moneatis et requiratis ne de requisicione et monicione nra huiusmodi aliquod pretendant dubium
vel excusacionem Simul quoque per vos ipsos et per plebem ipsa ad id in dno ihu exortata altissimum deum pro pacifico
statu Ecclie et tranquillitate regni huius pro quo Serenissimi dni nri regis sanitate et prosperitate ac salute ac pacifi
cacione nra exoretis Alioquin si secus contra premissa aut aliquod premissorum fecerit aut fecerint et presentibus nris iustis
ac legitimis mandatis in toto vel in parte contraveneritis aut contravenerint Nos extunc prout ex nunc xpi nomine
invocato vos omnes et singulos tam Ecclesiasticos quam seculares excomunicamus in hiis scriptis Necnon omnes et singulos
processus litteras et indulta quecumque per v. dnum Johem de p. Archidiaconum Cracoviensem et quondam administratorem ipsius
Ecclie animodo et in antea post datas et publicacionem presencium quibuscumque personis et ad instanciam quorumcumque concessos
concessas et concessa aut ciam concedendos concedendas vel concedenda Sinas latas vel ferendas irritamus cassamus annulamus
nullius quoque roboris vel momenti esse dicimus decernimus et declaramus tenore presencium mediante Volumus autem et sub eisdem
penis ac pena trium marcarum irremissibiliter persolvenda precipimus ut hunc nrm processum debite executum curantes nos
de die execucionis et quicquid in premissis per vos factum et dispositum fuerit per subscripcionem manuum vestrarum certificare unus
ad alium sibi vicinum absque eius suppressione sine mora deferri procuret

530.

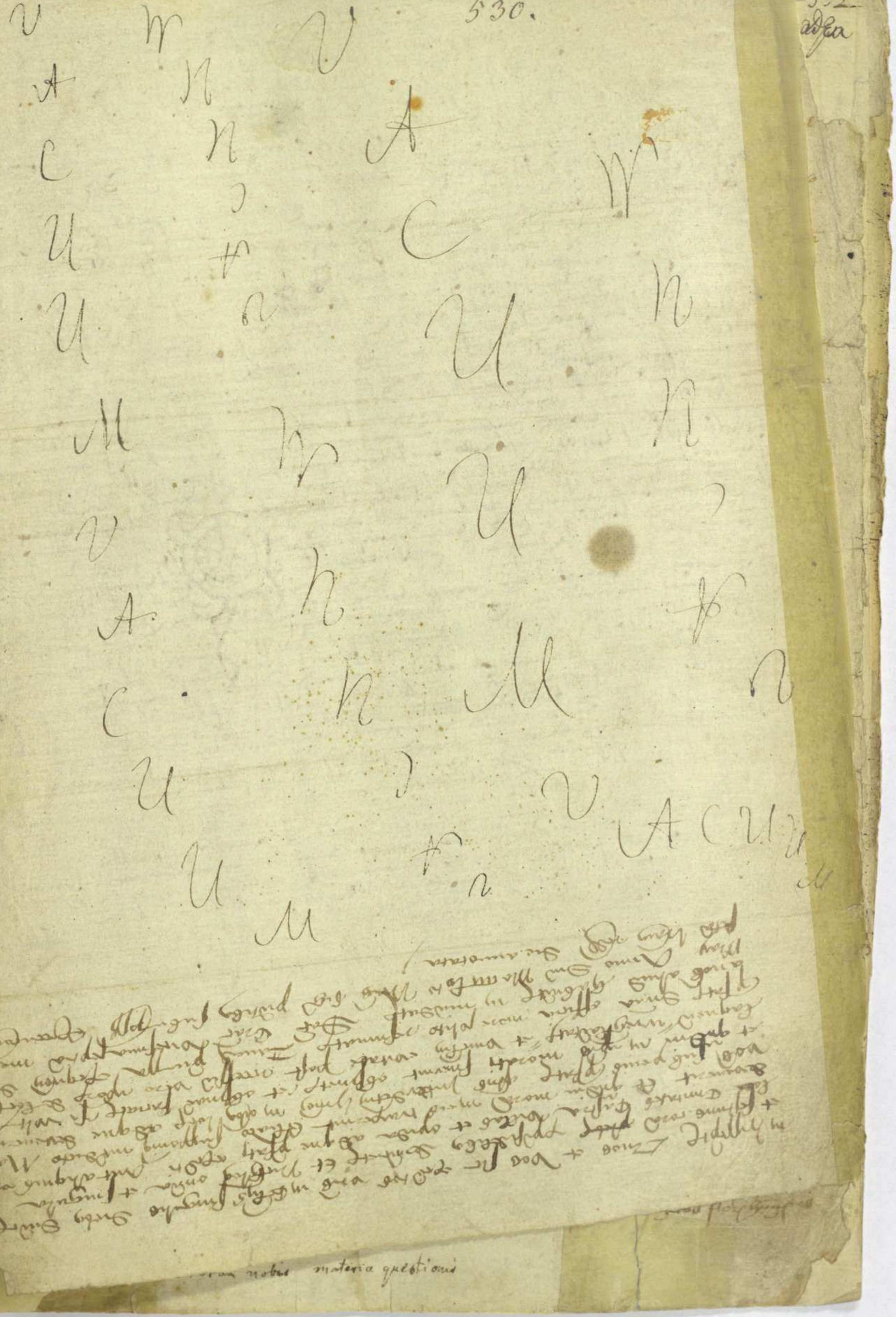

materia questionis

532.

5.1

Concordia

= mei

= sui

535

536.

539

Theloneum Sandomirien Civitatis 540.

540

V. 4.

Anoma dñi Quingentesimo quadragesimo Cum inter humane nature
comoda michi dignius memoria habeatur opportunum existit vt actus homini
stature animando et testium emotatione per remedium ne lapsu temporis euanes
cant Vbrunde Nos Kazimirus dei gra Rex polonie Necnon Terrarum Cracovie
Sandomie Cuiavie Lanciae Cuyavie Dobrzynie Lithwanie Russie prussie pdus
et hered Significamus tenore pñtium quibus expedit vniuersis pntibus et futuris Quo
modo Prouisorum Consulum et Ciuium nrorum Ciuitatis nre Sandomirien fideliu
dilectorum fidem alte pspectam fidelitat constantiam qua se nobis gratos reddiderunt et
acceptos equo racionis libramine pensantes atq animadvertentes qd tam pro vtilitate
Ciuitatis nre que confinyis Regni nri est propinqua debita prouisione et emenda
quam ecclie pro pontibus eiusdem Ciuitatis arminquagi rationali reformatione
frequenti et crebra instauratione non parue egerant subsidia et emolumenta Eorum
vtilitati aspicien eis ad eam rem grate mei fauoribus subuenire Et tanto fructuosius
ministerium nre sufficiat pfectius instaurandi iporum ponem memorate nre Ciuitat
intendere valeant atq possint Pro et termin futuris pro tempore Sandomirien
Consulibus pontalia ibid videlicet a quolibet Curru tam veterum qm nouorum
terrim pro duob denariis pro emenda et reformacione ipsorum ponti exigendi
exigendi percipiendi tollendi et leuandi Ita tamen per quemcunq ponem pdicte
Ciuitatis Ciuitatem ipam intrauerint sed nullo omnino Donatum Damus et con
cedim Donamus et largimur tenore pñtium nichilominus plenam et amodam facultatem
perpetuam et irrenouabilem libertatem euitarunt temporibus futuris Harum
quibus Sigillum nrum pntibus est subappensum testimonio Datum Actum in Conuentu
Nouemtatis Korczin feria quinta Quatuor tempora post festum Sancte Lucie Anno
Domini millesimo Quadringentesimo Sexagesimo primo pntibus
Reuerendis patribus dom Johanne Veladislauien et Regnipolense Cancellario Luca de
Gorka poznanien Andrea poznanien Johanne Chelmen episcopis Necnon magnifi
cis et Nobilibus Johanne de Tanczin Castellano Cracovien Luca de Gorka pozn
Johanne de Pylica Cracovien Stanislao de Ostrorog Calisien Derslao de Rotlo
wanij Sandomirien Gundmogio de Lassemicz Cracovien Petro de Opporow Lan
cicien palatinis Petro de Skrzyn Calisien Luca de Rogzow Sandomirien Castellanis
et aliis quibusdam ad pmissa Dat per manus Reuerendi patris dñi Johannis de
Gorzcze vtriusq Juris Doctoris Eccle Cracovien et Regnipolense Cancellarii
Nobilis sincere dilecti

Rlis eiusdem Reuerendi patris dñi Johannis de Gorzcze
Juris vtriusq Doctoris Eccle dicte Cracovien et Regnipolense Cancellarii

541

542.

V. R.

Castra et Cimiteria Samaitarum

Kazimirus dei gra Rex polonie magnus dux Luthuanie Russie prussie p. duc. et hered. &c.
Significamus tenore p.nciu quibus expedit uniu.sis. Quod attendentes fidelia fidei merita et
obsequiorum grator. p. obsequiorum p.stationem quibus magnificus Stanislaus de Ghenez
Castellanus Leopolien. et Capitaneus Halicien. nobis q.m dilectus Majestati n.re placere
meruit auctor. p.re fidelitatis studio meditetur in futuru. tuitionem p. castra et fortalicia
Regni n.ri p.sertim in Confinijs p.ta debita circumspection. prouidere / Sibi Stanislao Castellano
Leopolien. attento p.missorum castrum et Cimitatem ac alia Capitaneatum Camenecen. utriu.
Terraru. Podolie de manibus q.ond. Michaelis de Ghenez modern. Capitanei ibidem in
Camenecz reduc. et p.mere desiderans admittend. et indulgend. / tenore p.nciu. medio indulgen.
gendum. et admittendum duxim. Quodquid castrum Cimitatem et Capitaneatu. Camenecen.
cum omnibus et singulis redditibus p.ventibus Censibus fructibus obuencionibus utilitatibus cultis
Allodijs Agris pratis campis Silvis Nemoribus indaginibus Sagittis / mellis cuiuslibet
generis Mayis rubetis flumijs fluminibus riuulis stagnis paludibus lacubus piscaturis q.mis
et earu. decimis cubus. Molendinis agnatalibus et p.ventalibus ac eoru. emolumentis Venacionibus
Aucupacionibus et sagittis cum omnibus appendijs coherencijs ameris pertinen.is et spectantijs
quibuscu.q. ad p.fatum castrum Cimitatez et Capitaneatum Camenecen. spectare et pertinere
co p.tenus de Domino et p.prietate / ac in cuius omnib. premissis Nemini modo quolibet et ordi
quemadmodu. dictus Michael de Ghenez modernus Caput Camenecen. vigore missionis et
tractatus Regalis nihilominus habuit et dictum Capitaneatu. tenuit et possedit / memoratus
Stanislaus Castellanus Leopolien. suc.q. successores habebunt tenebunt et possidebunt pacifice
et quiete tamdiu quamdiu p.fatis nob. aut nros successores sibi Stanislao aut suis legittimis
sup.stitibus Cimitatem p.missam in quibus taliter exemerat et fuerint plenarie exolute / Cimitatis
tenentibus hinc / In casu eo quo p.fatum castrum Cimitatez et Capitaneatu. Camenecen.
nris p.prijs pecunijs siue seruitijs aut alijs pecunijs per Regem Subditos gerendis
exemptis et redemptum de manibus p.fati Michaelis fuerit quicquid propter indefessum
seruitorum gerendorum prolibatu. Stanislaus Castellanus Leopolien. sibi Castrum Cimitatem et
Capitaneatu. memoratum Camenecen. cum omnibus attinencijs et pertinencijs ea premissum et
quemlibet eorum firmiter et stabiliter mandamus et p.cipimus / Cimitatis et Capitaneatus
exemptis p.fatis et deputatis gerendis hanc quibus Nostri nrum publicum et assignamus testi
monium Datum in Nouemtorp Conuencionis generalis Regni proxima in festo sancti Hedwigis
Anno &c. Decimo primo

Ad mandatum domini Regis
Stanislaus Episcopus Cracouien.

N. P.

Wladislaus Dei gra Rex Polonie . Nouerit vniuersitas vestra quod Gaudentius
Bnadie Lancicie Cuiauie Lubrouie et Pucrpe Stetinen Pomeranie Russie et Pus
et Ples de Cuyristrand tenore presentium publice recognoscimus quod cum
Pruen noticiam habuimus Quomodo quidam de nobilit et preclari principis Dni
Alexandri alb Withowdi Dei gra magnifici Lithuanie Ac fidelium nrorum carissimi
Nouen platearum et Baronum Regni nri quorum frequi semp mod negocia
consueuimus Diuine sancta voluntate et consensu pudicie volen et statuen Inclite
principis domine Zophie Regine Polonie Coniugis nre carissime quem pari so
lemnitate cum pdo deputatum debito ordine desponsatur Adhibz et alis vite sue de
tempore vel defectu pdi vite nre timens Si quem in nostre predemus Quadmod
statuz requirit hoc posse efficaci et abonis expectate premissis Dulcis amoz
et caritas quibus nob fuit multum animoze Dubia affluente gressu vite nobis
tempore solicitant nectem nram et alia eam subiato corpore necessaria et vite
habitudam ministrent Sibi pfunde p vere Justo legitimo dote et Totalicio seu
donatione nuptiali Infrascriptas Castra districtus Castra Ciuitates et opida
vzt Radomitz Vandotem Beczez Nouemiastz dicte Corzim et Czarnowitz
vna cum omnibus villis Curiis Molendinis Theloneis ad pdas pos
pdis quelibz spectantibus Ac cum omnibz et singulis p[er]z et pare fructibus
pranatibus vtilitatibus pfatibus domibz Curiibus structuris appendiis et ysbz
eisdz adibus quelibz hactenus vt p[er]tinen spectan nunc Curiis Omagialibz
feodis Dignitatibz Honoribus feodalibus vasallis et omagialibus in Xrem anlibz
Marcarum pressen pragen numer et ponderis polimitalium Quadraginta octo
grossi nouacem quamlibz computando Adnud Donamus assignamus et deputa
mus conscessimus nuptui p[er]fruend et liberi Tenend modo Hactenus respectu adhuc
Consortis vre carissime dicte Zophie Regine polonie humiliter et obedien constadez
quibus se erga nos nre Maiestat exhibuit et exhibere no desistet Sibi pdis Regi
nali Sedi polonie Hyadem et ad vite et honorabiliter sustin integrata Terras
Districtus Castra Ciuitates Opida atq villas et vzt Gauarem in Russie et
Nouogrodek in Ducatu Lucz Sitas nemen Districtum Nyesthowitz cum vill
et singulis p[er]tinen quibus quomodolibz Nouemiastz Thorunen Ac alis ouibz
et ad manus nras deuoluend Radome eisdem Dotis et Dotalicii Seruire liberate
Regia spectali addidim et assignauim decem milia marcarz monete pragen minucie
et ponderis pdictorum grosse Denarii dumtaxat addend et assignand Reputan
dum et Denarii pnos p[er]tinen vt illis annuatim p[er]cipi et anua p[er]cepta in
Tenimt vsquo nobis nouerimus possideat pdicta dilectam nram ab hac luce
Eo modo et forma quibus illis vsq[ue] fuimur et potiti sunt vsq[ue] modo per
quam Dnam Zophiam Reginam et consortem nram karissimam cum omnibus et singulis
pmissis Terrarum Districtuum Castrorum et Ciuitatum opidoz et villarum suarum sub
nostro Gaudentij Beczez Nouemiastz alis Thorunen Zacrocznen Radomien Curiarum
Districtuum et Nyesthorowen de vtilitatibus structuris censibus Redditibz pranditz
dictis Curiis Molendinis Theloneis exactionibz Contributionibz datpubus so
lutionibus agris pratis Campis pascuis siluis Portis metis Pays Rubet
gurgitibz aucupationibz venationibz melliferis Stagnis lacubus paludibus
pascuis piscaturis fluuijs riuis tenetibz aquis et earum decursibz molendis
et vsibus eisdem altumen p[er]tinen coherenc et appendijs et obuencionibus
vniu Habendi Tenendum et possidendum regnis vtilitatibz et pacifice
possidendum tenendum quadem nr[a] statu pmaneric videlicet Possessum autem
ad remedia nupcias ipsam dictam Reginam Consortem vram eximiam obtinere
Retinere poterit sibi cuiusli nullis mandato pdicti nr[i] monete numeri et pon
deris pdicti successores Reges polonie omnia pdicta ad successores vros

Pdictus dnus Dessenstrate et gtradutzen tessan. gtenus Auertentus et Auerti dictus
plenus Iure Hatenus quibus Guilelmus nec Magister appensum est testimonio
Kranenus Actum Crac Sabbato proximo ante dominicam Indocauit Anno Dom
Millesimo Quadringentesimo vigesimo quarto quibus Reuerendo in xpo patri dno
dno Petro Episcopo Ecclie Archiepo de primate Johanne Chelmen Epo
Magnifico et Strenuo Cristino de Ostrorog Castellano Johanne de Charnkow
Palatino Crac Gandauiensi de Ostrorog posnanien Nicolao de Michalowo
Gandauien Jacobo de Conigrepole Cracouien et Nicolao de Opporow Lancicien
palatinis et aliis multis fidedignis Datum per manus ven. dni Johannis de Cam
Crac Regni polonie Cantellarii et Stanislai Czolek Cantoris Cracouien Gand
auien posnanien Ecclesiarum Canonici eiusdem Regni polonie vicecancellarii
suorum nobis dilectorum

Ad Rem pdicti dni Johannis de Cam
Crac eiusdem Regni polonie Cancellarii

545

V V

A A

C C

U U

U U

M M

V V

A A

C C

U U

U U

M M

546.

546

Dogiel T. I
p. 161.

cfr. t. p. 497.
sub anno

Kazimirus dei gra rex polonie, magnus dux lithuanie, russie prussie
feudo se accipiar
Duc et Rex &c significamus tenore presencium quibus expedit universis
quod pensata singulari benivolencie affection. sinceritatem et mutue
amicicie firmitate, quibus principes nri ceteros mundi regnor
polonie, tam illustres [illegible] gratiis ornatos, nostre
solum amice vixisse, verum etiam ipam amicciam, nostrum affinitate
consanguinitate q; firmasse. comperimus, tum illorum exemplo
tum etiam nonnullis singularib; respectib; moti, cum illustri principe
dno Alberto dei gra archiduce austrie. duce karinthie et
carniole. dno marchie sclavonice, et portubinaonis comite
in habspurg ppharetarum. et in kyburg — marchione burgauie
et lantgravio alsacie &c fre nro carissimo, cum quo nigemne pro
ipius consanguinitate iuncti sumus, fedus unionis, et sincere amicicie
perpetuum. edixerimus et susceperimus. tenore q; presencium nostrum susceptum
et edictum, modo et ordine infra scriptor[illegible], vzt q; ipsum
dominum Albertum archiducem. cum honore fide et devocione q; pertinet
et promovere debemus et volumus. in omnibus locis et tpib; ubi nobis
ad facienda facultas se obtulerit, Nolumus q; nec debemus ipsum dominum
archiducem, sue q; suorum familiarium subditor et adherentium sub
nostro principatu districtu terris dominiis subditis et obedientia sub
stabilite, et sub eius obedien et defension constanter, quatenus ad
impia gravamina facie et movere casu q; diffidare aut hostilit
impetere, p nos aut submissos p nos, omi dolo et fraude semotis
tenemur q; et sumus nos debemus subditos nros et ad nos p tempora
ac sub obedientia nra statuta p scribere, nec premissa eis intendere
facienda permittere, Quod q; subditi predicti dicti dni Alberti
archiducis et qui eius defension gerunt et sentiunt plenius
in regnis et dominiis eorum habebunt et ipse debebunt
subditos, tam in bonis dicti dni voluerit. quam standis et recedendo
sub hac in quam quod si aliqui subditi dicti dni Alberti archiducis cum nris subditis agere et fore haberent
de aliqua re et iniuria p quamlibet nostra et nrum
regno. Quorum dominios et territorios nros ledendi
recipiebantur et esse debebunt. omi dolo et fraude in his omnib
semotis. Cui quidem unio et firma observacio vobis firmitatis

obtinebit/ qm̃ Dñi nobis Guinta clemencia vite nre langueur
molestus Salus tñ pmitty et mscipiontby/ nobis et dñe
Dne Elizabeth Regine polonie Consorti nre caresse p vniu
dotis promisse et assignate Datis facti et gdubet
pretentibus. quibus pmissa nra fina oblimacio et acubitus
vnio p aliqua nrme nocebit aut quomodolibet derogabit
Quorum quibus sigilla presentibus est subappensum testimo
nium/ Dat Posn Sexto die p circumcisione dñe et octabas
Epiphanie Anno Dñi Millesimo quadringentesimo
Septimo

Sermuds

Alo. Dom Vicarij

Alia

Inter D Rem Wratislauien et Nobles de Sdmi decem

In nomine Dñi Amen Ad perpetuam rei memoriam, Nos Kazimirus
dei gra Rex polonie magnus dux lithuanie, Russie prussie
pr dnr et Hered de Sdgrissamus teneore presentibus quibus expedit
universis et singulis presens noticiam habituris Quod cum
que fuit cor nobis et predilco nro exorta inter Venerabilem
prem Dñm Jodocum Epm wratislauien ex una nobis dilectum
et fidelem ex altera/ et Nobiles Johannem ayargrethan
z Elizabeth Ozores suos patres Johannes de Sdmitz ala
de Zdunj et alios ad pdictum opidum pertinentes ex parte
est effectum Quod cum Nobilis Balthazar Costcay
wratislauien tangens prem et nonnulla pdicti Dñi
Epi et fidelium suor wratislauien sint/ bona ex olim p relati
principis wladislai Regis polonie reposita et prodicta
sup pdictum opidum Dominium et pertinencias ipsius tamen
in regno nro polonie et Diocesi prefati Epi
vel Nobilis Johannis margarethe et Elizabeth de Zdunj
ale de Zdunj ex adverso bona sup Andream ibid in Zdunj
opidi pdicti et bonorum ad pdictum opidum adiacentium
z pertinencias Sigillis olim Lendi prim venerabilis Epi
dicte wratislauien et capituli sui coram nobis et fidelibus
Deputatis Sigillatum/ quibus Nos coram hmodi z munimentis
vtrisq; appensis et bn examinatis vtrasq; patentes integras
illesas z no viciatas reperiens et cognoscens - Bonam mem

mt̃ parte ꝓuulgauimꝰ ꝓmulgamꝰ ꝓmũciamꝰ et decernimꝰ
tenore ꝑ ꝑsen̄s ꝓmulgamꝰ ꝓmũciamꝰ et decernimꝰ
modꝫ dispũimꝰ ita ꝙ ꝑfatum dom̃ dñm̃ noꝛuegie
tã dominũ q̃ ꝓpetatem empc̃ opidi Gdanczk ac villaꝫ
ad ꝑfatũ opid ꝓpetan. ꝑfatoꝫ nob̃ Nobilꝫ Johannem
Elisabeth maꝛgaꝛetham et Elizabeth sꝛoꝛes suaꝫ pa-
tꝛuelꝫ gñanaꝫ de Gdanczk dcte de Gdanczk dnoꝛatoꝫ
tã adꝛianam ibid̃m Gdanczk dcto q̃ Gdanczk remanꝛeꝛuny
et ꝓtibꝫ remanenꝫ, hꝛdꝫ ꝙꝫ q̃ munꝛta ꝛetꝛaꝛiꝫ ꝙtin
ꝛꝛ tam ꝙcdi dom̃ dñi sup̃ dominiũ q̃ ꝓpetatem empc̃
opidi et bonoꝛum ad id ꝓpetand, q̃ctam ꝓuiatoꝛiã ad
ꝛatatã sup̃ adꝛianam ꝓd̃ cand̃ tamen m̃ eoꝛum ꝛegꝛe
q̃ tenoꝛe ꝑsentium ꝓtibꝫ ꝑsentamꝰ - Decꝛeuim̃ ꝙ dñi Lodꝛ
obtinere ꝓpetꝛe finitatꝫ dicꝫ q̃ndꝫ ambꝫ ꝛtꝫ pꝛiuilegia
ꝛaꝛam nobꝫ et ꝓdcis nꝛis adꝛianam ꝑfatam / harum
q̃ndꝫ sigillis nꝛis ꝓtibꝫ et subappensis testid̃ tꝛaꝛum
Actum et dat̃ ꝑsen̄ ꝙcdi dñi ꝑfatum Gdanczk
ꝙ ꝙcd anno dom̃ 1262.

Supex walz V. ꝑ.

Kazimꝛus dei gꝛã ꝛex polonie, magnꝰ dux cuiꝫq; ꝛegnꝛ
ꝓuincie ꝑ dñs et hꝛes de Sandomiꝛ tenoꝛe ꝑsen̄ ꝓfitemuꝫ
quibꝫ expedit cuncꝫ attendꝫ ꝑ fidei meꝛita ac fidei cꝛistianitatiꝫ nobꝫ
Andꝛee de Cꝛodzina fideat nꝛꝫ dilectꝫ fidꝫ fortalicium nꝛm walz
cum opido et villis ad ipm̃ et antiquo ꝓpetantibꝫ, de uoluntate et
assensu ꝓceꝛũ magnatũ Jacobi de Gambno palatini polonie Thezaꝛauꝛij ꝛe
ꝛiq; nobꝫ dilecti cui ꝑfatum fortalicium walz ꝓ se ꝛue fidei cꝛiste
et seꝛuicioꝛum ꝑfatoꝛum ac alioꝛ suoꝛ ꝛeꝛpectibꝫ meꝛitꝫ et pꝛemioꝛi
ad ꝛpꝰ uite ꝛue ꝛtꝛeua dedimꝰ donauimꝰ ꝓpꝛiꝫ ꝓpꝛiꝫq; et assi-
gnauimꝰ / memoꝛato Andꝛee et suis successoꝛibꝫ ꝓpꝛietaꝛijs
assignamꝰ ꝓpꝛiꝫq; et assignauimꝰ et dꝑtamꝰ ꝓpꝛietatis
et teneꝛoꝛem quod quidꝫ fortalicij walz / et opidi ac villaꝫ ad
ipm̃ ꝓpetantibꝫ ꝓuento et antiquo ꝓpetantibꝫ - cum omnibꝫ et ꝓpꝛijs

549.

comis cum[pbus] vad[ibus] fruct[ibus]q· eo Jure et [con]dic[i]one vta Jure Regni
et cor[on]e p[re]d[i]c[t]i p[re]d[i]c[t]a sint [con]mutata et [con]stituta
Ita q[uo]d ip[s]e et [he]red[es] d[i]c[t]i Jacobi de Thezaurario teneat habeat et possideat
p[re]d[i]c[t]a om[n]ia et sin[gu]la cum suis p[er]tin[en]ciis habend[a] tenend[a] et
possidend[a] p[ro] se et suis in p[er]petuum de nobis et [he]redib[us] n[ost]ris [con]cessa et data
et p[re]d[i]c[t]o Thezaurario in hiis [con]tentis vitam dirigat / Ita tn q[uo]d ip[s]e
et p[re]d[i]c[t]o Thezaurario [con]tentis cit
Dum et q[uo]s voluer[it] Datum fortalicie Jwalg· de mandat
[con]sorcii Andree d[i]c[t]i p[re]d[i]c[t]i ab[bat]is et [con]vent[us] et [con]firmat
[con]dimere et [con]mittere· omib[us] difficultatib[us] et impedimentis
[con]trariis quib[us] [con]tra nos p[re]d[i]c[t]a [con]ventio nra p[ro]tribus et [con]firmatio
testis Ivarum Datum in Linlitgw nra Thursmen proxima
nona octob[ris] [con]firmac[i]o[n]is d[i]c[t]e Dom[in]e Regine mat[er]is Nre Dom[in]i
millesimo quadringentesimo septuagesimo p[rim]o/

Jacobus

Jacobus dei gra Rex Scotor[um] magnus dnus Insularum et [con]sors
Francie et Dux et Gard[ianus] Regni eiusd[em] tenor p[re]sen[cium] quib[us]
[con]cessit remisit Cito Dimisit et p[er] [con]sen[s]um hostilem tenore
p[re]sen[cium] et villam ad fortalicium n[ost]rum Walg p[re]d[i]c[t]a vastatum
depredatione et Annullacion[em] quod· Nobis Andree de Strachan
fidelis nri dilecti de voluntate nra p[re]d[i]c[t]a et assensu magistri
Jacobi de Dalrumpil Regni Scocie Thezaurarii Succes nobil
dilecti· teneat habeat et possideat p[er]petuis temp[or]ib[us] de nobis
[con]cessa cum gard[a] fortalicie et Terre cum ip[s]o Andree· tallem
Operum ferrum et ordinem / quod p[re]d[i]c[t]us Dnus Comes [con]sen[s]us
se [con]stitit: videl[icet] quadringentas m[a]r[cas] nigri et albi [con]tent nigri
Scocie Dare Solvere et [con]tinue tenebit / quas vic[e]s [con]sen[s]us
fortalicie et ville ad p[re]d[i]c[t]am et antiqua p[re]catis· Quodq[ue]
et [con]stabularius p[re]d[i]c[t]e fortalicie nra vic[e] Andream et suos successores in vic[e]
quadringentas m[a]r[cas] [con]tent[as] et possidend[as] pacifice et [con]
tinendi q[uo]d[a]m Nobis aut suis successoribus· et nos aut nros
successores hmoi· Comes quadringentas m[a]r[cas] [con]tent[as]

Ffolnta quiby plnte p̄sentes ꝛc̄ videbit pleno
Inra ꝛt Inuerterint Elapp vd ffrat Jrdby cum ꝛi gwara
2 bella ꝛ Lrib pncipie mpa Pauie Jroz Jmozum
vt ppetuu thwarz et finiz qwdabrt non pistt / ꝛtinet
qsūdam hmydi gwera 1bid gtminata ꝑ ꝓtrah ctnr fadni
Smyshe Jmb pdicto Andree vone empt Jemte et ffrawnk
Lrcti fortalicij ꝑ Jnrentab nrcab tenebm̄ et obligabim
Dand ꝛt ꝓluend / Hoc ctram ꝛpsso 2 indicto ꝑ
mtrib pmissor id mdiatum Dndum ab om bello gnak
ꝑ bellum ꝛpedicon ad qrum Lrigene ire nec mx
frenltatem bonor ꝛpedire tenentur a Data pnm ꝑ
ffrancie Inozū Jmoz gtmm ꝑ regnum libadum et relaxamus
Et ab obsidionib ale posstatib libam Jmffmij haimij
gnby Cyffen nbij pntib ꝛt ffrappersm testo Iranij Jattmij
ij Limtate mea Thomnen fria qrta mf octab ꝛpiencm
Andree Jpostl mxie Anno dom̄ mill̄mo cctxij°

Accendad Zuppariu Cyclazien et Rathmen ac Russie Premsliez Beoryno Morstm et sce Conssrti letissime Maydalene de Anno dom̄ Millesimo quadermyctesio Sexagesimo Secundo

Kazimirus dei gra Rex Polonie magnifix ht Lithuanie Russie Prussie q Dnus et Hered ac Siremsimus tenore pntium quib ꝛpedt vnusq Cuo ssmrata et Spirata Avenda gra ad hum Amozum Deshixu et Emacon. Zuppab nrar Wielizen et Bochnen ac Russie premsliez Spectatibilibus et fidelibus Georgio Aorsteen et sue Consorti Magdalene Salsuthsk antedicti et Russie Zuppanis fidelibus nris dilectis huto singulis vestrum ad hereditatem iporum. opus fidelem et grata fidelitatem beniuolentia ac constantia nob fore gnie datam Avendamus et Adimus Ant cetera nre solicitudis studia cupiens de statu accomodo et debito regimine earund Zuppaniarum nrarum gnad m ahoru Thezaurorid Regni nri portem

et ordinem ne melius estimetur vigintanus. intendere et studere, quo
pacto tue nre filiae regnis votiva quant. suscipere incrementa
cum prelatis baronibus et consiliariis regni nri ad latus
ipius assistendo et inspiciendo. consilia vias et modos commodiores
quibus Thezauri Zuppardi nuarum medietatis ab altissimo nobis
possit, diligentius gubernetur et regantur. ne si mediocri
deliberatione. quesimus et investigauimus, qui cum nra celsitudine
animi caritatem et affectionem mediatos Georgium et Ma-
dalenam Zuppardos, visis et attente ponderatis debita ordinancia
vigilanti sollicitudine. et modesto statu regnicolas. quibus Thezauri
nri incumbunt Zuppardi. et ipsos teneantur regulabantur et
disponebantur, quorum negotiis fidelis agenda temporibus
in rebus gerendis et prompta stimulandi voluntate. nobis tamen
dalieue. obuiauerit firmauerit et obstiterit. Georgio ejusdem
et magdalene Zuppardis antedictis. Zuppas nras ad Dictas
Noreherien et Boccanen in Tra Terraurien sitas, Nerino Rupsie
et significant premissorum. que Slonze. Samborien que Paparemiza
et Damaten cum Tiriana appellantur. et omnibus inde
assistendis. deportet habeat affectibus adiacentibus pertinentibus
inde. et articulis eis quibus apud alios peritos perfacian, Abraham
Nigeri Antigoni. de florentinis Nicolaus de Thannaia
et Nicolaus Georgii. Dicti viuunt in Gnapis. ac ipsi
Georgius ac Magdalena habuerunt gubernauerunt. et in temporibus
predictis. et omnibus Comitatu et Demanio. nullis tamen diue medie
regibus ydonie possederunt. a feria tria. proxima ante festum bisiacomis
sancte Stanislay in Antiquo pruxie veteri. quo adhuc ad unius
et integri anni reuolutionem. et deinceps quilibet mercatus non teneat
Regni nri et nre quietis. quadginta octo grossos in quolibet
mercatu exigendo. et tria parte in Summa medietatis tarenorum
grossorum predictorum ant equipollentis pro nra moneta, vel
in florenis auri hungaricalis. premissis. deuenimus. vendimus
et arendauimus, tenore. et pretio medio vendimus et arendamus
et ipsi Zuppardi in effectuali vita et regalia possessione hujus
tenedis regendas et possidendas. sed quia diligente administratione
nra nostre et regni prudenti vigilantia, ejusdem Georgii et
magdalene. nullas Summas pecuniarias et florenos. pro usu et
bono quo ab ab senatus et populus. teneri et obligantur exigere
et quotare in libris nris regalibus et patentibus inscriptionibus
dicti an Arendam. et in Arenda. ipsarum Zuppardi nuarum

Juvante q̄ ꝑ̄d avenda nra expſs datis et greſſ ac poſt
nrām partem avendam ꝑ̄is Zuppvis ꝑ nos dandis et ſredendis
prout ordo debite vacāb et ꝑpnty cum ꝑ̄is Zuppvis ꝑ
nos ſalariandis ponendis et locandis dend̄ habit tenc.
quib omnib⁹ hic et mſcriptis nr̄is regalib⁹ ꝑ̄is Georgio
et magdalene Zuppvis vxib talit vt ꝑmiſſum ſt ante
avendam eis ſctam ac ꝑmis avende hic. tpe q̄ ꝑ̄is avend
date et greſſe et gſecte poſt partem q̄ avendam nr̄az dand
dedende et dedende. in ombs ſuis pactis conuentis et
gdcumbs robur firmitat⁹ et illos ꝑmanere. obtinere
et q̄d debebit ꝑdco ad Coſſos et deſalatos hmōdi
debitozum et alīqd dmazum ꝑd̄i Georgius noyſteen
et magdalena Zuppvis nr̄i. habebit. et ḡſit eidē ſuccurtes
in hmōdi tpoz ꝑmiſſ avendarumb dmo. Ad tom Zuppavum
nr̄arum et Cambravum dedicim nullis mr̄cand ꝑpriis ꝓſſand
Optem, avena florenord. hmōdi mutuand ſue ꝑoring vend in
minuta ꝑcma. valorem q̄m ſt inf mutuand. Credi
deſalandi et tollendi. Redditib ved rempbs et dolaviis
illis ꝑmis q̄d debebit inx vsitd Cnatworum. tpe ꝑdict
avende ꝑdicte (et q̄ne ſolute ſt et debent. ad ratiohem
nr̄am q̄ritat⁹ Reſidentiam ꝑmanend ave de hmōdi Zupp ꝑ
pro nob parat⁹ ꝑmanb ſue in thezaurid mr̄is q̄ ſup abundabit
inx vsitam etiā Cnatworum. conſiſtere reponere q̄ obli-
gabunt et debebit ad. vetogintone mar⁹ q̄ual ꝑ̄is ad
vsum nr̄am ponere ꝑmittim⁹ et debem⁹ vt ꝑdicta rep̄
Zuppavis nob volum⁹ ab ombs Cantamꝯ nr̄is, ſſe Contribut
et Cemptob. ꝑmittent⁹ dbo mo negro Quod lr̄e Cuſtantiarum
aut mandat⁹. ꝓbuſtis q̄ ꝑmis dandis. tam m dmo novab
quitancias. q̄m in renovando cantignb ſue ꝑ q̄tworum nr̄os ꝑdecos
apud Zuppavios. no impedim⁹. nr̄ turbabim⁹ nr̄e turbare ſinem⁹
aut ꝑmittem⁹ Cuaſqm̄ quitancias et mandata a nob talit⁹
obtmendab et obtmenda. ꝑd̄i nr̄i Zuppvis mine recipient⁹ q̄mb⁹
et nob obedire ꝓtebq nr̄ibem⁹ ſuper ꝑdictab Georgio et
Magdalenam Zuppvis nob aſſtenam⁹ q̄ritatis ꝓuisionib⁹ pedecarum
aut florenord Cambrac poſt reſignatos ꝑdcm Zuppavum
nr̄arum. ꝑd̄i renunciabim⁹ obligatis q̄ illab⁹ et florenis
et alīs ꝓuentib⁹ de annuo vsuario et dochien dicte prebe
Noſtre nob eis tradendis plenar⁹ ꝓuidere debent abſq̄ om
gbundarum ꝓturbation impedimento et aresto ꝑdictorum, nec ꝓmis

Ultimum dal. cavis & ytradictis Brippen vesignave nre de emb
tedeve possessiõ debebãt. quemdz plenarie quod debitozum
habebãt preptom aut vlo ipis debite parte florenis aut pmyb
nix valoren florenorum qui haberitur nt agricolarb talem quotuz
vt ant habuib et stauvib Rmpe pdicte & ipos Brotyns et
Magdaleram degentes et diuigentes volumy et detenimus
ipis dre plenarie ptuten oneis officialeb Brippavid. quotienqz
indebitu sbi deponendi et alios instituendi vice loco rozum
alios surrogendi. pro bene placito sue voluntis, no obstantibz
quib vnis pponit quibuscuqz. Quib vce ipis dalwo tu offic
Cavbavii Boetmey qui sim ad tpa vite obtinebit officium
et ñ pdicto Brippavio nro de suo solavio appetenti debet
respondere Itaqz Cavbavius pdictus tenet sim respondi
solavio apud ipm Bourgn nodum nimis excessive, Et
si de pse respondere no poterit, quatuorviginti modo
bono si potñ debet eos respondere Item quocienqz nob vel
Consortem nram ad alios Brippavii offendere ingrerint, Dicti
Bourgnb agomsteen et magdalena nd tenebunt nob nisi vnaz
diem in qualibet Brippavia expensis et interesse ad mandare
semel in anno Arende pdicte Sed si alique diebz manere
voluerint ad vtrum pmaneant tuum expensis suis probis
substinerint competebit Centu florenos hungaricales nobis
pro quib Consorte Quinquaginta bono dare semel vt pfertur
In anno & qualibet Rmpa tenebuntur Extra diversos locos
dictis anno ipd arende destinare poterimus, Idemqz de
Brippis pdictis qui bonis Centu & maiam minaz dici vero
Centu & quatuor nob debent appretiari, Interim qz nob ipd anno
Viginti vasa dicti in premissis in bor que sint appretiata
nre autoritatis insuetudinem retinere, addendo quod de Bourgnb
agomsteen et magdalena dal non debent in alio et casu
pdicto exponere. neqz pauper homines alicuius nouib et
medicis advenientibz expirere, Ne hostes regni nostri
& minime dicti consistam alicuiatenus gravarentur sed in
omnib statutis et ordinationib Brippavie & huic meorie
Carissimi Regem predecessorem nrum rectis et aliis laudabilib
consuetudinibz tam quod et nos illum custodire promittimus
Si debebit custodire Item tam super monedis fabricandis
altracoun et tonillacoun que tam vonc & placitz quittebant
exercere et ejus debitum facere moderamen, cum cod

Georgio et magdalena tlr. deveniens ad solaria pctra
et signant stephanum bnesp frat Bertram Nycolaum
Nycholaum et alium stephanum. vel solaria que Breyracht
dicuntur et solaria thopouum ac solaria castellani
et palatium frat Cancellarij et Burgrauij nrm ad
aliqua vel pmi debent vel non In casu quo med
vtm georgius mornstein et suus consortem magdalena
ex postulatis fame generum que deus sue pietate
in tribus pcipue contigerit, et tue gemma gnidi nr
decisum et pnciatum octo arbitrorum hinc assumendorum
quatuor vt vidim et quor consilio frat debebat compensari
et put illi octo dem pdicti inter se diffinierint et cognouerint
Nos et pdicti georgius et magdalena eorum decisioni in
omnibus debemus obedire et parere, Ille etiam no omisso
pdem georgius mornstein et magdalena tpe quo cessit
tribus ab temerit tlr avendatal no debent ipsas mdebite
evadere sed de bale tantum efferre, quantum sine dolo
et fraude vendere possint Et q quod nisi bal aliqua aut
colore effugio pcure debent usurpare, neq in deportando
reponere, aut quatenus hoc pfr vel alias ipm vsurare
omnino tribus mittere aut vsurare voluerint, quod ipsi
tonebuntur vsurare. Et aut aliquod bal in deportu tulit
eventu fuit pro rue restituetur thesauro maiestatis pdicte
illm bal eren videlicet saxonum principem et patronum
ad lora vbi bal portatur et undecim omi pmarij et
vendi plet, omnes. aut ipse promisso vti pmittens, et
tenore presentium inhibemus, Jedoch quod vbicunq bungdi bal
reptum fuit. p ipm georgium et magdalenam vxe eorum
Milcrios vectores illud cum omnibus aliis subiugatis, omnes
aut capitaneos consules ciuitatis et alios officiales nros
qui spectat ad hoc requisiti obligamus, vt ipsis ad
requisitionem bal gnidi et vendicoes rapientes grauet
opus fuit auxilia assistentia et fauores impertiant ipse aut
georgius et Magdalena pdicti omnes vectores et
alios homines quoscunq bale emendo vehentes ibi cum

555

Jura antiqua et approbata Statuerent ac ordinarent quod omnes
Burgenses nouiter venientes aut deinceps habitaturi Burgi
Destructa debeat nisi modo ab antiquo obtinuit ratificare
et melioi et tutioi accessu vectoribus et aliis de Dale
Vendeburs patuerit Veniunt insuper ad Burgum
Hornstein cum sua Consorte Magdalena. ab eis petiit
et petit dominus Plaintinorum. Castrum Friderici Orbundium
et quod libet officiatus meorum in Statu Domini exat
Scripsab nrab Dei gratia, talis est tocar ipsis tittatis Summe
Vsponderunt nec aliquas penas solvent sed tocam mente
nra, vre cui copia scripti dum scribimus nondum obtinebat
Sed nec ipsas in Scripsis aut Domicilio et mandatum
cuncis quibus Sive quietos permittens Gregorii Dorum
Arenda pignorare, Volumus insup et precem tenore
Scripti, vt officiatis et familiis Scripsarii dictorum
ac ipsorum Scripsarii no molestetur p quibus missi presm
Georgius Hornstein Scripsarii Vt si aliquis gradus differ
entiam occurrit cum ipsis contestetur Georgius no possit distringere
Nec Gutterneuaud Swatowsky ad Friderici tle vexari et
et admittet nisi modo antiquitus obtinuerunt Item admittimus
et plenas libertates Scultetus Scripsus petit novas sortes
in Vetus Scripsa dorfney et Wyschien Vcmedi et sedendi
de more aliarum sortium Friderici ordinandi edificandi
et disponendi Sua qs petita in eis amplectendi Item quod
Scripsarius mitta et vasa in Scripsis cum aratoribus et vectoribus
obligatur disponenda negotia Vt quibus scripsit p Administrum
Platoud et Baronum nostrorum emptionum in Damnis et
Gravamen sui modici Scripsarii ipsorum detrimus et decretu
volumus, vt nullus eorum in Scripsis nris descendat
Sed in Ciuitate Hospites si quid agere debeat mandat
Item petimus quod usus Anno aperte patet effluxo p
Spondas p nos ad id deputandas cum eadem Georgio
et Magdalena integram sententiam, penam, ne eos coguimus
aut pignoribus ad aliquam Summam pecunie aut mutuandi

Pterqm ad eam que se ad patrem ipius Comitis et Comitissam et
et matrem, Et Capud et Cruentus Ivas qui ipsi fuerint
ipsorum Burgund et Magdalenam Zuppanos mos ab eis
in ipsorum Granby et Violenajs tenetur et protegunt
quotiens et ubi Zuppanos aut eorum officiales sine requisi
ad eos ipsi Capud et Cruentus qui ipsi fuerint
plenam potestatem habeant omnes omnes aymatores violatores
et offensores quos ipsi Burgund et Magdalena aut eorum
officiales noluerint arcendi carcerandi castigandi
et nisi quod excessus gravitatem pundi Bona ipsorum
mobilia et exposita, que ipsi Burgund et Magdalena
Zuppani omnes de ipsis ipsorum Zuppani vinas de ipsis
in montanoid defendi et domoid in ipsius terre
et pabula in omnibus que vesordi potent nisi moderamen
Cruciamentij et mysdemenis facere soludare defendere
reformare et restaurare teneantur. ipsis fatigis premissis
et expensis paratis nichilominus debitis modernis emendando
Et ipsis nouis Dal pdicti Bremende et quende Item volumus quod
omnes Dal banati tam Cramwie- quam Cammvie de pace
in myelugka et Borchnja quod reperti fuit - ipsi Burgund et
Magdalena nisi pcitis arrestent et nobis nisi sic cum
de miserimus nisi in mandatis arrestum fuerat Et illud
in dom Lord apud gdnia et vestiari ribant Ita ut illud
Dal pullis aliud verdatum pterqm et ipsum Burgund et Magdalena
aut eorum officiales nisi antiquum pretendum in clubis tentam
et finatez Exceptis Dale quod Dalende in depasto
habuerit empti ab ipsis Zuppanis Item volumus quod bellis
nobilium Brigerard Adutus aut banneretis in Distrito premissis
Camberlen et Canoren ahquod patellam debeat Hue et retrin
Clubs pterqm Burgund et Magdalena Zuppani tunc Zuppanius
post possit impedire et damnificare sub pinatos bonoid quod
nobilium et Inobilium Net etiam Dal militem alium non sperata
durare et eo uti sylua ipsorum Zuppani volute Item permittimus
et ppondemus ep Renendissimo et Renen in xpo patri Dom Brigen
Archiepus Renon Wladislawien plocen et pozn Epi et eorum

557

Capitula atq; diocesis ppfatum Leuvgin noviomen et eius Ro[ma]nen
Magdalenam pro etiã omnib⁹ ꝓdictis ꝓuincijs ꝑ nob eis m Zuppis
inscriptis infra tempus dicte Avende ñ impedirent de
quo tras patentes ꝓlatum ad venditionem et ꝓpriacionem
ꝓdictis Avende desuper ꝓmittimus ab eis expedire Casu
vel quo ꝑ vos aut aliquem eorũ fieret impediti. ꝓmittimus
eos ab omnib⁹ impedientib⁹ vexatoribus turbatoribus litigatoribus
et quibusq; dampnis evincere indempnes a quolibet dampno
a qualibet ꝑsona Abo qz sive vegio pollicemur Item quietan
tus ꝑfati Georgius et Magdalena Zuppis m̃ Cal bam-
ratum aut minus ꝑ plenarium quovislibet ꝓmium demitter
et plusquam voluerit ꝓmittimus et pollicemur q̃ Novio nuncius aut
aliquem alium seruitorem deputabimus et assignabimus expẽs Zuppis
nris m̃ tutorem et defensorem In eum finem q̃ si aliquis
ꝑ antiqui Zuppis Debita aut damnum quodlibet actum
Cal quorum recipere detenderit aut attentauit Quod tpe Novius
Flo Cal tuebitur et meo[rum] colonorum indempnes bona
sua q̃ Cal in locis et depoctis ꝑfatis reponet Item
et plusquam laboratores in anabay Zuppis attentare ꝓsumat
Ultra dicti Zuppis ad hmodi ꝓmissa et laborem aliquem
admittere debent sed ꝓdicti Zuppis in eisd Zuppis m̃
ꝓtendentem laborem exercat Item ex bulla minuto nr̃i ꝓdi
nris florenos aut pecuniã promovent, nulli hominum recipere
ꝓmittere debent aut bazat dicti Cal minuti avendare
aut obligare, nisi ꝓdicti Zuppis aut eorũ officiales quod
ad id ipsi deputandi move ꝑsonaliter recipere et tenere debebit
Item volumus id ꝑ quod Zuppis firmit effectum obtinend et
teneat, ut ꝑ nullum eorum familiarem Cal sue ꝑsone sue
alienum in depositorio Svatonien directe sue indirecte
ꝑ se submittat ꝑsonali aut eius officiales ac relevet quoscumq;
expresse vendere ꝑsumat sed ut Cabade apud quos Zuppius
aut eorũ officiales Cal th emerit nullibi alias nisi ꝑ se
in depositorio Svatonien libere vendant Et si aliquis
Cal id ꝑ temerario ausu fecit vel quos alibi Cal ꝑ
quos Zuppius aut eorũ officiales emerit, eo ipso statim ꝑ vel
the Cabada quemcumq; Cal ꝑdicte amittat, ac ꝑ Zuppius
nros receptum sed th Cabada pena quinque marcarum ꝑ consules Svat
the Cabada pena quinque marcarum ꝑ consules Svat
irremissibl̃ puniatur, Insup volumus quod medietas Georgius

et magdalena m Zrppis, tot et tanta debita tpe ipius pas
Zrppas resignaverit nob rehmere debent sicut
sicut die qua idem Bourgim et magdalena ascripta m
eodem deveneit Si aut pantena nob dmserit respon nob
psdment' premiis paratis Si aut pena sicut ipas ad nram
eis ponere faciemus rones Item si aliqms alt ex predictis
comparibus Bourgim vzt aut magdalena deo permittente
decran ipa arenda nra mortemb sint alt sepsti m singula
pna gdictas et statutes pntis Arende pinde ac si eumdem
vnient sustinet Si ved vbis defecerit Karlyloma predicta
pnia Ematurch m ome Jnb busina et onera pntis Arende
sustinere debebit Ad quam succssibz eor tenebm admittere
et pntes admittere admittimus, atqz in ipa eor assignare
m omnibz gdromby atqz pntis succession volumus Item
laboratorib debent m rovis solaris et pro sn diaetis
z negligen gtinebz laborauerit eppedizi Ipi ved labo
ratorch nix essendmch sdtab m montibz atqz gdictis
laborare debebit Item ordinamus pntibz statutis, vt nemo
dal aliqmod m allodijs sue domibz tam m Urat. qm et
emtatem, tam ctid m kazmuria ant ext kazmuriam
sue m stepanth ant ext stepanzb vendere presumat
Damus em pdis Bourgin et magdalene plenam et omimodam
pstatem hmodi dal arrestandi et recipiendi ac pnd
thesaurio nrissimi, et adnichilamus vt capit Quocumcumq
et p tres gradus m hmodi arrestatis ipos Bourgin et
magdalenam ab omib invasoribz defendant et tuentur Item
diemus gradiosi et m Bretton pyotekouten pro festo
Pasche dom anno empt millmo ccc. lxxxvi. pro festo
celebri p nob platob et consiliarib nrob est gclusum
et firmatum q nullus hom emptoz statut aut gdictum
sue permanere fut. Zrppinos nrob pdatob qui st offdb
nis et pterne pnblice cuptinave aut detinere debet, etiam
no obstan q pe ipi Zrppin nri bris et mscpcombz pdis
submisserit Et si aliqms omia temerario ausu nostre
pohibicon odire psumpserit, poltrem pnam p benem
apor Bourgin et magdalenam a eisdem gtumby molestijs
et oppssionibz quarumcumq pmanere et m absen nostri

p Sapnt Burtamevaue et p eisem gnalem Stat. ouey et
defensave / de ipis vro Zuppuijs gnalemtby especialem
nsticiam volumy mstreue / Item volumy anno rō m Zuppis
nris alegni epi pabulandi collocentur pter gnavrugmta
regnor nrop / gnovis bigntī m wichizia et bigith m borhmya
collocabmtur Et ad hoc vm m wychizia et alis in
Boregmya familiarib p varpiendis pabulis eprovis pdictor
deputamus Et si plures familiares erint necessarij ad
regnū hmōdi attendab Zuppis ipi tenebimtur de ipis
pindere Aly vro Regni si gnab volumy locare m pabulis
in hospicijs collocentur et pabula ipor ad vom pmissū
nrum compenterint / et no ms p ssuam Sovsptary
in pabulis pdicts tot obsmentur Regm at Burtamevarij
more pdicto et Thezaurarij Sre m Zuppis fovebuntur
Sed ne gtingat m posterū p ambigmtatez polariom
Sē mauspharū et Thezaurarij mio et ipis Thezaurarij
ctyrovid / gnot dent m pabulis collocandis tam m vombus
qm̄ alijs de causis declinū / p Ff p platob et Davonb
nrob m pxid Sovenon gnali pmotelzowres p festa
Octi martinj pxmio celebranda istmb dubij ma cognoscetur
et decidetur / vzt an polana pdicta p nobis ad vom
no ponatur vel cum novis ipis nob m vone pomi
ssnetassint debeat appntarj / et gnot Regni p Thezaurio
pdicto pabulanj Or at decidetur / ep ipis Zuppuijs
ista polana m vom ponentur / ad alios Zuppuijs epus
ibm m posterū gtingat Zuppis gvenire nolumy istam
varogmcon tassare / sed m nro et nrorum successorum
arbitrio et Zuppis remanebit Reinimy nros
pdilectos Zuppuios et fs bry Vicezuppuijs / p dmorib
hmōdi ipa Orenda nra ab om rep chron bellara
pronal / ita p loca sua pdicti Zuppuij et eorum
Vicezuppuij tenebuntur debite pmissa expedire et seruare
p ea hab pronal volentib / et ad hmōdi pmissa nra
no astrictos / si et mignbus ad ea seruāt obligate et
de jure debebit / Nuncb volumy vt pdicti Procuratb
et magdalena pdicti Zuppis mat ordine Suprib

Capitaneum Vrae fidelib nob dilectis, dele-
ctum despiciamus noraimus et deputamus / tenore
plen mdatum et eidem facultatem / dutt Platis Baronib
et dominis nris adventu festo Xpi dum yxie
affuturo. veniem opportunum. at examen talentorum debite de
dict duob veligmis inter Arende amb, de omnib et singlis
cum / de et emergentib inde nris Redditib et exitib / tam ad
nras qm ad mdata nra cum ipis Cmparis nris faciend
locand ponend et amand cognoscend / alia q bmodi
et singula nore nro justicia mediante agend faciend disponend
et ordinand. nos vm tenorem et vigorem hrum Arende
nre ad quam pris ostendatum nrum restringim et hib omnib
et singlis debite thu p veniem et amate. Dilectis et fidelib
cop Cmparior nror nos resultatum et experientia de fidel-
tatem et discretion quor plenius et ipo opto patentes
p remendand / hris rotul patentib remittendi / omnes ad quos
p nos gerenda spectantes / et hris rotulis signand
p nos remittend et ponend / mandam / ema et singla que p ipos
Ratumistas et platos nros in premiss disponenda facienda
et p medm vestre interesse cum ipis Cmparis nris ordinanda
et gerenda, firmit illese et dominisse in omnib articulis
q dictomb et premissis caute tenere et observare / et hris nris
patentibus approbare et confirmare In cujus rei / testimoniu
presentib fieri fecimus. Teste me ipso apud Westm
xxviij die Maij. Per

Arenda Thelonei Cracouien

562

562

V.

Videatur infra supra pag. 415.

Kazmirus dei gra Rex Polonie Magnusdux lithwanie Russie Prussie q dns et heres fr Significamq tenore p̄sentium ⁊bꝫ expedt vniu̾s q̄no inter cetas nr̄e solicitudines curas plenꝫ in animo nr̄o versatur ut p̄cent Regim nr̄e nobis ab alto concessos tpe nr̄o felici regimus como dose augeam⁹ Cum aut̾ Thelonea nr̄a Cracouiensia in certis aliqz p̄fectib⁹ nr̄oz non modi extimacõe reputarq̄ debeãt sic ipsoz comodo et aug mento intendẽ matura desup deliberacõe p̄hita ffamosos Strussas Scatolar Ciues et Thelonearoz nr̄o Cracc Cmis fidem et industria nr̄am a nr̄o multiplicãt receptq̄ cõmendatam exinde de ipso plena h̄rites fiducia ipsa nr̄a thelonea Cracouiensia a p̄sencia q̄sita proxima poste festum ortꝰ p̄ncopy p̄xime p̄teritum ad tres annoz decursum dimete se stantia tenore p̄sentiu̾ conuenim vendidim et arendauim ꝑ Mille et Septingentos mr̄o annatim Monete et nũi polonicalis ꝑ quatz marcas xeloy de computando vsq̄ p̄ festo nr̄o Regio ad mandata et quitacões mr̄as et nr̄oz officialiu receptoꝝ h̄or est ꝑ quadrigesimꝰ vigilie q̄libꝫ marce p̄ quibusdꝫ dictoz tres annoz q̄tuoz tpibus tradende et cum effectu assignãdis Eo addito et specialit expresso q̄ omes emunitates et op̄ida q̄ne ꝑ litas p̄decessoz nr̄oz aut nr̄as ad dilatandũ diminuendũ coꝝ a nr̄e a solucõe h̄nos thelo neoz existat absolute ad soluend thelonea p̄dicta Cracouien Stamistao p̄dicto eas et ea volum⁹ obligare Non obstãt libtatib⁹ p̄dicꝫ q̄monstr ad dilatandũ Regiũ eis gressꝰ quas exnũc et tenore p̄sentiu̾ reuocam⁹ Verum q̄a Ciuitas Regni nri insignis et p̄incipalis Cracouia de nro solitꝰ thelonco ad certũ annoz spacium limitata franꝰ libertate ꝓut q̄d in h̄nos cam receptione apprehendi volum⁹ donec libtas eid gressa fuit applicata aut ꝑ nos matura deliberacõe p̄hita reuocata Vbi aut libtas p̄dicte Ciuitatis Crac gressa sue receptione et retractꝰ vsq̄ ad annos sic arendatos p̄dicte durauit tenebim⁹ omes receptores Ciuitatis p̄dicte quas h̄uerit p̄fato Stamistao ad rones ponẽ et defalcare Vbi vero ciuitas spacio p̄dictoz trium annoz recepte et retractare nos h̄nos libtes ipd Ciuitata Crac et alias Ciuitatib⁹ in Regno nro existen⁹ gaudeat Hanc arendacõm p̄sentem nullas debeãt h̄e vires ꝙ ꝑ nos aut Capitaneos vel officiales nros de tenore tpe facta ratione ad nouam arendacõm p̄dicta thelonei olim duo p̄dem⁹ Ite Saluia q̄ctpm

Debita spualibz et secularibz psebz et cossueta — tem pro quadz septima duas marce latoz grossoz pro Castro Brandzin et ciuis coniugatoe Itt duas mrcas pro quadz septimã gnis pecnie Russoroey dazi solitas Itt Centu marcas m Vestze et spiquaginta m Slesow the lonels debebunq eidz Stamsdao ad rom sunne pntz auende ponẽ et de faltare Itt qua qtingit Mercatores 7 vectores tam Regni nostri qm forenses m fraudẽ thelonecoz nroz loca thelonecz pretire 7 per vias obliquas etiadestino qz itinẽ absqz thelonicoz soluendo pmsire Si aliq mercatores uel vectores m fraudando thelonca nra repta fuerit et transgressione coꝝ alis wstrzemitzy consuetudiez antiquã mit nos et dcm Stamsdau thelonearorem vobiq obsuata Itt qa sepe contingit 7 no. multas psonas vt libertate m soluendo thelonco Ciuitati Cracq gressa possit mrkudi vazne coloribz et ingenijs esse vsas Coempte em sciu pdis dominis et ciuili jure eiusdz Ciuitatis Cracq assipto fidem nrm Regiũ tes magni et alta precy 7 duxe manuel Ducendos m soluendo dcto thelonco etiadebat Quocirca declarauq et detminauq qd omes et singuli mercatores ex qnqz natione 7 regioe adueniẽs qd libtate Ciuitatis Cracq gressa vti et gaude volentes teneant2 mstra virtq ain spaciũ a die recepcois huius Ciuitatis cum vxoe liberis et mercatiis suis Cracouiã se trasferẽ et m ea no fictam sed veram firmãe mansiõz Si quis aũt huic nro contrarium facere presumpserit eum ad soluendz thelonca pdcta libtate non obstante volumq obligatz Itt qa plerqz contigit mercatores forenses et signiter de Norumberga Frangfordt 7 alis Alemãe pribus opida Brandzyn et Keloy pretire et vetibz atz solitz itineribz obmissis 7 noua viaria atqz dubitabila suos diuisse gressus m nostroz thelonecoz dimnutoz et iacturã Ppter quod detuimq vt pdcti mercatores seu vectores de Norumberga Frangfordt 7 alis Alemãe pribz desiderantes m Regnũ nrm facien ad soluendz thelonei Brandzinen prout ceteri Keloneu tenentur Etiam si pdcta opida quodqz casu eos contingeret pretire Itt qa omes Roues cuiuscqz status et gdicois et qualitatis pfectos Roues et caballos ex Regnis de dictis Ciuitatibz non obstantibz quibuscqz libtatibz pactionibz ad soluendz thelonẽu iam dcto Stamsdao erunt obnoxy et obligati Quit hr ipm tpe ygressoz nra exigebat 7 requirebatur Porro voletes ut ipe Stamsdau Thelonearor nr predictus a dapnis grauibz reddat indepnis ordinauq 7 declarauq p pntes Post diuia pmissoe durate Auendicbe ipsius m Regno nro quacuq

Pestilencie vel fames imminebat / ppter que ipse Stamslaus theloneator
dapna fiebat / Ecclie debent ei filios damna m racone p nos cu eo fiuia
7 octo psonas Quaor Nobiles 7 tonā ignobiles Lmutate Crate / quas
hiemde cum dcto Stamslao elegerim compensatz Cui pensat filios
dapnis deum fintes pre oculis / ītq; diffimulat et detinuerunt
voz pnunciatoz tam nos q̄ pfatu Theloneator teneb̄ma atteptare
Tte ea theloneatoes nīa per varia Judicia ad mstam dmsatz ps̄z
evocabant et citabant ppt quod dmis peris afficiebat / p quod ipsi
theloneatores nīa cta cura et theloneu reddebat se negligetes et
remissos Statuig et decrevimg Qz pfatus Stamslaus Theloneator
per ydiotas psonā dct p quibusdā causis ad pmissa cuidā Judicē
Regm nīz citatoz nūme rudere teneat Nec obīde alios penas
crīa zone gīmacie Nobis aut Judicibz dct ill a quibus citatus est
Applicet Qz de se grūantibz non nisi cora nob dct cui alti specialr
cōmittendi Judicandi rndere teneb et sic astrictus Officiales vo sm
7 fauctores pdicti Theloneatoz pro magis sue pus causis de se
querulatibz dimittat cora ipso respondebit In casu vo quo pmissor
dnus ipse Stamslaus Exercitat Theloneator durāte vite ipsius
Krendatione ab hac vita decedet Ectus sua filiis Arendatio
dcti Theolonei ad liberos suos scz legitimos successores devolvetur
Quod ipse m ordinis pmissis Clausulis Articulis et gdamb vobis
firmit teneat Hanc quidē ordinē nīm est appensū testimonio sigillū
Acte et dat Crac Sabbo m Crastino dcti Adalberti Anno dnī
Mcclo octuagesimo

Ad Sclauum Venlis Nobilis Burggrauius
de Brzesine Vtzuscz Hinco doctor edis
Aplice Ytzoliczy et Cancellarius Auditor Curie
Gnezn Sr p Vicecancellarij

N Lra ad Regem Casimirū

Exemplissimo principi et dño dño Kazimiro dei gra Regi polonie Magno duci Luthwd
Russie Prussie &c dño et hered

Cuius sacre Regie Maiestati devotus raphael de monterubeo gsul Capue et capitaneus maris maioris ac Camerarius in toto imperio gazarie Humilis Cometo Baldasar
de Curia gubernatoris et Mass

Serenissime princeps et dne dne. Nil nobis gratius potuit apparere q̃ nrām et ibitam
oratoribus tue serenitudinis regie tue maiestati gratam fuisse ex hinc
ymmo ladislauia date prima mensis July cupio et quoz cordibus dilectio
honor et augmentū sacre Regie tue semp fixum inhereat Deum nrm rogm
totima pre supplices exorando. Vt barbaros infidelium aliaz& emulatoz eius
Regie nationis seuera feritatez& tribuat potencia tua virilit debellando co
rubrat Vt tandē tu dauid deo dilectissimo goliam stultitie ferum draconē devin-
cendo templa dei opt& assiduissimo pacificoz manibus ptinq liberando restauros
Et quia tue dextre inuicto potencia ostensurus tuam diuinā pietatis maiestatez
humile deprecaz vt cum ad tuorum regē aut Imperatoz tartarorum scribi mandabis
nrā memoriaz facere digneris vt intelligat nos in numero tuoz esse aggregatos
Regie& tue Ciuitatis Capue fidelissimaz tibi omnio fore tamen altiz ne fidei
catholice ex oriente deleat quā& potencia tibi a summo deo tradita defendere
teneris humiliter precamur Data Capue die xviii sept& ano cccc lxij

Candulfus

N Dñe Alten ad de Longk

Datis tue regie Maiestatis principis Serenissime lre quas accepimus
datas in Conuentu Protzkowen gnali Mitto quadrimo quinquagesimo
nono vigesima secunda mensis January Non sine gra molestia animad
vertimus gratissimi si cuz que tue maiestati relata sunt nos res apprehendimus
Sed cum obscura ficta& scripta solent in lucem prodire veritate quinq falsa
obscurat minus egre ferunt Hanc de Lamentando pudi Clemens de
Cadim Leopoldensis Cuius instancia lre tue scripte videntur processisse ocia
ozes reddemur / Ita sue ordini opposuimus enarrauimus vt a nob Iustitie recipes
complementū Qui retulit alias nauis quandā et Albo Castro Capitaneus
Inuigente nimios vetos quassatis impulsa& litteris Ciuis Soldauie
ingressus bona& corpa fris sui ad Consulis Ciuis loci mag devenisse
quo tu Ammo aut sub quo stile hec gesta sint penitus ignorat Affec-
tantes& nos omo Indempnitati sue prudenti Ysuasimus ipsi Clementi
huc Moxam aliquadiu trahe quousq Soldauiam mittens de predictis
ozationis Inromodo suo satisfiat Et quia stiles hanc partem

qui ab ꝓclita quietate ꝺ̄ne transmittunt ꝙ uno anno tantu consulatus officio ꝓsiunt. ꝙ habito eiusꝺ consulis nore in omnibꝫ operib dabimꝰ ne ulus eiusꝺ Sacri Regim tui de nob iuste possit assere quelam Qm nre stat meti Homos tue Regie Maiet semp et nos ipsos habe comendatos Ipse ꝙ adutum aditum statum ꝙ for libez quietu et seuz ad nra ꝓpria ꝓsequtand Ortuo studetes Sa cre Regie Maiestati gratam exhiben huiusmꝺi Data Casse octauo xt lx secundo die decima sexta mens Septembꝛ

Eiusꝺ Sacre Maiet devoti Scaffart de Montezubeo Consul Casse et Capitaneꝰ totius Maris maioꝛ ac Sanuensiu in toto Im pio Gazar Guirardꝰ Lomelin ⁊ Baldazar de Nigra Ꝓuisores et Massary Casse

5'68.

Presentacio ad canonicatu Wilnen[sem] Ecclē post mortem Egregy Martini de Slupza doctoris et ꝓdicatoris regy

Kazimirus dei gr[ati]a Rex Polonie Magnus dux Lithuanie ac Ruthenie
m ꝓpo ꝓd[i]lecto domino Matheo Epo Wilnen[si] fmoq[ue] nobis dilecto salutem
cum regio fauore Renezey m ꝓpo ꝓd[i]c[t]i fmoq[ue] nobis dilecte Ad canonicum
et ꝓbendā m Eccl[esi]a Wilnen[si] nup ꝓuisionali post mortē Venerabilis
Magri Martini decretorū doctoris vltimi et immediate tenoris eiusq[ue] canonicj
et ꝓbende vacantis, Nos eundem Martinum ad dictam Ecclesiam ꝓbendam m Wilna
p v dnos ꝓtinend[um] et pacifice ꝓtinen[dum], Hortatus quod p v gratiosius
dictum Martinum ad eand[em] Canonicatum et ꝓbendā sic vt ꝓmittit vacantj
p v ꝓsequend[um] et ministrare velit Administracio[n]es in spiritualibus et
temporalibus m tenebris ꝓtinebq[ue] sibi gratiosius put ad v p officium
ꝓtinet pastorale Verbi dei q[uo]d Martinus pt alienigena
fr idoneitate sua aliis ꝓperitis apud nos optime commendat
clausule in cond[i]to ꝓuilegio tue dilecte Magni Lithuanie obseruande
derogare nolimus, nec ipsi alicui gratiosius aliqua tenas tacite m ꝓtendat
et ꝓtemplū Hanc quibus exacte tenet[ur] ordo mandat In Cracouia
feria m die Ambrosij Anno dni Mo cccc lxviio

Rex Magnus Michael Episcopus Wilnen[sis] palatinus Wilnen[sis] et dilecte Magni
Lithuanie Cancellarius

Membrane

Turca festum Corp[o]ris xpi Capte Anno q[uo] s m Lancicia
Brzyleuszky recepit de mebranas
Wranczky recepit quatuor mebranas

Turca festum Natiuitat[is] Sancte Marie virginis Amodo dns Gnezn
Chorenszky recepit ꝑ[er] mebranas, restant de[bentur] viij mebr[anas]

Turca festum Corp[o]ris | Chelmszky recepit
Stat in Brzestye | Lacka xpt
| Dno Wantrobka xpt
Nichil dns nūc descripsit q[uo]d in Brzestye

569.

Responsum Rome in xpo ptis dnis Veronimi Archiepi Creten Aplice Sedis legati Baromby et dnis Rome Roberie catolice p die Margarete in Brunesi dieta in dno agregat

Suscepimus lras vras ac pagia gnaze sua est hec Nobis em mittite exemplaria lraz gnas Smo dno nro Cesaree maiestati et dno Episcopo Adrianen p Sede Aplica apud Cesarez existenti scribite gnibz assidue facile posse videri bonum vt statis dim gne pace gratie Nos rogantes pater vt in his gne nomie Sedis apostolice agimus recta disponamus vt pari Regni portus gm Stellis gsulat Deus p honore dei et Aplice Sedis pro qz debito offitij nobis incumbit vndebimus Pegantes caritatem vras vt nduci nonos thores stirps dm carnalibz sposite cum passumbz qz alia nra gmsqz vtig in bonum ptz capiat ea qz pondet et meciat myta mensura gne sibi date a domino gne vnicuiqz ut stat et possit vas sua in sempiternum possit abunde elargita est ut factores Sibi dei no auditores thy vos metipos falle teb videamur Nomt ille qm post omnia et supiem est Inde qz nil mysi gnicte inter catolicos et domesticos fidei ac pacis fedezatus et omni studio ac diligen gnemur Talem gnqz gne nra mpsus nra veneno plena sit ant altipso mea accepta ad myta pis scripta sit Rogate gne ad pace sunt vobis et Jherusalem ad dm flat pax in vtute tua Illa qnqz est vera illa stabilis illa salutifera pax gne omn deo in deo et ypo dm inter mortales pro emptu honore et ortodoxa fide ipsis. mandet honesto sancto et nrio caritate vinculo nostros

Scripsimus Smo dno nro sit mandata sanctitatis sue qz quod tenemur qnqz maxima reverentia et obsequia facere omn nd st debitus subs nrm non sumus sufficientes dignos vt debeam plus sapere qm optetur Nonqz in mandatis sue S. videmus qno ista suspendat et Und S. gsulat debeam Cum singula gne sua studio mandat matuxe terminata et limata sint salus autz gremad et rebus caritate maxima videant Cum em nt so pcavit

570

Sedem eterni dploz̄ pncipis m̄ tris teneat / m ord ꝑsona sibi et sucꝯ
ep̄us dxit Pasce oues meas Censend ē nil m̄si sancte et matue / ad
salute sibi gmissē ord a sna ꝙ ꝓdt Cm tanq̄ supmo capiti dno
et dnatori m̄o a deo nobis hic m̄stīs ḡstituto obedie ut catolici dei
tenend ḡ Cmus qno saluand / et sue qno m ord dapnacoꝝ ꝑsumus
Cui ens ingta sapia ad Ros tali ptate / adnatus / dei ord macoīs
condicit / dei mīus est / ꝑpo dte Cm non est meritū ois me est
et alibi Cm meritū non semiat ꝑgit / pace optare p cad laborde
et statuta esse m Sbrunes ciuitate / die Hebdomadis dicta m vris
his dieb Nos quid ad pace suadere Rogam vos et obsecrat
in domo Non stp ineōres gratie vobis collate / ab ipo / qm filio
ꝑpo non pepit / ut nos a vinculo pene damnacois eriperet
et eine hereditat filios constituer Adiute caritate in christo
ne eum ꝓtestat et trena pacem queat / ministra amittat Non debet
eis supna infidelibus / diuid humanis / spualia tpalibus / fraud infimis
etna mometanea et tadiu pensari / p̄missa et detestabilis ac deo
displicens ē talis gmutacio Canete gnēsimq ne trena mimio
Sequentes affectu / anuttate celestia Nemo vos seducat Attendite
a falsis ꝓphetis q̄ vobis ꝙpone et mellite caritates veras sub colore
et umbra vane et ad veze pace cōsuande ecclie aias vras et m
lagneos ꝓdicionis inducē / callida et pnicia machinacois conatur
Hy sunt qui nec ḡtendentes dm / nec eid vt deo q̄ne cognamid
debitas gras agentes exammend in cogitacoibus suis / et obstupuit
est insipiens cor eoz / ades ut ḡtuito gmutamid veritatē dei in
mendacio Cupita sapia ad Ros Ut cognoscend ac ꝓficerent
creatid potius q̄ creatori Quapo hec trena bona et laudabilia
est / ꝙsuanda est / si sine gtuitu creatoris illibata ꝙseuat bonū
cad quod ipaꝝ cōsonē ut sit mstrid fomento ac emulorū
hostiū hec ad Cpiand nec sethy nec catolici est / imo detestand
et tanq̄ ḡtagiosum pestem euitand / fuga et ipōcta mimico
est / et in pncie ḡtis dnica mgemōsa 2 callida deceptoria
ꝓpagata sub noe ꝙsuande trene pace / bellat eid ꝓpd / a
principio sub et diluuiu eius dissidē / pace mḡm cum deo ḡstr-
uare / et cum deo creatoꝝ nro bellū gere Constantes estote
prm vroz proteruissīs vestigiis mhentes / qm p tuenda cum di

571

et aplice sedis honore fide catholica ⁊ sepiss in obsuacia et ute sce
sancte Roñe Eccle omnibus mris nostre sme labe cum su nos
gsid conseruande non timerent sepius hō sanguine dsiatz fidei ortho
doxe defend⁹ et minias deo et nomi pans illatas mihi ⁊ mtre
pdse vindicare Hetote quesimꝰ prie anite ꝓ gle gm nō arbi
trati sint posse domid pacz et etnā gladij gstgm si m obsi
bem dnd nomis m diminucōe gdiconis pane et catolice di
gnitat m ne dyerimꝰ augmentū ꝓ nr gnd reparacionem
Hetroz ⁊ trena pace cadnca et facile tpora laborassent
Nolite timere vt dr Ysaie ad Balaā deus non irridetur
non possimꝰ simie deo et mamone Non cum Hetro gnecessi
mꝰ ad cōmitend ꝙ gnd cōmitibus sunt Dic cū idem
doctor gentiū ad Titum Hetricum hoiem post vnā et secundā
correcōm deuita scies q̄a subuertit⁹ est
Hortam⁹ vos m dnō ſ m vnū gnem omnes sp̄u et more
Zeli dei opari vt deus nr vos sit ꝙ cū dno vel treo
fmul congregati m noe meo ego secum sum dr dns multo
magis inter plures honore ac maiestate sua et sm beatū
gerendā ptractatus ſ m noe et m bruis eius ista tractando
Nam si consuetudo iste cum ypō ſ vera catolica este q̄ sursū
sunt gulte non que super tram Abundat opa tenebre
et nr mūd arma lucis ſc vt m die m luce vt honestm
opm honeste ambulet opa cū tenebre sunt separa a
mandat beati ypō m ſcta fide catolica et m diuinis
preptis ac decretis ſctoz patrum fundate; vt nr̄a ab hac
ista pace cum hostibus fidei conſtituet Cupite pace ⁊ cupite
euitare standala ⁊ credite altissimo cum pota dns pax multa
diligentibus nom tuū et non est illis standalū Et paulo post
Quam mandata tua exhs tua q̄a omia mandata tua
equitas pax hec extincta et nr̄is Hrīs Ergo mid dectis
diuinis ita tenenda est ne a suis sentiis et ꝛbis declinet
ut et diligi debeat et gtpm ne si moderate diligitur
diligente amis capiat⁹ m ruina Unde admonede ſt fideles
ne dum minus humana pace desiderant ꝓnos homis mores regnare

572.

Kedargnant et consencendo pmiss auctor sm a se pace
dsmgant Ne dmn fons humana rurgia metuat nitii fedus
dissone feriant Phetam dauid segnime gn cum pro nitie pace
gruacon laborat testat se cum malis concordia non tenere dicos
None gn te oderut dns oderam et sup inicos tuos tabescebam pfecta
odio oderam illos inica facti sut mihi Et rursum Gregorius
Pensand est quis gn ab nrepatore quesiit, qnta culpa eum
pessimis pace tenet Quare rogat vos et obsecrat in xpisto
s pace ostinsca et talem cupit gruare y pace intuta et
spuali custodienda omi studio vigilate Conformemd madato
dei et dicary sm in tribs stis unit in mutua defension horet
dei defendentes et deus pace et dilectos erit vobiscum, potentes
estis vestris fide grad dei hostibs et corruptoribs fidei Non est
trepidand timor ubi non est timor Non vos dimuet cupha
nos celeste pater s ut veri fidei athlete y honore suo y sa
lute alias veritz pugnantes, et vos vera et miseras hostiam
deo obtulerit Non vos desert Sapphica sedes, gne pia nra
in tuendo grege sibi credito assidua vigilancia sollicti
cura laborat Non vos maiestas ecclia negliget, qne quotid
gressones aliqua sentis, pro reruptaru omi depdite, ut optimus
decet pncipe laborat ac insudauit Catolici reges et nobis
domd honore dei non postponet, tmis viderint oppd vtarum
spe reducto filij qm patre relicto porcom sua mind recte
reposit. destitutid y honore dei et nois y ami gloria. ad
victoria y ede Si incrad potest hoiem qd facrat dd bonis
sua. mayorna sibi s nobe gladi accipere Tuc esse potid
nobe pax utraq; diuid ut et huma bona atq; spirita
Nos vd y minsteria nobe officia ita opat sumus et opabimus
obi et quido nre fuit, ut villicatio nre rei dei s hoibs
siaq; et possq; reddi rones, studebim qz ita placet deo ut hanc
erud negociu utriusq; misceud uris Ea quid libenter qo
este deo stegnd mind et Nobilissim reg bonore in nris obsequijs
y diligt, y ei honor a glia sperd nondu posse nro impe
dit laborare Valete in dno q st pax et diuina nostra

573

Ex Wratislauia die ꝓxima sancti Martini

Hieronimus Archiepus Legatus &c

Pateren

Hec scripta, dictam hic in die Saphiry petri et pauli ad duriby et Nobilibus ac Terrigenis et gnitatibus Slezie celebrantibus Obi Reuendy pater dns Ihesus Wratislauienss missent, et plu ribus nr nos collatr, vnam et pacem cum voto statutum est nobis talia respa decreuisse ons in obstinacia fida ortodoxe et in obedia omnoda Smi dni nri ac sedis Sedisplice esse, eiusdem ꝙ mandat inuiolabili obedire put prds Smi et alij antecessores ipd ꝙ hactenus sine labe seruarunt, grauiter supplicabat ut in execuc cause que nobr a dno nro Smo mandata sunt, aliquo suspendem ent optima grid omes sperant conclusum, hinc vere aggregationes mtelligens, ꝙ facil coze honeste pribus moti nostrig, videns gsn vnam intendo, zelo dei et obstinacia mandator Saphiry fer mead, que signifcab vrib caritatibq direxim, et hmod et ita catholico principio adhibito vre excellcie, in quo mambq nr pna rei hui Jone summa consistit ita vrie et sedis ac matris predar ut in zelo et ysercio vere honore dei et sedis Sedis Apostolice ac fidei catolice augmentu et confusacoy grermenciq, non videamur vstis mfiores esse, imo talia statuisse, quibq veze claueat orbi Nobilissimi Bohemie principes in fida gsuacone et in obstinacia et obedientia Smo dno nro debita non tepesse, nec cursu frenemeid impedire ꝙ poriy lucida honore spus in mambq teneres, fidelibq gm in domo dei sui lumen ostendi et via salutis sibi indicendi, qd caritabq vrib erat facillimu, si nro proptu pauli vasis electi, spu ambu lauit, et supna non trena speculate, memores poete et omdiam dicti, gm et si gentilis esset, hanc a bruta alibus e domo et specula gratia eis accepta a dno, dissimiles duplex prona ꝙ cum sperect cetera tram de homi sublime dedit celum ꝙ vide, iussit et erectos ad sidera tollere vultus ꝙ ideo deum esse censend est, ut docet homies quibq nr et dissimilis homi et mali a deo summo optimo facta est, nec corpis deinceps nisi oculos ab infimis et terrenis amotos ad

celestia merite / et tota mente et animo studere placere deo / et diuina non terrena sapere / ne in carne seminet de qua corrumpet metent / set seminet quisq; in spiritu de quo et metet vitam eternam / Ad cum / gratiam gestiendo / Ille in cogitationibus et operationibus quibusq; vos / dirigat / a quo omne datum optimum et omne donum perfectum / in / mentibus fidei ipsis diligentibus et sequentibus elargiat / Valete in / eo qui est vera salus / Et loco presto die mensis julij anno / octo tertio

Eidem Hieronimo Legatus vt

Litera vel cedula festum Sancti Augustini confessoris / in / Brzestne pfatus ibid[em] dnus dominus Rex egit

Nembzanie

Bystrzewsky recepit ex medianas

Gostalowsky recepit vj

Drampczynsky vel vij medianas

Thomaszewsky vel iij dimid[ium] de restitut[is]

Decanus przemisliensis vel iiij.

Salusconductus breuibus verbis:

Nazimirus dei gra[tia] etc Significamus tenore presentium vniuersis et singulis quibus expedit hoc notificari quod de amplis et ita scia mag[nifi]cos prelatos et barones / prelatos primo dnum Conradum dei gratie / episcopum et capellanum sed mere deuotionis affectu quod quosdam familiares[que] et / comitiue sue ad dietam in Calisch per nos instructum presso dominum / Machacho presentium affuturos / adeuntes in nostris terris duxerint quinquaginta / equos et totidem pedones plenam securitatem / nostrum regiam saluumconductum / dedimus et presentium tenore damus per presentes ad eundi dictam et / redeundi / ac stadia damus per presentes ad eundi / redeundi dictam et / ibidem libere remeandi / ac per standi et morandi / negocia sua dispo/ nendi et tractandi / ac ipsos negocios dispone vel mandare ad plura sine quorum / impedimento corporis / rebus per omnia saluos remeandi et redeundi / pro: / mittimus nostro uero regio per quod seruetur eidem presentes / nostros / ac subditos nostros eidem dno dno Conrado et ipsi genitrine et principi predicto / obseruabitur absq; omni dolo

575

A Ladislao Rege Polon. à Ludovico Francorum Rege
575.

Serenissimo principi Ladislao dei gracia Regi
Polonie fratri nro carissimo Ludovicus eadem gratia Francorum Rex
salutem et tocius boni incrementu ac optatos ad vota successus. Serenitatis
principis destinatio ad nos per serenissimum fratrem nrum carissimum Regem Bohemie
honorabilem virum Antonium de Gracionopoli milites insignita nobis de vera
amicitia bona retulit et quanto amore et benivolentia nos prosequitur
et nobis honorabile desiderio. Quibus vobis debitas gracias referimus
Et ipse eadem intelligentia vos pro regnum pacem et vnitate ppetua
fidei q catholice defensione et reformacione ac sacre sedis Romane et imperii
Romani confirmacione ligam intelligenciam et confederacionem cum ipsius Rege
contrahisse quod effectui ad nram singularissimam complacenciam cupit. qui ad
tanta salutifera opera ferventi mente nram nonnichil cupimus. Nos
eam pro vera roboracione certitudine eiusdem Regis regnicolarumq ad similes
colligationes et confederaciones cum eodem et ceteris principibus colligatis
medio dicti oratoris remittendi. si vt conuenit debitam mandatam et gratam
duximus. Nec deficiemus in tpe ad omnia ea nos optime exhibere
que ad summi pontificis nostri laudem sedis et sue sancte fidei
augmentum. ac subditorum salutem. vestra fuerint expedire. Et ita persuadendi
boni animi sitis. premissa vobis significamus ipsius oratoris premium latoris diffusius
vobis ex. nra parte fiduciali relinquentes. Relatibus eius dicendis credere placeat
velut nris. Datum in Ciuitate nra Burdegalen die xxdo. Januarii

Rex Polonie

A Ladislao Rege ad Duc
Oratores.

Regis

Serenissimo et Excellentissimo domuo
Ladislao dei gracia Polonie Regi Lituanie ac principi supremo ac Heredi Russie
ac Cristoforus Mauro dei gracia duce Venecia ac Dalmatie et
Illyrico. successuq merenta. Nuper ad nos venerunt Reuerendi pres et
vener. oratores Regie Dignit vestre nomine potestate pretenti. nonulla nobis
ipsi pte vestre vere prudentissime retulerunt que pro mutua affectione et
benivolentia nra gratissime intellexim. Et de oratoribus vestris dicti

576

sicut nostrum expedire et sicut certi reddimur ees gr vras libs sno eriore
fuisse sd tame mtg vram pcdere nolimus nobis ffecto pisanda admodu
ogtuisse gne nobis coplacuerut de ardenti dispositione optimo ip Posito
vre mte agendi magnanie contra pfidum eruc hostem Lui erid nuciag
p regressus mup ee Gallia Spectc egnes d Antonius de Bracionopoli
logatus Sni Regis Bohemie libs Sni dond Regis francorz nobis exhibut
quibus intellectum cristianissimu eius desiderii una cum Regia Maiestate
vra ad ut Sms Regibus Hungarie et Bohemie Duci p Bauarie poderid
Crucis nam ad exterminium hui semissim hoste quid rem vltra q dice
possem gratissimd habuim Cumpe qm pro gloria sum creatoris vri pro
q honore cristiane religionis nichil magis optamd ut nram estimam qm
pstenteq istum nois Jam pulsari posse nos em maiore mroq vestigia
imitari volen sicut sepius Smo Regi francorz ita ee mti vre filie
mstrum nos mqm patos et pnios esse dispositc rebus exercitibus q
trescribus per D vestram per q alios exmos pncipes antecessos cop
hostem istum cum potenti classe nra nil omio omittc qd m eius
exaltid fieri possit Quobrem vehemter hortam ut mtg v rogad
ex anio ut instituet pficere pssimd opus inceptum ut iam tandq sata
fuit expeditio celebrari possit Intra vero Landamia plurimd ut vestra
Subl per legatu sud mittendo ad Sm Hungarie Regem exhortari cum
velit ut magno et forti amico Regnd sud tuesi studeat pro qua re
nos quoq quamprimu oratez nrm ad ipm Sm Regem expeditum sumus

Dat m nro Ducali palacio die xxvij Maij
Indict xj. Mccclxxij.

ad Lin

Ser ad Casimirum Reg à Duce Venet.

Serenissimo et excellēo dno K. de gra Regi
pollonie litterarie q pncipi supimo ac fidei fusse te Cristoforus
Mauro de gratia Dux venetiaz et c Dal et ppetuo successuru
incrementa Superioribus diebus per oratore, pxime vero litteris sms
Dnus Rex Bohemie et c grentez et pposituru sud ad expeditione
aduersus impiu et crudelissimu christiani nominis hostem tuitaq
meminaz magnanimiter declarat Quia in re manet etiam vestre
honorificentissime fidei memoria dici explicari q ffide mo posse

577.

qua letitia animi quo gaudio simul affecti dim potentissimi regē pro
pensum cernetes ad dei simi honorē et pām nomīs adūsus barbarie
impietate atq; pfidiam gloriosam defensionē optimā relegui pām ita
essent amati fuisset q; jam pniciosa pestis hec et gentis spurcissime
sectas non ea usq; progressa esset vt pene in viscerib; pānitat vastaret
et priora insolentissime minarentur Non dubitamus qn ad aures Ntē
vre prelatus sit molestissimū mōrs subitarie regis Bossine clade atq;
est hoste acrimq; turcis exacte vndiq; copijs et nōsq; nstrīo exercitu
regnū ipsius Bossine inuasse et ad intimas eius penetrasse partes
expugnasse plerasq; castella et opida Alia dedition accepisse Cone pro
strage cuncta vastauit Nicolas alios truncat alios in fugitiuos
vertit Bona et opes in direptionē et predam militi dedit Rege ipsius
quod sine dolore et lacrimis referre non possimus captiuū iam tenet
Religio quicq; est regni quod et parui est et facillime occupari
potest in quitute subiecte gentes extendit Nec ulla est reliqua
spes maiore meliore q; parte subiugata regni dissipate ciuitatibus
expugnate munitissimis opidis Capto demū misere rege aperuit
iam sibi expeditissimū hostē aditus et viam muniit in reg reliqua
christiana se insinuadi et ad litora ipsa penitus fidelium quod
facile sibi promittere et spondet pt nemīe repugnante Jam superato
regno Bossine finibus ad littora vsq; Segne ysaurici hostes inste
armis accessit Proinde Magnanie rex non est amplius cun-
ctandū regibus christianis Non tps terendū Non expedit differ-
da premenda sūt festinato salutaria auxilia Arma sumēda hosti
insolentissimo seuirendū celeritate et facto opus est Hec ma
ture strubenda ides duplicē et pacē attingenda Quia et vires
vras scimus et animi magnitudinē non ignoramus De volun
te dei et in dīi pietate rerū exitū edocti dubitare non possumus
Nos pro virili pte nrisq; rei tam glose tam sēte tam vtilitatis
decimus decernimus vires exponemus opes vite ipsi si opus
fuit neq; hanc patrie dignitatē et debiti non timentes nisi
et maiores nros sequentes vestigia Nec ullam recusare difficultatē
nulla detinebit pcula dim inducemus Vbi de honore et
gloria dei et vane religionis defensione agi asserimus

580.

patriam Ubi vera patria ingenia hujusmodi duxerit incompabiles
et etna vita gesserit Etenim quamvis hoc tempore lucubribus sit fortuna
grevere et dolenda minus Constantinopolitana et aliaque preuminiam
cladem nobis tm pl gloriae cupidi summa optanda fuit hoc ocasso qe
nobis possit hoc deus restituere ut defensores assiatoes qz cypriam nos
appellaremus Et ob id rei cupientes ut talismodi bella rapine tumultus
incendia et sedes que ut proldolor referimus cypriam tam
quam undeqz circumdederint quibq agri vastantur urbes diripiuntur plurie
lacerantur et innumis regna ac principatus miseris gemitus essent et
penitus extinguantur et ad statum debitum mutue caritatis et fraternitatis
unione laudabili deducantur Nos de certa sciencia matura delibe-
racon prehita inducta ad hoc suppositis qua prelatorum pntium
procerum Nobilium et juris diui et humani doctor nrorum ad hec acce
dentium consilio et assensu ad hujusmodi pacis firmitatem et concor-
die inconcusse duraturam ob dei reuerenciam fidei qz assistencia deue
nimus unionem in modum qui sequitur pro nobis heredibus et successoribus
nris futuris pretactis duraturam

Primo nempe in verbo fidei catolice et verbo Regio et principis
dicimus et polliceamur qz ab hac hora et die mantea pmissa veram
et sincera fraternitatis unitate exhibemus et habimus nec inter nos
dissensiones querelas vel causas mutuo ad arma veniemus vel quemcunqz
nobis nra venire permittemus sed potius unus alium contra omnes homines
venientes et nos uel aliquem ex nobis de facto et absque legitimo edicto
hostiliter invadere molientes iuxta tenorem et tenorem capitum subscri-
ptorum inuabimus

Secundo qz nullus nrum auxilium vel consilium dabit nec consentiet
contra alterius personam nec in periculum seu necem psone ipsius qz nos
vel alium seu alios aliquatenus machinabitur aut de facto machinari
volentibus assistemus qz assistet salute vite et honoris eiusdem posse pro rabus

Tertio spondemus modo supdicto qz si nos vel aliquem de subditis nros
trumque nrum aliquas vastationes predas rapinas incendia aut alias que
cunqz malefitiorum quam in regnis principatibus seu terris altius nostrum
quispiam vel quamplures Volumus qz per hoc pax et unio premissa

Non sint violate nec infringant ⁊ q̄ idem Malefactores ad satisfa-
ciē si amice fieri non potūt iudicialit̄ ꝯpellantur ab eo sub cui dicione
domicilia habeāt vel in cuius tutoris delinquentes compti fuūt sta q̄
dapna per ipos facta & bona eor restaurent⁹ et ipsi ꝯ alias pro
qualitate delicti ꝯdigne puniatur Qui malefactores si iudicio parere
ꝯtempserint dus eor tam domicilij q̄m loci ꝑpetrati delicti ꝯuht eor
alterū ad hoc etiā non expectato ipsos tanq̄m malefactores hostes ex-
pugnare teneb̄itur et debebit Q Si aliquis vrm sub quo delinquens
domicilium habuit vel in cuius territorio delictū commissum et delinquens
detenū fuit negligens et remissus in predicta existit tunc cum eius
et delinquentis iure disponente par pena constringat potūt mineriam
seu dapnum passus eiusdem ꝯ nobis coram parlamento seu assistentia
subscripto iudicialit̄ requirē et habere

Quarto volumus q̄ si forte per aliquē seu aliquos extra hanc
tam necessariam caritatem et fraternitatem nram existentes a nobis nō lace-
ssitos nec provocatos ritusq̄ ꝯ nobis bellum infertur seu infra gtim-
get quod minime verend⁹ estimat⁹ hac amicicia et caritate subsistente
tunc congregatis nrā subscripta nomine eius in hoc federe existentibus
nris expensis etiā Rebellia nra oppressa non regressa oratores suos
solennes ad sedanda scandala pacis ⁊ q̄ponendas illico dirigat ad locum
ritibus accomodū transmittet et ibid in pria pariter diffidentia vel
oratoris sui pleno mandato sufficiens eius opa et diligencia dispondet
ad concordiā et pacē si amice fieri non potūt Nos etiā omnes tunc unam
ac concordē sua oppressa seu defendere contra nra ad sui defensis ex
dictimus regnis nris et subditis nris q̄ctibus lucro seu emolumento
quos seu que ad vsum domus et habitacionis sue pro tribus diebus
ꝓportionabiliter in anno exposuerit singulis annis suscipere q̄tum et q̄ndo
ab eadē congregatione nra vel maiore pte ipsius iudicialit̄ et decretum
fuit fore videretur et opportunū ad pacem oppressis sic q̄ segnidem
Istis diffidationes et bella que per suam ꝯsideracis inter subscripientes
alterutros oriant⁹ dolores amplius accrescant⁹ et inter reliquos fidelis
de hac federe non existentes etiā pax vigeat Volumus et ordinamus q̄
forsan contingat alios principes et magnates scholas ciuitates nras non
incorporatos inter se dissensionibus à bellis trahere q̄ tunc congregatis
nrā subscripta nris nominibus per oratores deputandos eorundem nris
expensis concordiam amicie vel in iure vt offertur inter differentes
posse efficiat quā si ambe ptes vel una eaz eo mō acceptare

578

Dat̃ in ꝛ̃o ducali palacio: die xxiij-/iunij /ndict̃ xj Mcclxxij/.

Decuntur Articuli in eode ſcto Tractatus pacis toti xp̃ianitati ſtende. Regi polonie miſſi:

Sereniſſimo ac potentiſſimo Regi polonie. per me Anthonium Mazinum Indigenam Conſiliarium et oratorem Carniſſimi Regis francie nepotem Dñi Regis Boyemie

In nomine dñi ihū xp̃i Nos A B &c. Notum facimꝰ vniuerſis et ſingulis ad quorum noticiam ꝛ̃ dñm veterum hyſtoriarum ſcripta verenſemꝰ, regimꝰ quidem tales florentiſſimā quond finiſſe et hominibus opibus q̃ beatam Italiam tanta longitudo latitudo q̃ fuit vt in eius ventre tenui deremet ſeptem Regna ampliſſima claudentur: que arc̃ q̃ ſe tot ꝓuinc̃ emiſit, vt magnā gentium partem vna cum domicilio ſepulcro longo tpe occupavit. Net gens fuit tunc orbe toto, que quidem regimen lacerſire audet At nūc quidem lacerata confracta caſſata, atq; omni nitore ſplendē q̃ priſtino emdata ſit, omneꝰ agnoſcimꝰ Tanta ecclie mutatio in ipa quidem ciuitate a parte tribus citra facta eſt. vt ſi quis Regum Imperium atq; primum antiquum iam ab vſtris reſurgēt et quidem partes intraret, nullatenus ſuam primā recognoſceret Perſidus inpe Maumetus (cuius pene omniſſus orbis quidem religionis ſtultitia pollet) principio gentē arabum ecquid ſeduxit Verum vbi primis conatibus eius occurrē neglectum eſt, ſtimulo predictę homines tantum mandi ſibi acquiſe rat. vt latiſſimas aſſyrie inter et aſſie regiones ſubingauit. et in dapinatiſſimas impulerit perfidiam Opuraſſimi demum tenuerit qui a diebus pauciſſimis primo Inclitum Grecie Imperium, deinde ſimpliciꝰ quidem ciuitates prouincias et regna in ſuam potestatem redigere, alias pene infimitas e quidem finibus aſſportarit, omnia in predam ducit, plima miſeria magna q̃ de templa demoliebant. et ut taceat diſpoſu erit alia q̃ infinita mala commiſerit O aurea pudicia O fraus deus quidem ciuitas, quo ſic ecte inter omnes abſtraſſit, quo ſic abyſ

579

Color optimus / vbi vigor ille tuoz hoim / vbi reuerena qua tibi omes
gentes impendebat vbi maiestas regia / vbi gloria Quid tibi tot
victorie ptiterunt / si tamen in triumphum duci debebas? quid gentilium
duum resistere potuit / si nil vtinoz impetus ferre no potes /
Heu fortuna heu versutudo / cito impia variant / cito mutantur
regna / cito delabunt ptas Que si aut tante mutatoz ac ruine
causa non est intueri facile / quia occulta sunt iudicia dei tm mih
hodie qm olim fertiles sunt agri / non mih frumenta pascua / assunt
vinee / puentus / reddit vsura / esse auri / z argenti minere
Denique homes sunt / luxuriei Magnates / militez verum respecti
live tam rigent qm unquam Quid ergo est qd optamus adeo de
presse / vt ea predicet rentu defecerit septem regnis dim tantat in
ventre Quantat Expedeim remanserint Sunt fortasse nonnulla
pcta que deus punire vult / qdmod in veteri testamto nobis
stem legimus Ob quid vem nobis diligent videt / qsiderand / ut si qd
erratu est emendet / et per opa pietatis diuina maiestas mitigetur
qua pter magtatem aliquez constat iratum esse Sed qua cum amad-
uertimus qp cum his pie ac misericorditer deus agat / quoz delicta
in hc mundo punit / qdz qp ipsi homes pro filiis habet / et quos diligit
castigat / per multas qp aduersitates ad opa virtutis inducat
Deo spem nram iactantes in dim cuius res agitur / sciamus qp testimonie
nive nil religiosius integritate nil congruentius / et laudi nil gloriosius
effici potezimus qp dare opaz qp vera pura et sina pax vnio et
cautas inter ppianos stat et fides ppd aduersus inimicum tuend
defensetur Ad hoc em ad nos derivata sut regna et pncipat
vt sanctitudine et diligentia nob possibilib pax decoret / status reipce
sustenet / bella aduersus infideles feliciter pagant / et fines reipce
tueant / et ppagent / ad quas ecclaz spes omes ppli omes nationes
omes qp reges et pncipes tote / et pnctis animis debent et tenentur
intendere Nam si Panes nos diuina solicitudine habere teneamur
vt ppriam religio teneat / Et si contra qm esse nolumus / qd fide
sua certare et seruu esse debemus Quis ens sanis eos damnat
qm seruu in bello non sunt / qm ex aduerso non ascendut / qm se
murui pro domo ipsi non ponut Nec aliqua patrie dulcedo / nec
palacia amplissima / nec diuicie / multitudo a fuco dei retrahe
debet Illi nanq; turpiuend erut / qui pro nobis morte ꝯ subiue
non expauit / qm datur qz est / qui dedit meritoq; fidei acti eloz

et a bellis et a guerris desistere noluerit vel nolit / extunc bellum in-
ferens vel a bello desistere nolens indicat' modo et formis in capitulo
supra proximo instito

Item volumus q̃ illi qui pacem nram pitam quomodolibet violare tenta-
uerint / in nullo nrm regno principatibus dominijs territorijs & districtib
castris ciuitatibus oppidis seu fortaliciis receptand duci ptigi tuori nl
aliquo fauore quomodolibet quesito colore hre debeant seu potestate / quibus no
obstant quorumq̃ statuto ducatu arestabimt' capientes et prisent' vt vio
latores pacis grauit̃ put qualitas delicti seu excessus exigit̃ fuerint puniend

Volumus pterea et precibus mandamus omnibus et singulis officialibus
et subditis nris vt nullum vniq̃ hominem in eorum posse tenendum et tuitionem
vel domum recipiat vel illi subministrandum victualia vel aliquale quomodolibet
credant vel prestent / nisi personas particulariter et nominatim exceptat / qui
submittendum se ydemnes non debeat eum eis damno cedere pretend.
nre pacis edicta tueri et defendere Sed eo non obstante si de violatore
pacis infamatus suspectus vel accusatus fuit / potest supra hoc cum eum
vt pfertur et cetera instituta mediante iure

Qui aut violatoris pacis pditis strictius seruandi / aut ei quomodo
quesito colore consilium auxilium vel fauorem prestitit vel eum receptauit
aut ipm defendere seu protegere vel ei submittendi cum pditum nram
ultra dare presumpserit pari pena ipm et eum exercet

Verum cum pax cultus a iustitia / et iustitia ab illo esse non possit / et
per iustitiam pax figuratur et conseruatur / nec sine illa nos et subditi
nri in pace subsistere poterimus ob id rei pacis iustitia amectimus Et cum
lex que de iudicior ordine scripta est multas mutationes subsequentibus
temporibus suscepat ad hoc p̃uenit ut paulatim omnia cadat unde vsus hoc
prepiens in aliud conuertit figuratiue ppe que nos omnia ostiis iudicior
ordinem instituere / estimamus oportere iuxta nouos tpm et diuersas
p̃uincias regnor et principatuum nror̃ instituimus vsus et qualitates
de natura ciuis noua iura pdere pducere / et nouis abusibus nova
remedia repire per que rei nouos diuentur pmios et veteres ptimus penar
maleis terantur Et ut p̃. ordinis singula certis pmissis pmissa
ordinate quodq̃ finale ostendat quod omnis nror̃ et totius congregationis
nre nos in loco vbi congregati apud p̃ te fuit obtinuerit a quo velut
a fonte iustitie ciuili vndiq̃ deriuentur quodq̃ iudicium

583

Ordinabitur ng mio et qualitate psonaꝝ et statutoꝝ put subsepta nra
gregatis vel mawr pte eiusd geliserut et decreuit

Et ut in eadem iudicio finis litibꝫ imponat ne imortales sint volug
q iudex esse et accessores eiusd conquentibꝫ prout qualitates tanti
postulaminꝫ iudicii et cuiusq facient simplr et de plano sine figura
strepitu iudicij subterfugijs et frustratorijs dilacoibꝫ omnib cessantibꝫ

Placet preterea qđ quas querelas et differencias denuo inꝫ nos Reges et
principes alios qꝫ in federe isto existentes suborirj contigerit q aliꝫ alter
coram iudicio nro in pace videre et finem eisdem dare debeat et teneat finale
in hoc statuto decreto et ordinacionibꝫ per oratores et ptores nros
nec maiorꝫ ptem eorund in aggregacoe ipsa ut premittur faciende et statuende

Item volumꝰ etiam q congregacio nra debeat libe omnodaꝫ et liberam
facultatꝫ quotienꝫ Reges principes et Magnates terre nre de pacis
hnie vnione interpati non fuerit ad pacis nre pacem vnionem
caritate et fidelitatꝫ accipiendi et ipse noe nre quotiensq nos ipsi facig
obligandi et scripta viceversa de obligacoe accipiendi licite optinus
vltro citro qꝫ datis et acceptis hoc tamen adiecto q mox acceptacione
tali facta congregacio ipsa nobꝫ omnibꝫ significet vt acceptos ad nos
finale accessum ut dict premittur valeamꝰ et possimꝰ

Postremum cum hec vnio intelligencia et caritas potissime facta sit et gestiat
ad gloriam et honorꝫ dei omnipotentis sedis Rome ecclie ac catholice fidei et ut
potissime his pfidelibus celerime gestiat qui a teucrorꝫ principe troiani
nominis hoste acerrimo deprimitur Hinc nos pfati Reges et principes premittig
ac deuotiꝰ dno nro vni pape eius gloriosissime mri dignitatis sedis
pri Rome ecclie pristinam Religionem ac omnes fideles oppressos defensare ac
propere a spurcissimo Teucrorꝫ principe communibꝫ viribꝫ nos viribꝫ et
propriis pecuniis ordinabilibꝫ taxandis et declarandis pro quibꝫ gestiendis et
consequendis omnes decimas que ecclie ecclesiastice qꝫ et religiosis personis
in Regnis principatibꝫ et dominijs nris datur et soluitur vna cum
decimis nris et subditorꝫ nrorꝫ presentibꝫ fructibꝫ et emolumentis pro tribus
diebus vt premittur singulis annis exponendis quoadusqꝫ opus fuit solutus
et daturus atqꝫ ab hoste instructus non desturos et a congregacione
nrd expediens iudicabitur quoadusqꝫ a pacis finibus fuit effugatus
aut omnis sua pax efficienda conspicatur que nulla ratione efferi debet
nisi finitimorꝫ securitate pacis ante cautis fore iudicabit

Preterea cum omni solerti studio ac diligencia sit cauenda ne tantos

demu aduersa fortuna gtundat / deo placet nobis q̄ rōmuni ſnia
tocas ggregdas nre uol maior parte eiusd̄ diſternad̄ quibꝫ tribꝫ haſtid
ggredi expediat ꝑbuſne breſtrbꝫ at maritimis copijs bellum gerd opꝫ ſt.
ꝑbus ne bella duabꝫ quibꝫ machinis bellice re vti nr̄e ſt q̄na in
loco omes ep̄tus breſtres gueñ debead vltus contra tiranos ꝓſtitia
Item quid victualia habeti pñd̄ m competenti precio et hoſpitia m timtabꝫ
villis et alijs locis opt̄mis Itē quo pñdeat̄ de comñ moneta ꝑ quā
m exercitu venetes m emdo ſtando et redeundo non ſuentur Itē ſi qd
q̄ hoſtid manibꝫ aut ꝑdat villa rone gtingēt adimi comñ ſnā cui ꝑtid
pñd̄ dcīatur ꝑnt vtilꝫ plane religiom et ad maiorē fidelē tuitiam
imposterū comenire cognitū et iudicatū fuit / ne hoſtes dēmo negligentia
aut impotentia possidentiū excitati detiora pcibꝫ detrimenta fidelibus
inferat

Volumꝰ pretia q̄ conclus ſtis mox quilꝫ nrm ad pcuiatꝰ exactorꝰ
ut ꝓferatur m Regno pncipatu et dnō ſno procedat inota formaꝰ
et ordine a congregatōe ipſa uel maiori ems ꝑte danda m fine ut
diminū hr opus illico exequat̄ et ꝓpd fidelibꝫ ſuccurratur

Item ꝙd ſupra et infra ſcripta omia et ſingula debite execucōi demā
dentur / promittimꝰ et pollicem̄ modo predicto q̄ quilꝫ nrm oratōes
ſnos notabiles et magne auctoritatꝭ alios ampliſſimo mādato et ſigillo
ſno ſuffultos dnīca remittere / de anno a natiuitate dñi aſſlo cc.
octuagēſimo ſexto ꝓxime futura m ciuitate Basilien m Alemania heat
q̄ omes illud ad q̄ncunq̄ imedte ſegnes ḡtimū accedat / et nrios
et alios negotiatores ſeu mercandos nomibꝫ corpus vniuſtatis ſeu colle-
gia. verum ſtiterint q̄ſtituant et repetent Cuocunq̄ q̄ncunq̄s
congregatōes Basilien effluxo / cadē congregatio ꝑ aliud imedtū ſequens
q̄ncunq̄ m ciuitate N m Francia Itē per tercia q̄ncunq̄ m
Ciuitate N m Italia habeat̄ et obſeruetur ſub eiusd̄ modi et condicō-
nibꝫ q̄ubuſſupra de baſilea cautum et diſpoſitum demonſtrauit Itē
demceps ſemp de q̄ncunq̄ ad q̄ncunq̄ circuitū faciendo / tadiu et
quouſq̄ ipſa congregatio vel maior ꝑs eiusd̄ aliud duxerit ordinandū ac
diſponendū ordinē q̄ ꝑcedi et ſperiale q̄ſtitū ipſa congregatio heat / cui
ꝓſidens ꝑ et caput N et nos ceteri ꝙmittat reges et ꝓncipes
hactenꝰ ſimꝰ / heat etc deinꝫ collegia in nos omes et nrios ſubditos
eiusd̄ q̄m cuncti ꝓrogandi ſuperſedendi voluntatē et gratiaꝰ ad vna cum
nouo et iuſto numero ꝑ nt cadē congregatio vel maior ꝑs eiusdem
hr decreuit et ſtatuerit ordinandi / Habeat demū ꝓpria arma ſigillū

et arrhas comme atq; archiuu publicum Judicu fiscalem officiales
et quecuq; alia iura ad licitum et iuxta collegiu quomodolibz ptinet
& spectancia

Et vt unicuiq; p[ro]uincie iura sua illesa conseruent placeat nob[is] q[uo]d
tales in congregacione p[re]dictis officios in qualibz natione in qua aggregati
ipsi pro tpe fuit p[re]sidebunt qui de eadem natione ortum et origine traxerint
mores q; et habitudines ipsius agnoscant et intelligant

Item ut expense et sumptus necessarie et viles pro pace tuenda
assistencia ministranda oratoribz et nunciis hinc inde transmittendis designande & alijs
opportunitatibz aggregacionem nre non deficiat promittimus et spondemus q[uo]d quilibz
nrum decimam ptem cum pecunia per nos seu suo nomine de decimis et
emolumento seu lucro trium dierum vt p[re]fertur sublevandis in tempore per
congregacionem ipsam vel maiorem ptem eius deputando ad hoc imo
publicum collectoribz et consilio dicte aggregacionis absq; vltiori mora
deleget et transmittat Quod si no fecerit potuit et debebit ipsum Judicem
seu p[re]sidem fiscalis eiusd congregacionis mox coram parlamento seu iudicio
ipsius in hac parte pecunia cum dampnis et interesse indicialiter requirere
Et eciam nos alios sub debito per nos prestiti fidei mone et hortamur
vt dictam pecuniam dampna et interesse manu militari ab eo et subditis
suis rehabendi et exigendi in vsus communes aggregatos et p[re]fertur
conuertendas

Quoniam decimus et volumus q[uo]d nos Rex francie una cum cetris Regibz
et principibus Gallie una nos duo reges et principes germanie alia et
nos duo venecias una cum principibus communitatibz Italie terciam
vocem in ipa congregacione habeamus et faciamus Et si Rex Castelle
vel alij nationis hispanie reges vel principes in hac nra vnione amicicia
et fraternitate concurrerint ipsi consimilem vnam vocem in aggregato corpe
et collegio ipsi habebunt Si aut inter oratores Regum et principum
eorum et eiusd nationis omnia vota super re aliqua data et recepta
fuerint placeat ut id a maiori parte ipsorum et electorum sit pro
finitate subsistat Et si ab ipsa natione unanimi assensu indistincte et
directe extiterit Quod si equales persone numero in voto fuerint prevaleat
illi oratores qui comparacione facta ad alios per reputacionem dignorum
sunt maiores meriti et dignitate fuerint Et si in meritis et dignitatibus equales sint optio erit alicui nationum in hac parte existenti
cui quam partem acceptaverint

Et ut dubietas omis tollatur placet vt si aligus regum vel principu no-
stroviq plures oratores ad dcam congregacoem trasmiserit, q̄ hi omnes
dumtaxat habeat vnicū vt ipsi mittent in natione sua dicte regre-
gationis vocem

Item cum scriptura testatur et qm fidem ppd iuserit auxerit defendit
diffinitum esse locum in ecclia in quo Grati cuo sempitno fruant, p̄ inde
ppandū est q̄ omes ecclie p̄ami ad rem tam sanctam tam piam tū necessariā
volentiq animis manū apponet Nam qm prave ambitia hoc tempore
cū turcos neganū infidelitate p̄cul dubio et minor crux q̄ sanctor
se declarabit Et ob id rei placet q̄ nos omes vnaniter per solemnes
oratores nros apd sanctū pontifice omū opa et diligencia nobe possibilem
sub mode et formis per aggregacoz predictam dandis efficiā vt
sanctitas sua attendat q̄ exactio supradicte decimaz ad tuendā
p̄anozo patrem p̄fidelium defensionem et nominis xpi inimicoz
expugnatur et tanqm pater et pastor fidelius de benignitate sue clemencia
concedat et demādet per suas publicas et autenticas bullas sub forma
dabilibq pnis et censuris ibi notandis supinde in plenissima forā dare
et deputare q̄ decima p̄fata in pta mode et ꝓuinciones sibi nostre
nominis offendas dentur tradent et exoluatur vt q̄ bella et dissen
siones inter p̄ncipes ecclasticos et in hoc fide non existentes cessare possit
illa que bella in turcos q̄ facienda et pace predicta q̄ suada quocunq
impedimento esse possent e medio tollat Vel legatū aliquē virum
utiq bone vite p̄bum et exptum cum plenaria ad hoc facultate ad vnam
quāq̄ p̄uincia transmittat qui ritum idioma et ḡitudines cuiusq inte-
lligat et agnoscat opam q̄ et diligenciā condignas adhibeat vt p̄fes
dissentes amice ponant Quod si facere nolunt dissencias inter eos
pendentes in vim ymunis sibi facte in iure diffinat et decidat
Nouerit q̄ dcitas sua alios p̄ncipes et comunitates Italie et eosq̄ sub
diris censuris et formidabilibq pnis moneat et requirat vt ipsi tanq̄
turco pre ceteris nacionibq magis vicini ad instruendā classem maritimaz
una cum aliis ptolis assurgant illis ꝓuidenabilia p̄sidia ad honorē
et glām dei fidelius q̄ defensionē conservant et contribuat vt hoc opus
defendende fidei statum finez eo laudabilius accipiat

Precia vt pax et ordinacō ista inviolabilis obtineat decernit et pollicemur
vt quocūq eo nobis ad celestem p̄riam evocatis hedus sue successoz
suoz milli in regno p̄uincie seu dnio suo succedē liceat hoq̄ ad

587.

Hoc admitti debeat. mst̃ pns esse supra et infra scripta omia et singula
inviolabili fide fiatuz spondeat hris sms patent cum sigillo appens. igre
gatoꝝ nre tangt roniby muniret ad vsum cuiuslt nrm dat

Et si aligna alia vltra pmissa dictã nrã aggregacio vel maior pt̃ eiusdem
ordinamt decernt et concluserit, que pro confirmacõe pacis et mysterie
fidei pt̃ tholice defensione facere et condire quomodolt videbimꝰ, illa omnia
et singula attendemꝰ et efficaciter obseruabimꝰ, atq; id agendi que vere
et sincere fraternitatis vinculũ exigit et requirit. et que in publicis literis nostris
per diffinitores et gñerias eorundem in sms pmissis clausulis articulis
sentencijs pt̃ et capitibus vniuss continebunt. In cuius rei testimoniũ et roboris
quiuslt fidei et pncipium nrõz sigillum Maiestatis sue publicũ duximꝰ
appendendum Datum et actum sic

Lra ad Bohem et Barones Regni Bohemie
in Dieta Egrensi

Reuerendi patres et Magnifice domini
Gracia vobis et pax a deo patre et domino nro ihesu xpo in virtute
spiritus sancti. Cum per has literas vestras pridie date die decima huius
mensis intellexissem grauemini prelatoz Baronũ et ciuitatum sacri Regni
Bohemie in Brunna esse celebrandi, et in eo tractanda esse que ad unioz
et pacem predicti Regni pertinent, super qd Sanctissimus dns nr̃ papa vt
scribebat Cõsistorium dnm Regem Hungarie amplexaretur, magna letitia
affectus sum, id qd per literas meas vobis significaui, eandem petitatis
rogaui vt ab vltrioribus gradibus contra ipm dnm Regem supsedere digne-
mini dicta talis mdita spem bonã nobis prestaret vt vero possit nobis
allatũ est. nonnullos suggessisse pfato dno Regi, vt sub spetie pacis in
regno retinende vellet mducere omes ad et cõm quoscunq; assistentes et ipsis
inscriptombus et sigillis ad roborandũ, et per hoc alios ab aplice sedis
obedia auertere, ac etiã catholicos in obedia aplice sedis psistentes, ut
supplicent pfato sanctissimo dno nro quus ppacta alias gerdat. Hoc
pstito intelligite sine magna animi molestia non potui psipere qd si
dnus Rex his suggestionibus aures prebet et talia sibi suggesta ammezet
tine non placaret aplica sedes qd magis cõm regem et eius adherentes ep̃assaret

Vredeta profecto consilia que vbi medium parare debent egritudinez
augerēt · vbi velimus lenire optato et ipm ad curatricez deuc illud
amplius disterpunt Octauo cum carnifex ppe me moueat officiū meū
me astringat · vt huic consilio obuiare debeam · has literas vobis scribere
statui quibꝫ amplio exhortor at orē & officio meo requiro omnes
catholicos m gremio illo Vermesi constitutos · ne aliquid agat · nt ad
aliquid gsentiant · quod Omo dns nrs pape et sancte sedi aplice
directe uel indirecte aduersetur Si pax eligenda est / Si regi m aliquo
assistendū · semper exoptatur id quod ad fidem pertz et ad fidem pertinet ꝛ
ad obediam aplice sedi debitam · para que michil impediatur est · semp
consulendū putam Verum inter pacem verā et iniquā multum interest Non
est pax impia et dns · qs aduersatur ei et pacem habet Aduersatur aūt
ei qm aduersatur vocatio eius ipo dante Cum vos spnit me spnit et qui
vos audit me audit Quod non solum de apostolis verumtm de his
qui ptate et auctte eis succedut dictū esse Maledictꝫ petrus et papa
ꝛ martin auctore / quib verā et tuta pe christe pacem si dns tmold hucusq
Si eni deus pro nobis quis contra nos Contra si deus cōtra nos qs pro
nobis Si igitur vera pax vera filij dei esse volumꝰ · non est quanda
pax cum inimicis dei pris nri cum inimicis aplice sedis matris nre Non si
pro amicis habenda qm mitis spnit dei Sed sedi apostolice dicte Nonne qui
odernit te dne oderam ꝛ sup inimicos tuos tabescebam perfecto odio oderam illos
Hanc pacem cum peccatis ab ecclia abhorret saluator noster qm aut
Non veni pacem mittere sed gladium Veni enim separare filium aduersus patrem
et filiam aduersus matrem suam Nurum aduersus socrum suam · qm oriam
in lege precipit Si frater tuus et amicus tuus et vxor tua que in sinu tuo
dormit voluit deprauare vitam · st manus tua super illos ꝛ effundes
sanguinem eorum Nos pacem volumꝰ veram & illi qui a tramite apte vitat
deuiant illam nolunt Quamq aplo precipiunt Si quo mō fieri pt quantum
in nobis est cum omnibꝫ hominibus pacem habentes Sed ipsi id no suadet
qui non suadent vnitate spus in vinculo pacis qui se a religno & corpore
secernut Ista igitur sit pax que faciat vos a capite vno idest sancta ecclia
ecclia non discedere / sed mysta scripture testiom omia membra caput sequant
Nulla vo dubiū est q aplica ecclia mr sit oim ecclarū · ac sinū regulas
mutatū quemit deriare Et sanctus Gelasius ait Indignū est quemq
illud obstinacia refutat qd beato petri sedem sequi videat et doce Et
satis grave est ut totū corpus ecclie in hac sibimet obstinate gerdet

qua ille vigere conspicit vbi dns ecclie totius pacem principatum Q cui de tpali
pace loquamur · que in regno xpi pax esse potuit 2 qui obsecro fina · qtam
dinna · si ois inobediens nutui aplice sedis mgnat ffideles gerat · si
velit grand a palea secerne · 2 palmitem non tollentis fructu tolle 2 igne
mitte · nunq̃ prosperis vobis bella aut optata aut necessaria decrue · ut ad
ꝓphetam dicentem in vobis pax et non est pax Nulla in hoc iuramenta
mille tumultuones valebunt Ideo fima aplica ptas que valet subditos ab
ond inuato fidelit absolucre Que magis a iuramet que cui demu sunt
2 cui obedienciã aplice sedi debita Que no tam invata q̃m remota appellã
da sunt Nulla p̃mpto nulla obligatio 2 nullu iuramentu validum ꝙ
nocet nisi ligandi habet · quod cui obedienciã apce sedi debita ꝓstatur · Quis
aplis Obedire oportet deo magis q̃m hominibus Obedit deo q̃ vicario
eius obtemperat in his que fidei 2 religionis sunt Quid si quod absit ipse
impius esset Nam et de malis dns ait Que cathedra eorum sedebunt
scribe 2 phariseι omnia q̃cunq̃ dixerint vobis. ꝑnate et facite
secdm aut opa eorum nolite facere · Et aplus ait Obedite ꝓpositis vris
non tm bonis et modestis ꝙ etiã discolis Hinc beatus Petrus ꝓlatis
ecclie huius regnit damasum ꝑsam ut doceat que vitae et cui gratiae
debeat · et dicit Quis vetus errens mdmsam dñi tunica imutata per
fucata decerpit 2 ppd omnia optimaut volpes et mi lacus gruentes q̃ non
sunt aquid diffunde · vbi ortus gclusus 2 fons signatus se posse mtffi
deo ni cathedram petri 2 fidem aplicã ore laudatam cernu q̃libet 2 sac-
dote veritatem a pastore prepdii omnes efflagito · et utere fides mea si aplicã
tm mdiis approbetur quia nisi me culpare voluit se nupturu ni malunt
vel hereticum ꝓclamabit Petra nigt ni ecclia que semp immaculata permanet
dns prudens et saltem petro ope sante semp in suis manebit ꝙ ulla hereticoꝝ
insultatio · atq̃ firma et immobilis omni tpe persistet Quis go audeat ꝓpo
situ se regem · quis utinam ecclasticoꝝ vel qualiscuq̃ anime teneri · cum tam
et sanctus et doctor a Roño pontifice cupiat edoceri · quid sequi 2 que ꝓsequi
debeat · 2 fidem suam ab eod approbare Sanctus Ambrosius aliud
ecclie suus profitet se in omnibus sequi sedem Roñam ecclam ingrauy suam
Augustinus de libero arbitrio credendi Gregorii pluribus in locis ad hec testimo
nia Hieronimus Cirillus in libro thesaurorum Manicheus nigt in capite nro apostolico
venerantes ipm rogantes pro omnibus · qui ipsum et solum regendi statuit ordinem
disponi ligare solui loco illius q̃ ipm edificet 2 nulli alii qd simul est si ipd soli datu

Ita scripsit.

Cui omēs iure diuino caput metuunt et p̄mates mūdi tangūt dnō nr̄o ihesu
ip̄o obediūt Ad hec hactenꝰ q̄m īmmanibilia pluriꝝ doctoꝝ dicta et
testimonia adduci possent: redeo ad illud vnde digressus sum. Nulla p̄missio
multum īnsinuandi regnicolis ecc̄ie et mīstantibꝰ p̄standa sunt: q̄ doctrine
et mandatis aplice sedis obnexiantur aut obedie aut sue reuerentie
que debuit et mē debent̄ poriꝰ si secꝰ essent disponenda foret. Ego sumpsi
audiendi ea m spū rationis et discendo audendi diuinaq; humana coꝝ et
precandi a nobis ingenium ipsoꝝ. Obtinendi q̄ diu peccato per ipsos dissolue
colligationes impietatis solue fasciculos deprimendi. Et per scripturas magni
ventres/ nolite timere eos q̄m occidunt corpus animā autē non possunt occidere
Si enim timete q̄m ptātem habet animā et corpus perdere in gehennā Deniq;
poriꝰ deum rogi si aplicam sedem placare si eius gratiam recuperare si se
obsequio efficere cupit nec velit hac uiam tentare ut quocunq; abstinuisset
ad firmandā regni pacē vel sibi assistendi nisi in hac aplica sedes et
eius mandata corripiat Non nolit his q̄m talia gerunt acquiescere
Si ducat potius his q̄m sibi hec suggerūt satagunt discedere a me dei
q̄m optimū magistrum Consolatores onerosi estis vos. Et gerulae magistri
pacem vobis in regno meo Si pius eius velo tuum meum ipsi pē meo
Deum sedē Romā Ecclīā mīre meā: q̄nia illa habita patrem tuum alios
habeo Time illa aut metuit nō tamen nil securum nil desperans esse
potest: q̄m scriptum est Maledictus maledicetur maledictio matris
eradicata fundata Deum quē vos hactenꝰ timere male et gerulos di
cendi q̄m vnus adiecerit. Si enim est ut apud Iob dicit: q̄ timet
regem in stipula et gerulam in stultum furnum Sed de hoc satis
nunc de reliquo dicam Si putarem hanc viam gradiendo opportunam
effectum bonum habituram esse vobiscū vna cū illustrissimo duce Aplicum et
Sedis duos Cardinales pro ea supplicaremus Si cum sciam satis
sup q̄ d' ea tractatum et discussum fuisse et decretum vt nullomodo ea
habere gradetur iusto et litteris rationibus Nouerit arbitror q̄ frustra
super hac tentabitur frustra enim putat fortasse quispiam ea nobis diuine
denegari Sed declarauit Altissimus pontifex Oratoribus regibus rogatus
ecclesia contribuens cur ea gradenda nō essent Parata q̄ est illa sedes
Petri Christi nostri fidelium mīr et magistra omnibus audire cur nō
debeat ea non expediat sedi Si dicat se concessurā negabunt quo minus ea
faciat in aliam partem se flexisse videatur ea concedat Quid est igitur hic
rursus attentare quod tanto gerulis patrum et tanta maiestate ac
sanctitate deliberatum est Rex quo diuet Cardinales ea fortasse pontifice

591

ſi q̃ parte catholicoꝝ et magno conſenſu eorum ea pro alijs petentur Indeo
q̃ quicquid catholici miſiſſ aut ſcripſe pericerint, certum eſt eos ampactata
vltiꝰ non corde petere ſingula rogaze ꝓ mere contradict q̃ſi. et corde
et alio pro illis ſupplicarent, nomit tñ apoca ſedes meliꝰ ꝓ illi qd ipſi
expediat Cum igitur aliq̃d ſpes reluc̃tur de reducende regis et hac dieta
ſi m ea nil actum fuit niſi induci alios ad ſupplicandū alijs pro q̃pactat
Tunc videbit ſtriſſo dns noꝰ q̃ per hunc modū non generat̃ ꝛl dilatio et ſub.
terfugiū vt ſub ſpe obedie mobedia intriat̃ et ita q̃ debeat de medicam
ad lenitate efficie ſtimulꝰ ad rigore proin ſi dñs timet, ſi regez diligit
ſi eius ſtatum fouere ac bñd cupit, hinc et ſimplia corde ambulan ac ſine
ſentata gſolate ut primo in q̃ctu iſto ona libera ſit. metuit p vim a metu
aut alias impoſſone fiat Sed vti q̃mſſ ſentit ita libet 2 palam ſibi loqui
liceat Deinꝫ ut a pdicto viage ceptando ipſe dns rex ſe abſtineat, demū ut
honeſta viam deo ḡtam ſibi poſſibile aplice ſedi acceptabile q̃ceat, qua regnū
in vera aplice ſedis obedia et ſeta ꝓña fortida ritu et doctina vinat declaꝝ
per eum ſtice pmittat Sctiſſmo dno nro ſupplicet ut ipſi ad ḡtiam recipiat
ſe patrum ad obſeqꝫ ſtricta ſue affinet, put q̃ pmiſſone ſua et ſuramento
preſtito imo et dnūd nunc tenet̃ dirigez et doctrinā ore ſi aptmūd videbit̃
ab aplica ſede reqrat cuꝫ ḡſilio directone et doctina poſſit facilit et ḡte
regnū ſuū ad retam viam ſme maloꝝ hoim pturbacone et ſme ſtatus ſui pe-
culo reduc ipſe rex opam ſuam polliciat et ſedis pdicte auxilium poſtat q
nil magis cupit q̃m omes ypocriſtice et pave dno plebem ypſtaz ſta ſpuali
et tpali plide vnite, paul dubio hoſte antiquus mde pelletur, et regnū dei int̃
eos erit, his igit̃ dus rex in hac dieta intendat, qd ſi ſtaſſcat ullaz ſpez cupiat
de auxilio et aſſiſtencia pncipum, qa nemo eſt pncipum ꝓanoꝝ qui ei ſi vetaz
fidei cōi aplicam ſedem aſſiſtent, ſcitote eū patres pncipes ſi q̃m illuc venunt
non pro rebus fidei nec ipſius regis ſed pro his q̃ne ad eos ptinet quoꝝ rex ſe
mediatē gſtituit, venerunt, Si ad hec gſilia et eſſortacio ac reqſito ma nil
ſinſtra ſuccut (ꝓ ſuccedi) aliqs bonus in hac q̃ctu pariet̃, tunc ego q̃tum
ſuaſoribus conſilio et auxilio potero pro officio meo et pro caritate q̃ me
vrget Regi ac regno ad romāz et perfectōm et amirandū apud Sctiſſm
dnūm nrm aſſiſtam, Opero q̃ debetur facultas amplior et matuiꝰ ſtinen
rebus tractanda, tñ in hac dieta bonū principiū ſiat Ceterū dñs
clemencia ſſtare dignetur Data dñi nri ihū ypi trino dñi vobiſcū

Venerande patres et Magnifice domini domini prelati et Baronibus ac gnti
et oratoribus Inclite Regni Bohemie ſub obedien aplice ſedis ꝑſtenciis
in Albuneſi dieta congregate patribus et amico Honorand

592.

Arenda Zuppe Crac pro Georgio Morsteen et magdalena Consorte sua

Arenda

Kazimirus dei gra Rex Polonie Magnus dux Lithuanie Russie Prusse
&c dux et hres &c Significamus tenore pntium quibus expedit univers
Quod consumata et expirata qua ad quor annor decursum et
terminum Zuppas nras Wyelicen et Bochnien ac Russie primsliens
Spectabilibus et famosis Georgio Morsteen z sue gsorti magdalene
Adalbertusse audicti et Russe Zupparie fidelibus nris dilectis habito
singulari respectu ad legalitatem ipsor quam fidei et grata servicia
bemoleria ac gstanria nobis forcze gmendate arendauimus et
comendauimus Inter cetera nre solicitudinis studia cupiens de vtiori statu
accomodo et debito regimine earund Zuppar nrar quas in alienum
Thezaurar Regni nri fortem et gdicom nonnullor estimacon deputamus
intendr et pnde quo pacto tempore nri felicis regimis votiua queat
suscipe incremeta Ipsum Prelatos Baronibus et gsiliaris Regni nri
ad latus nrum assistentibus et inspectis consiliis vias et modos como
dosos quibus Thezauri Zuppar nrar meritar ab altissimo nobis
grossi dirigantur gubient et regant non sine mediori deliberacon
questus et inuestigamus qui cum nra celsitudine oculum animi cor
et gsilia in meoratos Georgiu et Magdas Zupparios vigil et attent
oppor debita ordinacia vigilanti factum te et modesto statu regimis
quibus thezauri nri ipsar Zuppar per ipos tenebant regulabant
et dispanebant quor legalitatez fidei nigrima circumspcon in rebus
gendis et pnta famulandi voluntas nobis comendauere commertur
finaliter et gstituerunt Igitur eisd Georgio et Magdalene Zup
pe arrat Zuppas nras iamdictas Wyelicen et Bochnien m tra
Cracc sitas Nomon Russie z sgnter premisliens que Sklome Sam
borien que Rasheniza et Sanocen que Tirawa appellant cum
omibus suis pertin nobis gstrictis deposcit dalis gstet ac talibus
pactis gdicombus et articulis cum quibus ipsas olim petrus Dzekaray

593.

593

Abraham Niger Anthonius de Florencijs Nicolaus de Tharnawa
et Nicolaj Serapsim dum vivent in humanis / ac ipd Georgij ac
Magdalena habuerunt gubnauerunt / et a Seremissimis primapibus
et dominis Semitore et Gmano mris carissimis dive memorie
regibus polonie possiderunt / feria tercia prima ante festu Trinitat
Sancti Stamslai in antipno prime venture / grouss ad qor annor
integror sese inuicte segnenciu sequtor / pmos duos ipsms arende
annos quibt ipsor annor p decem et septem mlibz marcarum
Lios do ipsi arende duos annos / quibt p decocto mlibus
nrar monete curent regni nri et mi spneti / plenj ge m
quibt mres opputando cum tria pte m Gmis ipsi arende meorat
lator grossor pragensiu aut expressencis pro nra moneta / vel
in florenis auri Gmissis pmentibz / conuenim vendidis et
arendauim / tenor gs pntium mdte vendim et arendau / per ipos
Zuppanos m effectual vera et debita possone / habendas tenendas
regendas et possidendas / ad qua posita et locata decenti ratione
ac regnis deputo cum meorat Georgio et Magdalena Zupparis per
Consiliatos nros et Gubnatores mfrascriptos ad id designatos
et specialit deputatos / de et sup meorat Zuppis venerabiles Sorores
ac pristeres sme m Cracou / a feria tercia ante festu Sancti Stamslai
Stamslai m antipno de Anno dni Millo cccc nono / quoadiuss qtuor
annor revolucionu sese imete sequturum vzt festum Sancti Stamslai
m antipno proxime venture / comodo et arendate et ad regendum
quiss / Dociste eis exercuss et defalcate omibz et singulis Gmissis
tam petuanis florenor et m latis grossis / impta vim et qtumeriat
arendate / nobis per ipsos Zuppalos soluende / nemi preptor distributor
expostor guttanciate salarior et aliis debitor / gmiate gs metuss
et simul aggregate omibz et singulis ad pdictam rationem et qpuid
hinc mstruendu / firmas permanas per nos ab eisd Zuppare nris
ob spem solucois lenatas et effectue peptas / an tpus prefate
arende Zuppare / pro ffto Sancti Stamslai taliter vt pmissu est
expirande Et mfra tpus arende hmoi per nos sup hoc minuta
cum Zuppis Sorbinen et Vayelicen / Zuppare nostre meorat date et

grossi vigore quare plenā et amplam facultatē hmōd debita et
sumas pecuniarias mcorat. Zuppani habebāt liberam facultatē
deputandi vnū vale levandi extenuandi et defalcandi. gnās ps
ere simul aggregate et inserte ad dictam rōnem et quantū duobz
milibz et sexcentis florē hmōi ocōis sumptuū et impensarū
pro reformandis et edificandis dalissed muro monasterii ruptuarū
et dapnor antiquor in plibat Zuppe Bochnen et vyelicken
ad reformandū per priscos Zuppanos et pstim per olim Nicolaū
Seraphin. negligentor et postpositor. Et per ipos Georgiū et
Magdalenā factor. et per nos ipsū ad memorata racione pop-
tor omnibus actis et singulis de hmōi rone et computo
premissis in vnū omnia nostra suscepta recollecta aggregata
et gducta eisdem Georgio et Magdalene Zuppanis nostris
dilectis et duo milia florenor decingentos septuaginta duos
flos hmōi puri auri et iusti ponder. pfatis duobz milibz
et sexcentis flor in hac summa ut premissū est inclusis. remā-
sūm de hmōi rone debita et tūme obligata. pnt defecit eis
tenem debemq et obligamur. Ido ad exactionem et defalcacōem hmōi
debitor et summa supius expressa. vt triginta milia flor de ips
Georgius et Magdalena Zuppani nrī habebunt et pntibz hūd et effi-
cet plend et omimodā facultatē quoūt anno decem ānor cursū
hmōi arende. ad rones permanē nostras et summas pro quibus ad
Zuppas nras vt premissum est arendamq et quemq decem milia flor
hmōi sine ipsor decem in mita permā valor. qui est mē mēca-
tores exercendi defalcandi perpendi et tollendi absolute ab om-
sibus et singulis alijs quibz debunt incepta vatam quorūpm tempe
cuius arende pdict. et que soluta sunt et debent ad rones nras
computari. Respondeat pecuniis arende hmōi Zuppas p nobē pate
pecuniis sine in Thezauro nrō que sup hmōdubūt et resultabunt
nos ratam istor tpm officiare reponere ps debebunt et tenebunt
ad recognicōes nras quas ipi Zuppas ad rotulos nros ponere
premittēq et debeq. Et ipsa cosq Zuppani nros volūq ab omnibz
quittancēdnibz nostr esse remotos et exemptos. Quamobrē dño
nro regio p suis quittancijs et madat nris. quibuscumq ptōs

595.

Landis et concedendis, tam in danda nouas quittancias qm̃ in re-
nouando antiquas, sme qñtm̃ ob non solucom̃, ipos Zupparos
nros non impedieñ non turbabim̃, nec turbare sinem̃ aut p̃mittem̃
Quasqud quittancias et mandata a nob̃ sup̃ obtinendas et obti-
nenda ꝓd nrd Zuppam nūme exignet, quibꝫ et nos p̃nt̃ obedie-
mꝰ. Insuper ꝓfatos Georgiū et Magdū Zuppas nros
assecuraꝫ et p̃tribus certos efficim̃, quitasc̃ promittz a florenos
sūmas, posse resignandi ipsas Zuppas nras ipi Zuppas rema-
nebim̃ debiti et obligati. Illas oēs et de florenis et alis quentibꝫ
sine reddituꝫ de mito Wyclieden et Boetmen dale qualzt quemcieꝫ
nom̃s nris eis creadmet plenā percipe debeā absq; omi ꝯtradicoꝫ
timbacꝫ impedito et arresto, solucoꝫ et prepeñ. Nec p̃ns dicti
dal mitum utrandi Zuppas resignare, nec de ipsis redd̃ possone
debebim̃, quousq; plenarie sore debitor hñbim̃ prepeñ. aut pro
ipi debite partis pomis ad plene mota valoris florenoꝝ qm̃ habeturꝫ
inter mercatores, totalem cōplacom̃ et satisfactoꝫ. Et ego ꝓfatus
Ꝑ. et Magr̃a Zuppavi nrd dollaria ꝓmis tertiis et bonifaciꝫ
pro quarteriꝫ sancte crucis ꝓxime venture danda et soluenda
in ꝓfato oppido nob̃ ad racom̃ posuerunt. Ideo et illos certa
pacta inita passa ꝓpter et arendā Zuppas nras sepius dictaꝝ
usq; ad festum sancti Stanislai in autumpno ꝓxime
obli pnā corā arenda recipiet benebim̃ et gratuabim̃. Ideo quia
ensat. Ab et M. Zuppavi nrd nouillas litas sup dal mitum
Wyclieden et Boetmen tanen, ita quod eorum rationem restituas a nobis
habneā. Ideo si aliquas litas per oblitos eorum et ipd ratione
ad reddendū et exhibendū negligentes, mediatos Zuppaꝝ apd se hā
aut impossā reddendi ꝓcurat, tales litas extā Ꝑ. et Magdalene
cora nob̃ de facto consentientibꝫ et cōmendā cassand annullā, nullig
ꝫ roboꝝ aut momti esse debiti, quod primum medte dempto tricꝫ
latis et pictabꝫ cortinꝫ in se ꝑtinentꝫ una vxt sup duo milia flo-
in quibꝫ scutellis picatis et vasis argentea nrd Idem do supra
quadringentos florenos hungaricos, in quibꝫ due celle de argentate et
deaurate cum duobꝫ cantarꝫ apd ipsos Zuppanos in titulo oblig̃oꝝ
et pignoꝝ sunt reputē, que nō sunt pote ad pdcm̃ valorem. Terra
do. litas. trium milium florenoꝝ debitū in se ꝑtinen, qd magnꝫ monete

mre de lucris ex moneta ipâ ꝓuemẽnbꝫ per dcos Beozgium et Ma
apd Nobiles et famosos baltzꝛe hezmꝫ ꝓtum nrm et Stzamstad
Momsteen ꝯsules ꝯtate hgrẽs monetariꝝ mros tenuer
ostenni ꝓpi et exuđ debnt / de cuiꝫ ꝑstat debit solucoꝫ nomilla
difficultas mꝫ ꝑstatos Zuppanos et mgros ꝑstatos monetariorum
mtuet et suborta est Cuiꝫ live et debiti dcpionꝫ et cognicꝫ / ad me
hoꝫ et clamoꝫ mformacꝫ at mdagacꝫ pticꝫ vestrꝝ Vt anc
liberius et securius Zuppe predicte per ipos b. et Mag. vegant et
dignent / volum et dcmum ipi habe plenã ptatem omes officiales
Zuppaꝛ qrorcnsmꝫ videbitur sibi deponend et alios mstituend vel
loco eoꝝ alios surrogad pro bnplato sue volunt Non obstãt liꝫ mro
ꝑsone quibuscmꝫ date vel concessꝫ Salvo tñ officio Cauban Nacthꝫ
qui sud ad tpa vite obtinebit officium / et cui ꝑtacto Zuppanio nro de suo
salario ꝑtenti debet concordare Stacꝫ Cauband ꝑdictus ita sud oppo
send salarid apd qrid Bozgid non sit minꝰ ecessiꝫ / et si de pcise
concordare no ꝓterint Cuttanevarmꝫ modo bono si ꝓterit debet eos
concordare Item quocnscmꝫ nos ut ꝯsortem nostram ad aliꝰ Zuppazid
descendd ptigerit / dicti Bozgus Momsteen et Magdalena nra tene
bimꝰ nobꝫ mstrare semel m anno azende ꝑstate Ded si alꝰ diebꝫ manere
voluerꝫ ad rõnꝫ premazo mraꝝ eppensas quas nobis mistramt
gputabit Centum flaz hmꝫ nobꝫ / pro mrd and gsrte grãta
dono dare semel vt ꝓferatur m anno de quaꝛt Zuppa debnt ẽre
Oncetos Bamcos dalis anno ipo azende distribue poterũ Dabꝫ
ꝙ de Zuppis predictꝫ / qui banc cntid per media marcꝫ / alꝫ vero
cntid q marcã nobꝫ debent gputari / hoc stat ꝙ nobꝫ ipo anno tri
centa bapa dalis m premissis m dal que debent gputad inꝑ antiꝫ
gsuetudne recipẽ Adicien ꝙ dc Bozgꝫ et Magna dal nõ debeꝫ
m alio et caro ꝓio exponẽ nrꝫ pauꝑ homies aliquibꝫ nomꝫ et
inꝺosneo admuerombꝫ opprimẽ Ne homiꝺ regni mrd per minaꝫ
dalis carstid aliqtenus gravent / sed m omnibꝫ statutꝫ et ordina
tionibꝫ Zuppaꝛ per dnm meoꝛe hazmiꝛ ꝯgem ꝑdecessꝝ nostꝝ
edite et alꝰ laudabilibꝫ gsuetudinibꝫ da quas et nos illd gsuad
ymittend / se debebut gformaꝛ Preda cupiꝫ mromodꝺ futuꝛ
altercacnid et cauillacnid que da homiꝺ plantꝫ gmittebant
damꝛ et eysꝫ debeꝫ facere mudamen / cum eadꝫ H. et Magdana

Ihr gnorimd qc salaria ꝑpetua et ꝓsiter Erfurt Bnch Lvaromer Bortzren Nepolomer Nyerzomer et aliaꝝ ville cre salaria que Bergrorzt Dramt. et salaria toparowe at salaria Castellani et Palatin. Lvaꝝ Camerlarn et Quermarn mchꝫ ad aliqd nobꝫ spom debet vorer Jn casu vo qno incoratum ꝯ. et sham consrtꝫ Magdaz et pstilencie fame guerra que deus sua pietate amfrzze digret nobili cuctu et emdnti dapna aligna m Zuppis percipe stigezit xptue dapna hmod impta dcasone et pmiciacom octo arbi trord hrimde assumedoz qtuor xpt nobilid et qtuor qsulum Lvaꝝ debebnt appensaei et put illi octo deum pe oculis haber diffierint et cogñerint nos et dicti Cb et Magna corid dcasom m omnibus debemꝰ obedire et pare Illo ere no omisso qꝫ id Cb. et Magna tpe qno capi Zuppas temeut taliter arendatas non debent ipas mdbite euacuare ꝓ de sale tm effodi qntum sine dolo et fraude vendere possint Qc qꝫ qꝫ mllum sal aligd aut colore cpssto ꝓ se debent vsurpare nꝯ m depositorio repone aut quacuꝫ ctra per se uel alios ꝑnd rebuare dum Zuppas dimitte aut resignad voluerit. qꝫ fidelit tenebimꝰ resignare Qc aud aligd sal m deposito taliter inuentd fuit pro nre mistabi tezauro mauc Insuper nllm sal ctrium vzt Saxonid Thuringid et Hutzemid ad loca vbi sal so ctrnen et vsueuen duci ꝑmari et vendi solet ducere aut qmsmo qpd vti ꝓmittemꝰ et tenore pciam mhibemꝰ detrenen qꝫ vbicuꝫ hmod sal reptum fuit per ipm Cb et M vel corid mdios vertores illud cum curribꝰ aqus submergat Omes aut Capitcos Consules cmtatid et alios officiales mod q fuit ad hoc requisiti obligad vt ipꝰ ad requirend sal hmod et venditores capiendos qciens qd fuit ampla cmplia et fauoꝝ amistrent Ipse aut Cb et magna Zuppaꝝ omes vertoꝝ et alios homies qnocꝫ ꝙ sale emdo venien debet ora sua antiqua et ꝙsuetudines diuittere nec eos aliquibus grauaminꝰ nouꝫ inuꝫ aut mmendꝫ oppmere qmqnd Brorgd Mozmsten et M vias pontes et utnera dstructa debet ntpo mod ab antiqo obꝰnatid rectificad vt melior et tucor accessꝰ vertoꝝ et alis ꝙ sale venien haberꝫ Quimmo mstꝝ mcoratid Boorgid Mozsten cum sua ꝙrte M ab om Jadiaco et ꝓtate dim palatioꝝ Castellanoꝝ Judicum Scbundiad et qrilt officiatid moꝝ m pact

598.

dimtayat Zuppas mras gerrnctibꝫ, talit'qꝫ coram ipſis citati nume re
ſpondebint nec aliqs penas ſoluet, ⁊ tm rndebunt tocam maieſtate mra
vel cui eosdꝫ ſpecialit gmiserimꝫ indicandos. Sed nec ipas m Zuppis
aut domibꝫ et manſionibꝫ eorū quocūqꝫ iure gnittos ꝓmittimꝫ hmoi
dnate aucnda ꝓgnorare ſolumꝫ mſm et ꝓut tenore dcrorum ſol
officialcs et familia Zuppaꝝ dictaꝝ ac ipꝑi Zupparios non
indicent per gricias mſ per ipm ꝫ Zupparū ⁊ ſi aliqs inde
difficultas oriet gria antepat ꝫ non possit differnd tnnc
Uerūtamen ꝗrat ad mdicū tale recipiet et adiuget nr̄ modum
antiqtus obſuatum Item admittimꝫ et plena tribuimꝫ facultē Zuppar
ꝑdere nouas foueas in vtrāqꝫ Zuppa Boreynen et Veyelicen mouiendi
et fodiendi ac noc aliaꝝ foueaꝝ dnis inuctaꝝ ꝙstruendi edificadi
⁊ disponendi iura qꝫ ſoluta m eis amplectendi Item qm Zupparum
multa et varia in Zuppis cum mercatoribꝫ et vectoribꝫ obligant̄ dispoda
negocia, in ꝙbus ſepius per adnctum ꝓlatoꝝ et Baronū nr̄oꝝ ꝑdec̄
in dapibꝫ et ꝑiamē non modicū Zuppaꝝ rpatꝝ dcrimꝫ et decto volum
vt nullus eoꝝ in Zuppas mras descendat, ſed in ciuitate Hospicia ſiqnd
age debeat maneat Item promittimꝫ qꝫ ipſo anno aucnde pnt̄ effu
ro per ꝑſonas per nos ad id deputandas cum eis ꝫ et Magda
nitogram faciemꝫ rationem ner eos cogemꝫ aut ſolicitabimꝫ ad aliquand
ſundaꝝ ſalinoꝝ aut mutuandū ꝓcurēm ad eam qne ſe ad ratam ipſi am
extendit Ite volumꝫ et mandamꝫ vt ꝙpit et Uncamerar ꝗrat
qui ꝓrotpe ſunt ꝑfatum ꝫ et in Zuppatos nros ab aliquibꝫ
impressionibꝫ grauaminibꝫ et violencis tueant̄ et ꝓtegat, quocies per
dctos Zuppatos aut eorum officiales fuerint requisit̄ attinen cisdē
Capite et Uncie qui pro tpe fuerint plena ꝓtate pnitibꝫ omnes
inuiatores violatores et oppressores quos ipse ꝫ et in aut eorum
officiales noluerint arcendi corrigendi castigandi et iuxta com
pertus qualitate puiendi Ac tm ſpeciali inserto et expresso qꝫ ipſi ꝫ
et in Zuppaꝝ omes defectus ipſaꝝ Zuppaꝝ ruinas ſalinoꝝ
ſeu mutanoꝝ edificioꝝ et domoꝝ in ſuppliciae tre et ſubtus in eis
que reformari poterunt nr̄o informatoꝝ Uncamarij et Magrimontani
facē ſolidari edificari reformari et restaurari faciebit Ipſis ſalinoꝝ
peritis et expertis ꝑata mutana debito modamine emendando
In ipſis nouis ſal fideliter inueniendo et quiendo Ite volumꝫ qꝫ
omes ſal camerium ta ꝛacionie qm Kazimirie Clepanys in Veyelicha

et Bochmya quod reptum fuit ipsi Georgius et Magdalena nostra
ptate arestent per notarium unum seu cui gimserimus vice m mandatis
arestari faciant et illud m manu eorum aptum idonei et rsnad inbeat
ita ut illud sal per ullius alium vendat' heredis per ipm Gb et Magn
aut eorp officiales nus antiqua gsuetudes m talibus tenta et fruata
Excepto tm sale qd saluide m deposito huerint emptum ab ipsis suppar
Item volumus q nullus Nobilium Terregenarum Advocatus aut
Oultetus m dyocesi premissis Camborien et Canonen aliquam
patellam debeat hre pro tocsura salis predis Gb. et M. suppaun
ne Suppanos ipsos possit impedire et diffidare sub pena cone
suorum mobilium et immobilium Nec ore sal intencio ultra loca assueta
ducere et eis uti salua ipsorum libertate Ite promittimus et
spondemus q Nos et Heredes et Successores m ppa pres domus Gb nesis
Regnus Hungarie voluerit placuerit et posse Ego et eccl capitula atque
diocesis predictus Gb. Mosseen et eius successores Magdalene q eius filiis
successoribus per nos eos m Suppis impetre nra tempus dicte
Orende non impedire / de quo literas patentes plenius ad requisitionem
et oppositionem pdis arende differens / promittimus ab eis expedire Cassa
vel quo p eos aut aliquid eorum fuit impedita / promittimus eos ab
omnibus impetit vocationibus turbationibus citationibus et quibuslibet damnis
eorum interesse a quolibet damno et qualibet pena vel q nro regio
pollicem Ite quatenus pdis Gb et M. suppanum nec aut
Bancalia aut minutia per plenitatem quorumlibet plenitas demittere et
plenitas volumus / promittimus et pollicem q Nostrum nrm aut aliquid
aliud successore deputabis et assignabimus eisdem suppanis meis in tutelis
et defensis Ita eorum fine q si aliqs pdc antiq suppanum debita a
nobis quitancia eorum sal ipsis tempe ostendit aut attriplauit q
ipse Nostros tale sal tenebitur Et mutuo eos tenebimur reddere
indepnes Volumus tm q quod sal in locis et depositis assueta
reponet Ite ut nullis homines rusticis status a quibuscumque exactat
labores et solucois laboratoz in aquibus suppis attemptare pos-
mat / nos dcis suppanis ad quod solucois et labores aliquem
admittere debeat q ipsum suppanum in eisdem suppis nec assuetos
labores exigant Item sale mito in ipsis suppis nostris

florenos aut pecunias pueneris nulli homo exigendi promittere debent
aut gazas dicti sathi nisi arendare aut obligare nisi ipsimet
Zuppani aut eorz officiales quos ad id ipsi deputabunt more solito electi
et tenti debebunt Statuimus id & quod Zuppanos finito & obtinuit
& tenendi ut per nullum eorum familiare sal sue uxorium sue alienum
in deposito erario directe sue indirecte per se nec submissas personas aut
eius officiales ac colore quorumcumque exquisito vendi presumat & ut saliende
apud ipsos Zuppanos aut eorz officiales sal taliter emendi nitibi alias
nisi per se in deposito Quod libe vendat Et si aliquis ex salindis
augu temerario ausu fecerit vel presumpserit quod alibi sal quam apud Zuppanos aut eorum
officiales emerit optimet statuimus ut talis salinda hmodi sal perpetue
amittat ac per Zuppanos nros recipiendi nro tezauro misceatur Et nichilominus
talis salinde pena & mulcte per quascumque irremissibiliter puniat
Insuper volumus quod memorata B et M in Zuppis tot et tanta delicta type
quo ipsas Zuppas resignerint nobis vel nunquam debebunt fideliter quanta
fuerint die qua ipsi B et Magdalene consignata in eisdem inuenerint Et ad
pauciora nobis diminuerint respectu nobis ipsimet premium parate
Et aut pluria fuerint ipsis ad nram eis ponendi facienda voluntatem Et si
aliquis alter et predictorum quorumcumque & vel a Magdalene de prudente du
rante ipsa arenda nra mortuus fuerit alter superstes in singulis hmodi
ordinibus et pactis prout arende pinde ac si ambo viuerent succedat
Et si vterque decesserit nichilominus pueros suos curatores in omnibus pre
missis et onera prout arende succedere debebunt ad quod succedendi eos
tenebimur admittere et penitus admittimus atque in ipsa eos observare
in omnibus quibuscumque atque promittimus Insuper volumus Quod labora
tores debeant in eorum salario et precio sine dilacione et negligencia quantumcumque
laborauerint expediri Ipsi vero laboratores impetu quorumcumque salinarum
in nostris absque condicione laborare debebunt Hec ordinacio penitus
statuimus ut nemo sal aliquod in allodiis sue domibus tam in Cracouia
quam extra ciuitatem tam intra in bazinuria aut extra bazinias sue
in Clepanis aut extra Clepanis vendi presumat Damus eam ipsis B
et Magdalene plenam et omodam potestatem hmodi sal arrestandi et recipiendi
ac per nra tezauro misscendi Et adiungimus de capite sacramentali
et penis gravibus in hmodi arrestacione ipsas B et M ab omnibus iniuriosis
quibuscumque defendat et tueamur Hec edictum gratiosum et in gremium

Pyotrouciey pro festo Epiphaz dom anno cmsd apud gradiscu
lieg. celebrata per nos plates et gsiliarios nros est gclusum et firmatu
q nullus hoim cuiuscq status aut gdicois sue permittere fuit Zuppas
nros pfatos q sint officiales nri et psone publice raptmare aut
detinc debeat cre non obstan q se ipi Zuppany nris liis et mdis
tionibus pmis submiserint Et si aliquis ausu temerario hmoi nostre
mdicionis tonire psumpserit pollurem pticium per tenoz ipos &c et
m. a talibz grauaminibz molestijs et oppssionibz guarumcuq pssz
et m absencia nri per dapifer Curt. et priuz gliales Crate tueri
2 defensare De ipis vo Zuppanis queruntibz oppditaz mstriam
volumq mistrare Sic volnq ordo ne m Zuppis nris aliqm copi
pabulandi collocent pred pl equos nros quoz pp m Vyclicha
et pp m Bochyna collocabimos Et ad hoc vnd m Vyclinzka
et alius m Bochyja familiaes pro recipiende pabulis equoz
pdctoz deputamq Et si plures familiares eund necessarij ad eosd hmoi
attoptandos Zuppany ipd tenebimt de ipis pmdd alij vd eq si equos
volnq locare in pabulis m hospicijs collocent, et pabula ipoz ad
vsus pernaz nrar ppetent, et nomis pro sparend tpr septimanaz
in pdctis pabulis obsident Copi aut Quotannis more solito
et Thezauris sic in Zuppis foueatus q ne ptingat impossibm
ipis ambiguitat solarior sett Marsala et Thezauris et ipius
Thezaurin equoz, quot dent in pabulis collocari tam in vrbib
qm alibide camillari. Demu q pres plates et Barones nros in
pdicd parlamento gnali pyotrkowien y festo sci Martini pxio celebrda
ystus duby nra cognoscat et deridetur, vtrz an solaria pdca que
nobis ad vsum non ponit, nel cum nouis que nobis in ratione
pom. ptincta sunt debeat ptitad, Et quot eqm. y thezaurio pdcis
pabulad q aut deridet q ipis Zupparis ista solaria in ratione
ponent, ad alios Zuppanos quos vtrz imposterz ptingat Zuppas
q ueniue. nolum ista vrogmeom hmoi re, sic m nro et nrar sancior
arbitio et dispon remanebit Cterum nros pfatos Zuppas cum
tribz vicezuppanis q durant hmoi pad arenda nra. ab omni
oppressionis bellica ipsonali. ita q loca sm. pfati Zuppani et eorum

602

Wazuppary teneant debite ſuua eppdat et ſuos p alias perſonas valentes et ad hmoi ſuccia mra non aſtrictos ſi et inquantu ad ea ſunt obligati et deinde debebut Nuntius volumus ut pfati Georgius et magdalena pdictas Zuppas nras ordine ſupius expreſſo teneat poſſideat ſine quarus impedo Et hec omia et ſingula ſuprascripta in omnibus ſuis articulis punctis et gdcionibz vbo regio promittimus et ſpondemus pnibus ſindicis illoſe et moraſſe fuave et tenere hanc qbz ad Actum ſue Cmitatis nre Thorunen dnm. Anno dni Mcccclxxxv. pnibus ibid honestis in tpo pdco dno Johne Epo Wladen Joſſpalone Camerlando Nouo magſtro et Fridr Otto de Stroang Caſtrop Nicolao de Lopzelaz Stroſten Johne de eadz Lopzelaz Inuuladen et Capitaneo in Marienburg Fabriciis de Schaysen Culmen palatinis Johne de Czarnkow Dacie Andrea de Petcpkow Stroſten Caſtellano Johne de Kitchmian Marſalco Jacobo de Dambno Thezaurario Regni poloniae Schiecen et Sandecen Capitaneo Obrigneo Banth de Goza Caſtellano Chalogoſten Michaeli Laſſraſkij Cur. et Capitaneo Curie noſtre Marſalco et Nicolao de Crajewo Vexilliffero Sandomien ac aliis fidedignis et ydoneis mihi ad pmiſſa. Datum per manus Renezen prefati dni Johnis de Schaffine Vicecancellarii ſui nobis dilecti

Et ego Johannes de Renezen prefatus

Sequitur littera Moderamus in vno Articulo Arende pro predicto Georgio et Magdalena Zupparys. pro reformacione Rupturarum per eos fienda.

Nazimus dagra Rex pole Magnus dux Lithuanie
de Ogmsiramus tenore pñtium quibs expedt vniis Et licet rigore
lris arende mē Spectabilibs et fidelibs Georgio Monstoen et
sue gsorti Magdale Salis vtilit et fisse Zuppar ad quadriennd
sup Zuppas nras Wyelicen et Bochnen ac fisse Datarz et grossarz
spectand sit ofsm q omis ruinas dapna et ruptuas monciun et
Calissodinarz in Zupis ipis wrib ipd Zuppaun reformaē repare et
solidaē teneant et debent Verum qa ipe prefator Zuppaor et sp̃ter
olim Nicolai Serapin Zuppaun nomine vita fimeti ipd Zuppe da
lissedine et nocana in sm reparacone reformacon et solidacē plus
obmisse sint et neglecte Hinc ipsi arraulid de reparacon ipor mon-
ciun et Calissadniarz moderans Jonicato complio nrō gplidarz
quos ad latus unū habmis Volen de indepnita dctor Zupparoun
pdare et fiture pricis ocurre Decnis et declarand ita esse obsuand
et tenend Re nocata q et m Zuppaun quor pfata arende anno
Tricesimo marce ad nos pmissarz nrō pro reformacon solidacon et
emenda dictor monend Calissadniarz et edificior antiq et ruinarū
tam sub tra qm m supfate tre sit et ingnita et m qbs locis nre
sint et opptun nota informacon Enos Nicolai pñemiasch Ouch
et Capitr Crace et ingd Monend impend et elaborare teneant
et debeant Quapp tricentas marce m rone cum ipis Zupparis
Benda et celebranda pone et defalcar puncton et pollicend tend qz
p nos m debito ipd Nicolai Serapin m quo eis obligam defalcandas
Alias aut nouas ruptuas et ruinas ac edificia tpe arendarum et
tenute eorund Zuppaor nrō q et m factas substantias a qb abst
subsentuas m dicte Calissodiniis montanis et edificijs ita sub tra
qm m supfate tre debito moderamine reformare solidare et repare
nota vim et gtuciaz arende mē dicti Zuppaun teneantur et
debebut Hanc quibs sigillum nrum pntibs est subappensum bo
lentes Datum in Sb fn die hedmsk A Anno
dom Millesimo quadringentesimo tercio Pntibs ibid
Stephano et Stanislao m epo pribs Nobnd dcpo ac

Obligacio salis Minuti Zuppanys post
resignacom Zuppanu infra temps arende.

Kazimirus dei gra Rex polonie Magnus dux lithwanie Russie
Prussie q dns et hres rc Significand tenor pncium quibs expedit
omnib; tnor facta et posita decenti vone ac exacto quito cum Spectab
et famos Georgio Morrsteen et sua ospte Magdalena Salis vtriusq;
e Russie Zuppar fidelibs nris dilcte quibs omnib et singulis perceptor
distributor oppositor ac debitor simus in hac arenda nra de date
pncia ad quadriennia ex[pi]a Zuppar nris date et recesse spat gente
professate et oppsse honorate Georgio et Magda Zuppar nostris
Dzginta et duo milia flor Renenses septuaginta duos flor
hmoi recognitid et hmoi vone debiti ac litre obligati pntibs
q tenend et obligand Ymo et de hmoi debito et somma singlaq
et simlis in arenda ipsa nra fmd meritis et deb[i]tis quia
prelibati Georgij ac Magda Zuppary nra plend et omiadas facultatem
hmoi et obtmet Zuppas ipas nras Venclicen Rochnen ac Russie dnis
eis placit resignand ac de illis ordinand Deo cupien eosd Zuppanos
nros de simis pro bono statu regni ac rrie nre oppsite
et conspiate in quibs post resignacos et oppsos Zuppard nrarum
eosd remanentib debita et obligata assecurare et eos effice in solucoe
omis et singulas pmias pecuiarias tam ptas per nos dicte Zuppar
post resignacos et dimissos Zuppis debit et obligate sine debende
ac quolibet obligandis Ymo et super omibs et singulis pecuis ptis
pcentibs redditibs obuencionibs ex sale nro in Ruppis nris Vene-
tien et Rochnen quolibet pcedentibs et ad nos spectantib ad ecte
nacos defalcacom et prepom hmoi simodi assignand in scriptis
et denarijs tenore pncium mdte Quod quid sal minutu in Zuppa
Venclicen et Rochnen i amdos Zuppariu nra post resignacos Zuppar
als dictis Bancati sue aliquali intromissos resignacos sue possessionis
ressone cum omibs et singulis Juribs pcedentibs reddit[i]bs pecuis op
et ptis de ipso pcedentibs Nozis nro eis p annotacos perceptoz
hmoi eradicere et assecuran pdcis Ep et Magda Zupparu aut eor

legittimum successores tenebitur habebunt propriet et pacifice possidebunt
modo Zuppanor nrõr et aliar quarumcunq psonar et quacunq nãte
impedit et iudicior in his ecclãm bis / tandem quoadusq ptestatr summ
plena et integra proprii expensar extimacõr et defalcacõr sua summa
per mediatos Zuppanos nros sue successores eor sue alius vigor sr de
falcata extimata et prepta posso dicta salis minuti ad nos spectabit
et reuertetur pleno iure Sed qma plibat. D et M. Zuppany nr / rigore
lie nre per eos nobr restituit Zuppas nras Wyelicen et Boechnen qui
tum et reddiend salis bancati nr nobr nr empid Zuppanis nrõr vsignare
aut de illis eor debuerunt Donec eis qtuor cyatha florenor et duceti
flor hungr pond aure et usti ponderis in prima treugua milium
flor ville vl et gor florenos hungr melusa mserta et gnãta
per Zupparum nrum cui Zuppas arendamerimus sue ad fideles manus
eas Zuppas dederimus finaliter psolut Sdro et quitos ssendum et
ymittimus q a plibato D et M. Zuppar nrõr sal bancatu in dcis
Zuppis Weyelicen et Boechnen non alienabimus nec quomodo ansereq
tadiu quoadusq Zupparius nr cui dictas Zuppas salis bancati arendar
aut ad fideles manus dare voluerimus / duo milia et tentu flor hungr
iamdicte D. et M. patris psoluet De reliqs vo duobus milibus et
centum flor in tribus mensibus post receptum possessor dictis Zuppis
salis bancati ipse Zuppar nr qui ad fideles manus aut in arenda
ipas Zuppas habunt / aut per cautum fidemssoria sue per obligacõm
et impositum vadior vel inscriptõm / aut alio mo inde beneplacitum
ipor ... cosd Deor et Magdalene antedicti sal bancatu de possone
diuiserint / tenebit assecurare et eos in solucõm efficere Et eqno
pfat Zuppany D et Magda Solaria psone Vrlac et scabinis
pro quatuorcentibus Bamete quinte proxime venturi danda et soluenda
in plibato oppido nobr ad vnum possessit Deo et illos circa
pacifica possessõm proprii et firmiter Zuppas nras Wyelicen
Boech et Pruppe in Erkool usq ad festum Sancti Stanislai in
antepno proxime venturi et alie ipor arende expiracõm ymittere
tenet et quiet Sed qa antepat D et M. Zuppany nonnullas
liras super sal suitum Boech et Wyelicen ramen nobr ea ipsam
vnez restituas a nobr fuere Deo si aliqs liras p abbtes eorum

in ipsa rone non reyducras aut exhibitas dcus Georgius et ab agentibus habere aut plena reyducere ptingat tales epos Be⁹ et mag. ordis nobr dcfrcd assentientibs et annentibs cassamus annullam irritam et robore ꝓ nullo haberi esse decrnim tenor ptrium median dempte linc tribus et pntibs exhibitis una super mille marcas in quibs stulticia patuit a basa argentea (secunda vo debitum quadringentorum florenorum in se ptinet / in quibs due celle deaurate et argento reparate et ystorie re apd easd Georgium et Magdam in titulum obligrie sunt reposita / que non sunt poste ad pdictam rationem Tercia vo linc debitum trium milium florenorum in se ptinet / quod in cussione monete nre de nris fidelibs p dctos Georgium et Magdalenam apud Nobiles et famosos Valtrum Krezinger procurem nrum Strate et Stamslaum Mornstein cyvos Monetarios nros debent bonaꝺ prope et retrudi de cuius debiti tercium Mutuum florenorum solvendum nonulla difficultas inter nos ꝓfatos Supplicantes et nros Monetarios nros minuent sed hic et debiti dcrsones ad meliorem et clariorem informacionem ac indagacionem pntibs reservamus Insuper si ptingat dcm volentem ꝙ unus ex ipsis assertibus Georgius et Magdalena ab hac luce decesserit / ultimo superstes ex eis quem remanere contingat in omnia jura et pertinencias alterius pdcti nre inscriptionis Insuper promittimus ꝙ ꝓfatos Supplicantes Georgium et Magdalenam Quittancias mandatis aut recognicionibus nris de sale ipsis minuto solvende aut quibuscumque aliis debitis non gravabimus aut quominus oppignora a quorum receptoribus ipsos penitus habere volumus liberos et exemptos Que omnia et singula ꝓfati Supplicantes nostris obtentibus nro Regio admixtis et eadem in premissis confirmare et efficaciter debere promittimus et polliceamur tenore ꝑncium mediante Harum quibus sigillum nrum pntibus est subappensum testimonio literarum Date in Schweidnitz feria Sexta proxima ante festum Sancti Thome Apostoli anno domini millesimo quadringentesimo tricesimo primo

Per magnificum et generosum dominum Ducem Opolie et Ratibor

Per dominum Johannem de Schweidnitz

Per dominum Nicolaum de Rosenberg

Ma inquisitoris hetice pauitatis

nim potestate inquirendi hereticos et sismata

Cf. Metz.
cod. 10
p. 111.

Nazimirus dei gra sc̃e Hungarie Honorabilis et Religiosis viris
ord̃i ꝓdicatorum fratri martino de kaco Sacre theologie lectori
Conventus sancte Trinitatis in Cracouia ordinis eiusdem ꝓuincie
hetice pauitatis Inquisitori in Regno et terris meis dominio subiectis
ac specialiter in dioc. Cracouien auctoritate sedis apostolice immediate
delegatus seu deputatus pro defensione et exaltacione fidei
orthodoxe habeat ꝙ ex iniuncta sibi obediencia in dicta dioc.
fratres seu in locis ac ꝑsonis vre Jurisdictioni commissis exercere
officium Inquisicionis vt hereses detestabile crimen a dictis
ꝑsonibus quibus ꝓsidemq; si forsan alicubi vigeat sine noleat
valeat extirpare Nos ꝙ velut princeps catholicus qui de malo
altissimi multa et inmarcescibilia bona capiq; et varios honores
cum ꝓfectu et alias que diuina concedit clementia, cupiamus
et quod plurimum expedit intendimus vino et volumus ꝓcurare inquisitoris
tanti ac specialis muneris vtilis ysagum gratanter et fauorabiliter opportunis
Vobis igitur et vestrum vtilitatibus diligenter et diligenti prospicere cupientes
sub obtentu gre nre regalis Quatinus ꝓfatum Inquisitorem seu ipsius
Surrogatum ad optinendum sue hitte inquisitionis officium in ciuitatibus et locis
vre Jurisdictionis subiectis fauorabiliter et cum effectu admittatis et
gratanter in exercendo dicto officio inquisitionis seculare brachium
contingat, vtilitatibus ant eius Surrogati cuiuslibet, sibi auxilium
vtile fidelit et admittendo debite ꝓbeatis Capiens et capi
faciens quotiens ꝓfatus inquisitor siue eius Surrogatus de medio-
cribus factoribus suspectos aut diffamatos seu inuentos nouit

aut dupit violandos Captos eria detineatp nstra Jurisdicionis
vrand sub arta & diligeti custodia vel eria detineatp de loco que
dc mgnptor à eius Jurogatis mandauit: donec negocid Juper
dicc pdco eius sit mihi relatu & omis de ipis ptineat mgstrz
per eund Jue dc Jurrogatid debite fiuctur Condepnatos quoq;
at per suas difficitas ruvie velictos stratu: stad reparap indilate
amadrsone debita pfiendos Nouit omia & singula alia fac
deat diligent adimplr que spectat ad dcm offiid nr & et
sand leges Fredcii Jmpatoris per ecclam approbatas & per eadem
constituta pmulgate prout ipse mgstrz aut eius Jurrogatus
decrent & ignorans vos sup his dupit reprendos Non obstan
pmiss libertatib; exemptionib; & quibus bis dupse seruite
q'buscuq; ipsos eisdc gdibo dignitat gradus et eminencie
existant tam pastor qm indeore sessionis & alioz non fidem
catholicd delinquend seu excessib; eorz aut omissionib; trazo eisdc
et horz qualiter vel stratis sub quatuq; horz expssione: pnos
aut alios Jmpatores pncipes reges et duces trazo Regnipotentie
aut ipsoz subdit in contrd aliqd pmissoz contra: vel impostz
per quoscuq; gradiendis Volentes ex hmod pmissis et exemptionib;
seu Jsuetudinib; ac statut municipalib; atq; pmicialib; et libita:
tibus seu qbuscuq; exemptionib; seruit mandat ob & & pscriptis
pfato mgstroi aut ipsius Jurrogato in tanto pctatis negocio
quodcuq; obstaculd aut impedim imponi directe vel indirecte Vt
aut pdictus mgster sue ipsi Jurrogat. sui nris officii
comodi seruicia et libertd valeat exercere, nro Supplicd pdco
angelo pitero et sancto Spu eius ob Jurrogatid pietatis et
familiares ac bona eoz sub nra ptectoid recepit et tuitione
benigne recipias pmittes Mandam discretioni vestre & ctis vnis
et sing / q dicto mgstro eius ob Jurrogato ac sotietate nostris
& familie ville Jmiaz vllis ob gname à dapnd seu pcultum

aliquod in ppōis sue in bonis a quocūq; mſū ꝓmittat imo
& vrā ſſcali gra obtentu & fauore eid̄ mgiſtrod ac ipſi⁹ ſurrogato
nros & familie & tpe de ſcauo tuſtu nrōd saluoconductu qū
et quotiens per dcm mgiſtrū seu eius ſurrogatū fuit requiſit
vna cum effectu competen dum ꝑdcm mgiſtr⁹ offend apud
vos per se aut ſnd ſurrogatū expedit caritatiue ſibi sue & familie
ꝑmittat iuxta mod laudabilem aliter ꝑmittat carta talia fien
ſmetid et ꝑſtim ſcalem mē edſtrid faciet Et ad repellendam
a ꝑtibus regnī nrd hanc ꝑmitatē nefandā hactenꝰ de nris regn
edictis mandatam ꝑfato mgiſtro seu eius ſurrogato fidē in ꝑmiſſ
aſſeq̄ opem et opam ꝑſtiterit & tpe efficaē hanc Date in
Prothkaw Anno dī Mcccc⁰ lxxxvi⁰ in Iumenor gnāli ꝓuincie
Remo Rnēdo & in ep̄o ꝑtibus et dño Johne Wepo
dei gracie Cuyā et Pmar &c

Membrana

Registrum Membranaz ꝛcriptaz Anno dñi Mcccc⁰ lxxxvi⁰
Peterrio et Pme in Inowlodz

Expend Irad per tuſſatus ꝛcript iiij membranas

Thoyenſky ꝛet vj
Sokolowſky bor. ꝛet. j
Lanska ꝛet j

In radem

Cheranſky ꝛet. v.
Thomaſzewſky ꝛet. j. & dimid. v. pecus
Dambyczſky ꝛet. v
Marcuſſ Rubelavig ꝛet. j.

Scantur Vppida. que non soluũt exactiõ regiam sysę ꝓntata in generãli colenssi pro festo Concepcõis vltimo celebrata.

Item Gneyno no
Item Wlocławek no
Item Wrzesznia no
Item Koźmijnek no
Item Kwiatkowo no
Item Gnesen no
Item Odalanow no
Item Dobrzyca no
Item Brandzewo no
Item Kruschwicz no
Item Strzelnow no
Item Bnyn no
Item Krzywiecza no
Item Curnik no
Item Bradzysza no
Item Nadrzye no
Item Kazimirz no
Item Mogilno no
Item Hodzyesky no
Item Janowiczky no
Item Lubowo no
Item Rizywol no

Item Szamotuły no
Item Schamotuch no
Item Wrotsky no
Item Syrakowo no
Item Babymosty no
Item Obanszim no
Item Wyelichowo no
Item Garnowa no

Copia tractatus vnionis et pacis regis
Polonie cum Bernardo de Szimbarg
Capitaneo Thelmen ptis hostilis in prussia

Ego Bernardus de Schumberg in Thelmno Brodnyza
et Starygrad Capitaneus significo tenore presencium quibus
expedit vniuersis Quia cum Serenissimo Principe dno Kazimiro dei gra Rege
Polonie Magnadum, Lithwie Russie Prussie etc dno et Heredi
illustribus principibus Warschowien et Stolpen talem ordinem
vnionis fecimus et inimicitias quas habuimus guerra et dissensio hostilis in
tra prussie nos quidem Serenissimum principem dnum Regem Polonie et
et dnos meos Magnos prussie quod etc ordinem ac tractatus
nos singulos et pactos remota et sublata simul modo et
forma infrascriptis Primo quod omnes difficultates gravamina
hostilitates dei et rancores quolibet inter ipsum Serenissimum
principem dnum Regem Polonie suos quod omnes subditos vtrosque ipsarum
et nos socios quod nostros oportet perpetuo debeat amodo et
deinceps deponi et nullatenus ad aliquod malum et dictum gravamen
et offensam Item omnes nos servare et portus tam quod aquas
que per tram ipsarum civitatibus et castris terminis nostris seu terminis
nostros subditos pacta dno regi ac dno perpetuo adherendo prefatorum
libere esse debent et patentes sint aliquo impedimento
Promittit eciam debeo tum nos subditos et adherentibus ut tho
homines dni regis plena securitate gaudeat et ne gravetur
nec opprimatur Ego promitto et spondeo quod de dictis civitatibus
et portalibus Thelmno Brodnyza Starigrod dno Magno
stro quod ordinem dei quod Magno vadimonibus humilibus et fautoribus
domini regis et nec alterius fidelium hostilibus nulla ampliat

consilia publice nd occulte directe vel indirecte prare deb
ant ptrabo sine ond dolo Ite ymitto q̄ ꝑdict dns
Mgrd⁹ suus q̄ cadmitorib⁹ et adherentib⁹ eius mas stabi
et sino nulla inimicia arma equos aut alia subsidia
et munia addnab prare aut inimicab deb⁹ nos possimus
Ite ymitto q̄ apud dnm Mgrd suos q̄ adherentes et fmites
per mangia tenitor⁹ meor⁹ pubce vel occulte nec ad ipd
fortalicia mea intromitte debea m damnd dnd regis
et suor⁹ subditor⁹ Ite ymitto q̄ omes regnic Nobiles
et fines bona vor hereditates villas curias pscatuas d̄ta
pvincie habes quocūq⁹ no⁹ vocetur sine talia bona sint
titulo ꝑpetuo possessa sine per ipd dnm regem donata vel
obligata libe et pacifice ipsi bona teneāt et eadem
possideāt Ite ymitto q̄ omia omagia depactaciones
fidelitat⁹ ꝑdictor⁹ et villicos amodo et deinceps recipiat et
fiunt debeāt ad candelā fortalicia et mitates tā in
regno pdicto q̄m in dict⁹ pvincie ac Mazonie curias villas
pscatuas q̄ quilt bona sua villis et pscatuis quarūcūq⁹
fuerāt tanq̄m de pace recepte tandiu quamdiu no ambigem⁹
quibz vt deb⁹ interim q̄ sit guerra Ite si pdictus
dns Mgrd⁹ sine su ordinis fres aut aliq⁹ alius fecit ꝑdict⁹
dnd regi penas sine stipendia michi aut pacta mea dat
et ipas mitates et fortalicia vedim⁹ et ipe volut, tales
penas sub fide et honore mine teneri, nec unq̄ possit
obstante hac pna unione Ite nulla nova loca sine
antiq̄ fortalicia aut possessiones (scripae fortissime) aut
possessiones mitates et castra regia ꝑdicto dnd predecessori
et successori ꝑdicti dni regis interāpē ab illustrib⁹ aut
de sua stirpe et benivole velint dare. neq̄ debeo, nec
possim ab hostib⁹ dni regis ad ip⁹ facies amicicia sine assistencia faciat

Valam uel occulte debeo Item possum ipe dns poc terras
pacisse m gmeta ac pacifica et integra hncut possessor
Ctime me a pmio meo iuro competenti et uigta possibi
tate rep̃ime non debebit, aut aliud a me amplc, p ego
ipsas ciuitates fortalicia Ctelimo Brodnyza Stanigrod
cum suis dependencijs et pillis tantu ad ea spectan ut eorū
alodijs curijs et cohēncijs pacifice teneto Excepto q nobis
et tuigene ipsoz debitū milli aliud nisi ipsi dnō regi
spectabit et obedient Item q̃d nobiles et nuncij de ciui-
tatibus bona eoz uillas curias curias agros q̃os in
ambitu ipsaz ciuitatū et castroz habent ad eas pertinen
et spectans siue sint talia bona hereditaria per ipm dnm
regem donata obligata aut inscripta, habebunt teneb̃unt
et pro eoz utilitate possidebunt Ite q omes captiui
qui mei fuerūt si quiom p̃ti et gerendo uoluerūt esse ligei
gati sub fide et honore p̃mitte debebūt q contra dnm regē
et regnū polon tuigenas et ciuitates tuas pacisse m nulla
causa hostiliter esse debebūt ra libtate eorū per duo gra
lia ann Cum uo talem sponsione facē uoluerit de capte
non mittant Item p̃mitto q m neu et rebus spūalibus
cum meis fidelibus et multis p̃dictis ciuitatū, gsos et con
formis esse debeo cum subdito p̃dicto dno regi Ite si
aliqne dissidie uel controuersie inter dnm regem p̃dictū et
suos subditos et adherentes ab una, meos q̃ tam d regno
polon q de tuis pacte littuanie maioe q̃ p̃tibus ab altis
fuit subsecute, talis dissidie uel dissidencie sint quos
non debeant m aliquo infringe aut turbare, q dne
psone et pte dni regis et dne et pte mee ad requisi
psone uel psonaz minime possit q dne apto m
cimite Wyoszemicy descendet, ego iuriis seu difficultates
emergen cognitū iudicaturi q iustia mediante iudicū q et sine
talmd psonaz partes parere debebūt, et hr si dr infra

Mensem a regressione mea Item si alig de comitiua mea de terris p̃sse ad ptes alienas ire voluerint p̃otm̃ seruē per dom̃a dom̃i regis ire, quibꝫ ipse dns ꝛc de saluoconductu si fuit nre p̃ude debebit Et si alig de meis con ipm dm̃m regem esse debent vellet ꝛ sine mandi seu scdm ipsius gnerale intende talem p̃ns ante dm̃m g̃talem cm ipm dm̃m regē Regnū tr̃as p̃sse, pedestres vel ad vim mensem diffidare debebit, quos posse ad comitatꝰ ꝛ fortalicia tenute mea nō mittꝫ Ste quarta p̃dicta durante si aliqm̃ homo rem̃ esse bonus de comitatibꝫ dom̃i regis nō esse delatu ad comitatꝰ ꝛ fortalicia meam tenutaꝫ negredi vellet, illos tempus non debeo nr̃ regni sine ipsius dom̃i regis voluntate Similr̃ erit dns Rex Horpin stare tenetur Ste quia fortalicia Sadlow in mea nō habeo ptate, ad rem acquirendū omnes diligentias p̃mitto habere, vbi ipm habiled in cadꝫ vnione sub qsdꝫ arbis ipm hre studeo ꝛ p̃mitto Et interim quo ipm nō habiled, cum illis q fortalicia habent interim q̃ cm̃ dm̃m regē habebit, nulla intligeꝫ hre p̃metto, nr ipse adhere debeo qsdio ꝛ augꝰ p̃ncl acute Sed iuer ipos ad fortalicia mea Rhechimo Brodnicza et Stargrad intromittꝫ debeo Ste omnes qsules p̃nsules comitatꝰ Rhechimo et Brodnicza p̃mittꝫ debent ꝛ hoc sine mandi et ratificare q̃ hanc vnionē et inscriptionē qnd fr̃atrum dm̃i regis potest tenebunt et obseruabunt ipi et eorū successores in dictis comitatibꝫ ꝛ fortalicijs meis Ste officiales mei p̃mittꝫ debent, q̃ hanc vnionē et gordiā me mortuo manutenebunt ꝛ obseruabunt. Tadin quousq̃ quand mens lrā sua horpin tenet dns rex finabit Casu vō quo aliquis de dictis officialibꝫ meis vel mortuꝰ nel p me ab ipa tenuta alienata fuit Stte nel loco sui in dictis

temuta uel temere substitui. Simile per Iram suam permissa
tene et observari permittat Quam Iram pl mortis ul aliarum
for septimanis duraturam pd duci regi ac m mand consulimus
Thorunij permitto. Et quod per omia ac amicabilis
gressus fortunas teneat et no impediatur, Quod de pdicto
Thesaurario Brodnicza et Starigrad non negredianur ad
emptiones ptas dni regis prussie, Et regno polonie liberum et
securum habeant ingressum in emptionibus et uillis negotiandi
mercandi emendi alia q negotia exercendi liberam habebunt
facultatem Ita semper premissum est quod prone spiritualibus
et secularibus dignemini nobilibus bona ecce hereditates villas
pistaturas curias in tra prussie habentes quomodocunq nouis
exactionibus sine talia bona sint pretio possessa sine per
pdcm dnm regem donata aut obligata libere et pacifice
habeant bonis utantur et ea possideant, Harum quibus nos
mandauimus fieri appensum testimonio literarum Actum et datum in
Mysznewa feria tercia pd die Sancte Lucie virginis
Anno dom millesimo quadringentesimo septuagesimo tercio

Registrata in Brodno feria sexta in vigilia Circumcisionis
Anno quo supra etc

Inscriptio Colo pro dno Hinza

616.

In nomine dom̃i amen. Ad ppetuam rei memoriã. Nos Kazimirus dei gr̃a
polonie Cracouie Sandomirie Lancicie Cuyauie Pomeranie Prucie necnon
magnus dux lithwanie Russie Prussie q̃ dns et hered Sigismundi tenore
ptm̃ quibus expedit omnib⁹ et singulis ptm̃ noticiã habitur⁹ tenore
ptm̃ exigentibus alte mitis fidelibus q̃ fidelib⁹ quibus Magnificus Hynza
de Rogow Castellanus Sandomirien placite nre merit⁹ multipl⁹
sunt obsequijs meretur in futm̃ ptm̃ quor⁹ volens ipm̃ nre munifice
remunerare Castrum unum Colo cum Ciuitate et oppido Brzdow necnon cum
omnibus et singulis villis ad ea quomodolibet et antiquo spectantibus tenutis
feudibus redditibus ptinentijs vsibus agris prato pascuis allodijs pratis
campis arvis siluis horreis nemoribus Aquis molendinis piscinis
montibus antris lacubus piscinis piscature stagnis paludibus fluuijs
fluminibus torrentibus aquis riuis et eor⁹ decursibus Molendinis
et emolimentis venationibus aucupationibus theloneis portalibus datijs
datiorumbus donationibus exactionibus gleibationibus honestijs alis seruitijs
et muneribus hereditalibus et actionibus cuiuscunq⁹ speciei et laudo vel quauis
alienation in villas Ciuitates aut oppida fuerit imposite consuetudinibus
predictis Stationibus laboribus Angarijs perangarijs
Iurepronatis et Certis collaturis certis q̃ ptm̃ et aduentic̃ijs
quotiescunq⁹ nobis alio sine vocabulo quali aut quale censeant
ac cum omni sua dmo sine ppetate sic late et longe ac cum
fenetris put bona predicta et Cenuta eor⁹dem bonor⁹ distincta
sunt in suis metis et finibus et limitata Nichil iuris aut
dominij sine cuiuscunq⁹ ppetatis pro nobis sine nris successorib⁹ in
eisdem reseruando Damus donamus attribuimus appendimus dmo q̃
donat⁹ attribuit et modo heredit⁹ Kazimir⁹ adversus dicta Hinze vite
tpa ppetuis tenend⁹ habend⁹ vtifruend⁹ gaudend⁹ et possidend⁹ pacifice et
quiete ac hereditarie et in vsus suos plantatos et volumtados suos ut
premittit ad ipsius tempa vite quemlibet Casu vo quo nos in bonis
eadem descendat et venire attemptet quidam nobis exhibebit et ministrabit
victualia stationis et hoc semel in anno non ex debito sed sua mera
et bona voluntate statue debemus et esse ostenti Quidam vo in
Colo nichil et cubiculum nris cum admagio dnos quotienscunq⁹
necessitas occurrit habend⁹ eosdem postulauerit Vbi vo aliquis Curiey nre

Aut notabilem Romę curię mę in negocijs mis et regnę p ciuitatem
et opida de mandato et gressibus mis psensa alijs ire gtingęt / optue
tres ad minimum ętior equos incorati opidam date tenebuntur urbanę
Turrus ęt nros omes rebus et mcibus oneratos quotienscuę p pdca
gducantur Aut grauiq nos ille psonalę dstendę gtingęt / toties impta
antiqua gsuetudine ad aliam ciuitatem seu opidę vicinum reducę tene
buntur et sic astricti Dum aut pfatum Hungarię Castę Sandrien
vita fungi et ab hac luce dscędę deo volumtate gtingęt / optum pscripta
omia bona nra pt Castrum Colo cum ciuitate et oppido Brixino
nemo vllus ad ea de antiquo ptinentibus cum eor ptinentijs et de
pendencijs supius expressis ad nos et successores nostros absq; qui
redemptione et pmissa exolucio libere et tranquille omni impedimento
reuertent plenę Jure et redibunt Volumus etiam ę nullipiam
Hoim admittemus nrę consentiemus / concessimus Hungarię de pfatis bonis
seu Temta Colen redimę / vsq; ad vite sue tpa / Hoc tn expresse
ę mentem ptacta bona penitus nris ę nobis dmtapat / exhibere
et exolui vellemus / optime solute sibi premissis cuncte et singulis
in quibus prestita tenuta per vpm est exempta / ad nos ut pfati
et successores nros vicissim plenę Jure devolutur Harę quibus
sigillum mum est appensum datum in Brixinen gnali
ępiscopatus nri anno dni Millesimo quadringentesimo tercio / Quintus die
Relata Reuerendo pre dno Johanne de
Brixina Curie Cancellario et R p Petrum

Hintza de Rogow Capt Sandomir nobis dilectus mecum / et fidei constanti q̃ animo suptibus fatage et sudoribus proprijs non pcedo cum nõ modica familia amore militando semp mecũ non desinebat et mecũ non desinit volen utiq; tot ipsius digna et accepta mita digne et cupide promisse compensat, et et ipsa pstãr nr̃e liberalitas gsolatus reddatur Ideoci q̃ Baronem et subdita nr̃a ad sua semtra maiestat / Orbi de consilio et unanimi voluntate ouo et singlore q̃silianor nror Opidum suum Radosznze cum omnibus et singulis villis ad ip spectantibus ut Grodzysko Wolitzkowize Garbize Radosznze Grotzko wize Dobrzesskow Borem Zaborowize ac reliqs fructibus reditibus pertinentijs vsibus agris pris pascuis allodijs pdis cuiis campis arvis silvis Borris nemoribus Gais melliferis dumeris sarceptis montibus antris lacubus pscis pscaturis stagnis paludibus pratis fluminis fluminibus torrentibus aquis / piscationibus et eorũ decursibus molendinis et emolimentis venationibus aucupationibus Theloneis pontalibus datijs donationibus exactionibus gtribucionibus quibuscunq; vulgar Schermize Bellicalibus solucionibus et cuiuscũq; exactionibus cuiascunq; que ex lando et institucõe aut quocunq; modo in Civitate et Opida aut villas fuerit institute / consuetudinibus honoribus podvode Staconibus laboribus angarijs vectuvis et Jurisprudencijs seu collatura / cuiuscunq; pticule et obvencionibus vnius / quorunq; alio nõ et pretate sue vocabulo censeri aut specialiter exprimi / ac eid omnibus et dñio sue pretate ita late longe et diffusiue pleniarie put dictum Opidum Radosznze et ville supius / exp̃sse discrete sunt et limitate / Nichil Juris sue pretate in eisd pro nobis sue successoribus nris reseruans / Addimq; donamq; adtribuim et appaminq; damq; q̃ donamq; attribuim et modo pretio et Redditibus largim̃ adversus pfatũ Hintze de Rogow Capt Sandomir zete hra pretos hostes oppressos et inimicos q̃ id Opidum in Radosznze / quotiensciq; nr̃os nr̃os seu tubicinatus / melius inod bene diriget nos gtigerit / toties ipsi omi essend difficultate / vnd et ad manum dnos equos podvodos dimittat et pfatus Hintze talia cuiuscunq; dabit et ministrabit / dare q̃ et ministrare sub astricti / teneat habend utifruend pacifice quiete et hereditarie possid / et in vsus

voluntarios ſit ut promittit ad ipſius tra ſpite gueriend Dim ad
ipud hūgra mori et ab hac luce diſcedere ītingat deo volen / ꝯtrid
ipſi omia bona opa et ville ꝓdicte cum eorp ſuppls pertinencijs
ſupius oſtipt ad nos et Cor nros abſq; q̄uis redemptoe et pcu
nia ꝯpoland libē ꝙ et reſſig omd mpdito devoluend plenarie
Caſu vo quod abſit ſi nos ab hac luce deo volen / primſq; dcissa
princeps dna Elizabeth cad gra Regina polonie ꝙgnr nra carissima
in tmo dotalicio ꝓfata bona ꝙſſid fruzimur absupta / ꝯtrid ſi cad
bona ꝓdicta q̄mq; nra redimi vellet / ſolutis sibi premiſſis m q̄mbz
a dim fruend bona obligata / q̄destend id hūgra omd difficultate
ceſſan et impedimto tenebit et debebit Insup dcis hūgre mitor
mtutn ac dcis opid et villaz volen facere / q̄dcom meliozem
ꝓfatis opid cum villis m omnibz et ſingulis Inribus libertatibz
ꝓmlegijs et q̄ubuſcūq; gerpiombz et ꝓgatiuo q̄rad valuz
et q̄ſuetum tenor ꝓſen mediant In cui rei teſtiom ſigl re
Dat in Pyotrkow in Conventu gnali Reg tra anno ſcdo
die Katherine vgo ꝓxima Anno dni m°cccc°lxxxix°

Richard Bpa ꝓpo
dni Johis Elect re

V. Spatium

Inſcripcio Privilegii pro dno hūgra

In nōe dni Amen Ad ꝓpetuā rei memoriam fraudulosa verid
varietas humanis actibus ſole adꝺitur ſi non ſuppādimdanti ꝓvi-
ſita fuit cauēde Inde nos Kazimirz rex Polonie tenor ꝓſen
Cum maturior et intensior meditacois scrutinij et plurī ꝙſideroe
mſpicij alta ſcta et multiplicia ꝯtrid mita ſuor q̄ fidei obſeq̄a
quibz mat nr Magnificus hūgra de Rogalo Castellan
Sandomiē ſuor nobis dilectꝰ meruit / et fidelī q̄ſtanti q̄ annis
ſuppltis fatigijs et ḡuoribz periculis non ꝓpendo cui non modica
familia duos militandi ſeptus meū non deſuebat et mei non
deſinit Volen itaq; tot ipſius digna et accepta mita dignis et
iuſtis premijs q̄penſare / vt et ipſe ꝓſtanciꝰ nr libēr q̄ſolatio
ꝛeddatur Ideo q̄ bonis et ſubdit nr ad ſtia hūana mirde
ſtant Sibi de q̄ſilio et conſenſu vnius et ſingli q̄ſiliarioꝝ

300 fl.

nrõz Opidum nrm Zwolen cum villis Suchta et Suffravela
cum omnibz et singulis ad ea spectantibz / censibz fructibus
reditibz proventibus vsibus agris pcis pascuis allodys pdyc
cuyus campis arvis silvis bosc memoribz gays mellific
dumet scrept motibz antr lacubz pscuis pstatuys stagis
paludibz scrnis plumis plumbis fodinis agris zinis zinal
et eoz decursibz Molendis et emolumt venacombz aucu
pacombz theloneis pontalibz facombz donacombz sacro
mbz glebudombz gmburgiis wlgat Wyeane bellicalibus
scluedombz et turribz eoz Castrombz cria signe & laudo
et mstrauy aut gnocius modo nr omitatus et opida aut
villas fmit nstitute / gsuetudibz homagiis podwode sta
tombz laboribz angaryis ptinue et Jurisdonat sev collat
collatura Ctrisp ptinen et obvencoibz omiss gnocius alio
rue et pretate sue fabulo gnali aut spali tenscant / ac ead
omd jure dnio sue pcte sta late longe et cursu yut dcis
opid Swolen et ville supius expsse dispute sue et titule
Jurisdictionis sue pcte m exsd p nobis sue successoribz
nris reputan / ddimus donamus attribuim et appropriam / dcis
p donamus adbuim et modo pleno ac hereditario largim ad
vsus pfata hmoiz de Rogow Capl Sandi vite tpa pfentis
Jure ch expsso et mstrio p id opidum m Swolen grenspiis
minis nrõz seu subditoz nrõz manere debere nos gtigit
tenens ipd omd expsas difficultate vnd et ad maiorem dnos
equos podwodoz dimittat pfatis minis ch tenendis dabit
et mistrabit dare p et mistare sit astricti / tenend hend
utifruend pacifice quiete et hereditarie possidend / et in vsus
poltitatis sic ut premittit ad ipsius vite tpa remanendum
dum and ipm hmoiz ad nozi et ab hac luce discedat gtigat
deo voleti / extunc ipd omd bona opida et ville pdce cum
eoz singlis ptinen supius expsse / ad nos et successoz
nros absq gravis admpcoi et premiis exhibeoi libere p

et essand omd impedimeto devoluctur plenoꝫ iure Casu vo gd
absit-ꝑnos ab hac luce do voleꝫ primo ꝯ Serenissd princeps dna
Elizabeth eadꝫ grad Regina polonie gsors mad cautissima d cui
dotalicio ꝑfata bona gsistut. sueciq abstinpti, qtus ꝑ eadꝫ
bona ꝑdicta ginyo mad redimē vellet. solute ꝑbi peruinys d qby
a dim bona fuerut obligata ꝛ gdescendē id hmoꝫa omid diffi
cultate essay et impedito teneb̄ et debebit Insup dicti
hmoꝫ nutoy mtutu ac dcte opida et villaꝫ voley facere
gdicond melioꝛe ꝑstatu opid cum villis m oiby et singlis
iuribꝫ libtatibꝫ ꝑuilegiis et gnibusꝫ. gressionibꝫ et pro
gatiuis gsnā volug et gsnamꝫ tenor ꝑntiū mediante
In cuius rei testiom Dat m protchoro m Conuentu gnali
fecia tcia ad festum dic Katherine ꝑdcti Anno dom
millio cctuagiy octauo ibid tr

Per dnm Regem ꝑsb dnm Johēm Elect
Cathe Cracc et Pr p Petrum

Inscripcio debita Przecslau de Dmoschize

Kazimirus dei gra Rex polonie &c Significamus tenor pn
gubus expedit vniuss et singlis Quo exigen nrā et Reipublice
nr mediāte / apud Dnosum przecslaū de Dmoschize Ca
put dce Cracouien fidelem nrm dilectū Trecentos flor hmoꝫi
in mtiū recepimꝫ / ducetos vzt in anno pnto / et trecētū tenēd
m Cymis et alys rebus / realē et cum effectu leuandꝫ Quoꝫ qmd
przecslaus voleꝫ de pmiss flor assentale et tenoꝛ redde tibi
ꝑ et sup ꝑuentibꝫ censibus et alys redditibꝫ nris vniuerss
et trecētū nrā Cracouien ad nos ptinen et spectantibꝫ gnogno
instrumꝫ deputamꝫ et assignamꝫ / tenor qꝫ ꝑntiū instribimꝫ
deputam et assignamꝫ / ꝑ ipm przecslaū / tollendꝫ leuandꝫ col-
gendꝫ et capiendꝫ plenarie et ꝙ toto / ac de ipsꝫ redditibꝫ ꝑuentibꝫ

omibz et singulis psone tre Sczepusien hmoi tenentes ptorenos
quorumq; st defuland. integrald et quoto, tenore ptm indulgemus
Hac quibz sigillum nrm est appensum testimoio lras Date

Inscriptio debiti Palatini Cracouiensis

Kazimirus dei gr Rex Polonie Significamus tenore ptm
quibus expedit omnibus Quod exigente ardua nra et Reg nrm
apud ayagiensem Nobilem de pylica palat Crac nobis sincere
dilectum Omnes uille ducatus sibi hmoi aura pura et iusta pond
receperimus ac realiter et cum effectu leuamus / And quod palatinus Crac
volens assecurare de premissis flore sibi et suis successoribus / in et sup
Quactione fertoni Cre lublinen anni pnt / colligend demonstrand
deputandis et inscribend tenoi qb ptm deputati et inscribi
p ipm palat et ipsius fectores tollend leuand et exigend vbi vd
memorata summa ville a tore flore idem palat in dicta quatuone
fest Cre lublin recolligi et exigere integraliter et toto non possit
ctud in quatuor nra duore Anno pro anno puta in Cra Sandomirien
nobis danda ad complendum et integrandum mentorate Summe ville a tore
flore supius descripto / ab quatuore nra eodem habebit facultatem
ipsum leuand et exigend Injungitur eo Quod his quatuoribz iam
descripte idem palat premissam Summam ville duorum flore rehabere
repetat et exigere realiter et cum effectu minime possit Quod ad complend
eand summam / de residuitate exactionis duore Quatuor in Cra premissien
anno puta nobis dande / soluta pecunia debita Quos dobeslaus Zy-
rawsky Castellanus premisliens / volens complere remotione et offerre
plene et toto Casu vo quo id palat Crac nollet

tandud preceptos suos sta ꝯ per ipsd nobis mutuatos presto
lari et expectare ꝯtmr rebicius potuit hmod sta ꝯ arguere
compstare et invenire super dampna que non debet esse ipsis ꝑd
nra / hebit omodam facultatz / que cum alijs peruns si que ipso
ꝑd maurerit et plursimg volumg et ꝓmittimg de eis ꝑd
respondend et satysfacend hanc quibus sigillum nrum dat &c

Inscriptio defalcacois et mutacois p dno Odrowansch Super tenuta Zudatzowien

Kazimerus dei gra Rex polonie &c Significamg tenore pntium
quibus expedit vniuss et singulis Quod licet cum Magnifico Andrea
Odrowansch palat et Capit leopolien sincere nobis dilecto hac disposicz
inscripcom et ordinē occasione territorij et tenute Zudatzowien. fecerimg
q nobis singulis annis ex eadē tenuta seu pertinijs sup bonis ibidz ꝓ
nos inscripte a die et tpe recepcois tenute eiusd. ꝯcute et defalcate
ducētas marce debebat et debuit / pn lre nre et ipsius fidem de super
q ferte clarius q̄net Tamen exigentib alte mit fidelibus sinceris
et admodū sumptuosis obsequijs prefati palat / q̄bus maiestati nre honorē
ac admodū reipublice ministrando / cum non mediocribus suptibus et ꝑpens
notabili q̄ dicera et splendida non m pauce uno comitiua vlt nonullos
Regni nrd q̄liatus m q̄rende moderna Colonien cum dno Rege
Bohemie hita stipatus / place merunt multiplicate q̄ sns obsequijs merebr
in finem / his mducta et ꝓmota respectibz Volens ipsd palat munificie
ac liberalitatis nre donatiōs et gracijs ꝓvenire / q̄tenus q̄ ocon ꝓmissorū
redde et q̄stando Sibi hanc gram fauorē et prograciand greppy dnus
et largiri sng / damus q̄ q̄cedimg et largim grose vre q̄ a primo
Anno recepcois Tenute eiusd Districy Zudatzowien et bonoz ad ipsd
spectantiū vsq̄ per q̄quennid ser spacid q̄q̄ annoz gtime et dniete sese
sequentid / de eisd bonis Zudatzowien nullam nobis tenebit nec debebit
hmod ducētas marcas facd ꝯcussom ser defalcacom / si petig prefatas

Ducetas mrc̃ ꝑcm nobis dare et solui singulis annis obligatas ꝑ se
tollet leuabit et recipiet / nec aliqd defalcacom sup his nobis facere tene
bitur et debebit Duntaxat per tyms et spacid quing annor ꝛt ꝑfert
Alis nisi vim ordinē et dispoicom p̃nm et literis super pdcis Cutonid
ꝑ nos eid palatino datis et gressis tenebit utifruetur gaudebit et possi
debit Et licet pcibus lris nris et ipsius palat humde fuisset firmatu
et mscriptum / qd nos super pdcis territorid Zudagomey millas debeat dare
sibi aut mstibe petnas / neq; ad nob a nobis casu pcl / hoc tñ non obstante
volumus et pnabus decernimus Mstrpcom mand pntem tali statutam obtine
robur firmit̃ / pcibus mstrpcombus et lris · date · desup nullis p̃iudicat
derogare aut quogis cõuenire / hoc tñ expresso qd de babus et inuti-
nibus singulis annis tribus deputate nobis idem palat teneb̃ tñ
et est astrict̃ haec quibus sigl̃ nrm ꝛt Date

Mstrpcio redemcõis Cowale p capit Brestens

dilo

Kazimirus dei gra Rex Polon ꝛc Significamus tenor pnoꝝ quibus
expedit omnib hoc noticia habiturs Quid attendens alta inita hactenꝰ
fidelit / indefessam constantia / quibꝰ maiestati nre Venkes et Knosius
Jarandꝰ Canutus Crispinicien Nicolaus pmus Calisien et Capitane
Brestens ac Stanislaus gnam de Brudzewo Bnesn et Wladen
Cetlaꝰ Canutus fideles nri dilti / non tam modicis sumptibꝰ et pene
plane meruit Vt qd tanto liberius et decentius Capit et trad Brestens
- qualit gubnare rem rem nram ipsor affin disponē ac ab hostid molestib
eripe pfectiuare qd / his respectibꝰ pmoti / Eisd fidelibus Jarando Ni
colao et Stanislao Capitan districtid et tenutd nram Cowale in
Terra Brestens sitam / ac ad ipm Capitē Brestens ltie spectantem
de mambꝰ Magnifici petri de Opporow palatini Cracovien nob sinc
dilcti / eisdē redimē et liberare modulsmq admussimq et consensimus
tenoꝝ qꝝ pntiꝝ mediante indulgeꝫ admittig ordinig admittig et gsentig
Quodquid opidum et Tenutd Comule dicti Jarandꝰ Nicolaus et
Stanislaꝰ gnam cum omnib et singulis dmo Jure ꝑpetuo Redditꝰ
Censibꝰ Juentibꝰ obuencionibꝰ redditibꝰ fructibꝰ honoribꝰ agris pt
campis Arvis allodijs Aruis Silvis Nemoribꝰ Indagibꝰ Bosc
Sarepte gnaret Torrentibꝰ paludibꝰ lacubꝰ piscinis piscatur fluuijs
fluuijsꝰ piscatur aquis ꝛ earꝫ decursibꝰ molendis Aquatilibꝰ et
Ventilibꝰ gsentib et gsequendis ac earꝫ emolimentis venacionibꝰ aucupijsꝰ

Sta late longe et ꝯmanentaliꝫ put ꝙd bona m ſnꝰ ꝯmenꝺ ab antiquo ſmt
diſtincta et ſgnit̃ per omia eo ordine modo condiꝯ poſtꝯ ſnie et
diſpoſicõe dr m ex̃ oñibꝰ pcinialꝫ put mꝝatꝰ petꝰ palatinus
mꝰ ſtatꝫ mãz ſegilid et mſcripꝯmd ꝯmendaz formã et effectꝰ dctaz
tenutã Lowalen inhabitanꝫ tenuit habuit gubnabat et possedit tamdiu
quousq; p nos aut ſucceſſꝛes nros ꝯme permanie ſne floꝛenꝰ ibi petro
palatino myta ſtatꝫ mãz tenoꝛe dande et ſoluende ex̃ Nicolao ſarabo
et ſtꝛo ſne coꝛe ſtꝰ ſucceſſꝛibꝰ fuit plenarie et ꝙ integro perſolute
Quibꝰ exolutꝰ poſſeſſio dcti opidi dñꝰ et tenute Lowalen
ad nos et nros ſucceſſꝛes redibit et ſpectabit pleno Jure hꝛed

Obligatio medietꝰ Ezyse p palat. Loſzeczſky

Kazimirus dei gꝛa &c. Significamꝰ tenoꝛe pnciꝝ ꝙbꝰ expedit
vniꝝ Quo volen Caſtri nꝛi Marienburg debitã fidem ꝓmittꝰ
Magnifico Johanni de Loſzyczky palatino Vnislad et capitꝰ
dcti Caſtri nꝛi Marienburg nobis ſmꝛe dilectꝰ medietate pecuniaꝝ
dicte Ezyse appellate m Cmitate poznn et alibi de oꝛbꝰ Cmitatꝰ
et opidis m Exſmaiorispolae ꝙcunꝙ a ꝙbuſcunꝙ homꝰ et locꝛibꝰ
pcuꝛien de manꝰ Magnifici petꝛi de Kay Caſtellani Calisien
nobis ſmꝛe dilecti p eum levande et tollende dcmꝰ aſſignamꝰ
et mſcripſimꝰ tenoꝛ ꝙꝝ pnciꝝ medietate dcꝝ aſſignaꝝ ſ mſcribi
Tamdiu p ipſum Johannem palat levande et ꝓpriendi ꝓdm
Caſtrum nꝛm Marienburg habuerit et tenuit in tenuta vsꝰ
et poſſone ꝓ tanto tibi ꝓfato Magnifico petꝛo de Kay
Caſtellano Calisien et ꝙattuoꝛ hmõi Ezye comittꝰ et mandꝰ
ꝙtꝰ memorato Johannem palat ꝙmꝛe et deinꝛeps de medie
pꝛemiꝝ ꝙ ipſa Ezyſa & ꝑtinentibꝰ ad opidꝰ m Exſmaiorispolae pꝛemenꝝ
ſuꝛſum deoꝛſum ꝙcunꝙ manibꝰ ſmꝰ
conſignando Receptꝰ ab eo ꝛecognitionibꝰ ſuꝝ ꝓte ſibi dandaꝝ
m raciꝰ connumerande et computande Datum ſubꝰ

Missio oratorū ad Regē Swecie

626.

Kazimirus dei gr̄a Rex polon̄ etc Sigmstrang tenod pnūd qbus
expedt vmūs Et licet ad dictum cum Seremissō pncipe dno Kristino
Dacie et Swecie Regē etc in cmitate lubicen. octon nomillar̄ dras
et dispdiar̄ hmōdi exortar̄ p festo sēti Jacobi ppime lapso
Gendaw et obstiandū Nūcios nros vzt Venūstum Johannē Sam-
pyenshy Curiensē nrm ac famosos Johnes Kere Sygrm ciuium
ac Chargwardū Krake Consules Cmūt nre Edmen fidles
q̄s nobis dilctos, mandato nro et plena facultate, pstitutos
miseramq̄ Et cuentu ad egritudis dcti dni Johnis Sampyenshy
ter sm ad ptam vrbem ptym vrahit dictam Cateno nos
memozat Johnd Kere et Chargwardo Krake Nūcios nros, plenū
madatū et oīmodam facultate, vigore cui madati sr in pfond
dcti Johnis Dampyenshy et plibator nroz Oratoz dati, dag
gedmq̄ et pmūd per tenor̄ hūzōi noe nro ac Dnor Regū nro
polonie et Pruss in dcta dicta cum rpō dno Rege Dacie et
Swecie sue sus nūcios plenipoten in pncia arbitroz et arbitra
toz ad id sp̄ad dessignator, omd et singula in hmōdi nostro
pozi in hac re gessō madato, dcti Johnis Dampyenshy absentia
nime obstāte, contenta, tenūd ponend firmand faciend dispod
et gehidend promitten ratum gtm firmū obsnād et inviol
hab (quicqd p ipos Nūcios nros Johnem Kere et Marquard
Krake actum gestū dispositū et in hmōdi negocijs eor̄ et
vtr̄q; eor̄ fore et fut quomō fuerit et gcluso hac
quoby sigillo, sp̄tibus ibid̄ etc

Inscptio donacois Strzeszew pro Kasimirowsky

In noe dñi amen Ad p̄petuam rei memoriā Nos Kazimirus
dei gr̄a Rex polon̄ etc Sigmstrang tenod pnūd, nec nō Czaromie
Sendomie Cracovie Lancicie Cuiauie Mazouie Lithuanie
Russie Prussie necnō Culmen Lubucen Pomeraniē et
Pomezanie Trauū Hered et Dns Sigmstrang tenod pnūd
quibus expedit omnib; pntib; et futur hoc notand Habitum
Et q̄ benignitas Regia ex solite pietat munificēa singulis

Subditor comodo et vtilitati teneatur intendē / ad illor ēy comoda et
profectꝰ tanto frequentior studio procurados affectē quor fides ītemata
gratiosꝰ ꝙ obsequior pstancia eos reddit ꝙ alijs comendatos Attendēs ꝫ
vo alta fidei sinita indefessor ꝙ obsequior ymptendine / qby maiestī
nre Cnosps Johnes kaßmjerowsky de dlußmjerw Capitaneus nr m
Grodek fidelis dilectꝰ / nigr ostancia pstitm in congressione et assercod
tie nre Rehzen ad manū cesitudies de Regnd nrm polde iusto et
ltīo titulo devolute merit plurimū comodazi / ameto ꝙ sne fidei
studio nobis famulazi tanto frequentior studio vacat in fidēy hoz
intuitu de pta nrā et expressa stia et volūte Lidi Johannis
kaßmjerowsky de dlußmjerwo et sns līis successorib / villam
nram Stzeßew in Regno nro polde tra Rehzen et distrītu
Grodken stam de municione et bemficio nra regali donacon
irrenocabili / platoz Baronū et ossiarioz nroz ad id acceden
ossio titulo perpetuo ac Jure successor ꝺdig donamꝰ assi
gnamꝰ tenor ꝙ p̄nīm mete damꝰ donamꝰ largim̄ mstribꝰ
et assignamꝰ grose / ꝫ memorat Johnem kaßmjerowsky et sns
successor līos tm omd / me dmis ppetate rensibꝰ fructibꝰ
reditibꝰ pventibꝰ honoribꝰ donacionibꝰ laboribꝰ agris pt
campis agricultur armis ḡminet allodijs ortꝰ curijs dmis
Nemoribꝰ mdagmibꝰ rubet gnerete Jurnet pinet vgulte
Borris sarept Denacombꝰ aurupacombꝰ flumꝰ flumīb⁹
paludibꝰ lacubꝰ stagnis riuꝰ torrentibꝰ tracombꝰ aqꝰ et
aquaz decursibꝰ molendis aquatibꝰ et ventilibꝰ gsentꝰ et
gsentend ac coz emolimet melliferis et assignē eis omnibꝰ
et singulis appendijs coherentijs ameros spectan et attinentijs
ad pfatā villam Stzeßow groß ptinentibꝰ et spectantibus
ita late longe et ampliter prout in suis met ḡmitibus
et limitibꝰ dicta villa est distincta et limitata Nichil Juris
dmij et ꝑtatis ꝫ nobis et nris successorib⁹ in eadē villa
reßnare / habenda tenendā possidendā vtifruendi ꝫmutandi
alienandi vendendi obligandi donandā et in vsus eoz cuptos

Jorucretendam temporibus perpetuis ac euitius hanc gbas scriptu
rum pntibus est subappensis testid litis Actu m ciuitate nra Thorun
anno dni ycmo quinto ad festu Stis Stanislai m antepno Anno dom
millo ccc lx secundo pntibus ibid Nicolao m epo pre dno Andrea
Epo pozn Nicolao Magnifico et gnosis liris de Gozka pozn
Stanislao de Ostrorog Calisciensi Johne de Costzelcz Emi
liano et Capitaneo m Mariemburg palatis Johanne de
Izarnkow Castellano Gnesn Johne de Rethwany Regni
polonie Marschalco et Sbigneo banco de Goza Castellano
Malogoscien et alijs gmpluribus testibus ea premissa Datum p
manus Fratrem pred dni Johnis de Dzrsce Utratisti Jurium
Portorum Regni Polonie Notarii nobis sincere dilecti

Regd emptr Re

Inscriptio Ottonis pro Johne Costzelcensi

Kazimirus dei gra Rex polonie Significamus tenore pntium
quibus expedit uniuersis Quod castrum et ciuitatem nram Mariemburg in gubernacoem disponi et regime decreui et assignaui
Magnifico Johni de Costzelcz palatino Eminiensi Capitaneo nro m Mariemburg Nobis in Bidgostia Tuchola et Nyeszewa
Capitaneo nobis sincere dilecto. cum nobilibus et honorificas gruas
pensiones sibi p nos ingore litis nre mstas assignatas
et demostratas Remansimus debitore obligati Ad ql gruas
solucoem et contentacoem Sibi Johni palatino aut suis litis
successoribus Trecia Milia florenorum hungarie pro anni 4 mstis
ponderis m et sup Castro nro et Ciuitate Gretzie m tra
Regni nri pomeranie sito mstrpsimus assignamus deputamus et
demostramus. tenore ptm quo ipsum melius mstribimus assignamus deputamus et demonstramus Quodquidem Castrum Gretzie. incolat

629

acta Castri Swetze 629.

Johes de Hoszelez palat. com omnib et singulis Tabernis
villis curijs predijs agris pratis campis ginet pascuis nemorib
-nib aquis Garept vgnib Horris extrestenijs venatorib
Mellificijs Tholoneis Nauigijs flumijs fluvijs lacubus stagnis
pscinis pscatur aquis et aquarz decursibus Molendinis
edificijs et construendis ac eoz emolimet, et signant ad
omnib appendijs cohercionis amicias Jure dmo, ad dictum
Castrum Swetze quoht ab antiquo spectandis, ita late loge
et diffuse ad put in suis limitib gadijs et terminis
vpd bona sut limitata et distincta, et quoadmodo olim
Jurisdictionem ea tenuerut et possederut, eo modo ordine et
gdicione quoadmodo alie lre nre et mscriones nouissime
Primas premiarias in se gtinent sibi Johi palatio p nos
date et gresse. gtinet et obtinuit, habebit tenebit et pacifice
absq grauis impedito possidebit, tadem gravijs p nos d nros
successores Reges polonie dcto Johi palatio aut suis legittis
successoribus dctis Tria Milia flor hungarie integre et ple
narie fuerut reposita et exoluta, quibus solutis et datis, dictum
Castrum Swetze ad nos et nros successores rediret et spectabit
pleno Jure. Insup promittimus et vbo regio polliceml, q
dctum Castrum Swetze mandabimus et pfato dicto Johanni
palatio dabimus assignabimus et consignabimus. In casu vd quo
sibi pfatus Castr Swetze quod absit in possessionem non re
signauerimus aut non assignauerimus, extunc ad solutionem supradictor
Trium aliorum florenor hungarie eidem Johi palat Jmmi-
-nuendum teneamur ad soluend obligati. In cuius vero
quo casu Tria alia flor hungarie dcto Johi palatio
tali ut premissum est non dederimus et non consignauerimus, extunc
damus sibi pntibus plenam et omnimodam facultatem, put vigore
aliarum lrarum nrarum, quas sup hmoi Primas premiarias pro
rogamus et tenuta ad dicti Castri manerioz p nos designatas
quarum solutionem et assignationem sibi pntibus inscribi, amplato palatio

Scdm hoc erat et indultū detoz trud ch'lin ſtor hmoſſlin
ſolnoz m nobis more ſuliū repetendi Subditos ꝙ nros
et natoꝛes impediendi detinedi et arestandi, qnoadusꝙ ite
graz et plenariā emdā ſime fecit et narrā fuit ſatisfactoꝛ
ſolutoq; dras dd et instrumenos nras ꝙs medrat Scdm
palatū hz ſnp ordmacoē et dispoſcoē p confirmacoē ipſoq
Castz Marienboꝛg, facte et p nos date, hmoi ſmmas
pecuniaꝛ debitoꝛibus m ſe gtinen, restituē dz et tenebit
de et nos pntibz cassas nullig robore aut momenti
casse esse decrenen Dempta lra et mstione vltima
anno pdicto ppme plebato Scdm palatinū ob confirmacoē
Castz dcti Marienboꝛg date et gressa, m suo robore et
efficacia determio p omia esse tenenda et obſnada, hatz tr

Promotoria pro dño legato:

Serenissimo pncipi Kazimiro Regi poloe tr
fridrici dūi fauen clemencia Romanoꝛe Impatoꝛ
semp Augustus Hungarie Dalmatie Croacie tr Rex ac Austrie
Stirie Karinthie et Carniole dux Comes ꝙ Tirolis tr Serenissio
pncipi Kazimo tr fratri et consanguineo nro carissimo Salutē et mtime
dilectōe gtmū incremenū Serenissime pncepſ fr et gsanguinee
carissime Vestram duciam accedet Venerabilis Hieronimus Aretē
Cretēn Sedis Aplice legatus deuoc nre dilectōis pro nonnullis rebus
ex commissione Smi dñi nri pape coram vo ypsegndis Et qa ide
Aretēs prefatus Smo dño nro plurimū secretis et in agendis suis
legalis existit Rogamus affectuose qtus eundē vobis m exponendis
ob Reuenā sedis Sedis ac nrā mtuā cōmendatā habere velitis
et in his que nos contingūt Vrā amicicia fidelem se p mcremto
et illibata status nrā gseruacoē vobis in tuct exhibeat qneadmodū
plim de vrā fidē confidimus Ad cuiusq vobis plim gratiam ezga vestra
dilectiones dore sino accuratius ysegnedā Dat m Bretz die decima

Mens februarij Anno dom̃i M°CCC°LXXX° Imperij vero decimo Regnorum vero Romanorum vicesimo sexto Hungarie vero tricesimo

Comissa dom̃o Imperatori m̃ato
de Bohemie Imperatoris ad Casim̃ Reg.

Viderimus diuina fauente clemencia Nos Wenczeslaus Romanorum Imperator semper Augustus Hungarie Dalmacie Croacie &c. Rex ac Austrie Styrie Karinthie et Carniole dux &c. Sacratissimo principi Kazimiro Regi Polonie &c. fratri et consanguineo nostro carissimo Salutem cum sincera dilectione Nobiscum agitantes his diebus Honestis nobis devotus dilectus Jacobus Handa Notarius vestre amicicie (quem a festo Pentecostes huiusque temporis in Curia nostra sub spe adventus Magnifici Nobilis Bischka de Berand Comitis fidelis nostri dilecti nostri cum ut asserebat nonulla nobiscum vestre et pro tractanda dilectionis vestre comisit) lapsis vero diebus pluribus petebat idem Jacobus se festinanter amplius presentari dicto Bischka adventum ejus rebus suis in Hungaria hac vice ut intellexit intendente facere et cum alias per manus Bischka affectuosam vestram vere dilectionis intelligentiam quodque inclinata esset super tractandis et finiendis nobiscum feritatibus etiam intelligens et omnino disposita dietas ac placita ad eum finem et effectum ejusdem in Frankfordia apud Oderam aut Bratislauia seu in Pesthin quas idem oblatores ut premittitur statuas pro utroque annis et in Frankfordia vero proximo assensum cum intencionis nostre oratores de nostre vestre plenarie instructos illuc mittendi ita ex parte vestre auctoritate desuper oratoribus cum pleno mandato mittendi et de tempore quo convenitis Oratores vestros fieri deberet ad tractandas et inundas feritates et intelligencias per alium suum Nuncium Oratorie facte certitudinem nobis promisit exprimendo prefatus Bischka vestra vestre nobis rescripserit cum casu quo lacius aliqua nobis vestre ex parte ad presencia vestra duxisset destinanda libenter audiremus de illo facturi quod vestre litere certiores reddent semper ea sunt ipsorum que ad pacem et concordiam ac feritatis inviolabilem nos nostre vestre quoquo possunt ad illibatam nostrorum statum ingnacz

Date in Brezk die Veneris octaua Mensis July Anno dom̃i M°

Sexagesimo secundo Imperij nrd Undecimo Regnoz nroz Romani Decesso
tertio Hungarie &c nero quarto

Lra Papa ad Casimirum Reg
Cotnis dom
Imptor m ofso

Dilus Epus Seruus seruoz dei Carissimo in xpo filio nro Casimiro
Regi polonie Illustri Salt et aplicam ben Cum nulla maior cura
corda nra impleat quam ut nre xpianos potentatu pacis et gratiam
inducamq et inducta augeaq et ofqueq / Cupiat ut nonulle dissen
siones et turbulentie que in ptibus Alamanie nigent sedentur &
opinguatur mittiq ad tua celsitudinem Venerem Fratrem nrm Cracn
Archiepm Cretem Dilectumq filium Nuncium qz et Oratoz nrm pntium
exhibitore nobis ppl eius erga nos et sedem apcam benemita in primis
gratia et fidei et seruitutis tue affectum / ab eo q de nra mente ostenti
simq est intelligat tua Celsitudo nonulla que apud eam explicanda
sibi gnissimq / Cup quibq Hortatiue eandem ut sibi tanq ppone nre
adhibeat indubitatam fidem Dat Rome apud Scti petri Anno
Incarnacois dnice Millo ctc lxxmo Decimo pont nri Anno octo.

Lra Papa ad Prelatos et Barones de Czemo::
Regni Pol.

Dilus eps Seruus seruoz dei Venerabilibus fribus et dilctis
filiis Nobilibus Viris Prelatis et Baronibus Regni
Polonie Salt et aplicam ben Causa de qua in his lris artuzi suis
nobis quoad grauia et ardua exitum nrum Carissimo in xpo filio nro Rege
polonie nunc agenda est / et in nos erga nobistum eam gerere facimus
quia nrd dilectos et Regi et Regnis et nobis ipsis bonos fuisse nos
ipsum quos longa dorum potuit experientia Natum iure et prie ritus bonos
& fuisse Scribimus dilecto Regi Honesta et merita dilecti filii Pauli de
Glouina ppti Cracouien et Cracouien Ostiarii purgatum a plus emulis
que illi ab emulis sui obiecta / put plenius videbitis in scriptis & nos
dicto Regi lris quaz copia mittiq fecimus Hortamur itaq vos

ac stricte in dño requimꝰ ut ad nram quid sincero corde facimꝰ ducti
pauli dnorum pugdcom / cum habentes commendatu Regi pariter
gmedet / et in suis iuribus tam pretitis et pntis qm futuris temporis
restitui ac conseruari admittet Dat Rome apud Sanctum Petrum
Anno Incarnacois dnice Millo ccc lxpmo Tertio decimo kl Marcij
Pontificatus nri Anno Quarto

S. de Spada

Lo Pontificis Maximi ad
Regem Hyspanie

Illustri Regi Polonie Illustri Salem et apostolicam ben Quod
tue Excellie Oratoribus qui a nobis nuperime profecti sut gratissime li
bene his receptis Post factam pmissionem Karolum Corsie Generali
fratis nri Jacobo de Cenno tituli Epo Presbiteri Card Regni quid ille
obtinuerat Dilecto filio Paulo de Colonna Diacono Card contulimus
uro optime nito gne quid nouerag tue Excellie fidelissimu dedit:
stimꝰ qꝫ esse et talem tam honestu tam qꝫ utuosam uitam in Romana
Curia putarim duxisse ut pter opa diligencie et fidei que non magne
iussis a te et monitis qm sponte sua in tui honore et subditoꝝ
tuoꝝ fauore quotidie exhibebat multu qꝫ honore sola prima sua
et inte Curie gtulatione tibi rogꝰ qꝫ tuos afferret Et tandem sepe:
nuo anhelus atqꝫ indolens tanto talibus qꝫ astutis et verborum
machinatoribus succepisse ad tuos emulos ut aust sint alumni eundem
tanqm cord nobis et alibi in nra curia de te sue oblocutores Optandi
de sint cauisse fili nobis tibi et alijs q pplor gubnacoim pficim
tales subditi uiros et mistros per quos apud alios principes et alienos
in Curijs et orbibus nra tractent et nauigent qꝫ negocia Pauli de
de Colonna in Roꝛa curia ant agendo ea que a te Rege suo usqꝫ
fuit illi per diligenciaꝫ fidem et utute sue sciuit et potuit aut p
utuosam quid semp in curia duxit uita laudatissime Serenitati tue
non pua fuit laudis oraculo talem hre in Italia et Romana Curia
fautorem Her eadem et filia tuus dixerimꝰ oratoribus per quos tuaꝝ
uolumꝰ celsitudini rogari put nos idemad rogamꝰ ut subditu
suu ore qꝫ tuu coram nobis et Romana curia uel potius coram deo

de Beatitate tua optime mentem carum et benivolum in tua gra gsuade
velis. Habeas gs sua Iustitia et omia sua Bona. atriotp retento mbus
et sequestris sibi libere consignari. Quodquid si fuit spatiu tua Beatitas
effinet non magis letabim Rome quem diligenia fauores pstitisse gm
tuu sanctu tibi et bonu virum in sua nitate cum ustriae fauoribus
confuasse Dat Rome apud Scm petrum Anno Incarnacois dnice
Mill quadrmo Septuagesimo pmo Tertiodecimo kl Marcy
pontificatus tri Dmo Quarto

Ad Casimirum Reg. à Duce Burgundie Brabancie missa

Illustrissime princeps dne et consanguinee carissime. Postq̃m dilectus
meus Stephanus de polonia de Regno vrō polonie oriundus in offinis
tenuisse domestice capelle mee animis id pluribus fidelib nō diligent gs
fuerit. Sū mente sibi vel natale suū velle repetere a me humiliter postulauit
sibi licēm sup hoc concedi. Et m sui comendacōe Regie maiestati vestre
scribi velle. Eius itaq̃ precibus hmōdi fauorabili annuere, et studiu vestrū
Regiū affectum deprecor, quod eundē Stephanū mea sup eo obtenta licentia
patrios lares ad Repetendū hanc primā metamq̃ nichilominus diuersi apud R.
maiestē vestrā se gtuleat benigne et cepe fauorabili tractare et tractari
facere velitis. Nouū m suis agendis m quibus vestra ope ad offitium
Regium forsan egebit cum fiducie petendi. Et habeat quod cum zelo petitis
speciali recognoscat, adeo gs has meas pces sibi sentiat effectui
m grata m trahat complacentia ab eadē Regia m. vestra, quod altissimus
dem suet molimine. Et Bruxella opido meo die pme Nouembris
Anno. Lxv.

Consanguineus vester Dux Brugmdie Brabancie
et limburgie Comes flandrie

Petrus p Ciuibus legnitzen

Georgius dei gra Rex Bohemie et Marchio Thoraune ac Primo
primogenito dno Kazimiro eadē gra Regi polonie magno duci lithuanie
Heredi gs Russie ac fratri nro carissimo Salutē et ppos ad vota
sincera. Serenissime princeps Conquesti nobis sunt fidelis nri
dilecti Ciues legnitzen gs nos et nre ciuitatis nobilis Raphaelis
Inesitzinsky ingnitatis, et per treas et dna vra nris ceteris ofcium
et virtus grata ptribentis, cum tū ut ipsi assistant nri Illustrem
olim Elizabeth Ducem Slesie in legnitz et dictum Raphaelē gaudia

Facta fuisset per Nobilem Stanislaum de Ostrorog Cum igit̃ inter nos
vtrosq; pax et amicicie fedus firmata sint / non indignū est ut ecia subdi
torū mutua sese caritate et pace ꝓsequatur Rogamus ꝙ vt ne ciues nros
legitimey ꝓtextu instaticy dicti Raphaelis aut alterius cuiuscūq; maiestat
patriarū ꝙ ꝓnus ut illi seruiri et ꝙcti tribs et dnō vrā cum mercibus
et alijs rebus ꝙ ꝙ ꝓtecti salui conducti transeant absq; gñis molestacionis
et iactura et ea res que dictus Raphaelis contigit suspensa sit quoad
nos simul ꝙstituti de his et alijs qb⁹ inspō finē concludemq; Nos eterū
vb subdite vestis pacis studiosi esse Nec intentionis nre est ut quispiā me
contendo Jus sibi in re ꝓpria dicat sed vt subditos nros pace mutua
et amicicia tractabiles viuatur Datū ffoꝛe die ꝓxi May Regni nri
Anno Quarto.

Ad Regem Poloniae et Alberto duci Austrie

Serenissimo Principi dno Kazimiro Regi Polonie
Magnoduci Lithuanie domino et Consanguineo nostro carissimo
Albertus dei gracia Archidux Austrie Stirie Karinthie et Carniole
Comes ꝙ Tirolis &c Gratum dum complacendi ac sinceri in vobis
obsequendi voluntate Comparuerunt coram nobis pridie vre Maiestati
simul et Magnifici Viri dñi Fratris ordinis Militum Sancte Crucis
beate Marie Theutonicorū oratores Referentes nob quali mō v maiest
ꝙ vna ac ꝓfatus dnus Magister et ꝓceptores ordinis siu partibus
de altero super differencijs tamdiu ꝙcorditer post varias etates
bellicas conuentū sit taliter ꝙ a quaꝛta parte octo ꝓsone remanent
deputande que et nunc voti sperantur indubie sint deputate / que octo
ꝓsone vna cum Magnifico viro Johne Bisgra certificabo differencias
huiusmodi habeant examinare et de assensu ꝓnō componere et concordare seu
ad fines ac limites conuenientes perducere vtraq; vb parte attinente
terrā si quas differencias vt ꝓfatur comportare et componi forte posse
ho valeant Istas differencias nre discussioni Juridice et legitime
ab vtraq; ꝓte sint comisse Hortamur nos atq; interpellatos quos
omnes huiusmodi in nos suscipe diem et locum ꝓfigi / tanquam ꝙ ipsas
Juridice examinare et debito fine terminare dignemur Nos vtraq;

Requisicionem et hostamenta huiusmodi pondantes ac intra pectoris nostri
archana reuolucionis tum etiam inter consiliarios nros vtrosque statum et
et seriebus attencius librantes Ceruis anno insedent nobis expe
diendum in primis tractatum illum videlicet de eremo septem personarum alias illud
negocium pertractandum datum est quibusque totius cause sed et pacem illarum
status omnis ac conditio notissima esse dicit Deinde vo singula in
digitos mittentes compezimus ac si vosque ad finem trium ejusdem tractatus
prefixi scilicet festum Sancti Georgii martiris ac inde ad tatum temporis
expectaremus istum ad cessandum illius tractatus quid opus foret profecto
magna pars temporis ejusdem nre discussioni prefixi scilicet ac est a die pasche
vosque ad diem beate virginis effluet Sic ut termini licet
antea nimis constructi nra negligencia coartatus Deoque ne vlla
negligencia nobis imputari posset Nos ad laudem omnipotentis dei et ad vere
pacis fundi et adipisci pacis complacentiam prope ante ne simus diuque
effundatur cum alias bellorum calamitatibus quas eruare nec satis pot
emus quibus et debito pene religionis obuiare cupimus Cumque ipsum
in vtriusque parte oratorum pudicia humeris nris suscipimus quantum idu
bie ac si nec cause iustitias aut personarum qualitas seu eius vis ingruentis
negotii veritas vel nullus equitas termini prorogationem exigit vel propositi
de minime deficere seu deficere esse quomodo Cumque ipsa tum ex sui
iustitie ac earum personarum qualitate equitati et matura deliberacione premissa
discuti et vltime valeat terminari Que cum pietas et humanitas suasit
treugas et bellorum inducias inire eadem cum manentibus adhuc pestiferis
occasionibus initas seu contractas treugas prorogare no dubito persuadebit
eadem sit equitate suggente Diem vo dicimus et palam intimamus
quod cum pactis diemque et interpacis vt proxima diem Sanctam
ssimum natalis Christi Johannis Baptiste proxime venture domicilium
in Civitate Nurembergensi vbi nos tunc personaliter existimus Actum sinla
sue qua supra anno et pontificatus nostri supradicti quinto septimo
illius quidem adiectum mense februarii ad nostrum vsum breuiata
in nostri rei testimonium quibus hiis presentibus sigillum nostrum Datum apud
Ambergk anno ut supra

D. Arnoldus
m Cons

637.

Lra Pij Papæ II. Mexii ad Ludouicū de Bononiā dat.

Venis Epūs seruus seruoz dei Dilecto filio Ludouico de Bononiā frat ordinis Beati Francisci de obseruantia regulaz Oratoij nrō Salutē et apl̄icam benedictionē Deuero tua quid felicis Recordationis predecessoribus nris Nicolao .v. et Calixto .iij. et nobis Hactenus exhibuerit te geree ad orthodoxam catholicā xpianā fidem et eius defensionē contra pfidissimū eiusq; ppū psecutorē Turcoz Regem / tua q̄s prudentia et diligentia quid implendē et pficiendē hijs quę p dēde Apl̄icam tibi in pdictis commissa fuerunt tanquā bonus zelator adhibuerit nos mouent / vt ipse illa ad quę solicitudo ac fidē pficiendo ad orientē partes a dēde aplica ām tuo missus finib⁹ / eund me te ad carissimos in xpo filios Reges et Dilectos filios principes Vniuersitates et populos orientē p̄fatos transmittimus Volumus itaq; et tibi mandam⁹ vt tu nm dilectis filijs Michaele de Aldigeriis Oratore carissimi in xpo filij nri Dameli Imperatoris Trapezundē et Nicolao Gabriel Oratore carissimi in xpo filij nostri Regis persarum ac Cosmodam de Careche oratore dilecti filij nri Georgie Ducis Georgiamie eiusq; Maumethis q̄s Oratore magni Principis Assambeth Soldani Mesopotamie et Mozato Oratore dilecti filij Nobilis viri Ozthbeth in Armenia domini / te ad eter atringas et ad pfatos Reges principes et Vniuersitates ac populos orientē accedens in primis nanes et exponas singulis vtriq; eorum in pdictis orientē Deinde pfatos Orientales Oratores inter singulos nostro nōie petites et diligentissime tractedes / Quos Oratores admone debebis vt ea que nob⁹ super dictis negotijs xpo et in sede obtulerunt / omnib⁹ noto faciant / post quam q̄s ipsoz Oratoz oppositionem in simul cum eis diligenti apud illos orientales mistabis / vt et ipse esse credant veros nobiles et pdē milites ac sue fidei quā nihil hactenus debent priorib⁹ ardentissimos zelatores Sin autem expedire videbitis ea que nos cum maxis expensis laboribus et remedijs in dicta Mantuana curiali celebrauimus cum omnib⁹ qui aderant consilijs detegere vtinā et Turcum de Europa diuino adiutorio fugaremq; Vnde nris hinc orientalibus mistanaq; pstare conabere / ne aliquo modo tuę desinant / quodo cū ab oriente aliquid est oblatum / firmā singulis et certā spem pbendo cum que Mantue promisimus / nos in nullo per dei gratiā defecturos Immo vltra illa omnia nos possibilia facturos

638.

Turabis vo diligentissime et ordinatis ipsi de his que facta posuerit
nos per sua scripta certificet, quibus attente vehementer q memorabis quid
sit nam subsidia orientalibus inprudenter afferre sperauisse seuerissimus
ille Turcus eorum animus et conatus his exploratos ostensis et illatis
incommodis vi et armis ipse a bono proposito diuertat Ut q primi
et sapientissimi in nra presidia hys plurimis viis ostensam nos fide
et amicicia paciant Et demum nos amisso tali tanto q presidio cui
nyl par in terris posset maioribus solito damnis pressos q implicem
Tu itaq; solita deuocione et obedia tua hoc sctum omnes libenti
subeas animo et ad dei laudem fideliter sequi admitas Pro quo apud
deum imortale premium et a sede apostolica gratam et benivolenciam cons-
quere Datum Rome apud sctum petrum Anno Incarnacionis
dnice millesimo quadringentesimo octuagesimo octauo Pontificatus
nostri Anno Tercio

Blondus

Ad m Fama apostolica

Illustrissimo ac Altissimo principi ac dno dno
Kazimiro Regi polonie Magnoduci lithuanie domino
prussie q dno ac heredi dno nro gratiosissimo

639

639.

Duceram obsequedi pro debito regie celsitudini voluntate
Et si vram regiam magtudine hbmillasse. Quantuid locorum
terre Quincie comitatus sibi supplices ep bna Or spectatu viru
Ludewicum ordinis gllose virgis Mare fretu m Altmama Mgzm prop.
tores parte ex altid suffragatores suos superiorubz armis m Hadrezna
vsqz hec bella gesta pgrandia supta qz sint arma E quibz ut solet
hoim mortes strages ppli qz vasta prdolor pstupe prioma vidua
mstip pupillor depauacones innumeres de quibz dolemz no paud
Opportebat ob id regiam non late maestate mandatid hor principis
quo nup nobis Bemissimo ac Inuictissimo a dño nro gloso Fredrico
Romor Impatore arctius ut libuit pripiendo madatid effecit Pter
quod a plerisqz Illustribz principibz exteris dnis Ipsiusqz comitatu
Retoribz sepe sepius admoniti sumz Vt neu ingenuis tibz totis qz
conatibz has gwerras et bella regia quibzcuqz non stuffices ad
plenid redaremz aut dato vltro citro qz mdiens difficiles bellor
dies in treugas studeremz auerte Quia igitur officy ned ducimz augusto
semp pare edicto qui ceteris Imperij fidelibz ascripti sumz amicz qz
fuare plurimor fatem eas zes arcemz a nobz missim ceptas no
quasi labores fugiamz paremz expensis aut rempublicam ned eque
diligamz Sed zelo optio fidenti qz atio pacem petrid fine belli
dietim flagitando et singulis placite sspabamz magnid illa et gra
dieta Elogiuia m grandi nouisse Rabita conspectore vtr accepiq
regia Maiete et eo magis pare optabamz Treugis vod m vbi
conducte mdiil retrid miete tulimz fenestrati qno tuo alme otiamab
reparem oramz Ipsi retinz Ad finem vgit ut regia maiestas miete
dignet complecte qno tid desiderio et pace et vnioz pro stima
reipublice complectum felicitate Scire cupimz nos gtentissimod et
retis tid nris amicis Hac m re nobd mord gentibz se que mllatenus
ptem aliqua facietibz Y placito Regie celsitudini que nobis sp
carissima e ac bono pubco mediatores gtes laudabiles gtemombz
his alacriq impositurus Quatus bella ista regida hactenda qz dis
cidia dnid miete pfundatur suffragio aut saltez treugaz pred
applicet vbi bella omnia extirpabitur m totid qno m studia
simaz dabimd opam tpus ducemz preces effundez et demid

turit fitas vlt ve Kilas Mens May p̄ximas que am p̄d apror
atq; lepidior et tractatibs mare tranquillis mdulgd solet, mittos
de nrō ambasiatorē ventros Istolabim² dum ēt ad vram cōmat
sentiam Regis tue desid eplas per medium Rectoz hōnium lon
vestri dangis nobis reddit obseraq; fieri certiores Attento q; ate
fato Spiritu Mgro in omn qua supza forma filia tua desid
Camq; spantes cundi a pace methado declinatur nidme offerig
dnō et nob Regie Maiti y bono publico cooperatores bem
volos ac Regis in obsequijs paratissos nob exortos pollicem
Dat nre Cmie sub sigo Stubba and Natiuit Marie virgis
glose Anno dom M CCC^mo secundo.

Consules
Lubucen

Supplicacio Regia pro fine fiendo Spātium

Reuendissimo in xpo pri dno Anna nrā singularissō postquam
dolosa curiositate Jacobum de Cerno Gnesn ppm detinuit Spatus
Crac nobis et Consiliarius Regni nri venientibs ambitre intellexit
qm illum preiq; Thomā Epm Crac nondū rebus humanis exemptum
ad rendiandū curie grāsq; dnōr sibi traditi p̄rōbat et instantissime
inflectebat Sanctissimo dno nro pre desideriosa livis nostris
gram expandis meritis supplicauerimus Vbraxum q; p̄d pro
adhibenda solita pte nra apud sua d. studiosissima interposicōe
Rogatibs nris interpellauerimus Vt dctū Jacobi hortis nobis
et Regno nro magis ambitiosa volunte, quā si p ipd Spatu
ta Sanctissimū dnm nrm p̄secuto fuisset, sueta spreta et primū
abiecta Reuend pr̄m dnm Johnem Epm Wladislauien
Regni nrī polonie Cancellar sume integrat et p̄fundo patrem
vt antistes dicte Ecclie Crac diligentissime succederet Venerabi
lē Johnem Luthomie de Brzeze vtriusq; Juris doctorē
Archid Gnezn Sacri Aplici palatij Causar Auditorē et Reg
nrī polonie Secretarium vt p̄fule Ecclie antistate Wladislauien
mito p̄fectur, viros pter egregia Hispanie nr̄e patronos, nobis

et Regno nro carissos et acceptos / et Sedi sapliæ fauore no mdignos · omd ex parte dotibus vtutd et sperimie mroz zeboleg fi sue et vtaz p x ortui pro viribg stemmg zcromendatos et remissos ut sua ds ex singlari beingtate ad ipas dignitates attolle et promouē easdg ppnas bn mitas / qicadmodg mdubia fidē gerimg vtaz p x opera intruenti et studio coopantibg dignetur. Oblato quippe e medio nup plibato Thoma Epo Crac. ipse Jacobg rupidata debitg audyssime honorg dmito sibi non votg vsurpans conflatt et congesse sibi notnullis vafris et suppresse ut voluitur stryptus / se ad Sedem aplicam promotum ipsius Ecclie sertad contendens · trauercit molesto animo nobe ppendg foret si detto Jacobo ppond leuis odiaq nobis et Conspiratys nris dissentionibg / ipsa Ecclia Crac / tanqm me alias Regni nrd Ecclas insignioz mysse turbare vt non tredimg sua s. sinet Sed ut dicta Sedes suo viduata pastore · successore doneo et consilio puriore felicia m dnibg et tpalibg sustipe queat maemeta et a prauoz meuibg / molestys eripiatur Scribimg eid Sctissimo dno nro vt dicti Jacobi irrequieti animo et petulanti importunitate per sua s. cohibito resistat et refutatz / m facto ipsa Ecclie Cracouien sic vacata fauorose suppedere dignet / quoadusq Oratores dice et nre nris Sedi aplice se pntent dras gs p x que Regum et pncipū honesta et digntima vota m pria Sanctyss dno nrō mpmgnare et vberose ymouē gsueuerut Rogamus · velint hanc causam habē cognitam / et quodcns eius gdm decretū m pma Sactyss dno nro gubnare / et vtis gsibus effectui · vt dicti Jacobi pticatz cam elidendo / et irritando / sua s nos et dictam Ecclam hmodi lubricys illudi non patiat. Gratissimā complacem m eo nob ostendat. Dat m Petrzeszyn Nona mensis Octobris Anno dom Millesimo

Kazimirus dei Regis Magnifici
Lithwaē Russie Prussie q dus et Heres &c

642.

Reuerendissimis in xpo Patribus et dnis Sacre
Romane Sedis Cardinalibus Amicis nris carissimis

Suscipiat debita duorum milium florenorum
pro domino Castellano Cracouien

Kazimirus dei gracia Rex Polonie Magnus dux Lithuanie
Russie Prussie &c dns et hres &c Significamus tenore presen
cium quibus expedit vniuersis Qz quia apud Magnificum Johannem
de Mirza palat Cracouien nobis sincere dilectum duo Milia
florenos hungarales puri auri et iusti ponderis pro stipendiariorum
in Terris prussie nrarum expeditione in mutuum recepimus et effectiue
habemus Pro quibus eum certum reddere intendimus / Eapropter duo
milia florenorum hungarales sibi Johanni palatino / aut eius
absenti eo modo videlicet quod absens literis suis patentibus dilecto
et fideli nostro Cracouien pro Capitaneo presentium latori
Qacoby Comitat Cracouien ad predicta leuanda et percipienda
soluat reponat et consignare permittimus et verbo regio spondemus
Insuper si in acquisitione ipsorum duorum Milium florenorum
ipse palat Crac aliquid damni inter mercatores caperet
sub testimonio et scientia Venceslai Lutkonis de Thorazi
Scolastici Sandomien et Thezaurarii nri / ad ipsorum dampnorum
solucionem vna cum capitalibus pannis exinde apud palatinum ob
ligati In casu vero quo quod absit sepedicto palatino
Cracouien ipsa duo milia florenorum hungarales pro termino premisso
ut premittitur non exolueremus / tunc ex eadem in pretensa
Cracouien tenet premissa est non soluat et prefat Sedem

V. Gal.

Vsko festo Sancti Michaelis a proxime venturo per vnum a
defluxid sibi palat Cracouien dicta duo milia florenor simil
dampnis que ob non solucz eorund pro die Carnisprivii mt
catoris et premissi et frid et ptulerd solue integraliter teneb
et debebim Ingressum vero premissa omnia morato palatu
quotiens casu non fuint pro dicto festo sctd Michaelis a proxi
venturo per vnu annu exolata et tunc in dictis Summis
duor milium florenor ac dampnor exinde subscriptor sd pal
Cracouien aut sin successores in Zuppas nras Premislien Russie
quas adpns Spectabiles et famosi Georgius Thornsteyn et su
consors Magdalena Galis Vtrusq; et Russie Zuppar
possident in gubnacone tnsacto festo dicti Sancti Michaelis
taliter quo cad tpe arenda memorator Zupparor expirabit
se remittendi cassi et exinde gubernanda tenenda et possid
exigere primum more nostror Zupparor plena et omnimoda
habebit et obtinebit facultate usq; ad plenaria dicte Summe
flor premissor percepcom et per nos exolucom In cuius
rei testim Sigillum nrm pntibus est subappensum Datum
in loco campestri Spectabilium nror pre Choynnate feria Secta
Quatuortem ante festum Sancti Mathei Apostoli Anno
domi millesimo quadringentesimo primo

Bulla qua papa adhortabat et fidei iter ad Turcos

Universis dei et apostolice sedis gratia Regibus Ducibus Sanctissimi in xpo patris et domi nostri domi Pij divina providentia pape sedi Vicecancellario in regno Polonie Terris Cracovie Slesie et Prussie cum potestate legati de latere necnon aliis ac aliis prelatis domi nostri pape et sedis predictis nunciis et oratoribus Universis et singulis episcopalibus litteras has inspecturis Salutem in dno. et easdem patribus et aliis subscriptis apostolicas literas. 644.

Fidem indubia adhibere Pridem Sanctissimo in xpo patre et dno nostro dno Pio divina providentia papa secundus literas apostolicas fruciatas per ipsum contra perfidissimos et inhumanissimos Turcos ejusdem nominis inimicos indictas, cum vera bulla plumbea cum cordula canapis more Romane curie impendente bullatas nobis direxit et publicari fecit in diuersis mundi partibus publicandas, quas nos cum ea qua decuit reverencia recepimus, vidimus inspeximus, palpauimus, atque plegimus diligenter quarum quidem tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis Tenor

Pius Episcopus seruus seruorum dei Universis et singulis episcopalibus salutem et apostolicam benedictionem. Exortis nuperis magnum scrupulum est, nonnullis de mundi cuiusque nequitiendo fore. Quod veriti sancte memorie predecessores nri Nicolaus quintus et Kalistus terrore, ab eo tpe quo Turcorum efferata rabies Constantinopolim expugnit, ventum ad interiora principatus Hostilem gladium clamare non cessauit, admonuere Christianos principes ac ipsos quoque ne in pacis esset nra religio, nisi extrinsecus hostibus pro ea amplius muniretur, fulsere ut arma sumerent defensionem catholice fidei subirent furentibus hostibus obuia irent, nec sinerent immanem draconem Mahumetice fidelem deuorare alas, videbant ferocem illius animum corruptam Constantinopolim minime quietum, cum inexplebilis esset dominandi cupiditas. Nec dubium quin orientale pactum impio ad occidentale aspiraret. Minata est in tpe futura calamitas sed non est credita, non finit audite sanctitatis pastoris voces, utiles admonitiones surda pertinent aure. Quamobrem plures Christiani tum sub Kalisto vigilantes arma sumpsere, qui de tuendo regno soliciti, dum suos fines obstinat custodiunt nos ex ipsis Hungaros et Teutonicos ac alios Latinos non pauci, plures magis ex parte pauperes et sedis genibiles, merita vo in aspectu dei eruce domi assumpserunt

et magnoꝝ hostiꝝ spes parvipcerent / quoꝝ patrie ausibus apud Aquilegiam
gna nrā Belgradū vocant / turcoꝝ ingentes copie p̄fligatel fuit / et Mah
metheꝰ ille tribulis ac ferox turpem auripit fugam / nandes alie tanꝝ
michil ad eas turcoꝝ furias ptinent · m hīs pdibus gete inaserūt nos
deinde sicut deo placuit ḡnis mdigm tanto nūie Calisto suꝑessimus
q̄ max in Asplatus mitis Thamtnay gnentū mdigimus / in quo de gn
tribulatē gnibus p̄anoꝝ gr̄ls agemus / dent nr metes q̄ per
Isa scribitur Super montē excelsum ascende tu qui euangelisas syon
exalta in fortitudie voces tuam qui euangelisas jrlm / exalta noli time
deum nobis putaimus / satisfecimus vt arbitram⁹ p̄cepto / assumd dpe
ptunto / non sine sudore et labore gnis / ostendimus fidelibus vpiames
velut sua / et que passi fuerat et que passuri videbam⁹ / nisi scipos
adiuss turcos defendent / clamamus / qi tuba exaltamus vocem vraz
audimit omis creatā / non vocandum vba nra / non fuit gelus pon
deris nris - gn̄ pdecessoꝝ nroꝝ doctibus / frustra conati fuimus / et trassi
dere labores / intra quintum crenerit turcoꝝ vires difficile dictu
est - audita miseꝝ / mari ponticu usq ad amnē Sauum / et ab egeo
pelago usq ad danubiū / nobilissias intiacentes p̄uincias sue possessoꝝ
fecere / tenuerūt et ipm danubiū / palacijs q̄ magna pte ocupauit
penetrauit et Sauum / atoꝝ agros vngarie longe late q̄ vastarunt
hoc anno bosnaz / inaserūt / vnūsm q̄ regnū sibi subiecerūt / et in
sulam lesbon / Cuius de crudelitate in sanctis vrbibus ac p̄uincijs vsi
sunt · Horret animꝰ dicē / In constantinopoli grecoꝝ imperator obtruncat
est · 2 caput ēius hasta suffixum per castra delatum Pharsalijs
principibus erutis sūt oculi · in lesbo multitudo puberū palo trāsfixa
In bosna regem q̄m salutem pactus esse dederat amicū patruo suo
Mahumetheꝰ ipe humano sanguine insaciabilis sua manu ut ferūt iugulat
Cum nobilibus viros · q̄s sacerdotes ḡuecrauit ad edem raptos / senes
et iuuenes in plateis crudelissime trucidatos / vbiq̄ cruor teporē ossiū
vbiq̄ morientū gemitus audiens · multa venena minoꝝ · multa
virginū / fidimus relatu est / q̄tum hoc gemis hoīm in libidinem ar
uersum / cui omes abhominatoes genus pseudo pheta q̄ venerantur
audiuit q̄nd de sacro sancto ecclie dixerimus Templū illud
sce Sophie / ustimam opis toti orbe mirabile · Mahumetheus spes

regis rebuatis est · reliqua sacraria aut diruta sint aut polluta aut
taria desiccta atq; prostrata · imagines sctoz delete aut luto sedate
multa salubriter post à glosse matris eius statua sine sagitari ybis
transfa simulacrū crucifixi per derisionē in castra delatū · spacis et luto
petitum et tandē in terra relictum · donec deus venit gentes in hēditē
tuam polluūt templū sctū tuū · posuūt mortuoza bracā tuoza escas volati
libus celi · carnes sctoz tuoz bestijs tre · effuderūt sanguinē eoz
et non erat qui sepeliret · ḡme non pt ledi tua maiestas · dereē tame
suos tuos docet misereos xanos · que tuam velut in gtuciam sūmt
totis conatibz auferre atq; obtrita non tulit finceps adulteratez zambri
℔ zelo motus dei · phadiamdum sacrid et illum interimit docet mathia
tras sacrificare idolis obtemq; dolūt · et gtremuerūt reges eoz · q audi
ert furor eius secūdū iudicia legis · q impiens trucidat eum sup ara · sed
quis est zelus nr · que cura religionis · blasphemat secta tuitas · gentiū
eoz · sacra nra prsus abiciuntur · quand nom funditus eradicat · et
subtrahem Nemo est qui pro comuni salute assurgat · stat mr ecclia
dolens et gemens · q non est qui gsoletur eam Et qd dici pt de
nobis infelicibz quis mī pphetia illud · fracti sumus obprobrium vicinis
nris · subsannatio et ludus his qui in circuitu nro sunt Thaioreg nri
Jerosolima pdidere et omez Asiam et Libiam · mr type grecia est
amissa et Europe maxia ps · in orbis angulum redacta paucitas ō
dei et dni nri sepulcro mī sarracem volunt vide no possumus · questus
causa illud nobis offendunt patriarchales sedes venati digne · Con-
stantinopolitanū Antiochen Alexandrin et Jerosolitanū ingo finitimo oppsse ·
aut a sarracenis occupant · aut a turcis · non sine dedecore atq; ignia
dam nominis Romanā ecclīam matrez cūm fidelium ac ingrauly · quam
sed apli petrus et paulus suo sāgnio dedicarunt · nūc nobis erupe thau-
metizes intonatur · et fatet · mī tandē excitatū a somno · et conati
cius studentes elidere De nobis principibus patrie · ve nobis · vtq; nd
nati sumus videre gentem pfidi nostri et gtricem sctē religionis videmus
fores nros in manibus inimicoz rapi · et diuis execramentis supplicio
et non movem videndi indies Xanoz plurimas ab infidelibz truncari
q non angim ℔ in domo quiescimus Nunc tam regna ab extraneis
sūt aliena · que gens no sedificant etiam dni q no obtinuit spolia

647

eius Cui oriente respirmꝰ sue meridiem, sue in dextrum vltimꝰ oculos
eius erexit oppositis ablata est / ancillam videmꝰ, que sint tibi 2 dñe
genetrix Hec santta nra et pulchritudo nra 2 claritas nra / magꝰ ex parte
dyabolica Deinginauerit eam Turci et sarracени et alie semissime gentes
Quid nobis adhuc vnc / nisi cogitamꝰ de tanta infamia surgere ac pristinum
recuperare decorꝫ Commouemur vehementer dum talia mente volvimꝰ / angim²
certamur, nec dubio possimꝰ esse quieti / nisi principes xanos y tutela
sacre religionis adipisci impios turcos arma sumere videamus Pastoralis
officij vsus est quis nescit dominus gregis eius loco sustinuisse · cui dicitur est a dño Pasce oues meas Omnes xpiani fideles pñti
sumꝰ · his consule nos oppressos · eas ytur · et totis conspirare conatibꝰ ne
lupozo ant alterius bestiarꝫ morsibus pateat Sed quid agat nisi lupozo pa-
stor vbi lupozo immanibus turme gregi inuadut / insi gr canes insurgat
latrat at defende caulas · abandut at diffugiut Hec imperitia pastoris
vnd est / turci tanqꝫ lupi et inanes bestie cuncte vnionis vbique christianam
plebem lacerare conantur et lacerat / vocamꝰ in auxilium principes xanos
tanqꝫ custodes xiane plebis / aures claudut · nolut audire vocez pastoris
posse sua quisqꝫ desidia gerit Quid agemꝰ / sibi ne lupos vbique turcos
aggredem Non sunt duces nre · que tanta vim fore queat / mimd
evenit turcozꝫ potentia · non pt vox impium delere · nisi xanozum
magno conatu / magnis qꝫ classibus et operatibꝰ / Non est aptitudo
sedes vnde vsta congruat / nisi xani reges Dni qꝫ ipsi opem
offerat / at hoc ab factenus fuit non potuit Commentu fuimꝰ
legatos misimꝰ / omia tentauimꝰ que visa sunt ad quietandos animos
pro hac necessaria / non prosterimꝰ / quapropter nra placuit Quid
ergo negligemus sue fidei defensionem Absit quod Pastor bonus mgt
euangelica veritas / animas suam det p ouibus suis Mercenarius aut
et qui non est pastor cui non sunt oues hee / videt lupum venientem
2 dimittit oues et fugit / et lupus rapit et dispergit oues Admonem
his rebus · quam agere debeamꝰ / extrema omia tentanda sunt
pro salute dominici gregis In grauibus morbis grauia adhibent remedia Idem et nos facere queunt · non decet pastorem suas oues velim
quod / accurrere lupis oportet / eciam si ea pro grege ponenda Pastor
bonus imitandus 2 dñs nr ihus xpus / et optime propter vestigia
insistendꝰ / qui nos quod docuit ope adimplent Alios facteng

exhortati simꝰ defensiõ fidei suscipe atq; in bellum ire / missuꝝ legatos
et alia istuꝝ que hre facultates suffre posset / masuꝝ pro hostiatibꝰ.
ecclie apud septa omid / que restant nondꝫ expugnate / Nunc maiora mittemꝰ
et quid aliter excitare torpentia corda non valemꝰ / nos ipos prauis obiectabiꝫ
uꝝ & capnt offerꝰ adiisse turcos in bellum / et quitum nobꝰ ecclia Romã
et primomid sci petri mutare potit / tamid p fide catholica ptegeda exponemꝰ
et pfundemꝰ in hoc itine / Nec soli pficiscemur in hostes / clarissimo quẽ
natus et nobilis duc princeps philippus borgundie duꝰ in hac expeditione
ventꝰ se offert non sine delecta militu manu et exercitu valido potentes et
classi venetoꝝ duc Cristoforo Mauri / ingens et formidanda classis sup mille
nensibus in greciã navigauit / totaꝫ q; breve pelagus nessuꝰ ut alibꝫ ar:
mis hostꝫ eripuit Ysthmosq; permisit / qui sꝑ mihibus passuꝫ inter
duo maria patet / pauis et aiud duobus exitiosꝰ nusꝰ / at turribꝰ
clausit memorabile fretꝰ et inter pclava veterum opa nuanda
stet cadꝫ classis ut promisit est nobꝰ non dubit spondent q; veteri
talis potentatus pro sua religione et in comune bonũ affectione
pscripta / tam sctã digna opera ampliꝫ / sanctꝫ nobꝰ altissimo
inspiret

fortanda est magis qm nrs Non est in multitudine exercitus victoria belli
de celo fortitudo contenditur Tam facile deo nro est in paucis vincere qs
in multis nra causa deu est / pro lege dei pugnabimus Ipse deus contrit hos
stros Ante faciez nrā laudimus superavit aliquos - non desunt q murmurabūd
dicunt Quid agent in bello senex infirmus sacerdos / non est bellare tm
ne potes ne debes ferire gladio / qm loco eius suffectus es· cui precipit
dns· ut gladiū in vaginā mittat Frges tas iussit teneatur cuspes hastare
tm est iusta bella gentibus indicere / fatemur / non quemit nobis
effundē sanguez· quo per alios possumus instare fida q nrā subiecim
dos· religio in periclo est· et alios nro non pt sic defendi / nis est
nobis virtutum / quod Samuel et Helie legit sumpse primum deū no
est hoc proprium nrm· ut gladio pugnemus in bello / nam qo pacto
superabimus ensem / qm vno manu ad iudicandū plus possumus clerus
Orone pugnabimus non ferro / palmis admirabimus plumbi no brachys
Erimus / in alta puppi aut in aliquo nota pinqua dnm pliabit / et
nrīs iudicemus / hostibus vo maledicemus / quadmodū de Ayoyse
legitur in bello Amalechitaz / qno orante vincebat ysrl· cessante
orare succubebat Orabimus et nos sine intermissione pl bellatorib
nris· hoc pstare poterimus· hoc sedulo faciemus Iesu gratum et
gratiatum non despiciat dns Possemus et hoc ipm domi manetes
facē· nec ming valent pces / sed non est sola ovium causa que
ppriaz sedem relinquē cogit et in bellum trahit / vt alios ortatos
pgimus / exemplo nro imitare gmplurimos studemus Sequent
et nos vēnles fres nri sancte Rome Stelle Karolis· quadā
mod ad hoc ipm qm valide sunt· sponte se obtulerūt Sequen
et Ytpī gmplures / et alij miores ordines saldeos ac cleri
non oratiōi tm· verūcraz pugnaturi cum res postulant &
pces qz bellorz / et robustissimoz militum cohortes· z fortia
pectora inuenit ex agris ecclie Ducemus ad palmā / qm nobis
ovium pugnantiū ferro prognet / cuius extincti divine crucis vexillo
Sacratissimū xpi corpus pcedet· z sctōz reliquiaz arcula Salua-
torz in bella vadentes sequem· ipi ocyssimi· ipi pces assiduas

porrigemus ab ipo salutem implorabimq Misereb[i]t nr̄d ut arbi
tramur pyssing tpus ⁊ nec plus suum in hostium manu venē pmi
tret ⁊ nq prosstmq sanguis in ara trunc effusus a maligno nos 650.
hoste liberat Et quis erit x̄anoz tam feli tam lapida td fier
petroz ⁊ qui audiens Rōmd pontifice tīd petri successore ⁊ dñū nr̄d
ihm ipd virtutū ⁊ tue vite clarigez ⁊ patrē et magrū veniss[i]mū
fidelium ⁊ cum sacro senatu Cardinalū ⁊ cleri ac multitudine ni bellū
p tremda religione ppetrare libens domi remaneat Et q potit
exercitu quenqm tunat Senex debilis egrotus in expedicone
pgit ⁊ tu iuuenis sano et robusto corpe domi delitescas Omnes
saldos Cardles Epi prelati petri ⁊ tu miles ⁊ tu baro ⁊ tu
comes tu marchio ⁊ tu dux ⁊ tu rex ⁊ tu impator in edys pterys
octaberis Cruce pucta hoīs offa patiēte ⁊ vt que sūt regū
sacdotes agant ⁊ que nobilitat gerūnd subire cleri opteat
hūnitas nos ire vetes ⁊ qua non possumq alio pacto pro divine
legis defensione pacoz amos gmouere Otinuit ⁊ hc tm gmoucd
non pgimq in bellum tanq nr̄d st officij ⁊ sed qm cognit aliter
fidē non valemq ⁊ nescimq an hoc sufficiens erit remediū Man-
dant dnō bto petro ⁊ ut tribulatos fratres sua gōne firmaret
dicēs Ego rogam pro te petre vt non deficiat fides tua
et tu aliqn conuersus confirma fratres tuos Cui dicit petro dētq ⁊
et nobis dētq intelligim ⁊ confirmat fratres q̄m tribulat debeq
confirmabimq nos fratres et filios ut spamus hac pfectione nra
et ita non prohibebit porte nferi adversus ecclam nob gmissaq
An denegabit nobis auxilia nrā ⁊ caput vrm patrem ac
magrum in hac pfectione fideles Nam relinquet Ihs
suā gloriā vobis erit crucq dom̄ cum sacratissimo corpe
ihū ⁊ ipm q Rōmam Ierusalem sue vis pferre in hostem pgere
Nostre reges ac principes assint vrm ⁊ idēo gladiū gerite ⁊ ut
orthām fidem q tueam ⁊ atq ut malos et impios homes de-
bita pena coherceatq Et q nūq hoīes pcores q̄s tueri
reputantur ⁊ q̄m fidē sue tuitaq abiecerūt ⁊ et salutarē ypm nr̄m

dcm̃ esse negantes / abhorribilem omplexi' Mahumeths legem in qua
seclevd plabunt3 / et iam maxiam ptem sue nephandissis
abusibus sedauerut · 2 legem condatur euangelicd disspare · Ad
ipis hos gladiu dedit vobis diuia maiestas · in hos illuy vocod
debet · ac dulcz vtersi gtichas An non pudet tadm tam sedd
gentem tam turpid m̃ panos esse trasmitta An bellum non satis
iustum · non satis nom esse putatis · adhuc nacos que gueuerd dispdd
vos et setta vrid Acringinid iam tandz · et qm sme nobis ne non
vehmstis / ite nobissimi · sumite arma et scutum / et venite in angelid
uerid / imuenes in angelid drid · 2 vnike reipublice pane optimi
de philippo vrapite / que nec domestice delicie / quibi primitie sue
plurimu abundat / nec spoz pecs / nec itinerv longitudo / difficultas / nec senectus ipd / et gelido suscipiendi cõ turcos bellum
vsq in hanc diem diuerse potuerut / nisi sancte dnd in futuz
decreuit / mitamd hinc nobilissimd pinapem / memtote pissimos
pre qui in baptismate subiistis · estote grati altissimo q vos
creauit et redemit / nec acalia bruta q3 hanc vonabilem
esse voluit / et cum prim pntis culpa dapnati essetis / ac mumi
pia facti demum / misit filiu suu in similitudinez carnis peti
qm morte sua mortez vram delet Stupenda et inestimabilis
caritas / ut q3 redimeret filio non pepcit Dns ihs in cruce
p nobis inter latrones pependit / timorem agimus cum sceleratis
deputatd est · speciosus forma pre filijs hoim emarcuit) lacerati
bus ab impijs · deformis appauit / a planta pedis vsq ad
vertez / non erat in eo sanitas nisi spes nisi dolor Ut planctd
patru' qm pter peccd nrd tradidit vltimu propiciatorem em
posuit / cum pz fidem in sanguine suo mitigabis nras ire pz
tumit / et libore eius sanati sumus / qui cum ira essetis / reconciliati sumus deo per morte filij eius / O crudelis crudelitas
O ingratitudo · O mentis inops · potesne ista audire · et nõ amid
tomouei / et non cupe p illo mori / qm pro te mortuus est

De honore ultus agitur / qm te de diaboli pnitute prosspo sanguine
suo rdemit / de xpsti nomie dsceptatur / de fide catholica de bap-
tysmo de actis eccle sacrate / de sacrosto ewangelio Ad neccss
hec oia tuu militat / hec enterke et prsus delere conatur / et
tu mgil contra moliris Quid agis miscr / vide te gratum
deo / et cogita qmodo pacto creatori redptori qb tuo aligna ofte
satisfacias / et qm prior es / redime tuas mgtates / ffac tam
stta et salutifera ppsitione An dimitas bonte dmd et patiere
Et longanimitas eius gtemnes An ignoras qm bontas dei ad
pniaz te adducit Adue ne scdm duricia tuam et impcitens cor
tuum tibi thezaurisas in die ire et reuelacois iusti iudicij dei
qm reddet unicuiq scdm opa eius Aomuere et agito pniam
ab omnibus mgtatibq tuis / et non erit tibi ruina / ppterea
expectat dns ut miscatur tui / prone pauitacoes tuas antiqs
et fac tibi cor nouum et spm nouum / et ueni / milita pro dno
ne morte moriaris eterna / cogita de pximis tuis et fribus
tuis / qui nec sunt in captitate dura pnitute oppsi / nec
captiuati indies atqz in pnitute rapi uident Si homo es
humanitas te trahere debet / ne opem ferad homi indigna feri
Si xpianus / pietas euangelica / qua iubem pximos tanqz nos
ipos diligere Aonsidera pximoz tuoz qsidelium egritudines / in
quos furia deseuit / filij a capiqu patrum / et infantes ab
uberibus matrum eripiuntur Violantur uxores in conspectu uiroz
senes tanqz inutiles occidunt / iuuenes tanqz boues aratro iugut
et uiam homi ruunt / miserere frib tuis / affer opem tam dura
fortunis Quid michil horu te trahit / at cultus & tua salute cogita
ne te tutid ultro exsules / quia manibus fortasse pcul a tuis forsan
es / nec tam remotus es / qn repiri queat Si uicinu dimittis q
ay te proximu est qui / dimittis et ipe simul in puncto a uicio
qm retro te fugat Tales optet nos esse in alios / quos erga
nos ullos cupimus inuenire Nolite auxilia Gallozu spare teutones
inuisi et uos hungari / nec uos Galli Hispanozu / nisi teutonibus ope ferat

Qua mensura mereamur eadē remeriet et vobis Nec ppta pli-
quisqm blandiatur. qm principatu pollleat aut regno / Constantinop.
litanus Impator et Trapezuntinus et Rex Bosne et Rascie cetia duc
et alij cmplures capti. et crudeli carcere qmdiu expectandi docent
Quid tam cōmune Thaumethi qm nrm regium Orientis adeptus
Imperium ad occidentale festinat. nouas ergo moliendi conatus
cum turcos imps et cum Thaumethe legi ducta cunctis studet
Si potestis talia fre principes ac pcul pdam manete domi. nec
iam de subitenda turcoz formidabili potentia cogitate. ac si quis
ingens horret si gtuellam dei et pacem tollere nequit. si pudet
semiuiros Asiaticos Grecoz gentem. qd nudqm antea potuit regisse
eo qz cupide pmasse. vt europam sibi totam breui tpe patiatur
spem / cor vile nobile est. cor nobile cor altum. cor optimum pegnū
pestifera pro vra. pugnam castra und. venite in auxilium fidei venite
in auxilium pium. oppone vos nunc pro domo dei. cogitate de vra salute
de vra fide. nolite pmittere ut sine vro auxilio pfligatam in turcos
mittatis stipendiarias acies. iuuate pdam opprimendam. quia fortiores ibimus
tanto citius auxiliante deo cum victoria reuertemur Nec putetis inuin-
cibiles turcos esse. cum pmittit et sepe victa fugit. quis valeat
arma turcoz Belgradus ostendit. uber est turcoz potentia qm
fama refertur. innumera atqz infinita multitudine ad pelium ducit
qm talem perudit gregis dispar licebit. nec ipa Turcoz agmina
grauioz armatura usum dedit. varias galeas. variozes thoraces
induit. nec galeas mole nra lucebes ostendit. vario tegit corpora
scuto / accinctus ense et arcu. parma se gtegit et galeris pilis
quam ferra dura qz gladiis / qui latinas inciderint acies. nigrantes
calibe ferratas qz hastas et catefractos equos et manubalistas
sagittas. intelligent cum multicia se pugnare. nil cum
viris esse crudi. Dicimus que nobis pugnandi pmissa sit aupi-
a qua spe victorie pcedamus. qdsi vos qz Imperii arma. et
auxiliares addideritis tuas. multo alacriores ibimus. nec dubium qm
occidentales exercitus pcinctos. tanto maiore ad nos gressum inueniamus
Didenum se pbet. quo validior fuit ne optatos si mouebimus vos
pdam occidentales. et duazo vestro passum pcta fides. mouebimur

multi ex gracia et ista sanc gn verum esse ppt dicaru kam
pontifex non dubitat Jam dudu non fuit in oriente romus ysul
vt pnd motuerit adventasse latinaz classem kanum vehentez prosulem
inimicabiles time non dubitamus ad vsend sed petri successez ou pleru
z latinis sacros osculatu pedes accurrer se gz et sua remittet ei
hec sce pcta venerabiles fres ac dilectissimi filij his tonibz pnasc
his ysthis mota, venibus fribus nris Cardinalibz hic pnd sedentibz
corpis nrm canitiez gz nrar, et senilez ac debilez artus hinc
ste expedicom gseramz dnd gz gmendamus statuez tm nonas iunij
que pxime instat Anchonad pcte, atqz in eius portu nauc gstende
et cum ea classe qud utrozing nro et alieno sumptu poterimus mstrne
ad natiad mgrem pelagus, et vltius vero time adhuc hostes fidei
psecuta, non dubitantes gn philippus burgundie dux, maritimis
armatus copijs, ad idem tpus psto adsit venet gz validam classem
de qua detis est expeditam in mari habeant, tam ille gm ipi esse
nobis gingant sub vexillis ecclie ac vnifice trucis signo adnexis
impios turcos auctor dns fideles pugnare Tunc signati apterum
qm suos aut mittentm sumptibz in hac pia expdicone militaturi
sunt, vt nauigia egno pro ad tractandu venetijs habeat curabit
Ea pter vos omes et singulos Cardinales patarigas Reges
Reges abbates et cuiuscuqz ydiomis viros ecclacos religiosos
stulacs qm de sorte domd offerti estis Vos gz Imperatorez Reges
duces Marchiones Comites Communitates Barones Nobiles
Milites Cunctos et alios grossoz fidles sue in vrbibz como-
rand sue in agris, per vestra time dnd nr ihm xp, p quoz
cius qua vos redemit, per nudum xpianu in quo stabitis ante
tribunal eius accipend vnusquisqz sm opa sua, per spez vite eterne
quam repmisit dns diligentibus se, obtimpe requimus monemz et
obsecramz vt que commode potestis in hanc sctam expedicionez
auxilia conferre non differatis, ut in tpe pdicto ad nos mittatis
Veniat per scripta qm validus fuit et qmodo pd. qm vo non
venit. mittat alium seu alios impios vres suaz facultatu di nobis alium
mittat pd. de bonis sibi a deo collatis qntum sum gsciam suad
pt per fideles manu in had expedicoz gtribuat, a m cisto reponat

655.

que ad hoc opus in singulis diocesibus constituent, nec dubitet quisquis nunc
prima constructus a deo eos, qui tam sanctum opus ac tam utile proximis
viribus adimplerit, ymmo quod eis exoptatius quod est omnibus catholicis
sanctam religionem fidem quod ortodoxam adimplerint. Asserunt
certum esse in isto dissimili loco, in quo hii cum sempiterno frenat.
Credendum est semper sanctis verbis quibus ymonibus, post hanc vitam migrandum
esse in alterum, asserentibus et qui pie in hoc seculo vixerint, leges
quod dum quaerunt, in altero vitam quam sine fine gaudebunt, alios vero
infernum infallibile perhenne illud est, quod nec oculus vidit nec auris
audivit, nec in cor hominis ascendit, que preparavit deus diligentibus se
Et quod paulo ante, non sunt condigne passiones huius seculi ad futuram
gloriam que revelabitur in nobis, Justissimus est retributor deus, quod nec
bona sine premio, nec mala sine pena pertransibit. Confidite in deo et no
timendum, date de bonis vestris ei quod debet vobis, et omnia accipietis
vos et vitam eternam possidebitis, quia ut revera quisquis valeat hunc
eternum repertaculum adipisci hoc sanctum opus et nostris inspectibus
sibi adimerit, Vos de operibus dei misericordia et hiis pertransibit
Paulus Apostolus vitis ancte quisquis, de plenitudine pietatis eius nobis
hoc, omnibus vere penitentibus et confessis, qui in hanc expeditionem
voluerint venire, aut per hungariam vel alias viam cum christianos
arma portaverit, et per annum aut admodum per se vires si amplius
non poterunt, in bello pertenderit, plenissimam cum pietate sanctorum
remissionem et veniam largimur, ita ut pro satisfactione delictorum et
penarum que fuerat imponende, succedat labor itineris aut militie
Nec sacerdos aliud penale quisquis imungat qui veniam sunt, volentes
vos qui ut premissum est ad hoc sanctum opus profecturi, omnes
gratiam et indulgentiam quisquis, quia vos potestatem in singulis die
sue et anno inibitis summa petentibus dare quisquis, vos dubitantes
qui ante illorum quos ad hoc bellum profecta bona vestra contigerit
cum christi sanctorum primi et angelorum dei spiritibus, post vitam in
celestibus sedibus collocentur, et quisquis in perpetuum possidere, eterna
felicitate fruantur. Nisi forsan anno non exacto quisquis aliquis post

Ter acceptum in presentiarum tam pij et tam sedi apte ex hac huic
migre gregerit, volumus et gradimur ut tales michiloq; prefatum
indulgencia gestantes integralis Cuncti et eis quos non duxerit aliud
vel aliter suis expensis secundum suarum cuiusq; facultatis transmiserint. nisi
sua ad aliud vel aliquos ad sedem missos. in hoc bello militaturos
ita ut non solum mittentes indulgencia et gratia hujusmodi gestantes. sed ecce
missi. Set ut eorum etas et sexus et infirmitas presentes hanc indulgencie gratiam
seu horum aliquos malint seu nequeant aliquos ordinis ut supra
gestant, que pro singulis dictum suppositis clausis sui vide
licet anni destinamus. hac eadem indulgencia et gratia plenarie gau-
deat. et missus ipse gaudeat Item quoniam et indulgentiis quinq;
fidelibus qui ad valentes per se singuli alium mittere duos simul
tres ve. ad quos. aut plures usq; ad decem. quod mittent
qui vice eorum in bellis pugnaturus aut aliud opus utile facturus
mittuerit, volentes ut et ipse gratie participes fiat. sic quod
aut admissus ut sic missus estimatur. aut post iter acceptum via
deficiat super qui comode venire aut aliud per se vel ad alios
aut alias mittere nequeat. si quidem per ebdomadam cum familia sua
quem obsequi, in aliqua in sua civitate vel diocesi ab hac
cum instructa imposuit indulgentiis hujusmodi quibus aliter assequitur volu-
mus et aplica auctoritate mandamus. et quicunq; hanc opus tam sedi
se obligaverit, salutare quod cumulate omnes veritas impetrat
in hiis suis illis miseriis portet. quod pacifice ab etna
damnatione redacta sunt. quod inimicis eam ad unitatem redemerit
rumpi. studio se principaliter super hiis exire, et qui nos admo
nens ad retinenda pericula sua quam. velit nequit venire pro me
abrogent semetipsum et tollat crucem suam et sequitur me Ne vero et
vita nra proterio et ipsum preteritum tempus. fideles populos. latenter
mandamus omnibus et singulis per totum orbem metropolitanum
in virtute eius qua nobis debent obedire. et ipsum primum in
urbis ecclesia catedrali missa solemni spiritu sancto populo has
nras literas publicare et in scriptis redigi. easdemq; facias

Vende copias cazę auctenticas suffraganeas sus ꝙntaꝛiq̃ mittat. illos
Cmonendo ut hoc ipsum in sus ecclys cum benocde et dilia faciant
Tetiꝫ in tanto ꝑne religios decernimꝰ. ꝙtum a tuis impunitaꝫ
cernimꝰ diuine. amith dubium esse debet. ꝙ ꝑni omes ta regis
et pncipes ꝙm alij potentat et priuata hoies ad defensoꝫ catoe
fidei z sce legis cuncte uso possibilitaꝫ suaꝝ cu bonis z corpibꝫ
ms de mte salutꝫ viliter assurge. et mdesmeter assis tuant
Cappter fideles ipoꝝ ihu xpo dilectores omnes et singulos. cuꝝ
omiꝫ statis et ꝯditoms sunt. sue pontificali sue impatoria
uel regali ꝓfulgeant dignitate. hate serie moneꝫ z regmur
et in uia ymssoms facte in sacri susceptoe baptesmi. et d uiq
inuiabi ꝓsidia. cum dignitatiꝫ sanaꝫ insulas susteptis et ꝑ
obediam nobis debitaꝫ. eis et coꝛe singulis mandas. ut hanc
sctam expedicom ad quā ꝓficiscimi sumꝰ. non sine maximo
cꝛpis nꝛi dispendio. modis quibus pot. qb ecclesie adiu
uare et ꝓmoue festinet. ab illo cuꝝ causa agit. exuberacia
susceptuꝛi primꝰ et in pnti vita et in futura Negligentes aut ne
gligentiaꝫ et in ẽne iudicij die nimie inter illos inuenit. quibus
dicturus est dns. Vente benedicti ꝑris mei ꝓpte regnū Nam. ꝓ pte
nō xpo regnaturus es. ꝙm tempale regnū aut delicias ꝛ voluptates ꝑ
xpo nō uult relinquꝛe Cum dicat ipe xpus in Euangelio Cum dilexit
ꝓpꝛiꝫ suos et mdeꝫ suū ꝛ vsoꝛe. ꝛ filios ꝓfusꝫ me nō est me dignꝰ
Considꝛate ista fideles ꝛni et mente revolnite diligent. ne ignoꝛatis
ignoꝛemꝰ. et tanꝺ pereat in ꝓdo nō adimusse. ꝛ ihu religionē. in
pcepto constituta et fidem Caueant sibi ꝙm plures exterminat. Cum
ꝙmaꝝ fꝛezis ꝛane fideles. qui ꝛ tuis fructibꝫ exedꝛaꝫ ꝙtuoꝛ
Cuiꝰ subeundaꝫ adimeꝛus. benedictus esto in Ciuitate et benedictus
in agꝛo. benedictꝰ fructꝰ ventꝛis tui et fructꝰ tꝛe tue. fructꝰ qꝫ iumentoꝛ
tuoꝛꝫ et aꝛmentoꝛꝫ et gregū tuoꝛꝫ. benedicta horea tua et benedicte re
ꝓue tue. Benedictus esto ingrediens et egrediens. Det dns inimicos tuos
qui ꝛsurgunt aduꝛsus te coꝛruentes in conspectu tuo Et mittat dns super
ꝛlaria tua et super opa tua et super omnia opa manuū tuaꝝ
et benedicat te fiducialiter omnibꝰ bonis. et constituat te in caput et non
in caudaꝫ Tu aut qui nolens audire ꝛba mea. nō modo imitare opꝰ

Sanctissimū / ad quod anhelamus / negligis / Verū cum volentes inire im
pedis / aut deterres / non solum nonnisima illa tremendi examinis
dies / veram redemptore tuū / ni omnū dedit pī in manū / ad sempiternū
supplicium / est expectada Ex misera mihi y omnes vitā timenda calamitas
Justū est enī veri dei iudicū / iuste ulciscens sive / Confidāt semitas
pedum tuorū / ne skilli in furiem pī / patiam vo bonorū opum et malorū
gerens meritū / Per mremmemorandū qd bene / grec nunquam quod
male gessēris esse permittet / fidelis aut pīs sui et sancte ecclē sue et
legis sue catholicam cunctis plenius obtendis eris / moremis abeas et
que divine voces imemis demdant / erunt tue rapti omnibus horis
trepidanda / que videlicet maledicta sue in Comitate / maledicta in agro
ne mittat dns sup te egestatem et fame / et maledictos in omnia opa
tua / que egestate febre et frigore te pemat / que sis semp rabiosiam
sustinens / et oppressus oneribus et debitis et stupens ad terrores cordis / que ut
debeant oculi tui / que det tibi dns cor paniduī et deficientes oculos / et
animā errore consumptā / et que sit vita tua quasi pendens ante te
et ne timeas die ac nocte et non credas vite tue / adiuvet vo hanc
veram dnī dei tui / plenā multa tua / nam multū timū / quer timend privilegiū
poterunt spiritales sagitte eius acute penetrant animā cordis / et cor
bones desolatorii animā nocentū operiunt / Vos vo infelices pirate et
infelices latrones / qui nec terra nec mari ignis militant / in domos
latrocinia operte Si emites ad hanc sanctā egredicī / si redemptos
ab ea impedire / rapere / ad spoliand / quorūdā pectus erit anxiū Vos
nec enim admittendi estis / ad sanctorū ac receptorū anathema
estote / et ab ecclā christi penitus alieni / Vos quoq qui frequenter hijs
vendita aquā / emitis aquā / portū aut hora eis remittit / indeb
publice vel occulte communicates pī anathema estote Jn vos autē
omnipotentes horū et Comitatū mandamus p totalē spiritū interdictū
omnia ferri / Volentes q nullū privilegiū ordis collegiorū se quarūdā
eborū vim habeat / vos ab hac pena deferidat Cruce si de verbo
ad eccliam missi vel predicatum illud exequi / aut recensēri oportet
At tu dne deus / qui gressus eorū regis / et cunctos corū semitas / et
michil ignoras eorū que fiunt / Si hij agunt dnī principes / piratī
q homines Si de tuo honore solliciti sunt hi / Credimus quum
protendis brachio potentie tue / que prave pene omnia tua denegant
divina cor / diverge gressus eorū / Diesq tribulationis / retribue
mercedem q christe Confirma eis regnū et principatū patrimonia

et possessiones auge / et tandem ad pmia pastna tua et dimtes mesas amessito
chest trede mdurato sna poins by tna gnentes / pratas tanas mast ḡm pas
tuat / amatre studet / voluptatibz ac deliys mdulget / et nos ad tna bella
vadetes nolut assotiat / aut anplio imiaē cum possint / qs potius spem
ſre valetes impedunt / aut gnēte illos domit / 2 sna qd utsund est / erit
qd nequid ſt ne norat cofiteri / Exaudias nras asplus pie deus de
celso sede tuo / 2 nos / qa ipse glam nris tis / et ipse salutē ḡgis dnia
nil aliud quid vocē nra / Ihesu de ihū xpe qd libi petro et suscepisti
ens clames confitēz tradidisti / volens quecūq ligaueris ab eo in tra
ligata esse in celis / 2 que solueris soluta / Tue adsum libi petri suscepisti
impar mihi / aucte non mior / indignus vicarius tuus / 2 ppe ad precēs
nras et exaudi nos de alto sedio tuo / Eudiens / qbus ipse benedixisti
et quibus maledixeris maledicatis / ne memiqz mgnitatis nrāz antiquaz
culpaz antrosse nos tue / Adiuua nos deus salutē nr et xpe glie
nris tu de libera nos / 2 ppter glām nris xpe nris tui Da sine
tursum cepte nre / vltra sanguis tuozz tuoz qui effusus est a tuis
intercedat in cspectu tuo / Audi gemitū oppressoz et redde vicinis
nris septuplū in sinū eoz / imperiū xpe qd exaltauerūt tibi
respice sup ppli tui Gengnis oculis / fac nos cū tuis ppetuate
ad bellum tui / ac recta fidei da nobis victoriā de tuis hostibus
ut tuā recuperata gratia / per tota europā digneris tibi tanta laudis
tibi qz #etrus fuiam / et ois tra te adoret / 2 nomi tuo psallat
in pcla secla / Datū Rome apud stum petrū anno incarnac
dnice Millo quadrmo septuagesimo tuo / indictiō / sit nobis / pontificat
nri anno Octavo

Ego Lucius Catelanus eppus
Dilecte dotis principatus tuas aplicas originales / in earū forma
originali ad singula / in quibus ipse publicade / de ipis qz fides fa
cienda fuerit / tuta deferri nos tas principatus tuas aplicas quas
desiderijs per visionē et inspectionē unius cuiusq; sanas et integras
non vitiatas nō cancellatas / nec in aliqua sui pte suspectas fuisse
et esse / qz ad ipsius visionē atqz inspectionē tarditate et tarde repimus
tuissimi exemplaria copiari et in publicā tuissimi formā redigi / mitiq
plura inde tuissimpta seu copias authenticas fieri / illa qz seu illas

660. Regesta Aletrinen 321

cum ipsis bris aplicis originalibus auctr et fidedi collationad auscultad et
gordian' i nichilo addito diminuto vel variato. qd fed bziat seu mutato
etiam quolzt imutacet, per nrm mnd pubad mptra sptd mandamus
quibus per eum se ut premittit rite pactis, nos huit puta et singulis
per eund facte et ut pfert collationate atq gordate, dctis bris
aplicis tenorib sine cepis, mdm et nrm benem mtpoimus ac
mtponim atq dctad volentes atq decrevim vt eisd tenorib sue
copys in omnibus et per omia stetur, ac ea seu talis et tanta
fides obtzit adhibeat, que seu quis et quota dnis originalibus
bris adhibetur, et si eis staret si originalib exhibite fuit vel
esse in groz cur et singlis fid et testibus premissis, pntib
mtad, tradi sue pdc publcam tribuim. Quodi nrm, ex inde si ac
per eund mdm mnd pubad mfrascripta scriptis et publicad
mdi qz oblongi missiuis et scripti pstiti appensione munir datid
Et actu Lauretane in domo hospitij mdi dnoz. Anno a nativ eiusdem dnoz
mdi ind ix. Die vero xxiij mensis Januarij pontificad pdc. Anno
octavo. Pntib ibid venbi et discreto viro Baltasare de pisca
decretoz doctore audito. Laurentio de Tezgosto ac Joanne de
Trpe clico Trajectien dioc familiaribus mis testibus ad
premissa vocatis specialit qz rogatis

Et ego Johnes Noll clicus Colonien dioc publ apostolica
et imperiali auctitib pstat qz dnoz Alexd et Ippolyti Nostrum
qz dctis pmissis dctis aplicis pntacon exhibitoni lectioni
plenarie ordini qz alijs et singlis premissis dnoz agentib et
fieri rogatis / ea qz sic vidi et audivi / dctad qz
originalib aplicis dctis tribus copiam / copiad / mandi / tradi
sue copiad exhi fideq collationari et gordani
dnoz fec publ mptis tribuim et inde gsti rog

661.

Ltrà rforãcõr Gñose dotgee d Calinowa

Kazimirus dei gra Pol[on]ie Magnus dux lith[uanie] Russie Prusse q
dus et hered[es] &c Significamus tenore p[rese]ntium quibus expedit vniu[er]sis
Quos nouerit[is] fore et posteritati nr[or]z tenore hui[us] nr[e] assistentie attendo puram
puritatem Nicolai de Wanyczpole capit[anei] przemisliens fidelis nr dilecti no
ppterq no coactus, neq[ue] aliqo dmo seductus error[e] sana mente et corpe eleyssen
suoz salubr[iu] fretus consilio auctor[itate] bona q[ue] sua sue cum deliberatione fregunt et
pmittit fassus e se pro Gñosam Dorotheam filiam olim Magistri Laurencij Zawrba
de Calinowa palatini Cracouien[sis] q[uon]dam sororem suam vtriusq[ue] sexus et gradus p[ro]
hmodi ponit[ur] aut et nra ponder[ositate] vsq dotis alis possagii recepisse
et ip[s]am eidem Enegund dne Dorothee q[uon]dam sue in recompensaz
huius et ceteris gtijs meritis, tria agilia p[ro]dict[a] hmodi tria pund auri et
nre ponder[ositatis], mille vt ad grossos p[ro]dict[os] vsui dotis alis possagii et
aliud mille cum grossis p[ro]dict[is] vsq dotalicio alis wyana[rum] p[ro]dict[arum] et sic bona
hereditaria vt fortalicia et villa Cawyczpole ac villis Cawyczpole
Stanislawize Lessyny Luborga Lasthowize in Cracouien[sis], necnõ opido Cawyczpole
ac villis Wanyastize Jamyschowize Pauhowize Lussyna et Tschabna Rzeczat
in Crac[ouien]sis et Troscow Sandomir[ien]sis tribus sep[ar]atis vsq[ue]q[ue] dotalicia[rum] vsq[ue]q[ue] et iscp
vsq[ue] q[uo] dotalicia[rum] restitut[ione] et vsq[ue] hanc p[rese]ntem medias Que dd bona
sup[er]q expressa et p[ro]dicta inserta, incorrata dotalicia cum oim[od]is iur[is]dic[tionibus] et
dnijs, necnõ cum p[re]dict[is] alodys portenby q[ue] et pertinby in eisd[em] villis
ac domor[ibus] structuris curiis fructuby viridariis pratis vtilib[us] laborib[us]
agris sat[is] capis bosc[is] siluis nemor[ibus] grangis quercet[is] pinet[is] aucupacionib[us]
venationib[us] mellificijs vinul[is] vallib[us] collib[us] terrenby lacub[us] stagnis piscat[ionibus]
pistatur[is] flumin[ibus] fluuijs agis stadijs et cum molendinis angarijs et pangarijs
gulatis q[ue] et minutis cu aliis et singulis emolum[entis] attinencijs quocunq[ue] nomine
p[re]dicto et alias quocunq[ue] vocabulo ad bona supra expressa quomo
dolibet et qualit[er]cunq[ue] ea me ibi put nick quidq[ue] sit put in scriptis stabilitate late
et tradend[um] put bona p[re]fata in suis gradibus limitib[us] sit descripta et distincta
nil penitus excepto, tenebit habebit possidebit usq[ue] vitid et
q[uo]usq[ue] heredes q[uo]d q[ue] vestros et ipsiusq[ue] vestros talis cura non vite vanitas
q[uo]d pro rata ipsos habeat, admittat, decernat ea altius valitur[a] firmit[er] haz
hijs scriptis mei sigillo appenso testib[us] dat[is] et act[is] Cracouie anno dn[i] Mo
Cccmo dm Lo octuagesimo

Rdo ppi pro dñi Nicolai de Wyschyne
quatenus doctor[is] hui[us] tenore Cracouie p[re]sentes

gratia ad
ad nos quod

